

KALLELSE

Kommunfullmäktige kallas till sammanträde

Dag	Måndagen den 15 juni 2015
Tid	Kl. 18.00
Plats	Nacka stadshus, Nackasalen
Ordförande	Lars Stenholm
Sekreterare	Helena Meier

Kl. 17.30 Fullmäktigecafé

Kl. 18.00 Sammanträdet inleds med besvarande av en interpellation.

Kl. 19.00 börjar sammanträdet med behandling av beslutsärenden.

Föredragningslista

Nr	Ärende	Noteringar
1.	Sammanträdets öppnande	
2.	Närvaro	
3.	Val av justeringsman	
4.	Eventuella enkla frågor	
	Interpellationer	
5.	Betyg från årskurs 4 <i>Interpellation den 23 mars 2015 av Camilla Carlberg (V)</i> Bordlagt KF 27/4 2015	
6.	Upprop	
	Valärenden	
7.	Val av ny nämndeman (S) efter Frida Punar som entledigats	
	Beslutsärenden	
8.	En effektiv planprocess i Nacka kommun Bordlagt KF 27/4 2015	
9.	Strategi för vatten och avlopp Bordlagt KF 27/4 2015	

Nr	Ärende	Noteringar
10.	Uträde ur föreningen Sveriges Ekokommuner Bordlagt KF 27/4 2015	
11.	Beslut om fortsatt planering av Saltsjöbanans upphöjning vid Nacka station <i>Inriktningsbeslut</i>	
12.	Exploateringsavtal detaljplan 4 Kvarnholmen	
13.	Detaljplan etapp 4 Kvarnholmen	
14.	Markanvisningsavtal nr 1 och 2 avseende studentbostäder i Alphyddan	
15.	Detaljplan för studentbostäder i Alphyddan del av Sicklaön 40:11 och 80:43	
16.	Yttrande över överklagande av beslut att anta detaljplan för Vikingshill och Sommarbo, del av Velamsund (område C) i Boo	
17.	Tertiabokslut 1 år 2015 för Nacka kommun	
18.	Exploateringsredovisning tertiabokslut 1 2015	
19.	Investeringsbeslut och -sammanställning tertiabokslut 1 för 2015	
20.	Skatteväxling med landstinget för att ta över hälso- och sjukvårdsuppgifter för vissa personer med funktionsnedsättning	
21.	Nya avgiftsnivåer för maxtaxa inom förskola och fritidshem	
22.	Sammanträdesdagar 2016	
23.	Nacka kommuns flyktingmottagande <i>Motion den 17 mars 2013 av Camilla Carlberg och Lars Örback (V)</i> Bordlagt KF 27/4 2015	
24.	Ekologiskt, rätvisemärkt, och vegetariska alternativ vid kommunens sammankomster <i>Motion den 16 december 2013 av Camilla Carlberg och Lars Örback (V)</i> Bordlagt KF 23/3 2015, 27/4 2015	
25.	Parkeringsplatser vid Sickla strand och Tallbacken <i>Motion den 3 februari 2014 av Tuija Meisaari-Polsa och Kaj Nyman (S)</i> Bordlagt KF 23/3 2015, 27/4 2015	

Nr	Ärende	Noteringar
26.	Pedagogiska måltider i skolan och förskolan <i>Motion den 16 juni 2014 av Sidney Holm (MP)</i> Bordlagt KF 23/3 2015, 27/4 2015	
27.	Förebygga mutor och korruption <i>Motion den 16 juni 2014 av Mattias Qvarsell och Kaj Nyman (S)</i> Bordlagt KF 23/3 2015, 27/4 2015	
28.	Yttrande- meddelarfrihets- och visselblåsarpolicy i kommunen <i>Motion den 16 juni 2014 av Mattias Qvarsell och Kaj Nyman (S)</i> Bordlagt KF 23/3 2015, 27/4 2015	
29.	Fristad åt förföllda författare <i>Motion den 23 september 2014 av Sidney Holm m.fl (MP)</i> Bordlagt KF 27/4 2015	
30.	Klimatsmart energi genom solceller <i>Motion den 27 oktober 2014 av Mattias Qvarsell och Helena Westerling (S)</i> Bordlagt KF 23/3 2015, 27/4 2015	
31.	Länecyklar i Nacka <i>Motion den 10 september 2012 av Sidney Holm (MP)</i>	
32.	Allergirond i skolor och förskolor <i>Motion den 16 juni 2014 av Gunnel Nyman Gräff och Kaj Nyman (S)</i>	
33.	Barnrättscertifiering i Nacka kommun <i>Motion den 27 oktober 2014 av Andreas Falk, Gunnel Nyman Gräff och Martin Hellströmer (S)</i>	
34.	Fler förskoleavdelningar på samma yta <i>Motion den 2 februari 2015 av Sidney Holm (MP)</i>	
35.	Anmälningar, meddelanden och tillkännagivanden	
36.	Anmälningar från revisorerna	
37.	Inkomna motioner, interpellationer och enkla frågor	

2015-04-23

INTERPELLATIONSSVAR
KFKS 2015/244-609

Kommunfullmäktige

Svar på interpellation av Camilla Carlberg (V) angående betyg från årskurs 4

I en interpellation till ordföranden i utbildningsnämnden tar Camilla Carlberg (V) upp tre frågeområden kopplade till den överenskommelse om en försöksverksamhet med betyg från fjärde klass som slutsits mellan regeringspartierna Socialdemokraterna och Miljöpartiet samt allianspartierna Moderaterna, Centerpartiet, Folkpartiet och Kristdemokraterna.

De frågor som tas upp är dessa:

- Hur kommer Nacka som huvudman att agera inför försöket? Kan även kommunala skolor bli aktuella?
- Vilka på en enskild skola får vara med och bestämma om en ansökan ska göras? Rektorer? Lärare? Elever? Föräldrar?
- Föräldrar kommer att vilja veta vilka skolor som är med i försöket. Hur kommuniceras detta ut till Nackas kommuninvånare inför skolvalet 2017?

Mitt svar är följande:

1. Moderaterna och våra samarbetspartners i alliansen står upp för den helt grundläggande principen att ingångna avtal också ska hållas. Det finns en blocköverskridande överenskommelse mellan sex av riksdagens åtta partier, och denna överenskommelse innehåller möjligheten för kommunala såväl som fristående skolor att delta i den försöksverksamhet som Skolverket ska leda.

När det gäller de kommunala skolorna inom Välfärd skola kommer alltså den politiska majoriteten i Nacka att agera på det sättet att om skolor anmäler intresse för att delta så välkomnar vi detta.

2. Det framgår av den blocköverskridande överenskommelsen, där Vänsterpartiet alltså inte ingår, hur försöksverksamheten ska organiseras. I överenskommelsen står följande gällande

hur beslut om deltagande ska ske: ”En förutsättning är att det finns intresse hos skolans ledning och lärare samt att samråd skett med föräldrar.” Precis som i många andra frågor har rektorer en viktig ledarroll när det gäller att väga samman olika delar i ett beslut om att vilja delta i försöksverksamheten.

3. I skrivande stund har det inte kommit närmare instruktioner om tidsplan eller annat från utbildningsdepartementet eller från Skolverket. Det är en naturlig utgångspunkt att all relevant information om försöksverksamheten ska finnas tillgängliga för elever och föräldrar när de fattar beslut om sina olika val av vilken skola man önskar gå i. Redan idag finns omfattande information om olika skolor på nacka.se inklusive jämföraren, och information finns också inom nacka24, dvs det system där föräldrar och elever gör sina olika val.

Utöver dessa svar på de frågor som ställdes i interpellationen är det värt att lyfta fram ett par kompletterande punkter:

Tidiga insatser

Från moderaternas och alliansens sida vill vi understryka vikten av att varje elevs kunskapsutveckling följs upp tidigt så att lämpliga insatser kan sättas in och säkra att varje elevs potential tas tillvara och att kunskapsmålen nås. Vi ser möjligheten till betyg tidigare än i dag som en länk i kedjan av systematiskt kvalitetsarbete i skolan som rätt utformat stödjer elever att nå goda resultat och öka sitt lärande i skolan.

Sverige är tämligen ensamma om att ge betyg så sent som i årskurs sex och detta innebär en risk att uppföljning och insatser sätts in för sent och blir för otydliga, vilket då drabbar elever som inte får med sig de kunskaper som man har rätt till.

Betyg som ett mått på måluppfyllelse – inte ett omdöme om elever i sig

Det är allvarligt när politiker och andra opinionsbildare bidrar till att skapa bilden av att betyg på något sätt skulle handla om ett omdöme om eleven i sig som individ. Betygen är relaterade till kunskapsmålen och därmed ett hjälpmedel i strävan att alla elever ska nå de grundläggande målen.

Tydlighet för både lärare och elever

Betyg från fjärde klass kan också ha det positiva med sig att det gör kommunikationen mellan lärare, elever och föräldrar tydligare än i dag. Det finns exempel på att dagens utvecklingssamtal och den uppföljning som sker i tidiga årskurser riskerar att leda till omfattande administrativt merarbete samtidigt som en del information förloras på vägen.

I och med detta anser jag att interpellationen är besvarad.

Tobias Nässén (M)
Ordförande utbildningsnämnden

Interpellation till utbildningsnämndens ordförande angående betygsuppgörelsen

Det är med stor oro vi i Vänsterpartiet ser på att Alliansen i Nacka vill att Nackas skolor ska vara med i experimentet med betyg från årskurs fyra. Skolforskningen har sagt sitt; tidiga betyg gör inte att skolresultaten blir bättre. Tvärtom är det direkt förödande för de elever som behöver mycket stöd. Dessa riskerar att låsas fast i sin roll och det ger en segregerande effekt.

Det finns bättre metoder för att följa elevers kunskapsinhämtning än betyg, vilka i Sverige dessutom är ett konkurrensmedel. Utvecklingssamtal och uppföljning ger en mångt tydligare bild av hur eleven ligger till och vilka stödinsatser som behöver göras.

Tunga remissinstanser säger nej till tidiga betyg bl.a. lärarfacken och skolledarorganisationer. En namninsamling på nätet har samlat över 31000 underskrifter. Den rödgröna majoriteten i Uppsala säger nej till uppgörelsen, vilket innebär att ingen av de kommunala skolorna där kommer att ingå i experimentet.

I Uppsala vill man fokusera på områden som har vetenskapligt stöd, vilket alltså inte betyg i tidigare år har. Mot bakgrund av detta ställer vi följande frågor till utbildningsnämndens ordförande:

- Hur kommer Nacka som huvudman att agera inför försöket? Kan även kommunala skolor bli aktuella?
- Vilka på en enskild skola får vara med och bestämma om en ansökan ska göras? Rektorer? Lärare? Elever? Föräldrar?
- Föräldrar kommer att vilja veta vilka skolor som är med i försöket. Hur kommuniceras detta ut till Nackas kommuninvånare inför skolvalet 2017?

Nacka 2015-03-15

Camilla Carlberg

13 april 2015

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

§ 106

Dnr KFKS 2015/170-219

En effektiv planprocess i Nacka kommun

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige beslutar att detaljplanearbete enligt plan- och bygglagens bestämmelser om standardförfarande som huvudregel ska bedrivas enligt de två modeller som beskrivs i stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 5 mars 2015 och som omfattar

1. Detaljplaner som är av stor vikt eller har principiell betydelse
detaljplanearbetet startas av kommunstyrelsen och detaljplanen antas av kommunfullmäktige

2. Detaljplaner som inte är av stor vikt och/eller saknar principiell betydelse
detaljplanearbetet startas av miljö- och stadsbygnadsnämnden och antas av miljö- och stadsbygnadsnämnden.

Ärende

Nacka kommun kommer under de närmaste 10-15 åren anta detaljplaner för en omfattande stadsutveckling på västra Sicklaön och en parallell utveckling av främst kommundelscentra i Boo, Fisksätra, Saltsjöbaden och Älta. Utifrån de nya regler i plan- och bygglagen som gäller från och med 2015 behöver kommunen ta fram en effektiv planprocess, som både är tydlig och förutsägbar samtidigt som den ger utrymme för förankring i Nackasamhället.

Enligt den form för planarbete som kallas standardförfarande och vilka beslutspunkter som ingår i dem finns det två olika modeller som kommunen kan arbeta efter;
-detaljplaner som antas av kommunfullmäktige
-detaljplaner som antas av miljö- och stadsbygnadsnämnden

Jämfört med hur planarbetena bedrivs idag ger de nu den första modellen en tydligare och snabbare planprocess genom färre beslutspunkter. Den andra modellen är avsedd att fortsatt ge miljö- och stadsbygnadsnämnden möjlighet att anta det som före den 1 januari 2015 kallades enkla detaljplaner, men som efter detta datum inte finns kvar som eget planförfarande. På sikt ska fler detaljplaner kunna antas av miljö- och stadsbygnadsnämnden men det måste ske ett ytterligare arbete för att identifiera principiella ställningstaganden som först beslutas av kommunfullmäktige.

Handlingar i ärendet

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott den 17 mars 2015 § 49

Planenhetens tjänsteskrivelse den 27 februari 2015

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

13 april 2015

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott den 17 mars 2015 § 49

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott föreslog kommunstyrelse fatta följande beslut.
Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige beslutar att detaljplanearbete enligt plan- och bygglagens bestämmelser om standardförfarande som huvudregel ska bedrivas enligt de två modeller som beskrivs i stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 5 mars 2015 och som omfattar

1. Detaljplaner som är av stor vikt eller har principiell betydelse
detaljplanearbetet startas av kommunstyrelsen och detaljplanen antas av kommunfullmäktige
2. Detaljplaner som inte är av stor vikt och/eller saknar principiell betydelse
detaljplanearbetet startas av miljö- och stadsbyggnadsnämnden och antas av miljö- och stadsbyggnadsnämnden.

Beslutsgång

Kommunstyrelsen beslutade i enlighet med stadsutvecklingsutskottets förslag.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Kommunstyrelsen

En effektiv planprocess i Nacka kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige beslutar att detaljplanearbete enligt plan- och bygglagens bestämmelser om standardförfarande som huvudregel ska bedrivas enligt de två modeller som beskrivs i stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 5 mars 2015 och som omfattar

1. Detaljplaner som är av stor vikt eller har principiell betydelse
 - detaljplanearbetet startas av kommunstyrelsen och detaljplanen antas av kommunfullmäktige
2. Detaljplaner som inte är av stor vikt och/eller saknar principiell betydelse
 - detaljplanearbetet startas av miljö- och stadsbyggnadsnämnden och antas av miljö- och stadsbyggnadsnämnden.

Sammanfattning

Nacka kommun kommer under de närmaste 10-15 åren anta detaljplaner för en omfattande stadsutveckling på västra Sicklaön och en parallell utveckling av främst kommundelscentra i Boo, Fisksätra, Saltsjöbaden och Älta. Utifrån de nya regler i plan- och bygglagen som gäller från och med 2015 behöver kommunen ta fram en effektiv planprocess, som både är tydlig och förutsägbar samtidigt som den ger utrymme för förankring i Nackasamhället.

Enligt den form för planarbete som kallas standardförfarande och vilka beslutspunkter som ingår i dem finns det två olika modeller som kommunen kan arbeta efter;

- detaljplaner som antas av kommunfullmäktige
- detaljplaner som antas av miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Jämfört med hur planarbetena bedrivs idag ger de nu den första modellen en tydligare och snabbare planprocess genom färre beslutspunkter. Den andra modellen är avsedd att fortsatt ge miljö- och stadsbyggnadsnämnden möjlighet att anta det som före den 1 januari 2015 kallades enkla detaljplaner, men som efter detta datum inte finns kvar som eget planförfarande. På sikt ska fler detaljplaner kunna antas av miljö- och stadsbyggnadsnämnden men det måste ske ett ytterligare arbete för att identifiera principiella ställningstaganden som först beslutas av kommunfullmäktige.

Ärendet

År 2030 ska 20 000 nya bostäder ha blivit inflyttningsbara och 15 000 tillkommande arbetsplatser finnas i hela kommunen. Enligt Nacka kommuns åtagande gentemot staten och landstinget i det så kallade Tunnelbaneavtalet ska 13 500 av dessa bostäder ska finnas på västra Sicklaön, tillsammans med 10 000 tillkommande arbetsplatser. Kommunen behöver ta fram en effektivare och snabbare planprocess. I behovet av en effektivare planprocess ingår att se över hur de nämnder som har ansvarsområden som berörs av en planerad detaljplan, ska ges förutsättningar att medverka med sin kunskap och lyfta fram sina synpunkter på detaljplanen.

Planarbetet ska också uppfylla det som alliansmajoriteten kommit överens om i det så kallade majoritetsprogrammet om att en tydlig och god kommunikation och dialog är strategiskt viktigt när Nacka växer: *"Visionsarbetet kring Nacka stad och projektet 'Konsten att bygga stad' syftar till att skapa delaktighet och engagemang bland medborgare och företag för kommunens utveckling. Det arbetet ska fortsätta. Övrigt kommunikationsarbete, inte minst kring stora infrastrukturprojekt som berör Nackaborna och vår framtid (t ex Slussenombyggnaden, Östlig förbindelse och en ny Skurubro), ska förstärkas. Vi strävar efter att kontinuerligt utveckla dialogen mellan medborgare och kommun och vi vill pröva nya former för medborgarinflytande, t ex i stadsplaneringen och i utvecklingen av de lokala centrumområdena."*

Planprocess för två olika typer av planarbeten

De allra flesta detaljplaner som ska antas för att uppnå målen om 20 000 bostäder och 15 000 arbetsplatser kommer att tas fram med den form av planarbetet som kallas standardförfarande. De olika förfarande enligt plan- och bygglagen beskrivs nedan under rubriken *"Förutsättningar enligt plan- och bygglagen"*.

För en snabb och effektiv planprocess kan standardförfarandet delas in i två modeller;

- Detaljplaner som är av stor vikt eller har principiell betydelse
 - detaljplanearbetet startas av kommunstyrelsen och detaljplanen antas av kommunfullmäktige
- Detaljplaner som inte är av stor vikt och/eller saknar principiell betydelse
 - detaljplanearbetet startas av miljö- och stadsbyggnadsnämnden och antas av miljö- och stadsbyggnadsnämnden.

Före de lagändringar i plan- och bygglagen som trädde i kraft den 1 januari 2015, fanns regler som kunde användas när en plan inte hade något allmänt intresse och ingen eller endast en ytterst begränsad betydelse för kommunens ekonomi. Det kallades enkelt planförfarande och de planerna startades och antogs av miljö- och stadsbyggnadsnämnden. Idag inryms den typen av detaljplaner i ett det samlade begreppet standardförfarande, men kombinerat med att kommunfullmäktige kan delegera antagandet om planen inte är av stor betydelse eller principiell vikt, kan miljö- och stadsbyggnadsnämnden fortfarande anta sådana detaljplaner.

Planer som är av stor vikt eller har principiell betydelse

Ansvariga enheter inom tjänstemannaorganisationen tar utifrån översiktsplan, sektorsplaner eller andra övergripande beslut fram förslag till kommunstyrelsen om startpromemoria, som anger de väsentliga kommunala intressena i planområdet, omfattande samtliga kommunala ansvarsområden. Förslaget omfattar ett ensamt område eller ett samlat geografiskt område som kommer att delas in i två eller flera detaljplaner. Detaljplaneområdet/-na framgår av förslaget till startpromemoria. Förslaget anmäls till miljö- och stadsbygnadsnämnden och berörda nämnder.

Beslutspunkt 1. Kommunstyrelsens antar startpromemoria för en enstaka detaljplan eller ett samlat arbete för flera detaljplaner och ger miljö- och stadsbygnadsnämnden i uppdrag att inleda planarbete för den eller de ingående detaljplanerna.

- Planchefen rapporterar till miljö- och stadsbygnadsnämnden och kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott startpunkt för vardera detaljplanen.

Beslutspunkt 2. Miljö- och stadsbygnadsnämnden beslutar om samråd.

Beslutspunkt 3. Under samråd bevakar kommunstyrelsen att miljö- och stadsbygnadsnämnden följer startpromemorian. Kommunstyrelsen delegerar till sitt stadsutvecklingsutskott att avge yttrande. Förslaget till yttrande tas fram fristående från de tjänstemän som arbetat fram förslaget till detaljplan. Berörda nämnder ges möjlighet att yttra sig.

Beslutspunkt 3a. Nämnderna antar samrådsyttranden. Yttrande delegeras inte till tjänsteman.

Beslutspunkt 4. Miljö- och stadsbygnadsnämnden beslutar om granskning. Beslutet kan delegeras till enhetschef om det som ställs ut för granskning endast i mindre omfattning avviker från samrådet.

- Inga interna yttranden under granskningen.

Beslutspunkt 5. Miljö- och stadsbygnadsnämnden föreslår kommunfullmäktige anta detaljplanen.

Ett förslag om att kommunstyrelsen ska föreslå kommunfullmäktige anta detaljplanen tas fram fristående från de tjänstemän som arbetat fram förslaget till detaljplan. I detta ingår att kommunstyrelsen säkerställer att de kommunala intressena så som de angavs i startpromemorian har tillgodosetts.

Beslutspunkt 6. Kommunstyrelsen (via beredning i dess stadsutvecklingsutskott) föreslår kommunfullmäktige anta detaljplanen.

Beslutspunkt 7. Kommunfullmäktige antar detaljplanen.

Detaljplaner som inte är av stor vikt och/eller saknar principiell betydelse

Ansvariga enheter inom tjänstemannaorganisationen tar en ansökan om planbesked eller utifrån översiktsplan, sektorsplaner eller andra övergripande beslut fram förslag till miljö- och stadsbyggnadsnämnden.

Beslutspunkt 1. Miljö- och stadsbyggnadsnämnden ger planbesked och planuppdrag eller enbart planuppdrag till planenheten.

Beslutet anmäls till kommunstyrelsen via dess stadsutvecklingsutskott

Beslutspunkt 2. Miljö- och stadsbyggnadsnämnden beslutar om samråd och avgör om förslaget ska remitteras till andra nämnder

Beslutspunkt 3. Eventuella interna remissyttranden.

Beslutspunkt 4. Miljö och stadsbyggnadsnämnden, genom delegationsbeslut av enhetschef, beslutar om granskning.

Beslutet anmäls till kommunstyrelsen via dess stadsutvecklingsutskott

Beslutspunkt 5. Miljö och stadsbyggnadsnämnden antar detaljplanen.

Beslutet anmäls till kommunstyrelsen via dess stadsutvecklingsutskott

Om alla som deltagit i samrådet tillstyrker planförslaget, kan miljö- och stadsbyggnadsnämnden gå direkt från samråd till antagande.

Dessa regler vilar förslagen på

Förslagen ovan vilar på plan- och bygglagens bestämmelser om hur det ska gå till när en kommun tar fram en detaljplan och de reglementen som kommunfullmäktige har antagit för nämnderna i kommunen.

Förutsättningar enligt plan- och bygglagen

Den 1 januari 2015 trädde nya bestämmelser om förfarandet för att anta detaljplaner i kraft.

Det finns nu tre uppsättningar regelpaket för hur en detaljplan antas:

- Standardförfarande
- Utökat förfarande
- Samordnat förfarande

Standardförfarande ska vara det normala, gängse sättet att ta fram detaljplaner.

Utökat förfarande ska användas för att ta fram en detaljplan som är uppfyller ett eller flera av följande kriterier:

1. Inte är förenlig med översiktsplanen eller länsstyrelsens granskningsyttrande under framtagandet av översiktsplanen
2. Är av betydande intresse för allmänheten eller i övrigt av stor betydelse, eller
3. Kan antas medföra en betydande miljöpåverkan

Samordnat förfarande avser arbete med en detaljplan

- som är förenlig med översiktsplanen och
- länsstyrelsens granskningssystrande i arbetet med översiktsplan och som enbart gäller
 1. en verksamhet som har tillståndsprovats eller ska tillståndsprovats enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 9 kap. 6 § miljöbalken, eller
 2. en åtgärd som har prövats eller ska prövas genom upprättande och fastställande av en vägplan enligt väglagen eller en järnvägsplan enligt lagen om byggande av järnväg

När regeringen tog fram paketen med förfaranderegler hade den tänkt sig att planprocessen skulle snabbas upp genom att de detaljplaner som tas fram med standardförfarandet delegeras till kommunstyrelse eller det som lagen benämner byggnadsnämnd, i Nacka miljö- och stadsbyggnadsnämnden.

I propositionen (prop 2013/14.126, en enklare planprocess) hade regeringen nämligen ett förslag om en ändring i plan- och bygglagen om att fullmäktige skulle kunna delegera antagandet av detaljplaner som inte är av större vikt eller har principiell betydelse. Riksdagen följe dock inte regeringens förslag utan behöll att detaljplaner som är av stor vikt eller har principiell betydelse, ska alltid beslutas av kommunfullmäktige. Regeringen hade tänkt att definitionen av när utökat förfarande ska användas, skulle sammanfalla med innebördten av uttrycket ”är av större vikt eller har principiell betydelse”, skulle sammanfalla. Det saknas i det betänkande från civilutskottet (2013/14:CU31) som låg till grund för riksdagens beslut att frångå regeringens förslag, vägledning om vilka detaljplaner som tas fram med standardförfarande som kan delegeras. Den praxis som finns sedan tidigare gäller därmed fortfarande.

Nacka kommunfullmäktige har inte förut delegerat till kommunstyrelsen eller sin byggnadsnämnd att anta detaljplaner som tagits fram med det som hittills kallats normalt planförfarande. De planer som antogs med det regelverk som fanns till utgången av år 2014 och som kallades förenklat planförfarande, var delegerade till miljö- och stadsbyggnadsnämnden.

Nu gällande regler enligt plan- och bygglagen för standardförfarande

I 5 kap 6 § plan- och bygglagen anges att innan kommunen antar en detaljplan ska kommunen ha

1. tagit fram ett planförslag,
2. samrått om förslaget och
3. låtit det granskas

enligt bestämmelser som finns i 5 kap 8-37 §§ PBL

Det här är vad som ska ske enligt de olika paragraferna.

Lagrum	Vad	Ev. kommentar
8 §	Ta fram kartor	
9 §	Ta fram fastighetsförteckning	
10 §	<p>Bestämmelse om program Om kommunen bedömer att det behövs för att underlätta detaljplanearbetet kan kommunen ange planens</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ utgångspunkter och ○ mål ● i ett särskilt program 	
11 §	<p>Samråd Ska samråda med</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Länsstyrelsen Lantmäterimyndigheten 2. de kommuner som berörs <p>Erbjudा samråd</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. kända sakágarna 4. kända bostadsrättshavare, hyresgäster och boende som berörs, 5. kända organisationer av hyresgäster 6. sammanslutningar 7. enskilda i övrigt som har ett väsentligt intresse av förslaget <p>Formkrav i vissa fall Om genomförandet av planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan, ska samrådet genomföras så att det uppfyller bestämmelserna i 6 kap. 6 §, 13 § andra stycket och 15 § miljöbalken.</p>	Inget krav på kungörelse eller hur lång tid samrådet ska vara i standardförfarandet
11 a §	-	Särskilda regler för utökar förfarande
11 b §	-	Särskilda regler för utökar förfarande
11 c §	<p>Förslaget tillgänglighet Tillgängligt för alla som vill ta del av det. Vad ska vara tillgängligt</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Underlag enligt 8–10 §§ ● Det planeringsunderlag i övrigt som kommunen anser har betydelse för bedömningen av förslaget 	

12 §	<p>Samrådets syfte</p> <ul style="list-style-type: none"> • Få fram ett så bra beslutsunderlag som möjligt • Ge möjlighet till insyn och påverkan 	
13 §	<p>Under ett samråd ska kommunen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Redovisa förslaget • Skälen för förslaget • Det planeringsunderlag som har betydelse • Hur kommunen avser att handlägga förslaget • Om det finns ett program ska det redovisas <p>Om kommunen avser att ingå <i>exploateringsavtal</i>, ska kommunen</p> <ul style="list-style-type: none"> • redovisa dessa avtals huvudsakliga innehåll • redovisa konsekvenserna av att planen helt eller delvis genomförs med stöd av ett eller flera sådana avtal 	
14 §	Vad länsstyrelsen ska fokusera på under samrådet	
15 §	Vad lantmäteriet ska fokusera på under samrådet	
16 §	-	Särskilda regler för samordnat förfarande
17 §	<p>Redovisning</p> <p>Redovisning de synpunkter som har kommit fram i samrådet samt de kommentarer och förslag som kommunen har med anledning av synpunktarna kan avvakta till dess kommunen sammanställer granskningssyttrande enligt 23 §.</p>	I utökat förfarande ska samrådsredogörelse tas fram i detta skede.
18 §	<p>Efter samråd, <i>granskning</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • I en underrättelse informera om sitt planförslag • Låta det granskas under en viss tid (granskningstid) = minst två inte alla berörda är överens om en kortare tid <p>Om de som kommunen har samrått med har godkänt planförslaget, behöver underrättelse inte lämnas.</p>	<p>Vid granskning kan kommunen övergå till utökat förfarande om det bedöms behövligt.</p> <p>Förslaget ska i så fall nu kungöras och minsta granskningstid blir tre veckor.</p>

18 a §	-	Särskilda regler för samordnat förfarande
19 §	<p>Bestämmelser om underrättelse</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ska anslås på kommunens anslagstavla • Göras tillgänglig på kommunens webbplats. <p>Av underrättelsen ska det framgå</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. vilket område detaljplanen avser, 2. om förslaget avviker från översiktsplanen, 3. var förslaget finns tillgängligt för granskning och hur lång granskningstiden är, 4. att den som vill lämna synpunkter på förslaget ska göra det under granskningstiden, 5. till vem synpunkter på förslaget ska lämnas, 6. att den som inte senast under granskningstiden har lämnat någon skriftlig synpunkt på förslaget kan förlora rätten att överklaga beslut att anta planen 	
20 §	<p>Underrätta flera</p> <p>Senast den dag då underrättelsen anslås på kommunens anslagstavla ska kommunen skicka</p> <ul style="list-style-type: none"> • ett meddelande om innehållet i underrättelsen till <ul style="list-style-type: none"> • kända sakägare, • hyresgästföreningar • de myndigheter, sammanslutningar och enskilda i övrigt som har ett väsentligt intresse av förslaget <p>Kommunen ska också skicka förslaget och samrådsredogörelsen till länsstyrelsen, lantmäterimyndigheten och de kommuner som berörs.</p>	

21 §	<p>Under granskningstiden ska kommunen hålla förslaget tillgängligt för alla som vill granska det. Kommunen ska också se till att det underlag som avses i 8–10 §§ och den samrådsredogörelse som avses i 17 § finns tillgängliga, liksom det planeringsunderlag i övrigt som kommunen anser har betydelse för bedömningen av förslaget.</p>	
22 § och 22 a §	Vad länsstyrelsen och lantmäterimyndigheten ska yttra sig över under granskningen - om de ska yttra sig.	
23 §	<p>Sammanställa granskningsutlåtande Det ska innehålla</p> <ul style="list-style-type: none"> • en sammanställning av de skriftliga synpunkter som har kommit in under granskningstiden • en redovisning av kommunens förslag med anledning av synpunkterna 	
24 §	<p>Kommunen ska skicka granskningsutlåtandet, eller ett meddelande om var det finns tillgängligt, till dem som <u>inte</u> har fått sina synpunkter tillgodosedda.</p> <p>Granskningsutlåtandet ska finnas tillgängligt tillsammans med övriga handlingar i ärendet</p>	
25 §	Vad kommunen måste göra om den ändrar förslaget väsentligt efter granskningen eller vill ändra till utökat förfarande.	
26 §	<p>Om detaljplanen kan medföra rätt till anspråk eller inlösen Om ett förslag till detaljplan kan medföra en sådan skada i form av</p> <ul style="list-style-type: none"> • rivningsförbud eller vägrat rivningslov • bestämmelser om skydd, placering, utformning och utförande av byggnadsverk och tomter <p>får kommunen förelägga den som kan komma att drabbas att inom en viss tid anmäla sitt anspråk på ersättning eller inlösen.</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> • Föreläggandet ska innehålla en upplysning om att rätten till ersättning annars kan gå förlorad. • Föreläggandet ska innehålla upplysningar om förslagets innebörd. • Tidsfristen för anmälan ska bestämmas till minst två månader. 	
27 §	<p>Vem som antar en detaljplan</p> <p>En detaljplan ska antas av kommunfullmäktige, men fullmäktige får uppdra åt</p> <ul style="list-style-type: none"> • kommunstyrelsen eller • byggnadsnämnden <p>att anta en plan som</p> <ul style="list-style-type: none"> • inte är av stor vikt eller • har principiell betydelse 	
28 §	Påminnelse om att detaljplan inte kan antas innan tidsfrist för anspråk enligt 26 har gått ut.	
29-37 §§	Förfarandet efter att en detaljplan antagits	

Bestämmelser om planprocessen i nämndernas reglementen

- Kommunstyrelsen startar detaljplanearbeten.
- Miljö- och stadsbyggnadsnämnden tar fram på kommunstyrelsens uppdrag fram detaljplaner som ska antas av kommunfullmäktige

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden kan också upprätta och anta detaljplaner med standardförfarande om de inte är av stor vikt eller har principiell betydelse

Under planarbetet har kommunstyrelsen följande ansvar.

1. Svara för exploateringsverksamheten och därmed sammanhängande utbyggnad av allmänna anläggningar såsom gator, parker och va-anläggningar.
2. Bevaka att det finns mark och verksamhetslokaler för kommunalt finansierade verksamheter och kommunala behov i övrig
3. Bevaka tillgången till bostäder inom kommunens ansvarsområden.
4. Främja bostadsförsörjningen och samhällsbyggandet
5. Verka för en effektiv transportinfrastruktur.

Socialnämnden, äldrenämnden, kulturnämnden är enligt sina reglementen remissinstans i ärenden om fysisk planering. Fritidsnämnden ska bevaka behovet av anläggningar och byggnader för fritidsverksamhet. Natur- och trafiknämnden har inte något beslutat ansvar som remissinstans men för att den ska kunna fullgöra sina uppdrag är det en förutsättning

att den har yttrat sig i planärenden. Skulle den nämnden inte ha yttrat sig kan kommunfullmäktige inte anta en detaljplan då beredningskravet inte är uppfyllt utan det.

Ekonomiska konsekvenser

En effektiv och snabb planprocess ska säkerställa att kommunens kostnader inte ökar exponentiellt med antalet detaljplaner som ska tas fram.

Konsekvenser för barn

En förutsägbar detaljplanering och en tydlig styrning av de kommunala intressena ska trygga att Nacka erbjuder ett tryggt samhälle för barn, där barns behov synliggörs och tillgodoses.

Gunilla Glantz
Stadsbyggnadsdirektör
Stadsledningskontoret

Andreas Totschnig
Planchef, planenheten

13 april 2015

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

§ 110

Dnr KFKS 2015/148-003

Strategi Vatten och Avlopp i Nacka

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige antar kommunstyrelsens förslag till ”Strategi Vatten och Avlopp i Nacka”.

Ärende

Syftet med en strategi för vatten- och avloppsfrågor (VA) är att kommunen ska ha en genomarbetad och långsiktig handlingsplan för VA i hela kommunen, både inom och utom så kallat verksamhetsområde enligt vattentjänstlagen. Den ska ge förutsättningar för att nå miljökvalitetsnormerna enligt vattendirektivet för kommunens vattenförekomster. Målet är att tillhandahålla ett underlag för beslutsfattande som främjar en långsiktig och säker leverans och hantering av vatten- och avloppstjänster, en förbättrad vattenmiljö i och runt Nacka och goda förutsättningar för människors hälsa och miljö. Beslut om investeringar fattas i mål- och budgetprocessen, där också Vatten- och avloppstaxan regelmässigt fastställs.

Strategin berör samtliga aktiviteter under kommunens inverkan som berör god vattenstatus och god hälsa relaterad till vatten- och avloppsfrågor. Det handlar om frågor såsom dokumentation av anläggning och åtgärder, vattenkvalitet, egenkontrollprogram för spillvatten och tillsyn.

Handlingar i ärende

Kommunstyrelsens arbetsutskott den 24 mars 2015 § 44

Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 13 mars 2015

VA-strategi

Bakgrundsrapport

Natur- och trafiknämnden den 17 februari 2015 § 28

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott den 24 mars 2015 § 44

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslog kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige antar kommunstyrelsens förslag till ”Strategi Vatten och Avlopp i Nacka”.

Beslut i natur- och trafiknämnden den 17 februari 2015

Natur- och trafiknämnden föreslog kommunfullmäktige anta ”Strategi Vatten och Avlopp i Nacka” enligt tjänsteskrivelsens bilaga 1.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

13 april 2015

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

Beslutsgång

Kommunstyrelsen beslutade i enlighet med arbetsutskottets förslag.

Protokollsanteckningar

Sidney Holm (MP) lät anteckna följande för Miljöpartiets kommunstyrelsegrupp.

”Det är viktigt när vi bygger nytt att ta hänsyn till och skydda oss mot klimatförändringarnas konsekvenser med ökad press från nederbörd, både i mängd och intensitet. Med alltmer hårdgjorda ytor ökar risken för överbelastning i VA systemet som kan leda till stora översvämnningar och att orenat vatten släpps ut i våra sjöar och vattendrag.

Vid förtäningen av Västra Sicklaön måste det finnas en gräns för hur stor ökning av dagvattenflödet som kan tillåtas inom varje programområde och en strategi för hur vi tar hand om detta. Idag finns det tekniska lösningar som gör att det går att bygga helt utan ökning av dagvattenflöden på nästan alla fastigheter men det är ingenting som sker per automatik.”

- - - -

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Kommunstyrelsen

Strategi Vatten och Avlopp i Nacka

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige antar kommunstyrelsens förslag till ”Strategi Vatten och Avlopp i Nacka”.

Sammanfattning

Syftet med en strategi för vatten- och avloppsfrågor (VA) är att kommunen ska ha en genomarbetad och långsiktig handlingsplan för VA i hela kommunen, både inom och utom så kallat verksamhetsområde enligt vattentjänstlagen. Den ska ge förutsättningar för att nå miljökvalitetsnormerna enligt vattendirektivet för kommunens vattenförekomster. Målet är att tillhandahålla ett underlag för beslutsfattande som främjar en långsiktig och säker leverans och hantering av vatten- och avloppstjänster, en förbättrad vattenmiljö i och runt Nacka och goda förutsättningar för människors hälsa och miljö. Beslut om investeringar fattas i mål- och budgetprocessen, där också Vatten- och avloppstaxan regelmässigt fastställs.

Strategin berör samtliga aktiviteter under kommunens inverkan som berör god vattenstatus och god hälsa relaterad till vatten- och avloppsfrågor. Det handlar om frågor såsom dokumentation av anläggning och åtgärder, vattenkvalitet, egenkontrollprogram för spillvatten och tillsyn.

Ärendet

Genom miljöbalken, vattentjänstlagen och plan- och bygglagen finns indirekta krav som innebär att kommunen behöver ha en långsiktig VA-planering. Dessutom finns en tydlig punkt i vattenmyndigheternas åtgärdsprogram som säger att kommunerna ska utveckla strategiska dokument för området.

Trafik- och naturnämnden beslutade den 17 februari 2015, § 28, att föreslå kommunfullmäktige anta VA-strategi som tillgodosör dessa behov. Stadsledningskontorets förslag skiljer sig från trafik- och naturnämndens förslag så tillvida att beskrivande texter i inledningen och om tillsyn tagits bort. Syftet med strategin har också en justerad lydelse jämfört med nämndens förslag.

Förslaget till strategi bygger på följande grunder.

- Nacka kommun ingår i norra Östersjöns vattendistrikt. Enligt EU:s vattendirektiv ska alla vattenförekomster ha god ekologisk och kemisk vattenstatus senast år 2021 och övriga vatten får inte försämras. Den föreslagna VA-strategin ska ge underlag för beslut som medför positiva konsekvenser för vattenmiljöer, främst genom att arbetet med att ansluta områden som tidigare haft enskilda avlopp till det kommunala ledningsnätet fortsätter och genom att krav ställs på hantering av dagvatten.
- I den av kommunstyrelsens antagna miljöpolicy slås fast att kommunen ska medverka till en god livsmiljö och en långsiktigt hållbar utveckling. Nackas lokala miljömål omfattar målet levande sjöar, vattendrag och hav i balans. Sjöars och vattendrags biologiska och ekologiska status ska värnas. Sociala och kulturhistoriska värden ska utvecklas. Kust och farvatten i Nacka ska ha goda förutsättningar för rik biologisk mångfald och ha god tillgänglighet för rekreation. VA-strategin innehåller åtgärder som främjar uppfyllandet av detta mål.
- VA-strategin följer intentionerna i översiksplanen och antas inte medföra någon betydande miljöpåverkan utöver den som beskrivits i miljö- och hälsokonsekvensbeskrivningen som gjorts med anledning av ny översiksplan för Nacka kommun 2012.

Regelverk om allmänna VA-anläggningar

Kommunen bestämmer enligt vattentjänstlagen när behov av en allmän anläggning föreligger och ansvarar för att upprätta verksamhetsområde för berörd vattentjänst (dricksvatten, spillvatten och dagvatten). Verksamhetsområdet är det geografiska område inom vilket en eller flera vattentjänster ska ordnas genom en allmän VA-anläggning. Beslut om verksamhetsområde innebär att lagens offentligrättsliga regler blir gällande för huvudman och fastighetsägare inom området, det vill säga att vattentjänstlagen är tillämplig och avgifter kan tas ut.

Enligt vattentjänstlagen ska avgifternas belopp och hur avgifterna beräknas framgå av taxan. Nödvändiga kostnader ska fördelas skäligt och rättvist mellan de avgiftsskyldiga enligt självkostnadsprincipen och nyttoprincipen. Inom verksamhetsområde kan man inte avtala om något som VA-taxan redan reglerar. Principerna och nivåerna i VA-taxan ska löpande ses över på årsbasis.

Strategins innehåll

Strategin innehåller uppgifter om hur teknisk status på och underhåll och skötsel av de kommunala ledningsnäten och anläggningar ska dokumenteras. Hydrauliska modeller för att beräkna ledningarnas kapacitet ska finnas för ledningsnäten i sin helhet. Förnyelsebehovet på lång sikt ska beskrivas. Nyckeltalsanalys och benchmarking ska ge underlag för jämförelser både över tid och med andra VA-huvudmän.

Vattenkvaliteten följs upp enligt godkänt kontrollprogram enligt livsmedelslagen. Vattenläckor ska dokumenteras och trend avseende antalet vattenläckor ska följas upp. Säkerhetsanordningar mot sabotage och skadegörelse ska regelbundet ses över, risker och hotbilder analyseras samt åtgärder som krävs för att förebygga skadeverkningar ska genomföras.

Avloppsledningsnät är klassifierat som verksamhet utan särskilt krav på anmälan eller tillståndsprövning enligt miljöbalken. Egenkontrollprogram ska dock tillämpas i Nacka som om verksamheten var anmälningpliktig. Effekter av allvarliga störningar såsom rörbrott och pumphaverier ska minimeras. VA-ledningsnäten ska dimensioneras så att bräddningar och nödutsläpp från ledningsnät och pumpstationer minimeras. Pumpstationer åtgärdas/renoveras enligt framtagen plan.

Kommunen genom miljö- och stadsbyggnadsnämnden utövar enligt miljöbalken, tillsyn över VA-frågorna, inklusive VA-huvudmannens verksamhet. Samtliga verksamhetsutövare i kommunen ska ha program för egenkontroll. Tillsynsmyndigheten ska medverka till att anslutning sker till allmän VA-anläggning när anslutningspunkt är anvisad.

Bakgrundsmaterial

Strategin och den parallellt föreslagna policyn baseras på ett omfattande bakomliggande arbete enligt anvisningar från länsstyrelsen. Resultatet presenteras i särskild rapport, bilaga 2. Rapporten är uppdaterad i november 2014 och bedöms tills sitt innehåll vara relevant över en längre tid men detaljer uppdateras vartefter nya fakta framkommer, nya åtgärder planeras och planerade åtgärder vidtas. Rapporten är en viktig grund för VA-huvudmannens långsiktiga planering, nämndens scenario över verksamheten till år 2030 och investeringsärenden som beslutas inom ramen för kommunens mål- och budgetprocess.

Bilaga 1: VA-strategi

Bilaga 2: Bakgrundsrapport

Bilaga 3 NTN § 28 20150217

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör
Stadsledningskontoret

Dag Björklund
Natur- och trafikdirektör

STRATEGI

Vatten och avlopp

Dokumentets syfte

Strategin är en långsiktig handlingsplan för vatten- och avloppsfrågor i hela kommunen och ska skapa förutsättningar för att kommunens vattenförekomster ska nå miljökvalitetsnormerna enligt vattendirektivet. Den omfattar samtliga aktiviteter under kommunens inverkan som berör god vattenstatus och god hälsa relaterad till vatten och avloppsfrågor i Nacka kommun.

Dokumentet gäller för

samtliga aktiviteter under kommunens inverkan som berör god vattenstatus och god hälsa relaterad till vatten och avloppsfrågor.

Inledning

Syftet med en strategi för vatten- och avloppsfrågor (VA) är att kommunen ska ha en genomarbetad och långsiktig handlingsplan för VA i hela kommunen, både inom och utom så kallat verksamhetsområde enligt vattentjänslagen. Målet är att tillhandahålla ett underlag för beslutsfattande som främjar en långsiktig och säker leverans av vatten- och avloppstjänster, en förbättrad vattenmiljö i och runt Nacka och goda förutsättningar för människors hälsa och miljö.

Enligt EU:s vattendirektiv ska alla vattenförekomster ha god ekologisk och kemisk vattenstatus senast år 2021 och övriga vatten får inte försämrmas. Nackas lokala miljömål omfattar målet levande sjöar, vattendrag och hav i balans. VA-strategin ger underlag för beslut som medför positiva konsekvenser för vattenmiljöer, främst genom att arbetet med att ansluta områden som tidigare haft enskilda avlopp till det kommunala ledningsnätet fortsätter och genom att kravet ställs på hantering av dagvatten.

Strategin omfattar följande områden.

- Dokumentation
- Vattenleverans
- Spillvattenhantering
- Tillsyn

Dokumentation

Den tekniska förvaltningen av ledningssystemet ska dokumenteras. Faktauppgifter, driftstörningar, planering, prioritering och statusvärdering avseende ledningsnät registreras och analyseras i ett informationssystem med kartan som bas. För VA-anläggningarna, såsom avloppspumpstationer, vattenreservoarer m.m. ska det finnas ett styr- och övervakningssystem där anläggnings- och driftdata lagras och hanteras. Kundklagomål, felanmälningar och driftshändelser i övrigt ska dokumenteras i informationssystemet. Regerbundna TV-inspektioner

Diarienummer	Fastställd/senast uppdaterad	Beslutsinstans	Ansvarigt politiskt organ	Ansvarig processägare
KFKS 2014/847-290	2014-10-14	Kommunstyrelsen	Kommunstyrelsen	fastighetsdirektör

av spillovattennätet kompletterar underlaget för att upprätta reinvesteringsplaner i samverkan mellan planerings- och driftpersonal.

Hydrauliska modeller för att beräkna ledningarnas kapacitet ska finnas för ledningsnäten i sin helhet som grund för utbyggnad av kapacitet i systemet i ett växande Nacka.

Förnyelsebehovet på lång sikt kan beskrivas med hjälp av ledningsnärens ålder och förväntade livslängd. Ålder är dock inte ett kriterium för att byta ut en enskild ledning utan ledningens kondition och funktion avgör. En förnyelseakt som överensstämmer med den faktiska livslängden på ledningar bör eftersträvas. En förväntad medellivslängd på i genomsnitt 80 år används ofta som beräkningsantagande inom branschen men med stora lokala variationer.

En långtidsplanering på minst 10 år ska finnas och baseras på beräknat behov av förnyelse och kapacitetsökning. Nyckeltalsanalys och benchmarking ger underlag för jämförelser både över tid och med andra VA-huvudmän.

Vattenleverans

Vattenkvaliteten ska följas upp med hjälp av regelbunden analys av vattenprover enligt godkänt kontrollprogram enligt livsmedelslagen. Inga vattenprover ska vara otjänliga och trender för vattenprover med anmärkning ska följas upp.

Alla vattenläckor ska dokumenteras och trenden avseende antalet vattenläckor ska följas upp. Vid akut vattenläcka på det allmänna vattenledningsnätet ska brukare inte vara utan vatten längre än 8 timmar.

Utläckage av vatten beräknat som inköpt dricksvatten minskat med försåld mängd och övrig faktisk mätt förbrukning ska följas upp och visa en sjunkande trend. Alla uttag från vattennätet ska mätas.

Vattentryck ska uppnå standard enligt branschorganisationen Svenskt Vatten.

Vatten för brandvatten kan i regel hämtas från det allmänna VA-nätet. Den extra insats som krävs för anpassning av den allmänna anläggningen för brandssläckning ingår inte i VA-huvudmannens ansvar och ska inte ingå i den taxefinansierade VA-verksamheten.

Skalskydd och andra säkerhetsanordningar mot sabotage och skadegörelse ska regelbundet ses över, risker och hotbilder analyseras samt åtgärder som krävs för att förebygga skadeverkningar ska genomföras. Tunnlar ska besiktgas minst vart 10:e år ur både berg- och VA-teknisk synpunkt.

Spillvattenhantering

Utsläpp av avloppsvatten är miljöfarlig verksamhet. Krav på egenkontroll enligt förordningen (1998:901) om verksamhetsutövares egenkontroll avser verksamheter som omfattas av tillstånds- eller anmälningsplikt. I dagsläget är avloppsledningsnät klassifierat som verksamhet utan särskilt krav på anmälan eller tillståndsprövning. Egenkontrollprogram ska dock tillämpas i Nacka som om verksamheten var anmälningspliktig. VA-huvudmannen ska årligen sätta måltal för volym utsläpp.

I det spillvattenförande systemet ingår tunnlar, självfallsledningar, tryckavloppsledningar och pumpstationer. Effekter av allvarliga störningar såsom rörbrott och pumphaverier ska minimeras. Alla pumpstationer ska ha minst dubbla pumpar och möjlighet till stationär eller mobil reservkraftförsörjning.

Källaröversvämnningar kan inträffa på grund av stopp i ledningsnätet eller på grund av överbelastning av ledningssystemet. En enskild fastighet ska inte drabbas av källaröversvämnning på grund av dämning i ledningsnät oftare än en gång på tio år.

Avloppsstopp förebyggs genom åtgärder såsom rotskärning och spolning av ledningsnätet. Stopp som leder till översvämnning liksom sträckor med återkommande avloppsstopp analyseras och orsaken åtgärdas. Samma brukare ska inte drabbas av avloppsstopp oftare än en gång på två år. Åtgärd ska, på ordinarie arbetstid, påbörjas inom 3 timmar från anmälan av avloppsstopp.

Bräddning och nödavledning innebär utsläpp av orenat avloppsvatten till recipient. Vid planerade arbeten ska åtgärder genomföras så att avledningen kan göras utan uppenbar risk för olägenhet för människors hälsa eller miljön. VA-ledningsnäten ska dimensioneras så att bräddningar och nödutsläpp från ledningsnät och pumpstationer minimeras. Om bräddning inträffar ska uppskattning av bräddmängd göras samt eventuell påverkan i recipient bedömas för att sätta in åtgärder för att minimera skadan.

Tillskottsvatten kan uttryckas som utspädningsgrad och är den totala avloppsvattenmängden till avloppsreningsverken dividerat med dricksvattenmängden, dvs. dricksvattenförbrukningen. Utspädningsgraden ska minska.

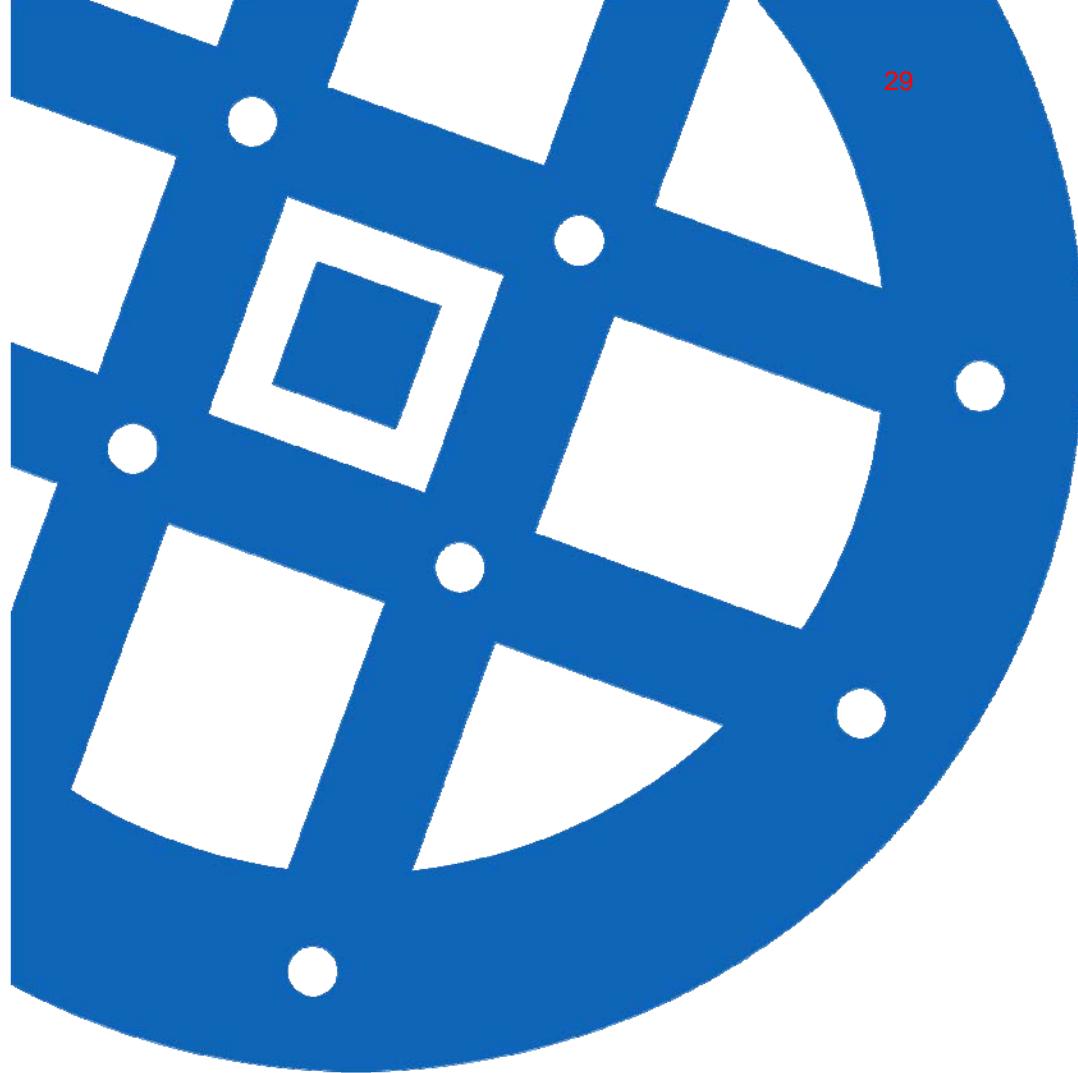
Avloppsvattenledningars status kan undersökas med invändig TV-inspektion. Inspektionerna syftar till att undersöka ledningsnätets kondition och prioritera insatser i ledningsnätet. Allvarliga problem som upptäcks vid TV-inspektion ska åtgärdas omgående. Ledningar med problem av lägre grad läggs på åtgärdslista och prioriteras sinsemellan. Vid renovering av både avlops- och vattenledning åtgärdas även allmän del av servis.

Pumpstationer åtgärdas enligt framtagen plan. I samband med åtgärd ska möjlighet att installera anordning för att mäta bräddad mängd vid eventuell händelse utredas. Ledningsnät och pumpstationer ska underhållas så att bräddningar och läckage som riskerar att påverka vattenkvaliteten i recipienterna negativt inte uppstår.

Tillsyn

Samtliga verksamhetsutövare i kommunen ska ha program för egenkontroll. Egenkontrollen är verksamhetsutövarens eget system för planering och kontroll av verksamheten i syfte att förebygga, motverka och åtgärda eventuell negativ påverkan på människors hälsa eller miljön.

Kommunen ska medverka till att anslutning sker till allmänt VA-system när anslutningspunkt anvisats.

RAPPORT

Bakgrund till VA-strategi

2013-02-15 (rev 2014-11-07)

Innehållsförteckning

Sammanfattning	4
I Inledning.....	5
2 Syfte och målsättningar.....	7
3 Riktlinjer och ekonomi	9
4 Plan för den allmänna VA-anläggningen	11
4.1 Allmänt.....	11
4.2 Vattenförsörjning.....	12
4.2.1 Faktiska investeringsbehov	14
4.3 Spillvattenhantering	14
4.3.1 Faktiska investeringsbehov	17
4.3.2 Tillsyn enligt miljöbalken.....	18
4.4 Dag- och dränvattenhantering	18
4.4.1 Faktiskt investeringsbehov.....	20
4.4.2 Ansvar för dagvattenhantering.....	20
5 Framtida VA-försörjning utanför nuvarande verksamhetsområde	21
5.1 Allmänt.....	21
5.2 VA-behov i olika områden.....	22
5.3 Plan för utbyggnad av den allmänna VA-anläggningen	22
5.3.1 Prioritering och tidplan	23
5.3.2 Principer för finansiering av utbyggnad	24
5.4 Plan för VA-försörjning i avvaktan på utbyggnad av allmän anläggning	25
5.5 Plan för enskilda anläggningar	25
5.5.1 Tillstånd för enskilda anläggningar	26
5.5.2 Tillsyn samt åtgärder vid bristfälliga enskilda anläggningar	28
5.5.3 Områden med risk för VA-problem	28
5.5.4 Kommunalt stöd vid enskilda VA-anläggningar	29
5.6 Gemensamma VA-anläggningar	29
5.6.1 Allmänna förutsättningar.....	29
6 Vattenförvaltningen	31
6.1 Allmänt.....	31

6.2	Vattenförekomsternas status	31
6.3	Vattenmyndighetens åtgärdsprogram	32
6.3.1	Övergödning	33
6.3.2	Miljögifter	33
6.3.3	Vattenuttag	34
6.3.4	Skydd av dricksvatten	34
6.3.5	Klimatförändringar	34
6.3.6	Rapportering	36
6.4	Förbättring av vattenstatus	36
7	Fortsatta utredningar och arbeten	38

Sammanfattning

Nacka kommun har tillsatt en arbetsgrupp som gemensamt utarbetat ett förslag till VA-plan*). Arbetet inleddes med att ta fram en översikt över omvärldsfaktorer, nuläge, förutsättningar, framtida utveckling och behov inom och utanför det kommunala verksamhetsområdet. I en policy fastställdes riktlinjer för hantering av olika frågor och prioriteringsgrunder. VA-policyn kompletteras av en sedan tidigare antagen dagvattenpolicy.

I VA-planen har ambitionsnivåer för den kommunala VA-verksamheten tagits fram inom olika områden. Nyckeltal och jämförelser med andra kommuner har varit underlag. När ambitionsnivån är fastlagd kan konkreta åtgärder för att uppnå dessa tas fram.

Som komplement till kommunens dagvattenpolicy- och strategi har förtydligande av vem som gör vad och när i processen gjorts inom VA-planearbetet.

I VA-planen har framtida VA-försörjning utanför nuvarande verksamhetsområde beskrivits. En plan för utbyggnad av den allmänna VA-anläggningen finns som innebär att drygt 2200 fastigheter med enskilda avlopp kommer att anslutas fram till år 2030. Hur kommunen ska agera i avväktan på utbyggnad beskrivs, liksom en plan för områden och fastigheter som inte planeras att anslutas innan år 2030.

Nacka kommun ingår i norra Östersjöns vattendistrikt. Enligt Vattendirektivet ska alla vattenförekomster ha god ekologisk och kemisk vattenstatus senast år 2021 och övriga vatten får inte försämras. VA-planen bedöms kunna medföra positiva konsekvenser för vattenmiljöer, främst genom att områden som tidigare haft enskilda avlopp ansluts till det kommunala ledningsnätet och genom att dagvattenpolicyn ställer krav på hanteringen av dagvatten.

**) Denna rapport använder enligt branschstandard genomgående ordet "plan" som begrepp för det som enligt Nacka kommuns nomenklatur benämns "strategi".*

Inledning

Begreppen VA-policy, VA-plan och VA-strategi har genom åren använts i lite olika betydelser. I vattenmyndigheternas åtgärdsprogram enligt ramdirektivet för vatten anges att ”kommunerna behöver utveckla vatten- och avloppsvattenplaner i samverkan med länsstyrelserna”.

I Rapport 2009:07 från Länsstyrelsen i Stockholms län, Kommunal VA-planering - Manual med tips och checklistor, maj 2009, används begreppen VA-policy och VA-plan i en väl definierad betydelse. Manualen är inte bindande för någon kommun utan är tänkt som ett stöd och en vägledning för kommuner som ser behovet av en övergripande planering av vatten- och avloppsförserjningen.

I manualen delas arbetet med *kommunal VA-planering* in i tre steg. Det första steget är att skapa en förvaltningsövergripande arbetsgrupp som börjar med att utarbeta en VA-översikt. Den beskriver omvärldsfaktorer, nuläge, förutsättningar, framtid utveckling och behov både inom och utanför det nuvarande verksamhetsområdet. I det andra steget fastställs strategiska vägval, riktlinjer för hantering av olika frågor och prioriteringsgrunder i en VA-policy som föreslås antas av kommunfullmäktige. VA-policyn är ett viktigt styrdokument och utgör i sin tur grunden för steg tre, det fortsatta arbetet med VA-planen. Det är också viktigt att VA-planeringen sker i nära samspel med kommunens Översiktsplan. I Nacka har samråd även skett med länsstyrelsen.

Nacka kommun har tillsatt en arbetsgrupp med representanter från kommunens miljö-, plan-, exploaterings- och bygglovsverksamhet samt från VA-huvudmannen som gemensamt utarbetat en VA-plan för hela kommunen. Tyréns har haft uppdraget att samordna och driva arbetet och att sammanställa VA-planedokumenten. Arbetet inleddes med framtagandet av en VA-översikt som beskriver omvärldsfaktorer, nuläge, förutsättningar och framtid utvecklingsplaner.

Ett förslag till VA-policy har tagits fram och denna ligger till grund för arbetet med VA-planen.

VA-planen är en del av arbetet som efterfrågats av Vattenmyndigheten, men vänder sig i första hand till kommunens politiker och tjänstemän inom samhällsbyggnadsfrågor.

VA-planen ska vara en heltäckande långsiktig planering av vatten- och avloppshanteringen i och utanför det kommunala verksamhetsområdet. VA-planens tidsperspektiv är desamma som Nackas översiktsplan, det vill säga år 2030. En communal VA-utbyggnad innebär stora investeringar och måste göras i flera steg. Även förnyelse och underhåll av befintliga VA-anläggningar måste finansieras och prioriteras.

I många områden som från början var fritidshusområden sker omvandling av dessa till permanentboende. Även i dessa områden behöver dricksvattnet vara av god kvalitet och avloppet renas för att skydda människors hälsa och miljön. Utsläpp av otillräckligt renat avloppsvatten påverkar i första hand den lokala vattenmiljön, men även Östersjön.

Avloppsvatten innehåller smittämnen såsom bakterier, virus och andra mikroorganismer som kan orsaka sjukdom. Det innehåller även gödande och syreförbrukande ämnen. Tillförsel av kväve och

fosfor till en recipient innebär en ökad näringstillförsel och bidrar till algblooming och minskat sikt-djup. Syreförbrukande ämnen påverkar bottenfauna och fiskbestånd negativt.

I Syfte och målsättningar

Syftet med VA-planen är att kommunen ska ha en genomarbetad och långsiktig VA-planering och handlingsplan för hela kommunen, både inom och utom nuvarande verksamhetsområde. Målet är att förbättra vattenmiljön i och runt Nacka och ge goda förutsättningar för människors hälsa. Hur vatten- och avloppsförseringen ska byggas upp och skötas påverkas av flera saker, bland annat tillgång till befintlig infrastruktur, bebyggelsetryck, politisk vilja och ekonomi. VA-system som byggs idag ska fungera för lång tid framöver. En utveckling ska vara hållbar ur både ekologisk, ekonomisk och social synpunkt. Nacka kommer att belysa risken för översvämning och andra konsekvenser av klimatförändringar vid all planläggning. Nacka avser att följa rekommendationer från Länsstyrelsen avseende lägsta nivå vid höjdsättning och planläggning.

Genom denna VA-plan kan bättre förutsättningar skapas för att kommunens vattenförekomster ska nå miljökvalitetsnormerna. Kommunen har dock inte rådighet över alla områden och åtgärder som krävs för att till fullo uppnå dessa.

I miljöpolicy slås fast att Nacka kommun ska medverka till en god livsmiljö och en långsiktigt hållbar utveckling. Begreppet hållbar utveckling innefattar ekonomisk, ekologisk och social hållbarhet.

Grundläggande målsättningar

I VA-policyn finns flera grundläggande målsättningar för VA-planeringen.

- Vid detaljplanläggning av bebyggelseområden ska kommunalt verksamhetsområde för vatten och spillvatten upprättas.
- Vid detaljplanläggning av bebyggelseområden ska beslut om dagvattenhantering grundas på en VA-utredning. Där utrymme för födröjning och rening krävs ska mark avsättas för detta i planen.
- Huvudmannaskapet för dagvattenhanteringen inom planlagt område bör vara kommunalt om det finns behov av avvattnning av bebyggda fastigheter i ett större sammanhang, om bevattnet inte kan tillgodoses på annat sätt.
- Kommunen ska erbjuda rådgivning och stöd till fastighetsägare med enskilt eller gemensamt vatten och avlopp.
- Hög skyddsniå enligt Naturvårdsverkets riktlinjer ska tillämpas i hela kommunen till skydd för vattenförekomsterna i och runt Nacka och för att det i de tätbebyggda områdena finns risk för förorening av närliggande enskilda vattentäkter.
- Risk för översvämning och andra konsekvenser av förmodade klimatförändringar ska belysas vid planläggning. Vid höjdsättning och dimensionering ska hänsyn tas till dess effekter. Lägsta nivå ska fastställas enligt Länsstyrelsens vid varje tidpunkt gällande rekommendationer.

Målsättningar för vattenförsörjning

I VA-policyn finns punkter som avser vattenförsörjningen.

- Kommunen ska ha beredskap att försörja hela eller delar av verksamhetsområdet i händelse av tillfälliga avbrott i normalförsörjningen.
- VA-anläggningarnas fysiska och tekniska skydd ska säkerställas.
- VA-anläggningarnas funktion ska säkerställas.

Målsättningar för avloppshantering

I VA-policyn finns en punkt som berör avloppshanteringen.

- VA-ledningsnätet dimensioneras så att bräddningar och nödutsläpp från ledningsnät och pumpstationer minimeras.

Övriga målsättningar

- Kommunen ska ha en effektiv tillsyn enligt miljöbalken på enskilda avloppsanläggningar, avloppspumpstationer, avloppsledningar och dagvattenledningar.
- För en ekonomiskt hållbar utveckling ska kommunens VA-anläggning förnyas så att dess värde bibehålls.
- Inför utvidgning av verksamhetsområde ska förutsättningarna för särtaxa för delområdet utredas.
- Inom verksamhetsområde ska inga avtal slutas som avser förhållanden som är reglerade genom vattentjänstlagen, allmänna bestämmelser för användande av Nacka kommunens allmänna vatten- och avloppsanläggning (ABVA) eller gällande VA-taxa.

Kommunen har ett intresse av att ingå i ett regionalt samarbete avseende VA-planering med utgångspunkt från vattendirektivet. Ett sådant samarbete bör administreras av Länsstyrelsen.

2 Riktlinjer och ekonomi

Nacka hör till de mest expansiva kommunerna i regionen och behovet av infrastruktursatsningar är stort och en utmaning för kommunen.

Infrastrukturåtgärder och tillhörande drift- och underhållskostnader påverkar kommunens ekonomi och VA-taxa och måste prioriteras dels inom olika typer av behov, till exempel VA-utbyggnad och åtgärder i den befintliga anläggningen, men även mellan dessa. Vid en kommunal VA-utbyggnad kan befintliga områden med problem i VA-hanteringen ställas mot utbyggnad i förnyelseområden eller till nya exploateringsområden.

Kommunen bestämmer när behov av en allmän anläggning föreligger och ansvarar för att upprätta verksamhetsområde för berörd vattentjänst (dricksvatten, spillvatten och dagvatten). Verksamhetsområdet är det geografiska området inom vilket en eller flera vattentjänster ska ordnas genom en allmän VA-anläggning. Beslut om verksamhetsområde innebär att lagens offentligrättsliga regler blir gällande för huvudman och fastighetsägare inom området, d.v.s. att vattentjänstlagen är tillämplig och taxa kan tas ut.

VA-verksamheten finansieras med avgifter och under 2013 var de totala kostnaderna drygt 126 Mkr, varav räntor och avskrivningar utgjorde nära 18 Mkr. Den ekonomiska uppföljningen i verksamheten sker genom tertial- och årsbokslut.

Om huvudmannen väljer att avgiftsfinansiera sin verksamhet ska avgifterna betalas enligt en taxa. Enligt vattentjänstlagen ska avgifternas belopp och hur avgifterna beräknas framgå av denna. Nödvändiga kostnader ska fördelas skäligt och rättvist mellan de avgiftsskyldiga enligt självkostnadsprincipen och nytoprinципen och här finns ett tak för avgiftsuttag. Inom verksamhetsområdet kan man inte avtala om något som VA-taxan redan reglerar. Ett löpande arbete pågår med att se över principerna och nivåerna i Nacka kommuns VA-taxa.

I den befintliga kommunala VA-anläggningen prioriteras normalt åtgärder för att öka leveranssäkerhet och minska abonnentstörningar före miljöåtgärder och åtgärder mot kapitalförstöring. Det innebär att enskilda som drabbas prioriteras före allmänna intressen, till exempel att åtgärder mot källaröversvämnningar prioriteras före åtgärder mot utsläpp i vattenområden.

Den dagvattenpolicy, med tillhörande anvisningar, som antagits i kommunen säger att dagvattnet ska omhändertas miljövärt och kostnadseffektivt. En förutsättning för detta är att områdenas möjligheter identifieras redan i planeringsstadet och att dessa nyttjas på ett positivt sätt.

VA-planen följer intentionerna i översiktsplanen. VA-planen kan inte antas medföra någon betydande miljöpåverkan utöver den som beskrivits i miljö- och hälsokonsekvensbeskrivningen som gjorts med anledning av ny översiktsplan för Nacka kommun 2012. Översiktsplanen bedömdes kunna medföra positiva konsekvenser för vattenmiljöer framförallt genom att områden som tidigare haft enskilt avlopp ansluts till det kommunala ledningsnätet. De generella riktlinjerna för planering och byggande lyfter fram vikten av att föroreningar ska begränsas vid källan och att dagvatten bör återföras till sitt naturliga förlopp. Detta är positivt för recipienterna särskilt som kraven på rening

enligt dagvattenstrategin utgår från deras känslighet. Någon enskild miljöbedömning enligt miljöbal-
kens sjätte kapitel och förordning (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivning kommer därför inte
att göras med anledning av denna VA-plan.

3 Plan för den allmänna VA-anläggningen

3.1 Allmänt

Planens syfte är att upprätthålla anläggningarnas funktion och kondition samt möta nya krav på verksamheten. Miljökrav, men även arbetsmiljökrav kan förväntas öka. I VA-översikten finns en beskrivning av den allmänna VA-anläggningen.

I Nacka används VA-banken som informationssystem för den tekniska förvaltningen av VA-ledningssystemet. VA-banken är en databas för hantering av information som rör ledningsnätet. Här kan faktauppgifter, driftstörningsrapporter, planering, prioritering och statusvärdering avseende ledningsnät registreras och analyseras med kartan som bas. För VA-anläggningarna, såsom avlopps-pumpstationer, vattenreservoarer m.m. finns ett styr- och övervakningssystem Cactus UniView där anläggnings- och driftdata lagras och kan hanteras. Upphandling av ett nytt styr- och övervakningssystem pågår i skrivande stund.

Kundklagomål och felanmälningar tas bland annat emot av kommunens kontaktcenter. Dessa klagomål och även driftshändelser i övrigt ska dokumenteras i VA-banken men rutinen fungerar inte tillfredsställande idag, varför VA-banken inte ensam kan ligga till grund för analys och upprättande av en underhålls- eller reinvesteringsplan. Reinvesteringsplan upprättas löpande i samverkan mellan planerings- och driftpersonal och baseras bland annat på resultat från TV-inspektioner samt uppgifter från driftsidan. Kunskapen om hur ledningsnätets och anläggningarnas kondition och funktion förändras över tiden är viktig och bör följas upp genom att dokumentera driftproblem, undersökningar och insatser. Rutinen för att rapportera och dokumentera klagomål och driftstörningar måste förbättras.

Hydrauliska modeller för att beräkna ledningarnas kapacitet finns för vattenledningsnäten men inte för avloppsledningsnäten. En strukturplan för vatten- och avloppsledningsnät i Sicklaön har tagits fram för att möta behoven i kommande exploateringar.

Förnyelsebehovet på lång sikt kan beskrivas med hjälp av ledningsnätens ålder och förväntade livslängd. Ålder är dock inte ett kriterium för att byta ut en enskild ledning utan ledningens kondition och funktion styr om den ska bytas ut eller inte. För att beskriva förväntade behov kan dock ledningsnätets medellivslängd användas. En förväntad livslängd på i genomsnitt 80 år används ofta som beräkningsantagande. En förnyelseakt som överensstämmer med den faktiska livslängden på ledningar bör eftersträvas.

En ambitionsnivå för VA-verksamheten läggs fast inom olika områden. Nyckeltal och benchmarking ger underlag för jämförelser både med tidigare år och med andra kommuner. För att kunna följa trender är en regelbunden (årlig) framtagning av nyckeltal viktig. Leveranssäkerhetsåtgärder prioriteras på ledningar som har hög risk eller som vid störning skulle ge stora konsekvenser.

3.2 Vattenförsörjning

Leveransavbrott och leveranssäkerhet

Vattenläckor samt akuta och planerade driftavbrott kan ge leveransavbrott hos brukare. Nyckeltal för hur ofta och hur länge brukare drabbas av leveransavbrott tas inte fram i Nacka.

För att klara framtida vattenförsörjningsbehov, inklusive transitering av dricksvatten till Värmdö, krävs vissa ledningsförstärkningar och ombyggnader i vattenledningssystemet.

Ambitionsnivån i Nacka är att vid längre vattenavstängning än 8 timmar ska brukare ges möjlighet att hämta vatten vid tappställe.

Vattenkvalitet

I ledningsnätet påverkas dricksvattnets kvalitet främst av dålig omsättning och risk för järnkorrosion. Vid ledningsavstängningar kan flödesriktningen ändras, vilket påverkar vattenkvaliteten momentant.

Vattenkvaliteten följs upp med hjälp av regelbunden analys av vattenprover enligt godkänt egenkontrollprogram enligt livsmedelslagen.

Ambitionsnivån i Nacka är att inga vattenprover ska vara otjänliga och att trenden avseende vattenprover med anmärkning på kvalitet ska följas upp. Alla berättigade klagomål ska registreras i VA-banken och vattenprov ska under ordinarie arbetstid tas inom ett dygn från anmälan.

Vattenläckor

Vattenledningsnätet består av ledningar med olika material och ålder. På dessa kan otätheter, fräthål och brott uppstå. Genom dessa kan dricksvatten läcka då vattenledningarna står under tryck. Antalet vattenläckor är ett mått på statusen på ledningsnätet. I Nacka sker aktiv läcksökning regelbundet, företrädesvis under sommarperioden.

Ambitionsnivån i Nacka är att alla vattenläckor ska registreras i VA-banken och att trenden avseende antalet vattenläckor ska vara sjunkande. Vid akut vattenläcka på det allmänna vattenledningsnätet ska brukare inte vara utan vatten längre än 8 timmar.

Rörnätsläckage

Utläckage sker via otäta vattenledningar och detta kan i sin tur även innebära att tillskottsvattnet till reningsverken ökar. Utläckaget beräknas genom att från inköpt dricksvatten dra försåld dricksvattenmängd och övrig faktisk förbrukning. I begreppet rörnätsläckage ingår inte kommunens egen förbrukning av vatten, byggvatten och annan omätt vattenförbrukning.

Ambitionsnivån i Nacka är att rörnätsläckaget ska uppvisa en sjunkande trend.

Vattentryck

Nacka består i princip av en tryckzon och det finns inga problem med vattentryck.

Ambitionsnivån i Nacka avseende vattentryck är att klara de rekommenderade trycknivåer som anges i VAV P83.

Brandvattenförsörjning

Den allmänna anläggningen för vattenförsörjning är normalt utbyggd så att brandsläckning kan ske genom uttag av släckvatten från brandposter. Kommunens räddningstjänst sköts genom Södertörns brandförsvarsförbund. De extra kostnader som krävs för anpassningen av den allmänna anläggningen för brandsläckning är VA-huvudmannen inte skyldig att stå för enligt vattentjänstlagen och dessa bör således inte ingå i den taxefinansierade VA-verksamheten, vilket de gör i Nacka.

Ambitionsnivån i Nacka är att kostnader som inte är att anse som nödvändiga för VA-kollektivet inte ska belasta de som är anslutna till kommunalt vatten.

Ledningsuppgifter

På ledningsnätet förekommer ledningar dels i olika dimensioner, men även med olika material, både i ledningar och i fogar. I Nacka är vanliga material i vattenledningsnätet plast, grå- och segjärnsledningar medan avloppsledningsnätet vanligen består av betong och olika typer av plast. I Nacka saknas kunskap om dimension och ledningsmaterial på många ledningssträckor. Det saknas ofta även uppgifter om landningssträckor som renoverats genom exempelvis relining eller andra schaktfria metoder.

Ambitionsnivån i Nacka är att alla nyanlagda ledningars uppgifter ska dokumenteras i VA-banken. Ledningsuppgifter som minst ska finnas är ledningens dimension, material, SDR nr (gäller PE) samt anläggningsår.

3.2.1 Faktiska investeringsbehov

Leveranssäkerhet och kapacitet

- Mellan Lännersta tryckstegringsstation och Sockenvägen, en sträcka på ca 1,1 km, krävs en ledningsförstärkning (PE 500-630 mm) för att möjliggöra vattenförsörjning under normala driftförhållanden. Förstärkningen bör utföras snarast, men senast till år 2020.
- I Lännerstasundet, på ömse sidor om Fisksätra holme, bör gamla gummiledningar (2x250 mm) på ca 0,3 km bytas ut till PE450-500 mm. Åtgärden bör utföras under perioden 2020-2033 för att möjliggöra vattenförsörjning vid normala driftförhållanden.
- För att säkerställa en fullständig vattenförsörjning enbart från Lugnets tryckstegringsstation vid medeldygnsförbrukning måste en ledningsförstärkning med en PE 630 mm göras mellan Lugnet och Kolbotten, en sträcka av ca 4,5 km. Åtgärden bör utföras innan år 2020. Alternativt kan reservoarvolymer skapas i Värmdö och driftåtgärder göras i Nacka.

Vattenläckor och rörnätsläckage

- För att få kunskap om den verkliga vattenförbrukningen behöver kommunens egenförbrukning mätas eller beräknas och vattenmätning i övrigt ske så korrekt som möjligt varför Swedacs föreskrifter avseende revision av vattenmätare ska följas.
- Uppgifter om vatteninköp gentemot debiterad vattenmängd ska följas upp och analyseras.

Förnyelse av ledningar utifrån ålder

- Åldern ger en fingervisning om omfattningen av förnyelsebehovet men ger ingen vägledning avseende vilka ledningssträckor som behöver förnyas. Det styrs av driftstörningar och riskanalyser. På Svenskt Vattens hemsida kan man dock beräkna sitt förnyelsebehov i framtiden utifrån hur länge man tror ledningar av olika material håller samt hur gamla ledningar man har. I Nacka är dock inte alla ledningssträckors material och ålder kända. För att bibehålla VA-anläggningens värde bör konstaterat undermåliga ledningssträckor åtgärdas.

Anläggningar (tryckstegringsstationer och vattenreservoarer) samt ledningar i tunnel

- Skalskydd och andra säkerhetsanordningar mot sabotage och skadegörelse ska regelbundet ses över, risker och hotbilder analyseras samt åtgärder som krävs för att förebygga skadeverkningar ska genomföras.
- Tunnlar ska besiktigas vart 10:e år ur berg- och VA-teknisk synpunkt.

3.3 Spillvattenhantering

Enligt 9 kap. miljöbalken är utsläpp av avloppsvatten miljöfarlig verksamhet. Enligt miljöbalkens allmänna hänsynsregler ska den som bedriver en verksamhet skaffa sig den kunskap som behövs, samt utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärder medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Krav på egenkontroll enligt förordningen (1998:901) om verksamhetsutövares egenkontroll avser verksamheter som omfattas av tillstånds- eller anmeldningsplikt. I dagsläget är avloppsledningsnät klassificerat som U-verksamhet utan särskilt krav på anmälan eller tillståndsprövning. Egenkontroll

är ett av flera verktyg för att uppfylla miljöbalkens krav. Nacka kommun har egenkontrollprogram för avloppsledningsnät.

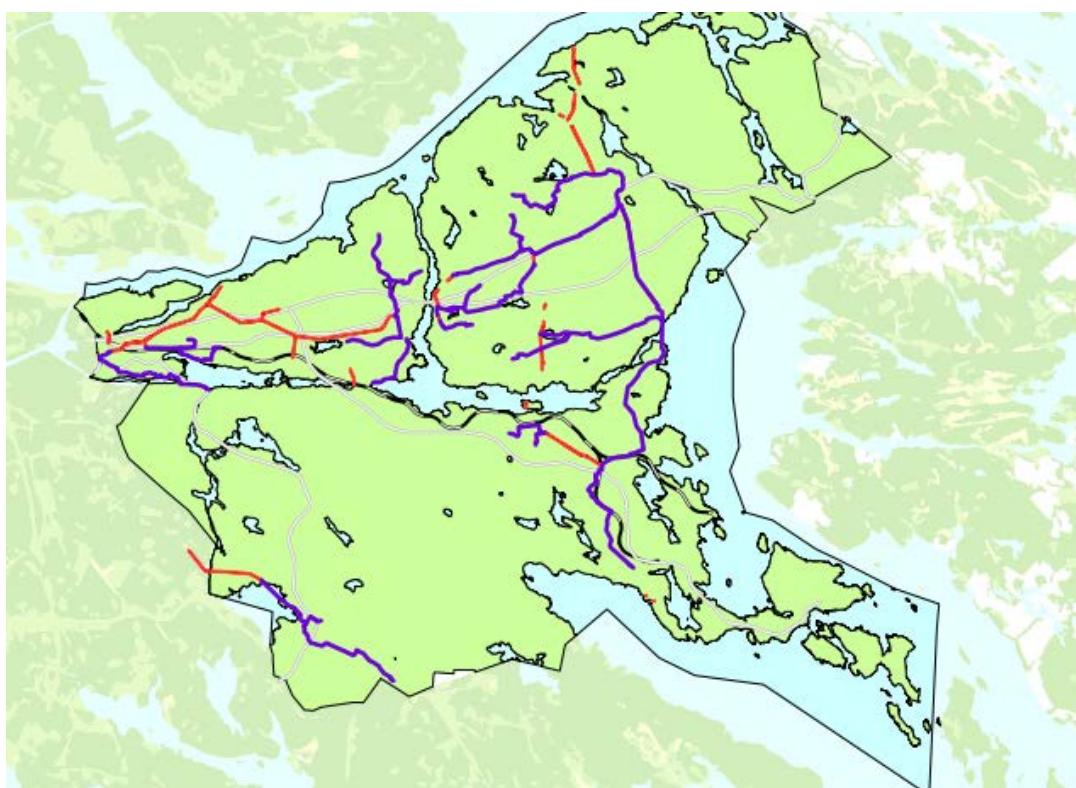
I Svenskt Vattens publikation om dimensionering av allmänna avloppsledningar (P90) har äldre dimensioneringskriterier översatts till mer allmänna funktionskrav. Följande funktionskrav gäller;

- Spillvattnet ska störningsfritt avledas från fastigheten
- Okontrollerad in- och utläckning bör ej förekomma
- Systemet ska ha betryggande säkerhet mot olika funktionsstörningar så att risken för dämningar och därav föranledda källaröversvämningar minimeras.

Allmän avledningssäkerhet

I det spillvattenförande systemet ingår tunnlar, självfallsledningar, tryckavloppsledningar och pumpstationer. Allvarliga störningar är rörbrott och pumphaverier. Alla pumpstationer har minst dubbla pumpar och Porsmossens avloppspumpstation är utrustad med möjlighet till reservkraftförsörjning. Nacka kommun är delägare i ett mobilt reservkraftaggregat och Nacka Energi har ytterligare reservkraftverk. En större avloppspumpstation, Porsmossen, har ett stationärt reservkraftaggregat.

Ambitionsnivån i Nacka är att ledningar med överbelastning och ledningar som vid haveri eller avbrott orsakar stora konsekvenser ska identifieras. Behov av åtgärder, även med utgångspunkt från förändrade förhållanden utifrån klimatförändringar och höga grundvattennivåer, ska analyseras.

Spillvattenförande ledningar som vid störning kan ge stora konsekvenser.

En statusbesiktning med avseende på elektrisk utrustning, maskinell utrustning samt enklare okulär besiktning av byggnaden av avloppspumpstationer i Nacka kommun har utförts i syfte är att upprätta en strategisk plan för åtgärder. Planen, som innehåller ett reinvesteringsprogram, är baserad

på inventering och prioritering av åtgärdsbehovet med hänsyn tagen till recipenter vid eventuell bräddning från pumpstationerna.

Källaröversvämning

Källaröversvämningar kan inträffa på grund av stopp i ledningsnätet eller på grund av överbelastning av ledningssystemet. Antalet källaröversvämningar varierar kraftigt mellan åren som följd av olika nederbördsförhållanden.

Ambitionsnivån är att ingen fastighet ska drabbas av källaröversvämning på grund av dämning i ledningsnät oftare än en gång på tio år.

Avloppsstopp

Avloppsstopp inträffar framförallt på ledningssträckor som ligger i dålig lutning, har inträngande rötter eller dåligt utförda anslutningar och skarvningar. Förebyggande åtgärder mot avloppsstopp är rotskärning och spolning av ledningsnätet. Stopp som leder till översvämning liksom sträckor med återkommande avloppsstopp bör analyseras och orsaken åtgärdas.

Ambitionsnivån är att alla avloppsstopp ska registreras i VA-banken och att samma brukare inte ska drabbas av avloppsstopp oftare än en gång på två år. Åtgärd ska, på ordinarie arbetstid, påbörjas inom 3 timmar från anmälan av avloppsstopp.

Bräddning och nødavledning

Bräddning och nødavledning innebär utsläpp av orenat avloppsvatten till recipient. När ledningssystem eller pumpstationer blir överbelastade och utsläpp sker, kallas det bräddning. Vid utsläpp i samband med planerade arbeten, driftstörningar eller brister i elförsörjningen kallas det nødavledning. Nødavledning vid torrväder innebär att mer eller mindre outspätt avloppsvatten leds ut i recipient. Vid planerade arbeten måste åtgärder planeras så att avledningen kan göras utan uppenbar risk för olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Antalet brädd- och nødavledningstillfällen och den bräddade volymen styrs av ledningsnätets, inklusive pumpstationernas förutsättningar, nederbördsförhållandena och tillförlitligheten i elförsörjningen. Recipientens förmåga att ta hand om bräddningar samt risk för olägenhet för människors hälsa är viktiga faktorer vid beslut om åtgärder.

Länsstyrelsen i Stockholm beslutade 2006 om regionala delmål, varav ett avsåg bräddningar. Delmålet sa att bräddmängden från länets avloppsanläggningar från och med år 2010 inte skulle överstiga 1 % av det samlade avloppsvattenutsläppet. Delmålet anses mycket svårt att uppnå och länsstyrelsen kommer inte längre att arbeta med regionala delmål utan insatser och åtgärder kommer att fokusera direkt på de av riksdagen beslutade 16 miljökvalitetsmålen.

Ambitionsnivån i Nacka är att VA-ledningsnäten dimensioneras så att bräddningar och nødutsläpp från ledningsnät och pumpstationer minimeras. Om bräddning inträffar ska uppskattning av bräddmängd göras samt bedöma eventuell påverkan i recipient.

Tillskottsvatten

Tillskottsvatten är det vatten som utöver spillvatten avleds i spillvattenförande ledningar. Det kan vara dagvatten eller dränvatten som är medvetet påkopplat men kan också vara inläckande dricksvattnet, sjövatten eller grundvatten. Inläckage sker via otäta skarvar, felkopplingar och andra felaktigheter. På det spillvattenförande ledningsnätet kan även utläckage förekomma. Detta går inte att mäta varför tillskottsvattnet kan vara större än redovisat.

Tillskottsvatten kan uttryckas som utspädningsgrad och är den totala avloppsvattenmängden till avloppsreningsverken dividerat med spillvattenmängden, dvs. dricksvattenförbrukningen. Tillskottsvattnet ger ökade utsläpp av föroreningar och ökad energi- och kemikalieförbrukning.

Ambitionsnivån i Nacka är att utspädningsgraden ska minska. När tillskottsvattnet orsakar bräddningar och källaröversvämnningar eller orsakar sättningar på hus och anläggningar, är det extra motiverat att finna orsaker och utföra åtgärder mot tillskottsvatten. I samband med bygglov ställs krav på separering av dagvatten till spillvattenservis.

Utläckage

Utläckage går inte att mäta men kan förekomma i t.ex. otäta skarvar vid låga grundvattennivåer. Utläckage kan orsaka förorening av grundvatten.

Ambitionsnivån i Nacka avseende utläckage är svår att fastställa. Vid TV-inspektion av avloppsledningar ska möjliga utläckagepunkter fastställas och eventuella åtgärder föreslås och prioriteras.

Drift- och underhåll i övrigt

Avloppsvattenledningars status kan undersökas med invändig TV-inspektion. Inspektionerna syftar till att undersöka ledningsnätets kondition och prioritera insatser i ledningsnätet.

Ambitionsnivån är att alla allvarliga problem som upptäcks vid TV-inspektion ska åtgärdas omgående. Ledningar med problem av lägre grad läggs på åtgärdslista och prioriteras sinsemellan. Vid renovering av både avlopps- och vattenledning åtgärdas även allmän del av servis.

3.3.1 Faktiska investeringsbehov

Kapacitet

Avseende kapacitet på det spillvattenförande ledningsnätet finns ett kunskapsbehov att fylla innan konkreta åtgärdsförslag kan tas fram.

Ledningars kondition

- Ledningar på åtgärdslista från utförd TV-inspektion prioriteras och åtgärdas.

Tillskottsvatten

Då tillskottsvattenmängden beror både av inläckage, felkopplingar och avrinning från anslutna ytor och dräneringar är det viktigt att klargöra vilken typ av tillskottsvatten det är innan man tar fram konkreta åtgärdsförslag.

- Tillskottsvattenmängden minskas genom att utreda misstänkta felkopplingar och åtgärda större inläckage upptäckta vid TV-inspektion.

Förnyelse av ledningar utifrån ålder

Åldern ger en fingervisning om omfattningen av förnyelsebehovet men ger ingen vägledning avseende vilka ledningssträckor som behöver förnyas. Det styrs av driftstörningar och riskanalyser. På Svenskt Vattens hemsida kan man dock beräkna sitt förnyelsebehov i framtiden utifrån hur länge man tror ledningar av olika material håller samt hur gamla ledningar man har. I Nacka är dock inte alla ledningssträckors material och ålder kända. För att bibehålla VA-anläggningens värde bör konstaterat undermåliga ledningssträckor åtgärdas.

Anläggningar (pumpstationer)

Pumpstationer åtgärdas enligt framtagen strategisk plan. I samband med åtgärd ska möjlighet att installera anordning för att mäta bräddad mängd vid eventuell händelse utredas.

Det viktigt att befintliga investeringar i ledningsnät och pumpstationer underhålls så att inte bräddningar och läckage uppstår som risker att påverka vattenkvaliteten i recipienterna negativt.

Tunnlar

- Tunnlar ska besiktigas vart 10:e år ur berg- och VA-teknisk synpunkt.

3.3.2 Tillsyn enligt miljöbalken

Utsläpp av avloppsvatten är miljöfarlig verksamhet enligt miljöbalken. Miljö- och stadsbyggnadsnämnden har ansvaret för tillsynen av verksamheten med spillvattenhanteringen i kommunen. Att släppa ut avloppsvatten i vattenområde från wc- eller tätbebyggelse är förbjudet om det inte har genomgått mer rening än genom slamavskiljning om det inte är uppenbart att det kan ske utan olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Miljöenheten har på delegation förelagt Tekniska nämnden att ta fram ett skriftligt egenkontrollprogram i syfte att bräddning av avloppsvatten inte ska behöva ske. Samtliga verksamhetsutövare ska ha egenkontroll. Egenkontrollen ska vara verksamhetsutövarens eget system för planering och kontroll av verksamheten i syfte att förebygga, motverka och åtgärda eventuell negativ påverkan på människors hälsa eller miljön.

3.4 Dag- och dränvattenhantering

Nacka kommun antog 2010-05-03 en dagvattenpolicy som säger att dagvattnet ska avledas på ett säkert, miljöanpassat och kostnadseffektivt sätt. En förutsättning för detta är att man redan på planeringsstadet identifierar områdets möjligheter och nyttjar det på ett positivt sätt. Till grund för dagvattenpolicyn ligger kommunens dagvattenstrategi som antogs i Tekniska nämnden 2008.

I dagvattenstrategin definieras dagvatten som tillfälligt förekommande, avrinnande vatten på ytan av mark eller konstruktion, t.ex. regnvatten, smältvatten, spolvatten, och framträngande grundvatten. Dränvatten definieras som vatten som avleds genom dränering d.v.s. marken avvattnas och vatten leds undan i rörledningar, dike eller dräneringsskikt.

Enligt 6§ vattentjänstlagen (2006:412) ska en kommun, om det behövs med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön, att vattenförsörjning eller avlopp ordnas i ett större sammanhang för viss befintlig eller blivande bebyggelse, bestämma verksamhetsområde inom vilket vattentjänsterna behöver ordnas och se till att behovet snarast tillgodoses inom området genom en allmän VA-anläggning. I begreppet avlopp innefattas dagvatten. Behovet kan uppstå oavsett om området är detaljplanlagt eller ej.

Upprättande av verksamhetsområde för dagvatten har påbörjats. Ett huvudmannaskap för dagvatten innebär både ett ansvar för avledning av dagvattnet men även för utsläpp och förorening i recipient.

Ambitionsnivån är att upprättat verksamhetsområde för dagvatten uppdateras och kompletteras.

Allmän avledningssäkerhet

I dagvattensystemet ingår kulvertar, självfallsledningar och dagvattenreningsanläggningar. Allvarliga störningar är rörbrott, stopp och hydraulisk överbelastning av ledningssystemet.

Ambitionsnivån är att ledningar med överbelastning och ledningar som vid haveri eller avbrott orsakar stora konsekvenser ska identifieras och åtgärdas. Behov av åtgärder i form av t.ex. magasinering i det befintliga systemet ska analyseras.

Vid utbyggnad av nya områden i Nacka är strategin att allt dag- och dränvatten i första hand ska infiltreras, födröjas och renas lokalt inom kvartersmark, därefter avledas till dagvattensystemet. Huvudmannen kan vara kommunal, en samfällighet eller enskild fastighetsägare. Den kommunala VA-huvudmannen ansvarar för den allmänna VA-anläggningen. Markägare, väghållare och fastighetsägare ansvarar för avledning och rening av dagvatten från och genom egen mark samt för de delar av recipenter som berör deras mark. Utgångspunkten i arbetet med dagvattenavrinning bör vara dagvattnets förureningsgrad, recipientavsnittets känslighet, utsläppets storlek, hur snabb avrinningen är samt möjligheten att åstadkomma en fungerande teknisk lösning.

För att motverka effekterna av pågående klimatförändringar behövs en ökad säkerhet, till exempel en klimatsäkerhetsfaktor som används vid planläggning.

Ambitionsnivån vid nyexploatering och vid VA-utbyggnad i förnyelseområden ska en dagvattenutredning som belysa översvämningsrisker i området, behovet av gemensam dagvattenhantering, reningsbehov och eventuella klimateffekter tas fram.

Marköversvämning

Marköversvämningar kan orsakas av att dagvattensystemen är överbelastade, att det av olika anledning är otillräcklig kapacitet i sjöars utlopp så att uppdamning i näten uppströms sker, att havsnivån är hög eller för att ytavrinnande vatten inte avleds på tillfredsställande sätt samt eventuella brister i planläggning.

Ambitionsnivån är att tillsyn, drift och underhåll av diken och utlopp ska ske så att avledning av dagvatten och avbördning från sjöar fungerar utan att orsaka skador på fastigheter och anläggningar. Vid planläggning ska bebyggelsen planeras så att ytavrinnande vatten ska kunna rinna utan att orsaka skada.

Dagvattenrenning

Dagvatten innehåller i stort sett alla de ämnen som kan tvättas av från ytor eller ur luften. Det innebär att föroreningar okontrollerat kan tillföras mer eller mindre föroreningskänsliga mark- och vattenrecipienter. När dagvatten ska renas avgörs från fall till fall utifrån berörd recipient samt tekniska och ekonomiska förutsättningar i det enskilda fallet. Utgångspunkten ska vara miljöbalkens allmänna hänsynsregler. Dagvatten från större trafikleder och högtrafikerade parkeringsplatser ska genomgå någon form av rening innan utsläpp till recipient. Mer om reningskrav och recipientklassificering går att läsa i dagvattenstrategin.

Ambitionsnivån vid nyexploatering är att en dagvattenutredning ska visa att de nya områdena inte innebär en ökad föroreningsbelastning.

Drift och underhåll i övrigt

Dagvattenledningars status kan undersökas med invändig TV-inspektion.

Ambitionsnivån är att alla allvarliga problem som upptäcks vid TV-inspektion ska åtgärdas omgående. Ledningar med problem av lägre grad läggs på åtgärdslista och prioriteras sinsemellan. Vid renovering åtgärdas även allmän del av servis.

Rensbrunnar med sandfång på vägar dimensioneras för sandtillförsel under ett år och rensas därför en gång per år. Brunnar med sandfång på ledningsnätet ska inventeras och rentsbehovet kartläggas.

3.4.1 Faktiskt investeringsbehov

Avseende dagvattenåtgärder finns ett kunskapsbehov att fylla innan konkreta åtgärdsförslag kan tas fram.

3.4.2 Ansvar för dagvattenhantering

I arbetet med framtagande av dagvattenstrategi och dagvattenpolicy har även dokument som beskriver ansvarsfördelning och anvisningar för hantering av dagvatten tagits fram. Vissa otydigheter avseende ansvarsfrågorna finns dock. I denna VA-plan görs försök till förtydligande av vem som ska göra vad och när i processen dettas ska utföras. Se bilaga 1 och 2.

4 Framtida VA-försörjning utanför nuvarande verksamhetsområde

4.1 Allmänt

I VA-översikten beskrivs omvärldsfaktorer och befintliga planer ingående. Viktiga lagar i detta sammanhang är vattentjänstlagen, miljöbalken, plan- och bygglagen samt anläggningsslagen. EU:s ramdirektiv för vatten omfattar både ytvatten och grundvatten och det övergripande målet är att ”uppnå god vattenstatus, så att en långsiktigt hållbar vattenkvalitet och vattenanvändning tryggs”. Nationella, regionala och kommunala miljömål och planer kompletterar dessa.

Behovet av gemensamma åtgärder för en långsiktig hållbar VA -försörjning utanför befintliga VA-verksamhetsområden är stort, särskilt i områden med tätare bebyggelse. Behovet styrs främst av miljö- och hälsoskäl. I dagsläget är det cirka 2500 bebyggda fastigheter med enskilda avlopp som är belägna utanför kommunala verksamhetsområden för vatten och spillvatten.

Många av omvandlingsområdena i Nacka planerades i början av 1900-talet och hade en enkel standard med torra toalettlösningar och avsaknad av rinnande vatten i husen. Även avloppen fram till början av 1980-talet är oftast enkla och är anpassade för att ta emot små vattenmängder. Kraven på rening var lägre än dagens krav. Med ökad VA-standard och större grad av nyttjande av fastigheterna har belastningen på dessa avlopsanläggningar ökat. Därmed ökar också utsläppet av föroreningar. En av de faktorer som avgör behovet av gemensamma lösningar är hur långt denna utveckling har gått i området, vilka avloppslösningar som finns och hur gamla de är.

Behovet av gemensamma lösningar beror även av vilka önskemål det finns från de boende i området och från kommunen för framtida utveckling av fastigheterna. Att skapa förutsättningar för gemensamma VA-lösningar inom ett område kan ge möjligheter för en utveckling av området.

I många av områdena önskar fastighetsägarna en utökad standard eller större bostadsyta som möjliggör ett ökat utnyttjande av fritidshuset eller för att utgöra ett permanentboende. En sådan utveckling ställer krav på att enkla anordningar för vatten och avlopp ersätts med en hållbar VA-lösning. Ny bebyggelse är också beroende av möjligheten för hållbar VA-försörjning. När VA-försörjningen kan lösas finns förutsättningar för planändringar som kan medge utökade byggrätter inom befintliga fritidshusområden samt detaljplanering för nyexploatering.

I vissa detaljplaner kan det enligt planbestämmelserna vara tillåtet att ha en enskild avlopsanläggning i stället för att ansluta till kommunalt VA om det är möjligt på fastigheten. En förutsättning är att avlopsanläggningen i så fall bedömts klara kommunens kretsloppskriterier. Enligt kriterierna ska näringsämnen i avloppsvattnet kunna tas tillvara och användas som gödningsmedel. Vattnet som nyttjas på fastigheten ska återföras till grundvattnet så nära uttagsplatsen som möjligt. Avlopsanläggningen får heller inte medföra att grundvattnet förörenas. I områden där möjlighet funnits har intresset varit väldigt lågt.

I nuläget finns inget system i kommunen för att omhänderta utsorterat toalettavfall och återföra näringsämnen från detta till odlingar, utan fastighetsägaren måste omhänderta det själv och använda det lokalt inom fastigheten.

4.2 VA-behov i olika områden

Områden med behov enligt LAV 6§

I områden där det enligt lagen om allmänna vattentjänster, LAV 6§ behöver ordnas vattenförsörjning eller avlopp i ett större sammanhang, med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön och behovet inte kan tillgodoses på annat sätt, så finns inga alternativ till en allmän anläggning. Oberoende av möjligheterna är kommunen skyldig att inrätta verksamhetsområde för vatten och/eller avlopp och se till att behovet tillgodoses genom en allmän anläggning.

Beslut om verksamhetsområde ska fattas och en allmän VA-anläggning ska byggas ut. I Nacka har beslutet delegerats till kommunstyrelsen i de fall då en detaljplan föreskriver kommunalt huvudmanskap. I övriga fall tas beslut om verksamhetsområde av kommunfullmäktige. En nära dialog ska föras med berörda fastighetsägare för att underlätta för dem att skapa så goda förutsättningar som möjligt för utbyggnaden. Om särtaxa (se avsnitt ”Principer för finansiering av utbyggnad” nedan.) kan bli aktuell, ska berörda fastighetsägare meddelas detta så tidigt som möjligt.

Huvuddelen av Nackas bebyggda fastigheter som idag har enskilda avlopp ingår i områden med behov enligt vattentjänstlagen. I dessa fall kommer kommunalt VA att byggas ut och verksamhetsområdet att utvidgas.

Även i områden med planer på exploatering kommer verksamhetsområdet att utvidgas.

Områden med litet behov

I områden där det inte finns behov av åtgärder för VA-försörjningen eller där åtgärder inom en eller ett fåtal fastigheter är tillräckliga kommer ingen allmän VA-anläggning att byggas ut. I Nacka utgörs dessa av ca 360 bebyggda fastigheter med enskilda avlopp.

4.3 Plan för utbyggnad av den allmänna VA-anläggningen

Det är viktigt att klargöra skillnaden mellan att utvidga verksamhetsområdet för den allmänna VA-anläggningen och att fysiskt ansluta vissa fastigheter till den befintliga allmänna VA-anläggningen.

För områden där det finns behov av VA-försörjning i ett större sammanhang enligt LAV 6§, har kommunen inte något val. Om det inte är tekniskt och ekonomiskt rimligt att ansluta fastigheterna till den befintliga VA-anläggningen, ska kommunen ändå inrätta ett verksamhetsområde och bilda en lokal allmän VA-anläggning i området. Detta är inte ett troligt scenario i något område i Nacka.

Om en anslutning till den befintliga VA-anläggningen bedöms vara den bästa lösningen, kan detta tillämpas även för andra områden. Normalt är det lämpligt att kommunen utvidgar VA-verksamhetsområdet, men i vissa fall kan det vara aktuellt att ansluta fastigheter individuellt eller gruppvis med avtal. Villkoren för sådana avtal regleras inte i Vattentjänstlagen och ingår inte heller i

kommunens VA-taxa. Förfogning till standardavtal finns i Svenskt Vattens publikation P89 *Artalsförslag inom VA-områden*.

Vid planering av VA-systemets utbyggnad ska ett systematiskt arbetssätt tillämpas och ett aktivt systemval göras i planskedet. Området förutsättning ska klargöras och lämplig VA-lösning ska utredas innan val av VA-lösning fastställs. Vid utbyggnad ska utgångspunkten vara att både vatten- och spillvattenledningsnät byggs ut. Hanteringen av dagvatten ska följa kommunens dagvattenpolicy med tillhörande anvisningar.

4.3.1 Prioritering och tidplan

Begreppet förnyelseplanering används i Nacka för att beskriva hur gamla sommarstugeområden som saknar kommunalt vatten och avlopp kan omvandlas till permanenta bostadsområden. För att områdena ska kunna omvandlas krävs att de detaljplaneras.

Prioritering och val av områden för utbyggnad av allmän VA-försörjning görs genom en sammanvägning av områdets behov och möjligheter. Med *behov* avses behov av gemensamma åtgärder för en långsiktigt hållbar VA-försörjning. Det tillgodoses i Nacka huvudsakligen genom anslutning till den allmänna anläggningen. *Behoven* styrs av miljö- och hälsoskäl och förutsättningarna för långsiktigt hållbara enskilda lösningar. Viktiga faktorer är:

- Naturens förutsättningar för vattenförsörjning inom området, såsom tillgång till grundvatten av god kvalitet
- Naturens förutsättningar för enskilda avlopp, såsom markdjup, jordart och avstånd till högsta grundvattenyta.
- Naturens känslighet för utsläpp av föroreningar från avlopp
- Risk för försämring av avloppssituationen på grund av ökad belastning och åldrande avloppsanläggningar
- Önskemål om boendestandard
- Fastighetsägarnas och kommunens planer på förändring av området

Med *möjligheter* avses möjligheter att ansluta fastigheterna till den befintliga allmänna VA-anläggningen. I praktiken styrs detta till största delen av områdets storlek och avståndet till anläggningen. Anslutning till det befintliga VA-systemet kommer främst att kunna ske i näheten av befintliga verksamhetsområden och längs befintliga överföringsledningar. En planerad exploatering eller befintlig sammanhållen bebyggelse som utvecklas kan också innebära en möjlighet att skapa en gemensam anläggning som i sin tur är ansluten till den allmänna VA-anläggningen. I Nacka kommer troligen inga eller mycket få nya gemensamhetsanläggningar för rening av avloppsvatten att komma till stånd.

Målsättningen är att alla förnyelseområden ska planläggas med kommunalt VA. En planeringsstrategi för detaljplaneläggning och utbyggnad av kommunalt vatten och avlopp togs för drygt 10 år sedan. Det har dock visat sig att plan- och genomförandearbetet är betydligt mer komplicerat än vad som antogs från början. Tidplanerna, resurserna och arbetsättet har därför setts över och under 2010 togs beslut (§186 KS 20 september) om nya tidplaner och områdesindelning av förnyelseprojekten i Boo.

När planarbetet är avslutat och detaljplanen vunnit laga kraft byggs området ut med kommunalt vatten och avlopp.

Enligt den tidplan för förnyelseplaneringen som togs fram under 2010 kommer alla VA-utbyggnader att vara slutförda under år 2016, under förutsättning att inga överklaganden eller oförutsedda fördöjningar inträffar. Enligt senare preliminära tidplaner för Sydöstra Boo kommer utbyggnaderna av kommunalt VA där att vara klara först 2020.

4.3.2 Principer för finansiering av utbyggnad

Investeringar i samband med utbyggnad av den allmänna VA-anläggningen belas-tar VA-verksamhetens årliga resultat i form av kapitaltjänstkostnader. Kostnader-na ska täckas genom avgifter. Avgifterna får inte överskrida det som behövs för att täcka de kostnader som är nödvändiga för att driva och ordna VA-anläggningen.

I normalfallet ska anläggningsavgiften täcka de genomsnittliga investeringskostnaderna för att ansluta en ny fastighet samt lämna ett rimligt bidrag till tidigare gjorda investeringar, som är en förutsättning för den nya anslutningen. Vad som är ett ”rimligt bidrag” kan vara svårt att bedöma och varierar beroende på fastighetens läge och tiden som gått sedan de tidigare investeringarna gjordes. I Nacka periodiseras anläggningsavgiften på 50 år och 2 % bokförs som intäkt varje år.

Med nuvarande anläggningsavgifter i Nacka kommun bedöms nyanslutningarna inte lämna något större bidrag till tidigare gjorda investeringar och en taxeutredning pågår.

Anläggningsavgiften för bostadsfastigheter består enligt VA-taxa 2012 av:

- Servisavgift
- Förbindelsepunktsavgift
- Tomtyteavgift
- Lägenhetsavgift

Avgiftens storlek varierar beroende av tomtytans storlek och på vilka vattentjänster (vatten, spillvatten, dagvatten) som är aktuella.

Den översyn av VA-taxekonstruktionen som pågår visar på ett behov av betydande taxejusteringar för såväl anläggningsavgifter som brukningsavgifter. Nackas nuvarande VA-taxa innehåller en anläggningsavgift för dagvatten, men ingen brukningsavgift. Ett av syftena med den pågående översynen är därför att ta fram ett förslag till brukningsavgift för dagvatten.

Enligt Vattentjänstlagen 31§ ska hänsyn tas till stora skillnader i kostnader när avgiften bestäms för fastigheterna i ett område:

”Om vattentjänsterna för en viss eller vissa fastigheter på grund av särskilda omständigheter medför kostnader som i beaktansvärd omfattning avviker från andra fastigheter i verksamhetsområdet, skall avgifterna bestämmas med hänsyn till skillnaderna.”

I Nacka kan detta vara aktuellt vid utbyggnad som innebär stora investeringar i t.ex. överföringsledningar på grund av avståndet till den befintliga VA-anläggningen.

För att genomföra utbyggnader enligt VA-planen kan det i framtiden bli nödvändigt att för vissa områden göra ”beaktansvärt” större investeringar per fastighet än i övrigt. Därmed är en högre anläggningsavgift motiverad. En anläggnings-avgift i intervallet 50-100 % högre än normaltaxan kan för många fastighetsägare uppfattas som hög men är ändå i nivå med vad som förekommer i andra kommuner. Om tillämpning av särtaxa blir vanligt bör en höjning av normaltaxan övervägas, eftersom den då inte längre är representativ för kommunen. Detta skulle medföra att skillnaden mellan normaltaxa och särtaxa skulle minska.

Vid anslutning av en fastighet eller en gemensam anläggning utanför verksamhetsområdet gäller inte kommunens VA-taxa. Avgiften regleras i avtal men kan bestämmas utifrån samma principer som anläggningsavgiften i VA-taxan. Hänsyn ska tas till att kommunen har lägre investeringskostnader i de fall det lokala ledningsnätet byggs ut av en enskild fastighetsägare eller en samfällighetsförening. Ett visst bidrag till kommunens tidigare investeringar är dock rimligt. Avgiften bör inte vara lägre än lägenheitsavgiften, som återspeglar nyttan av att ha tillgång till den allmänna VA-anläggningen.

4.4 Plan för VA-försörjning i avvaktan på utbyggnad av allmän anläggning

I områden där planering för kommunala VA-lösningar har påbörjats tidsbegränsas nya tillstånd för enskilda avloppsanläggningar. I områden där en ny detaljplan vunnit laga kraft beviljas endast tillstånd till slutens tank som tillfällig lösning i avvaktan på kommunalt avlopp. Bygglovshandläggare ska enligt enhetens rutin för handläggning av lovansökan stämma av med miljöenheten vid ärenden på fastigheter där det inte finns kommunalt VA utbyggt.

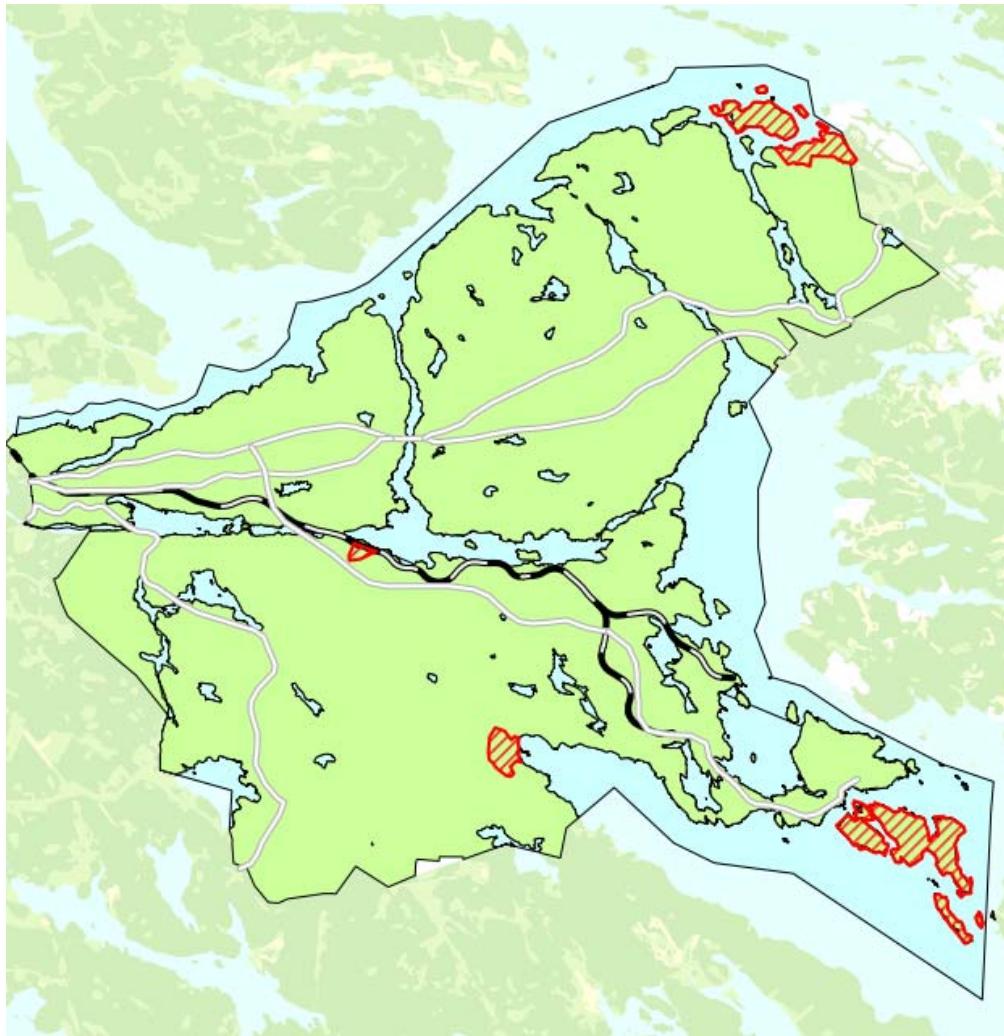
Enligt lagen om allmänna vattentjänster LAV§40 ska skälig ersättning betalas till fastighetsägare vars enskilda anläggning blir onyttig till följd av att kommunen ordnar eller utvidgar en allmän VA-anläggning. Ersättning för anläggning som blivit onyttig till följd av utbyggnad av allmänna VA-anläggningar sker enbart till anläggningar som kommunen gett tillstånd till. Privata VA-anläggningar som anlagts efter tidpunkten för startpromemoria för detaljplanering av området, inlöses inte i Nacka.

4.5 Plan för enskilda anläggningar

För områden där anslutning inte är möjlig till en rimlig kostnad under planeringshorisonten, år 2030, och i områden där det inte finns behov av vattenförsörjning eller avlopp i ett större sammanhang enligt lagen om allmänna vattentjänster 6§, kommer VA-försörjningen även fortsättningsvis att ske genom enskilda VA-anläggningar.

De områden i Nacka där kommunal VA-anläggning inte kommer att byggas ut inom VA-planens tidshorisont, fram till år 2030 är:

Område där kommunal VA-anläggning inte anläggs före år 2030.	Antal fastigheter med en avlopp
Tegelön, inkl öar	
Strömmen	
Knarrnäs	
Gåsö och Gåsö ö	
Morningside +Saltsjöbadsvägen	
Långholmen	
Erstavik	
Övriga enskaka	
Summa	

Områden där kommunalt VA –utbyggnad inte planeras till år 2030.

4.5.1 Tillstånd för enskilda anläggningar

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden är tillsynsmyndighet och prövar ansökningar om tillstånd till enskilda avloppsanläggningar enligt miljöbalkens regler. Avloppslösningar ska långsiktigt ge en god renings av näringssämnen, syretärande ämnen och smittämnen. Lagstiftningen anger inga specifika

krav för hur avloppsvatten ska renas eller hur bra reningen måste vara, utan endast att det ska behandlas så att man skyddar människors hälsa och miljön, samt hushåller med naturresurser.

Hur hård kraven blir beror bl.a. på hur känslig omgivningen är och på hur många andra avloppsanläggningar som finns i närheten. Avloppen får inte förorena nuvarande dricksvattentäkter eller vattenresurser som kan täcka kommande behov av dricksvatten. Det får inte förorena ytvatten eller förorsaka andra olägenheter som t.ex. lukt.

Enligt VA-policyn ska hög skyddsniå enligt Naturvårdsverkets riktlinjer tillämpas i hela kommunen. Vid hög skyddsniå gäller ur miljösynpunkt högre krav på avloppsanläggningen avseende fosfor- och kvävereduktion och ur hälsoskyddssynpunkt att ytterligare skyddsåtgärder utöver den huvudsakliga reningen i anordningen vidtas. Exempelvis kan det finnas behov av att förbjuda vissa utsläpp, öka anläggningens robusthet eller lägga till reningssteg.

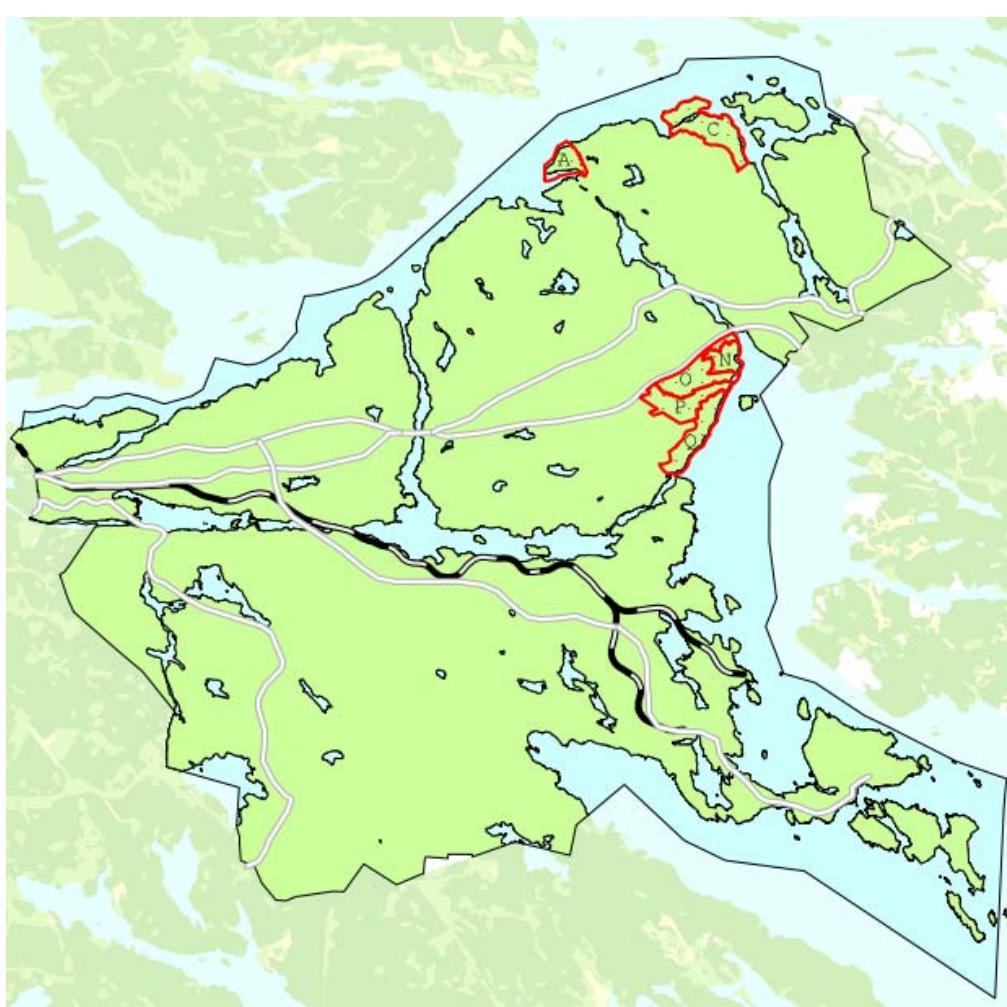
Varje enskilt fall prövas och vid tillståndsprovning för enskild anläggning ska bedömningen grundas på en helhetssyn avseende hela området, dvs. inte enbart utifrån den enskilda fastigheten utan även avseende konsekvenserna för hela områdets framtida möjligheter att lösa vatten- och avloppsfrågor på ett långsiktigt hållbart sätt.

Ambitionsnivån för de enskilda avloppsanläggningarna är att de ska klara kriterierna för hög skyddsniå avseende miljö- och hälsoskydd.

Inom områden med tätare bebyggelse kan det vara svårt att erhålla de skyddsavstånd mellan avloppsanläggningar och vattentäkter som krävs för att undvika förorening av dricksvatten. För en bedömning av vilka skyddsavstånd som krävs kan det behövas detaljerad information om hur mark- och grundvattenförhållandena ser ut i området. Denna information finns inte hos tillsynsenheten utan ett sådant underlag kan krävas av den sökande i ett tillståndssärende. Expertis kan därmed behöva anlitas av den sökande för att göra en hydrogeologisk utredning.

I de fall det bedöms finnas risk för t ex förorening av dricksvatten eller där en enskild lösning kan hindra framtida möjligheter för hela området att lösa sina vatten- och avloppsfrågor på ett långsiktigt hållbart sätt kan ansökan om enskilt avlopp avslås.

Enskilda vattentäkter är inte tillstånds- eller anmälningspliktiga förutom inom område A och C i norra Boo samt N, O, P och Q i Sydöstra Boo där kommunfullmäktige infört tillståndsplikt för nya enskilda brunnar. När kommunalt VA är utbyggt inom områdena kommer tillståndsplikten att omprövas.

Områden med tillståndsplikt för enskild vattenbrunn.

4.5.2 Tillsyn samt åtgärder vid bristfälliga enskilda anläggningar

Genom miljö- och stadsbyggnadsnämndens tillsyn kan utsläpp av avloppsvatten förbjudas om wc-vatten inte genomgår längre rening än slamavskiljning eller om det finns risk för olägenhet för män-niskor hälsa eller miljön.

4.5.3 Områden med risk för VA-problem

Vid bygglovansökningar samarbetar tjänstemännen inom de olika huvud- och stödprocesserna i Nacka. Bygglovhandläggaren samordnar kommunikationen mellan kommunen och fastighetsägaren.

Vid ärenden som inte kräver bygglov hanteras frågan av den tjänsteman som tog emot ärendet och ser till att samarbete mellan de olika enheterna - miljöenheten, VA-enheten samt vägenheten kommer till stånd.

Till öarna planeras inte utbyggnad av kommunalt VA. Komplettering av bostäder förekommer och standarden i fritidshusen tenderar att öka, vilket ofta medför ett ökat uttag av grundvatten. Vatten-balansberäkningar har inte gjorts för Tegelön, Gåsö, Gåsö ö eller övriga områden som inte förväntas få kommunalt VA innan år 2030.

Ambitionsnivån i Nacka är att ta fram vattenbalansberäkningar för Tegelön, Gåsö och Gåsö ö som underlag vid prövning av enskilda avlopp. Detta för att förhindra framtida dricksvattenproblem.

4.5.4 Kommunalt stöd vid enskilda VA-anläggningar

I områden där enskilda VA-lösningar kan vara ett långsiktigt hållbart alternativ omfattar kommunens stöd idag endast Miljöenhetens information om enskilt VA på Nackas webbplats. Länkar finns till avloppsguiden, där det går att hitta information om till exempel lagkrav och vilka olika typer av avloppsanläggningar som finns på marknaden. Via avloppsguiden går det att hitta förslag på entreprenörer och konsulter som kan hjälpa till vid en ansökan om en ny avloppsanläggning eller bedöma en befintlig anläggnings funktion. Nacka kommun är medlem i avloppsguiden. Miljöenheten ger också viss rådgivning och vägledning i samband med handläggning av enskilda avloppsärenden.

Kommunens insatser gentemot fastighetsägare med enskilda avloppsanläggningar finansieras huvudsakligen genom tillsyns- och tillståndsavgifter.

Lösningar för enskild avloppsrening är många och det kan upplevas som svårt för fastighetsägare att välja den bästa lösningen. Enligt kommunens VA-policy ska kommunen erbjuda stöd och rådgivning till berörda fastighetsägare. I dagsläget saknas dock tillräckliga resurser för detta.

4.6 Gemensamma VA-anläggningar

4.6.1 Allmänna förutsättningar

Med en gemensam VA-anläggning avses ett enskilt ledningsnät anslutet till det kommunala nätet, eller en enskild reningsanläggning som försörjer ett flertal fastigheter inom ett område, alternativt ett antal hus inom en och samma fastighet t.ex. fritidshus på ofri grund.

En gemensam VA-lösning ska vara långsiktigt hållbar, både socialt, ekonomiskt och miljömässigt, samt i ett tekniskt och organisatoriskt/juridiskt perspektiv. När det är fråga om en anläggning som är gemensam för ett större antal fastigheter är det lämpligast att bilda en gemensamhetsanläggning. Det finns andra möjligheter, t.ex. ekonomisk förening, men de ger inte samma fastighetsrättsliga och ekonomiska fördelar och långsiktighet.

Vid nya gemensamhetsanläggningar är en viktig förutsättning att det finns en grupp fastighetsägare som är intresserade, drivande och kan ta ansvar för det inledande arbetet med att utreda en lämplig VA-lösning. I Nacka kan det t.ex. bli aktuellt med gemensamma ledningssystem, för en grupp fastigheter eller ett område, som erbjuds en anslutningspunkt till den kommunala VA-anläggningen, t.ex på Gåsö eller Tegelön.

Det kan finnas flera möjliga lösningar för gemensamma VA-anläggningar och det kan upplevas som svårt för fastighetsägare att välja den bästa lösningen. Enligt kommunens VA-policy ska kommunen erbjuda stöd och rådgivning till berörda fastighetsägare under utrednings- och planeringsskedet. I dagsläget saknas dock tillräckliga resurser för detta.

Miljö- och stadsbygnadsnämnden kan inte förelägga fastighetsägarna i ett område att bilda en gemensamhetsanläggning för avloppet även om det bedöms finnas behov av detta. Miljöbalkens regler stödjer inte detta.

5 Vattenförvaltningen

5.1 Allmänt

År 2000 antog alla medlemsländer i EU det så kallade ramdirektivet för vatten, vilket innebär en helhetssyn och systematiskt arbete för att bevara och förbättra Europas vatten. Direktivet omfattar både ytvatten och grundvatten och det övergripande målet är att ”uppnå god vattenstatus, så att långsiktigt hållbar vattenkvalitet och vattenanvändning tryggas”. Sveriges fem vattendistrikts har tagit fram förvaltningsplan, åtgärdsprogram, miljökvalitetsnormer och miljökonsekvensbeskrivning som gäller för perioden 2010-2015. Arbetet med en ny förvaltningsplan, åtgärdsprogram och miljökvalitetsnormer för åren 2015-2021 pågår.

Havs- och vattenmyndigheten, HaV, införde den 15 juli 2012 det så kallade havsmiljödirektivet, ”God havsmiljö 2020”. Direktivet innehåller bestämmelser för att uppnå god miljöstatus i de svenska delarna av Nordsjön och Östersjön. Havsmiljödirektivets definition av god miljöstatus innebär att våra hav ska nyttjas på ett hållbart sätt, målet är inte att återskapa en miljö som är opåverkad av människan. Enligt EU ska Europas hav ha en god miljöstatus år 2020, något som medlemsländerna förbundit sig att genomföra. Havsmiljödirektivet gäller från strandzonen till den svenska ekonomiska zonen. Direktivet överlappar vattendirektivet som gäller från strandlinjen till 1852 meter ut i havet. Direktiven gäller parallellt. Första steget i arbetet med direktivet handlar om att bedöma hur haven mår i dag och att analysera vilka ekonomiska och sociala värden som förloras om den marina miljön inte skyddas.

Enligt avloppsdirktivet omfattas hela Stockholms län av direktivets regler för utsläpp av fosfor och kväve.

Erstaviksbadet, Källtorpssjöns norra badplats och badet vid Sickla strand är s.k. EU-bad och omfattas av badvattendirektivet.

5.2 Vattenförekomsternas status

Nacka kommun ingår i Norra Östersjöns vattendistrikt. Gemensamt för flera kommuner i distrikten är att verksamheter i kommunen påverkar vattenkvaliteten i Östersjön. Vattenmyndighetens bedömning är att de största miljöproblemen i Nackas kustvatten huvudsakligen utgörs av övergödning och bl.a för höga halter av TBT (tributyltennföreningar) som härrör från båtbottenfärgar.

Vattenförekomsternas status klassades av Vattenmyndigheten år 2009 och dessa beskrivs i VA-översikten. Enligt Vattendirektivet ska alla kustvatten i Nacka ha god kemisk ytvattenstatus (exklusive kvicksilver) år 2015 utom Lilla Värtan, Strömmen och Baggensfjärden som fått en tidsfrist till år 2021 för att åtgärda höga halter av TBT. Alla vattenområden ska uppnå god ekologisk status till år 2021 utom Lilla Värtan och Strömmen som ska nå god ekologisk potential till år 2021.

För att klara målet om en god kemisk och ekologisk status, krävs att utsläppen av fosfor minskar med ca 20-35 % och utsläppen av kväve med ca 40-60 % av den totala tillförseln från hela tillrin-

ningsområdet. Detta motsvarar ca 100 ton fosfor och 4000 ton kväve. För att klara god kemisk status krävs att halterna av tennföreningar minskar i våra kustvatten.

Vilka åtgärder som är kostnadseffektivast att göra i Nacka kommun är oklart i dagsläget.

5.3 Vattenmyndighetens åtgärdsprogram

Vattenmyndigheten för Norra Östersjöns vattendistrikt har beslutat om ett åtgärdsprogram som syftar till att de miljökvalitetsnormer som har föreskrivits för distrikts vattenforekomster uppfylls senast den 22 december 2015, eller den senare tidpunkt som Vattenmyndigheten beslutat. De åtgärder som åligger kommunerna är;

Avgärd 32. Kommunerna behöver, inom sin tillsyn av verksamheter och föroreningskadade områden som kan ha negativ påverkan på vattenmiljön, prioritera de områden med vattenforekomster som inte uppnår, eller riskerar att inte uppnå, god ekologisk status eller god kemisk status.

Avgärd 33. Kommunerna behöver ställa krav på hög skyddsniå för enskilda avlopp som bidrar till att en vattenforekomst inte uppnår, eller riskerar att inte uppnå, god ekologisk status.

Avgärd 34. Kommunerna behöver inrätta vattenskyddsområden med föreskrifter för kommunala dricksvattentäkter som behövs för dricksvattenförsörjningen, så att dricksvattentäkterna långsiktigt bibehåller en god kemisk status och god kvantitativ status.

Avgärd 35. Kommunerna behöver tillse att vattentäkter som inte är kommunala, men som försörjer fler än 50 personer eller där vattenuttaget är mer än $10 \text{ m}^3/\text{dag}$, har god kemisk status och god kvantitativ status och ett långsiktigt skydd.

Avgärd 36. Kommunerna behöver utveckla sin planläggning och prövning så att miljökvalitetsnormerna för vatten uppnås och inte överträds.

Avgärd 37. Kommunerna behöver, i samverkan med länsstyrelserna, utveckla vatten- och avlopps-vattenplaner, särskilt i områden med vattenforekomster som inte uppnår, eller riskerar att inte uppnå, god ekologisk status, god kemisk status eller god kvantitativ status.

Åtgärderna delas in i grundläggande åtgärder eller kompletterande åtgärder. Grundläggande åtgärder är minikrav som ska uppfyllas enligt Vattendirektivet och är i de flesta fall tillämpning av redan befintlig lagstiftning eller är åtgärder till följd av andra direktiv. Kompletterande åtgärder behövs utöver de grundläggande för att säkerställa att miljökvalitetsnormerna uppnås.

Nacka kommuns VA-plan har tagits fram i samråd med länsstyrelsen och en åtgärdsinriktad handlingsplan för att möjliggöra en god vattenstatus kommer även den att tas fram i samråd med länsstyrelsen varför åtgärd 37 är genomförd eller pågår.

5.3.1 Övergödning

Övergödning av sjöar, vattendrag och kustvatten är det mest omfattande miljöproblem i Norra Östersjöns vattendistrikts, vilket främst beror på en för hög tillförsel av fosfor och kväve. De viktigaste källorna är diffusa förluster och utsläpp från jordbruksmark, avloppsreningsverk, enskilda avlopp, dagvatten och industri samt deposition på sjöar och kustvatten. Övergödning resulterar bland annat i igenväxning av sjöar och vattendrag, algbloomingar och en kraftig förändring av växt- och djursamhällenas artsammansättning och mängd.

Enskilda avlopp

Vattenmyndighetens åtgärdsprogram

Grundläggande åtgärder för kommunerna för att minska tillförseln av kväve och fosfor till vatten från enskilda avlopp är åtgärderna 32, 33 och 36 i Vattenmyndighetens åtgärdsprogram. Kompletterande åtgärd är åtgärd 37.

Fysiska åtgärder är t.ex. tillsyn och prövning, tillsynsvägledning och utbyggnad av kommunal vatten- och avloppsanläggning.

Dagvatten

Vattenmyndighetens åtgärdsprogram

Grundläggande åtgärder för kommunerna för att minska tillförseln av kväve och fosfor till vatten från dagvatten är åtgärderna 32 och 36 i Vattenmyndighetens åtgärdsprogram. Kompletterande åtgärd är åtgärd 37.

Fysiska åtgärder är t.ex. tillsyn, planläggning och prövning samt utbyggnad av kommunal hantering av dagvatten. Framtagande av vatten- och avloppsplaner kompletterar åtgärderna.

Nacka kommuns arbete mot övergödning

Miljöenheten arbetar med att ställa krav på anslutning av fastigheter i områden med utbyggt kommunalt VA samt har tillsyn på kommunalt avlopp. (32)

Vid miljöenhetens tillsynsplanering har vattendirektivet hög prioritet. Miljöenheten arbetar som om hög skyddsnivå gäller för enskilda avlopp i hela Nacka. Härigenom kan högre reningskrav ställas på dessa. Kravet på hög skyddsnivå har införts i VA-policyn. (33)

Planläggning av förnyelseområden i Nacka kommun har till stor del skett för att det varit brist på grundvatten av god kvalitet. Vid planläggning ersätts dock även enskilda avlopp genom kommunal utbyggnad av spillvattenledningar. (36)

5.3.2 Miljögifter

Vattenmyndighetens åtgärdsprogram

Grundläggande åtgärder för kommunerna för att minska tillförseln av miljögifter till vatten är åtgärderna 32 och 36. Kompletterande åtgärd är åtgärd 37.

Fysiska åtgärder är t.ex. tillsyn, planläggning och prövning. Framtagande av vatten- och avloppsplaner kompletterar åtgärderna.

I Nacka orsakas höga halter av miljögifter huvudsakligen genom båtbottenfärger, dagvatten och förorenad mark och sediment.

Nacka kommuns arbete mot miljögifter

Vid prövning, planering och tillsyn utgör risken för belastning av miljögifter från dagvatten en prioriteringsgrund.

5.3.3 Vattenuttag

Vattenmyndighetens åtgärdsprogram

Grundläggande åtgärder för kommunerna mot vattenuttag är åtgärderna 34, 35 och 36. Kompletterande åtgärd är åtgärd 37.

Fysiska åtgärder är t.ex. upprättande av vattenskyddsområden med föreskrifter, planläggning och prövning. Framtagande av vattenplaner kompletterar åtgärderna.

Nacka kommuns arbete mot vattenuttag

Nacka kommun har inrättat vattenskyddsområden med föreskrifter för den kommunala reservvatentäkten vid Sandasjön så att dricksvattentäkten långsiktigt ska bibehålla en god kemisk status och god kvantitativ status. (34)

Miljöenheten har prioriterat tillsyn inom vattenskyddsområdet i tillsynsplanen för 2014. (32)

I Nacka finns inga vattentäkter som inte är kommunala som försörjer fler än 50 personer eller där vattenuttaget är mer än 10 m³/dag. (35) Vattentäkter av den storleken ska anmälas till kommunen.

5.3.4 Skydd av dricksvatten

Vattenmyndighetens åtgärdsprogram

Grundläggande åtgärder för kommunerna till skydd av dricksvatten är åtgärderna 32, 34, 35 och 36. Kompletterande åtgärd är åtgärd 37.

Fysiska åtgärder är t.ex. tillsyn, upprättande av vattenskyddsområden med föreskrifter, planläggning och prövning. Framtagande av vatten- och avloppsplaner kompletterar åtgärderna.

Nacka kommuns arbete till skydd för dricksvatten

Se ovan om Nacka kommuns arbete med åtgärderna 34, 35 och 37.

5.3.5 Klimatförändringar

Vattenmyndighetens åtgärdsprogram

Grundläggande åtgärder för kommunerna som rör klimatförändringar är åtgärderna 34, 35 och 36. Kompletterande åtgärd är åtgärd 37.

Fysiska åtgärder är t.ex. upprättande av vattenskyddsområden med föreskrifter, planläggning och prövning. Framtagande av vatten- och avloppsplaner kompletterar åtgärderna.

Nackas arbete till skydd för klimatförändringar

Se ovan om Nacka kommun arbete med åtgärderna 34, 35, 36 och 37.

Som en del i risk- och sårbarhetsarbetet i Nacka beslutades 2005 att ett handlingsprogram för att möta klimatförändringar skulle tas fram. För Nackas del är klimatproblematiken främst kopplad till stigande havsnivåer och intensivare regn, vilket kan innebära högre vattennivåer i sjöar, vattendrag och avloppsnät.

I en studie ”Lokal anpassning” utförd av Sweco 2009 utredes riskområden för föroreningar i dagvatten, havsnivåhöjningar, översvämningsrisk från vattendrag och sjöar samt instängda områden. Syftet med studien var att identifiera vilka områden som drabbas vid olika scenarier och vilka verksamheter och riskobjekt som finns inom dessa områden. I rapporten finns kartbilagor, t.ex. konsekvenser för VA-objekt.

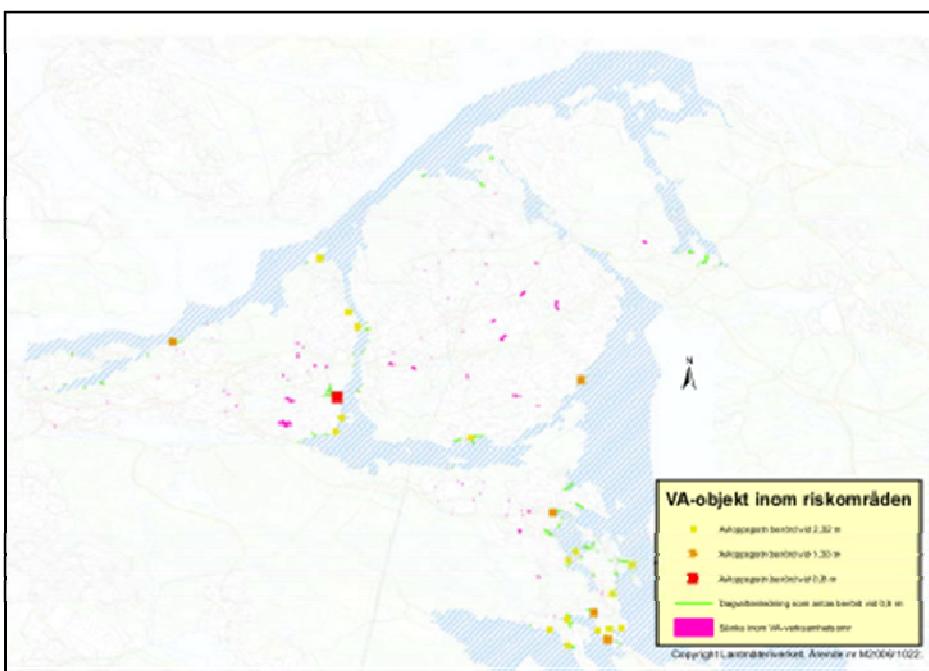

Bild . VA-objekt inom riskområden.

Förutom befintliga detaljplaner berördes flera av de då kommande detaljplanearbetena av havsnivåhöjningar. I mars 2009 berördes 24 av 79 pågående eller kommande planer av havsnivåhöjningar och 19 av sänkor i terrängen enligt rapporten.

I rapportens slutsats framgår att inga samhällsviktiga funktioner bedöms påverkas vid de havsnivåscenarier som berörs i utredningen, dvs. dagens 100-årsnivå på 1,15 över medelvattenstånd, ”högt scenario år 2100 på 1,68 över dagens medelvattenstånd (efter att landhöjning på cirka 0,48 räknats bort) samt en extrem nivå på 2,32 (efter landhöjning räknats bort). Inom kommunen finns enskilda fastigheter och verksamheter som påverkas, vissa redan i dagens klimat.

Nacka kommun kommer att belysa risken för översvämning och andra konsekvenser av klimatförändringar vid all planläggning. Nacka avser att följa rekommendationer från Länsstyrelsen avseende lägsta nivå vid höjdsättning och planläggning.

Områden kan få planrestriktioner, t.ex. avseende inrättande av källarvåning.

Ledningsnäten kan behöva dimensioneras upp till större dimensioner och utjämningsmöjligheter byggas in i systemen.

För att minska effekterna av ökade nederbördssintensiteter tas en dagvattenutredning fram i samband med ett planprojekt. Utredningen innehåller bland annat eventuella konsekvenserna vid ett 100-års regn. Möjligheter för dagvatten att avledas ytledes, minskning av de hårdgjorda ytorna och etablering av mer växtlighet och gröna tak i bebyggelseområden kan vara nödvändiga åtgärder.

5.3.6 Rapportering

Vattenmyndighetens åtgärdsprogram

Kommunerna ska årligen rapportera sitt åtgärdsarbete till Vattenmyndigheten.

Nacka kommuns arbete med avrapportering

I Nacka kommun har återrapporeringen till Vattenmyndigheten skötts gemensamt av miljö- och VA-enheterna.

5.4 Förbättring av vattenstatus

Det långsiktiga målet är att nå god kemisk och ekologisk vattenstatus i Nacka kommuns vattenförekomster till 2021 samt att kommunens övriga vatten (dvs. insjöarna) inte får försämras.

Målet är beroende av att även andra aktörer och kommuner vidtar åtgärder, vilket ligger utanför kommunens rådighet. Ett delmål för kommunen är därför att kommunens belastning på samtliga vattenförekomster ska minska. För två vattenförekomster, Neglingeviken och Vårgärdssjön, har Nacka kommun den huvudsakliga rådigheten över att nödvändiga åtgärder vidtas. Målet för dessa vatten bör därför vara att nå god kemisk och ekologisk status till 2021.

Enligt VA-planen kommer drygt 2200 fastigheter med enskilda avloppsanläggningar i förnyelseområden att anslutas till kommunalt VA-anläggning till år 2030. Därigenom avlastas de sjöar och vattendrag som varit deras recipenter dessa kväve- och fosforutsläpp. Lokalt minskar igenväxning och algbloomning och sikt djupen förbättras. Belastningen av övergödande ämnen på Östersjön minskar.

VA-planen bedöms kunna medföra positiva konsekvenser för vattenmiljöer, främst genom att områden som tidigare haft enskilda avlopp ansluts till det kommunala ledningsnätet. Enligt riktlinjer i VA-planen ska behov av utjämning och rening av dagvatten utredas vid planläggning, liksom konsekvenser av förmodade klimatförändringar. Enligt VA-planen ska hög skyddsnivå gälla i områden med enskilda avlopp. Sammantaget kommer möjligheten att uppfylla miljökvalitetsnormerna för vatten att förbättras genom VA-planen.

6 Fortsatta utredningar och arbeten

Denna VA-plan är bara en del i det arbete som behövs för att uppnå en god vattenstatus i Nackas sjöar och kustvatten. Utifrån de ambitionsnivåer som lagts fast i detta arbete, kan konkreta åtgärder tas fram samt kostnadsberäknas och deras effekt uppskattas. Utöver detta behöver flera utredningar och arbeten genomföras såsom:

- Framtagning av en övergripande vattenplan som inbegriper alla verksamhetsutövare och andra aktörer som påverkar Nackas vattenmiljöer.
- Genomförande av strategin för renovering av kommunens avloppspumpstationer.

Detta dokument har tagits fram på uppdrag av Tekniska nämnden 2012.

Styrgrupp: Dag Björklund, Anders Ekengren, Anders Lindh, Christer Rosenström, Marilou Forsberg Hamilton

Arbetsgrupp: Marilou Forsberg Hamilton, Henrik Asp, Björn Bandmann, Birgitta Held-Paulie, Marit Lundell, Lina Malm (ersatt av Johan Håkansson i november 2012) och Katarina Södergren

Tyréns uppdragsansvarige: Lena Kjellson

Dokumentet reviderades av Marilou Forsberg Hamilton och Birgitta Held-Paulie under år 2014.

Referenser

- Nacka kommun - Lokal klimatanpassning, Kommunövergripande identifiering av riskområden vid höga flöden och vattennivåer, samt analys av konsekvenser. Sweco 2009-06-12
- Nacka kommun – Hydrauliska beräkningar avseende Nackas framtida vattenförsörjning. Sweco Viak AB 2008-03-31
- Nacka kommun - VA-översikt. Tyréns AB 2012
- Nacka kommun- Översiktsplan 2012, Hållbar framtid i Nacka. Antagen i juni 2012.
- Nacka kommun – Miljö- och hälsokonsekvensbeskrivning Bilaga 2 till översiktsplan. Antagen 2012.
- Handbok i förnyelseplanering av VA-ledningar. Svenskt Vatten Utveckling, Rapport 2011-12

teras. **Öppenhet och mångfald**
Vi har förtroende och respekt för människors kunsk

POSTADDRESS BESÖKSADDRESS TELEFON E-POST SMS WEBB ORG.NUMMER
Nacka kommun, 131 81 Nacka Stadshuset, Granitvägen 15 08-718 80 00 info@nacka.se 716 80 www.nacka.se 212000-0167

2015-02-17

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Natur- och trafiknämnden

§ 28

NTN 2015/45

Strategi Vatten och Avlopp

Beslut

Natur- och trafiknämnden föreslår kommunfullmäktige anta "Strategi Vatten och Avlopp i Nacka" enligt tjänsteskrivelsens bilaga 1.

Ärendet

Syftet med en strategi för vatten och avloppsfrågor är att kommunen ska ha en genomarbetad och långsiktig handlingsplan för vatten och avlopp i hela kommunen, både inom och utom s.k. verksamhetsområde enligt vattentjänstlagen. Målet är att tillhandahålla ett underlag för beslutsfattande som främjar en långsiktig och säker leverans och hantering av vatten- och avloppstjänster, en förbättrad vattenmiljö i och runt Nacka och goda förutsättningar för människors hälsa och miljö. Beslut om kommunens nödvändiga investeringar fattas i den ordinarie mål- och budgetprocessen då också VA-taxan regelmässigt fastställs.

Strategin bygger på arbete enligt länsstyrelsen anvisningar för planering av VA-verksamhet i kommuner, allmänt benämnt VA-plan. Utifrån vad kommunstyrelsen har lagt fast om styrdokuments benämningar och innehåll i Nacka benämns detta dokument "strategi" istället för "plan". Strategin är en långsiktig handlingsplan för vatten och avlopp i hela kommunen samt ge förutsättningar för att nå miljökvalitetsnormerna enligt vattendirektivet för kommunens vattenförekomster.

Dokumentets innehåll berör samtliga aktiviteter under kommunens inverkan som berör god vattenstatus och god hälsa relaterad till vatten och avloppsfrågor. Det handlar om frågor såsom dokumentation av anläggning och åtgärder, vattenkvalitet, egenkontrollprogram för spillvatten och tillsyn.

Strategins innehåll

Strategin innehåller uppgifter om hur teknisk status på och underhåll och skötsel av de kommunala ledningsnäten och anläggningar ska dokumenteras. Hydrauliska modeller för att beräkna ledningarnas kapacitet ska finnas för ledningsnäten i sin helhet.

Förnyelsebehovet på lång sikt ska beskrivas. Nyckeltalsanalys och benchmarking ska ge underlag för jämförelser både över tid och med andra VA-huvudmän.

Vattenkvaliteten följs upp enligt godkänt kontrollprogram enligt livsmedelslagen. Vattenläckor ska dokumenteras och trend avseende antalet vattenläckor ska följas upp. Säkerhetsanordningar mot sabotage och skadegörelse ska regelbundet ses över, risker och

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
GGS	JKW	Heidi Swahn

2015-02-17

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Natur- och trafiknämnden

Forts § 28

hotbilder analyseras samt åtgärder som krävs för att förebygga skadeverkningar ska genomföras.

Avloppsledningsnät är klassificerat som verksamhet utan särskilt krav på anmälan eller tillståndsprövning enligt miljöbalken. Egenkontrollprogram ska dock tillämpas i Nacka som om verksamheten var anmälningspliktig. Effekter av allvarliga störningar såsom rörbrott och pumphaverier ska minimeras. VA-ledningsnäten ska dimensioneras så att bräddningar och nödutsläpp från ledningsnät och pumpstationer minimeras. Pumpstationer åtgärdas/renoveras enligt framtagen plan.

Kommunen utövar tillsyn över VA-frågorna, inklusive VA-huvudmannens verksamhet, enligt Miljöbalken. Samtliga verksamhetsutövare i kommunen ska ha program för egenkontroll. Tillsynsmyndigheten ska medverka till att anslutning sker till allmän VA-anläggning när anslutningspunkt är anvisad.

Bakgrundsmaterial

Strategin och den parallellt föreslagna policyn baseras på ett omfattande bakomliggande arbete enligt anvisningar från länsstyrelsen. Resultatet presenteras i särskild rapport, bilaga 2. Rapporten är uppdaterad i november 2014 och bedöms tills sitt innehåll vara relevant över en längre tid men detaljer uppdateras vartefter nya fakta framkommer, nya åtgärder planeras och planerade åtgärder vidtas. Rapporten är en viktig grund för VA-huvudmannens långsiktiga planering, nämndens scenario över verksamheten till år 2030 och investeringsärenden som beslutas inom ramen för kommunens mål- och budgetprocess.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse 2015-01-15

Bilaga 1 VA-strategi

Bilaga 2 Bakgrundsrapport

Beslutsgång

Nämnden beslutade i enlighet med förslag till beslut.

Protokollsanteckningar

Björn Strehlenert (C) lät anteckna följande protokollet

"Nacka kommun bör i princip förbjuda större hårdgjorda ytor undantaget vägar hänvisande till problemet med dagvattenföroreningar i våra sjöar och vattendrag"

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
GJ:S	PW	Heidi Swahn

§ 111

Dnr KFKS 2015/1165-106

Utträde ur föreningen Sveriges Ekokommuner

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att Nacka kommun utträder ur föreningen Sveriges Ekokommuner.

Ärende

Nacka kommun har sedan 1995 varit medlem i föreningen Sveriges Ekokommuner (SEkom). Föreningen är en frivillig samarbetsorganisation för kommuner, landsting och regioner i form av en ideell förening för hantering av gemensamma strategiska frågor av betydelse för en långsiktig hållbar utveckling. Nacka kommuns deltagande har varit passivt i flera år och varken förtroendevalda eller tjänstemän har deltagit i årsträffar. Vid sidan av SEkom finns andra nätverk och kanaler för att inhämta och diskutera miljöfrågor där Nacka kommun varit och är mer aktivt. Några av dessa är Sweden Green Building Council innefattande hållbart byggande och nationella intresseorganisationen Avfall Sverige kring avfallsfrågor. Kommunen bedriver dessutom ett aktivt arbete med ekosystemtjänster och bevarandet av biologisk mångfald. Inom ramen för arbetet med energieffektiviseringsstrategin minskas energianvändningen i det kommunala fastighetsbeståndet. Nacka är dessutom aktiva medlemmar i både luftvårds- och vattenförbund. Den 16 juni 2014 fattade kommunfullmäktige beslut om sex lokala miljömål och dessutom bildades miljömålskommittén i januari 2015. Miljöarbetet har därmed intensifierats i kommunen. Mot bakgrund av detta görs bedömningen att ett fortsatt medlemskap i SEkom inte ger Nacka kommun något ytterligare mervärde i miljöarbetet.

Handlingar i ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott den 24 mars 2015 § 46

Förnyelseenhetens tjänsteskrivelse den 6 mars 2015

Kommunfullmäktiges beslut om inträde den 13 mars 1995 § 44

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott den 24 mars 2015 § 46

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslog kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att Nacka kommun utträder ur föreningen Sveriges Ekokommuner.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

13 april 2015

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

Yrkanden

Rolf Wasteson (V) yrkade, med instämmande Khashayar Farmanbar (S) och Sidney Holm (MP), att ärendet avslås.

Beslutsgång

Med avslag på Rolf Wastesons yrkande beslutade kommunstyrelsen i enlighet med arbetsutskottets förslag.

Reservationer

Khashayar Farmanbar reserverade sig för Socialdemokraternas kommunstyrelsegrupp mot beslutet.

Rolf Wasteson reserverade sig mot beslutet och ingav följande.

”Frågan om utträde ur eko-kommunsammanslutningen annonserades i samband med svaret på en motion om ekokommuner som Vänsterpartiet lade för några år sedan. Vi menade redan då att man i stället borde öka ambitionsnivån avseende att verkligen vara en ekokommun och stanna kvar i föreningen. Det tycker vi fortfarande vore det rimliga tillvägagångssättet. Miljöfrågorna har inte blivit enklare eller mindre brännande.”

Sidney Holm reserverade sig för Miljöpartiets kommunstyrelsegrupp mot beslutet.

Protokollsanteckningar

Khashayar Farmanbar lät anteckna följande för Socialdemokraternas kommunstyrelsegrupp.

”Socialdemokraterna noterar att majoriteten nu önskar utträde ur föreningen Sveriges Ekokommuner. Det är beklagligt att kommunen inte varit aktiva i miljöarbetet som sker i föreningen och vi skulle snarare sett ett fördjupat arbete i föreningen.”

Sidney Holm lät anteckna följande för Miljöpartiets kommunstyrelsegrupp.

”Sveriges Ekokommuner kräver ett aktivt arbete för att minska kommunens klimatpåverkan. Organisationen kräver också övergripande styrdokument och program för det arbetet och att medlemskommunerna har en miljösamordnare eller liknande med ansvar för klimatfrågorna. Sveriges ekokommuner är alltså ingenting man bara kan vara medlem i och få ett fint diplom utan att engagera sig. I stället för att nå upp till de krav Sveriges Ekokommuner ställer på sina medlemmar, föreslår man den enklare lösningen att lämna nätverket.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

13 april 2015

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

Christina Ståldal (NI) lät anteckna följande.

”Om inte ambitionen eller förmågan finns att ta tillvara och utveckla Nacka genom delaktighet och lärande av en organisation som Sveriges ekokommuner är det lika bra att lämna denna sammanslutning. Nackalistan anser att det är bedrövligt att Alliansledningen inte har förmått använda detta organ på ett bättre sätt.”

- - - - -

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Kommunstyrelsen

Utträde ur föreningen Sveriges Ekokommuner

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att Nacka kommun utträder ur föreningen Sveriges Ekokommuner.

Sammanfattning

Nacka kommun har sedan 1995 varit medlem i föreningen Sveriges Ekokommuner (SEkom). Föreningen är en frivillig samarbetsorganisation för kommuner, landsting och regioner i form av en ideell förening för hantering av gemensamma strategiska frågor av betydelse för en långsiktig hållbar utveckling. Nacka kommuns deltagande har varit passivt i flera år och varken förtroendevalda eller tjänstemän har deltagit i årsträffar. Vid sidan av SEkom finns andra nätverk och kanaler för att inhämta och diskutera miljöfrågor där Nacka kommun varit och är mer aktivt. Några av dessa är Sweden Green Building Council innehållande hållbart byggande och nationella intresseorganisationen Avfall Sverige kring avfallsfrågor. Kommunen bedriver dessutom ett aktivt arbete med ekosystemtjänster och bevarandet av biologisk mångfald. Inom ramen för arbetet med energieffektiviseringsstrategin minskas energianvändningen i det kommunala fastighetsbeståndet. Nacka är dessutom aktiva medlemmar i både lufttvärds- och vattenförbund. Den 16 juni 2014 fattade kommunfullmäktige beslut om sex lokala miljömål och dessutom bildades miljömålskommittén i januari 2015. Miljöarbetet har därmed intensifierats i kommunen. Mot bakgrund av detta görs bedömningen att ett fortsatt medlemskap i SEkom inte ger Nacka kommun något ytterligare mervärde i miljöarbetet.

Ärendet

Nacka kommun har sedan 1995 varit medlem i föreningen Sveriges Ekokommuner (SEkom). Föreningen är en frivillig samarbetsorganisation för kommuner, landsting och regioner i form av en ideell förening för hantering av gemensamma strategiska frågor av betydelse för en långsiktig hållbar utveckling. Från början bestod föreningen av en handfull kommuner men sedan dess har föreningen sakta vuxit och nu finns det ca 90 medlemmar. Medlemskommunerna representeras av en tjänsteman och en förtroendevald i ledande ställning som bör vara aktiva och bland annat delta på den årliga konferensen. Dessutom ska en medlemskommun ha antagit ett program med det uthålliga samhället som ett

övergripande mål för sina verksamheter i enlighet med Riodokumentets Agenda 21. Föreningen har beslutat om 12 gemensamma nyckeltal för att följa utvecklingen mot ekologisk hållbarhet i medlemskommunerna som varje kommun bör följa upp och rapportera in årligen.

Nacka kommuns deltagande har varit passivt i flera år och varken förtroendevalda eller tjänstemän har deltagit i årsträffar. Vid sidan av SEkom finns andra nätverk och kanaler för att inhämta och diskutera miljöfrågor där Nacka kommun varit och är mer aktivt. Några av dessa är nätverket Sweden Green Building Council med fokus på hållbart byggande och nationella intresseorganisationen Avfall Sverige kring avfallsfrågor. Ekosystemtjänster arbetar kommunen aktivt med i syfte att bevara ekosystem som är värdefulla för miljön och den biologiska mångfalden bland annat genom projektet ”Ekotjänster i Nacka”. Inom ramen för energieffektiviseringsstrategi som kommunen antog 2011 har ett aktivt arbete bedrivits för att minska energianvändningen i det kommunala fastighetsbeståndet. Nacka är även aktiva medlemmar i både Östra Sveriges Luftvårdsförbund¹⁾ och Vattenvårdsförbundet.

Dessutom engagerar sig tjänstemän, bland annat från miljöenheten, i övriga lokala och regionala nätverk till exempel i Stockholm länsstyrelsес nätverk för miljömålsarbete respektive energieffektivisering. Utbudet av utbildningstillfällen, konferenser, erfarenhetsutbyte och inspiration kring miljöfrågor i Stockholmsregionen är stort vilket minskar behovet av medlemskap.

Den 16 juni 2014 fattade kommunfullmäktige beslut om sex lokala miljömål och dessutom bildades miljömålskommittén i januari 2015. Miljöarbetet har därmed intensifierats i kommunen. Arbetet med att ta fram en färdriktning och handlingsplan för kommande års miljöarbete ska påbörjas och parallellt med detta kommer andra miljöaktiviteter att genomföras för att höja miljömedvetenheten i organisationen. Mot bakgrund av detta görs bedömningen att ett fortsatt medlemskap i SEkom inte kommer att ge Nacka kommun något ytterligare mervärde i miljöarbetet.

Enligt föreningens stadgar kan en medlem endast utträda ur föreningen efter beslut i styrelse eller kommunfullmäktige. Beslutet skall skriftligen anmälas till föreningens styrelse, senast 30 juni, och träder i kraft först året därpå. Beslutet om medlemskap i SEkom fattades av kommunfullmäktige vilket gör att kommunfullmäktige måste fatta beslut om utträdet.

Ekonomiska konsekvenser

Enligt SEkomars stadgar ska medlemskommunerna årligen betala en avgift. Avgiften består av en fast del samt en rörlig avgift som grundas på medlemmens invånarantal. Den årliga avgiften för Nacka kommun för år 2014 var 21 885 kr. Avgiften kommer att utgå vilket innebär en besparing.

1) Fd Stockholms och Uppsala läns Luftvårdsförbund.

Konsekvenser för barn

Beslutet att gå ur föreningen Sveriges Ekokommuner innebär inte att miljöarbetet avstannar eller försämras i kommunen, då föreningen inte har haft någon praktisk inverkan på kommunens miljöarbete. Beslutet att utträda föreningen ger därför inga konsekvenser för barn.

Bilagor

Beslutet i kommunfullmäktige om inträde 1995.

Kersti Hedqvist
Enhetschef
Förnyelseenheten

Jenny Andersson
Förnyelseenheten

**NACKA
KOMMUN**

Organ

Tema/ta

HANDELINGAR

tillhörande

Diarienummer	Datum
Diarieplanbeteckning	

AKTOMSLAG

DNR: 93/000287

KFKS Kommunfullmäktige/Kommunstyrelsen

DPLAN: 420

ÄRENDE:Motion 1 december 1993 av Ingrid Lundahl (s) att Nacka
bör delta i Ekokommunprojektet

DATUM: 940103

INITIERAT AV: Ingrid Lundahl
HANDLÄGGARE :

§ 44 Dnr 287/94
Motion i december 1993 av Ingrid Lundahl (s) att Nacka bör delta i Eko-kommunprojektet

Beslut

1. Motionen bifalles.
2. Nacka kommun ansöker om medlemsskap i nätverket Sveriges eko-kommuner
3. Nacka kommun skall utarbeta en rapport om insatser med inriktning på kretslöppstänkande och en hållbar utveckling som ett led i arbetet med en lokal Agenda 21. Rapporten skall diskutera både kommunens egna insatser och erfarenheter och förslag från samråd med andra krafter i samhället
4. Rapporten skall presenteras för fullmäktige under 1996.
5. Genom detta programarbete, tillsammans med de projekt och verksamheter för en hållbar utveckling som pågår, visar kommunen att den delar ambitionerna bakom nätverket Sveriges eko-kommuner

Ärendet

I motionen föreslås att kommunen ska redovisa ett handlingsprogram för miljöarbetet i Nacka, delta i ekokommunprojektet och ansöka hos Boverket om medel för informations- och utbildningsinsatser.

Handlingar i ärendet

"KS utdrag § 51/95.....	"Bil 26/a
"Kommunstyrelsekontoret.....	"Bil 26/b
"Miljö & stadsbyggnad.....	"Bil 26/c
"Motion.....	"Bil 26/d

Ärendets tidigare behandling

Kommunstyrelsen hade behandlat ärendet den 20 februari 1995, § 51, och då beslutat föreslå fullmäktige att besluta följande

1. Motionen bifalles.
2. Nacka kommun ansöker om medlemsskap i nätverket Sveriges eko-kommuner
3. Nacka kommun skall utarbeta en rapport om insatser med inriktning på kretslöppstänkande och en hållbar utveckling som ett led i arbetet med en lokal Agenda 21. Rapporten skall diskutera både kommunens egna insatser och erfarenheter och förslag från samråd med andra krafter i samhället

19(29)

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

4. Rapporten skall presenteras för fullmäktige under 1996.
5. Genom detta programarbete, tillsammans med de projekt och verksamheter för en hållbar utveckling som pågår, visar kommunen att den delar ambitionerna bakom nätverket Sveriges eko-kommuner.

Yrkanden

Under diskussion i ärendet yrkade Henrik Isoz (m) bifall till kommunstyrelsens förslag.

Ingrid Lundahl (s) yrkade, med instämmande av Per Chrisander (mp) och Isabel Karlsson (mp), bifall till motionen.

Beslutsgång

Fullmäktige beslöt, med avslag på Lundahls yrkande, i enlighet med Isoz yrkande.

Protokollsanteckning

Ingrid Lundahl (s) lät för den socialdemokratiska fullmäktigegruppen anteckna följande till protokollet.

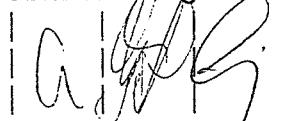
"Om kommunfullmäktige menar allvar med beslutet att Nacka ska ansöka om att bli en ekokommun och ingå i nätverket Sveriges Ekokommuner så behövs ett program. Programmet bör visa dels Nackas målsättningar när det gäller hur vi ska utveckla ett hållbart ekologiskt samhälle och dels vilka aktiviteteter som pågår och planeras. Det behövs för att få igång idéutbyte och samverkan med andra kommuner men också som information till Nackaborna. För om Nacka ska lyckas bli en EKO-kommun så kan det inte ske utan deras medverkan.

Att skriva ett program är enkelt eftersom delar av det redan finns i Miljö - Stadsbyggands utlåtande över motionen. Beslutet kan därför bara tolkas så att kommunen visserligen är beredd att ansöka om att bli EKO-kommun men när det kommer till kritan vill man ha frihet att hoppa av. Varför inte säga det? Oppositionen har därför anledning att följa den fortsatta utvecklingen.

- - -

20(29)

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

§ 51**MOTION 1 DECEMBER 1993 AV INGRID LUNDahl (S) ATT NACKA BÖR DELTA I EKO-KOMMUNPROJEKTET**

Arbetsutskottet hade den 7 februari § 40 anfört följande:

"Ärendebeskrivning:

I motionen föreslås att kommunen ska redovisa ett handlingsprogram för miljöarbetet i Nacka, delta i ekokommunprojektet och ansöka hos Boverket om medel för informations- och utbildningsinsatser.

Miljö & stadsbyggnad, som hade yttrat sig över motionen, hade den 24 januari 1995 redovisat hur Nacka arbetar med miljöfrågorna. Miljö & stadsbyggnad föreslog

1. Nacka kommun ansöker om medlemskap i nätverket Sveriges ekokommuner
2. Fullmäktige noterar att Nacka kommun avser att utarbeta en rapport om insatser med inriktning på kretsloppstänkande och en hållbar utveckling som ett led i arbetet med lokal Agenda 21. Rapporten, som ska diskutera både kommunens egna insatser och erfarenheter och förslag från samråd med andra krafter i samhället, kommer att presenteras för fullmäktige under 1995. Fullmäktige anser att detta programarbete, tillsammans med de projekt och verksamheter för en hållbar samhällsutveckling som pågår, visar att kommunen delar ambitionerna bakom nätverket Sveriges ekokommuner

Beslut:

Arbetsutskottet beslöt föresla kommunstyrelsen tillstyrka miljö & stadsbyggnads förslag och föreslå kommunfullmäktige bifalla motionen och

1. Nacka kommun ansöker om medlemskap i nätverket Sveriges ekokommuner
2. Fullmäktige noterar att Nacka kommun avser att utarbeta en rapport om insatser med inriktning på kretsloppstänkande och en hållbar utveckling som ett led i arbetet med lokal Agenda 21. Rapporten, som ska diskutera både kommunens egna insatser och erfarenheter och förslag från samråd med andra krafter i samhället, kommer att presenteras för fullmäktige under 1996. Fullmäktige anser att detta programarbete, tillsammans med de projekt och verksamheter för en hållbar samhällsutveckling som pågår, visar att kommunen delar ambitionerna bakom nätverket Sveriges ekokommuner."

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunstyrelsen beslutar föreslå att kommunfullmäktige bifaller motionen och i övrigt beslutar enligt arbetsutskottets förslag.

Till
Kommunstyrelsen

"Nacka bör bli ekokommun"

Svar på motioner av Sam Wiesel (c) och Björn Strehlenert (c) samt Ingrid Lundahl (s).

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige godkänner miljo- och stadsbyggnads förslag och därmed forklarar att de båda motionerna bifallits

Hans-Ivar Swärd

Till kommunfullmäktige

Nacka bör bli en ekokommun

Svar på motioner av Sam Wiesel/Björn Strehlenert och Ingrid Lundahl

Förslag till beslut

1. Nacka kommun ansöker om medlemskap i nätverket Sveriges Ekommuner
2. Fullmäktige noterar att Nacka kommun avser att utarbeta en rapport om insatser med inriktning på kretsloppstänkande och en hållbar utveckling som ett led i arbetet med lokal Agenda 21. Rapporten, som ska diskutera både kommunens egna insatser och erfarenheter och förslag från samråd med andra krafter i samhället, kommer att presenteras för fullmäktige under 1996. Fullmäktige anser att detta programarbete, tillsammans med de projekt och verksamheter för en hållbar samhällsutveckling som pågår, visar att kommunen delar ambitionerna bakom nätverket Sveriges Ekommuner

Sammanfattnings

I två snarlika motioner från 1 december 1993 (93/286: "Besluta i kommunfullmäktige att Nacka blir EKO-kommun" och 93/287: "Nacka bör delta i Eko-kommunprojektet") har föreslagits att Nacka ska delta i ekokommun-projektet.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har också föreslagit fullmäktige att Nacka söker medlemskap i ekokommunernas nätverk. Nämnden framhöll då att ett medlemskap skulle ge kommunen tillgång till ett kontaktnät av kommuner som, liksom Nacka, prioriterar miljöfrågorna. Man ansåg att det utvecklingsarbete som pågår i Nacka skulle underlättas, samtidigt som kommunen ytterligare skulle markera sin vilja att lyfta fram frågor som har samband med att skapa en långsiktigt hållbar samhällsutveckling.

Formerna för samarbetet inom ekokommun-projektet har förändrats och utvecklats under de senaste åren. I början av 1995 är ekokommunerna i färd med att tillsammans bilda en ideell förening. Flera större kommuner, som Borlänge och Örebro, har också gått med i nätverket.

Miljö & Stadsbyggnad ger bedömningen att Nacka kommun har goda möjligheter att uppfylla de krav som ställs på en ekokommun. Kommunens miljöarbete berör många områden och samliga förvaltningar i enlighet med överenskommelsen i

Rio de Janeiro om att alla kommuner i världen senast 1996 ska ha inlett processen kring en **lokal Agenda 21** har ett flertal initiativ tagits under 1994 och 1995, och fler planeras. Verksamheter och projekt kan delas in i följande huvudområden:

1. Insatser för att miljöanpassa kommunens egen verksamhet.
2. Insatser som syftar till att integrera miljöaspekter i kommunala verksamheter, planering och redovisning.
3. Insatser för att öka miljömedvetenheten bland medborgarna.
4. Insatser som syftar till samverkan med kommunmedborgare och företag för en hållbar utveckling.
5. Kommunens miljöövervakning och rapportering av miljötillståndet och om utvecklingen mot hållbara system.

Att bli medlem i ekokommun-nätverket skulle, enligt Miljö & Stadsbyggnads uppfattning, innehåra avsevärda fördelar för kommunen. Ett medlemskap innebär att kommunen utåt informerar om sin avsikt att satsa på ett ambitiöst miljöarbete och att vilja samverka med andra kommuner. Genom kontakten mellan ekokommunerna finns stora möjligheter att sprida exempel och erfarenheter. Att bli en ekokommun ligger också väl i linje med kommunens strävan att driva ett framgångsrikt arbete med lokal Agenda 21.

Miljö & Stadsbyggnad tillstyrker därför, med stöd av miljö- och hälsoskydds-nämndens beslut den 6 december 1993, motionerna om att Nacka ska ansöka om att bli en ekokommun.

Bakgrund

I två snarlika motioner från 1 december 1993 (93/286: "Besluta i kommunfullmäktige att Nacka blir EKO-kommun" och 93/287: "Nacka bör delta i Ekokommunprojektet") har föreslagits att Nacka ska delta i Ekokommunprojektet.

Ett beslut med samma innebörd har också tagits av miljö- och hälsoskydds-nämnden. Nämnden framhöll att ett medlemskap skulle ge kommunen tillgång till ett kontaktnät av kommuner som, liksom Nacka, prioriterar miljöfrågorna. Det utvecklingsarbete som pågår inom kommunen skulle underlättas, samtidigt som kommunen ytterligare skulle markera sin vilja att lyfta fram frågor som har samband med att skapa en långsiktigt hållbar samhällsutveckling. Beslutet löd: "*Kommunfullmäktige föreslås ansöka om medlemskap för kommunen i nätverket ekokommunerna*" (§ 87, 6 december 1993).

Miljö & Stadsbyggnad har löpande följt utvecklingen inom ekokommun-projektet. Från början omfattade det nätverk ekokommuner utgör främst glesbygds-kommuner, som Övertorneå och ett antal kommuner i Bergslagen. Nätverket stöttades av Glesbygdsdelegationen (numera Glesbygdsmyndigheten) och konsultföretaget ESAM. Den statliga uppbackningen placerades senare hos Boverket, som också verkade för att få ett bredare urval av kommuner som medverkande (Boverket beslutade också om det stöd till kommunala projekt som Ingrid Lundahl åsyftar i sin motion).

De senaste åren har nätverket breddats. Bland nyttillkomna eko-kommuner återfinns bl.a. Borlänge, Örebro och Nynäshamn. Kopplingen till glesbygdsfrågor har därmed minskat, om än inte helt försvunnit. Stiftelsen Det Naturliga Steget har också varit en ny kraft, som verkat för denna breddning. De kriterier som under en tid använts som "grundbultar för en ekokommun" (bilagda i Wiesel/Strehlenerts motion) har exempelvis formulerats med hjälp av Det Naturliga Steget.

Nu, i början av 1995, håller ekokommun-nätverket på att utvecklas vidare i en ny form. På initiativ av Varbergs kommun, och med stöd av nuvarande eko-kommuner, ska eko-kommunerna bilda en ideell förening. Det namn som föreslagits är "Nätverket Sveriges Ekokommuner". Med anledning av de förslag om att medverka som väckts i Nacka kommer Nacka kommun att delta som observatör på föreningens konstituerande möte

Miljö & Stadsbyggnads synpunkter

Vad innebär det att vara en ekokommun?

Vad det bör innebära att delta i nätverket, och därmed kunna kalla sig "eko-kommun", framgår av de kriterier som utarbetats och använts under projektets gång, samt av förslaget till stadgar för den nya föreningen. Den mest aktuella beskrivningen återfinns i stadgeförfälget:

"Berättigade till medlemskap i Seko är kommuner som i kommunfullmäktige antagit program och bedriver utvecklingsarbete enligt kretsloppsprincipen med det långsiktigt hållbara samhället som ett övergripande mål för sin verksamhet i enlighet med Riodokumentens Agenda 21.

Det uthålliga samhället definieras enligt fyra grundvillkor för kretslopps-principen. Uppfylls villkoren sker ingen ackumulering av restmateria, dvs. sopberget slutar att växa och inga molekylsopor ökar i naturen. Villkoren är:

- användningen av jungfruliga råvaror från ändliga lagerresurser får ej vara större än nybildningen, dvs. i praktiken en omsättning nära noll;
- användandet av långlivade, naturfrämmande ämnen har helt och hället upphört;
- naturens mångfald och kretsloppens kapacitet bibehålls eller ökar;
- omsättningen av energi och materia sker på en nivå som svarar mot de naturliga kretsloppens kapacitet." (§ 3, Medlemskap)

Enligt stadgeförfälget har kommuner som tagit erforderliga beslut och ansökt om medlemskap rösträtt i föreningen. Kommuner som ännu inte fattat erforderliga beslut kan delta som observatörer.

Föreningen ska ha en samordnande kanslifunktion för fortlöpande verksamhet med informationsspridning och erfarenhetsutbyte. Medlemsavgiften ska bestå av en grundavgift som betalas av alla, och en tilläggsavgift som bestäms av kommunens invånarantal. Hur hög medlemsavgiften kommer att bli är ännu inte fastställt, men initiativtagare till föreningen uppskattar att den för Nacka borde bli högst 10.000 kr/år.

Nackas kvalifikationer som ekokommun

Miljö & Stadsbyggnad gör bedömningen att Nacka kommun har goda möjligheter att uppfylla de krav som ställs på en ekokommun.

Kommunens miljöarbete berör många områden och samtliga förvaltningar. I enlighet med överenskommelsen i Rio de Janeiro 1992 om att alla kommuner i världen senast 1996 ska ha inletts processen kring en **lokal Agenda 21** har ett flertal nya initiativ tagits under 1994 och 1995, och fler planeras

Nedanstående är en förteckning över projekt och verksamheter, sorterade enligt en struktur som kan passa för det breda arbetet med lokal Agenda 21. (Listan gör inte anspråk på fullständighet):

1. Insatser för att miljöanpassa kommunens egen verksamhet

- Grundläggande miljöutbildning av alla politiker och anställda i Nacka kommun (pågår).
- Miljörevision inom kommunens förvaltningar (har inletts och ska pågå till dess alla förvaltningar genomfört det).
- Miljökrav i samband med inköp (fortlöpande översyn).
- Inköp av fyra elbilar (via ett konsortium där kommunen är medlem).
- Miljöanpassad avfallshantering (genom genomförande och utveckling av kommunens avfallsplan).
- "Nacka energiframtid" (samverkansprojekt med Nacka Energi och kommunala förvaltningar, påbörjat).

2. Insatser som syftar till att integrera miljöaspekter i kommunala verksamheter, planering och redovisning

- Miljöprogram, ett tvärsektoriellt handlingsprogram för kommunala miljöinsatser (antaget av fullmäktige 1992, utvärderas under 1995).
- Krav på miljökonsekvensbeskrivningar för alla detaljplaner samt egen checklista för det praktiska arbetet med detta (infört).
- Kretsloppsprogram för den fysiska planeringen (utarbetas under 1995).
- Miljöaspekter integreras i det kommunala bostadsbyggnadsprogrammet (pågår).
- "Kobra", ett samarbetsprojekt med Storstockholms Lokaltrafik som bl.a syftar till att öka andelen kollektivtrafikresenärer (pågår).
- Samling av kunskapsunderlag för att skapa "gröna trafikleder" (pågår).

3. Insatser för att öka miljömedvetenheten bland medborgarna

- Miljörutan - miljöinformation genom lokaltidningen (varje vecka från juni 1994 till årsskiftet).
- Aktivt stöd till Nacka Miljöteam (löpande arbete).
- Utvidgning av verksamheten vid Velamsunds friluftsgård/Nacka Naturskola till ett miljöpedagogiskt centrum (pågår).

4. Insatser som syftar till samverkan för en hållbar utveckling med kommunmedborgare och företag

- Kretslopps-Forum i Forum Nacka - en samlingsplats för kunskaps- och erfarenhetsutbyte mellan alla som är aktiva inom området (startat i januari 1995 genom samarbete med Nacka Miljökonsulter).
- Kulturmånad med miljö som tema (planeras till hösten 1995).
- Tilisynsråd för samverkan mellan företag i kommunen och ansvariga för kommunens miljötillsyn, och inom detta råd en särskild Agenda 21-grupp

5. Kommunens miljöövervakning, mätning och rapportering om miljötillståndet och om utvecklingen mot hållbara system

- Situationen när det gäller luftföroreningar följs, framför allt genom Forum Nackas medlemskap i Stockholms läns luftvårdsförbund.
- Tillståndet och utvecklingen i kommunens insjöar följs genom ett omfattande provtagningsprogram
- Utvecklingen när det gäller försurning och tungmetaller i marken samt skogsskador följs genom provtagningar.
- Kommunlådan, ett forskningsprojekt om flöden av olika naturresurser där kommunen deltar.
- Kommunalt miljöbokslut (presenteras första gången 1995)
- En första kvävebudget för Nacka har publicerats.

Vad kan Nacka grunda ett medlemskap i nätverket på?

Det är för tillfället inte helt klart vad slags beslut från fullmäktige den nya föreningen för ekokommuner kommer att kräva av sina medlemmar. Nacka kan hänvisa till det beslut om att "*under 1994 starta den process som enligt Rio-konferensens 'lokala Agenda 21' skall bli ett medel mot miljöförstöring och för en långsiktigt hållbar utveckling*" som togs i samband med behandlingen av 1994 års budget, och till en rad projekt och verksamheter i den andan som nu är på gång (se listan ovan!). Detta bör vara fullt tillräckligt för att visa att kommunen samlat arbetar i riktning mot de grundvillkor för kretslopp som beskrivs i stadgeförslaget. Vad som ytterligare bör krävas är i dagens läge framför allt ett beslut som manifesterar fullmäktiges vilja att Nacka kommun ska ansluta sig till nätverket.

Ingrid Lundahls motion innehåller ett krav på att Miljö & Stadsbyggnad ska ges i uppdrag att redovisa ett handlingsprogram för miljöarbetet i Nacka med inriktning på kretsloppstänkande och en hållbar utveckling. Förslaget utgår, vad vi förstår, från de tidigare kriterierna för medlemskap i ekokommun-nätverket. Genom föreningsbildandet kan dessa komma att modifieras något.

Även om kravet från nätverkets sida skulle stå kvar, anser vi att det måste räcka med att vi hänvisar till det arbete som pågår med miljöanpassning av kommunala verksamheter och olika projekt (enligt listan ovan), och med det programarbete som arbetet med lokal Agenda 21 ska innefatta. En samlad rapport om lokal Agenda 21, som ska presenteras för fullmäktige, planeras bli färdig under 1996. Denna rapport bör enligt vår mening dels beskriva och diskutera kommunens egna insatser för att bidra till en hållbar utveckling, dels redovisa och呈现出 eventuella förslag från det breda sanmråd med intresserade medborgargrupper och företag som kommer att genomföras.

Varför bör Nacka bli en ekokommun?

Nacka kommun bedriver redan ett miljöarbete som i det stora hela stämmer väl överens med ambitionerna inom ekokommun-nätverket. Att bli medlem där kan ändå innebära avsevärda fördelar.

Ett medlemskap innehåller att kommunen utåt informerar om sin avsikt att satsa på ett ambitiöst miljöarbete och att vilja samverka med andra kommuner för att utveckla det. Informationen kommer att påverka andra kommuner, "miljövårdsfamiljen" och - inte minst - kommunmedlemmarna i Nacka.

Ekokommun-nätverket har hittills fungerat som en ganska lös sammanslutning. Gemensamma möten, mässor och informella kontakter mellan medlemskommunerna bidrar ändå på många sätt till att samla erfarenhet, sprida goda exempel (och undvika dåliga!), föda nya idéer, och att mer allmänt stärka miljötänkandet inom den kommunala verksamheten. Nacka kan få ut en hel del positivt av sådana kontakter, inte minst sedan en rad större kommuner som i vissa avseenden lever med samma problematik som vi, har anslutit sig. Vi är också övertygade om att Nacka, som varit pionjärer för flera miljösatsningar, har mycket att ge de övriga medlemmarna. Och det ligger givetvis i kommunens intresse att "våra" initiativ sprids.

Att bli en "ekokommun" ligger väl i linje med kommunens strävan att bli en framgångsrik "Agenda 21-kommun". Begreppet Agenda 21 kommer med all säkerhet att få en stor plats i diskussionen och utvecklingsarbetet på miljöområdet den närmaste tiden, särskilt med tanke på rekommendationen från Rio-konferensen om att en första rapportering bör ske 1996. Men medan Agenda 21 ska ha en direkt koppling till de globala miljöfrågorna hör "eko-kommun"-begreppet mer hemma i svensk, eller nordisk tradition. Genom dess nätverk bör medlemskommunerna kunna få mer kunskap om lokala och kommunala lösningar på olika miljöproblem, och därmed en bättre grund för det vittomfattande Agenda-arbetet.

Den enda farhåga vi kan se är att ett medlemskap i nätverket möjligen skulle kunna kosta mer, i arbetsinsatser och pengar, än vad det ger. Vi tror dock inte att den risken är stor, särskilt inte när den nya konstruktionen med en ideell förening som helt styrs av de ingående kommunerna införs. Ingen medlem kan ha något intresse av att bygga upp en onodig hyràkraust apparat kring ekokommunerna.

Miljö & Stadsbyggnad tillstyrker därför, med stöd av miljö- och halsoskydds-nämndens beslut den 6 december 1993, motionerna om att Nacka ska ansöka om att bli en ekokommun. Medlemsavgiften kan, om nivån blir högst 10.000 kr/år, täckas av Miljö & Stadsbyggnads budget för Agenda 21-arbete.

Miljö & Stadsbyggnad

Guldbrand Skjönborg

Socialdemokraterna i Nacka Kommunfullmäktigegruppen

BECKSJUDARVÄGEN 49 · BOX 45, 131 06 NACKA

1993-12-01

MOTION till Nacka kommunfullmäktige

NACKA BÖR DELTA I EKOKOMMUNPROJEKTET

Ett av de övergripande inriktningsmålen för hela kommunen i 1994 års budget är: God livsmiljö och långsiktigt hållbar utveckling. I socialdemokraternas budgetförslag finns också ett effektmål som säger att Nacka skall behålla karaktären av grön kommun och kommunen skall aktivt arbeta för att bli ett kretsloppssamhälle. Vi har inom socialdemokraterna också bidragit till att omsätta målet i handling genom att redan våren 1991 föreslå i en motion att ett kretsloppsanpassat bostadsområde skall byggas i Hedvigslund. Inom Miljö- och Stadsbygnadskontoret har man nu börjat arbeta med ett kretsloppsområde i Älta.

Det kommunala miljöarbetet har fått större betydelse genom överenskommelsen vid FN konferensen i Rio de Janeiro 1992 att utarbeta långsiktiga handlingsprogram för en hållbar utveckling - Agenda 21. Särskild satsning skall göras på kommunerna som alla ska utarbeta en egen Agenda 21. Miljöberedningen har beslutat att inleda ett sådant arbete för Nackas del.

Det finns inga förebilder för en kommunal Agenda. Det handlar därför om ett nyskapande arbete som behöver göras i nära samarbete med kommunens invånare. För kommunens del är den dubbla uppgiften att både förse invånarna med information om miljöutvecklingen i kommunen och utveckla hållbara ekologiska- kretsloppsanpassade lösningar för de egna verksamheterna. Det ställer krav på att utveckla den egna kompetensen och hålla god kontakt med kunskaps- och forskningsutvecklingen på miljöområdet. Det behövs också ett idé- och erfarenhetsutbyte med andra kommuner.

Ett sådant utbyte pågår inom nätverket Samverkande Ekokommuner i Sverige som är ett av flera nätverk knutna till den ideella stiftelsen "Det naturliga steget" (DNS). Eko står för både ekonomi och ekologi och tanken är att söka förena ekonomisk utveckling med ekologisk balans.

Ekokommuner har fått stöd av Miljö- och Naturresursdepartementet som avsatte 4,4 mkr till Boverket 1992 för att främja deras verksamhet. Medlen beviljas till information och utbildning om kretsloppstänkande. Villkor för anslag är att kommunen arbetar långsiktigt efter ett handlingsprogram. Ekokommuner finns också i de övriga nordiska länderna och kontakter för ett kunskaps- och erfarenhetsutbyte har börjat utvecklas.

Det går för långsamt i Nacka

I Nackas miljöarbete har under 1992-93 tillkommit tre större projekt: Miljöprogrammet, Nacka Miljöteam och Miljöutbildning för politiker och tjänstemän. När det gäller de två första projekten går utvecklingen långsamt av brist på tillräckliga resurser. I samband med beslutet om Miljöprogrammet kritisade vi socialdemokrater att det saknas en tid- och kostnadsplan för hur miljöprogrammet skall genomföras. Konsekvensen är att det skjuts på framtiden. För Nacka Miljöteam skulle ett ökat stöd av information och rådgivning göra en snabbare utveckling möjlig.

I den situationen kan det innehåra en vinst för Nacka att delta i ekokommunprojektet (fn deltar ett trettiotal kommuner). Det ger möjlighet att lära av många kommuners erfarenheter och på så sätt kunna undvika misstag. Inom nätverket ordnas också seminarier där experter och forskare inom Det Naturliga Stegets nätverk medverkar. Idé och kunskapsutbytet kan bidra till en snabbare kompetensutveckling inom kommunen och berika arbetet med Agenda 21. Samtidigt kan Nacka föra ut information om egna projekt som förtjänar att få en vidare spridning. Att delta i ekokommunprojektet och arbeta med Agenda 21 bör ses om två aktiviteter som kompletterar varandra.

Mot denna bakgrund föreslår jag att möjligheterna att driva miljöarbetet i Nacka med inriktning på en långsiktigt hållbar utveckling förbättras genom

att Miljö- och Stadsbyggnadskontoret ges i uppdrag att redovisa ett handlingsprogram för miljöarbetet i Nacka med inriktning på kretsloppstänkande och en långsiktig hållbar utveckling. Programmet skall godkännas av kommunfullmäktige

att Nacka deltar i ekokommunprojektet

att medel söks hos Boverket för informations- och utbildningsinsatser som kan öka medvetandet och kunskaperna om miljöproblemen i Nacka och stimulera intresset hos medborgarna för att medverka till en långsiktig hållbar utveckling.

Ingvid Lundahl (s)

Föreningen Sveriges Ekokommuner
Box 6554
906 13 Umeå

Medlemskap i Föreningen Sveriges Ekokommuner

Nacka kommun ansöker härmed om medlemskap i Föreningen Sveriges Ekokommuner.

Beslut om ansökan har tagits av kommunfullmäktige - se bifogade sammanträdesprotokoll 1995-03-13 §§ 43 och 44.

Kontaktperson för Nacka kommun är
 Guldbrand Skjönberg, Miljö- & stadsbyggnadschef
 Nacka kommun
 Miljö & Stadsbyggnad
 131 81 Nacka
 Telefon 08-718 93 80
 Telefax 08-819 94 54

Årsavgift och medlemsavgift debiteras Miljö & Stadsbyggnad.

Nacka kommun har goda möjligheter att uppfylla de krav som ställs på en ekokommun. Kommunens miljöarbete berör många områden och samtliga förvaltningar. I enlighet med överenskommelsen i Rio de Janeiro om att alla kommuner i världen senast 1996 ska ha inlett processen kring en **lokal Agenda 21** har ett flertal initiativ tagits under 1994 och 1995, och fler planeras.

Verksamheter och projekt kan delas in följande huvudområden (för utförligare beskrivning - se ovan nämnda kommunfullmäktigeprotokoll):

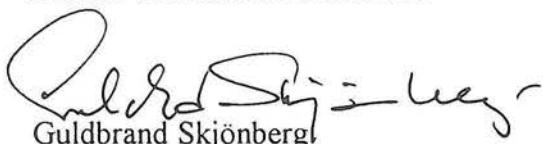
1. Insatser för att miljöanpassa kommunens egen verksamhet.
2. Insatser som syftar till att integrera miljöaspekter i kommunala verksamheter, planering och redovisning.
3. Insatser för att öka miljömedvetenheten bland medborgarna.
4. Insatser som syftar till samverkan med kommunmedborgare och företag för en hållbar utveckling.
5. Kommunens miljöövervakning, mätning och rapportering av miljötillståndet och om utvecklingen mot hållbara system.

Nacka kommun

Att bli en ekokommun ligger väl i linje med Nacka kommuns strävan att driva ett framgångsrikt arbete med lokal Agenda 21. I samband med behandlingen av 1994 års budget, tog kommunen ett beslut om att under 1994 starta den process som enligt Riokonferensens "lokal Agenda 21" skall bli ett medel mot miljöförstöring och för en långsiktigt hållbar utveckling.

Ovanstående torde visa att Nacka kommun samlat arbetar i riktning mot de grundvillkor för kretslopp som beskrivs i stadgeförslaget för Föreningen Sveriges Ekokommuner.

Nacka som ovan
MILJÖ & STADSBYGGNAD

Guldbrand Skjönberg
Miljö- & stadsbyggnadschef

Bilaga: Kommunfullmäktiges sammanträdesprotokoll 1995-03-13, §§ 43 och 44

Kopia till: Kommunstyrelsekontoret

§ 136

Dnr KFKS 2015/342-224

Beslut om fortsatt planering av Saltsjöbanans upphöjning vid Nacka station

Stadsbyggnadsprojekt 9241

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

1. Den fortsatta planeringen i området kring Nacka station ska utgå ifrån att Saltsjöbanan höjs upp och att en koppling mellan Planiavägen och Värmdövägen skapas med utrymme för fordon, fotgängare och cyklister, med en utformning som stärker de stadsmässiga kvaliteterna i området.
2. En förutsättning för Saltsjöbanans upphöjning är medfinansiering av berörda fastighetsägare inom området. Kommunfullmäktige noterar att kostnaderna för den studerade lösningen har bedömts till cirka 360 miljoner kr med station och cirka 280 miljoner kr utan station.
3. Kommunen motsätter sig inte att den slutliga utformningen av Saltsjöbanans upphöjning innebär att Nacka station tas bort. En diskussion med Stockholms läns landsting ska inledas kring detta.
4. Ambitionen ska vara att Saltsjöbanans upphöjning planeras och genomförs tillsammans med utbyggnaden av tunnelbanan i detta område.
5. Befintlig stationsbyggnad Nacka station ska bevaras och flyttas till annan plats.

Ärende

En förstudie har genomförts avseende en upphöjning av Saltsjöbanan vid Nacka station för att skapa en koppling mellan Värmdövägen och Planiavägen. Förstudien visar att det går att skapa en lösning med goda stadsmässiga kvaliteter, med en koppling för fordon, cyklar och fotgängare vid Planiavägen samt en koppling för cyklar och fotgängare vid Simbagatan.

Föreslagen lösning har studerats översiktligt ur miljö-, risk- och säkerhetsperspektiv. Sammantaget bedöms en god lösning kunna uppnås med vidtagna skydds- och säkerhetsåtgärder.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Samordning med utbyggnaden av tunnelbanan under byggskedet bedöms vara den mest kritiska frågan för upphöjningen. Det är därför av stor vikt att en upphöjning av Saltsjöbanan samordnas med planeringen för utbyggnaden av tunnelbanan, både med avseende på den slutliga utformningen och utifrån byggskedet. Beslut om fortsatt inriktning för planeringen behövs för att samordna tidplanen för upphöjningen med tunnelbanans tidplan. Beslutet behövs även för att planeringen inom detaljplaneprogrammet för Planiaområdet inklusive förhandling om ramavtal med Atrium Ljungberg ska kunna slutföras.

Kostnaden för den studerade lösningen har bedömts till cirka 360 miljoner kr. Delar av kostnaderna för upphöjningen förutsätts medfinansieras av berörda fastighetsägare.

En fördjupning kring behovet av Nacka station har utförts. Den visar att det saknas starka motiv för att behålla stationen efter en upphöjning av Saltsjöbanan. En lösning utan Nacka station bedöms innebära en minskad kostnad med cirka 80 miljoner kr, vilket innebär en bedömd bruttokostnad på cirka 280 miljoner kr.

I nästa steg behöver följande ske:

- Detaljerad samordning med utbyggnaden av tunnelbanan
 - Framtagande av detaljplan och järnvägsplan
 - Detaljprojektering inklusive framtagande av åtgärder för de frågor som har lyfts under förstudien
 - Framtagande av avtal för medfinansiering
1. Upphöjning av Saltsjöbanan vid Nacka Station, teknisk utredning 2015-03-26
 2. Tillägg till Teknisk utredning - Upphöjning av Saltsjöbanan vid Nacka Station Fördjupning kring behovet av Nacka Station 2015-04-27
 3. Underlag för beslut om fortsatt planering av Saltsjöbanans upphöjning vid Nacka station. Bortvalda alternativ koppling Värmdövägen – Planiavägen vid Nacka station 2015-05-21.

Handlingar i ärendet

Exploateringsenhets tjänsteskrivelse den 29 april 2015, rev 21 maj 2015

Upphöjning av Saltsjöbanan vid Nacka Station, teknisk utredning 2015-03-26

Tillägg till Teknisk utredning - Upphöjning av Saltsjöbanan vid Nacka Station Fördjupning kring behovet av Nacka Station 2015-04-27

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott den 12 maj 2015 § 89

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott beslutade att överlämna ärendet till kommunstyrelsen utan eget ställningstagande, men med uppdrag att komplettera ärendet

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

15 (100)
25 maj 2015

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

med dels en redovisning av möjliga alternativa lösningar för att åstadkomma en korsning Planiavägen-Värmdövägen och dels en riskbedömning av projektet.
Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott uttalade att stationshuset vid Nacka station bör bevaras och flyttas till annan plats i området eller längs med Saltsjöbanan.

Yrkanden

Mats Gerdau (M) yrkade, med instämmande av Hans Peters (C), Gunilla Grudevall-Steen (FP) och Khashayar Farmanbar (S), bifall till exploateringsenhetens förslag med följande justering av punkt 3 i beslutet.

"Kommunen motsätter sig inte att den slutliga utformningen av Saltsjöbanans upphöjning innebär att Nacka station tas bort. En diskussion med Stockholms läns landsting ska inledas kring detta."

Jan-Eric Jansson (KD) yrkade att ärendet återremitteras för att utreda alternativ +17, vad avser ekonomin i förhållande till alternativ +11. Hur blir jämförelsen mellan +11 och +17 om man räknar med:

- de ytterligare 150 bostäder som +17 ger på kommunal mark.
- kommande kostnader för dagvattenhanteringen i Sicklaområdet. Och är då den enklaste lösningen av dagvattenreningen god nog från ett förorenat markområde?
- intäkter från de parkeringsplatser som erhålls om man höjer marknivån, som kan bli bostadsparkeringar och infartsparkeringar.
- tillkommande möjligheter till verksamheter under markplanet (exempelvis åt Olofssons bil, som kunde utveckla sin affärsverksamhet på rejala ytor under mark).

Christina Ståldal (NL) meddelade att hon ej deltar i beslutet.

Beslutsgång

Kommunstyrelsen beslutade avslå Jan-Eric Janssons återremissyrkande.

Kommunstyrelsen beslutade i enlighet med Mats Gerdaus yrkande.

Protokollsanteckningar

Jan-Eric Jansson (KD) lät anteckna följande för Kristdemokraternas kommunstyrelsegrupp.

"Kristdemokraterna noterar med förvåning att kommunstyrelsen varit redo att på så svagt underlag fatta beslut att redan nu ta ett inriktningsbeslut av Saltsjöbanans upphöjning vid Nacka station. En åtgärd som kan komma att kosta Nacka kommun skattebetalare 280–

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

25 maj 2015

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
 Kommunstyrelsen

550 miljoner kronor, en kostnad som endast till en obetydlig del kan förväntas bestridas av någon annan än just skattebetalarna. Det är kostnader i paritet med vad tunnelbaneavtalet kostar Nacka kommun.

Kristdemokraterna hävdar inte att detta är dåligt använda pengar, men att alternativen är mycket dåligt utredda, såväl ekonomiskt som vad avser de fördelar som den alternativa lösningen innehåller, men som den valda lösningen inte ger.

- Den rudimentära utredning som gjorts, men som inte ens finns med i beslutshandlingarna, innehåller exempelvis en notering om 150 fler bostäder i det alternativa förslaget (varav hälften på kommunal mark). Redan intäkten från dessa bostäder skulle kunna göra det alternativa förslaget ekonomiskt betydligt mer fördelaktigt.
- Beslutsunderlaget ger ingen förklaring till vart infartsparkeringen om drygt 100 p-platser, ska flyttas. Den bara försvinner. I den ovan nämnda rudimentära utredningen, (som inte finns med i beslutsunderlaget) placeras infartsparkeringen i garage i bergrum, till en kostnad om 103 miljoner kronor. Denna kostnad räknas dock inte med i den nu beslutade kostnaden för att höja upp Saltsjöbanan. Det alternativa förslaget innehåller en lösning på detta.
- Beslutsunderlaget ger ingen antydan till någon alternativ infart för varutransporterna till Sicklagallerian. Varubilarna går i förslaget precis framför den viktigaste T-baneuppgången. Alternativförslaget har en lösning på detta.
- Beslutsunderlaget innehåller inga beräkningar av kostnaderna för dagvattenhanteringen från det förorenade Sicklaområdet. Visserligen ingår det inte i planen, men det alternativa förslaget innehåller möjliga, och kanske ekonomiskt fördelaktiga, lösningar på dagvattenhanteringen. Men inte heller detta anses intressant att utreda i detta projekt på minst en kvarts miljard kronor.
- Kostnaden för upphöjningen av Saltsjöbanan anges i ett spann på 360–550 miljoner kronor. Incitamenten för SL att delta i detta arbete torde vara noll. För SL skulle detta arbete lätt kunna bli såväl dyrare som ta längre tid. Upphöjningen av Saltsjöbanan kan snarare bli till nackdel för SL, eftersom bullerproblemen torde öka. SL är redan hårt kritiserat för buller från Saltsjöbanan. Detta buller försvinner längs denna sträcka i det alternativa förslaget.

Det är med stor förvåning vi kristdemokrater noterar att kommunstyrelsen är beredd att på så svagt underlag ta detta beslut, på kanske en halv miljard kronor.”

Sidney Holm (MP) lät anteckna följande för Miljöpartiets kommunstyrelsegrupp.

”Eftersom de kommersiella ytor som kan byggas under den planerade upphöjningen av Saltsjöbanan förmögeligen kommer betinga ett ganska högt värde, är det viktigt att kommunen drar nytta av detta vid projektets finansiering.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

25 maj 2015

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
 Kommunstyrelsen

Rolf Wasteson (V) lät anteckna följande.

”Vänsterpartiet har sedan många år drivit att Planiavägen ska ges en anslutning till Värmdövägen. Det ger många fördelar, bl. a. att det möjliggör att Järlaleden längs Kyrkviken kan läggas igen.”

Den tekniska lösningen för anslutningen kräver antingen att Saltsjöbanan höjs upp, så som i detta förslag, eller att Saltsjöbanan sänks och Planiavägen höjs.

En nedgrävning av Saltsjöbanan skulle ge stora fördelar särskilt om nedgrävningen sträcks ända bort mot Järla station. Då skulle det hinder som Saltsjöbanan innebär för passage försvinna och det skulle vara möjligt att verkligen göra Värmdövägen på den sträckningen till en stadsgata med bebyggelse på nuvarande banvall. Kostnaden för nedgrävning är säkert hög men det skulle samtidigt ge tillgång till byggbart mark vilket till stora delar skulle kunna täcka dessa kostnader.”

Christina Ståldal lät anteckna följande för Nackalistans kommunstyrelsegrupp.

”Nackalistan avstår från deltagande i beslutet pga en annan syn på Nackas utveckling med en mer måttlig expansion i en takt som invånare, trafik, miljö, infrastruktur och ekonomi tillåter. Frågor kring detta projekt, som i delar kan vara positiva, kunde inte besvaras. Det gäller bl a andra alternativ till upphöjningen som inte har redovisats på samma detaljeringsnivå som den föreslagna upphöjningen. Vad som oroar är ekonomin för projektet som enligt tjänstemäns uppgift kommer att bli mycket dyrt eller ännu dyrare. Andra orosmoln är dels buller med gamla vagnar som kommer att finnas kvar och spridas via upphöjningen och att det viktigaste av allt, en tätare trafik av Saltsjöbanan med dubbelspår på några ställen inte blir av.”

Khashayar Farmanbar (S) lät anteckna följande för Socialdemokraternas kommunstyrelsegrupp.

”Socialdemokraterna har länge förespråkat en öppning för trafiken mellan Planiavägen och Värmdövägen, som en helt avgörande förutsättning för att kunna fullfölja den omfattande utbyggnaden av bostäder söder om järnvägen. En höjning av Saltsjöbanan vid Nacka station får den önskade effekten. Trots att vi inte äger marken kommer nytt utrymme för lokaler att skapas under den höjda banan och i takt med att Värmdövägen får stadskarakter blir dessa utrymmen attraktiva lokaler för handel och verksamhet. Vi vill att Nacka kommun försäkrar sig om att tillgodogöra sig det skapade värdet för dessa lokaler, även om kommunen inte är ägare till tomtens. Vidare ser vi gärna även att även kultur- och föreningsverksamheten får bra med utrymme i kommunen och någon av dessa tillkommande lokaler kan passa bra för exempelvis replokal eller liknande.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

18 (100)

25 maj 2015

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

Mats Gerdau lät anteckna följande för Moderaternas kommunstyrelsegrupp.

"En utveckling av Planiaområdet förutsätter att man öppnar upp korsningen Planiavägen-Värmdövägen. Av de olika alternativen för att lösa detta är en upphöjning av Saltsjöbanan den mest fördelaktiga, som ger goda förutsättningar att skapa en attraktiv och stadsnässig miljö i området. Den kommer också att underlätta för att kunna skapa en trevlig stadspark vid Kyrkviken. De alternativa förslagen ser vi som sämre, dyrare och tar längre tid att genomföra."

- - - -

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Beslut om fortsatt planering av Saltsjöbanans upphöjning vid Nacka station

Stadsbyggnadsprojekt 9241

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

1. Den fortsatta planeringen i området kring Nacka station ska utgå ifrån att Saltsjöbanan höjs upp och att en koppling mellan Planiavägen och Värmdövägen skapas med utrymme för fordon, fotgängare och cyklister, med en utformning som stärker de stadsmässiga kvaliteterna i området.
2. En förutsättning för Saltsjöbanans upphöjning är medfinansiering av berörda fastighetsägare inom området. Kommunfullmäktige noterar att kostnaderna för den studerade lösningen har bedömts till cirka 360 miljoner kr med station och cirka 280 miljoner kr utan station.
3. Det är kommunens ambition att den slutliga utformningen av Saltsjöbanans upphöjning innebär att Nacka station tas bort. En diskussion med Stockholms läns landsting ska inledas kring detta.
4. Ambitionen ska vara att Saltsjöbanans upphöjning planeras och genomförs tillsammans med utbyggnaden av tunnelbanan i detta område.
5. Befintlig stationsbyggnad Nacka station ska bevaras och flyttas till annan plats.

Sammanfattning

En förstudie har genomförts avseende en upphöjning av Saltsjöbanan vid Nacka station för att skapa en koppling mellan Värmdövägen och Planiavägen. Förstudien visar att det går att skapa en lösning med goda stadsmässiga kvaliteter, med en koppling för fordon, cyklar och fotgängare vid Planiavägen samt en koppling för cyklar och fotgängare vid Simbagatan.

Föreslagen lösning har studerats översiktligt ur miljö-, risk- och säkerhetsperspektiv. Sammantaget bedöms en god lösning kunna uppnås med vidtagna skydds- och säkerhetsåtgärder.

Samordning med utbyggnaden av tunnelbanan under byggskedet bedöms vara den mest kritiska frågan för upphöjningen. Det är därför av stor vikt att en upphöjning av Saltsjöbanan samordnas med planeringen för utbyggnaden av tunnelbanan, både med avseende på den slutliga utformningen och utifrån byggskedet. Beslut om fortsatt inriktning för planeringen behövs för att samordna tidplanen för upphöjningen med tunnelbanans tidplan. Beslutet behövs även för att planeringen inom detaljplaneprogrammet för Planiaområdet inklusive förhandling om ramavtal med Atrium Ljungberg ska kunna slutföras.

Kostnaden för den studerade lösningen har bedömts till cirka 360 miljoner kr. Delar av kostnaderna för upphöjningen förutsätts medfinansieras av berörda fastighetsägare.

En fördjupning kring behovet av Nacka station har utförts. Den visar att det saknas starka motiv för att behålla stationen efter en upphöjning av Saltsjöbanan. En lösning utan Nacka station bedöms innebära en minskad kostnad med cirka 80 miljoner kr, vilket innebär en bedömd bruttokostnad på cirka 280 miljoner kr.

I nästa steg behöver följande ske:

- Detaljerad samordning med utbyggnaden av tunnelbanan
- Framtagande av detaljplan och järnvägsplan
- Detaljprojektering inklusive framtagande av åtgärder för de frågor som har lyfts under förstudien
- Framtagande av avtal för medfinansiering

Ärendet

Bakgrund

En koppling mellan Planiavägen och Värmdövägen har utretts ett flertal gånger genom åren med olika utformningar som alternativ. Under arbetet med detaljplaneprogram för Plania har frågan aktualiseras. För att möjliggöra åtkomst till föreslagen bebyggelse samt för att skapa ett mer flexibelt och robust trafiknät i området föreslås i programmet att Planiavägen och Värmdövägen kopplas samman genom att Saltsjöbanan lyfts upp på en bro för att möjliggöra för gång-, cykel och biltrafik under Nacka station. Trafikflödena fördelar med en ny nord-sydlig länk vilket innebär att onödiga omvägar kan undvikas. Ytterligare skäl till sammankopplingen är att bryta den barriäreffekt som Saltsjöbanan har idag samtidigt som en god stadsmässig miljö skapas.

I protokoll från kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott den 21 jan 2014 §10 står följande, kopplat till detaljplaneprogrammet för Planiaområdet: *Ett prioriterat mål i kommande arbete ska vara att hitta en rimlig lösning där Planiavägen kopplas till Värmdövägen och där behovet av kopplingen förtydligas.*

En jämförelse mellan upphöjning av Saltsjöbanan och överdäckning av Värmdövägen gjordes under våren 2014 i samband med programarbetet för Planiaområdet. Alternativet med nedsänkning valdes bort av tekniska och ekonomiska skäl. Bortvalda alternativ redovisas i bilaga 3.

Fördjupad förstudie

En fördjupad förstudie och förprojektering har utförts av konsultföretaget Atkins på uppdrag av Nacka kommun. Syftet med förstudien är att ge svar på följande frågor:

- Går det att genomföra en stadsmässig upphöjning?
- Blir det bra?
- Vilka frågor behöver lösas för att nå en bra lösning?
- Vad kostar det?
- Vad behöver ske i nästa steg?

Utredningen har omfattat kontakter med Stockholms läns landsting genom Trafikförvaltningen och Förvaltningen för utbyggd tunnelbana (FUT).

Den fördjupade förstudien finns sammanfattad i en rapport, se bilaga 1.

Det går att genomföra

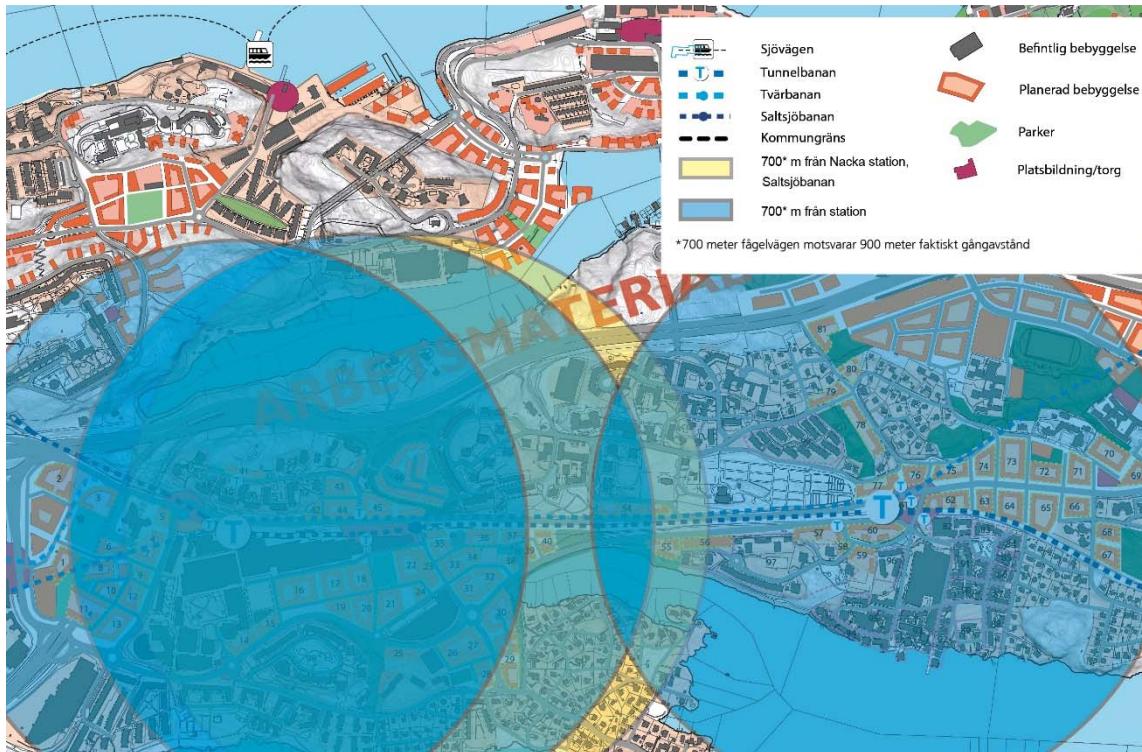
Utredningen visar att det går att genomföra en stadsmässig upphöjning av Saltsjöbanan. Det studerade förslaget innebär att Saltsjöbanan höjs upp på en betongkonstruktion som blir cirka 250 meter lång. Åt sidorna byggs stödmurar, cirka 80 meter västerut och ca 200 meter österut. Den totala sträckan som banan höjs upp blir cirka 530 meter lång. I konstruktionen under spåren byggs lokaler. Konstruktionen byggs ihop med befintligt parkeringshus för att undvika ett obrukbart mellanrum. Förutom stationsutrymmen och butiker kan brokonstruktion fyllas med olika funktioner där höjden är tillräcklig. Exempelvis kan olika teknikutrymmen för elförsörjning och järnvägens styr- och reglersystem inrymmas. Garage för cyklar kan integreras i konstruktionen - stationsnära och väderskyddat. Även garage för driftfordon får plats.

Höjden under bron har satts till 4,7 meter vid Planiavägen för att alla typer av fordon ska kunna passera. Denna höjd får man även på köpet vid Simbagatan och därigenom kan en ytterligare passage skapas för gång- och cykeltrafik. Tunnelbanans biljetthall för Sickla stations östra uppgång planeras i höjd med denna passage.

I förstudien har en ny station illustrerats med mittplattform då detta ger mest rationell utformning och är trivsammare för resenären. Hissar, trappor och/eller rulltrappor ansluter i plattformsändarna. Mittplattform innebär totalt sett färre hissar och rulltrappor och resenären slipper välja mellan två plattformar.

En fördjupning kring behovet av Nacka station har utförts efter förstudien, se bilaga 2. Den visar att det saknas starka motiv för att behålla Nacka station efter en upphöjning av Saltsjöbanan. Om upphöjningen genomförs utan station bedöms det ge följande konsekvenser:

- Tunnelbanedgång på samma plats ger i princip samma upptagningsområde och avstånd för näroende (se bild nedan)
- Tidsvinst för resande med Saltsjöbanan
- I storleksordningen 20% (cirka 80 miljoner kr) lägre kostnad för upphöjningen
- Byggtiden kan kortas med upp till ett år
- Konstruktion utan station tar mindre plats i anslutning
- Eventuellt mindre liv och rörelse på platsen, men minskade störningar.
- Kopplingen till knutpunkten Sickla station för gående blir ännu viktigare.

Område som nås inom 900 meters gångavstånd.

Under byggskedet, som beräknas bli 2-3 år utan ny station, byggs ett provisoriskt enkelspår utan station så att trafiken på Saltsjöbanan kan fortgå under byggtiden.

Stadsmässiga kvaliteter

Genom en upphöjning förbättras kontakten mellan norra och södra sidan av Värmdövägen dramatiskt. Utmed Simbagatan och Planiavägen kommer många människor att röra sig på väg mot olika målpunkter. När många människor samlas skapas underlag för butiker, caféer m.m. i bottenvåningarna. Miljöer med mycket folk i rörelse upplevs som attraktiva och trygga platser där människor gärna vistas. Föreslagna stråk leder bland annat till gångvägar, cykelvägar och till hållplatser för kollektivtrafiken. Sammantaget inramas den nya lösningen av offentliga rum av hög kvalitet, vilket skapar goda förutsättningar för en stor andel resor till fots, med cykel eller med kollektiva färdmedel.

Under bankkonstruktionen finns möjlighet för resenärsservice och butiker för att snabbt kunna köpa något i farten. En del av utrymmet under den nya järnvägsbron kan användas som entré- och vänthall med tunnelbana. Med en genombliktnad, stadsmässig utformning med lokaler under den upphöjda banan kan en unik miljö skapas som har potential att sätta Sickla på kartan i konkurrens med andra stadsdelscentra i Storstockholm.

Den nya kopplingen mellan Planiavägen och Värmdövägen innebär en omfördelning av trafik mellan Värmdövägen och Järlaleden. Trafiklösningen blir mer stadsmässig, flexibel och robust. Viss köbildung kan uppstå på Värmdövägen i rusningstrafik, beroende på om bussar ges separat körfält i riktning in mot Stockholm eller inte.

Illustrationerna nedan är framtagna för att ge en övergripande bild av hur förslaget skulle kunna se ut i den planerade stadsmiljön. Bilderna visar förslaget med station inritad.

Vy västerut på Värmdövägen med Nacka station till vänster i bild.

Vy österut på Värmdövägen under den mörkare delen av året.

Vy norrut, föreslagen koppling till Värmdövägen under järnvägsbron vid Planivarägen.

ATKINS

Vy norrut, föreslagen gång- och cykelkoppling till Värmdövägen under järnvägsbron vid Simbagatan

Elevation sett söderut från en tänkt punkt norr om Värmdövägen.

Frågor som behöver lösas i nästa steg

Följande frågor har bedömts vara av avgörande karaktär. Frågorna bedöms inte utgöra hinder för genomförandet i stort, men behöver utredas vidare för att hitta bra lösningar.

- Byggskedet och samordningen med utbyggnaden av tunnelbanan har identifierats som den mest kritiska frågan att lösa. Tunnelbanans tidplan är pressad och flera viktiga beslut om uppgångars placering och biljetthall ska tas inom kort för Sickla tunnelbanestation. Det är trångt på platsen och mycket ska få rum under byggskedet. Den bästa lösningen är troligen att betrakta tunnelbanans utbyggnad och Saltsjöbanans upphöjning som ett samordnat projekt under byggskedet. Samordning krävs kring provisorier, omledning av trafik, etableringsytor, med mera.
- Det är mycket som ska få plats i och med upphöjningen av Saltsjöbanan i kombination med ombyggnaden av Värmdövägen. Troligen krävs smarta lösningar

och vissa kompromisser för att kunna bibehålla antalet planerade bostäder enligt detaljplaneprogrammet för Plania. Säkerhetsavstånd mellan banan och planerade och befintliga byggnader behöver studeras närmare.

- Ett helhetsresonemang om vilken trafiksituation som är önskvärd behövs. Arbetspendling med buss samt varuleveranser till verksamheter anses prioriterade gällande framkomlighet. En avvägning kommer att krävas för att välja om bussarna ska garanteras framkomlighet i alla lägen med eget körfält eller om viss fördröjning för buss kan accepteras till förmån för den totala trafikens framkomlighet.

Miljö, hållbarhet och trygghet

Förslaget har studerats utifrån miljö, risk och säkerhet. De mest betydande miljöfrågorna bedöms vara buller och vibrationer. Sammanfattningsvis anses förslaget ur dessa aspekter vara genomförbart. I vissa fall kan det vara lämpligt med olika åtgärder för att minska störning från den tänkta anläggningen till sin omgivning. Det kan då handla om buller- och vibrationsdämpning eller att säkerställa vissa avstånd mellan störning och mottagare. Bedömningen är att om riskerna beaktas och riskreducerande åtgärder undersöks och genomförs, kan den föreslagna lösningen fungera väl i ett risk- och sårbarhetsperspektiv.

Kalkyl

En uppskattning av kostnader för studerat förslag har gjorts utifrån erfarenheter från andra spårprojekt i stadsmiljö. Bruttokostnaden har bedömts bli cirka 360 miljoner kr, inklusive projektering, byggherrekostnader och generell osäkerhet. En bedömning har även gjorts kring ett bästa scenario och ett sämsta scenario, vilket ger ett spann från cirka 250 miljoner kr till 550 miljoner kr.

Ett alternativ utan station ger en bedömd bruttokostnad på cirka 280 miljoner kr.

Delar av kostnaderna för upphöjningen förutsätts medfinansieras av berörda fastighetsägare.

Tidplan

Ett inriktningsbeslut kring upphöjningen av Saltsjöbanan behövs för att planeringen av Planiaområdet ska kunna fortgå. Antagandet av detaljplaneprogrammet för Plania har för närvarande skjutits fram för att upphöjningen är en så pass viktig del av helheten. Beslutet påverkar även de förhandlingar som pågår kring eventuell medfinansiering av anläggningsåtgärder inom programområdet. Ramavtalet med Atrium Ljungberg inväntar ställningstagandet om upphöjningen.

Inriktningsbeslutet kring upphöjningen har även stark koppling till utbyggnaden för tunnelbanan. Under våren 2015 kommer placering av tunnelbaneuppgångar och biljetthall

vid Nacka station att fastställas. Detaljplan och järnvägsplan för tunnelbanan påbörjas under 2015 och beräknas vara antagen 2017. Byggtiden för tunnelbanan bedöms ske 2018-2024. Detaljerade uppgifter för byggtid av tunnelbanan vid Nacka station saknas för närvarande.

Tidplanen för upphöjningen av Saltsjöbanan föreslås utifrån ovanstående läggas upp enligt följande:

Våren 2015:	Inriktningsbeslut att den fortsatta planeringen ska utgå ifrån en upphöjning, samt inriktningsbeslut avseende om den nya lösningen ska innehålla en station eller inte
Hösten 2015:	Avtal om medfinansiering
Hösten 2015- dec 2016:	Upprättande av detaljplan, järnvägsplan
Okt 2016-mars 2017:	Projektering provisoriskt spår
Jan 2017-dec 2017:	Projektering upphöjning
2018-2022:	Byggtid

Risker

Tekniska risker

Risker som har studerats översiktligt är risken för urspårning samt de risker som uppstår vid spårspring. En stor fördel med en upphöjd bana och station är att spårspring försvaras vilket leder till färre olyckor.

Om riskerna beaktas och riskreducerande åtgärder undersöks och genomförs kan den föreslagna lösningen fungera väl i ett risk- och sårbarhetsperspektiv.

Kalkylrisker

Kalkylen har ett påslag på 25% som omfattar osäkerheter såsom konjunktur- och ränteläge, fortsatt planering, projektering samt byggherrekostnader. Bedömningen av ett bästa och sämsta scenario är ytterligare en del av kalkylrisken.

Projektrisker

Samordningen med utbyggnaden av tunnelbanan bedöms utgöra den största risken för projektets genomförande. Brister i samordningen kan påverka genomförbarhet, kostnader och tid. Det är därför av största vikt att planeringen samordnas omgående.

Samordningen med Trafikförvaltningen kring lösningar för byggtiden, samt frågan om borttagandet av Nacka station, bedöms också innehåra risker för projektets genomförande. Nästa steg blir därför en tydlig förankring med Trafikförvaltningen kring dessa frågor.

Bilagor

1. Upphöjning av Saltsjöbanan vid Nacka Station, teknisk utredning 2015-03-26

2. Tillägg till Teknisk utredning - Upphöjning av Saltsjöbanan vid Nacka Station
Fördjupning kring behovet av Nacka Station 2015-04-27
3. Underlag för beslut om fortsatt planering av Saltsjöbanans upphöjning vid Nacka station. Bortvalda alternativ koppling Värmdövägen – Planiavägen vid Nacka station 2015-05-21.

Ulf Crichton
Exploateringschef

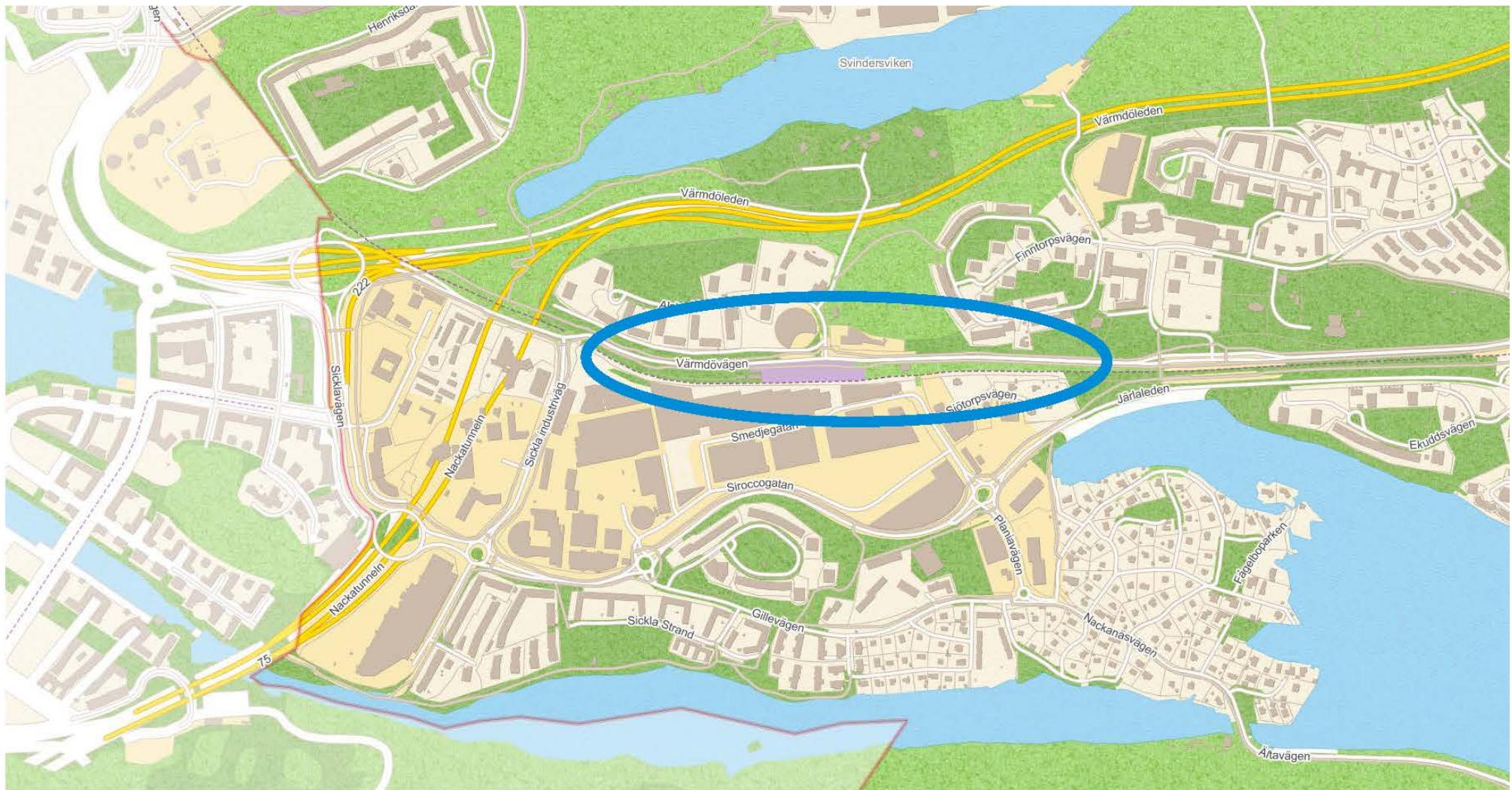
Petra Carlenarson
Projektledare

Upphöjning av Saltsjöbanan vid Nacka Station

Teknisk utredning

2015-03-26

Petra Carlenarson, Projektledare
08-718 80 00

ATKINS

Magnus Dahlström, Uppdragsledare
08-563 00 628

Innehållsförteckning

Introduktion 04

1. Förfalaget	06
2. Teknikområden	12
- Spår	12
- Bro	13
- Gata	14
- Trafik	14
- Geoteknik	17
- Tekniska försörjningssystem	18
3. Bedömning av miljö, risk och säkerhet	19
4. Produktionsplanering och kostnader	23
5. Byggskede	28
5. Alternativa lösningar	32
6. Referenser	33

Vy från Värmdövägen västerut vid Nya Nacka Station.

Introduktion

Kan man höja upp en järnväg, koppla på en tunnelbana och ansluta en gata utan att störa människor och trafik? Blir det sedan snyggt och vill man bo och arbeta intill? Går det att bygga och går det att betala? Frågorna är många när Nacka Bygger Stad och denna utredning syftar till att belysa och besvara frågorna.

En följd av modernt stadsbyggande är att människor, bostäder, vägar, arbetsplatser, järnvägar, skolor m.m. kommer närmare varandra och ska samsas på liten yta. Ibland krockar olika behov och då behöver befintliga anläggningar anpassas för att göra plats för det nya.

I Sicklaområdet finns nu ett sådant exempel kring Nacka Station. Många spännande projekt är på gång mer eller mindre på samma plats. Tillsammans, i samverkan, har de mycket goda förutsättningar att bilda ett modernt, hållbart nav i Nackas nya stad.

Nacka kommun har genomfört ett arbete under 2012-2014 med att ta fram ett detaljplaneprogram; Program för Planiaområdet. Programmet visar hur områden norr och söder om Värmdövägen kan utvecklas med ett blandat innehåll. Centralt i området löper Värmdövägen och Saltsjöbanan, som båda utgör både tillgångar och problem. De förmedlar trafik i öst-västlig riktning som krävs för att kunna resa till olika mål, men de innebär också en barriär i nord-sydlig riktning när

såväl fotgängare och cyklister som bussar och bilar ska korsa Saltsjöbanan och Värmdövägen.

När ökad bebyggelse sker på ömse sidor om trafikstråket ökar både behovet av att resa längs stråket och att korsa tvärs stråket. Detaljplaneprogrammet visar på en innovativ lösning som förenar många olika behov. Stommen i förslaget är att Saltsjöbanan höjs upp så att Planiavägen kan anslutas till Värmdövägen. Befintliga Nacka Station flyttas upp till en övre nivå mellan Planiavägen och Simbagatan. Framtida tunnelbaneuppgång vid Simbagatan kopplas till uppgång till Tvärbanan. Den nya stationen förbinds med det existerande parkeringshuset omedelbart söder om stationen. Under stationen finns utrymme för lokaler som öppnar sig både mot Värmdövägen, Simbagatan och mot Planiavägen. Gatuplanet runt platsen kan rustas upp för att erbjuda olika kvaliteter såsom resenärsservice, butiker och cafés m.m. Totalt sett innebär förslaget en myllrande och väl integrerad knutpunkt med mycket god tillgång till hållbara transportmedel och fina möjligheter till höga stadsbyggnadskvaliteter.

Men, som sagt, går det? Och vad kostar det? Hur bygger man det? Hur lång tid tar det? Hur kommer det se ut när det byggs? När ska man göra det? vem ansvarar för vad? Frågorna är många och det är denna utrednings målsättning att besvara dessa frågor så långt att ett beslut kan tas om hur tankarna kring platsen bör drivs vidare.

I följande kapitel tittar vi närmare på en möjlig framtida utformning, olika tekniska aspekter, hur och när förslaget kan byggas ut och vad det kan kosta.

Program för Planiaområdet.

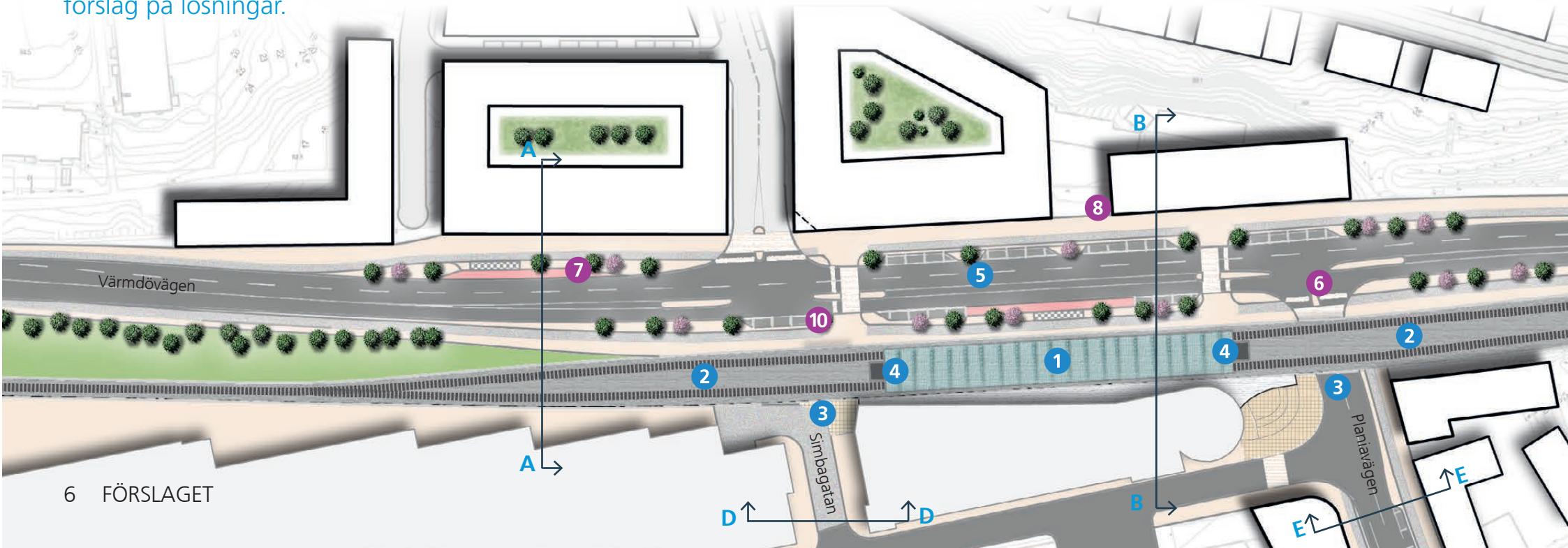
Övergripande programkarta för ny bebyggelse, från Program för Planiaområdet.

Visionsbild för Nacka station av White arkitekter, från Program för Planiaområdet.

Förslaget

För att svara på en av de stora frågorna direkt; Ja, det går. Det är fullt möjligt att åstadkomma en riktigt spännande plats där ett stort antal funktioner och anspråk samsas. På detta uppslag visar vi en möjlig framtida utformning och belyser kort förslagets olika utmaningar och förslag på lösningar.

VAD FÖRSLAGET INNEBÄR

1 Nya Nacka Station

Effektivt kopplad till infartsparkering, bussar, tunnelbana och cykelgarage ligger Nya Nacka Station i centrum av en ny stadsdel. Med ett upphöjt läge i stadsbilden signalerar stationen tydligt de hållbara kommunikationernas fördelar. Under plattformen finns biljetthall, resenärsservice och butiker för att snabbt kunna köpa något i farten. En del av utrymmet under den nya järnvägsbron kan användas som en gemensam entré- och vänthall. Idén blir bäst om en del av bottenvåningen i P-huset integreras i stationsfunktionerna. Stationen är nu illustrerad med ett tak. Om detta ska finnas och hur det då ska se ut, är en fråga för nästa skede.

2

Den nya järnvägsbron

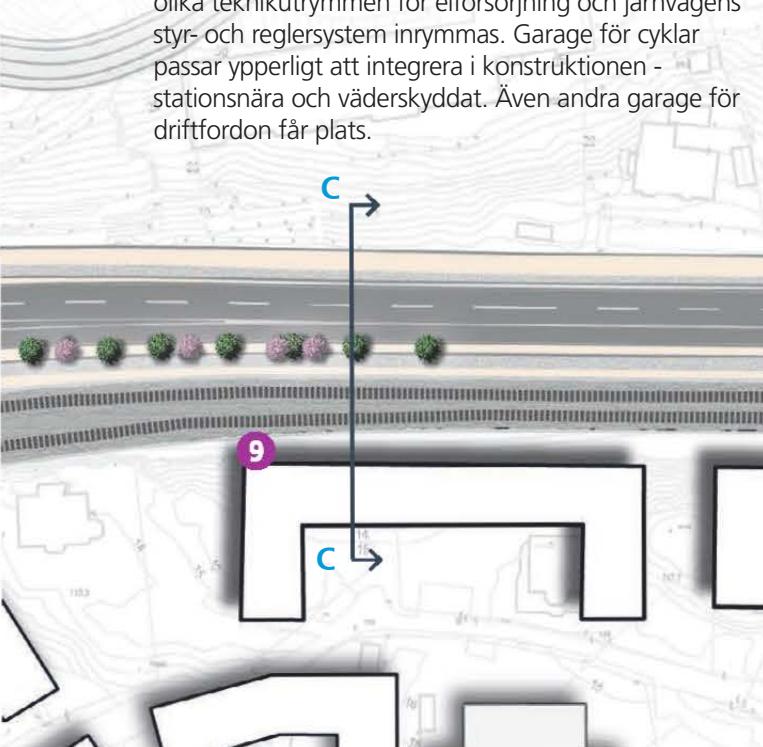
Hela Saltsjöbanan inklusive Nya Nacka Station vilar på en järnvägsbro. Bron föreslås byggas som en platsbyggd betongkonstruktion på sträckan strax väster om Simbagatan till strax öster om Planiavägen, på den del där konstruktionen är tänkt att innehålla olika funktioner. Denna sträcka är cirka 250 meter. Utanför detta område används stödmurar vilket är en billigare lösning. Stödmuren i väster är cirka 80 meter och i öster drygt 200. Skillnaden beror på omgivande terräng. Fasaden mot Värmdövägen adderas senare och kan då uppföras i valfritt material och arkitektoniskt uttryck. Lokalerna under bron föreslås byggas utan någon direkt kontakt till själva brokonstruktionen för att minimera buller och vibrationer från tågen.

3 Nya kopplingar mellan norr och söder

Kontakt mellan norra och södra sidan av Värmdövägen förbättras dramatiskt. Utmed Simbagatan och Planiavägen kommer många mäniskor att röra sig på väg mot olika mål. När många mäniskor samlas skapas underlag för butiker, caféer m.m. i bottenvåningarna. Miljöer med mycket folk i rörelse ses som attraktiva och trygga platser där mäniskor vill vistas. Dessa stråk leder bland annat till gångvägar, cykelvägar och till hållplatser för kollektivtrafiken. Sammantaget inramas Nya Nacka Station av offentliga rum av hög kvalitet, vilket skapar goda förutsättningar för en stor andel resor till fots, med cykel eller med kollektiva färdmedel.

4 Olika funktioner inryms i bron

Förutom stationsutrymmen och butiker kan brokonstruktion på stora längder fyllas med olika funktioner där höjden är tillräcklig. Exempelvis kan olika teknikutrymmen för elförsörjning och järnvägens styr- och reglersystem inrymmas. Garage för cyklar passar ypperligt att integrera i konstruktionen - stationsnära och väderskyddat. Även andra garage för driftfordon får plats.

5 Värmdövägen omdisponeras

Omgiven av en mängd nya funktioner och med betydligt fler fotgängare och cyklistar ges Värmdövägen ett helt nytt uttryck. Trädplanteringar, breda gångbanor, angöringsmöjligheter och cykelvägar kantar gatan. Ett rejält flöde av fotgängare och cyklistar är att förvänta utmed och tvärs Värmdövägen. Fordonstrafiken kommer att lugnas ner som en effekt. Dagens busshållplatser integreras i den nya miljön. Eventuellt kan separata väderskydd undvikas. Istället kan detta integreras i byggnaderna.

MÖJLIGHETER OCH UTMANINGAR

6 Korsningen Värmdövägen–Planiavägen

Här är en av projektets stora kvaliteter; att kunna bryta Saltsjöbanans barriär och nå Värmdövägen söderifrån. Trafikbilden i området kommer förändras markant då Järlaleden avlastas. Under en tid kommer trafiken anpassa sig efter nya förhållanden. Nya köer kan uppstå på grund av nyhetens behag innan trafiken finner den optimala balansen. Korsningen är så klart också viktig för att kommande exploatering norr om Värmdövägen lätt ska kunna nå Sicklaområdet.

7 Bussar på Värmdövägen

Preliminära trafiksimuleringar visar att ett kollektivtrafikfält så klart garanterar bussens framkomlighet, men tvingar även all annan trafik till ett körfält. I takt med ökande biltrafik blir då också detta körfält så småningom överbelastat och kö uppstår. Om kollektivtrafikkörfältet bryts strax innan detta område, kan all trafik samsas i två körfält och köerna minskar. Dock försenas bussen med ca en halv minut.

8 Mycket ska få plats

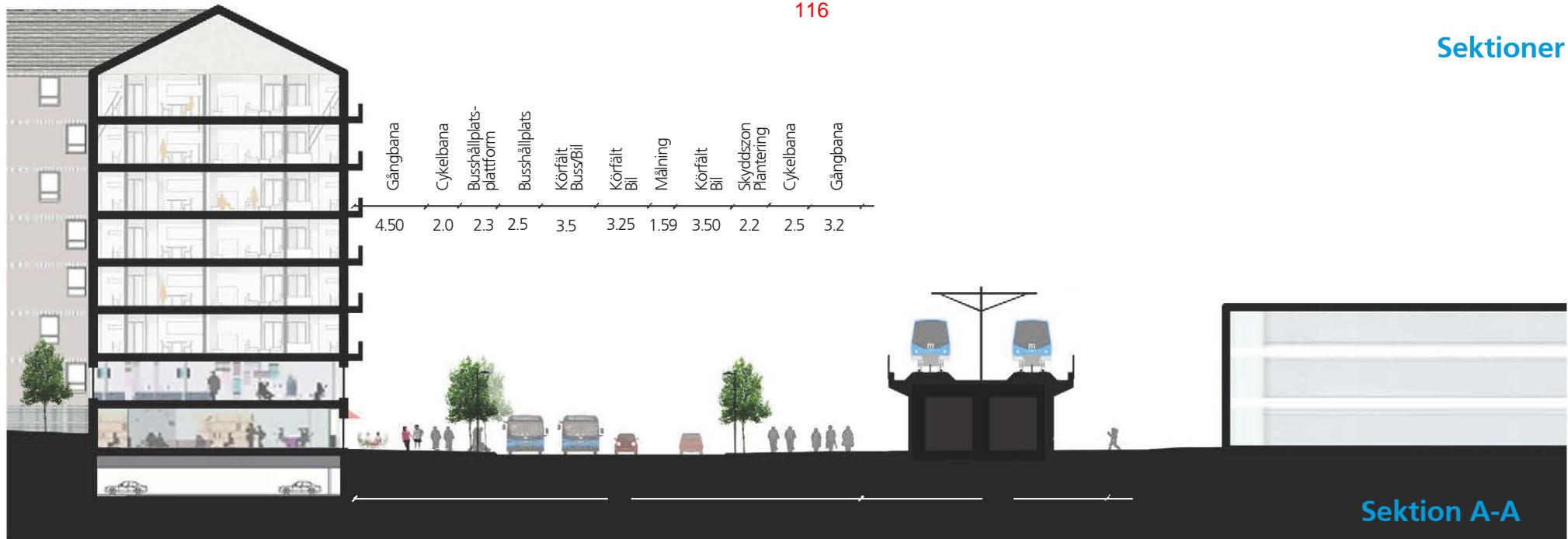
När detaljeringsgraden på förslag som detta ökar, uppstår också olika mått och funktioner som glömts i tidigare skeden. Det är sådant som olika riskavstånd, refuger, konstruktionstjocklekar m.m. Så som förslaget är ritat upp nu, behövs en mindre justering av tillkommande bebyggelses placering. Det handlar om några meter och kan lösas i nästa skede. Även den totala gatubredden kan eventuellt minskas med någon meter men, om alla önskade funktioner ska finnas, blir gatan ungefär 32-35 meter bred från fasad till fasad. Det är viktigt att gatan får ha alla de funktioner som önskas så att miljön totalt sett blir attraktiv för alla trafikantgrupper.

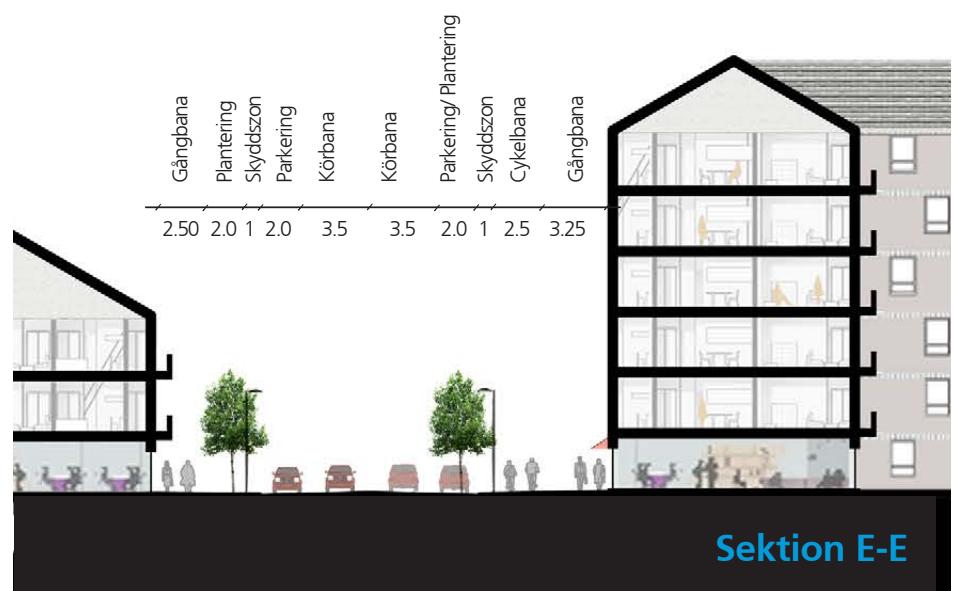
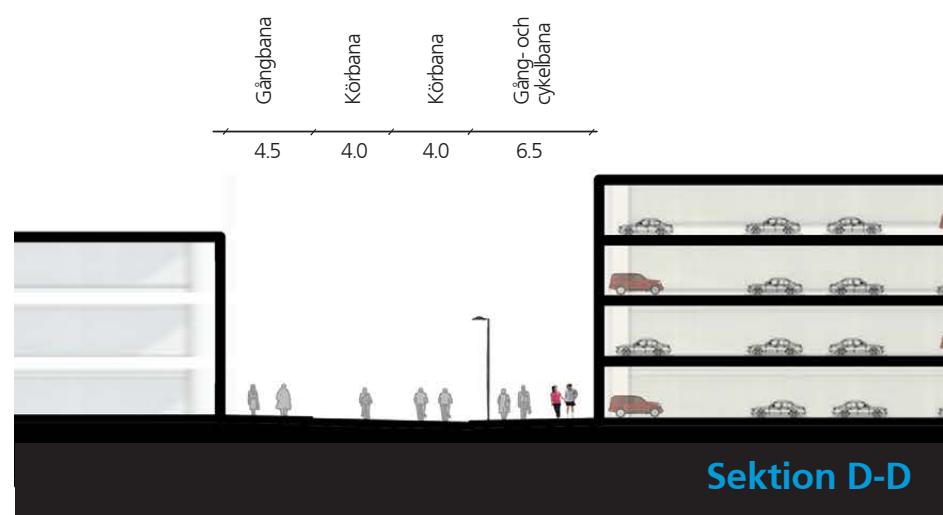
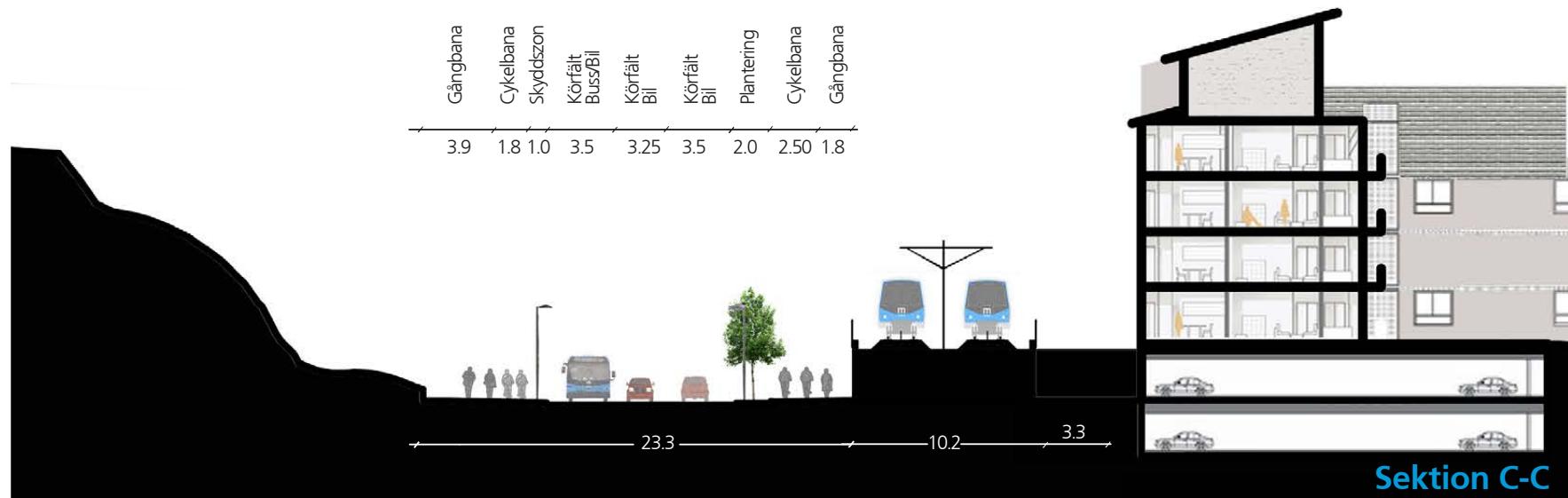
9 Mötet mellan järnvägsbro och bebyggelse i söder

Järnväg och planerad bebyggelse kommer nära varandra. Utförda buller- och vibrationsstudier visar att samexistens är möjlig. En utformnings- och placeringsfråga återstår då de nedre delarna i planerad bebyggelse kan komma att behöva anpassas för ett spärnära läge.

10 Mycket ska byggas vid samma tid och på samma plats

Utbyggnad av förslaget blir en logistisk utmaning. Saltsjöbanan är planerad att rustas upp under 2015–2018. Tunnelbana till Nacka är planerad till 2018–2025 och förslaget som visas här skulle kunna byggas ungefär 2017–2022. Entreprenader ska samordnas, vissa arbeten som tillhör tunnelbanan kanske behöver tas med vid en upphöjning av Saltsjöbanan för att senare kunna kopplas ihop. Denna situation är inte ovanlig på något sett. Det handlar "bara" om god kommunikation och samarbetsvilja samt noggrann planering.

Vy från Planiavägen norrut.

Förslaget sett från Värmdövägen söderut.

Vy från Simbagatan norrut.

Teknikområden

I följande kapitel beskrivs de olika teknikområdena spår, bro, gata, trafik, geoteknik samt tekniska försörjningssystem. De beskriver vad förslaget tagit hänsyn till i dagsläget samt vad som behöver göras i nästa skede.

Spår

Spårtekniskt är det fullt möjligt att höja upp Nya Nacka Station. Anslutning sker till befintligt spår i öster och väster. Eftersom Saltsjöbanan är under upprustning är det viktigt att fortsätta med en tät dialog med upprustningsprojektet för att undvika förgävesarbete. En ny station innebär väldigt fina möjligheter att utforma en bra miljö för resenärer, som gör det attraktivt att resa kollektivt. Närhet till tunnelbana och buss bör utnyttjas till max för att skapa en välfungerande bytespunkt. Integrerad planering krävs med pågående tunnelbanaprojekt för utformning och byggnation av stationen.

Analys och förslag

Trafikförvaltningens gällande krav på geometrisk utformning har använts vid uppritning av det upphöjda förslaget. Vidare har utgångspunkten varit att placera spår och station så väl anpassat till befintliga verksamheter som möjligt.

Placering av spåranläggningen styrs dels av ett säkerhetsavstånd till befintliga anläggningar. Bland annat fastställer hänsyn till elsäkerhet avståndet mellan närmaste spänningssförande del av anläggningen och det befintliga parkeringshuset. Beroende på hur fasaden är utformad kan måttet anpassas till ett minimum. Det andra måttet som styr placering av spåren är den önskade fria höjden under bron över Planiavägen. Höjden under bron behöver vara 4,7 meter för att all trafik ska kunna passera. Därtill kommer brokonstruktionens höjd och höjden upp till rälsens överkant. Sammantaget ger dessa mått den höjd vid vilket de nya spåren hamnar. I stort sett stämmer de antaganden som gjorts i detaljplaneprogrammet med nu utförd projektering gällande spårets höjd. Ett något större avstånd till befintlig fasad än vad som skissats i planprogrammet anses dock nödvändigt. Som en följd av det flyttas hela Värmdövägens måttkedja norrut. En viss anpassning av planerad bebyggelse norr om Värmdövägen kommer att krävas. I denna utredning har det befintliga stickspåret öster om Nya Nacka Station förutsatts kunna flyttas. Detta har framkommit som en möjlighet i diskussion med Trafikförvaltningen.

Stationen har illustrerats med mittplattform då detta ger mest rationell utformning och är trivsammare för resenären. Hissar, trappor och/eller rulltrappor ansluter i plattformsändarna. Mittplattform innebär totalt sett färre hissar och rulltrappor och resenären slipper välja mellan två plattformar.

I nästa skede

En noggrannare layout av stationen behöver tas fram. Det blir då angeläget att fortsätta diskussionen med tunnelbanaprojektet kring hur en gemensam biljetthall och kopplingar till kommande tunnelbanestation kan anordnas. Det blir även viktigt att diskutera med nuvarande ägare av parkeringshuset och intilliggande fastigheter hur bottenvåningarna bäst integreras i det nya stationsnära läget. Slutligen behövs fortsatt dialog kring hur olika utbyggnader samordnas i tid.

Exempel på mittplattform.

Bro

Brokonstruktionen som behöver byggas kan utföras på ett flertal sätt i olika material. Sammantaget bedöms byggnationen som möjlig och ur ett konstruktionsperspektiv förhållandevis "normal". Den viktigaste kvaliteten att bevaka är att se till så att station, bro och underliggande lokaler upplevs som och fungerar som en helhet. Konstruktionerna ska uppföras nära pågående verksamheter och bostäder, men detta är inget unikt för Stockholmsregionen.

Det finns många sätt att integrera broar och spår i en urban miljö. Här är exempel från London och Berlin.

Analys och förslag

Utgångspunkten har varit att eftersträva en så enkel och flexibel lösning som möjligt. På sträckan strax väster om Simbagatan till strax öster om Planiavägen, på den del där konstruktionen är tänkt att innehålla olika funktioner, har en plattbro förutsatts och brospannen valts till 10 meter, för att hålla nere konstruktionshöjden. Denna sträcka är cirka 250 meter. Utanför detta område används stödmurar vilket är en billigare lösning. Stödmuren i väster är cirka 80 meter och i öster drygt 200. Skillnaden beror på omgivande terräng. Konstruktionen kommer att innehålla bullerskyddsskärmar av olika slag.

Så kallade spärnära skärmar, låga skärmar nära rälsen, är lämpliga att anlägga. Plattformskanter kan förses med bullerabsorbenter och själva stationsläget kommer troligen att omgärdas av glasväggar för att minska bullerutbredning såväl som ur säkerhetsaspekt. Alla dessa åtgärder planeras in i konstruktionen i det fortsatta arbetet.

Planiavägen kräver en fri höjd på 4,7 meter. Konstruktionen i sig och spåranläggningen ovanpå, innebär att rälsen hamnar ungefär 6,5 meter över Planiavägens nivå under bron. Från denna låsta höjd har konstruktionens övriga mått satts. Det geotekniska underlaget visar att grundläggning kan ske med konventionella metoder, antingen direkt på berg eller med pålning i lera.

I nästa skede

Konstruktionen kommer att behöva optimeras. Då kommer med största sannolikhet konstruktionens fysiska utbredning kunna minska något såväl som att höjden också kan minska med mer slimmad konstruktionsteknik. En samordnad utformning med underliggande butiker, biljetthall, teknikutrymmen och uppgång från tunnelbanan är viktig att genomföra i nästa skede. Sammantaget anses flera möjliga lösningar finnas för att uppnå en god helhetslösning för alla olika krav och funktioner. Samordning med tunnelbanaprojektet är mest kritiskt för att få till en gemensam utformning och planera för genomförande i fas mellan projekten.

Gata

Gaturummen i området blir centrala och attraktiva miljöer för vistelse i den nya exploateringen. En mängd olika funktioner ska få plats och samsas i dessa miljöer. Tidigare utredningars ambitioner kring gaturummens utseende och funktion anses möjliga att tillgodose.

Analys och förslag

Förändringarna i gaturummen inom området innefattar anslutningar av Simbagatan och Planiavägen till Värmdövägen samt en helt ny utformning av Värmdövägen i sig. Gaturummen i området ska fungera för en mängd olika behov och trafikanter. Utgångspunkten har varit att utforma Värmdövägen och Planiavägen enligt sektioner som tillhandahållits av Nacka kommun. I korsningen med Simbagatan skapas en passage endast för gående och cyklister.

Gatuutformningen styrs delvis av den tilltänkta brokonstruktionens utbredning och Saltsjöbanans läge i höjd och i sida. Vid uppritning av Värmdövägen enligt önskade sektioner visar det sig att vägens totala mått blir bredare än i underlaget samt att hela gatupaketet förskjuts något norrut jämfört med underlaget i detaljplaneprogrammet. Denna förskjutning orsakas dels av att Saltsjöbanans säkerhetsavstånd till bebyggelse och dels på grund av behov av mitrefuger som inte fanns med i underlaget. Totalt sett hamnar då den färdiga Värmdövägen delvis i konflikt med de kvarter som illustrerats i underlaget. Måttkedjorna som ligger till grund för detta kan delvis justeras för att minska konflikten så att exploatering och gata kan fungera tillsammans. Värmdövägens totala bredd minskar

gradvis österut och västerut för att ansluta till befintlig gatusektion.

Terrängen i området vållar inga bekymmer för att uppfylla gällande krav på lutningar för gående, cyklister eller fordon. I områdets ytterkanter ska de nya gatornas bredder och funktioner ansluta till befintliga utformningar. Här kommer krävas anpassningar för att smälta samman ny och gammal standard. Exempelvis behöver det studeras närmare hur området kring det befintliga parkeringshuset integreras i de nya breda gångstråken utmed Simbagatan och Planiavägen. Just nu ser det ibland ut som att generösa gångstråk slutar i intet, men det är så klart ingen förorda situation, utan snarare att gränsen för aktuellt utredningsområde har nåtts och ett fortsatt behov av samordning upptäckts.

I nästa skede

Gatuutformningen behöver förfinas i takt med att spåraneläggningar och brokonstruktioner också placeras in mer exakt. Dialog med exploaterörer behövs för att diskutera vilka frihetsgrader som finns vid placering av kvarter. Värmdövägens alla funktioner bidrar till det breda totalmåttet. Eventuellt kan någon funktion utgå på någon delsträcka för att smalna av helheten. Men, även med alla de föreslagna funktionerna bibehållna, anses en fungerande helhet kunna uppnås. En noggrannare studie av var parkerings- och lastzoner behöver finnas bör göras. Likaså behöver busshållplatsernas läge diskuteras med Trafikförvaltningen. Allt detta kan göras genom att förslaget gradvis förfinas vartefter olika dialoger genomförs. Efter ett antal loopar framkommer ett balanserat förslag.

Trafik

Värmdövägen förbi Nya Nacka Station och det kringliggande gatunätet ska tillhandahålla kapacitet för många olika typer av resor. Arbetspendling, leveranser, inköpsresor och nöjesresor blandas på samma väg. Vissa resor har start och mål i området, andra är genomfartsresor. När korsningen med Planiavägen öppnas mot Värmdövägen skapas en helt ny koppling som kommer innehålla omfordelning av trafik mellan Värmdövägen och Järlaleden. Troligt är att allt får plats och att alla kommer fram. Något mer osäkert är i vilken hastighet detta sker.

Analys och förslag

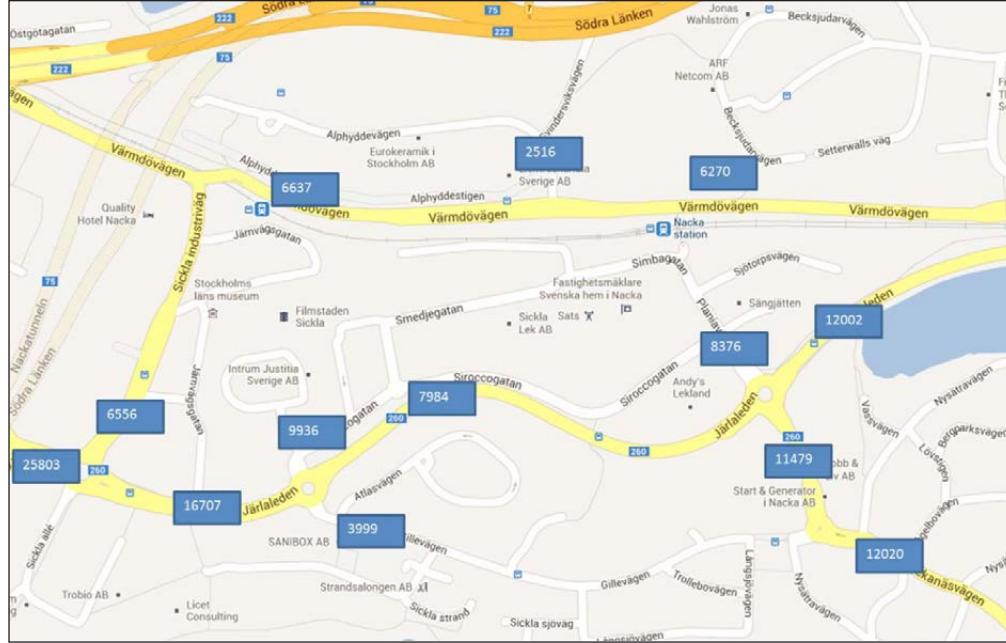
Att göra prognoser kring framtida trafik är i dessa dagar vanskligare än på länge. Å ena sidan säger trafikprognoserna att trafiken på våra vägar kommer fortsätta att öka i takt med ökad inflyttning av människor till våra städer. Å andra sidan visar faktiska trafikräckningar att så inte är fallet. Bilresandet minskar trots inflyttning och fler och fler väljer att gå, cykla eller resa kollektivt. Vad beror det på? Vissa hävdar att minskat bilresande står i relation till konjunktur och att bilresande åter ökar när konjunkturen vänds. Andra menar att resebeteendet faktiskt ändrats helt oavsett konjunktur. Säkert är att synen på kapacitet för biltrafik håller på att ändras. Tillgänglighet ersätter allt oftare kapacitet som mått på trafikinfrastrukturen. Olika städer bestämmer sig för att tillhandahålla en viss maximal kapacitet för vägtrafik och satsar sedan på att bygga ut de hållbara transportsättarna för att klara det totala resbehovet.

Utgångspunkten för trafikanalyserna har varit att uppskatta hur den nya korsningen Planiavägen/Värmdövägen påverkar trafiken på Värmdövägen och Järlaleden samt att undersöka hur framkomligheten för buss och övrig trafik blir efter ombyggnad. Undersökningen har gjorts med eller utan kollektivtrafikkörfält på Värmdövägen. Analyserna som gjorts utgår ifrån trafikmängder hämtade ur "Trafikutredning kring Planiaområdet, östra Sickla,

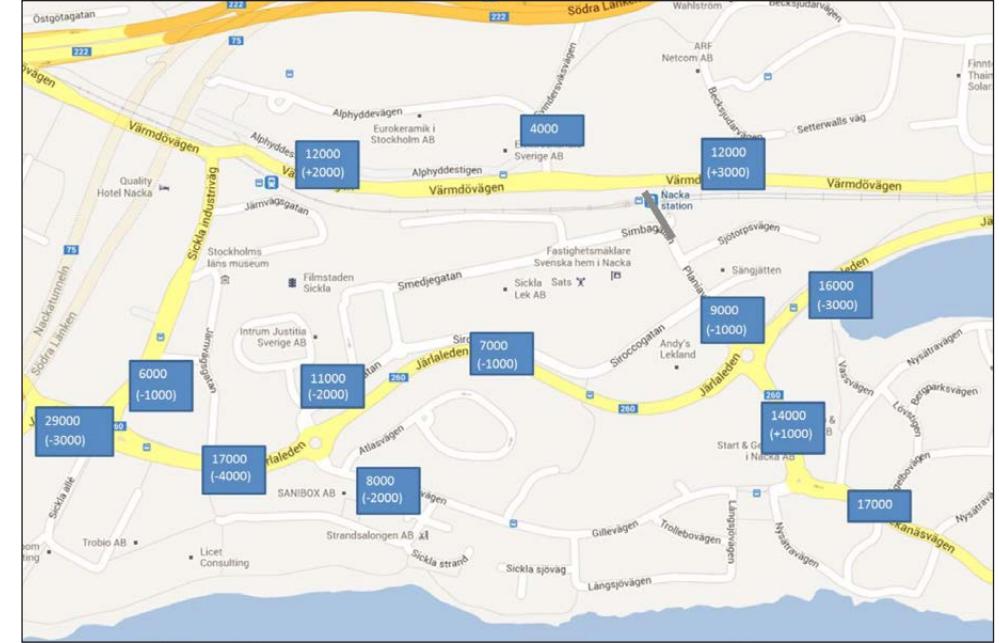
Scenario C" (SWECO). Simulering av de aktuella korsningarna och vägarna har gjorts i vissim för att se hur trafiken flyter. Simulering har gjorts för förmiddagens och eftermiddagens rusningstimmar samt med eller utan kollektivtrafikkörfält. Med ökad trafik ökar köerna i anslutning till korsningar i rusningstrafik. Målsättningen är att få fram kollektivtrafiken, i detta fall buss, utan alltför stora fördröjningar. Av denna anledning skissas ett kollektivtrafikkörfält i västlig riktning. Effekten av detta

körfält är att bussen kommer fram utan att fastna i köer. Kollektivtrafikkörfältet innebär dock att övrig trafik, som bara har ett körfält att tillgå, fördräjs i långa köer vid korsningen med Planiavägen.

Trafiksimuleringen som gjorts i detta uppdrag beskriver en framtida teoretisk trafiksitus. Den innehåller bedömningar av vilka trafikmängder som förväntas, hur denna trafik är fördelad i olika riktningar, vilka fordon som svänger och vilka som ska rakt fram.

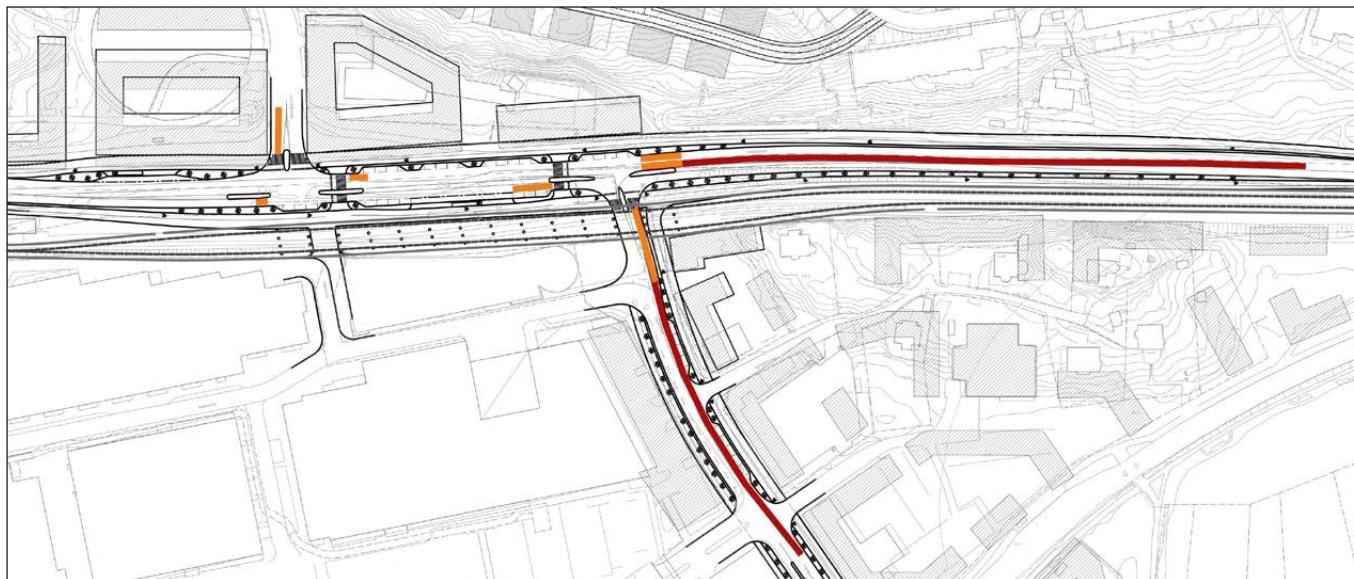
Dagens trafik per dygn (2013)

"Scenario C" Med koppling mellan Planiavägen och Värmdövägen, ny exploatering inom programområdet och Gillevägen öppen.

Kösituation under eftermiddagens maxtimma (gult = utan kollektivkörfält, rött = med kollektivkörfält)

Kösituation under morgonens maxtimma (gult = utan kollektivkörfält, rött = med kollektivkörfält)

I verkligheten kommer trafiken i viss mån att anpassa sig, välja annan väg, andra tidpunkter eller andra färdmedel. Trafiken har en förmåga att balansera sig själv efter rådande omständigheter. Att viss köbildung uppstår i simuleringar behöver inte innebära att man ska avstå från lösningen. Nacka Bygger Stad med höga ambitioner om hållbart resande. På den aktuella platsen är tillgängligheten till kollektivtrafik mycket god vilket borgar för att fler och fler väljer hållbart resande och att prioritera busstrafik med ett kollektivkörfält bidrar till detta.

I nästa skede

Ett noggrannare underlag för trafikens utveckling och beteende behöver tas fram för att sedan simuleras. Ett helhetsresonemang om vilken trafiksituation som är önskvärd behövs. Olika typer av resor behöver särskiljas så att framkomlighet per ärende kan visas. Arbetspendling med buss samt leveranser till verksamheter anses prioriterade gällande framkomlighet. En avvägning kommer att krävas för att välja om bussarna ska garanteras framkomlighet i alla lägen med eget körfält eller om viss födröjning för buss kan accepteras till förmån för den totala trafikens framkomlighet. Med två körfält i västlig riktning finns alltid möjlighet att i ett senare skede välja om ett ska vara för kollektivtrafik och om det ska gälla alltid eller under vissa tider.

Geoteknik

Tidigare geotekniska undersökningar visar att området består av jord och lera ovanpå berg. Berget ligger ganska nära ytan så konstruktionen kan till stora delar grundläggas direkt på berget. Där detta inte anses lämpligt eller möjligt kan pålning behövas, vilket också bedöms ge goda grundläggningsmöjligheter. Grundläggningsförutsättningarna för konstruktionen bedöms sammantaget som "normala" för området.

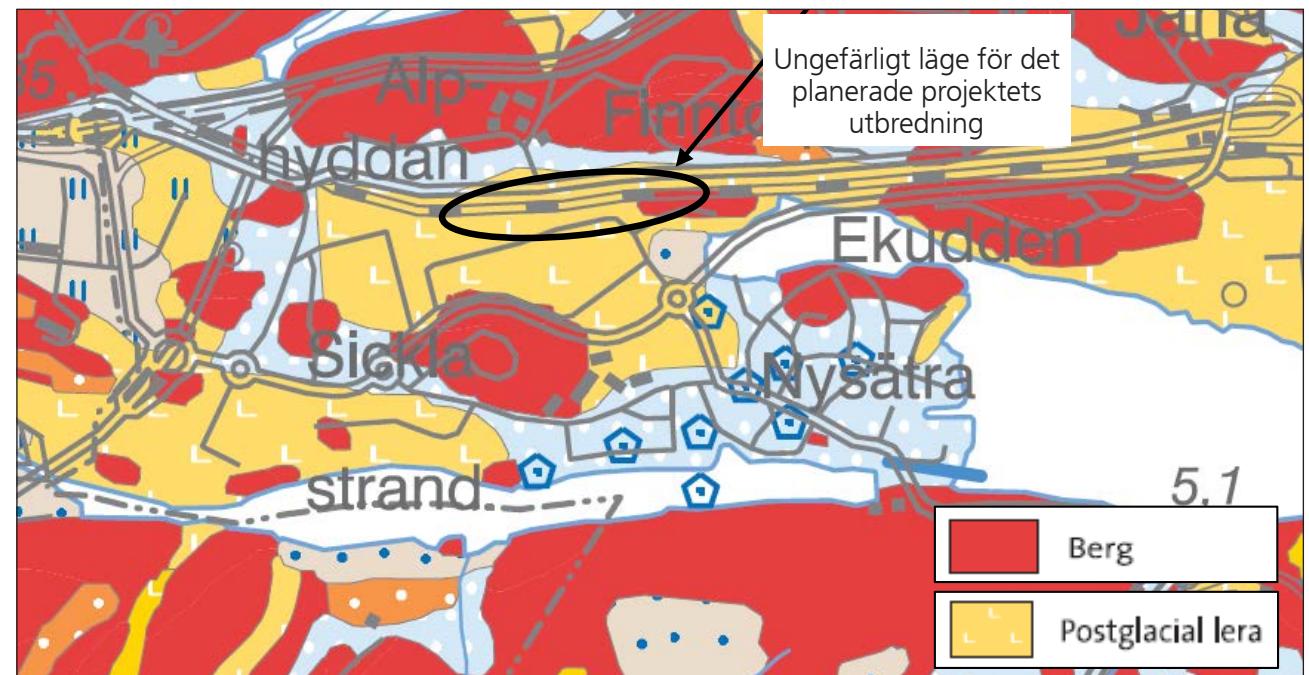
Analys och förslag

Befintliga geotekniska utredningar och geologiska kartblad har analyserats. Förslaget i sig och behoven i nästa skede har bedömts. Enligt det geologiska kartbladet består stora delar av området av postglacial lera och mindre områden av berg i dagen. De tidigare utförda undersökningarna täcker inte in hela den planerade sträckan. Undersökningar som utförts visar att markförhållandena varierar längs med den planerade sträckan. Väster om den planerade stationen förekommer berg på mellan ca 1 och ca 6 meters djup överlagrat av relativ fast jord. Öster om den planerade stationen finns ett lerområde med ca 4-7 meters djup till berg. Enligt tidigare utredningar har leran i området generellt bedömts som medelfast till fast. Hur de geotekniska förhållandena förändras i utkanten av det planerade området kan inte bedömas då det saknas undersökningar här. Enligt tidigare grundvattenmätningar ligger grundvattennivån på ca 2-4 meters djup.

Beroende på hur belastningen från den planerade konstruktionen varierar över sträckan och hur markförhållandena varierar, förändras de geotekniska åtgärderna. Det är främst i områden där lera påträffas som eventuella problem med sättningar och stabilitet kan uppkomma. Det är därför mycket viktigt med en korrekt utförd grundläggning. Som grundläggning av samtliga byggnadsverk bedöms grundläggning på berg vara möjlig där berget ligger ytligt. I lerområdena bedöms pågrundläggning krävas för att undvika sättningar.

I nästa skede

Kompletterande geotekniska undersökningar behöver utföras, huvudsakligen i de områden där det tros förekomma lera och där det tidigare inte utförts några undersökningar. I takt med att den planerade konstruktionen konkretiseras kommer också diskussionerna om lämplig grundläggning att förtäpligas.

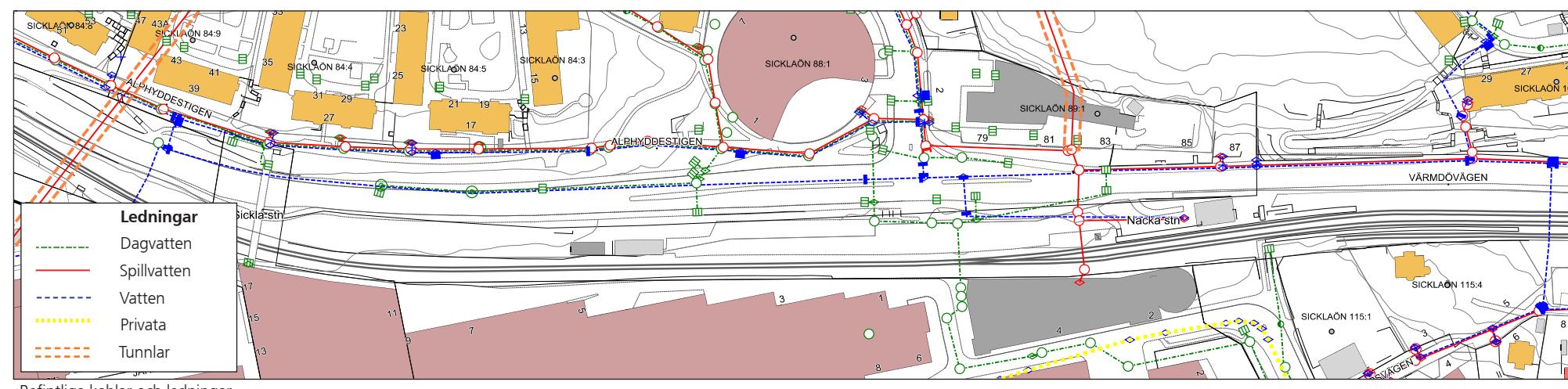
Geologiskt kartblad över område från SGU (2014-12-11).

Teknisk försörjning

När ombyggnad sker i befintlig miljö påverkas ofta den tekniska infrastrukturen i form av kablar och ledningar under mark och även, som i detta fall, större centraler för distribution. Detta är inget ovanligt och hanteras genom god planering för att undvika onödiga kostnader och/eller driftstopp. I detta projekt är det främst de två teknikhus som står intill Saltsjöbanan som kommer i konflikt med planerad ombyggnad och som behöver flyttas. Därutöver påverkas olika ledningsstråk.

Analys och förslag

Befintliga system för teknisk försörjning har kartlagts och graden av påverkan bedömts. Därefter har förslag till flytt och ombyggnader tagits fram. I marken påverkas olika kabel- och ledningsstråk.

Vid byggnation av provisoriskt spår räknar vi med att kommunalt VA behöver flyttas. Enstaka övriga ledningsflyttar kan krävas och finns medtagna i kalkylen. Inga extraordinärt dyra och/eller komplicerade ledningsflyttar har kunnat identifieras i detta läge. Då den största delen av ombyggnadsarbetena för att höja upp Nya Nacka Station sker där det tidigare legat spår, är marken i princip fri från befintliga ledningar, vilket är gynnsamt. Två teknikhus kommer i konflikt med planerad ombyggnad och utrustningen däri behöver omlokaliseras.

Den nya betongkonstruktionen som ska bärta Saltsjöbanan och Nya Nacka Station möjliggör att olika installationer placeras inuti den. De två befintliga teknikhusens utrustning kan troligtvis placeras inne i konstruktionen. Åtkomst sker via portar mot Värmdövägen. Det ena huset innehåller idag lättare styr- och reglerutrustning för Saltsjöbanan och kan flyttas

även om detta kräver noggrann planering. Det andra utrymmet innehåller transformatorer vilka idag lyfts rakt upp med lyftkran vid utbyte. Vid en placering inne i konstruktionen blir inte detta möjligt utan en lösning där transformatorer rullas ut på räls för att sedan lyftas, får väljas. Detta är en vanlig metod då transformatorer placeras inne i byggnader.

I nästa skede

Fortsatt dialog behövs med berörda teknikägare för att precisera utrymmen och lämpliga metoder för nya lösningar. När befintliga system påverkas så att om- och nybyggnad krävs, är det viktigt att komma ihåg att "det kanske var dags ändå". Detta är vanligt när ny, omfattande exploatering planeras i närhet av befintlig infrastruktur. Den tillkommande exploateringen visar sig överbelasta befintlig infrastruktur varför om- och tillbyggnad blir nödvändig.

Bedömning av miljö, risk och säkerhet

Följande kapitel avser de bedömningar som gjorts inom områdena miljö, risk och säkerhet. Sammanfattningsvis anses föreslaget ur dessa aspekter vara genomförbart. I vissa fall kan det vara lämpligt med olika åtgärder för att minska störning från den tänkta anläggningen till sin omgivning. Det kan då handla om buller- och vibrationsdämpning eller att säkerställa vissa avstånd mellan störning och mottagare.

Avgränsning

Utdriften omfattat en miljöbedömning av spårlyftet, en upphöjd station samt anslutningarna av Planiavägen och Simbagatan till Värmdövägen. Konsekvenser av föreslagen bebyggelse enligt planprogram för Planiaområdet (2014) har inte bedömts.

Luftkvalitet och trafikbullar

Bedömningen av konsekvenser för luft- och ljudmiljön baseras på befintligt underlag samt genom jämförelser med liknande platser med likartade förhållanden. Det förutsätts att stationen kommer att placeras i fritt yttläge, normalt utrustad med väder- och vindskydd. På

Saltsjöbanan antas trafiken öka till 12-minuterstrafik. För vägtrafik ingår i bedömningen både den trafikökning som Planiavägens anslutning till Värmdövägen medför och den generella trafikökning som kommer att ske i området genom bl.a. exploatering. Trafikbuller har beräknats översiktligt genom programvaran BullerVäg och BullerTåg.

Stomljud och vibrationer

Stomljud och vibrationer har studerats för utrymmena under stationen med målsättningen att klara gällande komfortkrav.

Elektromagnetiska fält

Utdriften omfattar elektromagnetiska fält skapade av järnvägens strömförsörjning samt av den transformatorstation som Nacka energi har inom utredningsområdet.

Risk och säkerhet

Vid bedömning av risker och säkerhetsaspekter bedöms endast anläggningsspecifika risker med en upphöjd station och inte de normala risker som är knutna till spår- och vägtrafik. Analysen ska endast betraktas som en inledande studie. Transport av farligt gods antas varken ske på Saltsjöbanan eller Värmdövägen.

Övriga miljöaspekter

Miljöaspekterna stadsbild och kulturmiljö, fornlämningar, riksintressen, strandskydd, naturvärden, vatten samt markföroreningar har endast studerats översiktligt. Påverkan på aspekterna bedöms som små och anses därför inte nödvändiga att studera djupare i detta skede.

Analys

Luftkvalitet

I stationsmiljöer ovan mark ventileras emissionerna bort effektivt varför högre koncentrationer endast uppstår under mycket korta tidsperioder. Även med en ökad trafikering på Saltsjöbanan förväntas halten av partiklar (PM10, dygnsmedelvärde) uppe på plattformen med god marginal understiga miljökvalitetsnormens (MKN) 50 µg/m³.

Oaktat vinsterna av en förbättrad kollektivtrafik och förtätning i kollektivtrafiknära läge, innebär spår- och stationslyftet på den södra sidan av Värmdövägen och anslutningen av Planiavägen till Värmdövägen, en sämre luftmiljö än dagens. Gaturummet blir trängre och trafiken ökar. MKN för kvävedioxider och partiklar bedöms dock ändå klaras i båda fallen, dels för att trafikmängden fortfarande är relativt begränsad och dels på grund av goda ventilationsförhållanden i området.

Trafikbuller

Spårlyftet sker på en sträcka av drygt 700 meter och lyfts som mest ca 6,4 meter från befintlig nivå. Spårlyftet innebär att bullret från Saltsjöbanans trafikering generellt sett ökar i omgivningen med som mest 1-3 dB(A), som ett resultat av minskad markdämpning. Ljudet kommer att kunna transportereras mer obehindrat, inte minst om befintlig mark är mjuk. Hårdgjord mark minskar skillnaderna. Samtidigt kommer stationsperrongen och bron avskärma en del av spårbullret och på gatan direkt nedanför stationen (0-40 meter från spåren) kommer

således bullret minska något i förhållande till nuvarande exponering.

I och med att Saltsjöbanan löper parallellt med Värmdövägen bedöms vägtrafikbullret bli dimensionerande för åtgärder i bostadsmiljöer vad avser de ekvivalenta ljudnivåerna. Däremot kan spårtrafiken komma att bli dimensionerande trafikslag för åtgärder av de maximala ljudnivåerna, vid uteplatser och inomhus. Detta gäller inte minst för befintlig och planerad bostadsbebyggelse söder om Saltsjöbanan, även om de topografiska nivåskillnaderna delvis är gynnsamma.

Exempel på låga bullerskärmar nära spår. Här på Roslagsbanan.

Den storskaliga förändringen som spårlyftet innebär för stadsbilden torde dock innebära att gaturummet och den blivande stationsmiljön kan ha en tålighet för bullerskyddsskärmar placerade utmed spåren för att hantera eventuella överskridanden. De kan ha en höjd på 1-1,5 meter och i valda delar utföras i genomsiktligt material.

Genom järnvägsbron möjliggörs en anslutning av Planiavägen och Simbagatan till Värmdövägen. Planiavägens anslutning medför en trafikökning på

Värmdövägen, vilket innebär en bullerökning med 2-3 dB(A). Då skulle t.ex. befintliga bostäder vid Alphyddan och Finntorp kunna komma ifråga för fönsteråtgärder, då en sådan trafikförändring rimligen inte kan ha förutsetts av bygg Herrar eller boende.

Den förväntade bullerökningen från både spår- och vägtrafik bedöms dock inte medföra några begränsningar i genomförandet av detaljplaneprogrammet för Planiaområdet. Dels för att den i programmet förslagna bebyggelsen, genom dess utformning, inte är känslig för bullerökningar av den aktuella storleksordningen, och dels för att länsstyrelsens avstegsfall B avseende trafikbuller kommer att kunna tillämpas. Avstegsfall B innebär bland annat att alla lägenheter ska utformas så att minst hälften av boningsrummen vänder sig mot en tyst sida (under 55 dB(A) ekvivalentnivå) och att byggnaderna ska uppföras så att inomhusnivån inte överstiger 30 dB(A) ekvivalentnivå (Ljudklass C, Boverkets Byggregler). Dessa krav kommer att kunna tillgodoses även genom ett spårlyft och en anslutning av Planiavägen till Värmdövägen.

Stomljud

Stomljud kommer att uppstå under bron till underliggande lokaler. Med stomljud avses luftljud som strålar ut från bron konstruktion. Ljudet transporteras, på en stor del av sträckan mellan tåget/rälerna och mottagaren, i fast material men på den sista sträckan sker transporten i luft.

Ett lämpligt riktvärde för maximal luftljudsnivå från trafik i den aktuella typen av affärslokaler är 55 dB(A). Ingå speciella riktvärden för stomljud finns, men med 10 dB(A) lägre riktvärde än för luftljudsnivån bedöms att god ljudmiljö kan uppnås. Utan speciella åtgärder beräknas

luftljudsnivån under järnvägsbron, på grund av stomljud, bli ca 75 dB(A) maximal ljudnivå.

Det finns olika lösningar för att innehålla målet högst 45 dB(A) maximal ljudnivå i underliggande lokaler. Här redogörs för två lösningar:

Alternativ 1: Byggnaden under järnvägsbron förses med yttertak av exempelvis minst 100 mm betong + 300 mm mineralull + 3x13 mm gips.

Alternativ 2: Stomljudsdämpning med minst 12 dB(A) dämpning, under ballasten, så kallad ballastmatta med högst 80 mm tjocklek, samt undertak av 500 mm mineralull + 3x13 mm gips.

Vibrationer

Vibrationer kommer att uppstå under järnvägsbron till underliggande lokaler. För de komfortvägda vibrationerna i marken under järnvägsbron respektive i pelarna bedöms riktvärdet högst 0,3 mm/s kunna innehållas. Stum kontakt mellan den planerade byggnaden under bron och bron i sig bör dock undvikas.

Elektromagnetiska fält

Saltsjöbanan drivs med 750 V likström (DC). Det statiska magnetfältet kring luftledningar för likström är av samma typ och storleksordning som det jordmagnetiska fältet, dvs. 30-60 µT. Det finns i dagsläget inga misstankar om hälsoeffekter från DC-magnetfält med den styrka som alstras av spårvägstrafik. Statens strålskyddsinstituts allmänna råd anger referensvärdet 40 000 µT för frekvenser under 1 Hz, för allmänheten, vilket spårvägen klarar med god marginal.

Växlande magnetfält av mer betydande storleksordning kommer dock att uppstå kring likriktar- och transformatorstationer knutna till strömförsörjning av både Saltsjöbanan och omgivande bebyggelse. Växelström kan även uppstå kring Saltsjöbanans kontaktledning genom så kallade vagabonderande strömmar i befintligt fyrledarsystem.

Samstämmig forskning har visat en ökad risk för barnleukemi vid nivåer som överstiger 0,4 µT, en nivå som också tillämpats i några rättsfall om åtgärdskrav invid kraftledningar. Miljöförvaltningarna i Stockholms stad och Malmö stad tillämpar årsmedelvärdet 0,2 µT som högsta tillåtna fältstyrka från växelmagnetfält vid nybyggnation, sannolikt baserat på försiktighetsprincipen och det faktum att enstaka studier visat på en cancerriskökning vid så låga nivåer som 0,2-0,3 µT. Nacka kommun har inte angivit något gränsvärde för högsta acceptabla magnetfältsnivå.

Det är inte känt om någon likriktarstation finns eller ska förläggas inom utredningsområdet. För att klara årsmedelvärdet 0,2-0,4 µT för växelmagnetfält bör likriktarstationer förläggas på ett avstånd om ca 5-10 meter till bostäder eller lokaler för ständigvarande vistelse. Samma skyddsavstånd och riktvärden bör gälla för Nacka energis transformatorstation. För att inte alstra onödiga växelmagnetfält från DC-spårväg är det viktigt att likströmmen filtreras i likriktarstationerna.

Risk och säkerhet

En urspärning ifrån ett upphöjt läge kan få stora konsekvenser som följd. Riskreducerande åtgärder behöver studeras. Den riskminskning som sker för tredjeman i form av minskad spåråtkomst kan dock vara av större betydelse för risknivån än urspärning.

En stor fördel med en upphöjd station är att spårspring försvaras vilket leder till färre olyckor för tredjeman i form av exempelvis "person under tåg" eller elolycksfall. Även placering av föremål på spår och stenkastning, båda aktiviteter som är av betydande olägenhet, bedöms minska med en upphöjd bana. Delar av Saltsjöbanan på sträckan genom utredningsområdet är idag helt ostängslad. Genom spårlyftet, en upphöjd station och nya räcken/stängsel/bullerskärmar skapas en naturlig separering vilket medför minskad risk för spårspring.

Risken bedöms vara högre med en upphöjd station än en markförlagd, eftersom utrymning och räddningsinsatser kan försvaras vid olycka eller brand. Vid händelse av hel tågbrand behöver även bärande konstruktioner skyddas.

Om riskerna beaktas och riskreducerande åtgärder undersöks och genomförs kan den föreslagna lösningen fungera väl i ett risk- och sårbarhetsperspektiv.

Övriga miljöaspekter

En upphöjning av Saltsjöbanans spår på bro medför en stor förändring av stadsmiljön. Ingreppt mildras dock genom att affärslokaler inryms under stationen så att Värmdövägen ges dubbelsidiga adresser och en mer stadmässig miljö. I den del där lyftet sker till full höjd sker därför snarare en positiv förändring jämfört med dagens trafikala lösning. Mer utmanande blir att finna en funktionell och estetisk lösning för "kilarna" som uppstår mellan bronars fulla höjd och anslutning till befintliga spår.

Den befintliga stationsbyggnaden kommer att komma i konflikt med både järnvägsbron och Planiavägens anslutning till Värmdövägen. Byggnadens betydelse för kulturmiljön har inte bedömts i denna studie.

Enligt Riksantikvarieämbetes databas Fornsök finns inga registrerade fornlämningar inom utredningsområdet.

Saltsjöbanan utgör riksintresse för kommunikationer. Åtgärden förutsätts kunna genomföras utan påtaglig skada på intresset. Några andra riksintressen berörs inte.

Spårlyftet kommer även att beröra ett strandskyddsområde enligt miljöbalken och därmed sannolikt kräva dispens från skyddet. Med hänsyn till pågående markanvändning och omfattningen av övriga förändringar i området bedöms inte strandskyddet vara något hinder för åtgärdens genomförande.

En inventering av naturvärdesträd har genomförts i området (Pro Natura, 2013). Två almar och fyra askar kommer att behöva tas ned för att genomföra åtgärderna. Träderna anses dock enligt inventeringen inte bevarandevärda.

Dagvattensituationen inom Kyrvikens tillrinningsområde är idag problematisk avseende såväl flöden som föreningar. Stora arealer med hårdgjorda ytor i kombination med underdimensionerade ledningar och höga sjönvåer som dämmer upp ledningsnätet gör att Planiavägen översvämmas nästintill årligen (Sweco, 2013). Sweco har utrett situationen och tagit fram förslag för att förbättra läget. Med en planskild anslutning av Planiavägen till Värmdövägen avlastas Järlaleden från trafik. Förändringen är inte ogynnsam för dagvattensituationen men ändrar förutsättningarna för föreslagna åtgärder, bland annat för en reningsanläggning vid Kyrvikens strand och för principsektioner för Planiavägen med integrerade LOD-anläggningar (Lokalt Omhändertagande av Dagvatten).

Enligt Länsstyrelsernas föroreningsdatabas förekommer potentiellt förorenade områden norr om Värmdövägen och söder om Saltsjöbanan, liksom öster och väster om Planiavägen. Själva spårlyftet och de nya anslutningarna till Värmdövägen berör dock inga kända markföroreningar.

Tidigare utförda dagvattenutredningar i området kan behöva uppdateras med de nya förutsättningarna som åtgärderna i denna rapport innebär.

Vindstudier och vindreducerande åtgärder kan behövas för att undvika ogynnsamma vindar uppe på perrongen.

Förslag/rekommendation/fortsatt arbete

Väg- och järnvägsbuller hanteras lämpligen i varje enskild exploatering, där bebyggelsen utformas utifrån de vid tidpunkten givna förutsättningarna. Vid en fortsatt projektering av järnvägsbron bör bullerskyddsskärmar utmed spåren integreras i arbetet eftersom effekten bedöms som stor och påverkan på stadsbilden som liten i förhållande till hela ingreppet.

En fördjupad studie behövs för att säkerställa att magnetfältet från spårtrafikens strömförsörjning (kontaktledningar) inte överstiger gällande riktvärden i affärslokalerna under stationen. Avståndet mellan kontaktledning och mottagare bedöms till ca 9-10 meter.

Risker med en upphöjd station måste utredas vidare. Riskerna behöver kvantifieras och värderas och följas upp med förslag till riskreducerande åtgärder.

Stationsbyggnaden betydelse för kulturmiljön behöver värderas. Om den anses betydelsefull och bevarandevärdfull kan byggnaden eventuellt ges en ny funktion och ett nytt läge inom området.

Produktionsplanering och kostnader

Vägen till Nya Nacka Station i upphöjt läge, med en välfungerande stadsmiljö runtomkring är fullt framkomlig men inte okomplicerad. Bygget måste ske i etapper och samordnas med ett flertal andra projekt som pågår i närområdet och under samma tid. Kostnaden för projektet och fördelning av kostnader mellan olika parter, är i detta tidiga utredningsskede osäkert. Fortsatt projektering och noggrannare kalkylering kan och bör göras inför slutligt startbesked. Genomförd tidsbedömning fokuserar uteslutande på spår- och stationsarbetena.

Analys och förslag

Utgångspunkten har varit att beskriva projektets kostnader nedbrutna i huvudsakliga tekniska områden. Dessutom har en grov tidplan skissats för planering och byggnation. Utbyggnad ska ske med minimal störning av existerande verksamheter. Det är viktigt att den slutliga produktionsmetoden tar stor hänsyn till cyklisters och bussars framkomlighet. Trafik ska kunna

pågå utmed Saltsjöbanan och Värmdövägen med endast minimala avstängningar eller inskränkningar. Det är särskilt viktigt att bevaka fullgoda lösningar för gång- cykel- och kollektivtrafik under byggskedet. Utbyggnad bör ske samordnat med andra spår-, väg- och exploateringsprojekt i området för maximala synergier. Det temporära spår som krävs under byggtiden bedöms kunna placeras söder om Värmdövägen. Att hålla nere spårets utrymmesbehov är väldigt viktigt för att störa omkringliggande funktioner så lite som möjligt och för att ge goda förutsättningar för en bra arbetsmiljö.

Den utförda kostnadsbedömningen har gjorts genom att grovt räkna ihop de mest kostnadspåverkande mängderna och sätta á-priser på dessa. Priserna är hämtade ur nyligen genomförda kalkyler för liknande projekt i Stockholmsområdet. Den troliga kostnaden för projektet, oavsett vem som betalar vad, har bedömts till ca 360 MSEK. Detta inkluderar ett 25 procentigt påslag för projektering, byggherrekostnader och generella osäkerheter. I noggrannare kalkyler som görs i senare projekteringsskeden, tillämpas normal så kallad successiv kalkylering. Det är en iterativ process för att minimera osäkerheter och för att föra in kostnadsspann i kalkylen. Man talar då om min-, trolig- och maxkostnader. Det är för tidigt att genomföra en succesiv kalkyl i detta skede, men redan nu bör alla förstå att bedömd kostnad inte är en exakt sanning.

Innan byggarbetena kan starta krävs att ett stort antal beslut fattas samt att detaljplan och järnvägsplan upprättas. Produktionstiden för upphöjningen av Nacka Station bedöms till 4 till 5 år från det att entreprenören

etablerar sig på platsen tills det att Nya Nacka Station invigs. I tidplanen och bilderna som följer, visas de huvudsakliga momenten, var i tiden de hamnar och hur lång tid de tar. Igen, i detta tidiga utredningsskede är dessa tider endast indikativa. Vid inkoppling av temporärt spår och när den permanenta lösningen ska kopplas in, eftersträvas en så korta avstängningar av Saltsjöbanan som möjligt, men i detta tidiga utredningsskede är det osäkert om en helgavstängning räcker eller om en längre "sommaravstängning" krävs.

I nästa skede

Fortsatt produktionsplanering där olika samordningsfrågor identifieras och beslutas är viktig att fortsätta med. Olika utrymmes- och lokaliseringssfrågor behöver preciseras såsom det provisoriska spårets exakta placering, ur- och inkoppling av spår, etableringsytor för entreprenörer och gemensamma arbeten så som nedgångar till tunnelbanan behöver planeras. Att omkringliggande funktioner kan fortsätta under byggtiden kräver kontinuerlig bevakning.

När ett förslag för utbyggnad lästs, bör en formell successivkalkyl genomföras för projektet. En noggrannare tidsplanering behöver också göras i samråd med berörda projekt- och sakägare i området.

Kalkyl

Kalkylen här intill är gjord genom att översiktligt räkna ihop mängder av olika material och konstruktioner. Här efter har priser angetts för de olika delarna. Dessa är hämtade från andra projekt som planeras eller byggs i Stockholmsregionen. Priserna som valts anger "normal risknivå". De är alltså varken glädjesiffror eller worst case utan ska spegla ett genomsnitt. I slutet av kalkylen finns ett procentuellt påslag utöver själva byggkostnaden. Detta påslag ska täcka osäkerheter såsom konjunktur- och ränteläge, fel och brister i kommande planering, fortsatt planering och projektering samt byggförflyttningar.

Vid en noggrannare kalkylering som görs då ett förordat förslag är beslutat, kommer några saker att hänta.

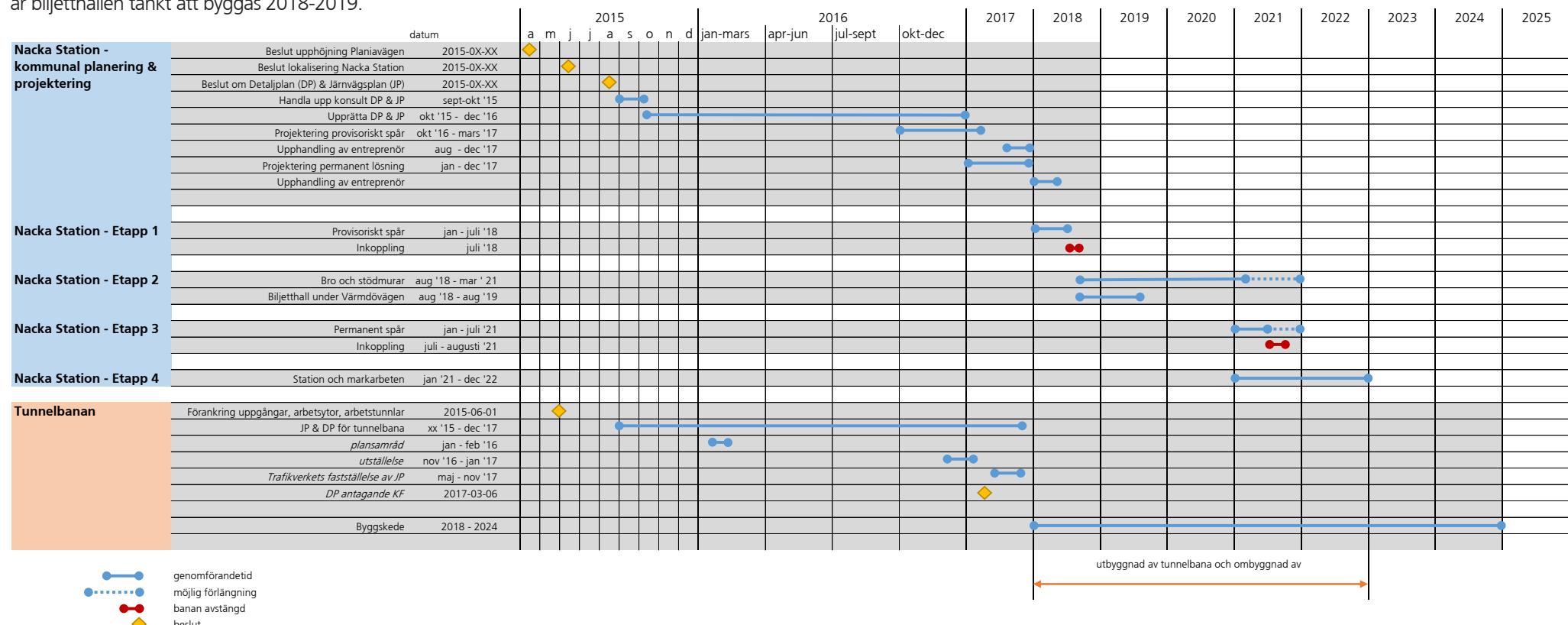
Mängder för olika delar kommer kunna räknas mer noggrant. Priser för olika delar kommer sättas mer exakt och kostnadsspann kommer också att framgå. De största spannen utgör kalkylens största risker och kring dessa kommer det att arbetas extra för att minska spann och risk. Dessutom kommer det procentuella påslaget att projektanpassas och därmed preciseras.

Ambitionen i denna kostnadsbedömning har varit att "runda uppåt" för att undgå att kommande kalkyler blir dyrare. Kostnadsbedömnningen tar ingen hänsyn till vem som betalar vad utan är i detta avseende en bruttokalkyl. I kommande förhandlingar och avtal, kommer kostnader fördelas på olika parter. Vissa poster finns möjlig redan i andra kalkyler och redan fattade beslut.

	sort	mängd	á-pris	summor
Rivning				800 000 kr
mjukmark	m2	2000	250 kr	500 000 kr
asfalt	m2	715	350 kr	250 250 kr
Gata				4 000 000 kr
anslutning Planiavägen och Simbagatan	m2	1995	2 000 kr	3 990 000 kr
Schakt och fyll				1 100 000 kr
jord	m3	1100	500 kr	550 000 kr
berg	m3	350	1 500 kr	525 000 kr
Konstruktioner				146 475 000 kr
bro	m2	3525	35 000 kr	123 375 000 kr
ramper (stödmur snitt tre meter höga)	lm	630	20 000 kr	12 600 000 kr
förarbete tunnelbanan berg- och betong	st	1	10 500 000 kr	10 500 000 kr
Järnväg				59 600 000 kr
dubbelspår komplett	lm	690	50 000 kr	34 500 000 kr
enkelspår komplett	lm	145	35 000 kr	5 075 000 kr
station	st	1	20 000 000 kr	20 000 000 kr
Byggnader				30 700 000 kr
ombyggnad garage	m2	880	15 000 kr	13 200 000 kr
biljetthall	m2	500	25 000 kr	12 500 000 kr
fasad mot Värmdövägen	lm	250	20 000 kr	5 000 000 kr
Provisorier				25 400 000 kr
enkelspår	lm	750	30 000 kr	22 500 000 kr
planskildhet gc (containers)	lm	50	3 000 kr	150 000 kr
tillfällig spårbro	m2	30	25 000 kr	750 000 kr
ledningar	st	1	2 000 000 kr	2 000 000 kr
Flytt av teknik				23 000 000 kr
ny fördelningsstation	st	1	15 000 000 kr	15 000 000 kr
flytt styr o regler SB	st	1	8 000 000 kr	8 000 000 kr
Projektering, BHkostnader, generell osäkerhet	%	25%		291 000 000 kr 72 750 000 kr
Totalsumma (avrundad)				360 000 000 kr

Grov tidplan

Denna tidplan visar en idé till hur ombyggnad av Saltsjöbanan vid Nacka Station och utbyggnad av tunnelbanan kan ske samordnat. Ett stort antal planerings- och beslutssteg föregår själva byggandet. Det är viktigt att projekten håller jämma steg så att beslut som påverkar projekten korsvis, kan tas med bästa möjliga helhetslösning i fokus. Om den ena eller andra tidplanen halkar efter, tvingas projektet på efterkälken till ett reaktivt beteende där viktiga synergier riskerar missas. Ett tydligt exempel är den planerade biljetthallen under Värmdövägen som kräver noggrann samplanering för att nå bästa lösning. I tidplanen är biljetthallen tänkt att byggas 2018-2019.

Etappindelning

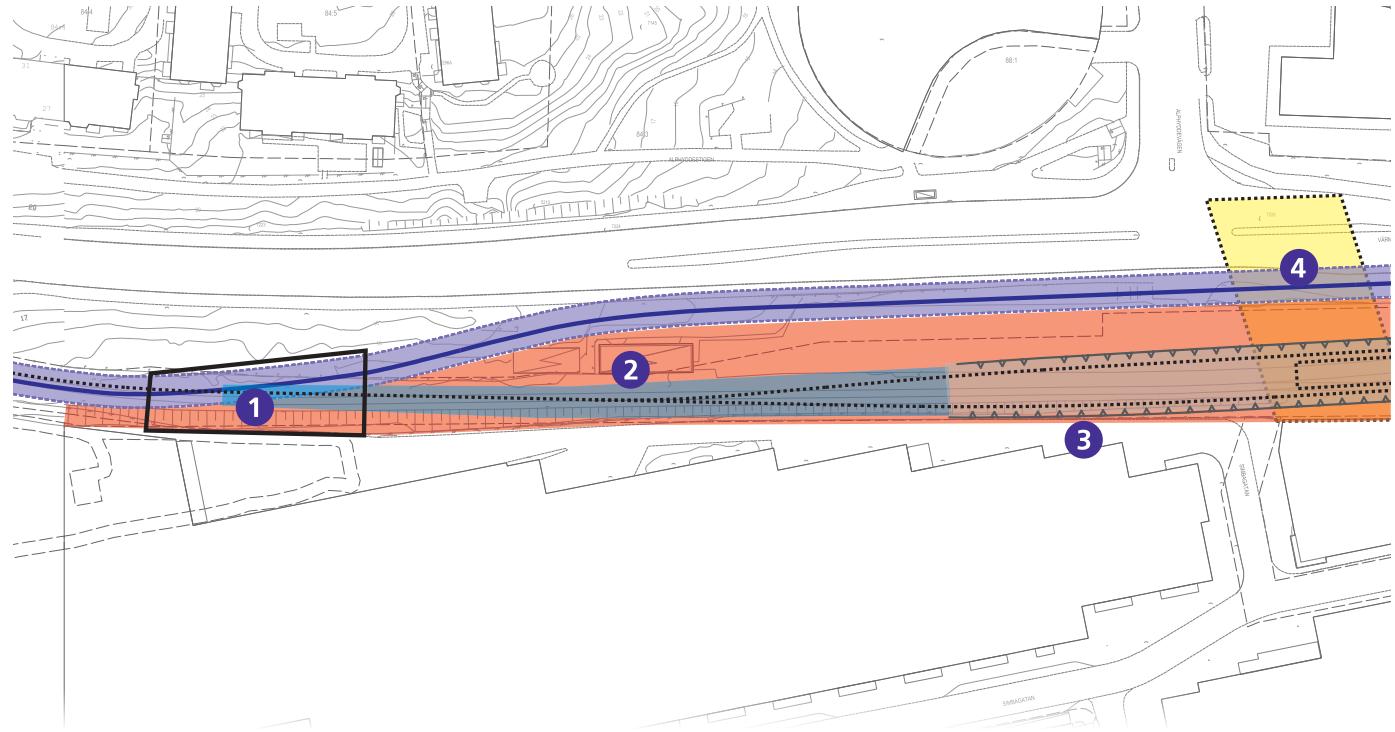
Bilderna på detta uppslag syftar till att översiktligt beskriva hur projektet kan byggas ut. Provisorier behöver först byggas för att hålla tågtrafik mm igång. Sedan kan de permanenta lösningarna börja byggas. Under tiden som biljetthallen byggs under Värmdövägen, leds trafiken om.

Byggskede

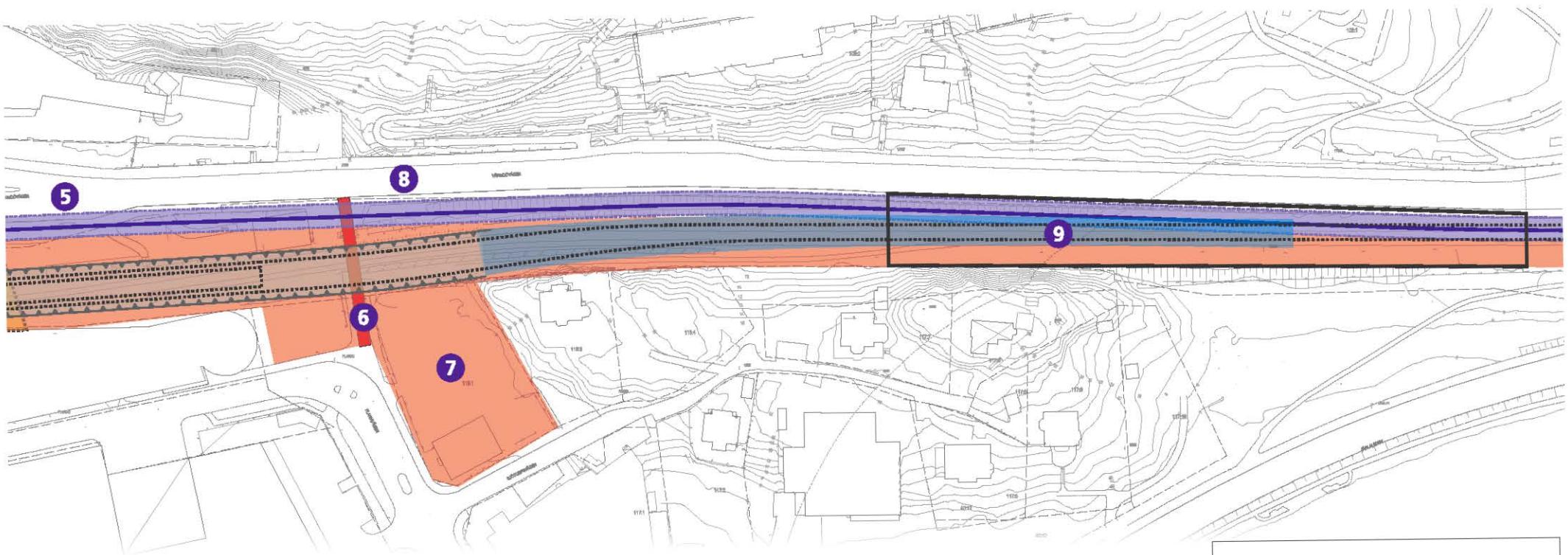
Detta uppslag syftar till att precisera byggskedets huvudsakliga frågeställningar. Det belyser också fortsatta behov av dialog och beslut kring vilka funktioner som behöver vara i drift under byggskedet. Ska ALLT vara igång eller kan man tänka sig vissa förändringar?

- 1** Inkopplingsområdet i väster har en begränsad utbredning och här kan arbetena göras under en begränsad tid. Någon veckas avstängning borde räcka.
- 2** Befintliga teknikhus kan förmodligen vara i drift under byggtiden och även i den permanenta lösningen. Skissandet så här långt indikerar det och det är värtyt att utreda vidare för att undvika kostnaden.
- 3** Nu syns det att konstruktionen kommer nära arbetsområdesgränsen. Denna typ av trimning görs i kommande skede så att tillräckliga arbetsområden skapas. Här handlar det om att "knuffa" konstruktionen ett par meter norrut. Detta torde inte påverka lösningen som helhet.

- 4** Tunnelbanaprojektet planerar en biljetthall under Värmdövägen. Syftet är på så sätt koppla TVÅ uppgångar till EN biljetthall. Denna lösning möjliggör en tunnelbaneuppgång såväl på norra som södra sidan av Värmdövägen vilket är viktigt för att få en god tillgänglighet till omkringliggande bebyggelse. Byggnationen kräver omledning av trafik. På grund av det tillfälliga spåret behöver trafiken ledas om norrut. Den södra uppgången för tunnelbanan kan och bör samlokaliseras med Nya Nacka Station. Det möjliggör smidiga byten mellan tunnelbana, Saltsjöbana och bussar.

- 5** Exakt vilka funktioner som ska vara i drift utmed Värmdövägens södra sida under byggskedet måste diskuteras vidare. Som nu illustrerat är exempelvis busshållplatsen indragen. En liten justering av det temporära spårrets exakta placering behövs för att den tillfälliga gc-tunnelns norra mynning ska få plats. Återigen en trimning av förslaget som görs i nästa skede.

- 6** Tillfällig gång- och cykeltunnel kan behövas under byggtiden om passagen ska vara öppen. Den behöver i så fall utformas noggrannare med hänsyn tagen till rådande höjdförhållanden. Ett alternativ är att om såväl Nacka Station som intilliggande buss hållplats dras in under byggtiden kan kanske även gångpassagen tas bort. Det blir en omväg för primärt trafik till/från Alphyddan men alternativ finns ett par hundra meter i vardera riktningen.
- 7** Lämplig yta för entreprenörens etablering. Genom att detta projekt i sin helhet bedrivs på södra sidan av Värmdövägen kan eventuella tunnelbanerelaterade arbeten lokaliseras till norra sidan.

- 8** Under byggtiden föreslås Nacka station dras in. Resande hänvisas till Sickla station.
- 9** Inkopplingsområdet i öster är långsträckt vilket är problematiskt då det temporära spåret inte kan ligga vid sidan av det permanenta under byggtiden. En längre avstängning av bana krävs. Så som inkopplingsområdet är skissat nu, bedöms en 10-veckorsavstängning likt det som planeras somrarna 2015-2017 även krävas ca 2021. Områdets längd kan minskas genom att trimma förslaget. Ju kortare område, ju kortare avstängning.

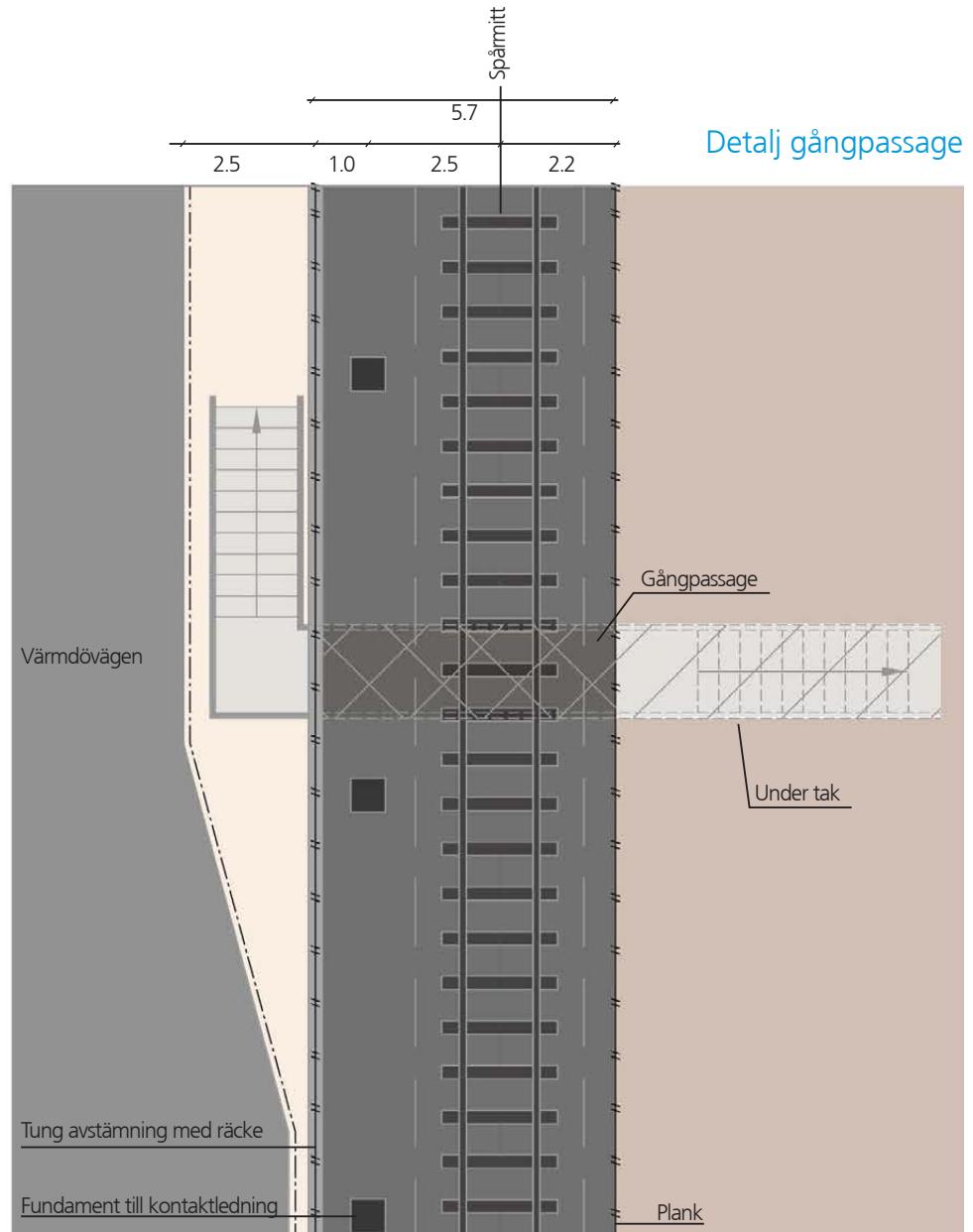
Teckenförklaring

	Temporärt spår
	Permanent spår
	Inhägnat område för temporärt spår
	Arbetsområde för bro
	Tillfällig gång- och cykeltunnel
	Brokonstruktion
	Stödmurar
	Område som måste färdigställas med avstängd tågtrafik
	Samordning av entreprenader krävs

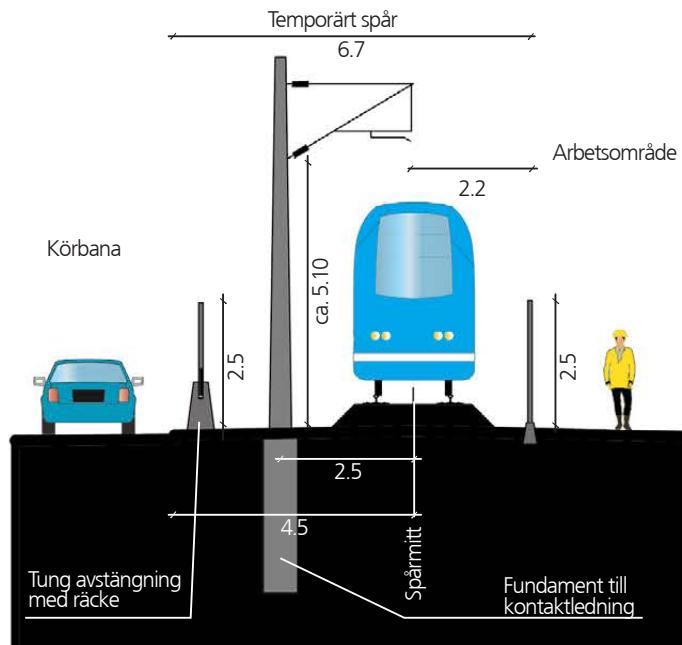
Temporärt spår under byggnation

För att hålla igång trafik på Saltsjöbanan och andra befintliga funktioner såsom busshållplatser och gångpassager, behöver ett tillfälligt spår anläggas.

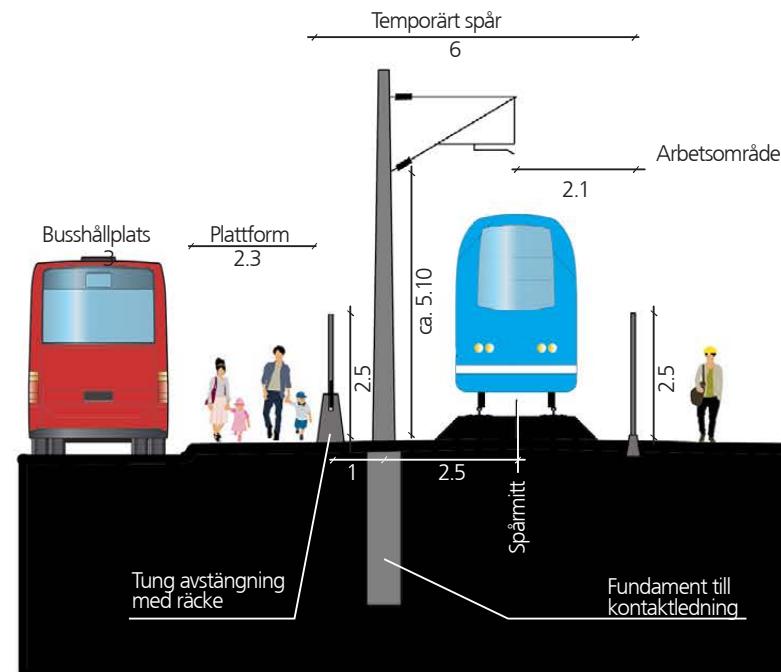
Bilderna på detta uppslag visar hur det kan se ut och hur mycket plats det tar. Ett stort antal regler ska uppfyllas. Spårområdet ska inte kunna beträdas och järnvägens elförsörjning ska inte kunna komma i kontakt med människor eller material så att olycka kan uppstå. Exakt placering och detaljutformning sker i kommande steg men i detta skede kan konstateras att det är möjligt att bygga ett tillfälligt spår utan att väsentligt störa befintliga funktioner.

Värmdövägen

Värmdövägen med hållplats

Alternativa lösningar

Under arbetets gång har frågor väckts kring om förslaget går att anpassa och två alternativ har växt fram.

Slopad station

Nacka Station och Sickla Station på Saltsjöbanan ligger mycket nära varandra. En idé som diskuteras är att helt sonika slopa Nacka Station och hänvisa resenärer till Sickla Station. Behovet av att ansluta Planiavägen till Värmdövägen kvarstår så Saltsjöbanan skulle fortfarande behöva gå på bro. Det som skiljer förslaget funktionellt från huvudförslaget är alltså att det inte skulle finnas någon station på Saltsjöbanan men väl en upp- och nedgång till tunnelbanan under bron, vid Simbagatan.

Restiden på Saltsjöbanan blir något kortare med ett stopp mindre. Bron skulle kunna göras smalare då ingen plattform krävs. Denna avsmalning innebär i sin tur att det frigörs några meter på marken som kan användas till annat såsom bredare gång- och/eller cykelbanor eller att minska Värmdövägens utbredning norrut.

Alternativet har diskuterats i projektgruppen och anses möjlig att genomföra. Vad en slopad station får för konsekvenser för resandet på Saltsjöbanan är inte studerat.

Besparingen som uppnås är att plattform m.m. inte behöver byggas samt att bron kan göras smalare. Kostnaden för förslaget bedöms till 280 MSEK.

Lägre bro

Förslaget är i allt väsentligt samma som huvudförslaget men hela bron sänks så att den fria höjden vid Planiavägen begränsas till 3,5 meter. Det möjliggör då trafikering för fotgängare, cyklister, bilar och bussar men ej större lastbilar. Hela konstruktionen blir en dryg meter lägre än i huvudförslaget.

Anledningen till att förslaget diskuterats är som en idé till billigare lösning då bronars ramper blir kortare och brokonstruktionen i sig blir något billigare på grund av lägre höjd.

Intrycket av en sänkt lösning är svår att bedöma utan att rita upp förslagen med vid den föreslagna höjden, med lokaler under bron, blir skillnaden inte så stor mot huvudförslaget.

Kostnad för detta sänkta förslag, allt annat lika, bedöms hamna på 340 MSEK och med samma byggtid som huvudförslaget. Skillnaden mot huvudförslaget är alltså marginellt och beslutet bör istället hamna på om all trafik ska möjliggöras på Planiavägen eller ej.

Referenser

Atkins Sverige AB (2009). Systemhandling SALTSJÖBANAN Station Nacka. Inkluderande Teknisk beskrivning samt Rapport Geoteknisk undersökning inkl. ritningar, 2009-09-28.

Banverket (2009). Järnvägsutredning Ostlänken, avsnittsutredning Järna–Norrköping. Risk och säkerhet.

Electro engineering AB (2003). Mätningar av den elektromagnetiska strålningen från Tvärbanan. 2003-03-13.

Länsstyrelserna (2014). EBH-områden. Tillgänglig: <http://ext-webbgis.lansstyrelsen.se/Stockholm/Planeringsunderlag/> (sökning 2014-12-10).

Nacka kommun (2014). Planprogram för Planiaområdet.

Pro Natura (2013). Naturvärdesträd Kyrkviken – Planiaområdet, 2013-05-10.

Riksantikvarieämbetet (2014). Fornsök. Tillgänglig: <http://www.fmis.raa.se/cocoon/fornsok/search.html> (sökning 2014-12-09).

SGU (2014). Geologiskt kartblad från SGU (Sveriges geologiska undersökning)

SL (2015). Busstidtabeller.

Spårvagnar i Skåne (2012) Elektriska och magnetiska fält från spårvägstrafik.

Sweco (2013). Dagvattenutredning för planprogram Sicklaön, rapport 1143569000. 2013-06-05, rev 2013-10-09.

Sweco (2013). Trafikutredning kring Planiaområdet, östra Sickla. Augusti 2013, reviderad november 2013.

SÄK-0403 Spårteknik Spårgeometri spårvidd 1435

Trafikförvaltningen SLL (2014). SSÄ-SÄK-0348 Saltsjöbanan Minsta fritt utrymme och minsta skyddsutrymme. Diarienummer SL-2009-12129.

VTI (2006). Inandningsbara partiklar i järnvägsmiljöer; Arlanda C och Arlanda S m fl ytstationer. VTI rapport 538.

Åkerlöf Hallin akustikkonsult AB (2015). PM 01 (Förhandskopia). Nacka station – stomljud, vibrationer och luftljud. 2015-02-05.

Kartmaterial

- Grundkarta
- GKutdrag_Kyrkviken9223.dwg
- Kyrkviken_hojddata.dwg 1_ny 2_ny
- PlaniaA_1400424 MED SEKTION.dwg
- Plan Design P.dwg (från teknikområde spår)
- Profil Design Q.dwg (från teknikområde spår)
- Sektion 3.pdf
- Spårlinjebeberäkningar från tidigare systemhandling.
- Inmätta höjder på befintlig mark vid plattformsområdet .
- 2014-12-03_NackaSt_Första-Utf-skiss
- 2014-12-11_NackaSt_Utf-skiss1, 2014-12-11_NackaSt_Utf-skiss2
- GKutdrag_Kyrkviken9223 m VA ledn.dwg
- Kyrkviken_NackaEnergi.dxf
- kyrkviken_Skanova.dwg

- Kyrkviken_Tele2.pdf
- Kyrkviken_STOKAB.dxf

Muntliga

Saltsjöbanan

Dialog har förts med Stefan Österdahl och Jan-Anders Ihlman på SL/Trafikförvaltningen. Syftet har endast varit att stämma av teknisk/praktisk genomförbarhet kring det studerade förslaget. Följande har framkommit: Ett enkelspår för byggskedet bör räcka. Slutligt svar kräver kontroll av tidtabellsläggning. Elsäkerhetsmått ska innehållas men det finns extraordnära åtgärder som kan tas för att minska dessa avstånd såsom tätä plank och skyddskorgar. Avstånd till byggnad beror på vad som finns i byggnaden och hur fasaden ser ut. Vid tät fasad och inga människor, såsom vid parkeringshuset, bör avstånd kunna minskas. Diverse praktiskt tips och synpunkter på byggskedet har mottagits.

Tunnelbanan

Kontakt har i huvudsak skett indirekt via Nacka Kommuns kontaktperson. De gemensamma intressena i tid och rum har tydligt identifierats gällande den kommande uppgången vid Nacka Station. Ett första gemensamt informations- och samordningsmöte genomfördes 2015-03-05. Det blev för alla parter tydligt att markåtkomst är kritiskt för båda projekt, att en biljetthall för tunnelbanan kan och bör placeras under Värmdövägen för att nå såväl norra som södra sidan av vägen och att fortsatt dialog krävs för ytterligare produktionsplanering.

Tillägg till Teknisk utredning - Upphöjning av Saltsjöbanan vid Nacka Station

Fördjupning kring behovet av Nacka Station

2015-04-27

Petra Carlenarson, Projektledare
08-718 80 00

ATKINS

Magnus Dahlström, Uppdragsledare
08-563 00 628

© Atkins Ltd except where stated otherwise.

The Atkins logo, 'Carbon Critical Design' and the strapline 'Plan Design Enable' are trademarks of Atkins Ltd.

Innehåll

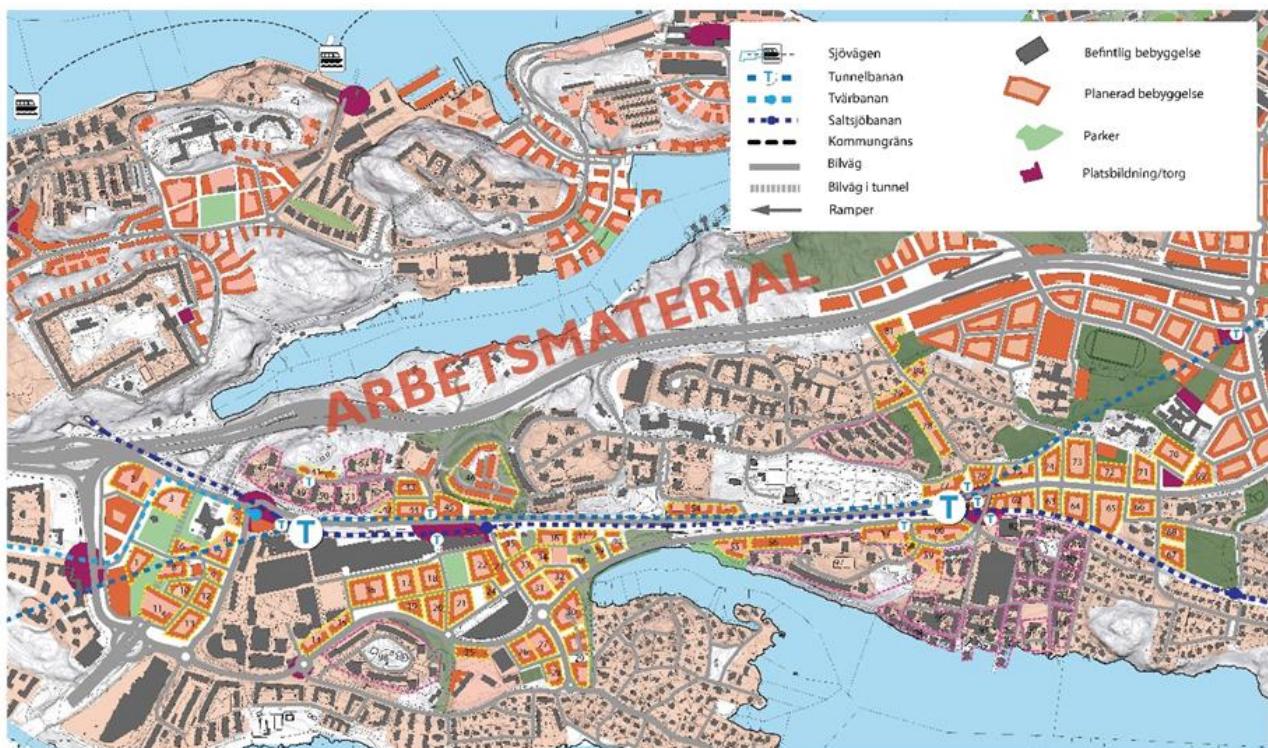
1. Inledning	4
2. Tillgång till kollektivtrafik	5
2.1. Vid resa med Saltsjöbanan	5
2.2. Vid resa med tunnelbana eller Saltsjöbanan	5
2.3. Hur tänker SL?	5
2.4. Bussar på Värmdövägen	5
2.5. Upptagningsområden	6
2.6. Antal resenärer på Saltsjöbanan respektive Tunnelbanan	7
2.7. Sammanfattning – tillgång till spårburen kollektivtrafik	7
3. Stadsmiljö	8
3.1. Visuellt	8
3.2. Funktionellt	10
3.3. Byggtid och kostnad	11
4. Slutsats	12

1. Inledning

Den tekniska utredningen, Upphöjning av Saltsjöbanan vid Sickla Station (2015-03-26), fokuserar på ett huvudalternativ där Nacka Station blir kvar i nytt, upphöjt läge. I slutet av den tekniska utredningen (sid 32) diskuteras kort olika alternativa lösningar med eller utan Nacka Station. Denna PM syftar till att diskutera och i möjligaste mån förtydliga skillnaderna mellan att ha kvar Nacka Station i nytt upphöjt läge eller att ta bort stationen helt och hållet.

Jämförelsen görs utifrån några teman. Dessa är: Tillgång till spårburen kollektivtrafik (hur långt blir det till stationen och vart kan jag åka?), stadsmiljö (kommer det se olika ut och kommer jag uppleva skillnader?) samt byggtid och kostnad (finns det väsentliga skillnader mellan alternativen?).

Jämförelsen bygger i huvudsak på kvalitativa resonemang då det i detta tidiga utredningsskede är svårt att göra exakta beräkningar av exempelvis framtida resande och byggkostnader.

Figur 1 - Sickla och Nacka med befintlig och planerad bebyggelse samt spårförbindelser

2. Tillgång till kollektivtrafik

Följande resonemang hade varit enkelt om det bara var Saltsjöbanan som skulle förändras. Om en station tas bort, så är det klart att vissa får längre till tåget eller till sitt slutliga mål. Men, i detta fall tillkommer tunnelbanan med nya stationslägen och resmöjligheter som till stor del overtar rollen som Saltsjöbanans Nacka Station har idag. Skillnaderna blir därför inte så tydliga eller enkla att finna.

Här följer några skillnader och likheter beroende på om Nacka Station, på Saltsjöbanan, finns kvar eller tas bort.

2.1. Vid resa med Saltsjöbanan

Med destination Slussen – Vid resa västerut tar tunnelbanan dig till Centralstationen medan Saltsjöbanan tar dig till Slussen. De som bor i östra delarna av området (Alphyddan och Finntorp) och vill resa till Slussen med spårburen kollektivtrafik, får istället gå till Sickla Station vilket som mest är ca 450 meter längre.

Med destination Sickla Köpkvarter – Resande som ankommer till området med Saltsjöbanan kliver antingen av vid det nya upphöjda stationsläget mellan Planiavägen och Simbagatan eller vid Sickla station. Beroende på vart inom området man är på väg, blir det skillnader i gångväg. Upplevelsen av ankomsten som sådan blir också olika. Läs mer om detta i kapitlet Stadsmiljö.

Med destination Saltsjöbaden – Om Nacka Station på Saltsjöbanan tas bort, nås stationerna mot Saltsjöbaden endast från Sickla Station. Gångvägen inom området kan bli längre.

2.2. Vid resa med tunnelbana eller Saltsjöbanan

Under denna förutsättning, att det inte spelar någon roll för resenären om ankomst eller avresa sker med tunnelbana eller Saltsjöbanan, blir skillnaden försumbar. Om Nacka Station på Saltsjöbanan dras in, kommer istället en station för Tunnelbanan i princip i samma läge. Skillnaden i gångväg är som mest ca 100 meter (se även Figur 2).

2.3. Hur tänker SL?

Utan att veta i detalj i just detta projekt, har SL som princip att inte köra parallella kollektivtrafiklinjer. Det betyder att om två linjer hamnar intill varandra och har likvärdiga hållplatser/stationer så bör en kontroll göras om någon hållplats/station på den ena eller andra linjen kan dras in. Anledningen till denna princip är att få så korta restider som möjligt i kollektivtrafiken och därmed vara ett så attraktivt alternativ till bil som möjligt. Undantaget är så klart identifierade bytespunkter där det är viktigt att kunna byta mellan olika kollektivtrafikslag.

Att ta bort Nacka Station på Saltsjöbanan ligger i linje med denna princip. Byte kan fortfarande ske i Sickla, där dessutom Tvärbanan nås och ett stopp mindre på Saltsjöbanan förkortar restiden.

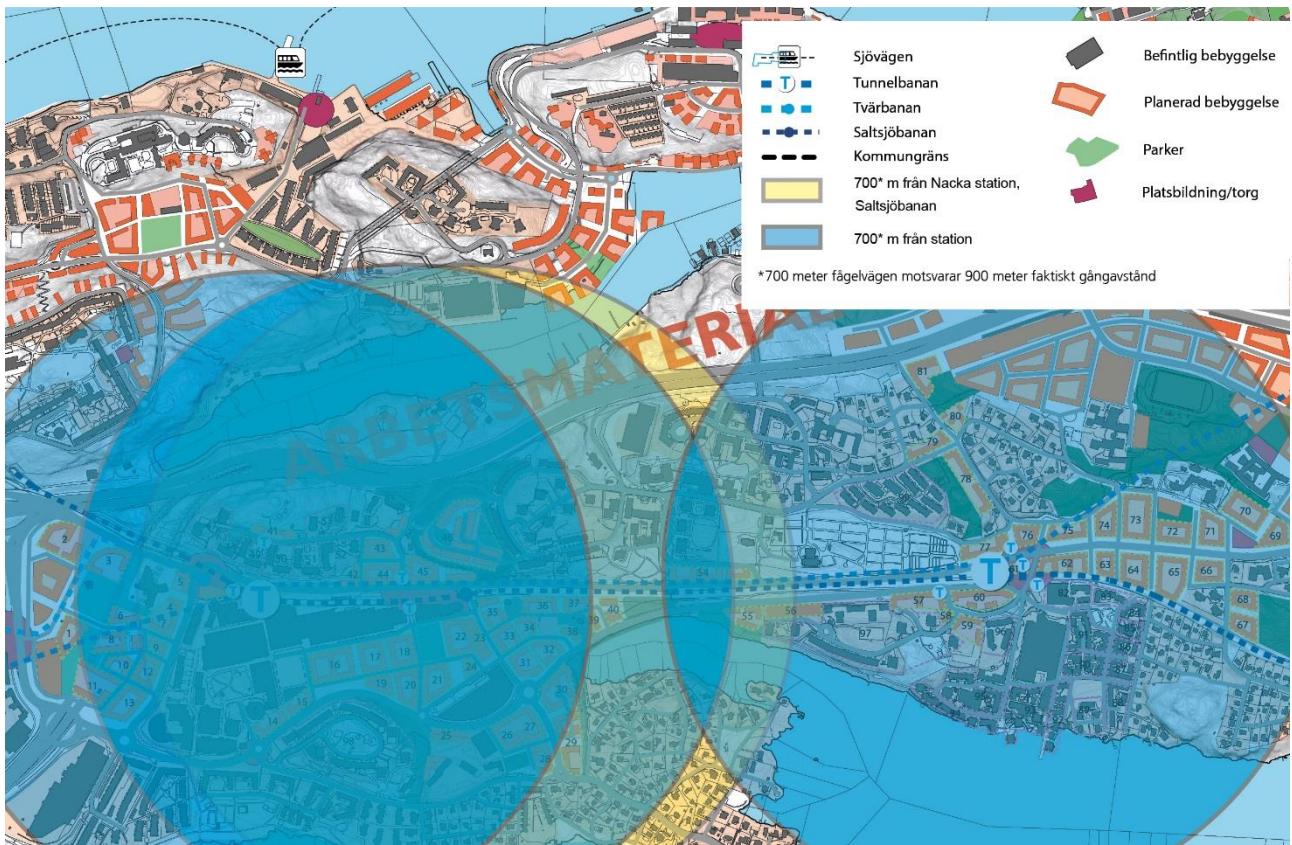
2.4. Bussar på Värmdövägen

Bussar kommer fortsätta trafikera Värmdövägen i någon omfattning. Men i likhet med resonemanget i stycket innan, att inte köra parallella linjer, kommer SL med största sannolikhet eftersträva en optimering av linjenätet utifrån den nya totala kollektivtrafikbilden, när tunnelbanan är i drift. Möjligens kan bussarnas trafikering skilja något beroende på om Nacka Station på Saltsjöbanan är kvar eller ej. Totalt sett är det rimligt att utgå ifrån att ingen bussresenär ska drabbas negativt om stationen tas bort.

2.5. Upptagningsområden

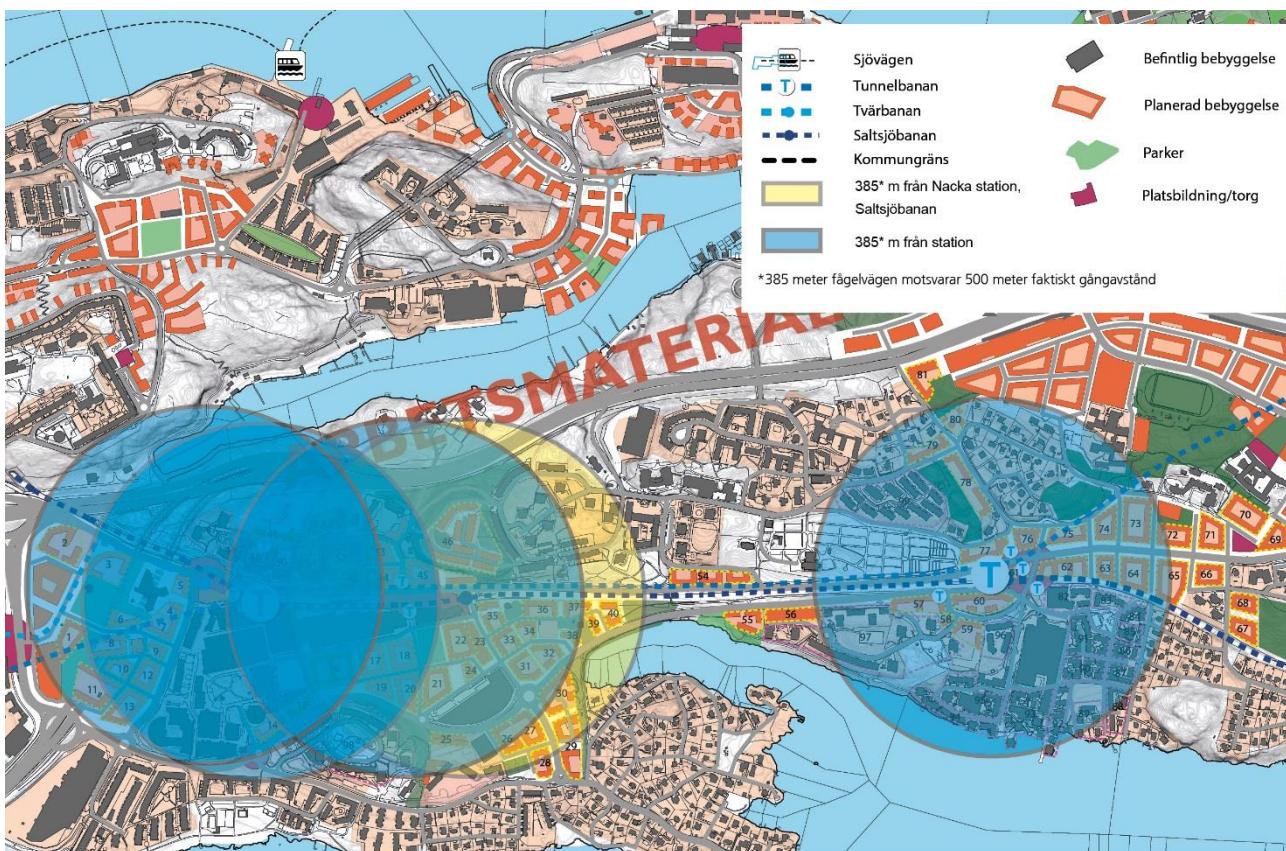
Begreppet upptagningsområde avser hur många potentiella kollektivtrafikresenärer som nås inom ett visst avstånd från ett visst stations- eller hållplatsläge. Olika mått på "rimligt avstånd till station" figurerar. SL brukar mena att en gångväg på upp till 900 meter till spårstation är acceptabelt. Förenklat motsvarar detta ca 700 meter fågelvägen vilket illustreras med ringar i följande bilder. Enligt en rapport från Länsstyrelsen i Skåne ligger ett så kallat "stationsnära läge", det vill säga läge med stor potential att attrahera kollektivtrafikresenärer, högst 500 meters gångväg från station.

I ett stadsbyggnadsprojekt som detta, där en hög andel kollektiva resor är att föredra, kan 900 meter tyckas för långt. I följande bilder visas hur väl bostäder och arbetsplatser täcks av 900 respektive 500 meters avstånd till närmaste station.

Figur 2 – Områden som nås inom 900 meters gångväg till station .

I Figur 3 illustreras vilka ytor som nås inom 500 meters gångväg. Stora delar av planerad exploatering ryms fortfarande inom cirklarna. Det uppstår en skillnad i Planiaområdets östra del om Saltsjöbanans Nacka Station tas bort.

Figur 3 – Områden som nås inom 500 meters gångväg till station.

2.6. Antal resenärer på Saltsjöbanan respektive Tunnelbanan

Värt att notera är också skillnaden i antal resande med de två olika spårsystemen. Stationerna Sickla och Nacka på Saltsjöbanan har idag cirka 800 respektive 600 påstigande per dygn. Tunnelbanans kommande hållplatser förväntas ha ca 10 000 resenärer per dygn. Hur resandet kommer fördelat mellan Tunnelbanan och Saltsjöbanan i framtiden kan inte bedömas utan beräkningar som ej varit möjliga att genomföra i detta skede. Dessa utförs av SL vilka inte haft möjlighet att beräkna på så kort varsel. Beräkningar är tänkta att genomföras senare under året.

2.7. Sammanfattning – tillgång till spårburen kollektivtrafik

Tunnelbanan och Saltsjöbanan delar i princip stationslägen inom studieområdet. Därför nås också i princip samma bostäder och arbetsplatser från tunnelbanan respektive Saltsjöbanan. Någon skillnad blir det beroende på om Centralen eller Slussen är målpunkt för resenären. Någon skillnad blir det också i resrelationen Sickla Köpkvarter – Saltsjöbaden men dessa anses inte alternativskiljande. Därför borde inte Nacka Stations (avser Saltsjöbanan) vara eller icke vara innebära större skillnader för kollektivtrafikresenären. Oavsett om Nacka Station blir kvar eller ej, kommer bussar fortsatt att trafikera Värmdövägen för att komplettera den spårburna kollektivtrafiken.

3. Stadsmiljö

Blir det då någon skillnad för stadsdelen om Nacka Station finns kvar eller dras bort? Följande sidor visar på några skillnader såväl visuellt som hur olika delområden kan komma att användas något olika.

3.1. Visuellt

Den visuella skillnaden består i att det på upphöjningens tak antingen finns en station eller inte. Dessutom kan upphöjningen som helhet göras något smalare om inte stationen behövs eftersom spåren inte behöver dras isär för att ge plats för en plattform. Med station kommer man också att se väntande resenärer och tåg som stannar och åker iväg. Det blir liv och rörelse på taket. Utan station kommer tågen endast att passera förbi och några mäniskor kommer ej att synas.

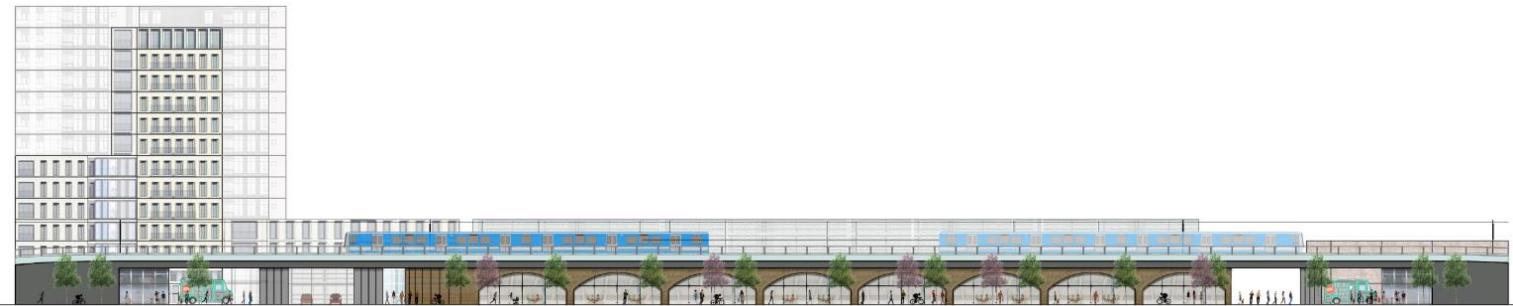
I korsningen Värmdövägen/Simbagatan blir skillnaden marginell. En biljetthall kommer fortfarande finnas men den leder då bara till tunnelbanan. Någon uppgång till Saltsjöbanan kommer ej finnas. I korsningen Planiavägen/Värmdövägen kommer ingen entré till Saltsjöbanan finnas och platsen kanske blir något mindre livlig. Nedan visas några bilder som illustrerar skillnaden med eller utan Nacka Station.

Figur 4 Planskiss utan Nacka Station.

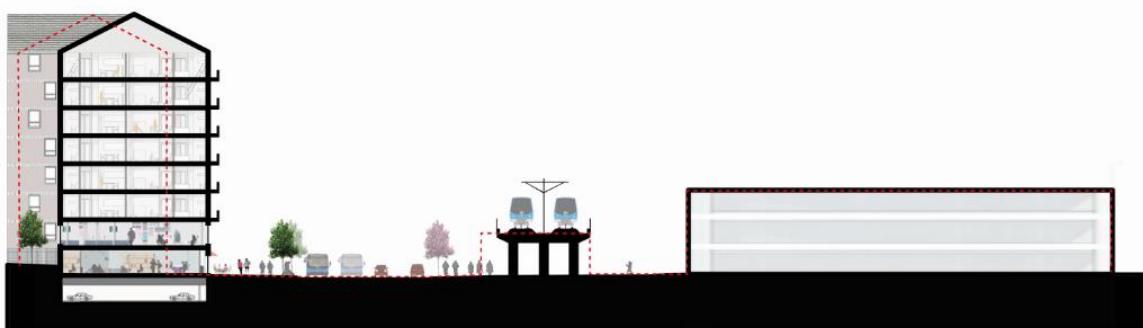
Figur 5 Planskiss med Nacka Station.

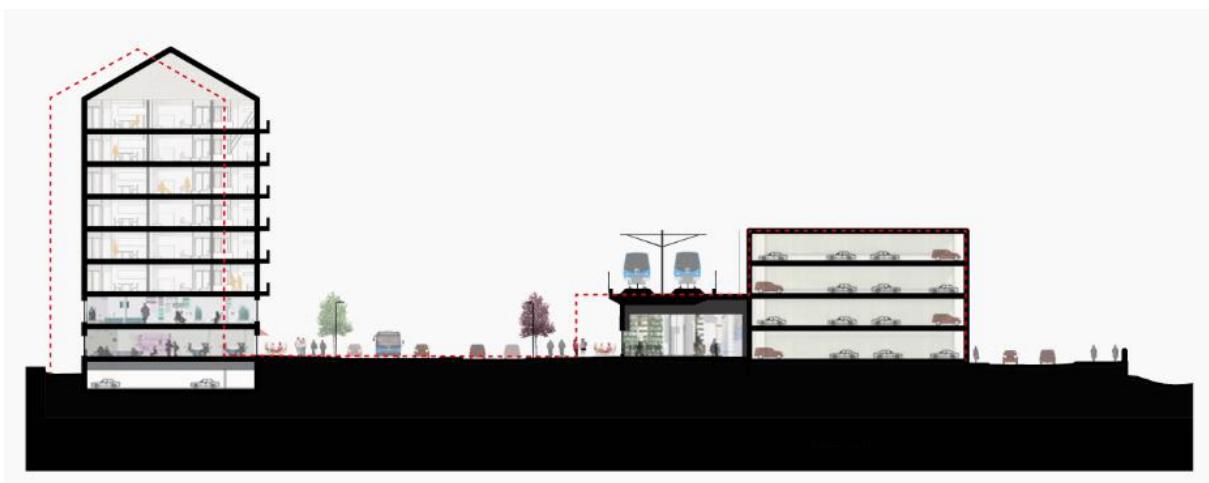
Figur 6 Elevation utan Nacka Station

Figur 7 Elevation med Nacka Station

Figur 8 Utan Nacka Station. Röd linje visar förslaget då stationen finns kvar. (sektion motsvarar A-A i huvudrapport)

Figur 9 Utan Nacka Station. Röd linje visar förslaget då stationen finns kvar (sektion motsvarar B-B i huvudrapport)

3.2. Funktionellt

Två huvudsakliga skillnader har identifierats. Utrymmesmässigt tar förslaget utan station lite mindre plats. Det innebär att det blir mer plats för planerad bebyggelse norr om Värmdövägen och att den kan skjutas något söderut. Alternativt kan utrymmet användas för generösare ytor för gång- och cykeltrafik.

Den andra huvudsakliga funktionella skillnaden är vilken plats, Nacka Station eller Sickla Station, som blir den huvudsakliga kollektivtrafikknutpunkten i området. Oavsett vilken det blir så är det troligt att denna plats kommer att upplevas som en av områdets starkaste platser likt ”torget i byn”. Såväl runt Sickla Station som Nacka Station kommer många nya byggnader uppföras och gaturummen längs Sickla Industriväg och Värmdövägen kommer få en betydligt urbanare karaktär. Dessutom kommer Tvärbanan att förlängas till Sickla station, vilket gör denna plats till en ännu starkare kollektivtrafikknut och framtidiga nav i stadsdelen.

Oavsett vilket nav stationslägena som blir områdets ”torg” eller centrum så kommer vägarna till och från denna plats att ha attraktiva butikslägen i och med att många rör sig utmed stråken. Detta är viktigt att komma ihåg vid programmering av enskilda fastigheters bottenvåningar. En viktig kvalitet att slå vakt om, är att med lokaler under järnvägsbron får Sickla Köpkvarter ett ”framflyttat skyltfönster” mot Värmdövägen och flera nya möjliga entréer. Det betyder att gatumiljön utmed Värmdövägens båda sidor bör utformas så att Värmdövägen upplevs som en gata i stadsdelen som nu ligger inne i området och inte som idag, en trafikled utanför området. Att gående väljer att gå utmed Värmdövägen mellan olika målpunkter är viktigt oavsett vilken punkt som blir den huvudsakliga kollektivtrafikknuten.

Återigen, Saltsjöbanan och Tunnelbanan har dubblerade stationslägen inom området och borde därför tåla att Saltsjöbanans Nacka Station dras in. Tunnelbanan är fortfarande tillgänglig. Skillnaderna för området i stort är troligtvis marginella men för kvarteren lokalt runt Planiavägen, kan avsaknaden av Nacka Station på Saltsjöbanan möjligen minska aktivitetsnivån något i närområdet.

Sammanfattningsvis går det i detta läge inte att hitta någon tydlig alternativskiljande kvalitet med eller utan Saltsjöbanans Nacka Station. Båda scenarien bättar för en attraktiv stadsdel med mindre programmeringsskillnader.

3.3. Byggtid och kostnad

Alternativet utan station är billigare att bygga, tar mindre plats och även något kortare tid att färdigställa. Den stora kostnaden ligger dock i själva upphöjningen av Saltsjöbanan vilken är densamma såväl med som utan station. En kostnadsbesparing på ca 80 MSEK är rimlig att uppnå på grund av smalare upphöjning och avsaknad av station. En besparing i byggtid på upp till ett år kan vara möjlig att uppnå om Saltsjöbanans Nacka Station tas bort. En del av besparingen kan behöva läggas på att optimera Sickla Stations läge som kollektivtrafikknutpunkt. Exempelvis kan tillfartsvägar behöva förtäckas och markytor göras mer generösa.

	sort	mängd	á-pris	summor
Rivning				800 000 kr
mjukmark	m2	2000	250 kr	500 000 kr
asfalt	m2	715	350 kr	250 250 kr
Gata				4 000 000 kr
anslutning Planiavägen och Simbagatan	m2	1995	2 000 kr	3 990 000 kr
Schakt och fyll				1 100 000 kr
jord	m3	1100	500 kr	550 000 kr
berg	m3	350	1 500 kr	525 000 kr
Konstruktioner				103 600 000 kr
bro	m2	2300	35 000 kr	80 500 000 kr
ramper (stödmur snitt tre meter höga)	lm	630	20 000 kr	12 600 000 kr
förarbete tunnelbanan berg- och betong	st	1	10 500 000 kr	10 500 000 kr
Järnväg				39 600 000 kr
dubbelspår komplett	lm	690	50 000 kr	34 500 000 kr
enkelspår komplett	lm	145	35 000 kr	5 075 000 kr
Byggnader				27 000 000 kr
ombyggnad garage	m2	880	15 000 kr	13 200 000 kr
biljetthall	m2	500	25 000 kr	12 500 000 kr
fasad mot Värmdövägen	lm	250	5 000 kr	1 250 000 kr
Provisorier				25 400 000 kr
enkelspår	lm	750	30 000 kr	22 500 000 kr
planskildhet gc (containers)	lm	50	3 000 kr	150 000 kr
tillfällig spårbro	m2	30	25 000 kr	750 000 kr
ledningar	st	1	2 000 000 kr	2 000 000 kr
Flytt av teknik				23 000 000 kr
ny fördelningsstation	st	1	15 000 000 kr	15 000 000 kr
flytt styr o regler SB	st	1	8 000 000 kr	8 000 000 kr
Projektering, BHkostnader, generell osäkerhet	%	25%		225 000 000 kr 56 250 000 kr
Totalsumma				281 000 000 kr

4. Slutsats

Tillgången till kollektivtrafik för boende och arbetande inom området bedöms inte försämras nämnvärt om Nacka Station tas bort. Det är snarare så att med tillkomsten av tunnelbanan förbättras kollektivtrafiktillgången markant för de allra flesta resenärer även om Saltsjöbanan inte stannar vid Nacka Station. För Saltsjöbanan innebär en sloopad Nacka Station en något kortare restid för de allra flesta vilket är gynnsamt för banan i stort.

Områdets karaktär bedöms inte förändras nämnvärt om Nacka Station tas bort. Saltsjöbanans upphöjning med lokaler under byggs ändå och Värmdövägen får likvärdig utformning. Det kan snarare vara så att alternativet utan Nacka Station ger en något bättre miljö för de närboende norr om Värmdövägen som slipper eventuellt störande ljud från stationen.

Ekonomiskt och byggtekniskt finns besparingar att göra. En förkortat byggtid på upp emot ett år är möjlig och en besparing på ca 80 MSEK kan göras. Dessa antaganden grundar sig på de kalkyler och tidplaner som skissats.

Sammanfattningsvis har det inte gått att finna några starka motiv för att behålla Nacka Station. Ansatsen att en indragen station inte nämnvärt påverkar kollektivtrafikresenärernas valmöjligheter bör dock verifieras av Trafikförvaltningen.

Underlag för beslut om fortsatt planering av Saltsjöbanans upphöjning vid Nacka station *Bortvalda alternativ koppling Värmdövägen – Planiavägen vid Nacka station*

Denna sammanställning redogör för de alternativ för koppling mellan Planiavägen och Värmdövägen i Sickla som har varit uppe tidigare i kommunens planering men har valts bort av olika skäl. Några av dem har utretts vidare och några har valts bort i tidiga skeden på grund av uppenbara skäl, till exempel tekniska hinder eller allt för stora kostnader.

De alternativ som har valts bort redovisas nedan:

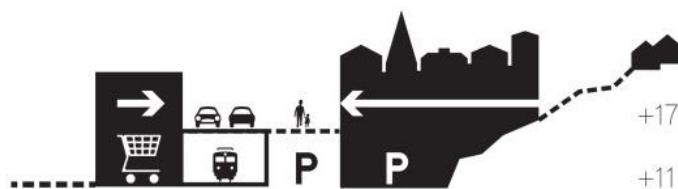
1. Planiavägen och Värmdövägen höjs upp (överdäckning ovanför Saltsjöbanan)
2. Planiavägen sänks ned under Saltsjöbanan
3. Plankorsning Planiavägen/Saltsjöbanan
4. Saltsjöbanan sänks ner i tunnel under Planiavägen

Karta över området

I. Planiavägen och Värmdövägen höjs upp

Våren 2014, i samband med programarbetet för Planiaområdet, gjordes en jämförelse mellan alternativen att höja upp Saltsjöbanan eller bygga en överdäckning för vägen ovanför Saltsjöbanan, som då skulle ligga kvar på befintlig nivå. Jämförelsen gjordes av ÅF och White arkitekter i samråd med kommunen.

Schematisk illustration för överdäckning med nord-sydlig sektion vid Planiavägen/ Värmdövägen.

Alternativet överdäckning valdes bort på grund av följande orsaker:

- Värmdövägens höjda nivå kräver att Planiavägen har en kraftig stigning, denna behöver påbörjas redan söder om Planiarondellen (se karta över området ovan). Detta medför stora osäkerhetsfaktorer och kostnader för genomförandet.
- Om Saltsjöbanan i framtiden skulle komma att ersättas av den planerade tunnelbanan är rummet under överdäckningen svårt att nyttja för annat än parkering.
- Kostnaden bedöms bli avsevärt högre jämfört med alternativet med upphöjd Saltsjöbana.
- Den stora nivåstegetringen vid Planiavägen medför helt nya och avsevärt försvårande förutsättningar för planerad bebyggelse angränsande i öster. Omstart av planprogrammet krävs och bostadsbebyggelse försenas. En markhöjning får konsekvenser för fastigheter på stort avstånd. Projektets omfattning och utbredning kräver stor gemensam beslutsamhet. Projektet kan svårligen delas in i etapper och blir därför mycket svårt att genomföra om inte alla parter är med från start.
- Bedöms ta betydligt längre tid att genomföra och innebär att Saltsjöbanan stängs av under hela byggtiden.

2. Planiavägen sänks ned under Saltsjöbanan

Detta alternativ valdes bort under arbetet med planprogrammet för Planiaområdet.

Alternativet har valts bort på grund av följande orsaker:

- Topografin i området innebär stora svårigheter vad gäller stadsmässig utformning och tekniskt genomförande. Alternativet innebär stora ingrepp i stadsmiljön. Bland annat krävs en nivåjustering på 60 meter både söderut och norrut för att ta upp höjdskillnaderna för Planiavägen. Anslutningar till omgivande bebyggelse försvaras eller omöjliggörs. Den stora nivåstegetingen medför helt nya och avsevärt försvarande förutsättningar för planerad bebyggelse angränsande i öster. Omstart av planprogrammet krävs och bostadsbebyggelse försenas.
- En lösning med nedsänkt väg innebär inte samma stadsmässiga lösning med trygga och trevliga passager för fotgängare och cyklister. Alternativet innebär att spåret ligger kvar som en barriär i stadsmiljön och att den stadsmässiga lösningen med lokaler uteblir. Möjligheten att skapa en stadsgata med handel och verksamheter i bottenvåningar på båda sidor om Värmdövägen försvinner.
- Saltsjöbanan måste stängas av under hela byggtiden.

3. Plankorsning Planiavägen/Saltsjöbanan

Ett alternativ där korsningen Planiavägen och Saltsjöbanan möts i samma plan i marknivå har också studerats under arbetet med planprogrammet för Planiaområdet. Alternativet har valts bort på grund av följande orsaker:

- Säkerhet- och trygghetsaspekter. Förskolan vid Svindersviksvägen ska byggas ut. Många barn rör sig även från norr om spåren till Sickla skola i söder. Erfarenheter visar att en plankorsning mellan väg och järnväg innebär stor risk för att gående korsar spåren även när korsningen är stängd, med ökad olycksrisk som följd. Detta är särskilt olämpligt i närheten av en skola/förskola.
- Lösningen innebär störningar i trafikflödet, köbildung uppstår för fordon vid tågpassage. Stockholms läns landsting utökar nu kapaciteten på Saltsjöbanan, vilket ytterligare talar emot en plankorsning.
- Alternativet innebär att spåret ligger kvar som en barriär i stadsmiljön och att den stadsmässiga lösningen med lokaler uteblir. Möjligheten att skapa en stadsgata med handel och verksamheter i bottenvåningar på båda sidor om Värmdövägen försvinner.
- Plankorsningar mellan väg och järnväg ses allmänt som en olämplig lösning. Bland annat arbetar Trafikverket för andra, mer trafiksäkra lösningar.

4. **Saltsjöbanan sänks ner i tunnel under Planiavägen**

Detta alternativ skulle innebära en lösning med en nedsänkt Saltsjöbana i tunnel under Planiavägen med möjlighet till överdäckning av banan på ett område från kopplingen Simbagatan till kopplingen Planiavägen. Alternativet har valts bort utifrån följande, framför allt stadsmiljömässiga, orsaker:

- Dagens barriäreffekt kvarstår, men förstärkt i form av ett långt (ca 800 meter) nedsänkt tråg (hål) i stadsmiljön. Den stadsmässiga lösningen med lokaler uteblir. Möjligheten att skapa en stadsgata med handel och verksamheter i bottenvåningar på båda sidor om Värmdövägen försvisser.
- Platsen är redan idag utpekad som en kritisk punkt för dagvattenhantering vid skyfall. Ett tråg kan innebära ytterligare problem för dagvattenhanteringen.
- Alternativet innebär stora svårigheter till samordning med planering och byggnation av tunnelbanans biljetthall under Värmdövägen.
- Alternativet innebär att Saltsjöbanan stängs under hela byggtiden.

19 (100)
25 maj 2015

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

§ 137

Dnr KFKS 2010/535-251

Exploateringsavtal för Kvarnholmen etapp 4

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att kommunen skall ingå föreslaget exploateringsavtal med Holmenkvarnen 1 AB, Holmenkvarnen 5 AB och Holmenkvarnen 8 AB avseende detaljplan för flerbostadshus inom fastigheten Sicklön 38:1 på Kvarnholmen.

Ärendet

Detaljplanens syfte är att planlägga södra Kvarnholmen för bostäder och en förskola. Detaljplanen utgör etapp 4 av utbyggnaden på Kvarnholmen och följer huvudsakligen riktslinjerna i det godkända planprogrammet. Totalt innehåller detaljplanen cirka 72 800 kvadratmeter tillkommande ljus BTA (bruttototalarea). Ett i dagsläget rimligt antagande skulle ge cirka 700 lägenheter och cirka 5000 kvadratmeter lokaler. Kommunens bedömmning är att detaljplaneförslaget innebär en betydande miljöpåverkan.

All mark inom projektet ägs av exploateren via dotterbolag. Mark som planläggs som allmän platsmark kommer att överlätas till kommunen efter färdigställandet.

Avtalet innebär bland annat att utbyggnaden av allmänna anläggningar och finansieringen av dessa säkerställs, att kommunen och exploaterörerna är överens om erforderliga fastighetsrättsliga åtgärder i enlighet med detaljplaneförslaget. Avtalet ligger även till grund för den medfinansiering av erforderliga infrastrukturåtgärder (Kvarnholmsförbindelsen) som ingår i ramavtalet för Kvarnholmen.

Handlingar i ärendet

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott den 28 april 2015 § 73

Exploateringenshetens tjänsteskrivelse den 3 mars 2015

Bilaga 1 Exploateringsavtal med Holmenkvarnen 1 AB, Holmenkvarnen 5 AB och Holmenkvarnen 8 AB med bilagor

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott den 28 april 2015 § 73

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott föreslog kommunstyrelsen fatta följande beslut. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att kommunen skall ingå föreslaget exploateringsavtal med Holmenkvarnen 1 AB, Holmenkvarnen 5 AB och Holmenkvarnen

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

20 (100)
25 maj 2015

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

8 AB avseende detaljplan för flerbostadshus inom fastigheten Sicklön 38:1 på Kvarnholmen.

Yrkanden

Christina Ståldal (NL) yrkade att ärendet avslås.

Cathrin Bergenstråhle (M) yrkade, med instämmande av Jan-Eric Jansson (KD), bifall till stadsutvecklingsutskottets förslag.

Beslutsgång

Med avslag på Christina Ståldals yrkande beslutade kommunstyrelsen i enlighet med Cathrin Bergenstråhles yrkande.

Protokollsanteckningar

Christina Ståldal lät anteckna följande för Nackalistans kommunstyrelsegrupp.

"Utbyggnaden av Kvarnholmen pågår för fullt och mycket tid, kraft och budget läggs på projektet. Det ingår i Nacka bygger stad som Nackalistan inte helt ansluter sig till därför att vi vill ha en mer måttlig expansion i en takt som invånare, infrastruktur, miljö och ekonomi tillåter. Denna del av Kvarnholmsprojektet kommer att bli alltför tättbebyggt. Gamla förroreningar kommer att göra att bostäderna blir mycket dyra när kostnaden för renig bakas in i exploateringskostnaderna. Den sociala hållbarheten blir inte vad den var tänkt. Nackalistan yrkar avslag på planen i dess nuvarande utformning och är också oroad för att de planerade kommersiella lokalerna som brukar finnas i en stad inte heller kommer att kunna förverkligas pga bristande ekonomi och underlag."

- - - -

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Exploateringsavtal för Kvarnholmen etapp 4

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att kommunen skall ingå föreslaget exploateringsavtal med Holmenkvarnen 1 AB, Holmenkvarnen 5 AB och Holmenkvarnen 8 AB avseende detaljplan för flerbostadshus inom fastigheten Sicklön 38:1 på Kvarnholmen.

Sammanfattning

Detaljplanens syfte är att planlägga södra Kvarnholmen för bostäder och en förskola. Detaljplanen utgör etapp 4 av utbyggnaden på Kvarnholmen och följer huvudsakligen riktlinjerna i det godkända planprogrammet. Totalt innehåller detaljplanen cirka 72 800 kvadratmeter tillkommande ljus BTA (bruttototalarea). Ett i dagsläget rimligt antagande skulle ge cirka 700 lägenheter och cirka 5000 kvadratmeter lokaler. Kommunens bedömning är att detaljplaneförslaget innebär en betydande miljöpåverkan.

All mark inom projektet ägs av exploateren via dotterbolag. Mark som planläggs som allmän platsmark kommer att överlätas till kommunen efter färdigställandet.

Avtalet innehåller bland annat att utbyggnaden av allmänna anläggningar och finansieringen av dessa säkerställs, att kommunen och exploaterarna är överens om erforderliga fastighetsrättsliga åtgärder i enlighet med detaljplaneförslaget. Avtalet ligger även till grund för den medfinansiering av erforderliga infrastrukturåtgärder (Kvarnholmsförbindelsen) som ingår i ramavtalet för Kvarnholmen.

Bakgrund

Detaljplanen utgör etapp 4 av utbyggnaden på Kvarnholmen och följer huvudsakligen riktlinjerna i det godkända planprogrammet.

Totalt innehåller detaljplanen cirka 72 800 kvadratmeter tillkommande ljus BTA. Ett i dagsläget rimligt antagande skulle ge cirka 700 lägenheter och cirka 5000 kvadratmeter lokaler.

Avtalet ingås med de fastighetsägande bolagen Holmenkvarnen 1 AB, Holmenkvarnen 5 AB och Holmenkvarnen 8 AB som i sin tur ägs av Kvarnholmen Utveckling AB. Kvarnholmen Utveckling AB ägs i lika delar av JM AB och Sicklaön Invest AB. Sicklaön Invest AB ägs till 50% av PEAB AB och 12,5 % av Folksam ömsesidig sakförsäkring och 37,5 % av Folksam ömsesidig livförsäkring.

I avtalet ingående fastigheter är Sicklaön 38:1, Sicklaön 37:40 och Sicklaön 37:43. Explotören äger alla fastigheter.

I syfte att reglera marköverlåtelser, fördelning av kostnader för utbyggnad av allmänna anläggningar, principer för genomförande med mera har ramavtal upprättats 2006-09-28 med Explotören, då KF Fastigheter AB. Detta avtal följer de principer som upprättades i ramavtalet.

Huvudsakligt innehåll i förslagen till exploateringsavtal

Exploateringsavtalet reglerar i huvudsak:

- Vilken mark som ska överlätas till kommunen i egenskap av allmän plats och former för detta överlätande.
- Hur anläggningar inom området, som ska överlätas till kommunen, ska utföras och i vilket skick dom ska överlämnas till Kommunen.
- Kostnadsfördelning
- Nödvändiga fastighetsregleringar, inklusive servitutsupplåtelser
- Speciella krav på byggnation inom framtida Allmän platsmark
- Speciella krav på byggnation inom framtida Kvartersmark
- Föreskrifter för sanering av föroreningar
- Säkerheter för Explotörens åtaganden
- Avtalets överlätelsemöjligheter

Ekonomiska konsekvenser

Explotören står för alla kostnader för planläggning och genomförande av detaljplanen.

Vidare erlägger Explotören en medfinansieringsavgift enligt tidigare avtal som bidrag till finansieringen av Kvarnholmsförbindelsen. Denna medfinansiering uppgår för detta avtal till 52 052 000 SEK i 2006 års penningvärde, som räknas upp till datum för planens laga kraft vinnande, då även avgiften ska erläggas.

Inom planområdet ska exploateren upplåta en förskola på 4 avdelningar i den nordöstra bergsbebyggelsen.

Bilagor

Bilaga 1 Exploateringsavtal med Holmenkvarnen 1 AB, Holmenkvarnen 5 AB och Holmenkvarnen 8 AB med bilagor

Ulf Crichton
Exploateringschef

Nils-Olof Persson
Exploateringsingenjör

EXPLOATERINGSAVTAL FÖR DEL AV KVARNHOLMEN, ETAPP 4 – SÖDRA KVARNHOLMEN

Tidigare ”avtal rörande planläggning och exploatering av Kvarnholmen” (ramavtalet) avser hela programområdet för Kvarnholmen, Hästholtmssundet och Östra Gåddviken. Ramavtalet ska successivt ersättas av exploateringsavtal för respektive detaljplan. Detta avtal ersätter ramavtalet i de delar som planläggs enligt bilaga 1.

§ 1 PARTER

Detta avtal har träffats mellan

1. Nacka kommun genom dess kommunstyrelse, nedan kallad Kommunen,
och
 2. Holmenkvarnen 1 AB (556710-3451),
 3. Holmenkvarnen 5 AB (556710-2388) samt
 4. Holmenkvarnen 8 AB (556708-8728)
- varav 2-4 gemensamt benämns Exploatören nedan.

Bolagen listade under punkterna 2-4 ovan är ägare av följande fastigheter

- Sicklaön 38:1 (Holmenkvarnen 5 AB)
- Sicklaön 37:43 (Holmenkvarnen 8 AB)
- Sicklaön 37:40 (Holmenkvarnen 1 AB)

§ 2 DETALJPLAN OCH ÖVRIGA HANDLINGAR

Exploateringen avser del av fastigheterna Sicklaön 38:1, Sicklaön 37:40 och Sicklaön 37:43 på Kvarnholmen. Som grund för exploateringen ligger förslag till detaljplan för del av Södra Kvarnholmen, Kvarnholmen Etapp 4, i Nacka kommun, daterad februari 2013, (reviderat februari 2015), se Bilaga 1.

Till avtalet hör följande handlingar:

- Bilaga 1 Förslag till detaljplan med planbestämmelser (övriga planhandlingar ingår också som bilaga men biläggs inte avtalet).
- Bilaga 2 Karta över mark- och vattenöverlåtelser.
- Bilaga 3 Omfattnings- och utförandebeskrivning för allmänna anläggningar.
- Bilaga 3.1 PM gällande reparationsförslag för Piren och Oceankajen vid Kvarnholmen.
- Bilaga 3.2 Anslutning utanför planområdet till Kvarnholmsvägen.

- Bilaga 3.3 Etappindelning
- Bilaga 4 Projektering och produktion – exploaterörens förutsättningar.
- Bilaga 5 Gestaltningsprogram.
- Bilaga 6 Skydd av vegetation.
- Bilaga 7 Överenskommelse om fastighetsreglering – allmän platsmark, vattenområde samt kvartersmark för service- och föreningsverksamhet (N-område) och tekniska anläggningar (E-område).
- Bilaga 8 Servitutsavtal - överenskommelse om fastighetsreglering hiss, gångbro och kajpromenad.
- Bilaga 9 Servitutsavtal - överenskommelse om fastighetsreglering x-områden
- Bilaga 10 Servitutsavtal rörande vägar utanför planområdet.
- Bilaga 11 Servitutsavtal- överenskommelse om fastighetsreglering byggnadskonstruktioner
- Bilaga 12 Servitutsavtal dräneringsledningar och dagvattenledningar
- Bilaga 13 Stompunkter inom området.
- Bilaga 14 Riskbedömning och åtgärdsutredning för Östra Cisternområdet.
- Bilaga 15 Föreläggande från Miljö- och Stadsbyggnadsnämnden om sanering.

§ 3 IKRAFTTRÄDANDE OCH GILTIGHET

3.1 IKRAFTTRÄDANDE

Detta avtal börjar löpa från och med dagen för Kommunens undertecknande av detta avtal.

3.2 GILTIGHET

Detta avtal är till alla delar förfallet utan rätt till ersättning för någondera parten om inte detaljplan enligt § 2 antas senast den 30 december 2015 genom beslut som vinner laga kraft.

Exploaterören är medveten om att beslut om att anta detaljplan meddelas av kommunfullmäktige i Nacka kommun. Beslut om detaljplan ska föregås av samråd med de som berörs av detaljplanen och andra beredningsåtgärder. Exploaterören är även medveten om att sakägare har rätt att överklaga beslut att anta denna detaljplan.

§ 4 MARKÖVERLÄTELSE

Exploatören överläter utan ersättning, genom Holmenkvarnen 5 AB, till kommunen de delar av fastigheten Sicklaön 38:1 som enligt Bilaga 2 är gul- och grönmarkerade, och skall utgöra allmän platsmark, vattenområde samt kvartersmark för service- och föreningsverksamhet (N-område) och tekniska anläggningar (E-område).

Marköverlåtelserna mellan Holmenkvarnen 5 AB och kommunen regleras i separat avtal, Bilaga 7, ”Överenskommelse om fastighetsreglering – allmän platsmark, vattenområde samt kvartersmark för service- och föreningsverksamhet (N-område) och tekniska anläggningar (E-område)”.

Mark som överläts skall inte innehålla högre halter av föroreningar än vad som är godtagbart i samråd med tillsynsmyndigheten miljö och hälsa på Nacka kommun, med hänsyn till planerad användning.

§ 5 FASTIGHETSBILDNING

Kommunen ansöker om den fastighetsbildning som erfordras för marköverlåtelsen enligt § 4 och servitutsupplåtelser enligt § 6. Exploatören svarar för samtliga med detaljplanens och exploateringsavtalets genomförande förenade förrättningskostnader.

Exploatören bekostar all nödvändig inlösen av mark, servitut, ledningsrätt eller annan rättighet i samband med detaljplanens och exploateringsavtalets genomförande.

§ 6 SERVITUT

Avtal har slutits gällande upplåtelse av servitut i fastigheterna Sicklaön 37:40, 38:1 och 38:2 till förmån för kommunens fastighet Sicklaön 37:11 avseende allmänhetens rätt nyttja väg för fordons-, gång- och cykeltrafik mellan kommunens fastighet och Kvarnholmens norra del.

Exploatören ska bygga provisorisk tillfartsväg (inklusive gång och cykelbana) mellan plangräns och Kvarnholmsvägen samt anslutning till Finnbergstunnel enligt ritning ”Förslag till anslutning Kvarnholmsvägen – Sillkajen” daterad 2011-12-13, se Bilaga 3.2. Även nya provisoriska busshållplatser på Kvarnholmsvägen och gång- och cykelbana anordnas i enlighet med denna ritning. Dessutom ska den s.k. Pipelinepromenaden anslutas till Kvarnholmsvägen. För att säkerställa allmänhetens rätt till väg för fordon-, gång- och cykeltrafik mellan kommunens fastighet och plangräns träffar kommunen och Exploatörens bolag; Holmenkvarnen 1 AB, Holmenkvarnen 5 AB och Holmenkvarnen 8 AB, servitutsavtal, ”Servitutsavtal rörande vägar utanför planområdet”, se Bilaga 10.

Kommunen och Holmenkvarnen 5 AB träffar ”Servitutsavtal – Överenskommelse om fastighetsreglering” i överensstämmelse med avtal i Bilaga 8, 9 och 11 för följande rättigheter:

1 Infästning i fasad och grundkonstruktion. Bilaga 8.

Hiss, gångbro, torg och kajpromenad kommer delvis att behöva förankras i intilliggande byggnader på kvartersmark. Servitutsavtalet för dessa ändamål ska kompletteras med ritningar då bygghandlingar är upprättade.

2 Gångbana (avser område som markerats med x1 och x2 på plankartan). Bilaga 9.

3 Bibehållande av gatuanläggning. Bilaga 11

Om officialservitut inte kan träffas för dessa ändamål ska parterna istället träffa avtalsservitut med samma ändamål och omfattning.

Dragstags bakåtförankring av kajer m.m. skall säkras med servitut i de berörda fastigheterna. Berörda fastigheter bestäms i samband med detaljprojektering.

Servitutsavtal för förankring av båtbryggor ska träffas då bygghandlingar är upprättade.

Kommunen upplåter utan ersättning servitut för dräneringsledningar och dagvattenledningar som förläggs på kommunal mark. Bilaga 12. Enskilda anläggningar på allmän platsmark ska i första hand undvikas men kan bli aktuellt till följd av områdets stadsmässiga karaktär. Vilka områden som ska upplåtas med servitut kommer att framgå efter detaljprojektering.

§ 7 ALLMÄNNA ANLÄGGNINGAR

Allmänt

Till grund för utformningen av allmänna anläggningar ligger Omfattnings- och utförande beskrivning för allmänna anläggningar, se Bilaga 3.

Där inget annat anges projekterar, utför och bekostar Exploatören de anläggningar och åtgärder som beskrivs i denna paragraf, omfattningsbeskrivning och gestaltningsprogrammet i Bilaga 5.

Fram till dess allmänna anläggningar, utförda enligt stycket ovan, överlämnas till kommunen är Exploatören gentemot allmänheten ansvarig för säkerhet, funktion, drift och underhåll av de till detaljplanen hörande allmänna anläggningar och områden som i detaljplanen utgör allmän plats.

För produktion av anläggningarna enligt denna paragraf gäller till avtalet hörande Bilaga 4 "Projektering och produktion – Exploatörens förutsättningar".

Krävs anpassningar av anläggningar utanför detaljplanområdet men inom programområdet som är nödvändiga för anläggningarnas funktion ingår även det i Exploatörens åtagande att projektera, utföra och bekosta dessa.

Exploatören är medveten om den utbyggnad av ny förbindelse mellan Kvarnholmen och Nacka Centrum som pågår (Kvarnholmsförbindelsen) och att det kommer att krävas särskilda insatser i form av samordning med broentreprenören. Exploatören äger inte rätt till någon ersättning som följd av sådan samordning. Dock äger exploatören rätt till ersättning för tillhandahållen el och vatten för kommunens (kommunens entreprenörers) behov i enlighet med exploateringsavtal för Kvarnholmsförbindelsen.

Om det krävs bygglov, marklov eller rivningslov ansöker Exploatören om detta.

I miljökonsekvensbeskrivningen samt i miljöredovisningen angivna åtgärder och därmed förknippade kontrollprogram skall följas.

Exploatören förbinder sig att följa arbetsmiljölagen med tillhörande förordningar och föreskrifter. I enlighet med 3 kap. 7 c § arbetsmiljölagen avtalas att Exploatören ska ha det arbetsmiljöansvar, som avses i 3 kap. 6 § arbetsmiljölagen och i de anslutande föreskrifterna, för de arbeten som utförs.

Vegetation som kan påverkas av exploateringen ska skyddas på det sätt som anges i Bilaga 6

Relationshandlingar ska upprättas och levereras på det sätt som anges i Nacka kommuns Teknisk Handbok .

Utförda konstruktionsanläggningar skall införas i förvaltningssystemet BaTMan.

Vid motstridiga uppgifter gäller texten i denna paragraf före hänvisade bilagor.

§ 8 FÖRSKOLOR

Exploatören ska efter samråd med kommunen projektera, bygga och upplåta förskola på 4 avdelningar i den nordöstra bebyggelsen.

§ 9 ANLÄGGNINGAR OCH BEBYGGELSE PÅ KVARTERSMARK OCH VATTENOMRÅDE

Byggnader och anläggningar på kvartersmark och vattenområde utformas i enlighet med gestaltningsprogrammet (Bilaga 5). För Piren och Oceankajen med tillhörande landområde gäller att dessa skall iordningsställas i huvudsak enlighet med gestaltningsprogrammet och omfattningsbeskrivning. Även Soldäcket skall uppföras i enlighet med gestaltningsprogram 18trycket från gatukroppen. Framtida arbeten i gatumarken ska kunna utföras utan att hänsyn måste tas till t ex för dålig hållfasthet i källarväggar. Se servitut bilaga 11.

I miljökonsekvensbeskrivningen samt i miljöredovisningen angivna åtgärder och därmed förknippade kontrollprogram skall följas.

Alla golvbrunnar i garageutrymme skall kopplas till oljeavskiljare.

Följande gäller för med planbestämmelsen b betecknade bebyggelsekvarter inom detaljplanen, bilaga 1:

Bostadsbebyggelse och förskola ska utföras med ventilerade utrymmen mellan bottenplatta och bostäder/förskola samt mellan väggar mot berget eller jord och bostäder/förskola.

Ventilationen ska vara separerad från husets övriga ventilation. Bottenplatta och väggar mot berg eller jord ska utföras som diffusionstäta konstruktioner upp till markytan. Hisschakt ska ventileras separat i hus M5, M6, N5, N6, L4x, L5 och L7. Borrning får ej ske under

grundläggningsnivåer för bottenplattor för M5, M6, N5 och N6 (annat än för avhjälpende åtgärder enligt 10 kap. MB, undersökningar och saneringsåtgärder).

Följande gäller för med planbestämmelsen c betecknade bebyggelsekvarter inom detaljplanen, bilaga 1:

Hus ska utföras som diffusionstäta- och vattentäta konstruktioner upp till markplan. Hisschakt ska ventileras separat i hus M5, M6, N5, N6, L4, L5 och L7.

§ 10 SANERING

Sanering ska ske enligt föreläggande från Miljö- och Stadsbyggnadsnämnden, Bilaga 15

§ 11 VÄGUTBYGGNAD UTANFÖR PLANOMRÅDET

All transport till och från den nedre kajbebyggelsen skall ske efter Södra vägens anslutning till Kvarnholmsvägen, se Bilaga 3.2. Exploatören bygger ut och ansvarar för att denna anslutning hålls säker och öppen från första inflyttning tills att den permanenta trafiklösningen med områdets tillfart är utbyggd.

Exploatören är ansvarig för och bekostar de åtgärder som krävs för att vägen är säker, farbar och belyst för alla trafikslag. Räddningstjänstens fordon ska alltid kunna nå området.

§12 SMÅBÅTSHAMN

Exploatören skall iordningsställa kaj för småbåtshamn i enlighet med omfattningsbeskrivning och gestaltningsprogram. Kajen samt vattnet utanför (Bilaga 2) skall överlämnas till kommunen utan ersättning. Kommunen skall upplåta vattenområdet för småbåtshamn till Exploatören eller av honom anlitad verksamhetsutövare genom arrende. Arrendets storlek skall vara 1 krona per år och löpa i 25 år. Arrendets varaktighet förutsätter att båtplatser endast upplåts till boende på Kvarnholmen eller personer som innehavar giltig parkeringsplats på Kvarnholmen.

§13 UTBYGGNAD I ANSLUTNING TILL PLANOMRDET

Direkt väster om och i anslutning till planområdet ska utformning av kaj, pumpstation, hamnpark och placering av nätstation ske i samråd mellan exploatören och kommunen. Arbete med utformningen ska påbörjas omgående. Byggnationen av dessa tekniska anläggningar och denna del av kajen kommer att ske i ett inledande skede av utbyggnaden av detaljplaneområdet. Exploatören är medveten om att särskilda tillstånd kan behövas och ska ansöka om dessa.

§ 14 ERSÄTTNING FÖR ADMINISTRATION

Exploatören ersätter kommunen för kommunens eller kommunens konsulters arbete med att fullfölja åtgärder enligt detta avtal (t.ex. granskning, besiktning, kontroll, uppföljning av avtalsvillkor). Kommunen skall samråda med Exploatören vid upphandling av konsulter.

Kommunen debiterar Exploatören enligt löpande räkning mot månadsvise redovisade timlistor och enligt vid varje tidpunkt gällande taxa för planering, byggande, kartor och mättjänster. Timpriserna är exklusive moms. Ingen moms utgår på kommunens administrativa arbete. Dessutom tillkommer kommunens verifierade utlägg. Kommunen ansvarar för att Exploatören erhåller en prognos för kommunens kostnader baserat på aktuellt projektläge.

Ersättningen betalas efter kvartalsvis fakturering från kommunen.

Myndighetsutövning debiteras separat enligt taxa.

§ 15 UTBYGGNADSORDNING

Kraven på förbindelse till planområdet enligt §§ 6 och 7 utgör förutsättning för kommunens övertagande av allmänna anläggningar enligt detta avtal.

Ett etappvis överlämnande kan ske enligt bilaga 3.3 givet att förutsättningar för detta enligt detta avtal är uppfyllda.

§ 16 FINANSIERING - ALLMÄNNA ANLÄGGNINGAR

Som bidrag till den övergripande trafikinfrastruktur som krävs till området, erlägger Exploatören en ersättning till kommunen.

Ersättningen utgörs av sjuhundrafemton (715) kr/m² BTA för 72 800 m² nybyggnation. Ersättningen ska justeras med KPI från juli 2006 fram till betalningsdagen.

Ersättningen betalas då detaljplanen för etapp 4 vinner laga kraft.

§ 17 VA-AVGIFTER

Anläggningsavgift

Exploatören bygger ut och bekostar all VA-utbyggnad som behövs enligt vad som framgår av § 7. Kommunen måste dock enligt gällande lag debitera anläggningsavgift. Exploatören skall därför erlägga VA-anläggningsavgift enligt vid varje tidpunkt gällande Va-taxa. Exploatören har därefter rätt att fakturera kommunen motsvarande belopp.

Brukningssavgift

Storlek på brukningssavgiften för detaljplaneområdet skall fortsättningsvis beräknas enligt kommunens taxa och inte enligt tidigare avtal. Taxan gäller från det att förbindelsepunkt till respektive fastighet för vatten är upprättad.

§ 18 GATUKOSTNADER OCH MOMS

Gatukostnader

Har Exploatören fullgjort sina förpliktelser enligt detta avtal, avstår kommunen från ytterligare ersättning för gatukostnad och bidrag till allmänna anläggningar för detaljplaneområdet. Detta gäller inte ersättning för förbättring och nyanläggning av gata och annan allmän plats med tillhörande anordningar, som i framtiden kan komma att krävas.

Moms

Den del av kostnaden för allmän gatu- eller parkanläggning inom planområdet som utgör moms ska kommunen ersätta Exploatören för. Ersättning kan ske löpande baserat på av kommunen godkänt arbete. Den kostnad som momsen baseras på måste först verifieras och godkännas av kommunen. Alla kostnader som exploatören hävdar utgör gatukostnad skall vara tydligt urskiljbara från övriga anläggningekostnader. Fakturering sker på det sätt som kommunen anger.

§ 19 DRÖJSMÅLSRÄNTA

Erlägger inte Exploatören ersättningar och viten enligt detta och tillhörande avtal i rätt tid utgår dröjsmålsränta motsvarande en räntesats som med åtta (8) procentenheter överstiger Sveriges Riksbanks vid varje tidpunkt gällande referensränta.

§ 20 SÄKERHET

För fullgörandet av Exploatörens skyldigheter enligt detta avtal skall Exploatören ställa säkerhet i form av moderbolagsborgen med kompletterande säkerhet enligt separat avtal. Kostnaden för genomförande av åtaganden enligt detta avtal uppskattas till ca 300 miljoner kronor.

§ 21 KARTUNDERLAG ENSKILDA ANLÄGGNINGAR OCH BYGGNADER

Exploatören förbinder sig att senast två månader efter färdigställandet inom kvartersmark skicka digitala relationshandlingar och lägeskontroller.

Syftet med att leverera dessa inmätningar är att kommunens primärkarta skall kunna uppdateras.

§ 22 STOMPUNKTER

I de fall som stompunkter förstörs eller måste tas bort i samband med exploateringen är Exploatören skyldig att omgående informera Kommunen. Raserade punkter skall markeras på en papperskarta där nummer och placering av raserad punkt framgår. Kommunens samtliga kostnader för nya punkter skall ersättas av Exploatören.

En inventering är gjord som visar befintliga stompunkter, se Bilaga 13. Exploatören kan endast bli ersättningsskyldig för de punkter som redovisas i denna förteckning.

§ 23 TVIST

Tvist angående tolkning och tillämpning av detta avtal skall avgöras av allmän domstol enligt svensk rätt och på kommunens hemort.

§ 24 KONTAKTORGAN

Exploatören skall kontinuerligt samråda med kommunen under tiden från lagakraftvunnen detaljplan fram till färdigställd exploatering.

Kommunens kontaktorgan vad gäller detta avtal är Exploateringsenheten.
För myndighetsfrågor hänvisas till respektive myndighet.

§ 25 ÖVRIGT

I den mån inte annat framgår av detta avtal gäller ABT 06 för projektering och genomförande av allmänna anläggningar.

§ 26 ÖVERLÅTELSE FASTIGHET

Bolaget förbinder sig, vid äventyr av vite av SEXTIOMILJONER kronor i penningvärde 2015-03-03, att vid överlåtelse av äganderätten till Området eller fastighet som avstyckats från Området, tillse att de nya ägarna övertar samtliga förpliktelser avseende Området eller fastighet som avstyckats från Området enligt Exploateringsavtalet genom att i respektive avtal angående överlåtelse införa följande bestämmelse.

*"Köparen förbinder sig att i av Nacka kommun påfordrade delar efterkomma utestående förpliktelser i mellan Nacka kommun och [Företagsnamn] träffat avtal om exploatering med överlåtelse av mark inom [område] daterad ("Exploateringsavtalet")
Exploateringsavtalet bifogas i avskrift. Köparen ska vid överlåtelse av äganderätten tillse att varje köpare som följer därefter binds vid utestående förpliktelser i Exploateringsavtalet, vilket ska fullgöras genom att denna bestämmelse, med i sak oförändrad text intas i överlåtelsehandlingen. Sker inte detta ska säljaren av Fastigheten utge vite till Nacka kommun med [INFOGA VITESBELOPP] kronor i penningvärde [20XX-XX-XX].
Motsvarande ansvar ska åvila varje ny köpare.*

Vitet ska omräknas till penningvärdet vid den tidpunkt då vitet förfaller till betalning genom användning av konsumentprisindex eller det index som kan komma att ersätta det."

Vid överlåtelse av avstyckad fastighet bör Bolaget samråda med Nacka Kommun för att fastställa utestående förpliktelser.

Om Området vid tidpunkten för överlätten har delats upp i flera fastigheter får vitesbeloppet fördelas i proportion till den totala byggrätten inom Området. Vid överlätelse av sådan avstyckad fastighet äger Bolaget rätt att i ovanstående bestämmelse i avtalet angående överlätelsen ange sådant lägre vitesbelopp. Det lägre vitesbeloppet ska beräknas enligt formeln $LV = (TV/TB) * LB$, där LV utgör det lägre vitesbeloppet, TV utgör det totala vitesbeloppet, TB utgör den totala byggrätten inom Området, och LB utgör byggrätten inom den avstyckade fastigheten som ska överlätas. Bolaget ska samråda med Kommunen om fördelning av vitesbelopp enligt ovan.

Om Bolaget ska utge vite enligt denna punkt ska vitet omräknas till penningvärdet vid den tidpunkt då vitet förfaller till betalning genom användning av konsumentprisindex eller det index som kan komma att ersätta detta.

Om överlätelse sker ska Bolaget snarast efter det att överlätelsen skett till Kommunen översända en bestyrkt avskrift av överlätelsehandlingen.

§ 27 ÖVERLÄTELSE AV AVTALET

Kommunen kommer inte att motsätta sig en överlätelse av detta avtal till Kvarnholmen Utveckling AB (KUAB), 131 31 Nacka, org. Nr 556710-5514, JM AB, 169 82 Stockholm, org. Nr 556045-2103 eller Sicklaön Bygg Invest AB, c/o Peab Bostad, Box 808, 169 28 Solna, Org.nr. 556911-5479. Då KUAB, JM AB eller Sicklaön Bygg Invest AB förvärvat Exploatörens fastigheter inom planområdet, (se bilaga 1) övertar KUAB, JM AB eller Sicklaön Bygg Invest AB samtliga Exploatörens rättigheter och skyldigheter enligt detta avtal.

Detta avtal får inte för Exploatörens del utan kommunens skriftliga medgivande överlätas på annan än Kvarnholmen Utveckling AB, JM AB eller Sicklaön Bygg Invest AB.

Detta avtal är upprättat i fyra likalydande exemplar varav parterna tagit var sitt.

Nacka den
För Nacka kommun

..... den
För Holmenkvarnen 1 AB

.....
Mats Gerdau
Kommunstyrelsens ordförande

.....
Ulf Crichton
Exploateringschef

Bevittnas:

.....

.....

..... den

För Holmenkvarnen 5 AB

Bevittnas:

.....

.....

..... den

För Holmenkvarnen 8 AB

Bevittnas:

.....

.....

Bevittnas:

.....

.....

§ 138

Dnr KFKS 2010/405-214

Detaljplan för del av Kvarnholmen, Etapp 4

Södra Kvarnholmen

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige antar planförslaget.

Ärendet

Syftet med planeringen av Kvarnholmen är att omvandla en idag sluten och delvis sliten industriområde till en levande och attraktiv stadsdel. Planens syfte är att planlägga södra Kvarnholmen för bostäder med inslag av lokaler för verksamheter, förskola, småbåtshamn för boende samt en badanläggning.

De viktigaste synpunkterna som inkommit under utställningstiden berör markförenings- och riskfrågor, exploateringsgrad, avtals- och fastighetsrättsliga frågor, tekniska utredningar, badanläggning, småbåtshamn och besöksparkering.

Efter utställningstiden har planförslaget med tillhörande handlingar bearbetats. Planområdets västligaste del har tagits bort ur detaljplanen och avses regleras i kommande etapp 6, då planeringen av detta område har påbörjats och ändrat vissa förutsättningar. Planhandlingarna har kompletterats med text och bestämmelser avseende det område i öster, där cisterner innehållande perklorettylen (PCE) tidigare funnits.

Exploatören projekterar, utför och bekostar utbyggnad av allmänna anläggningar. Det ekonomiska ansvaret för utbyggnaden i övrigt kommer att regleras i exploateringsavtalet.

Handlingar i ärendet

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott den 28 april 2015 § 74

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden den 25 mars 2015 § 56

Planenhetens tjänsteskrivelse den 6 mars 2015

1. Planbeskrivning
2. Detaljplanekarta
3. Illustrationsplan
4. Gestaltningsprogram
5. MKB och miljöredovisning
6. Utlåtande
7. Justering av riskbedömning och åtgärdsutredning för Östra Cisternområdet
8. Bilaga 1: Situationsplan med markering av källzon, randzon och plym
9. Bilaga 2: PM Tekniska skyddsåtgärder
10. Bilaga 3-A: Sektion med tekniska skyddsåtgärder
11. Bilaga 3-B: Sektion med tekniska skyddsåtgärder

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

25 maj 2015

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
 Kommunstyrelsen

12. Bilaga 3-C: Sektion med tekniska skyddsåtgärder
13. Protokollsutdrag MSN § 56

Tryck på länken nedan eller gå in på hemsidan där handlingar som hör till ärendets tidigare skeden finns:

http://www.nacka.se/WEB/BO_BYGGA/PROJEKT/SICKLA_KARTA/KVAR_NHOLMEN/ETAPP_4/Sidor/default.aspx

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott den 28 april 2015 § 74

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott föreslog kommunstyrelsen fatta följande beslut.
Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige antar planförslaget.

Beslut i miljö- och stadsbyggnadsnämnden den 25 mars 2015 § 56

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden tillstyrkte planförslaget och föreslår kommunfullmäktige att planförslaget antas.

Yrkanden

Christina Ståldal (NL) yrkade att ärendet avslås.

Cathrin Bergenstråhle (M) yrkade, med instämmande av Jan-Eric Jansson (KD), bifall till stadsutvecklingsutskottets förslag.

Beslutsgång

Med avslag på Christina Ståldals yrkande beslutade kommunstyrelsen i enlighet med Cathrin Bergenstråhles yrkande.

Protokollsanteckningar

Christina Ståldal lät anteckna följande för Nackalistans kommunstyrelsegrupp.

”Utbyggnaden av Kvarnholmen pågår för fullt och mycket tid, kraft och budget läggs på projektet. Det ingår i Nacka bygger stad som Nackalistan inte helt ansluter sig till därför att vi vill ha en mer måttlig expansion i en takt som invånare, infrastruktur, miljö och ekonomi tillåter. Denna del av Kvarnholmsprojektet kommer att bli alltför tättbebyggt. Gamla föroreningar kommer att göra att bostäderna blir mycket dyra när kostnaden för reningsbakas in i exploateringskostnaderna. Den sociala hållbarheten blir inte vad den var tänkt. Nackalistan yrkar avslag på planen i dess nuvarande utformning och är också oroad för att de planerade kommersiella lokalerna som brukar finnas i en stad inte heller kommer att kunna förverkligas pga bristande ekonomi och underlag.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

§ 56

KFKS 2010/405-214

Detaljplan för del av Kvarnholmen, Etapp 4

Södra Kvarnholmen, Nacka kommun

Beslut

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden tillstyrker planförslaget och föreslår kommunfullmäktige att planförslaget antas.

Ärendet

Syftet med planeringen av Kvarnholmen är att omvandla en idag sluten och delvis sliten industrimiljö till en levande och attraktiv stadsdel. Planens syfte är att planlägga södra Kvarnholmen för bostäder med inslag av lokaler för verksamheter, förskola, småbåtshamn för boende samt en badanläggning.

De viktigaste synpunkterna som inkommit under utställningstiden berör markförorenings- och riskfrågor, exploateringsgrad, avtals- och fastighetsrättsliga frågor, tekniska utredningar, badanläggning, småbåtshamn och besöksparkering.

Efter utställningstiden har planförslaget med tillhörande handlingar bearbetats. Planområdets västligaste del har tagits bort ur detaljplanen och avses regleras i kommande etapp 6, då planeringen av detta område har påbörjats och ändrat vissa förutsättningar. Planhandlingarna har kompletterats med text och bestämmelser avseende det område i öster, där cisterner innehållande perklorettylen (PCE) tidigare funnits.

Exploatören projekterar, utför och bekostar utbyggnad av allmänna anläggningar. Det ekonomiska ansvaret för utbyggnaden i övrigt kommer att regleras i exploateringsavtalet.

Handlingar i ärendet

Planenhetens tjänsteskrivelse 2015-03-06

Bilagor:

1. Planbeskrivning
2. Detaljplaneckarta
3. Illustrationsplan
4. Gestaltningsprogram
5. MKB och miljöredovisning
6. Utlåtande
7. Justering av riskbedömning och åtgärdsutredning för Östra Cisternområdet
8. Bilaga 1: Situationsplan med markering av källzon, randzon och plym
9. Bilaga 2: PM Tekniska skyddsåtgärder
10. Bilaga 3-A: Sektion med tekniska skyddsåtgärder

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

11. Bilaga 3-B: Sektion med tekniska skyddsåtgärder
12. Bilaga 3-C: Sektion med tekniska skyddsåtgärder

Till tjänsteskrivelse fogas karta över området samt översikt över kommunala beslut, se nedan. Tryck på länken nedan eller gå in på hemsidan där handlingar som hör till ärendets tidigare skeden finns:

http://www.nacka.se/WEB/BO_BYGGA/PROJEKT/SICKLA_KARTA/KVARNHO_LMEN/ETAPP_4/Sidor/default.aspx

Yrkanden

Jan-Eric Jansson (KD) yrkade, med instämmande av Magnus Sjöqvist (M) och Cathrin Bergensträhle (M), att nämnden skulle besluta i enlighet med förslag till beslut.

Beslutsgång

Nämnden beslöt i enlighet med Jan-Eric Janssons (KD) yrkande.

Protokollsanteckningar

Roger Bydler (MP) och Mats Marnell (MP) lämnade följande anteckning till protokollet:

"I likhet med vad som har gällt för tidigare redovisade planer för Kvarnholmen, saknas en plan och beskrivning hur trafikförhållandena ska lösas när området blir färdigt och boende har flyttat in. Redan idag är trafikförhållandena sådana att det vid Danvikstullskorsningen blir långa köer som även hindrar kollektivtrafiken. Kvarnholmsbron kommer naturligtvis att avlasta en del vad gäller trafikanter som ska österut. Men för de som ska in mot Stockholm city, norrut och söderut är det ingen naturlig resväg. Förhållanden kommer ytterligare att försämras under ombyggnaden av Slussen, då Saltsjöbanan ska stanna vid Henriksdal och passagerarna sedan fortsätta med buss till Slussen och vice versa.

Vi har fört fram en lösning som är både ekonomiskt förmånlig, som snabbt kan genomföras och som har en kapacitet i paritet med Tvärbanan. En lösning som innebär att en gondolbana (linbana) anläggs efter kusten med start i Nacka strand – senare med en förlängning till Bergs Oljehamn – och som fortsätter via Kvarnholmen, Finnbo, Saltsjö kvarn och fram till Slussen. Den exakta sträckningen kan diskuteras och behöver utredas – det kan t.ex. vara lämpligt att den går till Sickla med tanke på den kollektivtrafikknutpunkt som uppstår när Saltsjöbanan, Tvärbanan och tunnelbanan får en gemensam anslutningspunkt där. Vårt förslag är därför att en idéstudie genomförs för att i ett första steg analysera trafikunderlag, lämplig sträckning, ekonomi etc."

Sigrid Eklöf (V), Birgitta Rasmussen (V), Mats Marnell (MP) och Roger Bydler (MP) lämnade följande anteckning till protokollet:

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

23 (59)

25 mars 2015

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

"Vi anser att det är beklagligt att detaljplanen innebär att den kultur- och industrihistoriskt intressanta träbyggnaden Saltsmagasinet kommer att rivas. Saltsmagasinet har inrymt Kooperativa forbundets fiskhantering och under andra världskriget förvarade Statens reservförrådsnämnd salt här, därav namnet. I stället för rivning borde en renovering av byggnaden varit möjlig, varefter den kunnat inrymma olika typer av verksamheter. Dessutom skulle Saltsmagasinet med sitt spännande formspråk kunnat erbjuda variation i bebyggelsen på Södra Kvarnholmen som ju i framtiden kommer att bli i huvudsak modern."

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Detaljplan för del av Kvarnholmen, Etapp 4

Södra Kvarnholmen, Nacka kommun

Förslag till beslut

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden tillstyrker planförslaget och föreslår kommunfullmäktige att planförslaget antas.

Sammanfattning

Syftet med planeringen av Kvarnholmen är att omvandla en idag sluten och delvis sliten industrimiljö till en levande och attraktiv stadsdel. Planens syfte är att planlägga södra Kvarnholmen för bostäder med inslag av lokaler för verksamheter, förskola, småbåtshamn för boende samt en badanläggning.

De viktigaste synpunkterna som inkommit under utställningstiden berör markförorenings- och riskfrågor, exploateringsgrad, avtals- och fastighetsrättsliga frågor, tekniska utredningar, badanläggning, småbåtshamn och besöksparkering.

Efter utställningstiden har planförslaget med tillhörande handlingar bearbetats.

Planområdets västligaste del har tagits bort ur detaljplanen och avses regleras i kommande etapp 6, då planeringen av detta område har påbörjats och ändrat vissa förutsättningar. Planhandlingarna har kompletterats med text och bestämmelser avseende det område i öster, där cisterner innehållande perklorettylen (PCE) tidigare funnits.

Exploatören projekterar, utför och bekostar utbyggnad av allmänna anläggningar. Det ekonomiska ansvaret för utbyggnaden i övrigt kommer att regleras i exploateringsavtalet.

Ärendet

Syftet med planeringen av Kvarnholmen är att omvandla en idag sluten och delvis sliten industrimiljö till en levande och attraktiv stadsdel. Planens syfte är att planlägga södra Kvarnholmen för bostäder med inslag av lokaler för verksamheter, förskola, småbåtshamn för boende samt en badanläggning. Området omfattas av riksintresse för kulturmiljö, kust och skärgård samt farled och ny bostadsbebyggelse möjliggörs på i huvudsak tidigare ianspråktagen mark. Genom planläggningen säkerställs allmänhetens möjligheter till att röra sig utmed vattenlinjen samt mellan kajnivån och de centrala delarna på Kvarnholmens platå.

De viktigaste synpunkterna som inkommit under utställningstiden berör markförorenings- och riskfrågor, exploateringsgrad, avtals- och fastighetsrättsliga frågor, tekniska utredningar, badanläggning, småbåtshamn och besöksparkering.

Efter utställningstiden har planförslaget med tillhörande handlingar bearbetats.

Planområdets västligaste del har tagits bort ur detaljplanen och avses regleras i kommande etapp 6, då planeringen av detta område har påbörjats och ändrat vissa förutsättningar. Planhandlingarna har kompletterats med text och bestämmelser avseende det område i öster, där cisterner innehållande perklorettylen (PCE) tidigare funnits.

Ekonomiska konsekvenser

Exploatören projekterar, utför och bekostar utbyggnad av allmänna anläggningar. Det ekonomiska ansvaret för utbyggnaden i övrigt kommer att regleras i exploateringsavtalet. Eventuella provisoriska åtgärder bekostas av exploitören. Exploatörens kostnader för tillgång på kommunalt vatten enligt gamla avtal ska utredas och blir föremål för nya avtal mellan kommunen och exploitören. Fastighetsbildningsåtgärder och kommunens administrativa kostnader för genomförandet bekostas av exploitören.

Exploatören anlägger och bekostar all nödvändig VA-utbyggnad.

Tidplan

Kommunfullmäktiges antagande 2:a kv 2015

Bilagor

1. Planbeskrivning
2. Detaljplanekarta
3. Illustrationsplan
4. Gestaltningsprogram
5. MKB och miljöredovisning
6. Utlåtande
7. Justering av riskbedömning och åtgärdsutredning för Östra Cisternområdet
8. Bilaga 1: Situationsplan med markering av källzon, randzon och plym
9. Bilaga 2: PM Tekniska skyddsåtgärder
10. Bilaga 3-A: Sektion med tekniska skyddsåtgärder
11. Bilaga 3-B: Sektion med tekniska skyddsåtgärder
12. Bilaga 3-C: Sektion med tekniska skyddsåtgärder
13. Protokollsutdrag MSN § 56

Till denna tjänsteskrivelse fogas karta över området samt översikt över kommunala beslut, se nedan.

Tryck på länken nedan eller gå in på hemsidan där handlingar som hör till ärendets tidigare

skeden finns:

http://www.nacka.se/WEB/BO_BYGGA/PROJEKT/SICKLA_KARTA/KVARNHOLMEN/ETAPP_4/Sidor/default.aspx

Planenheten

Angela Jonasson
Tillförordnad planchef

Kristina Källqvist
Planarkitekt

Översikt Södra Kvarnholmen, kommunala beslut och detaljplanområdets avgränsning

	Beslut	Datum	Styrelse/ nämnd	Kommentar
✓	Program, uppdrag	030602	KS	§ 112
✓	Programsamråd	050822	KS	§ 174
✓	Program, godkännande	060918	KS	§ 153
✓	Detaljplan, info om samråd	110607	MSN	§ 199
✓	Detaljplan, samråd	110701	Planchef	Enl. delegationsordning
✓	Yttrande, samråd	111114	KSAU	§ 239
✓	Detaljplan, info om utställning	120125	MSN	§ 15
✓	Detaljplan, utställning	120215	MSN	§ 48
✓	Yttrande, utställning	120424	KSAU	§ 97
✓	Detaljplan, tillstyrkan	150325	MSN	
✓	Exploateringsavtal, godkännande		KF	
✓	Detaljplan, antagande		KF	
✓	Utbyggnads-PM, tillstyrkan		TN	
✓	Utbyggnads-PM		KSSU	
✓	Projektavslut, tillstyrkan		TN	
✓	Projektavslut, tillstyrkan		MSN	
✓	Projektavslut		KS	

PLAN- OCH GENOMFÖRANDEBESKRIVNING

Detaljplan för del av Kvarnholmen, Etapp 4

Södra Kvarnholmen

Nacka kommun

Upprättad på planenheten februari 2012, reviderad februari 2015

PLANBESKRIVNING

HANDLINGAR

Detaljplanefförslaget omfattar:

- Detaljplanekarta med planbestämmelser
- Denna plan- och genomförandebeskrivning
- Miljökonsekvensbeskrivning och Miljöredovisning
- Fastighetsförteckning
- Utlåtande
- Gestaltningsprogram
- Illustrationsplan

PLANENS SYFTE OCH HUVUDDRAG

Syftet med planeringen av Kvarnholmen är att omvandla en idag sluten och delvis sliten industrimiljö till en levande och attraktiv stadsdel. Planens syfte är att planlägga södra Kvarnholmen för bostäder med inslag av lokaler för verksamheter, förskola, småbåtshamn för boende samt en badanläggning. Området omfattas av riksintresse för kulturmiljö, kust och skärgård samt farled och ny bostadsbebyggelse möjliggörs på i huvudsak tidigare ianspråktagen mark. Genom planläggningen säkerställs allmänhetens möjligheter till att röra sig utmed vattenlinjen samt mellan kajnivån och de centrala delarna på Kvarnholmens platå.

Till detaljplanen hör gestaltningsprogram för Södra Kvarnholmen som förtydligar detaljplanens intentioner och utgör underlag för kommande projekterings- och granskningssatser. Plankartans bestämmelser avseende utformning och utförande hänvisar till gestaltningsprogrammet.

Detaljplanen utgör etapp 4 av utbyggnaden på Kvarnholmen och följer huvudsakligen godkänt planprograms riktlinjer. Största avvikelserna jämfört med planprogrammet är att Södra vägen i sin västra del har dragits norrut, då tidigare planerad utfyllnad är olämplig av geotekniska skäl. Bebyggelsen utmed södra kajen får färre och högre huskroppar jämfört med programmet. En högre byggnad med allmän hiss mellan kajen och platån har tillkommit i planområdets mitt och en badanläggning föreslås på Oceankajen i öster. Vidare har övre Bergbebyggelsen omformats med hänsyn till buller och gårdsmiljö.

Totalt innehåller detaljplanen ca 72 800 kvm ljs BTA varav ca 4000 kvm utgörs av lokaler som ej får inredas till bostad. Ett i dagsläget rimligt antagande skulle ge ca 700 lägenheter och ca 5000 kvm lokaler.

Då planarbetet med detaljplanen har påbörjats före den 2 maj 2011 har enligt övergångsbestämmelserna äldre föreskrifter (Plan- och bygglagen (1987:10)) tillämpats vid framtagande av planen.

PLANDATA

Läge

Planområdet är beläget på Kvarnholmen i nordvästra delen av Nacka. Detaljplanen för Södra Kvarnholmen, etapp 4, omfattar Kvarnholmens södra strand mot Svindersviken och sträcker sig från Oceankajen i öster fram till Södra kajen nedanför de befintliga radhusen i väster. Planområdet avgränsas av Kvarnholmsvägen i nordost och naturbranten upp till Platån i nordväst.

Areal

Planområdet omfattar ca 7,3 ha, varav ca 3,2 ha är vattenområde.

Markägoförhållanden

All mark inom området hör till fastigheten Sicklaön 38:1 som ägs av Kvarnholmen Utveckling AB (KUAB) genom Holmenkvarnen 5 AB och Holmenkvarnen 7 AB.

INTRESSEN ENLIGT KAP. 12 PBL

Riksintressen enligt 3 och 4 kap Miljöbalken

Kvarnholmen berörs av tre riksintressen: riksintresse för kulturmiljövården, riksintresse för kust och skärgård samt riksintresse för farled.

Riksintresse för kulturmiljövården

Planområdet ingår i ett större område som är av riksintresse för kulturmiljövården enligt 3 kap 6 § miljöbalken. Områden av riksintressen ska enligt miljöbalken skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada kulturmiljön.

Motivering till riksintresset är: ”Farledsmiljö utmed inloppet till Stockholm via Vaxholm, som speglar skärgårdens betydelse för huvudstadens sjöfart, livsmedelsförsörjning och rekreativt liv, som speglar levnadsbetingelserna för innerskärgårdens befolkning alltsedan medeltiden och som speglar Stockholms utbyggnad mot öster. Här kan levnadsförhållanden för olika sociala skikt utläsas, liksom utvecklingen inom transportteknik och arkitektur.”

Uttryck för riksintresset är bl.a.: ”Skärgårdskaraktären som går ända fram till Stockholms centrala vattenrum. De i huvudsak obebyggda bergsslutningarna och den tillgängliga karaktären på farledens södra sida i kontrast till de mer låglänta landskapspartierna på farledens norra sida, dit bebyggelsen huvudsakligen lokaliseras, och den varierade landskapsbild detta skapat.”

Riksintresse kust och skärgård

Hela Nackas kust och skärgård ingår i riksintresse enligt 4 kap miljöbalken – kustområdet och skärgården. Värdet ligger i ”växelverkan mellan land och vatten samt det omväxlande kulturlandskapet”.

Området ska med hänsyn till de natur- och kulturvärden som finns i sin helhet skyddas. Turismen och friluftslivets intressen, särskilt det rörliga friluftslivets intressen, ska beaktas vid bedömningen av tillåtligheten av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön. Intressena ska inte utgöra hinder för utvecklingen av befintliga tätorter eller det lokala näringslivet.

Riksintresse farled

Riksintresse för kommunikation enligt 3 kap 8 § miljöbalken - farled för sjöfart till Stockholm ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av riksintresset. Större delen av det aktuella planområdet berörs inte av detta riksintresse.

Miljökvalitetsnorm (MKN) enligt 5 kap Miljöbalken

Planförslaget innehåller inte att någon nu gällande MKN för luft överskrids. Planförslaget är förenligt med MKN för berörd vattenförekomst, Strömmen.

Mellankommunala intressen

Planförslaget bedöms inte vara av mellankommunalt intresse.

Hälsa och Säkerhet

Planförslaget bedöms inte medföra någon försämring vad avser hälsa och säkerhet inom eller i anslutning till området.

GÄLLANDE PLANER OCH TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN**Översiktlig planering***översiksplan 2002*

I Nackas översiksplan 2002 rekommenderas att tidigare ianspråktagen mark på Kvarnholmen används för flerbostadshus, verksamheter med hög täthet och gymnasium/eftergymnasial skola. Broförbindelse för gång- och cykeltrafik samt för busstrafik till Nacka Strand föreslås.

I översiksplanen anges också att kommunens skiftande kulturmiljöer ska tydliggöras och förstärkas genom en god anpassning av den nya bebyggelsen. Beträffande riktlinjer för bevarande och utveckling av området hänvisas till ”Kvalitetsprogram för Nackas norra kust”.

Ny Översiksplan, antagen 2012

I ny översiksplan, antagen 2012, är planprogrammet för Kvarnholmen inarbetat och området är identifierat som ett större exploateringsområde och översiksplanen

rekommenderar området för tät stadsbebyggelse. Vidare finns ny förbindelse mellan Kvarnholmen och Nacka centrum med som en viktig strategisk förbättring av vägtrafiksystemet.

Kvalitetsprogram för Nackas norra kust

Kvalitetsprogram för Nackas norra kust utgör ett kommunalt dokument, antaget av kommunfullmäktige 1999, i syfte att ange riktslinjer för hur riksintresset för kulturminnesvården kan tillgodoses. För det aktuella planområdet har kvalitetsprogrammet gett följande rekommendationer:

- *Områdets kvaliteter - sydläge, vindskyddande branter och vattenkontakt gör det lämpligt för bostäder och mindre verksamheter.*
- *Befintlig vegetation i slutningszoner bevaras.*
- *De olika nivåerna skall tydliggöras och slutningszonen skall vara synlig mellan tillkommande byggnader.*
- *Stor hänsyn skall tas till hur området upplevs från Svindersviken.*
- *Tillkommande bebyggelse får inte ”sticka fram” bakom Kvarnholmens udde. Befintlig vegetation förstärks och får breda ut sig över de gamla utfyllnadssområdena.*
- *Bebyggelsens tyngdpunkt lokaliseras lämpligen till områdets östra del, där kajen är något bredare. Gestaltningen prövas med hänsyn till landskapsbilden.*
- *Området i väster där kajen är smal och tycks balansera på kanten mellan vattnet och berget, är lämpligt för rekreation och mindre utrymmeskrävande verksamheter. Bebyggelsen bör vara låg. Strandområdet/kajen skall innehålla ett allmänt stråk för gång- och cykeltrafik.*
- *Kvarnholmens östra udde kan utvecklas till ett attraktivt rekreationsområde av naturmarkscharaktär.*
- *De låglänta partierna nere vid vattnet bör rensas.*
- *Båtuppläggnings med mera bör inte förekomma längst ut på udden.*

Program för planområdet

Planprogram som omfattar hela Kvarnholmen, Hästholtssundet och östra Gäddviken godkändes av kommunstyrelsen den 18 september 2006, § 153.

Planprogrammet syftar till att ange de övergripande förutsättningarna för att utveckla Kvarnholmen genom flera detaljplaner. Programmet förtydligar och utvecklar förutsättningarna i Översiktsplanen och Kvalitetsprogrammet. Visionen är att området ska omvandlas till en attraktiv stadsdel med stark egen identitet, präglad av sitt industriella arv och unika bebyggelse. En blandning av bostäder och arbetsplatser/verksamheter eftersträvas. Denna detaljplan utgör den fjärde etappen i planläggningen av området.

Sammanfattningsvis anger Planprogrammet följande riktlinjer för södra Kvarnholmen (Södra kajen och Sillkajen):

Sillkajen

- Ny bebyggelse får inte framträda bakom Kvarnholmens östra udde sett från farleden.
- Bebyggelsen på kajen får inte överstiga 5+2 våningar (två indragna takvåningar). Kajen ska rymma en öppen plats av allmän karaktär.
- En allmäntillgänglig och handikappanpassad vertikalförbindelse ska finnas mellan kajnivå och vägen/busshållplatsen.

Södra Kajen

- Bebyggelsen placeras mot bergkanten
- Strandområdet ska utvecklas med promenad och bryggor.
- Bebyggelsen får inte störa utsikten från Platån och ska underordna sig bakomliggande terräng.
- Byggnaderna bör varieras i höjd med de högsta husen centralt i området. Bebyggelsen får inte överstiga 7+1 våningar i de centrala delarna respektive 5+1 våningar i områdets östra och västra del.
- Bebyggelsen får inte upplevas som en sammanhängande huskropp, utan skall utformas med tydliga avbrott.

Detaljplaner

Planområdet är planlöst då hela Kvarnholmen sedan tidigare saknat detaljplan. I pågående detaljplaneplanläggning av Kvarnholmen har tre detaljplaner vunnit laga kraft. Detaljplan för etapp 1 – Norra Kajområdet vann laga kraft den 27 mars 2009. Detaljplan för etapp 2 – Centrala kvarnområdet vann laga kraft den 12 juli 2010. Detaljplan för etapp 3 – Östra kvarnområdet vann laga kraft den 17 juni 2011.

Detaljplanen för förbindelse mellan Kvarnholmen och Nacka vann laga kraft den 10 april 2013.

Strandskydd

Strandskydd råder 100 m från strandlinjen in på land och ut i vattnet.

Behovsbedömning

Kommunens bedömning är att genomförande av detaljplaneförslaget innebär en betydande miljöpåverkan. De frågor som medför att detaljplanen bedöms innebära en betydande miljöpåverkan är byggande i vatten, påverkan på landskapsbild och på riksintresset för kulturmiljövården. En miljöbedömning med miljökonsekvensbeskrivning har därför upprättats.

FÖRUTSÄTTNINGAR

Historik och områdets nuvarande användning

Kvarnholmen, som ursprungligen hette Hästholmen, var med undantag av ett brännvinsbränneri och en krog i stort obebyggd fram till slutet på 1700-talet, då välvärgade Stockholmare lät uppföra sommarvillor på öns östra sida.

Nackakusten utmed Saltsjöstranden och Svindersviken har tack vare läget intill inseglingsleden och närheten till Stockholm under århundraden varit ett attraktivt område för etablering av en rad olika verksamheter. År 1897 förvärvade Qvarnaktiebolaget Tre Kronor ett markområde på Kvarnholmens norra sida och redan året därpå var den stora kvarnbyggnaden färdig att tas i bruk.

Med Kooperativa Förbundets (KF) förvärv av Kvarnholmen 1922 inleddes en omfattande modernisering och utbyggnad av hela verksamheten, vilket skulle fortsätta ända till 1992 då driften lades ner. KF:s arkitektkontor fick 1924 i uppdrag att utarbeta en utbyggnadsplan som några år senare skulle resultera i en helt ny typ av industriområde - såväl innehållsmässigt som planmässigt och arkitektoniskt. För KF handlade det förutom att bygga upp en modern och rationell industrianläggning även om att skapa en god livsmiljö för sina anställda.

Under de sista åren av 1930-talet började KF ianspråkta Kvarnholmens södra strand för industriverksamhet. En oljehamn kom att anläggas i området och byggnader uppfördes för olika ändamål. Även en liten smörjoljefabrik tillkom så småningom. Byggnaderna som finns kvar på den s.k. Sillkajen vid Svindersvikens inlopp är byggda i huvudsak på 1940-talet och hade funktioner som bl. a. saltlager, sillmagasin och kontor. Reservförrådsnämndens saltmagasin från andra världskriget har ett speciellt uttryck p.g.a. sin välvda limträkonstruktion. Strax ovanför Sillkajen, nära grundresterna av sommarnöjet Fredriksberg, står nitade oljecisterner från 1940-talet.

Oceankajen på Kvarnholmens östra udde anlades 1962 efter ritningar av Sentab genom R Lindberg. Den består av en utskjutande kaj av armerad betong på pålar i vattnet. En pipeline sträcker sig från Oceankajen utmed södra bergssidan till OK:s fd. oljedepå vid Gäddviken där det låg ytterligare cisterner och en distributionsanläggning för tankbilar. Bergrum för oljelagring hade sprängts ut i berget mellan Sillkajen och Gäddviken.

Ett intressant naturminne är jättegrytan vid Oceankajen belägen i strandens klipphäll. Jättegrytor är hålliknande naturbildningar utsvarvade av inlandsisen för 10 000 år sedan genom att starkt strömmande smälvtatten tvingat stenar i rotation mot berget.

Kulturmiljö och befintlig bebyggelse

I det regionala perspektivet intar Kvarnholmens industrianläggning tillsammans med Värtagasverket en särställning. De är de enda ännu välbevarade industriområdena i centrala Stockholms närhet. Det överskuggande arkitekturhistoriska värdet ligger i helheten: att byggnadsvolymer från olika tider balanseras mot varandra, mot terrängen

och vattenrummet och gör det till en industri- eller stadsmiljö med alldeles särskilda kvaliteter. Kvarnholmen är således en miljö med stark sammanhållan karaktär samtidigt som det är en sammansatt miljö med olika funktioner från olika tider

Inom planområdet på södra sidan av Kvarnholmen är dock kulturmiljövärdena begränsade i jämförelse med områdena uppe på platån och Kvarnholmens norra sida. En byggnad inom planområdet har kulturhistoriska värden. Det är det sk saltmagasinet som också har inrymt fiskhantering. Bebyggelsen bedöms dock inte vara i sådant skick och/eller av sådant värde att den kan/bör bevaras och återanvändas. Däremot kan lämningar av industrianläggningar som oljepipelines och Oceankajen delvis bevaras och återanvändas i en omvandling av området. I övrigt ligger kulturmiljövärdena inom planområdet i det dramatiska landskapet som samspelar med bebyggelsen på Kvarnholmen i sin helhet.

Stads- och landskapsbild

På Kvarnholmens södra sida är landskapet starkt präglat av industriverksamheten, men utan den norra sidans storskaliga och massiva industribebyggelse. Bergsslutningarna är ofta så branta att det inte går att ta sig fram mellan höjdplatån och kajnivån.

Den södra sidan av Kvarnholmen vetter mot ett mycket trängre vattenrum än den norra - Svindersviken. Här finns ett fåtal större byggnader, atmosfären är ljusare och varmare. Utblickarna är mestadels kortare och från Sillkajen tornar sig Ryssbergen upp som en brant grön vägg i söder. Det är ett mäktigt landskap.

Planområdet erbjuder kvalitéer för bostadsbebyggelse i form av ett bra solläge, vattenkontakt, vackra utblickar över vatnet och över Ryssbergens bergsbrant samt nära tillgång till den gröna Östra udden.

Vegetation

Planområdet omfattas till övervägande del av redan ianspråktagen mark. I planområdets nordliga delar finns hällmark och naturpartier med lövträd som är mindre påverkade av industriverksamheten.

Lokalklimat

Planområdet har relativt gynnsamt lokalklimat med goda soljusförhållanden. Kvarnholmen har ett s.k. dämpat sjölägesklimat med mindre dygns- och årstidsvariationer än normalt. En vindstudie från SMHI konstaterar att södra Kvarnholmen generellt sett är skyddat från de flesta vindrikningar, särskilt för nordliga vindrikningar. Vid vindar från ost och väst kan vinden kanaliseras längs kajplanet.

Mark- och terrängförhållanden

Planområdet gränsar i norr mot Kvarnholmens höjdplatå och i söder mot Svindersviken. Delar av planområdet är delvis utsprängt resp. utfyllt. Naturmarkens jordlager utgörs av ett tunt lager morän.

Bergrum

Angöringstunnlar till fd. oljecisterner i berg och bensinbergrum ligger inom planområdet. Bergrummen för olja har avvecklats och bensinbergrummen håller på att avvecklas. Tillstånd till avveckling och försegling av bergrum, har erhållits av Mark- och miljödomstolen 2013-12-19. Domen överklagades av Nacka kommun 2014-01-08, avseende tiden för framställande av anspråk till följd av oförutsedd skada. Mark- och miljööverdomstolens dom 2014-09-25, ändrar mark- och miljödomstolens dom endast på så sätt att tiden för framställande av anspråk till följd av oförutsedd skada bestäms till femton år efter arbetstidens utgång.

Kontrollprogram för avveckling och försegling av bergrum avses att lämnas in. Risken för hälsoeffekter samt risken för explosionsrisk har utretts.

Förorenad mark

Ett stort antal provtagningar och analyser av markmiljön och sedimenten i och i anslutning till Svindersviken har utförts. Marken är förorenad av huvudsakligen oljeprodukter. Sedimentprover från Svindersviken inom planområdet uppvisar förureningspåverkan såväl avseende metaller som petroleumkolväten.

I områdets östra del fanns det 1950 till 1992 tre cisterner. I en av cisternerna förvarades tetrakloreten (perkloretylen, PCE) och senare etanol, i de andra två cisternerna förvarades glykoler samt ballastvatten. Cisternen som innehöll PCE och senare etanol var av nitad plåt och har troligen läckt i skarvorna. Från 2011 och framåt har ett stort antal undersökningar och utredningar utförts i området där cisternerna var placerade. Utredningarna visar att klorerade alifater (tetrakloreten och dess nedbrytningsprodukter) finns i jordlagren, berggrundens och grundvattnet där cisternerna fanns, men även i angränsande områden främst sydost om cisternerna. Spridning har skett i jordlagren samt i bergets spricksystem.

Radon

Området är klassat som normalriskområde för radon.

Fornlämningar

Industribebyggelsen på Kvarnholmen är medtaget i fornlämningsregistret. Kommunikation har därför skett med länsantikvarien huruvida registreringen föranleder krav på någon arkeologisk utredning. Länsantikvarien bedömer att registreringen är gjord på felaktiga grunder. Den avser sentida byggnader som till stora delar är i bruk för olika verksamheter, alltså inte ”varaktigt övergivna” i enlighet med lagtextens fornlämningsdefinition. Anläggningen bedöms därför sakna arkeologiskt intresse.

Tillgänglighet

Planområdet är idag inte tillgängligt för allmänheten. Höga staket markerar de stängda områdena.

Vattenområden

Södra delen av planområdet omfattas av vattenområde i Svindersviken.

Gator och trafik

Gatunät

Kvarnholmen nås idag från Henriksdals trafikplats via Kvarnholmsvägen. Därifrån har området två alternativa tillfartsvägar, dels via bron över Hästholmssundet, dels via Finnbergstunneln under Finnberget. Planområdet nås idag från båda alternativen via ”Södra vägen”, där Finnbergstunneln är den mest direkta angöringen.

Kollektivtrafik

Kvarnholmens kollektivtrafik försörjs idag via buss till/från Slussen (linje 402) och Nacka sjukhus (linje 469). Planområdet har idag dåliga kopplingar till de befintliga buss hållplatserna.

Teknisk försörjning

Vatten och avlopp

Inom planområdet finns ett privatägt VA-nät, som är utbyggt på 1940-talet samt till viss del på 1970-talet. Ledningsnätet bedöms inte ha sådan kapacitet eller kvalitet att det kan användas vid en framtida utbyggnad.

Dagvatten

Dagvatten från planområdet avrinner mot Svindersviken, som är en del av vattenförekomsten Strömmen. Större delen av planområdet utgörs av hårdgjorda ytor och berg i dagen varför möjligheterna till lokalt omhändertagande av dagvatten kommer att vara begränsade. Marken är förorenad av huvudsakligen oljeprodukter. Sedimentprover från Svindersviken inom planområdet uppvisar föroreningspåverkan såväl avseende metaller som petroleumkolväten.

El

Inom planområdet finns ett privatägt nät för elförsörjning av befintlig bebyggelse.

PLANFÖRSLAGET

Allmänt

Södra Kvarnholmen ska bli en del av stadsdelen Kvarnholmen, som ska utvecklas till en levande stadsdel med stark egen identitet präglad av det industriella arvet och den unika bebyggelsen. En blandning av bostäder, arbetsplatser och verksamheter eftersträvas vilket ger en balans mellan dag- respektive nattbefolkning. En viktig del i detta är att skapa allmäntillgängliga strandpromenader, gator och offentliga platser. Vid strategiska platser ska husens bottenvåning innehålla lokaler för centrumverksamheter eller bostadskomplement. Med centrumverksamheter menas t.ex. butiker, service, kontor, kulturlokaler, restaurang, hotell, vårdlokaler, parkeringsanläggning som bör ligga centralt. Verksamheten får inte vara störande för intilliggande bostäder och parkeringsbehovet måste kunna tillgodoses på kvartersmark. För att klara kombinationen av verksamheter och bostäder införs restriktioner på bl. a. parkeringsanläggningarna, se nedan under parkering.

I jämförelse med Kvarnområdet kommer Södra Kvarnholmen naturligt att få en egen karaktär präglad av landskapets förutsättningar med det skyddade och södervända läget vid Svindersviken. Södra Kvarnholmen har ingen befintlig bebyggelse av samma kulturhistoriska värde som Kvarnholmens norra sida, vilket innebär att området föreslås få en helt ny bebyggelse. Delar av industrianläggningarna föreslås dock återanvändas, t ex fundament för pipelines samt Oceankajen.

Det är berget som domineras landskapet inom planområdet. Landskapet, som är kulturmiljö av riksintresse, är påtagligt påverkat av industriverksamheten. Den dramatiska topografin delar Kvarnholmens södra del i tre byggbara nivåer. I väster bildar den en hög bergrygg mellan en smal landremsa vid kajnivån och Kvarnholmens platå. I öster är berget lägre och bildar en mellannivå på den Östra udden. Nedanför den Östra udden är landremsan bredare och försedd med kajanläggningar.

Södra Kvarnholmen har mycket goda förutsättningar för att bli en attraktiv boendemiljö, men för att området ska fungera krävs goda förbindelser mellan områdets nivåer. Platsens kvaliteter är framförallt det vattennära läget vid den skyddade Svindersviken och den södervända bergsbranten. Möjligheter för utblickar och solförhållanden är goda och marina inslag i Svandersviken kan bidra till stadsdelens attraktivitet. När området nu planeras för en ny tätare bebyggelse är det viktigt att bergsidorna på några platser får vara kvar ända ned till kajnivån. Svandersvikens skyddade vatten nära farleden gör vattenområdet attraktivt som hamn för fritidbåtar och det marina livet är livligt sommartid.

Detaljplanen utgör etapp 4 av utbyggnaden på Kvarnholmen och följer huvudsakligen godkänt planprograms riktlinjer. Sedan planprogrammet gjordes har kompletterande utredningar avseende stadsstruktur, buller, geoteknik och befintliga kajkonstruktioner gjorts. Detta har medfört följande avsteg från planprogrammet:

- Södra vägens gatusträckning har förändrats då de geotekniska förhållandena ej medger utfyllnad i vattnet.
- Den existerande kajkonstruktionen vid Sillkajen har efter inventering konstaterats vara i så dåligt skick att en ny kaj är nödvändig vilken ges en något annorlunda utformning.
- Bullerstörning från Kvarnholmsvägen har lett till att den Övre Bergbebyggelsen utformats med hus som skärmar sig mot vägen och öppnar sig mot gården i söder.
- Bebyggelsen utmed södra kajen får nu färre och högre huskroppar jämfört med programmet. En högre byggnad med allmän hiss mellan kajen och platån har tillkommit i planområdets mitt och en möjlighet till badanläggning föreslås på Oceankajen i öster.

Övergripande planidé

Den övergripande planidén för södra Kvarnholmen är att ta tillvara områdets kvalitéer med utblickar samt vattennära och skyddat söderläge. Bebyggelse föreslås på i huvudsak redan ianspråktagen mark, dels på den smala landremsan nere på kajnivån

PLAN- OCH
GENOMFÖRANDEBESKRIVNING

utefter ”Södra vägen” och dels utefter Kvarnholmsvägens södra sida på den östra udden. Området ger goda förutsättningar för en relativt tät bebyggelse med ett attraktivt boende trots de begränsade byggbarna ytorna. Genom områdets centrala delar sparas ett stråk med naturmark i nord-sydlig riktning. Naturmarken över bergsbranten förbinder parkmarken på den östra udden med Svindersvikens vattenspegel i söder.

För att området ska bli fungerande krävs vertikala förbindelser som kopplar samman de olika nivåerna (som mest en stigning på 30 m). Detta görs med trappor förlagda i terräng eller integrerade i bebyggelse samt i det mest centrala läget en förbindelse med en allmän hiss. Fundamenten för oljepipelines utnyttjas för en promenad vid en mellannivå (+15) som leder från terrassgården i öster fram till den befintliga bron över Hästholmssundet.

Planmönstret strävar efter att skapa siktlinjer genom området, bl. a. från Kvarnholmsvägen mot söder samt i öst-västlig riktning utefter bergsbranten. Tack vare topografin finns möjlighet att ge i princip samtliga bostäder vattenkontakt och fria utsiktar över omgivningen trots en relativt tät bebyggelse. Med en öppen bebyggelsestruktur, där majoriteten av husen är fristående punkthus, kan ljusa bostäder skapas samtidigt som långa siktlinjer även medges för de som uppehåller sig eller passerar genom området.

En bärande planidé är skapa intressanta rörelsemöjligheter med varierande miljöer, attraktioner, mötesplatser och utsiktar längs stråken. Längs Strandpromenaden planeras ett stråk med varierande bebyggelsemiljöer och attraktiva platser. En småbåtshamn för de boende på Kvarnholmen föreslås utmed promenaden längs Södra vägen. I anslutning till Oceankajen i öster finns en möjlighet till en badanläggning. Vid

Vertikalhuset skapas en central plats i området med soldäck och aktiviteter knutna till småbåtshamnen.

Totalt innehåller detaljplanen ca 72 800 kvm ljud BTA varav ca 4000 kvm utgörs av lokaler som ej får inredas till bostad. Ett i dagsläget rimligt antagande skulle ge ca 700 lägenheter och ca 5000 kvm lokaler.

Mark och vegetation

Då större delen av planområdet utgörs av f.d. industrimark, innebär planförslaget att den karga industrimiljön ersätts av en bostadsmiljö med tillhörande grönytor. Detta blir särskilt tydligt inom det stora ”bostadskvarteret” i öster, som får en stor skyddad gårdsmiljö med många gröna inslag. Ett annat tydligt nytt grönt inslag är de trädplanteringar som planeras utmed Södra vägen. Stora delar av planområdet kommer att utgöras av olika konstbyggnader och mark och vegetation kommer att vara uppbyggda på dessa.

De naturmarkspartier som bevaras i planförslaget utgörs till största delen av berg och har därför en mycket sparsam vegetation. Denna sparas som allmän plats – natur i förslaget.

Lokalklimat

De flesta nya bostäderna kommer att få goda solförhållanden då denna del av Kvarnholmen vetter mot söder. En vindstudie av planförslaget visar att det generellt sett är skyddat för de flesta vindriktningar - särskilt för nordliga vindar, vilket ger förutsättningar för en attraktiv utedmiljö.

Det finns dock risk för att vindar från ost och väst kan kanaliseras längs den planerade gatan utmed Södra kajen. För att motverka detta föreslås trädplanteringar utmed gatan

Stads- och landskapsbild

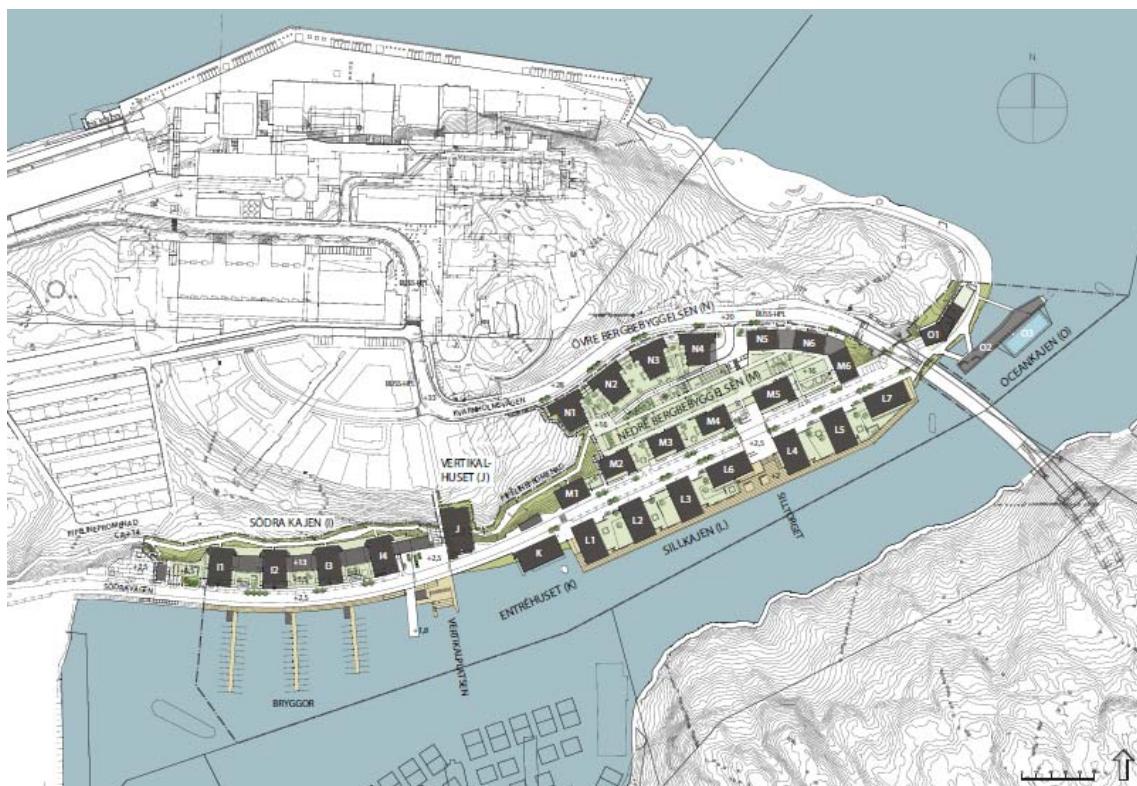
Stads- och landskapsbilden för planområdet som helhet kommer påtagligt att förändras då detaljplanen medför att den tidigare oljehamnen ersätts med ny bebyggelse, strandpromenad och småbåtshamn. Den bebyggelse som föreslås är dock i huvudsak skyddad från farleden och får ingen betydande inverkan på Kvarnholmens siluett från farleden.

Sett från Svindersviken kommer södra Kvarnholmen att förändras helt. Området tillförs helt nya element som inte påminner om dagens industrimiljö. Förutom att skapa möjligheter till genomblickar har tanken varit att bebyggelsen ska underordna sig Kvarnholmens centralt liggande platå, att den nya bron tydligt ska tillåtas framträda, att det kulturhistoriskt värdefulla funkisradhusområdet norr om planområdet ska respekteras och inte byggas för samt att berget på några ställen ska nå ända ner till kajplanet utan att bli förbyggt.

Den föreslagna badanläggningen vid Oceankajen, Solbryggan samt småbåtshamnen är andra inslag utöver den nya bebyggelsen som ger en helt ny stads- och landskapsbild när området omvandlas från ett industriområde till en stadsdel.

Tillkommande bebyggelse

Bebyggelsens utformning ska vara framåtblickande och ta sin utgångspunkt i den strama karaktär som är signifikant för holmens historiska arkitektur. Bebyggelsen organiseras inom områdets tre varierande nivåer och grupper av hus får olika karaktärer efter dess förutsättningar. Husen ska även ges individuella uttryck, t ex i fasaddetaljer, material och/eller kulör. Avsikten är att ge Södra Kvarnholmens bebyggelse en livlighet inom en strukturerad helhet.

All bebyggelse inom planområdet är tillkommande. Bebyggelsen beskrivs i delområden där husen anpassas efter platsens förutsättningar och får en egen karaktär. Bebyggelsen ska utformas enligt gestaltningsprogram, där mer detaljerade riktlinjer för husens och den yttre miljöns gestaltning redovisas.

Södra kajen

Bostadsbebyggelsen föreslås bestå av fyra punkthus i 8-10 våningar som i bakkant binds samman av en låg längsgående byggnad i tre våningar. Byggnaden bildar rygg mot den bakomliggande bergsbranten och följer Södra vägen. Framför skapas en entré-/bostadsgård mot söder som är upphöjd på en sockel ovan gatunivå.

Ett parkeringsgarage byggs under gården och bebyggelsen. Vid bebyggelsens gavel mot väster ordnas in- och utfart och i öster avslutas bebyggelsen med en utfart från det övre garageplanet ned på Södra vägen.

Punkthusen ges olika höjder som tar hänsyn till bakomliggande terräng och omkringliggande bebyggelse. Bostadsentréer förläggs i varje punkthus och nås från gatan med trappa och ramp via bostadsgården. Mot norr förläggs kompletterande entréer till pipelinepromenaden på nivån +15, vilket medger en direktkoppling ut i naturmarken för de boende.

Vertikalhuset

Vertikalhuset utgörs av en sexton våningar hög byggnad, som placeras centralt i området med bostäder och centrumändamål samt en allmän hiss. Den höga byggnaden markerar en central plats och den betydelsefulla vertikala förbindelsen. Byggnaden avses bli ett landmärke i Svindersviken, men ett landmärke som inte kommer att framträda sett ifrån farleden.

Husets bottenvåning ska innehålla lokaler för centrumändamål eller bostadskomplement och får inte inredas till bostad. I våningsplanet där den allmänna hissen når spången till platån ska delar av våningsplanet vara tillgängligt för utsiktsplats för allmänheten och angränsande våningsyta bör inte inredas som bostad. Parkering för de boende anordnas i angränsande fastighet; i Södra Kajens parkeringsgarage

På nivån ca + 15 m ska en gångväg (pipelinepromenaden) med en minsta fri höjd om minst 4,5 m kunna gå igenom byggnaden.

Syftet med Vertikalhuset är att skapa en byggnad med höga arkitektoniska värden som sticker ut i sin omgivning. Utformningen har föregåtts av parallella skissstudier. Volymen påminner om befintliga industribyggnader på Kvarnholmen och likt några av öns tidigare siloanläggningar har volymen gestaltats som en samling vertikala huskroppar. Detta för att minska byggnadens visuella intryck men samtidigt ett resligt uttryck med variation från olika vinklar. Detaljplanen är här utformad för att möjliggöra det skissförslag, som redovisas i gestaltningsprogrammet. Detaljplanen förutsätter att det är denna byggnad som genomförs.

Entréhuset

Entréhuset är tänkt att utgöra en entrébyggnad till Sillkajens bebyggelse. Huset består av en fem våningar hög byggnad. Entréhusets får en horisontell gestaltning, som har släktskap med hus i Sillkajens bebyggelse. Parkering för de boende anordnas i angränsande fastigheter; i den Nedre Bergbebyggelsens parkeringsgarage.

Sillkajen

Kajbebyggelsen planläggs för bostadsändamål och består av sju fristående byggnader i fem våningar längs Södra vägen. Mellan husen skapas bostadsgårdar som har kontakt med både gatan och vattnet. Fem av husen har sina gavlar mot vattnet och är tänkta att utformas med branta sadeltak, vilket ger två takvåningar. Takvåningarna förses med

indragna terrasser och högresta takkupor. De övriga två husen är i endast fem våningar och vända med långsidan mot gatan.

Centralt i Kajbebyggelsen skapas en allmän plats ("Silltorget") närmast vattnet med kontakt med den Nedre Bergbebyggelsen. Vid denna plats ska bottenvåningarna innehålla lokaler för centrumändamål eller bostadskomplement och får inte inredas till bostad. Parkering sker i Bergbebyggelsens parkeringsgarage på andra sidan Södra vägen.

Nedre Bergbebyggelsen

Nedre Bergbebyggelsen utgörs av en enkelsidig byggnadsvolym i fyra våningar utefter Södra Vägens norra sida med ett bakomliggande parkeringsgarage, som ersätter en tidigare bergsbrant. Ovanpå parkeringsgaraget skapas en terrassgård på nivån +16 och på denna terrassgårds södra sida placeras fyra låga hus i tre-fyra våningar. Dessa hus delar trapphus med den underliggande enkelsidiga bebyggelsen. I väster och öster avslutas den Nedre Bergbebyggelsen med slanka punkthus i nio våningar, det västra fristående och det östra sammanbyggt med terrassbyggnaden. Samtliga byggnader har sina huvudentréer ifrån Södra vägen.

Nedre Bergbebyggelsen planläggs för bostäder med möjlighet för lokaler i bottenvåning. I punkthuset längst i öster finns möjlighet för förskola i våningsplan mot terrassgården. Förskolan kan angöras med bil och varutransporter från Södra vägen samt från Kvarnholmsvägen med kollektivtrafik. Bostäder i nedersta våningsplanet utmed Södra vägen ska förläggas minst 70 cm ovanför gatuplanet och utföras med upphöjd förgårdsmark. Vid "Silltorget" ska delar av bottenvåningen innehålla lokaler för centrumändamål eller bostadskomplement och får inte inredas till bostad. I "Silltorgets" förlängning byggs en allmän trappkommunikation mellan kajplanet (+2,5) och terrassgården (+16) i anslutning till bebyggelsen. Boende i området har även möjlighet att nå övre nivån via hissar i bostadshusen/parkeringsgarage. Stråket leder vidare till Kvarnholmsvägen (+20) med busshållplats.

Övre Bergbebyggelsen

Övre Bergbebyggelsen utgörs av bostadshus, med möjlighet till lokaler i gatuplanet, som följer den nya Kvarnholmsvägens dragning norr om terrassgården. Byggnaderna får begränsad höjd och mörka fasader synliga från norr, för att bebyggelsen inte ska framträda bakom Kvarnholmens östra udde mot farleden.

Öster om infarten från Kvarnholmsvägen har husen tre våningar mot gatan och fyra våningar mot terrassgården. Möjlighet för förskola finns i våningsplanen mot terrassgården och delvis mot gatan. Förskolan sammanbyggs med anslutande punkthus i nedre bergbebyggelsen och får därmed angöringsmöjlighet även från Södra vägen.

Väster om infarten från Kvarnholmsvägen bygger husen fyra våningar mot gatan och som mest sju våningar mot terrassgården. Med långa fasader mot gatan och smala gatt mellan husvolymerna skapas förutsättningar för att skärma gården innanför från trafikbullret. I gatten mellan husen tas också en varierande höjdskillnad upp, som mest

ca 8 m, mellan gata och gård. I huset närmast infarten angör man det garage som byggs under husen.

Bryggor för fritidsbåtar

Inne i Svindersviken har man ett skyddat söderläge och vattnet är lugnare än på Kvarnholmens norra sida. Bryggor för de boende på Kvarnholmen förelås utmed Södra kajen med utrymme för ca 100 båtplatser inom planområdet. Då båtplatserna ska vända sig till boende på Kvarnholmen behövs främst parkering, som kan fungera vid i- och urlastning till båtarna. Parkering på Södra vägen kan här utnyttjas.

Hamnen består av tvärgående bryggor som kopplas till en brygga längs kajen där gående får promenadmöjlighet. Hamnpromenaden utförs av trä och ansluter i den östra delen till gångbanan längs Södra kajen, via en ramp. Placeringar, utformning och omfattning av bryggor kommer att studeras närmare i projekteringskedet.

I planområdets västra del finns planer på viss båtanknuten service t ex hamnkontor, kanotförvaring och toaletter. Dessa funktioner kan inrymmas i en paviljong som placeras vid parken i västra delen av planområdet. Planförslaget medger även mindre "sjöbodar" för förvaring etc. i anslutning till respektive brygga utefter kajen. Småbåtshamnens västra del och anslutning till Hästholtmssundet kommer att planläggas i kommande detaljplaneetapp - Hästholtmssundet.

Oceankajen

Den befintliga Oceankajen kommer att återanvänds och omvandlas till en attraktiv samlingsplats och rekreativsmiljö. Här skapas även möjlighet till en ny attraktion i form av en badanläggning med en flytande bassäng förtöjd längs Oceankajen

Badanläggningen kompletteras med en servicebyggnad på land i förlängningen av den nya bebyggelsen längs Södra vägen. Denna byggnad skapar en länk mellan rekreativområdet och bostäderna. I byggnaden finns utrymme för de tekniska funktionerna för badanläggningen samt för personalutrymmen. Utöver det finns lokaler för uthyrning. Byggnaden utformas med stora terrasser som följer bergets form. Fasaden gestaltas i betong och anknyter i färg och yta till berget bakom byggnaden. I kontrast till berget och betongen står de stora glasytorna ut mot vattnet. Bakom byggnaden, längs berget, leder en trappväg till bron och den anslutande kollektivtrafiken.

Som väderskydd över både bassängen och Oceankajen kan en lätt takkonstruktion spänna, i ett delvis translucent material. Taket är flexibelt och kan förändras och anpassas till de olika årstiderna, till klimatet och omgivande natur. På så sätt kan badets hållas öppet en längre säsong.

Badanläggningen på Oceankajen är i dagsläget ej finansierad, vilket innebär att den eventuellt inte kommer att uppföras. I det fall badet inte uppförs ska Oceankajen och området däromkring iordningställas till en intressant mötes- och utblicksplats för flanörer längs strandpromenaden.

Service

Kvarnholmens lokala centrum med grundskola och lokalt handelscentrum ligger intill planområdet uppe på platån, som man kommer att kunna nå via hiss- och trappförbindelser. Inom planområdet ges möjlighet till centrumfunktioner främst i Vertikalhuset samt i husens bottenvåningar kring torgen/platserna.

Förskolebehovet inom planområdet bedöms vara ca 8 avdelningar. Möjlighet för förskola med 4 avdelningar planeras i den östra delen av Bergbebyggelsen i huvudsak i våningsplanet mot terrassgården. Den östra delen av terrassgården kommer då att fungera som förskolegård dagtid vardagar och bostadsgård övrig tid. Övrigt behov av förskoleplatser planeras att anordnas inom planområde för Platån, etapp 5, vid de s.k. ”röda villorna”.

Friytor

Platser

Vid Vertikalhusets fot ligger ett södervänt torg – ”Vertikalplatsen” som sträcker sig över Södra vägen och växer ut till kaj - Solbrygga. Markbeläggningen läggs ut som en sammanhållande matta tvärs över gatan och knyter samman torget med Solbryggan. Den allmänna hissen når från torget, vilket ger liv åt platsen. Torget har mycket goda förutsättningar för att utvecklas till en attraktiv mötesplats.

Centralt placerad i bebyggelsen på Sillkajen finns en annan platsbildning av offentlig karaktär. Markbeläggningen binder samman ytor på ömse sidor om vägen på samma sätt som torget vid Vertikalhuset. Denna plats är mer rofylld än torgytan vid ”Vertikalplatsen”. Här kan man slå sig ner för en stunds vila eller för att blicka ut över Svindersviken.

Längst ut i öster planeras en vistelseplats på Oceankajen med en byggnad på land med ett innehåll som är förenligt med parkändamålet, t ex förenings-/kulturlokal, café. I anslutning till Oceankajen och östra uddens naturmark ger detaljplanen dessutom en möjlighet till en mötes- och aktivitetsattraktion i form av ett flytande bad med tillhörande service på Oceankajen och på land. Då vattnet utanför Nackas norra kust tyvärr är olämpligt för bad p.g.a. förureningar och omfattande sjötrafik, kan Kvarnholmsborna och besökare, ändå erbjudas möjligheter till bad med naturbadskänsla. Tanken är att besökarna under den varma årstiden kan bada under bar himmel medan bassängen är täckt under den kalla årstiden.

Gårdar

Främst på grund av planområdets topografiska förutsättningar och den tidigare industriverksamheten, kommer inte alla bostäder att få tillgång till bostadsgårdar med alla önskvärda funktioner. Däremot erbjuds andra kvaliteter i form av vattenkontakt, soligt läge, utsikt etc.

Bostadsgårdarnas viktiga funktioner skapas till stor del ovanpå parkeringsgarage och på husens takterrasser. Gårdarna avgränsas i många fall av huskropparna och får delvis lite olika funktioner på olika gårdar. Avsikten är dock att det på flertalet gårdar ska finnas

en gräsyta (att sola eller leka på), en grusyta (att leka och röra sig på), ett par soffor, en sandlåda samt ett buskträd (för ögonfröjd, grönska, skugga och säsongsvariation). Bergbebyggelsens stora gård är den mest kompletta gården och det är här som de bästa lekmöjligheterna finns – inte minst för de lite äldre barnen.

Naturmark

Planförslaget innehåller mycket lite naturmark. Dessa områden har ändå stor betydelse, då de är platser där berget visar sig ända ner till kajplanet.

Vattenområden

Planförslaget medför betydande arbete i vatten, då kajer behöver renoveras, rivas och byggas om samt en viss utbyggnad i vattnet. För byggande i vatten krävs tillstånd enligt miljöbalken. Markägaren avser att söka tillstånd hos mark – och miljödomstolen för de åtgärder som innebär byggande i vatten.

Gator och trafik

Gatunät

Bergbebyggelsen angörs ifrån norr via den nya delen av Kvarnholmsvägen, som ansluter till den nya Svindersviksbron. Angöringen ansluts till parkeringsgarage och utformas med en mindre plats för vändmöjlighet.

Kajnivån inom planområdet trafikförsörjs från Södra vägen via Finnbergstunneln och Hästholtmssundet väster om planområdet. Vid Hästholtmssundet finns även en vägramp från Kvarnholmsvägen ner till Södra vägen. Planerat parkeringsgarage för Bergbebyggelsen kommer att kunna angöras både ifrån Kvarnholmsvägen och Södra vägen. Planerade gatusektioner framgår i gestaltningsprogrammet.

Områdets utbyggnad är beroende av att nya Kvarnholmsvägen anläggs enligt detaljplanen för ny broförbindelse mellan Kvarnholmen och Nacka centrum. Vidare måste Södra vägen kunna hållas öppen för trafik när området runt Hästholtmssundet byggs ut.

Parkering

Parkeringsbehovet ska huvudsakligen ske i garage. Med hänsyn till Kvarnholmens läge och framtida transportinfrastruktur ska enligt godkänt planprogram följande parkeringsnorm uppnås:

Bostäder: 0,9 pl/100 kvm BTA (inklusive besöksplatser).

Kontor: 18 pl/1000 kvm BTA

Små butiker: 20 pl/1000 kvm BTA

Vårdlokaler: 15 pl/1000 kvm BTA

Då flera stora byggnader har en flexibel användning måste parkeringsbehovet beräknas vid bygglovgivningen. Parkeringsbehovet för många verksamheter beräknas utifrån verksamhetens faktiska innehåll med antal anställda, besökare m.m. Parkeringsbehovet

är en komplex fråga, som kommer att påverka bedömningen av vilka verksamheter som är lämpliga att kombinera.

Besöksparkering för lokaler, småbåtshamn, förskola och eventuellt bad kan ske utmed gatan. Boendeparkering (inkl besöksparkering) och personalparkering sker i två garage, ett under bebyggelsen på Södra kajen och ett garage under Bergbebyggelsen. Garagen kommer att kunna försörja respektive närområde.

Yta för cykelparkering bör finnas med 2 platser/lägenhet à 100 kvm BTA, varav en i nära anslutning till bostadens entré och en i förrådsutrymme i anslutning till bostaden.

Kollektivtrafik

Kvarnholmen kommer även i fortsättningen försörjas med buss som trafikerar Kvarnholmsvägen. Busstrafiken kommer att bli tätare och Nacka C kommer att kunna nås från Kvarnholmen via Kvarnholmsförbindelsen/bron över Svindersviken. Busshållplats planeras strax utanför planområdet uppe på platån och på Kvarnholmens östra udde vid bergbebyggelsen och brofästet. Den planerade vertikala förbindelsen medför en god tillgänglighet till de planerade busshållplatserna på Kvarnholmsvägen. Inom bergbebyggelsens och Sillkajens gemensamma garageanläggning ska gemensam hiss/hissar finnas för att alla boende ska få god tillgänglighet till kollektivtrafik. Avståndet fågelvägen mellan husentré och busshållplats är som mest ca 250 m inom planområdet.

Gång- och cykelstråk

Områdets nivåskillnader innebär stora utmaningar avseende kommunikationsstråk i nord-sydlig riktning. I de byggda miljöerna är det svårt att rymma ramper med acceptabla lutningar. Det är heller inte önskvärt att förlägga ramper genom naturmarken. Tanken är att områdets öppenhet skall erbjuda generösa möjligheter till rörelse och rekreation, både i direkt anslutning till Svindersvikens vattenspegel och på/mellan de olika nivåerna i den södervända terrängen.

En allmän hiss i ”Vertikalhuset” mitt i området kopplar kajens till Platån och de lokala servicefunktionerna samt skolan på öns mitt. Det är också viktigt att förbinda Sillkajens bebyggelse och dess offentliga rum vid vattnet med de allmänna kommunikationer som nås på Kvarnholmsvägen. En generös trappa föreslås här för att skapa en trappförbindelse mellan kajen, den stora terrassgården och busshållplatsen på Kvarnholmsvägen. Via den nya bron över Svindersviken kommer man kunna nå Ryssbergens naturområde och service i Nacka C.

Ett allmänt gång- och cykelstråk löper längs strandlinjen. Stråket ingår i den övergripande strandpromenaden längs kustlinjen. Vid Sillkajens bebyggelse går gatan utmed gatan medan en kajpromenad som endast är avsedd för allmän gångtrafik, löper utmed vattnet längs kajbebyggelsens sydsida. Kajnivån förbinds med områdets övre nivåer via flera gångförbindelser med trapp- eller rampsystem. Detta förutom den allmänna hissen med tillhörande spång vid Vertikalhuset.

I öst-västlig riktning återanvänts och kompletteras befintliga pipelinefundament för att skapa ett spänande gångstråk i den branta terrängen, från terrassgården i öster till Hästholsbron i väster. Med detta kopplas bebyggelsen till varandra på en mellannivå samtidigt som otillgänglig naturmark görs mer åtkomlig.

Upphävande av strandskydd

För att kunna genomföra detaljplanen är det nödvändigt att upphäva strandskyddet för kvartersmark, kajanläggningar samt område för fritidsbåtar. Motivet till att upphäva strandskyddsförordnandet är att de tidigare verksamheterna redan har begränsat friluftslivet och tagit de aktuella mark- och vattenytorna i anspråk. Den förlagna bebyggelsen uppförs i huvudsak på redan ianspråktagen mark. Detaljplanen möjliggör samt säkerställer allmänhetens tillträde till kustlinjen genom att kajen planläggs som allmän plats.

Tillgänglighet

Inom planområdet förekommer stora nivåskillnader. Detta ställer stora krav på tillgänglighetsanpassning. P.g.a. topografin uppnås tyvärr inte full tillgänglighet utan vissa delar av utedräner utestänger t.ex. rörelsehindrade. Andra delar är mycket tillgängliga som t.ex. strandpromenaden, platserna på kajplanet samt det föreslagna badet.

För att förbättra tillgängligheten föreslås en allmän hiss, som förbinder kajnivån med den centrala platån med bl.a. busshållplats. Hissen dimensioneras för att bl.a. cyklar ska kunna transporteras i hissen. Handikapparkeringar placeras också på strategiska platser. Majoriteten av bostäderna kommer att kunna ha direktkoppling mellan lägenhet och parkering genom trapphus som når parkeringssgarage.

Hälsa och säkerhet

Planförslaget bedöms inte medföra någon försämring vad avser hälsa och säkerhet inom eller i anslutning till området. Då området rustats upp kommer säkerheten att avsevärt förbättras.

Miljökonsekvenser

Kommunens bedömning är att detaljplaneförslaget innebär en betydande miljöpåverkan inom planområdet avseende påverkan på riksintresset kulturmiljö och landskapsbild.

Miljökonsekvensbeskrivningen består av två delar. I den första delen ”Miljökonsekvensbeskrivning” beskrivs effekterna för kulturmiljö och landskapsbild. I den andra delen ”Miljöredovisning” behandlas aspekterna mark och vatten, naturmiljö, buller, luftkvalitet, rekreation, risk och säkerhet samt hushållning med naturresurser.

Sammanfattning av Miljökonsekvensbeskrivning

Förslaget påverkar i mycket begränsad omfattning Kvarnholmens silhuett sett från farleden. Däremot påverkas landskapsbilden påtagligt sett från Svindersviken. Tidigare

ej ianspråktagna delar av vattenrummet får bebyggelse i form av kajhus eller anläggningar i form av småbåtshamn, solbrygga samt badanläggning. Den industrihistoriska strukturen med tydligt urskiljbara industri- och bostadsområden försvagas genom att de i stort sett växer ihop till följd av tillkommande bebyggelse.

Enstaka lämningar från södra kajens oljehantering sparas, men för övrigt rivas och omvandlas oljehamnen. Dess kulturhistoriska värden har dock inte bedömts vara av samma dignitet som Kvarnholmens livsmedelsindustri. Oljehamnen har inte heller samma starka roll i landskapet som kvarnindustrin, och mycket lite syns från farleden.

En byggnad som konstaterats ha kulturhistoriska värden rivas, det sk. saltmagasinet. Östra uddens jättegryta, som även har ett visst kulturhistoriskt intresse, avses sparas. Ett fartygsvrak med fornlämningsstatus, barkskeppet Louise Adelaide (id 6), kommer eventuellt påverkas av planens bryggor i Gäddviken. Vraket ligger utanför planområdet. Frågan är under utredning hos länsstyrelsen.

Sammanfattning av Miljöredovisning

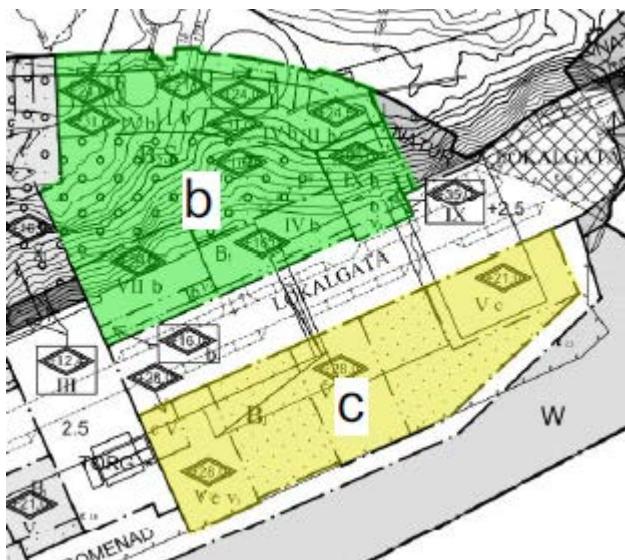
Ett genomförande av planen innebär att marken kommer att saneras. Saneringen ska genomföras i samråd med tillsynsmyndigheten, Nacka kommun. Avsikten är att saneringsåtgärder av förurenade områden ska ske så att förureningshalterna är så låga så att människors hälsa och miljö inte kommer att påverkas. Risken för urlakning av förureningar kommer därmed att minska eller undanröjas.

Efter sanering av marken och att dagvattnet omhändertas enligt utredningsförslaget skapas förutsättningar så att mindre mängder förureningar förs till recipienten. Planförslaget medför därmed positiva konsekvenser för att miljökvalitetsnormen för Strömmen ska kunna uppnås. Även kravet i Nackas dagvattenpolicy på att återföra dagvattnet till det naturliga kretsloppet och att hantera det inom fastigheten uppfylls.

Sanering av PCE och dess nedbrytningsprodukter kommer att utföras i berget och delar av grundvattnet inom cisternområdet där PCE har förvarats. För att minimera risken ytterligare för eventuell framtida gasinträngning i bebyggelsen kommer krav på tekniska skyddsåtgärder för byggnationen inom det aktuella området (cisternområdet och området söderut till Svindersviken) ställas som planbestämmelser.

Planbestämmelse b reglerar att bostadsbebyggelse och förskola ska utföras med ventilerade utrymmen mellan bottenplatta och bostäder samt mellan väggar mot berget eller jord och bostäder. Ventilationen ska vara separerad från husets övriga ventilation. Bottenplatta och väggar mot berg eller jord ska utföras som diffusionstäta konstruktioner upp till markytan. Hisschakt ska ventileras separat i hus M5, M6, N5, N6. Borrning får ej ske under grundläggningsnivåer för bottenplattor för M5, M6, N5 och N6 (annat än för avhjälplande åtgärder enligt 10 kap MB, undersökningar och saneringsåtgärder).

Planbestämmelse c reglerar att hus ska utföras som diffusions- och vattentäta konstruktioner upp till markplan. Hisschakt ska ventileras separat i hus L4, L5 och L7. Se bilagorna 3A, 3B och 3C, som redovisar sektioner med tekniska skyddsåtgärder.

PLAN- OCH
GENOMFÖRANDEBESKRIVNING

Figuren visar de kvarter som omfattas av planbestämmelserna b och c. Se bilagorna 3A, 3B och 3C, som redovisar sektioner med tekniska skyddsåtgärder.

Bygglov ska inte ges förrän sanering av berg och grundvatten har godkänts av tillsynsmyndigheten.

Planområdet ligger i god anslutning till kollektivtraffikförbindelse vilken innebär att förutsättningarna för att minska bilberoendet är goda.

Delar av bebyggelsen på Sillkajen och Södra kajen kommer att ligga i ett område med risk för översvämnningar på grund av klimatförändringar där en situation med höga vattennivåer måste beaktas. Bl.a. ska de föreslagna byggnaderna inte placeras lägre än +2,5 m ovan nollplanet (RH 2000), om detta inte är möjligt måste tekniska lösningar vidtas för att kompensera att lägre nivåer kan accepteras. Detta anges som planbestämmelse.

Bullerfrågan har utretts mycket grundligt, flera bullerreducerande åtgärder har studerats såsom skärmar, tyxt asfalt och hastighetsgränsningar. Bakgrundsbuller, bullerregn, från Värmdöleden medför att en god ljudmiljö inte kan uppnås och avstegsfall B måste tillämpas. Avstegsfall kan medföra en ökad risk för boendes hälsa.

Enligt Stockholm och Uppsala läns luftvårdsförbunds beräkningar för Nacka kommun kommer samtliga nu gällande miljökvalitetsnormer för luft att klaras inom planområdet.

Planområdet har genom sin avgränsning och svåra topografiska förhållanden ej särskilt goda förutsättningar för god tillgänglighet respektive lek och rekreation. Lek sker i huvudsak på kvartersmark inom planområdet. Stor vikt har lagts vid att skapa goda lekmiljöer på kvartersmark på alla ytor där detta varit möjligt. Holmens naturmark nås förhållandevis snabbt via det välutvecklade gångvägssystemet. Delar av planområdet är lättillgängliga för rörelsehindrade medan andra delar har dålig tillgänglighet. För att

delvis kompensera för detta planeras en allmän hiss centralt i området. Handikapparkering planeras också in på strategiska platser.

Planförslaget innebär en ökad trygghet då den gamla riskfylda industriområdet ersätts av ny bostadsbebyggelse. Då terrängen bitvis är mycket brant, föreligger risk för fallolyckor. Närheten till vatten är en annan säkerhetsrisk. Berggrummen som tidigare har lagrat bensin håller på att avvecklas. Miljöenheten anser att det inte kan uteslutas att även efter avveckling av bensinbergrummen så kvarstår en risk för olägenheter för människor och påverkan på Saltsjön. För att avveckla bensinbergrummen och för byggande av bland annat kajkonstruktioner i vattnet har tillstånd från mark- och miljödomstolen sökts och erhållits.

För att förbättra säkerheten vid badet föreslås att riskreducerande åtgärder vidtas; personalutrymmen placeras i byggnader på stranden och anläggningen ska vara väl upplyst när det är mörkt. Ett särskilt påkörningsskydd behöver också byggas.

Området ansluts till fjärrvärme. Energihushållning bevakas i fortsatt arbete. Större delen av exploateringen sker inom mark som redan är i anspråktagen.

Tidplan

Samråd	3:a kv. 2011
Utställning	2:e kv. 2012
Kommunfullmäktiges antagande	2:a kv. 2015

GENOMFÖRANDEBESKRIVNING

ALLMÄNT

Genomförandebeskrivningen redovisar de organisoriska, fastighetsrättsliga och tekniska åtgärder samt de ekonomiska förutsättningar som behövs för ett ändamålsenligt och i övrigt samordnat plangenomförande.

Genomförandebeskrivningen har inte någon självständig rättsverkan utan ska fungera som vägledning till de olika genomförandeåtgärderna. Avgöranden i frågor som rör fastighetsbildning, VA-anläggningar, vägar m.m. regleras således genom respektive speciallag och exploateringsavtal.

ORGANISATORISKA FRÅGOR

Tidplan

Allmänna anläggningar färdigställs i samband med inflyttning.

Genomförandetid

Genomförandetiden är 10 år från den tidpunkt detaljplanen vinner laga kraft.

Ansvarsfördelning

Nacka kommun ska genom tekniska nämnden vara huvudman för allmän platsmark, det vill säga samlig gatu- och park/naturmark inom planområdet. Natur- och teknik-nämnden är huvudman för det allmänna va-nätet och Nacka Energi för det allmänna elnätet.

Exploateringsavtal ska upprättas mellan kommunen och exploateringen innan detaljplanen antas av kommunfullmäktige. Avtalet ska reglera parternas ansvar för genomförande av detaljplanen och kostnadsansvar. Avtalet reglerar frågor om utbyggnad av allmänna anläggningar, marköverföringar, gemensamhetsanläggningar, skydd av mark och vegetation m.m. Avtalet ska vidare ge anvisningar om bl.a. tidplan, fastighetsbildning och avgifter för va-anslutning. Exploateringsavtalet ska godkännas av kommunfullmäktige.

Kommunen och exploateringen svarar för drift och underhåll av sina respektive anläggningar.

GENOMFÖRANDEORGANISATION**Mark- och avtalsfrågor**

Markfrågor handläggs inom kommunen av fastighetskontoret medan övriga avtals- och genomförandefrågor handläggs av exploateringsenheten, Nacka kommun.

Fastighetsbildning m.m.

Fastighetsbildningsfrågor, inrättande av gemensamhetsanläggningar och andra fastighetsrättsliga frågor handläggs av lantmäterimyndigheten i Nacka kommun.

Bygglov och tekniskt samråd

Exploaterör skall ansöka om bygglov och göra anmälan för tekniskt samråd hos bygglovenheten, Nacka kommun.

För att påbörja bygget krävs startbesked. Startbesked ges först efter att bygglov är lämnat samt att tekniskt samråd är genomfört.

Nybyggnadskarta beställs av exploateringen hos lantmäterienheten, Nacka kommun.

FASTIGHETSRÄTTSLIGA FRÅGOR**Mark ingående i allmän plats**

Detaljplanen berör del av fastigheten Sicklaön 38:1, som ägs av Kvarnholmen Utveckling AB, genom det helägda dotterbolaget Holmenkvarnen 5 AB, (exploateringen).

Delar av Sicklaön 38:1 kommer att bli allmän plats och ska överlämnas till kommunen. Detta regleras i exploateringsavtal.

Fastighetsplan

Fastighetsplan bedöms inte nödvändig.

Servitut

Rätt för såväl kommunen som allmänheten att nå den allmänna platsmarken via Kvarnholmens övriga fastigheter ska säkras genom avtal eller fastighetsbildning.

Servitut ska träffas gällande upplag/stöd för kajkonstruktioner som utgör allmän plats. Sådan allmän plats finns på Sillkajen och Södra kajen.

Servitut ska även träffas för bakåtförankring (dragstag) av allmän kaj förlagda genom innanförliggande fastigheter.

Den allmänna hissen och gångbron vid Södra kajen ska ha servitut för förankring i det s.k. Vertikalhuset. Detta gäller även delar av Pipelinepromenaden.

Brygganläggning för fritidsbåtar ska ha servitut för förankring i den allmänna Södra kajen.

Gemensamhetsanläggningar

Garage under bebyggelsen på södra kajen samt under bergbebyggelsen blir gemensamhetsanläggningar för de fastigheter som ska ha parkeringsplatser i respektive garage. Vidare inrättas gemensamhetsanläggningar för gårdsutrymmet mellan övre och nedre bergbebyggelsen. För förvaltning av gemensamhetsanläggningarna bör samfällighetsföreningar bildas. Detta görs i samband med Lantmäteriförrättningen för att bilda gemensamhetsanläggningarna.

Ledningsrätt

Ledningsrätt ska finnas för ledningar (el, fjärrvärme) belägna inom kvartersmark.

x-område

Allmänhetens möjlighet till gång- och cykeltrafik över kvartersmark (markerat med x på plankarta) ska säkras genom servitut till förmån för lämplig kommunalägd fastighet. Det gäller t.ex. gångtrafik via/genom Vertikalhuset och över terassgården. Denna servitutsrätt ska regleras i exploateringsavtalet.

Lantmäteriförrättnings

Fastighetsreglering för överföring av allmän platsmark samt ledningsrätsförrättning ansöks av kommunen och bekostas av exploatören. Övriga fastighetsbildningsåtgärder såsom avstykning, m.m. ansöks och bekostas av exploatören.

TEKNISKA FRÅGOR

Trafikanläggningar

Vägar som ska betjäna planområdet är de befintliga vägarna Mjölnarvägen och Finnbergstunneln samt den delvis nya Kvarnholmsvägen, som kommer att förlängas ner till bron.

Kajen

Kajkonstruktioner på den Södra kajen förläggs på betongbjälklag på pålgrundläggning.

På Sillkajen ska allmän plats anläggas framför bostadshusen på den södra sidan, väster och öster om Sillkajsbebyggelsen samt centralt i kajbebyggelsen.

För att säkerställa strandsläntens stabilitet ska avlastning genom urschaktning ske inom delar av kajsträckan.

Vatten och avlopp

Planområdets vatten- och avloppsledningar omfattas av ny utbyggnad som ansluts till befintliga kommunala ledningar utanför planområdet i Vikdalens via sjöledningar över Svindersviken. Allmänna ledningar förläggs i gatumark inom allmän platsmark. Förbindelse mellan Kvarnholmsvägen och den Södra vägen sker genom långhålsborrning.

TVå nya pumpstationer ska anläggas. En i västra delen och en centralt i planområdet. Pumpstationerna dimensioneras även för kommande detaljplaneetapper. Tid för genomförandet regleras i exploateringsavtal.

För att förhindra att avloppsvatten bräddar till Svindersviken i händelse av strömbrott ska pumpstationerna förses med reservkraftaggregat alternativt bräddningsmagasin.

Allmänna brandposter kommer att upprättas inom allmän platsmark i samråd med Södertörns brandförsvarsförbund.

Dagvatten

Större delen av planområdet utgörs av hårdgjorda ytor och berg i dagen varför möjligheterna till lokalt omhändertagande av dagvatten kommer att vara begränsade. Den planerade markanvändningen omfattar flerbostadshus med mellanliggande gårdar och terrasser, och helt nya markprofiler kommer att byggas upp. Där det finns möjlighet att fördröja dagvatten på gårdarna ska detta prövas. Där detta ej är möjligt leds vattnet direkt till Svindersviken. Garage förutsätts torrsopas. Markbrunnar i parkeringshus ansluts till oljeavskiljare.

Trafikdagvatten från Södra vägen avleds till skelettjordar som placeras i anslutning till nyplanterade träd.

Uppvärmning

Uppvärmning av byggnaderna kommer att ske med fjärrvärme som byggs ut av Fortum. Innan utbyggnaden är klar kommer en tillfällig värmepanna att producera värme enligt avtal mellan exploatören och Fortum.

Avfallshantering

I planområdets närhet anordnas plats för förpackningsinsamlingar. Soprum för avfallsfraktioner ska finnas i bebyggelsens bottenvåningar. På kvartersmark kan nedgrävda sopkassuner för hushållsopor ordnas.

Övrigt

Ett fristående program; ”funktionsbeskrivning”, har skapats inför etapp 1.

”Programmet” beskriver hur utbyggnaden av den genomgripande försörjningen och infrastrukturen för hela Kvarnholmen ska utföras och gäller även för denna etapp. Även gestaltningsprogrammet styr utformningen av anläggningarna. När de kommunala anläggningarna är utförda och godkänd övertagandebesiktning genomförts övertar kommunen anläggningarna och svarar sedan som huvudman för drift och underhåll.

EKONOMISKA FRÅGOR

Exploatören projekterar, utför och bekostar utbyggnad av allmänna anläggningar. Det ekonomiska ansvaret för utbyggnaden i övrigt, såsom teknisk kontroll och fastighetsbildning m.m., kommer att regleras i exploateringsavtalet. Eventuella provisoriska åtgärder bekostas av exploatören. Exploatörens kostnader för tillgång på kommunalt vatten enligt gamla avtal ska utredas och blir föremål för nya avtal mellan kommunen och exploatören. Fastighetsbildningsåtgärder och kommunens administrativa kostnader för genomförandet bekostas av exploatören.

Exploatören anlägger och bekostar all nödvändig VA-utbyggnad. Kommunen måste dock enligt gällande lag debitera anläggningsavgift. Exploatören ska därför erlägga VA-anläggningsavgift enligt vid varje tidpunkt gällande VA-taxa. Exploatören har därför rätt att fakturera kommunen motsvarande belopp som bidrag till utbyggnad av anläggningarna.

ADMINISTRATIVA FRÅGOR**Huvudmannaskap, ansvarsfördelning**

Kommunen ska vara huvudman för allmänna anläggningar.

Genomförandetid

Genomförandetiden är 10 år från den tidpunkt detaljplanen vinner laga kraft.

Exploateringsavtal

Exploateringsavtal ska upprättas mellan kommunen och exploatören innan detaljplanen antas av kommunfullmäktige.

Planenheten

Andreas Totschnig
Planchef

Sven Andersson
Översiktsplanerare

Kristina Källqvist
Planarkitekt

Exploateringsenheten

Ulf Crichton
Exploateringschef

Bastian Vreede
Exploateringsingenjör

23 (100)
25 maj 2015

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

§ 139

Dnr KFKS 2014/41-251

Markanvisningsavtal avseende studentbostäder i Alphyddan

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att kommunen ska ingå markanvisningsavtal nr 1 med JM AB (org. nr 556045-2103) avseende del av fastigheten Sicklaön 40:11.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att kommunen ska ingå markanvisningsavtal nr 2 med Hyr Rätt i Stockholm Hyris AB (org.nr 556892-7932) avseende del av fastigheterna Sicklaön 40:11 och Sicklaön 80:43.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att kommunstyrelsen äger rätt att träffa tomträttsavtal och sidoavtal i huvudsaklig överensstämmelse med bilagorna 3 och 4 i respektive markanvisningsavtal. Avtalen träffas när detaljplan och fastighetsbildningsbeslut vunnit laga kraft. Kommunfullmäktige noterar därvid att avgälden kommer att bli 75 kronor per kvadratmeter ljus bruttoarea och år vid upplåtelse med hyresrätt till studenter respektive 150 kronor per kvadratmeter ljus bruttoarea vid upplåtelse med hyresrätt.

Ärendet

Markanvisningsavtal tecknas med JM AB och Hyr Rätt i Stockholm Hyris AB. Markanvisningsavtalet förutsätter att kommunfullmäktige senast 2015-11-30 antar förslag till detaljplan för studentbostäder i Alphyddan genom beslut som vinner laga kraft.

Föreslagen bebyggelse är uppdelad på ett punkthus i 16 våningar och ett lamellhus med 13 respektive 10 våningar. Totalt inryms drygt 200 studentlägenheter som ska upplåtas med hyresrätt. Kommunen kommer att upplåta de fastigheter som ska bildas med tomträtt till respektive exploitör.

Inom ramen för projektet har möjligheten att förbättra parkeringssituationen i Alphyddan för det befintliga bostadsbeståndet utretts. Det finns planer på att anlägga ett antal parkeringsplatser utmed Svindersviksvägen och under Värmdöleden. Denna lösning förutsätter dock att överenskommelse kanträffas med fastighetsägarna, Trafikverket och Nordiska museet, vilket ännu ej skett.

Handlingar i ärendet

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott den 12 maj 2015 § 90

Exploateringenshetens tjänsteskrivelse den 27 april 2015

Markanvisningsavtal med JM AB (org. nr 556045-2103) och Hyr Rätt i Stockholm Hyris AB (org.nr 556892-7932)

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott den 12 maj 2015 § 90

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott föreslog kommunstyrelsen fatta följande beslut. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att kommunen ska ingå markanvisningsavtal nr 1 med JM AB (org. nr 556045-2103) avseende del av fastigheten Sicklaön 40:11.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att kommunen ska ingå markanvisningsavtal nr 2 med Hyr Rätt i Stockholm Hyris AB (org.nr 556892-7932) avseende del av fastigheterna Sicklaön 40:11 och Sicklaön 80:43.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att kommunstyrelsen äger rätt att träffa tomträttsavtal och sidoavtal i huvudsaklig överensstämmelse med bilagorna 3 och 4 i respektive markanvisningsavtal. Avtalen träffas när detaljplan och fastighetsbildningsbeslut vunnit laga kraft. Kommunfullmäktige noterar därvid att avgälden kommer att bli 75 kronor per kvadratmeter ljus bruttoarea och år vid upplåtelse med hyresrätt till studenter respektive 150 kronor per kvadratmeter ljus bruttoarea vid upplåtelse med hyresrätt.

Yrkanden

Hans Peters (C) yrkade, med instämmande av Sidney Holm (MP), Cathrin Bergenstråhle (M), Helena Westerling (S), Gunilla Grudevall-Steen (FP), Rolf Wasteson (V) och Jan-Eric Jansson (KD), bifall till stadsutvecklingsutskottets förslag.

Christina Ståldal (NL) yrkade att ärendet avslås.

Beslutsgång

Med avslag på Christina Ståldals yrkande beslutade kommunstyrelsen i enlighet med Hans Peters yrkande.

Protokollsanteckningar

Sidney Holm lät anteckna följande för Miljöpartiets kommunstyrelsegrupp.

”När det gäller dagvattenhanteringen tycker vi i Miljöpartiet det är mycket bra att kraven skärpts och det nu för första gången i ett markanvisningsavtal ställs krav på exploateren att ta hand om dagvattnet inom den egna fastigheten. Att exploatererna ska säkerställa att avrinningen och mängden föroreningar från exploateringsområdet inte ökar är en fråga vi länge drivit inom Miljöpartiet. Vi ser därför med stor tillfredsställelse på att man lyssnat på oss och nu verkar ha en utarbetad strategi för att nå upp till ambitionsnivån i kommunens dagvattenpolicy.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

25 maj 2015

25 (100)

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

Rolf Wasteson lät anteckna följande.

"Vänsterpartiet ser med tillfredsställelse att studentbostäder nu kommer att byggas i Alphyddan. Behovet i Stockholmsregionen är stort, särskilt när det är så svårt för en ung person att få tillgång till en lägenhet i Stockholmsområdet."

Helena Westerling lät anteckna följande för Socialdemokraternas kommunstyrelsegrupp.

"I markanvisningsavtalet § 10.6 Upplåtelseform för bostäder står det att "Exploatören åtar sig att upplåta bostäderna inom Exploateringsområdet med hyresrätt för studenter och Exploatören avser att kvarstå som långsiktig förvaltare av hyresbostäderna." Detta är i sig bra, men vi konstaterar att den aktuella exploatören, JM, inte har gjort sig känd för att bete sig på detta vis och vi känner viss oro för framtiden."

Christina Ståldal lät anteckna följande för Nackalistans kommunstyrelsegrupp.

"Projektet med att bygga studentbostäder i det redan mycket tättbebyggda Alphyddan löper vidare. Det finns stora frågetecken för hur kommande parkeringsplatser ska lösas som ännu inte är utredda. Att bygga just på Alphyddan är mycket olyckligt med tanke på att det redan är så tättbebyggt. Nackalistan är allmänt positiva till att bygga studentbostäder men det finns andra och bättre platser att ta i anspråk för detta. Nackalistan yrkar avslag på planen och vill att andra och bättre platser för byggande utreds."

- - - -

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

TJÄNSTESKRIVELSE

KFKS 2014/41-251

Projekt 9228

2015-04-27

Kommunstyrelsen

Markanvisningsavtal avseende studentbostäder i Alphyddan

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att kommunen ska ingå markanvisningsavtal nr 1 med JM AB (org. nr 556045-2103) avseende del av fastigheten Sicklaön 40:11.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att kommunen ska ingå markanvisningsavtal nr 2 med Hyr Rätt i Stockholm Hyris AB (org.nr 556892-7932) avseende del av fastigheterna Sicklaön 40:11 och Sicklaön 80:43.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att kommunstyrelsen äger rätt att träffa tomträttsavtal och sidoavtal i huvudsaklig överensstämelse med bilagorna 3 och 4 i respektive markanvisningsavtal. Avtalen träffas när detaljplan och fastighetsbildningsbeslut vunnit laga kraft. Kommunfullmäktige noterar därvid att avgälden kommer att bli 75 kronor per kvadratmeter ljus bruttoarea och år vid upplåtelse med hyresrätt till studenter respektive 150 kronor per kvadratmeter ljus bruttoarea vid upplåtelse med hyresrätt.

Sammanfattning

Markanvisningsavtal tecknas med JM AB och Hyr Rätt i Stockholm Hyris AB. Markanvisningsavtalet förutsätter att kommunfullmäktige senast 2015-11-30 antar förslag till detaljplan för studentbostäder i Alphyddan genom beslut som vinner laga kraft.

Föreslagen bebyggelse är uppdelad på ett punkthus i 16 våningar och ett lamellhus med 13 respektive 10 våningar. Totalt inryms drygt 200 studentlägenheter som ska upplåtas med hyresrätt. Kommunen kommer att upplåta de fastigheter som ska bildas med tomträtt till respektive exploitör.

Inom ramen för projektet har möjligheten att förbättra parkeringssituationen i Alphyddan för det befintliga bostadsbeståndet utretts. Det finns planer på att anlägga ett antal parkeringsplatser utmed Svindersviksvägen och under Värmdöleden. Denna lösning förutsätter dock att överenskommelse kan träffas med fastighetsägarna, Trafikverket och Nordiska museet, vilket ännu ej skett.

Ärendet

Kommunstyrelsen gav i maj 2012 planenheten i uppdrag att genomföra inbjudan till intresseanmälan för byggande av studentbostäder i bland annat Alphyddan. Det vinnande

förfslaget var SBC Bo:s förslag. JM AB har därefter förvärvat SBC Bo. Sedan 2 februari 2015 äger JM AB hundra procent av SBC Bo. Juryn ansåg vidare att SBC Bo:s förslag kunde kombineras med ytterligare ett förslag. Det blev Hyr Rätt i Stockholm Hyris som fick ta fram det förslaget.

Föreslagen bebyggelse är uppdelad på ett punkthus i 16 våningar (JM AB) och ett lamellhus med 13 respektive 10 våningar (Hyr Rätt i Stockholm Hyris). Totalt inryms drygt 200 studentlägenheter. Marken är kuperad och består till stor del av berg, varför omfattande sprängningsarbeten kommer behöva utföras. De två exploaterorna är medvetna om att dessa sprängningsarbeten behöver samordnas.

Markanvisningsavtal tecknas med JM AB och Hyr Rätt i Stockholm Hyris AB. Markanvisningsavtalet förutsätter att kommunfullmäktige senast 2015-11-30 antar förslag till detaljplan för studentbostäder i Alphyddan, del av Sicklaön 40:11 och 80:43 genom beslut som vinner laga kraft.

Markanvisningsavtalet innebär i korthet:

- Kommunen uppläter de fastigheter som ska bildas till respektive exploater med tomträtt. Tomträttsavgälden är fastställd 75 kronor per kvadratmeter ljus bruttoarea och år vid upplåtelse med hyresrätt till studenter respektive 150 kronor per kvadratmeter ljus bruttoarea vid upplåtelse med hyresrätt.
- Exploateren betalar anläggningsavgift för vatten och avlopp enligt 2013 års taxa.
- Kommunen bygger ut vatten- och avlopsledningsnätet i Alphyddevägen samt anlägger ny bredare trottoar utmed vägens norra sida.
- De båda exploaterorna anlägger 11 respektive 7 parkeringsplatser inom respektive exploateringsområde. Föreslagen parkeringslösning förutsätter vidare att tre parkeringsplatser reserveras för bilpoolsbilar. Därutöver ska Hyr Rätt i Stockholm Hyris AB lämna bidrag till kommunen för anläggande av fler parkeringsplatser på annan plats.

Projektet har även haft som mål att utreda möjligheten att förbättra parkeringssituationen i Alphyddan för det befintliga bostadsbeståndet. Det finns nu planer på att anlägga ett antal parkeringsplatser utmed Svindersviksvägen och under Värmdöleden. Denna lösning förutsätter dock att överenskommelse kan träffas med fastighetsägarna, Trafikverket och Nordiska museet, vilket ännu ej skett. Parkeringssituationen i Alphyddan behöver även studeras vidare inom ramen för Planiaprojektet.

Ekonomiska konsekvenser

Kommunen avser att upplåta kvartersmark inom planområdet till respektive exploater genom tomträtt. Årlig intäkt är cirka 0,66 miljoner kronor.

Kommunens kostnad för utbyggnad av vatten- och spillvattennätet bedöms uppgå till ca 3 miljoner kronor. Anläggningsavgifter för vatten och avlopp enligt 2013 års taxa ger intäkter om ca 3 miljoner kronor.

En av exploaterarna genomför och bekostar flytt av befintlig gångväg till ett läge strax norr om nuvarande sträckning. Kommunen svarar för breddning av befintlig trottoar samt åtgärder inom parkområdet norr om föreslagna bostadshus, för en kostnad om cirka 500 000 kronor.

Kommunens nettokostnad för avtalsupprättande, framtagande av detaljplan med mera uppgår till cirka 3 miljoner kronor.

Det behövs fler parkeringsplatser inom Alphyddan som kan nyttjas av alla som bor här. Kostnaden bedöms uppgå till cirka 3,6 miljoner kronor. En av exploaterarna bidrar med 0,5 miljoner kronor. Det innebär en nettokostnad för kommunen om cirka 3,1 miljoner kronor.

Bilagor

Markanvisningsavtal med JM AB (org. nr 556045-2103) och Hyr Rätt i Stockholm Hyris AB (org.nr 556892-7932).

Exploateringenheten

Ulf Crichton
Exploateringschef

Gunilla Stålfelt/Sara Lindholm
Projektledare

Mellan Nacka kommun, org. nr. 212000-0167, genom dess kommunstyrelse, ("Kommunen"), och Hyr Rätt i Stockholm Hyris AB, c/o AB Rodret, Drottninggatan 61, 4 tr, 111 21 Stockholm, org.nr. 556892-7932, ("Explotören"), har följande avtal träffats

MARKANVISNINGSAVTAL NR 2 FÖR STUDENTBOSTÄDER ALPHYDDAN

§1 MARKÄGANDE OCH DETALJPLAN

Kommunen äger fastigheterna Sicklaön 40:11 och 80:43 i Nacka kommun och avser att upplåta del av fastigheterna med tomträtt för cirka 110 studentbostäder till Explotören inom det område som är markerat med röda begränsningslinjer på Bilaga 1, ("Exploateringsområdet").

Som grund för exploateringen ligger förslag till detaljplan för Studentbostäder Alphyddan, del av Sicklaön 40:11 och 80:43, i Nacka kommun, upprättad i januari 2015, justerad april 2015 ("Detaljplanen"), Bilaga 2. Parterna förbinder sig att ömsesidigt verka för att Detaljplanen antas och vinner laga kraft.

§ 2 AVTALSHANDLINGAR DETALJPLAN OCH ÖVRIGA HANDLINGAR

Till Avtalet hör följande handlingar:

Bilaga 1 Exploateringsområdet.

Bilaga 2 Förslag till detaljplan för studentbostäder Alphyddan med bestämmelser och beskrivningar (beskrivningarna biläggs ej Avtalet).

Bilaga 3 Formulär till tomträtsavtal.

Bilaga 4 Sidoavtal till tomträtsavtal.

Bilaga 5 Definition av ljus BTA.

Bilaga 6 Etableringsområde.

Bilaga 7 Tidplan.

Bilaga 8 Ny sträckning av gångväg.

Bilaga 9 Dagvattenutredning.

Bilaga 10 Kompletteringar till dagvattenutredning daterad 2014-03-31.

Bilaga 11 Överenskommelse om parkeringslösning.

Bilaga 12 Illustration bergskärning.

Bilaga 13 Hyressättning och hyresvillkor.

Bilaga 14 Överenskommelse avseende skydd av vegetation.

Bilaga 15 Kända stompunkter.

§ 3 VILLKOR FÖR GILTIGHET

Detta avtal är till alla delar förfallet utan rätt till ersättning för någondera parten om inte Detaljplanen antas senast den 30 november 2015 genom beslut som vinner laga kraft.

Exploatören är medveten om att beslut om att anta detaljplan meddelas av kommunfullmäktige i Nacka kommun. Beslut om detaljplan ska föregås av samråd med de som berörs av detaljplanen och andra beredningsåtgärder. Exploatören är även medveten om att sakagare har rätt att överklaga beslut att anta Detaljplanen.

§ 4 OPTIONSAVTAL

Mellan Kommunen och Exploatören har tidigare träffats ”Optionsavtal för studentbostäder i Alphyddan” daterat 2014-04-03/2014-01-29 (”**Optionsavtalet**”) som reglerar förutsättningar och parternas åtaganden inom Exploateringsområdet för studentbostäder i Alphyddan. Enligt Optionsavtalet ska ett särskilt markanvisningsavtal träffas mellan parterna.

Detta Markanvisningsavtal ersätter Optionsavtalet till alla delar.

§ 5 TOMTRÄTTSUPPLÅTELSE

Kommunen ska med tomträtt upplåta Exploateringsområdet i enlighet med bilagt formulär till tomträtsavtal och sidoavtal, Bilaga 3 och Bilaga 4. Definition av ljus bruttoarea framgår av Bilaga 5. Upplåtelse ska ske vid det månadsskifte som infaller närmast tre veckor efter att erforderlig fastighetsbildning samt upplåtelse av servitut enligt § 6 vunnit laga kraft. Efter skriftligt medgivande från Kommunen kan Exploatören beviljas tillträde till Exploateringsområdet för markundersökningar mm före upplåtelsedagen.

§ 6 FASTIGHETSBILDNING

När Detaljplanen antagits ansöker och bekostar Kommunen erforderlig fastighetsbildning för bildande av fastighet för tomträtsupplåtelse. Parterna har dock kännedom om att Lantmäterimyndigheten inte kan fatta beslut om fastighetsbildning förrän Detaljplanen har vunnit laga kraft. Fastighet ska bildas enligt Exploateringsområdet, Bilaga 1. Exploatören är skyldig att tåla mindre avvikeler från Exploateringsområdet.

Kommunen ansöker och bekostar även fastighetsreglering för upplåtelse av servitut avseende rätt att nyttja med z betecknat område för allmän trafik, i enlighet med gällande stadsplan för del av Alphyddan (Spl 31, lagakraft 640324). Kommunen ska skyndsamt, dock senast den 30 juni 2015 ha inlämnat ansökan om lantmäteriförrättnings avseende servitutsupplåtelsen.

Om stödmur placeras i fastighetsgräns ansöker och bekostar Exploatören inrättande av gemensamhetsanläggning.

§ 7 ETABLERING

Etablering för Exploatörens entreprenör/-er ska i huvudsak ske inom kvartersmark. På grund av områdets terräng och förutsättningar har dock Exploatören rätt att nyttja området som markerats med lila begränsningslinje i Bilaga 6 som etableringsområde ('Etableringsområdet').

Exploatören ska upprätta en etablerings- och skedesplan med TA-plan, vilken redovisar etablering, etableringsområdets avgränsningar, färdigställande av byggnader och mark, trafikanordningar, skydd av vegetation m.m. Denna plan ska godkännas av Kommunens trafikenhet innan exploateringsarbeten får påbörjas.

Eventuella förändringar av Etableringsområdet ska godkännas av Kommunen innan marken tas i anspråk. Exploatören erlägger ersättning för etablering på kommunal mark med 50 kr/kvm per månad. Tillfällig belysning som ersätter befintliga belysningsstolpar bekostas av Exploatören. Exploatören bekostar omplacering av befintliga elkabelskåp om så erfordras.

Ett nyttjanderättsavtal upprättas mellan parterna vid lagakraftvunnen Detaljplan och efter godkänd TA-plan enligt ovan. Nyttjanderättsavtalet ska reglera tidpunkt för tillträde av etableringsytor. Fakturering sker kvartalsvis. Exploatören ska kalla till syn senast två veckor innan etablering.

§ 8 BEFINTLIGA LEDNINGAR

Exploatören ansvarar för att befintliga ledningar inom och kring Exploateringsområdet inte skadas. Exploatören ansvarar för kontakt med ledningsägare som kan komma att påverkas av Exploatörens byggarbeten.

Exploatören är införstådd med att Kommunen har VA-ledningar i Alphyddevägens norra sida, inom Etableringsområdet, se Bilaga 6. Exploatören ansvarar för att de arbeten som Exploatören eller av Exploatören anlitad entreprenörer utför inte orsakar skada på ledningarna. Sprängning mot Alphyddevägen ska ske med försiktig sprängning. Skyddsåtgärder för ledningarna ska anordnas i samråd med Kommunen innan sprängningsarbeten påbörjas. Syn och besiktning av ledningarna ska ske före etablering utförs och fotodokumenteras. Skadar Exploatören eller av Exploatören anlitad entreprenör de kommunala ledningarna är Exploatören skyldig att omgående kontakta Kommunen och i samråd med Kommunen åtgärda skadan på Exploatörens bekostnad. Avslutande besiktning och syn med fotodokumentation sker efter avetablering. Uppkomna skador ska återställas i samråd med Kommunen på Exploatörens bekostnad.

Under den tid som Exploatören har rätt att nyttja del av Alphyddevägen och tillhörande trottoar som etableringsområde, ska Kommunen inte hindras att utföra normalt underhåll såsom uppkommen skada på ledning. Exploatören är skyldig att bereda plats för att Kommunen ska kunna genomföra de tilltänkta åtgärderna.

Exploatören får inte inom området ovanpå ledningarna borra, spränga, schakta eller på annat sätt förändra befintlig marknivå.

Upplåtet område får i övrigt inte användas så att skador eller olägenhet onödigvis uppstår på ledningarna eller att Kommunen hindras vid nedläggande, tillsyn, underhålls-, reparations- eller ombyggnadsarbeten.

§ 9 ALLMÄNNA ANLÄGGNINGAR

9.1 Spillvattenledning

Kommunen bygger ut och bekostar spillvattenledning till fastighetsgräns. Kommunen ska arbeta för att anläggningsarbetet genomförs omgående senast efter det att Detaljplanen vunnit laga kraft, se tidplan Bilaga 7. Kommunen har inlett projekteringen. Förbindelsepunkter kommer att erbjudas vid blivande fastighets östra gräns intill Alphyddevägen.

9.2 Breddning av trottoar

Kommunen utför och bekostar breddning av trottoaren på Alphyddevägen utmed Exploateringsområdet till 2,25 meter. Exploatören meddelar Kommunen när Exploatörens arbete har kommit så långt att Kommunen kan färdigställa trottoaren utan risk för att Exploatören kör sönder den under byggperioden. Under perioder då väderleksförhållandena är goda ska Kommunen färdigställa trottoaren inom högst fyra månader.

9.3 Fallskydd

Kommunen upprättar och bekostar fallskydd intill ny bergskärning mot Alphyddevägen. Exploatören meddelar Kommunen när Exploatörens arbete har kommit så långt att Kommunen kan upprätta fallskydd utan risk för att staketet skadas under byggperioden.

9.4 Gångväg

Exploatören projekterar, utför och bekostar justering av befintlig gångväg som berörs av Exploatörens byggnation. Gångvägen ska få en ny sträckning och standard i enlighet med Bilaga 8. Underläter Exploatören att fullgöra sitt åtagande enligt denna punkt är skyldig att erlägga 1 500 000 kronor i vite till kommunen.

§ 10 ANLÄGGNINGAR OCH BEBYGGELSE PÅ KVARTERSMARK

10.1 Sprängningsarbeten

Inom det område som redovisas som kvartersmark i Detaljplanen behöver omfattande sprängningsarbeten genomföras. Kommunen gör bedömningen att de inledande sprängningsarbetena behöver samordnas mellan Exploatören i detta avtal och Exploatören i Markanvisningsavtal 1(intilliggande exploateringsområde). Exploatörerna ska ömsesidigt, i god tid och erbjuda varandra en option på tillägg till den upphandling som sker av inledande sprängningsarbeten. Detta ska syfta till att möjliggöra en tidsmässig samordning av de sprängningsarbeten som ska utföras. Exploatörerna är tillsammans ansvariga för att erforderlig samordning sker. Kommunen kan aldrig på något sätt hållas ansvarig.

10.2 Dagvattenhantering

Exploatören ska på kvartersmark säkerställa att avrinningen och mängden föroreningar från Exploateringsområdet inte ökar. Befintliga flödesnivåer och föroreningshalter framgår av ”Dagvattenutredning”, se Bilaga 9 samt ”Kompletteringar till dagvattenutredning daterad 2014-03-31”, se Bilaga 10.

Exploatören är skyldig att redovisa hur kraven i denna paragraf kommer att uppfyllas och slutgiltig dagvattenlösning ska godkännas av Kommunen i samband med att ansökan om bygglov skickas in.

Underläter Exploatören att fullgöra sitt åtagande enligt denna punkt är Exploatören skyldig att erlägga 5 000 000 kronor i vite till Kommunen.

10.3 Parkeringsplats

Exploatören är skyldig att anlägga minst sju parkeringsplatser samt säkerställa tillgången till en bilpoolsplats under minst fem år. Exploatören ska uppfylla överenskommelse om parkeringslösning, se Bilaga 11. Underläter Exploatören att fullgöra sitt åtagande enligt ovan under denna femårsperiod är Exploatören skyldig att erlägga 2 500 000 kronor i vite till kommunen.

Så länge det finns efterfrågan och behov av bilpoolsplatser är Exploatören skyldig att verka för att avtal rörande bilpool förlängs kontinuerligt även efter denna femårsperiod.

10.4 Bergskärning

Bebyggelsen kommer att skapa en ny bergskärning mot Alphyddevägen. Bergskärningen ska iordningsställas med klätterväxter såsom vildvin eller jämförbar växt samt med belysning, se illustration för exempel på utformning, Bilaga 12. Utformningen av bergskärningen ska godkännas av Kommunen.

10.5 Utformning av flerbostadshuset

Bebyggelsen ska bestå av minst 90 små lägenheter för studenter. Bebyggelsen ska utformas enligt förslag som ligger till grund för Detaljplanen. Byggnaderna ska ha hög boendekvalitet.

Exploatören har som ambition att ligga 30 % under energikraven i BBR vilket uppnås genom att bygga ett klimatskal med låga U-värden, undvika köldbryggor och installera ett effektivt ventilationssystem med hög återvinningsgrad. Bostadshusen kommer att anslutas till befintligt fjärrvärmennät.

Exploatören ska redovisa hur kraven i denna paragraf kommer att uppfyllas. Kommunen ska godkänna redovisningen.

10.6 Upplåtelseform för bostäder

Exploatören åtar sig att upplåta bostäderna inom Exploateringsområdet med hyresrätt för studenter och Exploatören avser att kvarstå som långsiktig förvaltare av hyresbostäderna. Kommunen förbinder sig att reducera avgälden enligt tomträtsavtalet så länge bostäderna upplåts med hyresrätt till studenter.

Exploatören åtar sig att hyra ut lägenheterna till studenter som studerar på högskola, universitet eller kvalificerad yrkesutbildning. Lägenheterna kommer att förmedlas via Bostadsförmedlingen i Stockholm eller annan likvärdig bostadsförmedling (ex studentbostadsförmedling). Kraven för att få hyra regleras genom exploatören uthyrningspolicy för förmedling av lägenheter, se Bilaga 13.

§ 11 UPPLAGSPLATS OCH VEGETATION

Exploatören äger inte rätt att utan tillstånd nyttja Kommunens mark för upplag eller annat ändamål som står i samband med Exploateringsområdets bebyggande. Sådan mark får inte heller utan tillstånd nyttjas som parkeringsplats av anställd hos Exploatören eller av denne anlitad entreprenör.

Vegetation som kan påverkas av exploateringen ska skyddas på det sätt som anges i Bilaga 14.

§ 12 UTBYGGNADSORDNING / TIDPLAN/ VITE KOPPLAD TILL TIDPLAN

Kommunen träffar två markanvisningsavtal med de två Exploatörer, nedan kallade Exploatörerna, som ska genomföra föreslagen utbyggnad i enlighet med Detaljplanen. Bebyggelse och anläggningar på kvartersmark och allmän plats byggs ut i den ordning som är uppställd i Bilaga 7. Kommunen och Exploatören ska gemensamt efter antagande av Detaljplanen arbeta fram en fördjupad tidplan.

Kommunen och Exploatörerna ska verka för att bostäderna byggs skyndsamt och att första inflyttnings äger rum inom 24 månader från inskrivning av tomträttsupplåtelsen i fastighetsregistret, exklusive överprövning av bygglov. Exploatörens byggnadsskyldighet och vite i förhållande till tidplan framgår av upprättat tomträttsavtal, se Bilaga 3.

§ 13 BYGGTRAFIK

Som väghållare av Alphyddevägen ansvarar Kommunen för att vägen är tillgänglig för allmän körtrafik. Kommunen kommer att besiktiga underliggande betongkonstruktion för att säkerställa att vägen uppfyller minst bärighetsklass 2. För vägar med klassificeringen BK2 gäller max 51,4 tons bruttovikt. Beroende på fordonets axelavstånd och axeltryck kan tillåten bruttovikt vara betydligt lägre.

Exploatören är skyldig att vidta åtgärder som kan bidra till att skador på underjordiskt garage beläget vid Alphyddevägens vändplats undviks. Detta innebär bland annat att Exploatören ska ansvara för att avlastning av byggtransporter sker på Alphyddevägen innan lastbilar och andra tyngre transportfordon når vändplatsen på Alphyddevägen. Pålastning av material ska ske på nedvägen, efter det att lastbilarna har vänt på Alphyddevägen. Byggtransporter får inte hindra framkomligheten för övriga bilar på Alphyddevägen.

Kommunen äger rätt att på Exploatörens bekostnad kontrollera om skador på underjordiskt garage uppstår under byggtiden, till en kostnad om högst 500 000 kronor, om Exploatören eller dess entreprenörer kan anses vållande till skada. Om Exploatören eller dess anlitade entreprenörer är vållande till skada blir Exploatören skadeståndsskyldig för den skada som uppstått.

§ 14 SAMORDNING

Kommunens arbeten på allmän platsmark samt arbeten på allmän platsmark och Exploatörens arbeten ska samordnas. Exploatören ska呈现出 en projektgrupp för Kommunen så att samordning kan ske. Samordningen ska ske i god tid så att entreprenadarbeten på allmän

platsmark respektive kvartersmark inte stör varandra. Samordning ska även ske vad gäller projektering och upphandlingsunderlag så att anläggningar på kvartersmark och allmän platsmark är synkroniserade vad avser läge och höjd.

§ 15 KOSTNADER OCH ERSÄTTNING

15.1 Ersättning av skada på allmänna anläggningar

Om Exploatörens entreprenör kör sönder eller på annat sätt förstör allmänna anläggningar som är befintliga eller under pågående byggnation återställer Kommunen dessa. Kostnaden för återställandet debiteras Exploatören.

15.2 Kostnader för marklov mm

Om det krävs bygglov, marklov eller rivningslov för utbyggnad inom allmän platsmark ansöker och bekostar Kommunen detta. Om bygglov, marklov eller rivningslov krävs för Exploatörens arbete inom Etableringsområdet ansöker och bekostar Exploatören detta.

15.3 Kostnader för spillvattenledning och breddning av trottoar

Kommunen utför och bekostar utbyggnad av spillvattenledning i Alphyddevägen samt breddning av trottoar.

15.4 Bidrag till anläggande av parkeringsplatser

Exploatören erlägger ett bidrag på 500 000 kronor till Kommunen för anläggande av parkeringsplatser utanför Exploateringsområdet. Beloppet ska vara Kommunen tillhanda senast 30 dagar efter det att detaljplanen vunnit laga kraft. Beloppet är angivet i 2015 års prisnivå (januari). Vid erläggande av beloppet ska ovan angivna belopp justeras i förhållande till förändring i konsumenterprisindex (KPI) från januari 2015.

§ 16 VA-ANLÄGGNINGSAVGIFT

Exploatören ska erlägga anläggningsavgifter för VA enligt 2013 års va-taxa. Ersättningen ska justeras med KPI med basmånad december 2013 till förfallodag. Exploatören ska till Kommunen erlägga brukningsavgifter för VA enligt vid varje tidpunkt gällande va-taxa.

§ 17 GATUKOSTNADER

Har Exploatören fullgjort sina förpliktelser enligt detta avtal, avstår Kommunen från ersättning för gatukostnad och bidrag till gemensamma anläggningar för detaljplaneområdet. Detta gäller inte ersättning för förbättring och nyanläggning av gata och annan allmän plats med tillhörande anordningar, som kan komma att krävas i framtiden på grund av ändring i användningen av den med tomrätt upplåtna fastigheten.

§ 18 DRÖJSMÅLSRÄNTA

Erlägger inte Exploatören ersättningar och viten enligt detta och tillhörande avtal i rätt tid utgår dröjsmålsränta motsvarande en räntesats som med åtta (8) procentenheter överstiger Sveriges Riksbanks vid varje tidpunkt gällande referensränta.

§ 19 SÄKERHET

För fullgörandet av Exploatörens samtliga skyldigheter och viten enligt detta avtal och tillhörande avtal ska Exploatören ställa säkerhet till ett belopp av 12 000 000 (TOLV MILJONER KRONOR) kronor i form av bankgarantier, pantbrev eller likvärdig säkerhet som Kommunen godkänner. Några vitesbelopp redovisas separat under respektive åtagande. Säkerhet ska överlämnas till Kommunen senast när Exploatören undertecknar detta avtal. Säkerheterna specificeras för varje del av fullgörande enligt följande.

Säkerhet får nedskrivas i förhållande till utfört arbete. Kommunen värderar och beslutar om nedsättning av säkerhet efter ansökan från Exploatören.

§ 20 KARTUNDERLAG ENSKILDA ANLÄGGNINGAR OCH BYGGNADER

Exploatören förbinder sig att senast två månader efter färdigställande av enskilda anläggningar och byggnader inom kvartersmark skicka in digitala relationshandlingar och lägeskontroller omfattande samtliga förekommande detaljer. Anvisningar finns i Teknisk handbok, ”Leveransanvisningar för relationshandlingar. Syftet med att leverera dessa inmätningar är att Kommunens primärkarta ska kunna uppdateras. Exempel på vad som ska redovisas är byggnader (utvändigt), gång- och cykelbanor, trappor, vägkanter, parkeringsplatser, vägräcken, markhöjder, väghöjder, lekplatser, planteringar, träd, parkbänkar, sländer, staket, murar, lyktstolpar, va, el- eller andra kabelledningar. Om inmätning ej sker har Kommunen rätt att utföra inmätningen på Exploatörens bekostnad.

§ 21 STOMPUNKTER

I de fall som stompunkter förstörs eller måste tas bort i samband med exploateringen är Exploatören skyldig att omgående informera Kommunen. Kommunens samtliga kostnader för nya punkter ska ersättas av Exploatören. Kända stompunkter framgår av Bilaga 15.

§ 22 TVIST

Tvist angående tolkning och tillämpning av detta avtal ska avgöras av allmän domstol enligt svensk rätt och på Kommunens hemort.

§ 23 KONTAKTORGAN

Exploatören ska kontinuerligt samråda med Kommunen under tiden från lagakraftvunnen detaljplan fram till färdigställd exploatering.

Kommunens kontaktorgan vad gäller detta avtal är Exploateringsenheten. För myndighetsfrågor hänvisas till respektive myndighet.

Eventuella ändringar eller tillägg till detta avtal beslutas av kommunstyrelsen. Ändringar eller tillägg av mindre karaktär beslutas av exploateringschefen enligt delegationsordning.

§ 24 ÖVERLÅTELSE AV AVTALET

Detta avtal får inte utan Kommunens, genom kommunstyrelsen, skriftliga medgivande överlätas på annan.

Detta avtal är upprättat i två likalydande exemplar varav parterna tagit var sitt.

Nacka den
För Nacka kommun

..... den
För Hyr Rätt i Stockholm Hyris AB

.....
Mats Gerdau
Kommunstyrelsens ordförande

.....
Ulf Crichton
Exploateringschef

Mellan Nacka kommun, org. nr. 212000-0167, genom dess kommunstyrelse, ("**Kommunen**"), och JM AB, 169 82 Stockholm, org.nr. 556045-2103, ("**Exploatören**"), har följande avtal träffats

MARKANVISNINGSAVTAL NR 1 FÖR STUDENTBOSTÄDER ALPHYDDAN

§1 MARKÄGANDE OCH DETALJPLAN

Kommunen äger fastigheten Sicklaön 40:11 i Nacka kommun och avser att upplåta del av fastigheten med tomträtt för ca 120 studentbostäder till Exploatören inom det område som är markerat med röda begränsningslinjer på Bilaga 1, ("**Exploateringsområdet**").

Som grund för exploateringen ligger förslag till detaljplan för Studentbostäder Alphyddan, del av Sicklaön 40:11 och 80:43 i Nacka kommun, upprättad i januari 2015, justerad april 2015 ("**Detaljplanen**"), Bilaga 2. Parterna förbinder sig att ömsesidigt verka för att Detaljplanen antas och vinner laga kraft.

§ 2 AVTALSHANDLINGAR

Till Avtalet hör följande handlingar:

- Bilaga 1 Exploateringsområdet.
- Bilaga 2 Förslag till detaljplan för studentbostäder Alphyddan med bestämmelser och beskrivningar (beskrivningarna biläggs ej Avtalet).
- Bilaga 3 Formulär till tomträttsavtal.
- Bilaga 4 Sidoavtal till tomträttsavtal.
- Bilaga 5 Definition ljus BTA.
- Bilaga 6 Etableringsområde.
- Bilaga 7 Tidplan.
- Bilaga 8 Dagvattenutredning.
- Bilaga 9 Kompletteringar till dagvattenutredning daterad 2014-03-31.
- Bilaga 10 Överenskommelse om parkeringslösning.
- Bilaga 11 Illustration bergskärning.
- Bilaga 12 Förmelding av hyresräatter till studenter och indikativa hyresnivåer.
- Bilaga 13 Överenskommelse avseende skydd av vegetation.

Bilaga 14 Kända stompunkter.

§ 3 VILLKOR FÖR GILTIGHET

Detta avtal är till alla delar förfallet utan rätt till ersättning för någondera parten om inte Detaljplanen antas senast den 30 november 2015 genom beslut som vinner laga kraft.

Exploatören är medveten om att beslut om att anta detaljplan meddelas av kommunfullmäktige i Nacka kommun. Beslut om detaljplan ska föregås av samråd med de som berörs av detaljplanen och andra beredningsåtgärder. Exploatören är även medveten om att sakägare har rätt att överklaga beslut att anta Detaljplanen.

§ 4 OPTIONSAVTAL

Mellan Kommunen och SBC Bo AB har tidigare träffats ”Optionsavtal för studentbostäder i Alphyddan” daterat 2014-04-03 (”**Optionsavtalet**”) som reglerar förutsättningar och parternas åtaganden inom Exploateringsområdet för studentbostäder i Alphyddan. Enligt Optionsavtalet ska ett särskilt markanvisningsavtal träffas mellan parterna.

Detta Markanvisningsavtal ersätter Optionsavtalet till alla delar.

§ 5 TOMTRÄTTSUPPLÅTELSE

Kommunen ska med tomträtt upplåta Exploateringsområdet i enlighet med bilagt formulär till tomträtsavtal och sidoavtal, Bilaga 3 och Bilaga 4. Definition av ljus bruttoarea framgår av Bilaga 5. Upplåtelse ska ske vid det månadsskifte som infaller närmast tre veckor efter att erforderlig fastighetsbildning samt upplåtelse av servitut enligt § 6 vunnit laga kraft. Efter skriftligt medgivande från Kommunen kan Exploatören beviljas tillträde till Exploateringsområdet för markundersökningar mm före upplåtelsedagen.

§ 6 FASTIGHETSBILDNING

När Detaljplanen har antagits ansöker och bekostar Kommunen erforderlig fastighetsbildning för bildande av fastighet för tomträtsupplåtelse. Parterna har dock kännedom om att Lantmäterimyndigheten inte kan fatta beslut om fastighetsbildning förrän Detaljplanen har vunnit laga kraft. Fastighet ska bildas enligt Exploateringsområdet, Bilaga 1. Exploatören är skyldig att tåla mindre avvikeler från Exploateringsområdet.

Kommunen ansöker och bekostar även fastighetsreglering för upplåtelse av servitut avseende rätt att nyttja med z betecknat område för allmän trafik, i enlighet med gällande stadsplan för del av Alphyddan (Spl 31, lagakraft 640324). Kommunen ska skyndsamt, dock senast den 30 juni 2015 ha inlämnat ansökan om lantmäteriförrättnings avseende servitutsupplåtelsen.

Om stödmur placeras i fastighetsgräns ansöker och bekostar Exploatören lantmäteriförrättnings avseende inrättande av gemensamhetsanläggning.

§ 7 ETABLERING

Etablering för Exploatörens entreprenör/-er ska i huvudsak ske inom kvartersmark. På grund av områdets terräng och förutsättningar har dock Exploatören rätt att nyttja området som markerats med blå begränsningslinje i Bilaga 6 som etableringsområde ("Etableringsområdet").

Exploatören ska upprätta en etablerings- och skedesplan med TA-plan, vilken redovisar etablering, etableringsområdets avgränsningar, färdigställande av byggnader och mark, trafikanordningar, skydd av vegetation mm. Denna plan ska godkännas av Kommunens trafikenhet innan exploateringsarbeten får påbörjas.

Eventuella förändringar av Etableringsområdet ska godkännas av Kommunen innan marken tas i anspråk. Exploatören erlägger ersättning för etablering på kommunal mark med 50 kr/kvm per månad. Tillfällig belysning som ersätter befintliga belysningsstolpar bekostas av Exploatören. Exploatören bekostar omplacering av befintligt elkabelskåp om så erfordras för etableringsområdets nyttjande.

Ett nyttjanderättsavtal upprättas mellan parterna vid lagakraftvunnen Detaljplan och efter godkänd TA-plan enligt ovan. Nyttjanderättsavtalet ska reglera tidpunkt för tillträde av etableringsytor. Fakturering sker kvartalsvis. Exploatören ska kalla till syn senast två veckor innan etablering.

§ 8 BEFINTLIGA LEDNINGAR

Exploatören ansvarar för att befintliga ledningar inom och kring Exploateringsområdet inte skadas. Exploatören ansvarar för kontakt med ledningsägare som kan komma att påverkas av Exploatörens byggarbeten.

Exploatören är införstådd med att Kommunen har va-ledningar i Alphyddevägens norra sida, inom Etableringsområdet, se Bilaga 6. Exploatören ansvarar för att de arbeten som Exploatören eller av Exploatören anlitad entreprenör utför inte orsakar skada på ledningarna. Sprängning mot Alphyddevägen ska ske med försiktig sprängning. Skyddsåtgärder för ledningarna ska anordnas i samråd med Kommunen innan sprängningsarbeten påbörjas. Syn och besiktning av ledningarna ska ske före etablering utförs och fotodokumenteras. Skadar Exploatören eller av Exploatören anlitad entreprenör de kommunala ledningarna är Exploatören skyldig att omgående kontakta Kommunen och i samråd med Kommunen åtgärda skadan på Exploatörens bekostnad. Avslutande besiktning och syn med fotodokumentation sker efter avetablering. Uppkomna skador ska återställas i samråd med Kommunen på Exploatörens bekostnad.

Under den tid som Exploatören har rätt att nyttja del av Alphyddevägen och tillhörande trottoar som etableringsområde, ska Kommunen inte hindras att utföra normalt underhåll såsom uppkommen skada på ledning. Exploatören är skyldig att bereda plats för att Kommunen ska kunna genomföra de tilltänkta åtgärderna.

Exploatören får inte inom området ovanpå ledningarna borra, spränga, schakta eller på annat sätt förändra befintlig marknivå.

Upplåtet område får i övrigt inte användas så att skador eller olägenhet onödigvis uppstår på

ledningarna eller att Kommunen hindras vid nedläggande, tillsyn, underhålls-, reparations- eller ombyggnadsarbeten.

§ 9 ALLMÄNNA ANLÄGGNINGAR

9.1 Spillvattenledning

Kommunen bygger ut och bekostar spillvattenledning till fastighetsgräns. Kommunen ska arbeta för att anläggningsarbetet genomförs omgående senast efter det att Detaljplanen vunnit laga kraft, se tidplan Bilaga 7. Kommunen har inlett projekteringen. Förbindelsepunkter kommer att erbjudas vid blivande fastighets östra gräns intill Alphyddevägen.

9.2 Breddning av trottoar

Kommunen utför och bekostar breddning av trottoaren på Alphyddevägen utmed Exploateringsområdet till 2,25 meter. Befintligt elkabelskåp flyttas om så erfordras. Explotören meddelar Kommunen när Explotörens arbete har kommit så långt att Kommunen kan färdigställa trottoaren utan risk för att Explotören kör sönder den under byggperioden. Under perioder då väderleksförhållandena är goda ska Kommunen färdigställa trottoaren inom högst fyra månader.

§ 10 ANLÄGGNINGAR OCH BEBYGGELSE PÅ KVARTERSMARK

10.1 Sprängningsarbeten

Inom det område som redovisas som kvartersmark i Detaljplanen behöver omfattande sprängningsarbeten genomföras. Kommunen gör bedömningen att de inledande sprängningsarbetena behöver samordnas mellan Explotören i detta avtal och Explotören i Markanvisningsavtal 2 (intilliggande exploateringsområde). Explotörerna ska ömsesidigt, i god tid och erbjuda varandra en option på tillägg till den upphandling som sker av inledande sprängningsarbeten. Detta ska syfta till att möjliggöra en tidsmässig samordning av de sprängningsarbeten som ska utföras. Explotörerna är tillsammans ansvariga för att erforderlig samordning sker. Kommunen kan aldrig på något sätt hållas ansvarig.

10.2 Dagvattenhantering

Explotören ska på kvartersmark säkerställa att avrinningen och mängden föroreningar från Exploateringsområdet inte ökar. Befintliga flödesnivåer och föroreningshalter framgår av ”Dagvattenutredning”, se Bilaga 8 samt ”Kompletteringar till dagvattenutredning daterad 2014-03-31”, se Bilaga 9.

Explotören är skyldig att redovisa hur kraven i denna paragraf kommer att uppfyllas och slutgiltig dagvattenlösning ska godkännas av Kommunen i samband med att ansökan om bygglov skickas in.

Underläter Explotören att fullgöra sitt åtagande enligt denna punkt är Explotören skyldig att erlägga 5 000 000 kronor i vite till Kommunen.

10.3 Parkeringsplats

Explotören är skyldig att anlägga minst 11 parkeringsplatser samt säkerställa tillgången till två bilpoolsplatser under minst fem år. Explotören ska uppfylla överenskommelse om parkeringslösning, se Bilaga 10. Underläter Explotören att fullgöra sitt åtagande enligt ovan under denna femårsperiod är Explotören skyldig att erlägga 2 500 000 kronor i vite till kommunen.

Så länge det finns efterfrågan och behov av bilpoolplatser är Exploatören skyldig att verka för att avtal rörande bilpool förlängs kontinuerligt även efter denna femårsperiod.

10.4 Bergskärning

Bebyggelsen kommer att skapa en ny bergskärning mot Alphyddevägen. Bergskärningen ska iordningsställas med klätterväxter såsom vildvin eller jämförbar växt samt med belysning, se illustration för exempel på utformning, Bilaga 11. Utformningen av bergskärningen ska godkännas av Kommunen.

10.5 Utformning av flerbostadshuset

Bebyggelsen ska bestå av minst 90 lägenheter, men sannolikt ca 120 lägenheter för studenter. Bebyggelsen ska i möjligaste mån utformas enligt det tävlingsförslag som ligger till grund för Detaljplanen. Byggnaderna ska ha hög boendekvalitet, resurssnål produktion och låg energiförbrukning för att ge en långsiktigt hållbar förvaltning.

Exploatören förbinder sig att bygga ett lågenergihus med ett energieffektivt klimatskal och återvinning av varmen i frånluftens och individuell mätning av varmvatten. Lågenergihuset ska minst uppnå följande krav:

1. Fönstren ska som lägst ha ett U_w -värde på 0,9 W/kvmK och byggnadens uppvärmning ska vara väderprognosstyrt.
2. Flerbostadshusets energianvändning ska inte överstiga 70 kWh/kvm och år, exklusive hushållsel.
3. Lägenheterna ska vara utrustade med energisnåla vitvaror, vattensnåla installationer och huset ska innehålla utrymmen för källsortering.

Exploatören är skyldig att redovisa hur kraven i denna paragraf kommer att uppfyllas. Kommunen ska godkänna redovisningen.

10.6 Upplåtelseform för bostäder

Exploatören åtar sig att upplåta bostäderna inom Exploateringsområdet med hyresrätt för studenter och Exploatören har för avsikt att kvarstå som långsiktig förvaltare av hyresbostäderna. Kommunen förbinder sig att reducera avgälden enligt tomträtsavtalet så länge bostäderna upplåts med hyresrätt till studenter.

Exploatören åtar sig att hyra ut lägenheterna till studenter som studerar på Högskola, Universitet eller kvalificerad yrkesutbildning. Lägenheterna ska förmedlas via Bostadsförmedlingen i Stockholm eller annan likvärdig bostadsförmedling. Kraven att få hyra regleras genom Exploatörens uthyrningspolicy för förmedling av lägenheter, se Bilaga 12. Exploatören har lämnat indikativa hyror utifrån byggkostnader, se hyresnivåer i Bilaga 12A.

§ 11 UPPLAGSPLATS OCH VEGETATION

Exploatören äger inte rätt att utan tillstånd nyttja Kommunens mark för upplag eller annat ändamål som står i samband med Exploateringsområdets bebyggande. Sådan mark får inte heller utan tillstånd nyttjas som parkeringsplats av anställd hos Exploatören eller av denne anlitad entreprenör.

Vegetation som kan påverkas av exploateringen ska skyddas på det sätt som anges i Bilaga 13.

§ 12 UTBYGGNADSORDNING / TIDPLAN/ VITE KOPPLAD TILL TIDPLAN

Kommunen träffar två markanvisningsavtal med de två Exploatörer, nedan kallade ”Exploatörerna”, som ska genomföra föreslagen utbyggnad i enlighet med Detaljplanen. Bebyggelse och anläggningar på kvartersmark och allmän plats byggs ut i den ordning som framgår av Bilaga 7. Kommunen och Exploatörerna ska gemensamt efter antagande av Detaljplanen arbeta fram en fördjupad tidplan.

Kommunen och Exploatörerna ska verka för att bostäderna byggs skyndsamt och att första inflyttning äger rum inom 24 månader från inskrivning av tomträttsupplåtelsen i fastighetsregistret, exklusive överprövning av bygglov. Exploatörens byggnadsskyldighet och vite i förhållande till tidplan framgår av upprättat tomträttsavtal, se Bilaga 3.

§ 13 BYGGTRAFIK

Som väghållare av Alphyddevägen ansvarar Kommunen för att vägen är tillgänglig för allmän körtrafik. Kommunen kommer att besiktiga underliggande betongkonstruktion för att säkerställa att vägen uppfyller minst bärighetsklass 2. För vägar med klassificeringen BK2 gäller max 51,4 tons bruttovikt. Beroende på fordonets axelavstånd och axeltryck kan tillåten bruttovikt vara betydligt lägre.

Exploatören är skyldig att vidta åtgärder som kan bidra till att skador på underjordiskt garage beläget vid Alphyddevägens vändplats undviks. Detta innebär bland annat att Exploatören ska ansvara för att avlastning av byggtransporter sker på Alphyddevägen innan lastbilar och andra tyngre transportfordon når vändplatsen på Alphyddevägen. Pålastning av material ska ske på nedvägen, efter det att lastbilarna har vänt på Alphyddevägen. Byggtransporter får inte hindra framkomligheten för övriga bilar på Alphyddevägen.

Kommunen äger rätt att på Exploatörens bekostnad kontrollera om skador på underjordiskt garage uppstår under byggtiden, till en kostnad om högst 500 000 kronor, om Exploatören eller dess entreprenörer kan anses vållande till skada. Om Exploatören eller dess anlitade entreprenörer är vållande till skada blir Exploatören skadeståndsskyldig för den skada som uppstått.

§ 14 SAMORDNING

Kommunens arbeten på allmän platsmark och Exploatörens arbeten ska samordnas. Exploatören ska呈现出 en projektgrupp för Kommunen så att samordning kan ske. Samordningen ska ske i god tid så att entreprenadarbete på allmän platsmark respektive kvartersmark inte stör varandra. Samordning ska även ske vad gäller projektering och upphandlingsunderlag så att anläggningar på kvartersmark och allmän platsmark är synkroniserade vad avser läge och höjd.

§ 15 KOSTNADER OCH ERSÄTTNING

15.1 Ersättning av skada på allmänna anläggningar

Om Exploatörens entreprenör kör sönder eller på annat sätt förstör allmänna anläggningar som är befintliga eller under pågående byggnation återställer Kommunen dessa. Kostnaden för återställandet debiteras Exploatören.

15.2 Kostnader för marklov mm

Om det krävs bygglov, marklov eller rivningslov för utbyggnad inom allmän platsmark ansöker och bekostar Kommunen detta. Om bygglov, marklov eller rivningslov krävs för Exploatörens arbete inom Etableringsområdet ansöker och bekostar Exploatören detta.

15.3 Kostnader för spillvattenledning och breddning av trottoar

Kommunen utför och bekostar utbyggnad av spillvattenledning i Alphyddevägen samt breddning av trottoar.

§ 16 VA-ANLÄGGNINGSAVGIFT

Exploatören ska erlägga anläggningsavgifter för VA enligt 2013 års va-taxa. Ersättningen ska justeras med KPI med basmånad december 2013 till förfallodag. Exploatören ska till Kommunen erlägga brukningsavgifter för VA enligt vid varje tidpunkt gällande va-taxa.

§ 17 GATUKOSTNADER

Har Exploatören fullgjort sina förpliktelser enligt detta avtal, avstår Kommunen från ersättning för gatukostnad och bidrag till gemensamma anläggningar för detaljplaneområdet. Detta gäller inte ersättning för förbättring och nyanläggning av gata och annan allmän plats med tillhörande anordningar, som kan komma att krävas i framtiden på grund av ändring i användningen av den med tomträtt upplåtna fastigheten.

§ 18 DRÖJSMÅLSRÄNTA

Erlägger inte Exploatören ersättningar och viten enligt detta och tillhörande avtal i rätt tid utgår dröjsmålsränta motsvarande en räntesats som med åtta (8) procentenheter överstiger Sveriges Riksbanks vid varje tidpunkt gällande referensränta.

§ 19 SÄKERHET

För fullgörandet av Exploatörens skyldigheter och viten enligt detta avtal och tillhörande avtal ska Exploatören ställa säkerhet till ett belopp av 10 000 000 (TIO MILJONER KRONOR) kronor i form av garanti som Kommunen godkänner. Några vitesbelopp redovisas separat under respektive åtagande. Säkerhet ska överlämnas till Kommunen senast när Exploatören undertecknar detta avtal.

Säkerhet får nedskrivas i förhållande till utfört arbete. Kommunen värderar och beslutar om nedsättning av säkerhet efter ansökan från Exploatören.

§ 20 KARTUNDERLAG ENSKILDA ANLÄGGNINGAR OCH BYGGNADER

Exploatören förbinder sig att senast två månader efter färdigställande av enskilda anläggningar och byggnader inom kvartersmark skicka in digitala relationshandlingar och lägeskontroller omfattande samtliga förekommande detaljer. Anvisningar finns i Teknisk handbok, ”Leveransanvisningar för relationshandlingar. Syftet med att leverera dessa inmätningar är att Kommunens primärkarta ska kunna uppdateras. Exempel på vad som ska redovisas är byggnader (utvändigt), gång- och cykelbanor, trappor, vägkanter, parkeringsplatser, vägräcken, markhöjder, väghöjder, lekplatser, planteringar, träd, parkbänkar, sländer,

staket, murar, lyktstolpar, va, el- eller andra kabelledningar. Om inmätning ej sker har Kommunen rätt att utföra inmätningen på Explotörens bekostnad.

§ 21 STOMPUNKTER

I de fall som stompunkter förstörs eller måste tas bort i samband med exploateringen är Explotören skyldig att omgående informera Kommunen. Kommunens samtliga kostnader för nya punkter ska ersättas av Explotören. Kända stompunkter framgår av Bilaga 14.

§ 22 TVIST

Tvist angående tolkning och tillämpning av detta avtal ska avgöras av allmän domstol enligt svensk rätt och på Kommunens hemort.

§ 23 KONTAKTORGAN

Explotören ska kontinuerligt samråda med Kommunen under tiden från lagakraftvunnen detaljplan fram till färdigställd exploatering.

Kommunens kontaktorgan vad gäller detta avtal är Exploateringsenheten. För myndighetsfrågor hänvisas till respektive myndighet.

Eventuella ändringar eller tillägg till detta avtal beslutas av kommunstyrelsen. Ändringar eller tillägg av mindre karaktär beslutas av exploateringschefen enligt delegationsordning.

§ 24 ÖVERLÅTELSE AV AVTALET

Detta avtal får inte utan Kommunens, genom kommunstyrelsen, skriftliga medgivande överlätas på annan.

Detta avtal är upprättat i två likalydande exemplar varav parterna tagit var sitt.

Nacka den den
För Nacka kommun För JM AB

.....
Mats Gerdau
Kommunstyrelsens ordförande

.....
Ulf Crichton
Exploateringschef

§ 140

Dnr KFKS 2012/684-214

Detaljplan för studentbostäder i Alphyddan, del av Sicklaön 40:I I och 80:43, Alphyddevägen, Nacka kommun

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige antar planförslaget.

Ärendet

Detaljplanen syftar till att skapa byggrätter för studentbostäder längs med Alphyddevägen i Alphyddan. Bebyggelsen är uppdelad på ett punkthus och ett lamellhus om totalt ca 230 studentlägenheter. Punkthuset har 16 våningar och är beläget i närheten av vändplatsen. Lamellhuset ligger öster om punkthuset. Det är uppdelat i två volymer och har 13 respektive 10 våningar. Mellan husen finns en markparkering med 18 parkeringsplatser varav tre bilpoolplatser. Parkeringsstalet är 0,055-0,075 platser/lägenhet exklusive 3 bilpoolplatser. Antalet cykelplatser är ca 1 plats/lägenhet.

Planområdet är beläget i bostadsområdet Alphyddan. Fastigheten ägs av Nacka kommun och marken ska upplåtas med tomträtt. I projektet ingår även att se över parkeringssituationen i Alphyddan. Kommunen för diskussioner med Nordiska museet som äger Svindersviks gård och Trafikverket för att möjliggöra fler parkeringsplatser längs Svindersviksvägen.

De huvudsakliga synpunkter som kommit in under granskningen avser grönområde, parkering, gestaltning och olägenheter mm under byggtiden.

Handlingar i ärendet

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott den 12 maj 2015 § 91

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden den 22 april 2015 § 75

Planenhetens tjänsteskrivelse den 14 april 2015

- Detaljplanekarta med planbestämmelser
- Planbeskrivning
- Illustrationsplan
- Granskningsutlåtande

Till denna tjänsteskrivelse fogas karta över området samt översikt över kommunala beslut, se nedan. Tryck på länken nedan eller gå in på hemsidan där handlingar som hör till ärendets tidigare skeden finns:

http://www.nacka.se/web/bo_bygga/projekt/sickla_karta/studentbostader_alphyddan/Sidor/default.aspx

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott den 12 maj 2015 § 91

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott föreslog kommunstyrelsen fatta följande beslut.
 Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige antar planförslaget.

Beslut i miljö- och stadsbyggnadsnämnden den 22 april 2015 § 75

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden tillstyrkte planförslaget och hemställer hos kommunfullmäktige att planförslaget antas.

Yrkanden

Hans Peters (C) yrkade, med instämmande av Sidney Holm (MP), Cathrin Bergenstråhle (M), Helena Westerling (S), Gunilla Grudevall-Steen (FP), Rolf Wasteson (V) och Jan-Eric Jansson (KD), bifall till stadsutvecklingsutskottets förslag.

Christina Ståldal (NI) yrkade att ärendet avslås.

Beslutsgång

Med avslag på Christina Ståldals yrkande beslutade kommunstyrelsen i enlighet med Hans Peters yrkande.

Protokollsanteckningar

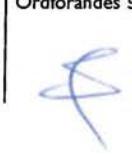
Hans Peters lät anteckna följande för Centerpartiets kommunstyrelsegrupp.

Det är mycket positivt att det nu tillkommer nya studentlägenheter, något som det är stor brist på i Nacka och i Stockholmsregionen som helhet. Detta projekt har under planprocessen omarbetats flera gånger och, efter att bl.a. många näroende framfört synpunkter, kan nu stora delar av den omtyckta grönnytan i området bevaras.

I protokollsanteckningen instämde Mats Gerdau (M), Gunilla Grudevall-Steen och Jan-Eric Jansson.

Rolf Wasteson lät anteckna följande.

”Vänsterpartiet ser med tillfredsställelse att studentbostäder nu kommer att byggas i Alphyddan. Behovet i Stockholmsregionen är stort, särskilt när det är så svårt för en ung person att få tillgång till en lägenhet i Stockholmsområdet.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

25 maj 2015

28 (100)

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

Christina Ståldal lät anteckna följande för Nackalistans kommunstyrelsegrupp.

"Projektet med att bygga studentbostäder i det redan mycket tättbebyggda Alphyddan löper vidare. Det finns stora frågetecken för hur kommande parkeringsplatser ska lösas som ännu inte är utredda. Att bygga just på Alphyddan är mycket olyckligt med tanke på att det redan är så tättbebyggt. Nackalistan är allmänt positiva till att bygga studentbostäder men det finns andra och bättre platser att ta i anspråk för detta. Nackalistan yrkar avslag på planen och vill att andra och bättre platser för byggande utreds."

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

22 april 2015

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
 Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

§ 75

KFKS 2012/684-214

**Detaljplan för studentbostäder i Alphyddan, del av
 Sicklaön 40:11 och 80:43, Alphyddevägen, Nacka
 kommun**
Beslut

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden tillstyrker planförslaget och hemställer hos kommunfullmäktige att planförslaget antas

Ärendet

Detaljplanen syftar till att skapa byggrätter för studentbostäder längs med Alphyddevägen i Alphyddan. Bebyggelsen är uppdelad på ett punkthus och ett lamellhus om totalt ca 230 studentlägenheter. Punkthuset har 16 våningar och är beläget i närheten av vändplatsen. Lamellhuset ligger öster om punkthuset. Det är uppdelat i två volymer och har 13 respektive 10 våningar. Mellan husen finns en markparkering med 18 parkeringsplatser varav tre bilpoolplatser. Parkeringstalet är 0,055-0,075 platser/lägenhet exklusive 3 bilpoolplatser. Antalet cykelplatser är ca 1 plats/lägenhet.

Planområdet är beläget i bostadsområdet Alphyddan. Fastigheten ägs av Nacka kommun och marken ska upplatas med tomträtt. I projektet ingår även att se över parkeringssituationen i Alphyddan. Kommunen för diskussioner med Nordiska museet som äger Svindersviks gard och Trafikverket för att möjliggöra fler parkeringsplatser längs Svindersviksvägen.

De huvudsakliga synpunkter som kommit in under granskningen avser grönområde, parkering, gestaltning och olägenheter mm under byggtiden.

Detaljplanebestämmelserna har kompletterats med bestämmelse om minsta antalet lägenheter. Syftet är att reglera att lägenheternas antal, men det ger även utrymme för några större lägenheter för studenter s.k. dubletter och trippletter. Bestämmelse om sk prickmark har kompletterats med möjlighet till avfallskärl. Administrativa bestämmelser avseende genomförandetid hade fallit bort mellan samradshandlingar och granskningshandlingar.

Ekonomiska konsekvenser

Ett optionsavtal som reglerar ramar för ansvar- och kostnadsfördelning för bland annat utbyggnad av allmänna och enskilda anläggningar har tecknats mellan kommunen och respektive exploitör. Markanvisningsavtal kommer att träffas mellan kommunen och respektive exploitör och godkännas av kommunfullmäktige innan detaljplanen antas av kommunfullmäktige. Markanvisningsavtalet reglerar parternas ansvar för genomförandet av detaljplanen och kostnadsansvar för utbyggnaden. Kommunen kommer att upplåta marken med tomträtt för studentbostäder mot en subventionerad tomträttsavgåld.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

22 april 2015

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Kommunen har åtagit sig att bekosta framtagandet av detaljplan och exploaterna bekostar nödvändiga utredningar. Kommunen bekostar utbyggnad inom allmän plats, vilket innefattar en breddning av befintlig trottoar längs Alphyddevägen. Kommunen ansvarar för att upprätta förbindelsepunkt för vatten och avlopp. Exploateren bekostar all utbyggnad inom kvartersmark.

Kommunen tar ut avgifter för bygglov och bygganmälén enligt gällande taxa. Kommunen debiterar också kostnad för VA-anslutning när anslutningspunkt finns upprättad i gatan.

Handlingar i ärendet

Planenhetens tjänsteskrivelse, 2015-04-14

Bilagor:

- Detaljplanekarta med planbestämmelser
- Planbeskrivning
- Illustrationsplan
- Granskningsutlatande

Till tjänsteskrivelse fogas karta över området samt översikt över kommunala beslut, se nedan. Tryck på länken nedan eller gå in på hemsidan där handlingar som hör till ärendets tidigare skeden finns:

http://www.nacka.se/web/bo_bygga/projekt/sickla_karta/studentbostader_alphyddan/Sidor/default.aspx

Beslutsgång

Nämnden beslöt i enlighet med förslaget till beslut.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Detaljplan för studentbostäder i Alphyddan, del av Sicklaön 40:I I och 80:43, Alphyddevägen, Nacka kommun

Förslag till beslut

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden tillstyrker planförslaget och hemställer hos kommunfullmäktige att planförslaget antas.

Sammanfattning

Detaljplanen syftar till att skapa byggrätter för studentbostäder längs med Alphyddevägen i Alphyddan. Bebyggelsen är uppdelad på ett punkthus (16 våningar) och ett lamellhus (10 och 13 våningar).

Ärendet

Detaljplanen syftar till att skapa byggrätter för studentbostäder längs med Alphyddevägen i Alphyddan. Bebyggelsen är uppdelad på ett punkthus och ett lamellhus om totalt ca 230 studentlägenheter. Punkthuset har 16 våningar och är beläget i närheten av vändplatsen. Lamellhuset ligger öster om punkthuset. Det är uppdelat i två volymer och har 13 respektive 10 våningar. Mellan husen finns en markparkering med 18 parkeringsplatser varav tre bilpoolplatser. Parkeringsstalet är 0,055-0,075 platser/lägenhet exklusive 3 bilpoolplatser. Antalet cykelplatser är ca 1 plats/lägenhet.

Planområdet är beläget i bostadsområdet Alphyddan. Fastigheten ägs av Nacka kommun och marken ska upplåtas med tomträtt. I projektet ingår även att se över parkeringssituationen i Alphyddan. Kommunen för diskussioner med Nordiska museet som äger Svindersviks gård och Trafikverket för att möjliggöra fler parkeringsplatser längs Svindersviksvägen.

De huvudsakliga synpunkter som kommit in under granskningen avser grönområde, parkering, gestaltning och olägenheter mm under byggtiden.

Detaljplanebestämmelserna har kompletterats med bestämmelse om minsta antalet lägenheter. Syftet är att reglera att lägenheternas antal, men det ger även utrymme för några större lägenheter för studenter s.k. doublett och triplett. Bestämmelse om sk prickmark

har kompletterats med möjlighet till avfallskärl. Administrativa bestämmelser avseende genomförandetid hade fallit bort mellan samrådshandlingar och granskningshandlingar.

Ekonomiska konsekvenser

Ett optionsavtal som reglerar ramar för ansvar- och kostnadsfördelning för bland annat utbyggnad av allmänna och enskilda anläggningar har tecknats mellan kommunen och respektive exploitör. Markanvisningsavtal kommer att träffas mellan kommunen och respektive exploitör och godkänns av kommunfullmäktige innan detaljplanen antas av kommunfullmäktige. Markanvisningsavtalet reglerar parternas ansvar för genomförandet av detaljplanen och kostnadsansvar för utbyggnaden. Kommunen kommer att upplåta marken med tomträtt för studentbostäder mot en subventionerad tomträtsavgäld.

Kommunen har åtagit sig att bekosta framtagandet av detaljplan och exploitörerna bekostar nödvändiga utredningar. Kommunen bekostar utbyggnad inom allmän plats, vilket innefattar en breddning av befintlig trottoar längs Alphyddevägen. Kommunen ansvarar för att upprätta förbindelsepunkt för vatten och avlopp. Exploitören bekostar all utbyggnad inom kvartersmark.

Kommunen tar ut avgifter för bygglov och bygganmälan enligt gällande taxa. Kommunen debiterar också kostnad för VA-anslutning när anslutningspunkt finns upprättad i gatan.

Handlingar i ärendet

- Detaljplanekarta med planbestämmelser
- Planbeskrivning
- Illustrationsplan
- Granskningsutlåtande

Till denna tjänsteskrivelse fogas karta över området samt översikt över kommunala beslut, se nedan. Tryck på länken nedan eller gå in på hemsidan där handlingar som hör till ärendets tidigare skeden finns:

http://www.nacka.se/web/bo_bygga/projekt/sickla_karta/studentbostader_alphyddan/Sidor/default.aspx

Planenheten

Angela Jonasson
Tf Planchef

Alexander Erixson
Planarkitekt

Översikt studentbostäder i Alphyddan, kommunala beslut och detaljplanområdets avgränsning

Beslut	Datum	Styrelse/ nämnd	Kommentar
✓ Start-PM stadsbyggnadsprojekt, tillstyrkan	2013-02-13	MSN	
✓ Start-PM stadsbyggnadsprojekt	2013-03-25	KS	
✓ Detaljplan, samråd	2014-02-25	Planchef	Delegationsbeslut
✓ Optionsavtal, antagande	2014-03-17	KF	
✓ Detaljplan, yttrande, samråd	2014-03-18	KSSU	
✓ Detaljplan, granskning	2015-01-28	MSN	
✓ Detaljplan, yttrande, granskning	2015-02-10	KSSU	
✓ Detaljplan, tillstyrkan		MSN	
✓ Markanvisningsavtal, antagande		KF	
✓ Detaljplan, antagande		KF	
✓ Tomträttsavtal, antagande		KF	
✓ Utbyggnads-PM, tillstyrkan		NTN	
✓ Utbyggnads-PM		KSSU	
✓ Upphandling av entreprenör		Expl.chef	Delegationsbeslut
✓ Projektavslut, tillstyrkan		NTN	
✓ Projektavslut, tillstyrkan		MSN	
✓ Projektavslut		KS	

UTLÅTANDE

2015-04-14

Dnr KFKS 2012/684-214
Projekt 9228

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

UTLÅTANDE

Detaljplan för studentbostäder i Alphyddan, del av Sicklaön 40:I I och 80:43, Alphyddevägen, Nacka kommun

Sammanfattning

Detaljplanen syftar till att skapa byggrätter för studentbostäder längs med Alphyddevägen i Alphyddan. Bebyggelsen är uppdelad på ett punkthus och ett lamellhus om totalt ca 230 studentlägenheter. Punkthuset har 16 våningar och är beläget i närheten av vändplatsen. Lamellhuset ligger öster om punkthuset. Det är uppdelat i två volymer och har 13 respektive 10 våningar. Mellan husen finns en markparkering med 18 parkeringsplatser varav tre bilpoolplatser. Parkeringsstalet är 0,055-0,075 platser/lägenhet exklusive 3 bilpoolplatser. Antalet cykelplatser är ca 1 plats/lägenhet.

Planområdet är beläget i bostadsområdet Alphyddan. Fastigheten ägs av Nacka kommun och marken ska upplåtas med tomträtt. I projektet ingår även att se över parkeringssituationen i Alphyddan. Kommunen för diskussioner med Nordiska museet som äger Svindersviks gård och Trafikverket för att möjliggöra fler parkeringsplatser längs Svindersviksvägen.

Här redovisas även de viktigaste synpunkterna som kommit in under granskningen och vilka eventuella ändringar som dessa har föranlett. Här sammanfattas också remissinstansernas synpunkter. Här kommenteras de viktigaste huvudfrågorna i planärendet.

Ändringar

Detaljplanebestämmelserna har kompletterats med bestämmelse om minsta antalet lägenheter. Syftet är att reglera att lägenheternas antal, men det ger även utrymme för några större lägenheter för studenter sk dubletter och tripletter. Bestämmelse om sk prickmark har kompletterats med möjlighet till avfallskärl. Administrativa bestämmelser avseende genomförandetid hade fallit bort mellan samrådshandlingar och granskningshandlingar.

Bakgrund

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden beslutade den 28 januari, § 8, att ställa ut detaljplanen för granskning. Granskningsperioden har pågått mellan den 10 februari och den 9 mars 2015. En samrådsredogörelse har upprättats den 13 januari 2015 (reviderats den 19 januari 2015).

Inkomna synpunkter

Följande remissinstanser har inga synpunkter på planförslaget

- Fortum Värme AB (fjärrvärme)
- Länsstyrelsen
- Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott
- Nacka Energi

Följande remissinstanser har synpunkter på planförslaget

- Trafikverket
- Trafikförvaltningen
- Södertörns brandförsvarsförbund
- Nacka Miljövårdsråd
- Fritidsnämnden
- Natur- och trafiknämnden

Synpunkter har även inkommit från boende i intilliggande flerbostadshus.

Sammanfattning och bemötande av inkomna synpunkter

Inkomna synpunkter från remissinstanser

1. **Trafikverket** anser att om avsteg tillämpas från bullerriktvärdena så ansvarar kommunen för de eventuella bullerstörningar som de planerade bostäderna kan komma att utsättas för. Vidare anser trafikverket att de inte kan acceptera att parkering anläggs under bron vid Svindersviksvägen. Detta utifrån säkerhetsaspekter samt åtkomst vid drift- och underhållsåtgärder.

Planenhetens kommentar. Avseende parkering vid Svindersviksvägen, har planenheten haft flertalet kontakter med Trafikverket innan samrådet. Trafikverket har en restriktiv hållning till parkering men har samtidigt ställt upp krav vilka ska uppfyllas och granskas innan parkering kan utföras. Liknande parkeringar har utförts på andra platser vilket Trafikverket godkänt. Trafikverket har i ett sent skede under granskningen meddelat att man inte kan acceptera parkering. Samtal mellan kommunen och Trafikverket pågår och initialt ska en riskutredning tas fram.

2. **Trafikförvaltningen** anser att vibrationer och lågfrekvent buller ska hanteras för att undvika störningar i bostäderna. Gatusektionen förutsätts inte ha minskat pga breddning av trottoar.

Planenhetens kommentar. Fasaden skall dimensioneras så att krav enligt Folkhälsomyndighetens allmänna råd om buller inomhus uppfylls. De geotekniska förhållandena är sådana att vibrationer inte borde innebära problem i bostäderna.

Riktvärden för vibrationer finns i Naturvårdsverkets och Banverkets riktlinjer för nybyggnad av järnvägsinfrastruktur. Tyvärr finns det inga riktvärden eller kvantitativa bedömningar om kombinationen av buller och vibrationer. Gatusektionen har inte minskats utan breddning av trottoar föreslås ske på norra sidan.

3. **Södertörns brandförsvarsförbund** önskar fortsatt dialog med berörda parter när processen går in i projektering av byggnaderna, eftersom så här höga byggnader ställer särskilda krav avseende bl a utrymningssäkerhet och insatsmöjlighet.
4. **Nacka miljövårdsråd** anser att exploateringsgraden och höjden på husen är bekymmersam. Höjden skapar mer blåst, mer buller i lägenheterna och mer skuggning. En vindstudie bör göras. Den gångbro som finns över Värmdövägen till Sickla köpkvarter behöver förbättras att fungera även för cyklister, den har även en hiss som stängs av nattetid. En cykelväg bör anläggas från vändplanen på Alphyddevägen ner till Värmdövägen.

Planenhetens kommentar. Planenheten har bedömt att föreslagen hushöjd kan accepteras både avseende buller och vind. Planenheten har vidare bedömt att en vindstudie inte behöver göras. Att ändra utformning av gångbro över Värmdövägen har inte ingått i planuppdraget inte heller att anlägga cykelväg på Alphyddevägen. Gatusektionen är i nuläget mycket smal och det finns därmed tyvärr inte utrymme för cykelväg.

5. **Fritidsnämnden** anser att lokaler för service, handel mm ska kunna inrymmas i bottenvåning samt att säkerställa säkra cykelvägar.

Planenhetens kommentar. Syftet med detta bostadsprojekt är att tillskapa hyresräntor för studenter, exploitören har inte för avsikt att tillskapa lokaler för verksamheter, handel och dylik. Bottenvåning kommer användas för teknikrum, tvättstugor, soprum mm. Av utrymmesskäl och topografiska skäl har inte cykelbanor planerats i anslutning till bebyggelsen, men ett regionalt huvudstråk går på Värmdövägen.

6. **Natur- och trafiknämnden** anser att parkering vid Svindersviksvägen ökar andelen hårdjorda trafikpåverkade ytor vilket blir bullrigt och ogästvänligt samt begränsar tillgängligheten till Svindersviks gård. Utredningar bör tas fram som tittar på att förbättra tillgängligheten och miljön kring gångstråket. Gångvägen upp mot lekplatsen måste flyttas norrut pga den ena byggnadens placering. Den kan då ges en flackare lutning, asfalteras och få en bredd om 2,5 m. Den lilla klätterställningen och rutschbanan behöver då flyttas. Detta bör vara klart innan byggnationen av bostadshusen startar, så att området blir tillgängligt under byggtiden. Avseende djupbehållare ska dessa placeras högst 6 m från lastplats och ha 2 m fritt runtom. Tömning ska ske endast en gång i veckan, det gör att ytterligare behållare behöver planeras in. Det bör övervägas om det går att byta plats på cykelrum och sopsorteringsrum för att minska gångvägen till lastplats. Gångväg ska vara hårdgjord och plan och maximalt 10 m lång.

Planenhetens kommentar. Sedan motorvägen anlades 1972 har Svindersviksvägen under motorvägsbron sett ut som idag, vilket inte inbjuder till vistelse. Att få mer folk i rörelse, belysning, separerad gc-bana och eventuellt viss plantering ser planenheten som positivt.

Bredden på gatan tillåter god passage för bussar mm till Svindersviks gård. Gångvägens utformning upp till lekplatsen kommer att bestämmas i ett senare skede. Avseende sophämtning har exproaktivitaterna tagit del av yttrandet.

Inkomna synpunkter från boende och bostadsrättsföreningar utanför planområdet

Synpunkter som inkommit avseende i huvudsak (planenhetens kommentar i kursiv stil):

Grönområdet, lekplats, fotbollsplan

- Grönområdet är välbesökt och ska inte bebyggas
- Studenterna kan göra att andra avhäller sig att använda grönområdet
- En ordentlig naturvärdesinventering måste göras
- Kommunen vill inte garantera tillgängligheten till grönområdet under byggtiden

Planenhetens kommentar: I och med den förändrade placeringen av bebyggelsen kan större delen av grönområdet lämnas obebyggt. Den trädinventering som gjorts för att kartlägga naturvärden bedömer planenheten tillräcklig som underlag till detaljplanen. Avsikten är att lekparken och grönområdet ska vara tillgängligt under byggtiden men tillgängligheten kan bli begränsad under den tid gångvägen flyttas.

Byggnaders gestaltning, hushöjd, avstånd till befintlig bebyggelse, skuggning, utsikt, kulturmiljö mm

- Passar inte in i befintlig bebyggelse
- Besvärande insyn och skuggbildning för befintlig bebyggelse
- Utsikten förstörs
- Vad händer med det första förslaget innan hela grönområdet föreslogs att bebyggas?
- Följ kommunens kulturmiljöprogram som säger att bebyggelse på grönytor ska undvikas
- Husen borde placeras mer mellan husen för att inte göra gavellägenheterna mörkare
- Ny bebyggelse bildar en mur mot grönområdet
- Punkthuset är för högt
- Gavlar borde placeras mot gatan även om mer av grönområdet tas i anspråk.
- Solstudierna är för få och svårtolkade

Planenhetens kommentar: Frågan om gestaltning kommer mötas av skilda åsikter men planenheten har bedömt att föreslagen utformning har ett uttryck som väl kommer att komplettera nuvarande bebyggelse.

Avseende höjd och placering har olika prioriteringar gällande grönområde, utblickar, skuggning, terrängförutsättningar mm lett fram till förslaget.

Solstudier visar höst/vårdagjämning samt midsommarafton, vilka brukar användas, men planbeskrivningen har även kompletterats med vintersolståndet.

Något tidigare förslag än det som visats under samrådet har inte funnits avseende studentbostäder.

Parkeringsssituationen

- Besvärligt redan idag, var ska besökare stå?
- P-förbud under motorvägsbron idag pga brandrisken, har förutsättningarna ändrats nu?
- Nya avgiftbelagda p-platser ska anläggas under motorvägsbron

- Varför är andra verksamheter tillåtna i huset på Alphyddevägen 1. Varför har inte Nacka motsvarigheten till Stockholm parkering för att tillgodose parkering?
- Står i handlingarna att en parkeringspolicy är antagen, är inte klarlagt vad som är antaget.
- 1 cykelparkering per lägenhet är för lågt. Stockholm stad har 2 per lägenhet.
- Kan inte skolans parkering utnyttjas kvällstid?
- Boendeparkering vore bra att införa

Planenhetens kommentar. Besöksparkering är inkluderat i antalet parkeringsplatser som ska byggas. Parkeringsavgifter (även boendeparkering) planeras att införas på västra Sicklaön under 2015 efter beslut 2014, detta kommer inkludera parkering även på bl a Alphyddevägen. Eventuell parkering under motorvägsbron kommer kräva åtgärder avseende brand mm. Nacka kommun har inte ett kommunalt parkeringsbolag, det är ett politiskt ställningstagande. Cykelparkering kommer i ett av husen att möjliggöras även utanför lägenheterna. Skolan har en privat ägare. Huruvida samutnyttjande är möjligt har inte undersökts inom projektet. Det ligger inte inom kommunens åtagande att ordna avtal mellan två privata aktörer i denna fråga. En parkeringspolicy avseende bl a parkeringstal antogs hösten 2014.

Trafik

- Behov av avlastningszon vid nya husen

Planenhetens kommentar. Avlastningszoner längs gatan är inte planerade. Lägenheterna är små vilket gör att behovet av större flyttbilar saknas.

Störningar under byggtiden

- Buller och vibrationer under byggtiden
- Var ska byggfordonstrafiken stå?
- Det kommer bli farligt för barn under byggtiden
- Hur kan vi vara säkra på att exploateren har tillräckliga försäkringar att täcka eventuella skador på fastigheter och lös egendom?
- Hur säkerställs att avlastning sker på vägen upp för Alphyddan för att undvika skador på underjordiskt garage?

Planenhetens kommentar. Under byggtiden som beräknas till 1-2 år kommer periodvis störningar att uppstå.

Etableringsområden kommer upprättas på befintlig trottoar samt på nuvarande parkeringsplatser längs gatan.

Kommunen avser att genom avtal klärlägga och så långt det är möjligt säkerställa exploaterens ansvar vad gäller byggtrafik, bland annat vad avser krav på att avlastning av lastbilar innan vändplanen.

Byggarbetsplatsen kommer att inhägnas för att obehöriga ska förhindras att ta sig in på området.

Alternativa platser att bebygga

- Varför bygger ni inte på ett däck ovanpå parkering mellan ICA Kvantum och Sickla magasinet med studentbostäder?
- Bygg på andra ställen
- Bygg om Akzo Nobels gamla huvudkontor

Planenhetens kommentar. Sickla köpvarter liksom Akzo Nobels gamla huvudkontor ägs av Atrium Ljungberg. Avsikten med detta projekt och studenbostäder i Ektorp har varit att bygga på kommunal mark.

Ett flertal platser har studerats innan kommunen beslutade att gå vidare med Alphyddan och Ektorp för studentbostäder.

Övrigt

- Tillgängligheten till grönområdet och bussar på Värmdöleden är dålig, men ni gör ingenting åt det.
- Boendemiljö med närhet till grönområde är av underordnad betydelse för studenter
- Jag vill ha ett yttrande från stadsarkitekten om förslaget att förstöra de arkitektoniska värdena i området
- Hur kan planförslaget överensstämma med översiksplanen? Kan man bygga på allt grönt?
- Planen innebär visst en betydande miljöpåverkan
- Nya förslaget borde gå på samråd ej granskning
- Märkligt planera för studentbostäder då inga högskolor eller universitet finns på denna sida staden
- Kollektivtrafiken måste prioriteras innan förtätning sker, många nya resanden
- Vad är kommunens kostnad för planarbetet? Borde inte en budget funnits med i planbeskrivningen
- Kommunen bör ta över skötseln av bostadsrättsföreningarnas trappsystem eftersom studenterna kommer använda dessa. X-områden eller avtal bör upprättas.
- Det är inte bra att förtäta ett redan tättbebyggt område
- Trottoaren ska breddas hur går det då Alphyddevägen redan är smal
- Studenter behöver inte bo så nära stadskärnan de är unga och klarar av att resa

Planenhetens kommentar. Höjdskillnaden från gata till den övre lekplatsen är ca 15 m. med en ramp med lutning 1:12 och 2 meter vilplan var 6:e meter ger en ca 240 meter lång ramp. Det skulle innebära stora ingrepp och kostnader och är inte inbegripet i projektet.

Översiksplanen är ett övergripande dokument inom vilken föreslagen bebyggelse ryms. En miljökonsekvensbeskrivning upprättas inte i ett projekt av den här omfattningen. Kommunen har inte för avsikt att ta över skötsel av trappor tillhörande bostadsrättsföreningarna. Kommunen har bedömt budgeten till ca 7 miljoner inkluderat vissa åtgärder på allmän platsmark samt anordnande av parkering vid Svindersviksvägen.

Namnunderskrifter

-174 st Brf Svindersvik 6-8

Planenheten

Angela Jonasson
Tf Planchef

Alexander Erikson
Planarkitekt

§ 141

Dnr KFKS 2010/64-214

Yttrande över överklagande av beslut att anta detaljplan för Vikingshill och Sommarbo, del av Velamsund (område C) i Boo

Yttrande till länsstyrelsen

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige antar föreslaget yttrande över överklagande av beslut att anta detaljplan för Vikingshill och Sommarbo, del av Velamsund (område C) i Boo.

Om länsstyrelsen bedömer att antagandebeslutet av detaljplanen ska upphävas medger Nacka kommun att beslutet endast upphävs avseende de delar av fastigheten Velamsund 6:1 som ingår i detaljplanen.

Ärendet

Kommunfullmäktige antog detaljplanen för Vikingshill och Sommarbo (område C) den 24 november 2014. Detaljplanens syfte är att förbättra de sanitära förhållandena i området genom utbyggnad av kommunalt vatten och spillvatten samt ge byggrätter, motsvarande normalstora villor, till befintliga bostadsfastigheter. Kommunfullmäktiges beslut överklagades till länsstyrelsen, bland annat av ägarna till Velamsund 6:1. Länsstyrelsen har berett Nacka kommun möjlighet att yttra sig över två specifika frågeställningar i överklagandet från Velamsund 6:1.

Ett förslag till yttrande har tagits fram, bilaga 1. Kommunen yrkar att länsstyrelsen avslår överklagandet och fastställer kommunens antagandebeslut. Om länsstyrelsen ändå anser att antagandebeslutet om detaljplanen måste upphävas medger Nacka kommun att beslutet endast upphävs avseende de delar av fastigheten Velamsund 6:1 som ingår i detaljplanen.

Handlingar i ärendet

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott den 12 maj 2015 § 92

Planenhetens tjänsteskrivelse den 27 april 2015

Bilaga 1 Förslag till yttrande till länsstyrelsen

Bilaga 2 Länsstyrelsens skrivelse, 2015-03-18

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

30 (100)

25 maj 2015

**SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen****Ärendets tidigare behandling****Beslut i kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott den 12 maj 2015 § 92**

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott föreslog kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige antar föreslaget yttrande över överklagande av beslut att anta detaljplan för Vikingshill och Sommarbo, del av Velamsund (område C) i Boo.

Om länsstyrelsen bedömer att antagandebeslutet av detaljplanen ska upphävas medger Nacka kommun att beslutet endast upphävs avseende de delar av fastigheten Velamsund 6:1 som ingår i detaljplanen.

Beslutsgång

Kommunstyrelsen beslutade i enlighet med stadsutvecklingsutskottets förslag.

- - - -

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Yttrande över överklagande av beslut att anta detaljplan för Vikingshill och Sommarbo, del av Velamsund (område C) i Boo

Yttrande till länsstyrelsen

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige antar föreslaget yttrande över överklagande av beslut att anta detaljplan för Vikingshill och Sommarbo, del av Velamsund (område C) i Boo.

Om länsstyrelsen bedömer att antagandebeslutet av detaljplanen ska upphävas medger Nacka kommun att beslutet endast upphävs avseende de delar av fastigheten Velamsund 6:1 som ingår i detaljplanen.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige antog detaljplanen för Vikingshill och Sommarbo (område C) den 24 november 2014. Detaljplanens syfte är att förbättra de sanitära förhållandena i området genom utbyggnad av kommunalt vatten och spillovatten samt ge byggrätter, motsvarande normalstora villor, till befintliga bostadsfastigheter. Kommunfullmäktiges beslut överklagades till länsstyrelsen, bland annat av ägarna till Velamsund 6:1. Länsstyrelsen har berett Nacka kommun möjlighet att yttra sig över två specifika frågeställningar i överklagandet från Velamsund 6:1.

Ett förslag till yttrande har tagits fram, bilaga 1. Kommunen yrkar att länsstyrelsen avslår överklagandet och fastställer kommunens antagandebeslut. Om länsstyrelsen ändå anser att antagandebeslutet om detaljplanen måste upphävas medger Nacka kommun att beslutet endast upphävs avseende de delar av fastigheten Velamsund 6:1 som ingår i detaljplanen.

Ärendet

Kommunfullmäktige antog detaljplanen för Vikingshill och Sommarbo (område C) den 24 november 2014. Detaljplanen är framtagen enligt arbetsmodellen för förnyelseplaneringen i Boo, kategorin *mer kortsiktig planering*. Detaljplanens syfte är att förbättra de sanitära förhållandena i området genom utbyggnad av kommunalt vatten och spillvatten samt ge byggrätter, motsvarande normalstora villor, till befintliga bostadsfastigheter.

Detaljplanearbetet initierades för att hantera de miljöproblem som dåliga enskilda avlopp medfört och därmed bidra till att miljökvalitetsnormerna för vattenförekomsten Askrikefjärden kan uppfyllas samt för att förbättra boendevillkoren för de fastighetsägare som numera bor permanent i tidigare fritidshus. I planbeskrivningen under rubriken ”Planens syfte och huvuddrag” anges att områdets karaktär och rådande bebyggelsemönster ska bevaras och att befintlig fastighetsindelning ska behållas.

Kommunfullmäktiges beslut överklagades till länsstyrelsen, bland annat av ägarna till Velamsund 6:1. Länsstyrelsen har berett Nacka kommun möjlighet att yttra sig över två specifika frågeställningar i överklagandet från Velamsund 6:1, dels rörande ställningstagande kring avstyckningsförbud för Velamsund 6:1 och dels angående plangränsens dragning på Velamsund 6:1.

Nacka kommuns synpunkter

Ett förslag till yttrande har tagits fram, bilaga 1. Sammanfattningsvis yrkar Nacka kommun att länsstyrelsen avslår överklagandet och fastställer kommunens antagandebeslut.

Om länsstyrelsen ändå anser att antagandebeslutet av detaljplanen måste upphävas medger kommunen att beslutet endast upphävs avseende de delar av fastigheten Velamsund 6:1 som ingår i detaljplanen. Detta då det är ytterst angeläget att omgående få till stånd en utbyggnad av kommunalt vatten och spillvatten i området samt att boende får möjlighet till bättre boendevillkor med hänvisning till att dricksvattenkvalitén (grundvattnet) och avloppshanteringen i planområdet är undermålig samt att många fastighetsägare bor mycket trångt.

Planenheten

Angela Jonasson
Tillförordnad planchef

Therese Sjöberg
Planarkitekt

Bilagor

Bilaga 1	Förslag till yttrande till länsstyrelsen
Bilaga 2	Länsstyrelsens skrivelse, 2015-03-18

FÖRSLAG TILL YTTRANDE

Länsstyrelsen beteckning:
4031-623-2015

Nacka kommunens diarienummer:
KFKS 2010/64-214

Länsstyrelsen i Stockholms län
Planenheten
Box 22067
104 22 STOCKHOLM

Yttrande över överklagande av beslut att anta detaljplan för Vikingshill och Sommarbo, del av Velamsund (område C) i Boo, Nacka kommun

Yrkande och medgivande

Nacka kommun, nedan kommunen, bestrider att detaljplanen för Vikingshill och Sommarbo, del av Velamsund (område C) i Boo ska upphävas och yrkar därför att länsstyrelsen avslår överklagandet och fastställer kommunens antagandebeslut avseende detaljplanen.

Om länsstyrelsen ändå anser att antagandebeslutet om detaljplanen måste upphävas medger kommunen att beslutet upphävs enbart avseende de delar av fastigheten Velamsund 6:1 som ingår i detaljplanen, se bilaga 1. Detta då det är ytterst angeläget att omgående få till stånd en utbyggnad av kommunalt vatten och spillvatten i området samt att boende får möjlighet till bättre boendevillkor med hänvisning till att dricksvattenkvalitén (grundvattnet) och avloppshanteringen i planområdet är undermålig samt att många fastighetsägare bor mycket trångt. Kommunen yrkar således i andra hand att beslutet om detaljplanen förutom ovan nämnda fastighet fastställs.

Grunder

Länsstyrelsen har berett kommunen möjlighet att yttra sig över två specifika frågeställningar, dels rörande ställningstagande kring avstyckningsförbud för Velamsund 6:1 och dels angående plangränsens dragning på Velamsund 6:1. Nedan redogörs för kommunens ställningstagande och ståndpunkter för respektive frågeställning.

Angående avstyckningsfrågan

Kommunen vill först påpeka att ägarna till Velamsund 6:1 inte framfört några synpunkter angående förbudet mot avstyckning under planprocessens gång, vilket är anledningen till att avstyckningsförbudet inte motiveras specifikt för fastigheten i de handlingar som hör till planprocessen.

Aktuellt planområde omfattas idag enbart av områdesbestämmelser, vilket innebär att ingen fastighet har någon garanterad byggrätt. Den nya detaljplanens syfte är att förbättra de sanitära förhållandena i området genom utbyggnad av kommunalt vatten och spillvatten samt ge byggrätter, motsvarande normalstora villor, till befintliga bostadsfastigheter. Detaljplanearbetet initierades för att hantera de miljöproblem som dåliga enskilda avlopp medfört och därmed bidra till att miljökvalitetsnormerna för vattenförekomsten Askrikefjärden kan uppfyllas samt för att förbättra boendevillkoren (bättre dricksvattenkvalitet och utbyggnadsmöjligheter) för de fastighetsägare som numera bor permanent i tidigare fritidshus. I planbeskrivningen under rubriken ”Planens syfte och huvuddrag” anges att områdets karaktär och rådande bebyggelsemönster ska bevaras och att befintlig fastighetsindelning ska behållas.

Fastigheten Velamsund 6:1 är belägen i planområdets södra del.

Huvudbyggnaden på fastigheten har bedömts ha kulturhistoriska värden och har därför getts beteckningen ”k” på detaljplanekartan, vilket är en varsamhetsbestämmelse som anger att ”*Vid underhåll och ändring av exteriör ska åtgärder beträffande utseende, färgsättning och kvalitet väljas i överensstämmelse med originalutförande eller i ett utförande som är typiskt för byggnadens tillkomsttid. Eventuell tillbyggnad av huvudbyggnad ska underordnas denna i placering, skala och arkitektoniskt uttryck. Se planbeskrivning sid. 12, rubrik ”Varsamhetsbestämmelser.”*”

Huvudbyggnaden omfattas i detaljplanen även av bestämmelsen a₂, om utökad bygglovspunkt: ”*Bygglov krävs för utvärdig omfärgning av byggnader. Bygglov krävs för byte av fasad-, fönster- och takmaterial samt andra åtgärder som påverkar byggnadens och miljöns utseende.*” Det rådande bebyggelsemönstret inom planområdet är att de stora så kallade grosshandlarvillorna är belägna på stora tomter med gott om friytor kring husen där vegetationen domineras över bebyggelsen. De fastigheter som är mindre till ytan är bebyggda med mindre hus, främst i form av tidigare sportstugor/fritidshus. En avstyckning av Velamsund 6:1 skulle innebära att friytorna kring befintlig huvudbyggnad minskar. Detta avviker från rådande bebyggelsemönster och påverkar områdets karaktär och befintliga kulturvärden negativt, vilket inte överensstämmer med detaljplanens syfte. I avvägningen mellan detaljplanens syfte och det allmänna intresset av att bevara områdets karaktär och rådande bebyggelsemönster och fastighetsägarens enskilda intresse av att kunna stycka av sin fastighet bedömer kommunen att det allmänna intresset väger tyngre. Avstyckning av Velamsund 6:1 bedöms därmed inte vara lämplig.

Angående plangränsens dragning

De aktuella delar av Velamsund 6:1 och delar av Velamsund 1:1 som inte ingår i den antagna detaljplanen ingick i det samrådsförslag som var utskickat på samråd under oktober/november 2010. Under samrådstiden yttrade sig ägarna till Velamsund 6:1 och angav bland annat att de ”*ogillar tanken på att få en allmän gångväg rakt över min tomt*”. Även Sommarbo-Tegelö vägförening, som är blivande huvudman för allmän plats i denna del av planområdet, yttrande sig under samrådet och framförde att de inte yrkat på att denna del av Velamsund 6:1 skulle anslutas till gemensamhetsanläggningen Velamsund Ga:2. Vid fortsatta diskussioner med vägföreningen framkom att föreningen inte var intresserad av att ansvara för huvudmannaskapet för den nu utbrutna delen av planområdet.

Då huvudmannaskapet inom planområdet är enskilt är det vägföreningen som kommer att ha ansvaret för allmän plats vid ett genomförande av detaljplanen genom en utökning av befintlig gemensamhetsanläggning, i enlighet med anläggningslagens bestämmelser. Inför utställningen togs kontakt med lantmäterimyndigheten i Nacka som gjorde bedömningen att det inte var självklart att mot vägföreningens och fastighetsägarens vilja utöka gemensamhetsanläggningen med aktuellt område. Orsaken till bedömning var bland annat oklarheter kring tolkningen av gällande avtalsservitut. Osäkerheten medförde att storleken på ersättning till ägarna till Velamsund 6:1 för intrånget var svår att förutse. Då anläggningslagen har krav på att nyttan ska överstiga kostnaderna kunde en för hög ersättning medföra att det inte skulle vara möjligt att genomföra utökningen av gemensamhetsanläggningen. Då dricksvattenkvalitén i delar av planområdet är undermålig och många fastighetsägare bor mycket trångt, vilket medförde att det var ytterst angeläget att omgående komma vidare med detaljplanearbetet, bedömde kommunen att det inte var rimligt att invänta en servitutsutredning.

Kommunen bedömde inte heller att det var lämpligt att fortsätta planlägga marken för allmänt ändamål då genomförandet med enskilt huvudmannaskap inte kunde garanteras. Om markområdet legat kvar som allmän plats i detaljplanen och den vunnit laga kraft och det sedan visat sig att marken inte kunde införlivas i Velamsund Ga:2 hade ett läge uppstått med allmän plats som inte hade någon huvudman. Detta då vägföreningen endast får ansvar för områden som ingår i gemensamhetsanläggningen och kommunen inte hade haft möjlighet att ta ansvar för området då detaljplanen föreskrivit att området inte har kommunalt huvudmannaskap. Kommunen gjorde även bedömningen att gångstigen är så pass betydelsefull för tillgängligheten till Velamsunds naturreservat att det inte var lämpligt att i en ny detaljplan lägga ut området med markanvändningen bostäder. Kommunen beslutade därför att bryta ut området ur detaljplanen för Vikingshill och Sommarbo.

Att området med gångstigen brutits ut ur detaljplanen framgick i både det missiv som skickades till berörda fastighetsägare inför utställningstidens början och i samrådsredogörelsen. Under utställningen framförde fastighetsägaren inga synpunkter på att delar av fastigheten inte längre ingick i planområdet.

För genomförandet av detaljplanen och uppfyllandet av detaljplanens syfte bedöms utbrytandet av detta område inte ha någon betydelse. För berörd fastighetsägare kommer samma förhållanden som idag fortsätta att gälla, det vill säga att befintliga områdesbestämmelser och servitut samt strandskyddsförordnande även fortsatt gäller för denna del av fastigheten. Den nya detaljplanen gäller för övriga delar av fastigheten. Fastigheten omfattas inte av några fastighetsplanebestämmelser och det faktum att delar av fastigheten inte ingår i detaljplanen för Vikingshill och Sommarbo medför därmed inget hinder för att i övrigt söka till exempel bygglov i enlighet med de planbestämmelser som finns i den nya detaljplanen.

Om behov uppstår anser kommunen att en servitutsutredning bör genomföras och därfter kan området vid behov planläggas i en separat detaljplan, förslagsvis med kommunalt huvudmannaskap. Om ett sådant planarbete leder till intrång på privatägd mark ersätts fastighetsägaren enligt gällande lagstiftning.

Kommunen vill slutligen påpeka att skrivningen i planbeskrivningen inte anger något om hur servitet ska tolkas utan endast är en beskrivning av rådande förhållanden i området. Det är ett faktum att det gäller ett avtalsservitut för området och att gångstigen sedan lång tid tillbaka används som en entré till Velamsunds naturreservat.

Nacka dag som ovan

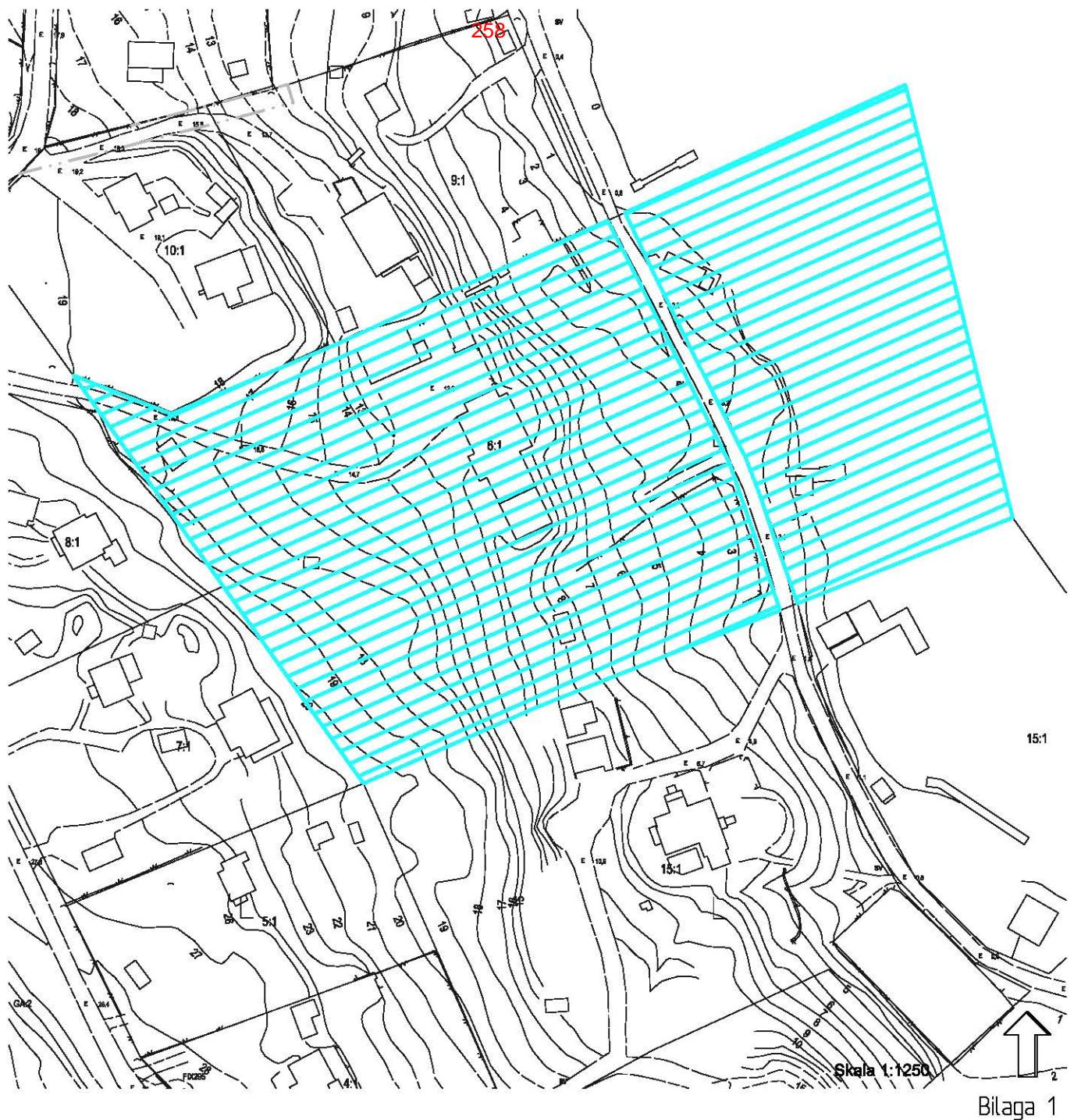
Mats Gerdau
Kommunstyrelsens ordförande

Gunilla Glantz
Stadsbyggnadsdirektör

Bilagor:

Bilaga 1: Kartbilaga, Velamsund 6:1

Bilaga 2: Protokollsutdrag från kommunfullmäktige i Nacka kommun, 2015-06-15 § xx

Nacka kommun
Kommunfullmäktige
131 81 Nacka

Överklagande av beslut att anta detaljplan för Vikingshill och Sommarbo, del av Velamsund (område C) i Boo

Kommunfullmäktige i Nacka kommun antog den 24 november 2014, § 218, detaljplan för Vikingshill och Sommarbo, del av Velamsund (område C) i Boo. Hans Ternbrant och Anna Eriksson, som äger fastigheten Velamsund 6:1, har i sitt överklagande bl.a. synpunkter vad avser avstyckningsförbudet. Vad Länsstyrelsen kan finna av handlingarna har avstyckningsförbudet för fastigheten Velamsund 6:1 inte motiverats. Därför ges kommunen möjlighet att redogöra för vilka överväganden och intresseavvägningar som gjorts i denna fråga.

Vidare har Hans Ternbrant och Anna Eriksson invänt mot att plangränsen ändrades efter samrådet genom att en del av fastigheten Velamsund 6:1 inte ska omfattas av detaljplanen. Kommunen bereds tillfälle att kommentera vad Hans Ternbrant och Anna Eriksson har anfört. Härvid vill Länsstyrelsen även att kommunen anger anledningen till att aktuell del tagits ur planen och vilka konsekvenser detta får för genomförandet av planen respektive för fastighetsägarna.

Länsstyrelsen bereder kommunen tillfälle att senast **den 10 april 2015** inkomma med yttrande.

Om Länsstyrelsen vid sin prövning av ett överklagande av kommunens beslut att anta detaljplanen finner att ett överklagande bör bifallas har Länsstyrelsen enligt 13 kap. 8 § första stycket ÄPBL att upphäva kommunens beslut i dess helhet. Beslutet får dock enligt samma lagrum upphävas i en viss del eller ändras på annat sätt om kommunen medgett det. Om kommunen anser att ett bifall till överklagandet bör begränsas till en ändring eller ett undantag bör yttrandet även innehålla ett medgivande till detta med angivande av omfattningen av ändringen eller undantaget, om möjligt redovisat på en karta.

Christine Vallhagen
010-223 16 52

Bifogad handling: Överklagandeskrivelse från Hans Ternbrant och Anna Eriksson
Kopia till: Planenheten, Nacka kommun

Länsstyrelsen i Stockholms län
 Juridiska enheten
 Skickas endast med e-post:
Stockholm@lansstyrelsen.se

Juridiska enheten

Stockholm den 15 februari 2015

Mål nr 4031-623-2015

Hans Ternbrant och Anna Eriksson ./ Nacka kommun
Ang överklagande av detaljplan "Vikingshill och Sommarbo, del av
Velamsund (område C), Boo"
Nu komplettering av tidigare överklagande

Som ombud för Hans Ternbrant och Anna Eriksson (Ternbrant/Eriksson) får jag härmad inkomma med komplettering och utveckling av tidigare ingivet överklagande över Nacka kommuns (Kommunen) beslut om att anta rubricerad detaljplan.

Yrkande

1. Ternbrant/Eriksson vidhåller tidigare yrkande att länsstyrelsen upphäver Nacka kommuns beslut att anta rubricerad detaljplan.

Omständigheter till stöd för yrkandet

Bakgrund

2. Ternbrant/Eriksson är ägare till fastigheten Velamsund 6:1 i Nacka (Fastigheten), som är belägen inom det aktuella planområdet. Fastigheten har en yta av 14.850 m² kvm varav landareal är 10.550 m².

Ternbrant/Eriksson köpte Fastigheten 1995. Fastighetens belägenhet framgår av bilaga 1.

3. Ternbrant/Eriksson har sedan de köpte fastigheten utfört mindre renovering, såsom till exempel att taket har lagts om och målning av fasad har skett. Därutöver har inte någon större renovering/förändring skett av fastigheten. För området gäller Områdesbestämmelser 92/180. Inom området har det varit övervägande fritidsbebyggelse men även ett mindre antal fastigheter för permanentboende. Ternbrant/Eriksson har bebott Fastigheten permanent. Inom fastigheten har Ternbrant/Eriksson dessutom får, fårhage och ett mindre fårhus.
4. Delar av planområdet omfattas av Riksintresse för kulturmiljövården, se prickad gräns och skraffering, bilaga 1. Som framgår av kartan omfattas dock inte Fastigheten av detta riksintresse. Fastigheten omfattas inte heller av det i översiksplanens utpekade ”område av lokalt intresse för kulturmiljövården”, se bilaga 2.
5. Kommunen har inför planläggningen som underlag för riksintresset genomfört utredning ”Kulturvärden i område C, Vikingshill, Saltsjö-Boo”. Av detta framgår att Fastigheten saknar betydande historiska, arkitektoniska och miljömässiga värden, se bilaga 3, sid 4, 17 och 18.

Uppgivet syfte med planläggningen och kommunala beslut

6. Kommunen har i Utlåtande över ”Detaljplan för Vikingshill och Sommarbo, del av Velamsund (område C), Nacka kommun”, daterat den 29 augusti 2014 (Utlåtandet) såsom skäl för den aktuella detaljplanläggningen angett att syftet är
”att möjliggöra en förbättring av de sanitära förhållandena i området genom en utbyggnad av kommunalt vatten och spillvatten samt ge större byggrätter till befintliga bostadsfastigheter. Områdets karaktär och rådande bebyggelsemönster ska bevaras och befintlig fastighetsindelning ska behållas. Kvaliteterna i områdets landskapsbild och bebyggelsemiljö ska så långt som möjligt tillvaratas när tomter för fritidshus omvandlas till tomter för en permanent bebyggelse. Den tillkommande bebyggelsen ska anpassas...” --- ”Planarbetet syftar även till att införa skydds- och hänsynsbestämmelser för de delar av planområdet som omfattas av riksintresset för kulturmiljövården.” Se bilaga 4, sid 1.

7. Motsvarande syfte och huvuddrag anges i planbeskrivningen, se markering bilaga 5, sid 1. Av planbeskrivningen framgår att ”Planarbetet omfattar bestämmelser för hänsyn till kultur- och landskapsintressen *som en följd av att området omfattas av riksintresse (kursiverat här)* för kulturmiljövården samt farled.” Se planbeskrivning, bilaga 5, sid 5.
8. Syftet med planläggningen har således varit att införa skyddsbestämmelser *för de delar planområdet som omfattas av riksintresse* – inte att införa skydds- och hänsynsbestämmelser för områden utanför riksintresset. Dessa synes ändock ha införts utan ytterligare överväganden.
9. Av planbeskrivningen framgår också att det inom ”...planområdet finns ca 30 permanentklassificerade bostäder som inte omfattas av bestämmelserna om byggnadsarea och fastighetsstorlek....” Se bilaga 5, sid 4. I planbeskrivningen som var föremål för utställning angavs under rubriken Kommunala beslut att ”Detaljplanen ska ge möjlighet till större utbyggnadsmöjligheter än i dag”, se bilaga 6, sid 4.
10. Enligt utställningshandlingen fanns det således ett kommunalt beslut på att planen skulle ge ökad utbyggnadsmöjlighet. Att begränsa utbyggnadsmöjligheterna strider således mot syftet för planens upprättande.

Detaljplanens upprättande

11. Detaljplanen är upprättad som ”Planering på kortare sikt med enskilt huvudmannaskap” – en arbetsmetod som Nacka kommun börjat tillämpa för att snabba på planförfarandet och som Kommunen beskriver som ”Minimalt samråd och pressad tidplan, men de flesta får den byggrätt och VA som de vill ha.” Se bilaga 4, sid 3, och bilaga 7, punkten 3 i bilaga till tjänsteskrivelsen.
12. Som stöd för att Kommunen tillämpat en sådan kortsliktig planering inom det aktuella planområdet har Kommunen anfört att Kommunen har genomfört en enkätundersökning som utvisat att en majoritet av de boende inom planområdet varit för enskilt huvudmannaskap av området, se exempelvis Kommunens motivering i Utlåtandet, bilaga 4, sid 23 f. Information som Kommunen skickat ut inför enkätundersökningen framgår av bilaga 7.

13. Planförslaget har varit på samråd under hösten 2010 och utställt under tiden 13 maj till 21 juni 2011. Efter att Kommunen gjort förändringar i planförslaget skickades underrättelse ut till berörda sakägare under juni/juli 2014. Den 24 november 2014 fattade Kommunfullmäktige i Nacka beslut om att anta planen utan att företa någon ny utställning av planförslaget.

Kommunens kortsiktiga planering

14. Som framgår av information till enkätundersökningen, bilaga 7, under rubriken ”Varför” framgår att det finns problem med vatten och avlopp samt trångboddhet inom området för de som bebor fritidshus. Enligt enkäten skall en kortsiktig planering vara en enklare och snabbare planläggning som medför införande av kommunalt VA och medgivande av byggrätt för en normalstor villa. Samtidigt uppger kommunen att ett normalt planförfarande tar längre tid för såväl planläggning som utbyggnad, men blir noggrannare.
15. Eftersom en majoritet av fastigheterna inom planområdet är fritidsbebyggelse och i behov av VA och utökade byggrätter torde utfallet av enkätundersökningen, såsom frågorna var ställda, vara närmast självklart att det skulle utmynta i en önskan att snabbt får dessa förhållanden ordnade. Redan på den grunden skall detaljplanen upphävas. Det kan inte anses seriöst att ha en enkätundersökning som stöd för planläggningens utformning och konsekvenser, när röstningen uppenbarligen har skett utifrån boendes önskan om att få ordnade VA-förhållanden och en normal byggrätt för de familjer som är trångbodda.
16. Det synes som att Kommunen genom att hänvisa till gjord enkätundersökning och att följa utfallet därav, inte anser sig ansvara för de konsekvenser som handläggningen och resultatet mynnar ut i. Att boende kan ha inflytande över enskilt eller kommunalt huvudmannaskap för allmänna platser, vilket lämpligheten i och för sig kan ifrågasättas i det aktaulla ärendet, påverkar dock inte Kommunens ansvar att göra avvägningar mellan allmänna och enskilda intressen i övrigt. Att överlämna sådana frågor till en enkätundersökning är inte förenligt med gällande lagstiftning.

17. Med Kommunens planmonopol följer ett ansvar för Kommunen att genomföra planläggningen enligt plan- och bygglagens regler och företa de avvägningar mellan allmänna och enskilda intressen som planmyndigheten ansvarar för. Vidare skall Kommunen ta skälig *hänsyn till befintliga bebyggelse-, äganderätts- och fastighetsförhållanden* som kan inverka på planens genomförande. Kommunen kan *inte* med hänvisning till att en majoritet förklarat sig vilja ha VA och utökade byggrätter frånhända sig sitt ansvar att tillvarata även andras enskilda intressen med motivering att Kommunen inte har tid att genomföra planläggningen på det sätt som föreskrivs i lag. Under sådana förhållanden skall Kommunen avstå från att planlägga fastigheter med detaljplan.
18. Enligt 2 kap 15 § regeringsformen, är vars och ens egendom skyddad från att det allmänna inskränker användningen av mark eller byggnad, om det inte krävs för att tillgodose angelägna allmänna intressen. En inskränkning i någons enskilda egendom får således inte ske utan att det kan motiveras med *angelägna* allmänna intressen. Därvid skall en proportionalitetsbedömning ske så att det som det allmänna vinner skall överstiga olägenheterna för den enskilde. Kommunen har inte visat något sådant allmänt intresse, som kan motivera så omfattande inskränkningar och restriktioner för Fastigheten samt ett totalförbud för ny-, till- eller utbyggnad av Ternbrants/Erikssons stora fastighet, vilket närmare utvecklas nedan. Detaljplanen skall av den anledningen upphävas och restriktionerna för Fastigheten tas bort
19. Kommunen har genomgående angett som motivering ”att det allmänna intresset överväger den enskildes intressen av att fritt förfoga över sin fastighet”. Detta är inte en tillräcklig motivering och någon saklig prövning där Ternbrants/Erikssons enskildas intressen vägs mot vad det allmänna vinner synes inte har skett.
20. Kommunens motiveringar i Utlåtandet till bemötande av Ternbrants/Erikssons synpunkter är kopierade från förhållanden avseende andra fastigheter inom planområdet med helt annorlunda förhållanden. Trots att Kommunens egen utredning, i den mån det utförts någon sådan, har utvisat att Fastigheten inte ligger inom området för riksintresse, inte omfattas av det lokala intresset för kulturmiljövård och att byggnaden

saknar särskilt kulturvärde, har Kommunen använt samma motivering för Fastigheten som för fastigheter som företrädesvis är belägna inom område av riksintresse trots att det föreligger tydliga skillnader mellan dessa fastigheter. Detta gäller för såväl bestämmelserna för Fastighetens huvudbyggnad som för dess markområde, sluttningar etc. Motiveringarna som avser Fastigheten är således i huvudsak inte kopplade till de förhållanden som råder för Fastigheten. Så förenklade, schematiska ”motiveringar” som inte avser den specifika Fastighetens förhållanden uppfyller inte lagens krav på avvägning mellan allmänna och enskilda intressen och utgör grund för att planen ska upphävas.

21. Det skall särskilt påpekas att Kommunen har möjlighet att beakta värden som representerar historiska, kulturhistoriska, miljömässiga eller konstnärliga synpunkter även i en bygglovsprocess. På samma sätt kan Kommunen i en bygglovsprocess styra placering av ny bebyggelse till en lämplig plats inom tomten utan att behöva ”prickmarkera” och omöjliggöra placering av byggnader på mark som i övrigt är mer naturlig och lämplig placering av byggnader. En bygglovsprövning kan ske med beaktande av det skydd som är nödvändigt för att bevara områdets karaktär och att en avvägning mellan de enskilda och allmänna intressena kan ske på ett balanserat sätt. Det finns därför inte skäl att på det summariska sätt som har skett i den aktuella planen befästa ogenomtänkta bestämmelser utan att beakta skillnaderna i bebyggelsen och de specifika fastighetsförhållanden som råder inom planområdet. Detaljplanen skall således upphävas och utformas så att hänsyn framöver kan tas till lämplig utformning och placering av byggnader på respektive fastighet.

22. Planärendet har pågått under tiden 2010 till 2015. Efter utställningen 2011 har Kommunen först under sommaren 2014 skickat underrättelse till berörda sakägare. Kommunens påstående att detta förenklade planläggningsförfarande skulle innebära ett snabbare förfarande, förtjänar inte tilltro. Planförfarandet synes helt inriktat på att Kommunen inte skall behöva ansvara för det arbete och de kostnader det medför att företa noggranna utredningar om de förhållanden och behov som gäller inom planområdet samt att undslippa ansvaret som huvudman för allmänna platser. Noggranna utredningar krävs dock för att göra rättssäkra avvägningar mellan allmänna och enskilda intressen. Det undermåliga

planförfarandet har skett på de enskildas bekostnad vilket inte är förenligt med lag.

23. Redan Kommunens benämning ”Kortsiktig planering” indikerar att Kommunen missbrukat sitt planmonopol. Av regeringsärende M 92/1642/9¹ framgår att en detaljplan skall vara långsiktig och att själva syftet med planläggningen är att motstående intressen skall lösas. Kommunens kortsiktiga planering, varom det är fråga här, är således grund för upphävande. Av Kommunens egna uppgifter i information till fastighetsägarna inför enkätundersökningen, bilaga 7, framgår med all tydlighet att en långsiktig planering skulle fått ett annat utfall med rätt att avstycka, ökade byggrätter för större fastigheter mm.

Formella brister i ärendets hantering

24. Som framgår av punkten 13. ovan har det förflutit mer än 3,5 år från det att planförslaget ställdes ut till dess att planen antogs. Om det förflyter lång tid mellan utställning och beslut om antagande av planen, bör en ny utställning ske. Åtskilliga förändringar har skett mellan det att planen ställdes ut och dess antagande. Många fastigheter har bytt ägare och inte haft möjlighet att framföra sina synpunkter. Det föreligger således skäl att på den grunden upphäva planen. För att säkra medborgarinflytandet och ge dem som berörs av planen möjlighet att lämna synpunkter skall det inte gå så lång tid mellan utställning av planen och antagandet av densamma. Denna formella brist utgör grund för att planen skall upphävas så att berörda medborgare får möjlighet till erforderlig insyn.
25. Efter att Ternbrant/Eriksson lämnat synpunkter på att marken i anslutning till båtbryggorna utanför Velamsund 1:105 och 107, borde markeras med byggförbud och förbud mot upplag för båtar, se bilaga 11 till Ternbrants/Erikssons överklagandeskrift, har Kommunen *infört* bestämmelse om att marken skall avsättas för båtuppläggning trots att ingen har begärt det och utan samråd med angränsande fastighetsägare. En sådan viktig förändring ska samrådas med angränsande fastighetsägare och inte bara smygas in i planen.

¹ Se Zeteo; Didón m fl, *Tidigare Plan- och bygglag* (1987:10) Kommentaren till 5 kap 2 §.

26. På plankartan är en gångväg utlagd i slutet på Fagernäsvägen, se plankartan, bilaga 8 E. Detta är felaktigt eftersom Kommunen i utlåtandet angett att gatan även i fortsättningen skall vara en lokalgata för angöring med bil. Planenheten har angett ”I avvägningen mellan föreningens önskemål om en kortare lokalgata och de enskilda fastighetsägarnas intresse av att även i fortsättningen kunna angöra sina fastigheter från Fagernäsvägen bedömer planenheten att fastighetsägarnas intresse väger tyngre”. Se Utlåtandet, bilaga 4, sid 28. Det föreligger således motstridig information och detaljplanen skall således upphävas och korrigeras efter vad planmyndigheten har uttalat skall gälla.

Ändring av plangränsen

27. Ändring av plangränsen har skett efter att Ternbrant/Eriksson haft synpunkter på det initiala planförslaget som innebar att Kommunen föreslagit en gångväg rakt över Fastigheten. Förslaget synes ha haft sin utgångspunkt i att Kommunen felaktigt haft en uppfattning att det förelåg ett servitut över Fastigheten som fritt kunde nyttjas av allmänheten. Efter att Ternbrant/Eriksson uppmärksammat Kommunen på missförståendet har förslaget lyfts bort från planen. Samtidigt justerade Kommunen plangränsen genom att lyfta bort den delen ur planförslaget, se Samrådsredogörelse, bilaga 9, sid 19.
28. Trots att området således har lyfts ur detaljplanen har Kommunen i planbeskrivningen angett att det ”finns ett servitut på privat tomtmark som är till förmån för Velamsund 1:1. Över området går en stig. Gående utnyttjar idag stigen för att ta sig ut till Velamsunds naturreservat.” Uppgifterna i planförslaget avser Fastigheten och det område som *inte* omfattas av planförslaget. Kommunen synes inte kunna acceptera att det inte finns någon laglig rätt för allmänheten att gå över Fastigheten. Uppgiften är till skada för Ternbrant/Eriksson. Uppgifterna i planbeskrivningen kan få allmänheten att tro att det föreligger en rätt att ta väg över Fastigheten. Skrivningen är ogenomtänkt och vilseledandet och ska tas bort.
29. Ternbrant/Eriksson får särskilt framhålla att en gångväg för anslutning till Velamsund kan anordnas på Kommunens egen mark på det sätt som Ternbrant/Eriksson har framfört till Kommunen i samband med planarbetet, se ex Utlåtandet, bilaga 4, sid 26. En sådan lösning innebär att

inget enskilt intresse kommer till skada.

30. Det finns ingen saklig motivering till att ändra plangränsen på det sätt som har skett. Kommunen har i Samrådsredogörelsen angett att borttagandet av gångstigen ”innebär att samma förhållande som gäller idag kommer att fortsätta gälla för detta område.”, se bilaga 8, sid 19. Kommunens sätt att lyfta bort en liten del av Ternbrants/Erikssons fastighet ur planen, se bilaga 8 E, och samtidigt lyfta fram att marken utnyttjas av gående är ett sätt att ”smyga in” en rättighet över Fastigheten som inte finns.
 Kommunen har därutöver angett att om det finns behov skall en separat detaljplan upprättas för gångvägen, se Samrådsredogörelsen, bilaga 9, sid 19. Uppgiften i planbeskrivningen är ett förtäckt hot mot Ternbrant/Eriksson att Fastigheten skall få nyttjas på visst vis av allmänheten för att Kommunen inte tvångsvis skall ianspråkta Fastigheten. Kommunens utnyttjar sin makt som planläggande myndighet utan att Ternbrant/Eriksson ges möjlighet att få sin sak prövad. *Om* Kommunen avser att allmänheten skall få tillgång till Fastigheten, vilket Ternbrant/Eriksson bestrider å det bestämde eftersom vägen går rakt över Fastigheten, skall Ternbrant/Eriksson i vart fall tillförsäkras rätt att få den ersättning som plan- och bygglagen föreskriver för enskilda som får sin fastighet tvångsvis ianspråktagen för allmän plats. Kommunens skrivning i planbeskrivningen utgör maktmiss bruk för att tillskapa en rättighet för Kommunen/allmänheten som inte finns. Ternbrant/Eriksson bestrider att Kommunen får utnyttja sin ställning som planläggande myndighet och ”stycka upp” Fastigheten på det sätt som har skett.

31. Genom den konstlade planavgränsningen och den missledande planbeskrivningen har inte skälig hänsyn tagits till befintliga bebyggelse-, äganderätts- och fastighetsförhållanden. Detaljplanen skall även av den anledningen upphävas.

Planens innehörd och konsekvenser

32. Fastighetens planläggning framgår av bilaga 8 E. Planen medför bl a att den maximala byggrätten uppnås vid en tomtareal av 1 750 m², tomta därunder medför ingen ökad byggrätt. Maximal byggrätt för

komplementbyggnad uppnås redan vid en tomtareal av 1 000 m². Se bilagorna 8 A-E, beteckning e₁. Dessutom har ett generellt avstyckningsförbud införts oavsett tomtstorlek.

33. För Ternbrant/Eriksson medför den aktuella planen omfattande inskränkningar i hur de kan underhålla och utveckla Fastigheten framöver. Trots att något relevant underlag för att införa inskränkningar för Fastigheten inte finns, har det för Fastigheten införts
- *förbud för avstyckning (trots att tomen är 6 gånger större än normaltomten och 3-4 gånger större än andra större tomter),
 - *maximal byggrätt för huvudbyggnad grundat på tomtstorlekar om maximalt 1 750 kvm,
 - *maximal byggrätt för komplementbyggnaden grundat på en tomtstorlek om maximalt 1 000 m²,
 - *prickmark på 35% -40% av tomttytan,
 - *hänsynsbestämmelser för huvudbyggnaden, och
 - *administrativa bestämmelser för marken.
34. Planbestämmelserna kommer medföra fördyrningar vid renoveringar och förbättringar av byggnaderna inom Fastigheten och omöjliggöra ett effektivt nyttjande av Fastigheten eftersom ingen hänsyn har tagits till Fastighetens betydligt större tomttyta än normaltomten inom planområdet. Marknadsvärdet blir väsentligt lägre med de aktuella restriktionerna än vad som gällde enligt tidigare områdesbestämmelser. Ternbrant/Eriksson har för egen del omedelbart behov av ytterligare små byggnader för till exempel vedförråd, mindre virkesförråd, växthus och cykelbod. Ternbrant/Eriksson har också önskemål om att flytta sjöboden av tekniska skäl, se mer nedan.
35. Fastigheten representerar ett mycket stort ekonomiskt värde som genom planläggningen, kommer att minska väsentligt. Bara avstyckningsförbjudet, som inte Kommunen kunnat motivera på ett sakligt sätt, rör värden för miljontals kronor. Planförslaget medför således en skada för Ternbrant/Eriksson som är väsentlig.
36. I den information inför telefonundersökning som Kommunen lämnat i området har Kommunen uttryckligen angivit att en mer noggrann detaljplanering av området skulle komma att innehåra

avstyckningsmöjligheter, avvägningar för byggrätter mm.

37. Med stöd av vad Kommunen anfört i sin information inför telefonundersökningen, framgår att det inte är kulturhistoriska skäl som medfört förbud mot att avstycka tomter, anpassa byggrätter till befintliga tomter etc utan den verkliga anledningen är att Kommunen inte avsatt resurser för att utreda frågorna.
38. Om Kommunen vill göra en enkel plan skall den inte förenas med inskränkningar som Kommunen inte hinner ta ställning till om de över huvud taget är ”angelägna intressen”. Kommunen får i sådana fall avstå från att reglera dessa tills Kommunen har tid att göra de överväganden som finns och kan överlämna sådana frågor till en eventuell bygglovsprocess.
39. Planläggningen har genomförts utan hänsyn till den pågående markanvändningen och det enskilda intresset som Ternbrant/Eriksson har att effektivt kunna få nyttja Fastigheten. Kommunen synes inte ha gjort någon avvägning mellan det allmännas intressen och Ternbrants/Erikssons intressen i planläggningen och planen skall av den anledningen upphävas.² Olägenheterna utvecklas ytterligare nedan.

Byggrätten i detaljplanen

40. Byggrätten för en huvudbyggnad grundar sig på en tomtstorlek om 1 750 m². Ingen hänsyn har tagits till att Fastigheten är 6 gånger så stor. Planenheten har som motiv till att inte införa större byggrätt för Fastigheten anfört att byggrätten motsvarar en normalstor villa med tillhörande komplementbyggnad. Ternbrant/Eriksson får här framföra att det inte är rimligt att införa samma byggrätter för tomter om 10 000 m² som för en tomt om 1 750 m². Detta oavsett om redan uppförda byggnader skall anses som planenliga. Planenheten har vidare anfört som motiv att en byggrätt som regleras med procenttal skulle ge en oacceptabel stor byggrätt. Det bestrids av Ternbrant/Eriksson. Planenhetens enda motiv till att en ökad byggrätt är oacceptabla synes grunda sig på att hela byggrätten skulle koncentreras till en och samma bottenplatta/byggnad. Det finns

² Se Zeteo; Didón m fl, Tidigare Plan- och bygglag (1987:10) Kommentaren till 5 kap 2 §, regeringsärende M/1999/343/Hs/P

dock andra sätt att styra detta i planen än att inte ge någon byggrätt alls. Byggrätterna skulle kunna fördela sig på huvudbyggnad och andra byggnader inom Fastigheten. En rimlig avvägning mellan Ternbrants/Erikssons intressen och det allmännas intressen kan vara att byggrätten delas på flera hus och/eller med en maximal byggyta för bostadshuset el dyl. I en genomarbetad plan, där Kommunen inte avsiktligen minimerat sitt samråd och kontakter med berörda fastighetsägare, hade sådana möjligheter kunnat arbetas fram så att de enskildas intressen kunnat tillvaratas i rimlig proportion. Att så hade varit möjlig med ett ordinärt planförfarande framgår också av den information som Kommunen lämnat inför enkätundersökningen, bilaga 7. I brist på samråd och beaktande av de enskilda förhållandena inom planområdet ska Kommunen avstå från att reglera dessa förhållanden.

41. Det får vidare anföras att Nacka Miljövårdsråd, ett ”expertorgan” för miljövården inom Kommunen i samband med planläggning, har ansett att en rimlig procentsats för bebyggelse är 10%. De har inte ansett det vara motiverat med en sådan begränsning som planenheten har infört, se Utlåtandet, bilaga 4, sid 6.
42. Det får också framhållas att byggnaderna inom Fastigheten är äldre och inte alltid är optimalt utformade och placerade, varför vissa utbyggnadsmöjligheter/justeringar behöver kunna ske för att motsvara den standard som kan krävas idag. Detta behöver inte stå i strid mot övriga värden som skall beaktas vid ändringar av byggnaderna. Planenheten har vidare anfört att det finns många stora fastigheter inom planområdet. Som ovan anförs är dock Fastigheten 3-4 gånger så stor som det som Kommunen refererar till som stora tomter ($2\ 500\ m^2 - 3\ 000\ m^2$ jämfört med Fastighetens $10\ 000\ m^2$). Se Utlåtandet, bilaga 4, sid 20 och 29.

Varsamhetsbestämmelser och administrativa bestämmelser, beteckning k_1 , a_3 och a_2 i planen

43. Byggnaden inom Fastigheten har fått beteckningarna k_1 och a_3 . Av planbeskrivningen framgår under rubriken ”Varsamhetsbestämmelser”, vartill k_1 hänvisar, att en sådan bestämmelse har införts för de mest kulturhistoriskt värdefulla byggnaderna inom området. Se planbeskrivningen, bilaga 5, sid 12. Av Kommunens Kulturmiljöprogram

framgår att Fastigheten inte ingår i Kommunens lokala intresse för Kulturmiljövård, se punkten 4 ovan. Kommunens egen utredning har dessutom utvisat att Fastighetens byggnad inte har ansetts särskilt värdefull, se bilaga 3, sid 4 och 18. Trots detta har Fastigheten belagts med samma restriktioner och i detaljplanen refererats som tillhörande de mest kulturhistoriskt värdefulla byggnaderna inom planområdet. Det torde vara uppenbart att någon individuell prövning inte har skett avseende Fastighetens byggnad och att någon avvägning gentemot Ternbrants/Erikssons intressen inte har skett i samband med bestämmelsens införande. Bestämmelsen skall således tas bort från Fastigheten. Som ovan anförlts har Kommunen möjlighet att beakta dessa värden i en eventuell framtida bygglovsprövning. Det finns därför inte skäl att utan ytterligare utredning införa denna begränsning redan i detaljplanen.

44. Med beaktande av Kommunens Kulturmiljöprogram som utvisar att Fastigheten inte omfattas av ett lokalt intresse för kulturmiljövården, bilaga 2, och Kommunens utredning om byggnaders kulturvärden som angett att Fastigheten inte är särskilt värdefull, bilaga 3, har det inte heller framkommit något annat skäl till att införa märkningen a₃ på byggnaden. Detaljplanen skall därför upphävas och bestämmelsen tas bort på Fastigheten.
45. Ternbrant/Eriksson bestrider att utökad lovplikt och restriktioner, beteckning a₂ i planen, får omfatta Fastigheten. Fastigheten har uppgetts ha ”kvaliteter för bebyggelse- och landskapsbilden”. Det är dock inte tillräckliga skäl för att belägga Fastigheten med samma restriktioner som de områden som är av riksintressen. Byggnad eller område skall vara särskilt värdefullt för att restriktionerna ska få införas. Det får även här hänvisas till att Kommunen inte bedömt området vara av lokalt intresse för Kulturmiljövården, se punkterna 4. och 5. ovan. Det kan noteras att beteckningen a₂ saknas på grannfastigheterna.
46. Fastigheten ligger således utanför riksintresset, saknar intresse för lokal Kulturmiljövården och är inte *särskilt* värdefull byggnad eller *särskilt* värdefull för bebyggelseområdet. Införande av bestämmelserna torde ha skett rent slentrianmässigt utan beaktande av verkliga förhållanden och

den enskildes intressen. Det saknas därmed laglig grund för att införa restriktioner för Fastigheten på det sätt som har skett, varför det skall tas bort i sin helhet.

"Prickmark", mark som ej får bebyggas

47. Ternbrant/Erikssons fastighet ligger, som ovan anförs, utanför riksintresse för Kulturmiljövården och även utanför det lokala intresset för Kulturmiljövården. Trots detta har motivet för "prickmarken" uppgetts vara att marken är en del av sluttning som bedöms som viktig för områdets landskapsbild och karaktär och att det inte är lämpligt att bebygga sluttningen, se bilaga 4, sid 27. Motiveringen synes vara hämtad från områden som omfattas av riksintresset och inte anpassat för Fastigheten. Kommunen har framfört dessa synpunkter först i samband med att Kommunen ansetts sig skyldig att motivera varför Ternbrants/Erikssons synpunkter inte beaktats i planläggningen. Skyddet för sluttningar utanför riksintresseområdet har inte behandlats i planprocessen och Kommunen får inte slentrianmässigt – i brist på argument – kopiera motiveringar från andra bedömningar, vilket synes ha skett här.
48. Särskilt märkligt framstår "prickmärkningen" av Ternbrant/Erikssons fastighet eftersom vissa andra fastigheter inom planområdet, *som omfattas av riksintresset*, har fått sitt strandskydd upphävt och inte belagts med "prickmark" för markområde ner till vattnet. Någon saklig motivering härför framgår inte. Någon konsekvent skydd av sluttningar mot vattnet har Kommunen således inte infört ens för de fastigheter som omfattas av riksintresset. Det kan också ifrågasättas om det över huvud taget är några obebyggda sluttningar inom det område av planen där Fastigheten är belägen.
49. Ternbrant/Eriksson har tidigare varit i kontakt med Kommunen för att efterhöra möjligheten av att flytta sjöboden, som är belägen på bryggan, till land i anslutning till bryggan. Anledningen är att den förstörs av att det under vissa perioder är så högt vatten som medför att det läcker in i byggnaden. Den nya planen omöjliggör en sådan flytt eftersom prickmärkningen medför förbud att flytta sjöboden upp på land. Kommunen har inte gjort avvägning baserat på hur det faktiskt ser ut på fastigheten och de beaktansvärda skäl som har framförts i ärendet utan

baserat sitt ”motiv” på en generell skrivning av stränder inom planområdet. Det är särskilt förvånande eftersom Ternbrant/Eriksson varit i kontakt med Kommunen som tidigare ställt sig positiv till en sådan flytt. Kommunen har också som uppdrag i planarbetet att beakta vattenhöjning på lång sikt och bör av den anledningen ha tillgodosett Ternbrant/Eriksson begäran om att marken i anslutning till bryggan inte ska prickmärkas så att en flytt av sjöboden möjliggörs. Detaljplanen skall även av den anledningen upphävas, och prickmarken i anslutning till sjöboden/bryggan tas bort, så att en flytt av sjöboden möjliggörs.

Upphävande av strandskydd

50. Ternbrants/Erikssons huvudbyggnad ligger mindre än 50 meter från vattnet med en trädgård som går ända ner till stranden. I detaljplanen har cirka 10-12 meter närmast stranden prickmarkerats. Inom det prickmarkerade området finns en sjöstuga, brygga och sjöbod. Sjöstugan nyttjas flitigt under sommarmånaderna. Till sjöstugan finns en uteplats. Ternbrant/Eriksson nyttjar hela markområdet mellan huvudbyggnaden och stranden och området omfattas av hemfridszonen. Kommunen har i Utålåndet anfört att strandskyddsdragstiftningen anger att inom en zon mot vattnet skall strandskyddet behållas. Påståendet är inte korrekt. Någon strandskyddsdragstiftning av sådant innehåll finns inte. Särskilt anmärkningsvärt blir påståendet när Kommunen upphävt strandskyddet för större delen av strandfastigheterna som vetter mot Maren på Rösundaön, och korsas av en kommunal gångväg över fastigheterna, och dessutom är belägna inom område för riksintresse, se bilaga 1 och bilaga 8 B. Om Kommunen trott på sin egen motivering hade en strandskyddszon närmast vattnet behållits även för dessa fastigheter. Så har dock inte skett. Dessutom bör skyddet i så fall vara starkare för fastigheter inom riksintresseområde, än för Ternbrant/Erikssons fastighet. Trots det har Kommunen upphävt strandskyddet för ovannämnda fastigheter utan närmare motivering.
51. Kommunens ”motivering” att inte upphäva strandskyddet för Fastigheten är inte underbyggt på saklig grund. Det aktuella strandområdet är uppenbart ianspråktaget av Ternbrant/Eriksson och inte allémansrättsligt tillgängligt. Ternbrant/Eriksson har framfört önskemål om planen skulle ge möjlighet att återuppföra den byggnad och brygga som tidigare har

funnits på Fastigheten och som framgår av officialservitut 01-BOO-656 från 1937, bilaga 10. Det skulle bl a ge möjlighet till en brygga i skydd av berget. Förhållandena är sådana på platsen att det finns sådana särskilda skäl att medge undantag från strandskyddsbestämmelserna och det bör framgå av planbestämmelserna. Ternbrant/Eriksson begär därför att strandskyddet och prickmarken upphävs, så att rätten att återuppföra tidigare brygga och badhytt införs i detaljplanen.

52. Kommunen har inte gjort någon utredning om de faktiska förhållandena på plats och inte gjort någon avvägning mellan Ternbrants/Erikssons intresse av att få återuppföra tidigare anläggningar och, med beaktande av att tomtens inte är allmänrlätsligt tillgänglig, inte redogjort för vilka allmänna intressen Kommunen avser att skydda genom att behålla strandskyddet närmast vattnet.
53. Det kan vidare anföras att det synes märkligt att Kommunen vill införa bestämmelser för att bevara byggnad och omgivning endast i den del det leder till inskränkningar och förbud för Ternbrant/Eriksson. Den badhytt och den brygga som ursprungligen fanns på Fastigheten och grundades på ett officialservitut från 1937 är Kommunen inte villig att befästa i en byggrätt. Rätt utformat torde det vara en tillgång för Fastigheten och återskapa den gamla miljön. Någon skälig hänsyn till Ternbrant/Erikssons önskemål synes inte ha gjorts i denna fråga och detaljplanen skall upphävas.

Kommunens underlåtenhet att sakligt motivera sina beslut

54. Kommunen har i sitt Utlåtande påstått att Kommunen förtydligat de avvägningar och skäl som ligger till grund för att Kommunen inte tillgodosett önskemål om avstyckningar och större byggrätter, se bilaga 4, sid 2 f. Kommunens standardmotivering innebär att Kommunen anser att de allmänna intressena väger tyngre än den enskildes intresse av att fritt förfoga över sin fastighet. Till övervägande del har dock den sakliga motiveringen och vilka omständigheter som Kommunen har beaktat i sin avvägning utelämnats. Uppenbarligen är det så att någon avvägning mellan de allmänna och enskilda intressena inte har skett vilket utgör en sådan brist att detaljplanen skall upphävas. Kommunens så kallade "avvägningar" torde utgöra en efterhandskonstruktion och inte företagna

innan planen upprättades. Som framgår av Utlåtandet har de tillkommit efter att regeringen upphävt den näraliggande detaljplanen för område del av Velamsund, område B, på grund av att synpunkterna och avvägningarna inte motiverats, se mer därom nedan.

55. Kommunens beslut att anta ”Detaljplan för del av Velamsund, Sångfågelvägen m.fl. vägar inom Riset (område B) i Boo, Nacka Kommun”, upphävdes av Regeringen i beslut av den 27 oktober 2011, bilaga 11. Regeringen har därvid uttryckligen angott att om synpunkter inte tillgodosets är det viktigt att motiven för detta anges på ett klargörande sätt. Regeringen har också påpekat att både allmänna och enskilda intressen skall beaktas vid prövning av frågor enligt lagen. Som framgår ovan har Kommunen inte gjort någon sådan avvägning mellan allmänna intressen och Ternbrants/Erikssons intressen. Fastigheten har belagts med åtskilliga värdesänkande restriktioner utan att Kommunen anfört något legitimt allmänintresse av att införa dessa restriktioner. Generell tidsbrist eller att planläggningen medför kostnader är inte sådana allmänna skäl som skall beaktas i planprocessen. Det finns inte något underlag som utvisar att Fastighetens är särskilt värdefull för kulturmiljön. Tvärtom framgår tydligt av de handlingar som Kommunen haft som underlag, att varken huset eller Fastigheten omfattas av ett sådant allmänt intresse. Av vad som ovan anförts torde det vara klarlagt att restriktionerna grundar sig på att Kommunen inte tagit sig tid att göra de överväganden och avvägningar som skall ske i detaljplaneprocessen.
56. Planläggningen har skett i Kommunens eget intresse av att inte behöva planera området och ta ansvar för de allmänna platserna, på bekostnad av Ternbrants/Erikssons intressen av att kunna förfoga över Fastigheten på ett ändamålsenligt sätt. Kommunens motiv, eller avsaknad av motiv, för de begränsningar som planen medför för Ternbrant/Eriksson, är inte ett sådant angeläget allmänt intresse som kan motivera undantag från den enskildes grundlagsfästa rätt till skydd för sin egendom.
57. I den avvägning som skall göras mellan allmänna och enskildas intressen, måste *alla* de olägenheter som planen medför för Ternbrant/Eriksson ställas mot att planen inte till någon del medför någon ökad rättighet eller fördel för Ternbrant/Eriksson. Vidare skall de restriktioner och förbud som införts vägas mot de allmänna intressena som vinns med en planläggning

och ställas i proportion till de olägenheter det medför för Ternbrant/Eriksson att det allmänna belägger Fastigheten med restriktioner och inskränkningar. Några sådana avvägningar har Kommunen inte gjort.

58. Av vad som ovan anförs torde det vara klarlagt att detaljplanen inte har hanterats på ett formellt riktigt sätt och att Kommunen inte gjort de avvägningar mellan enskilda och allmänna intressen som en planmyndighet är skyldig att göra i ett detaljplanearbete. Detaljplanen skall med anledning därav upphävas i sin helhet.

Stockholm som ovan

Inger Byman

Bilagor;

- 1 – Karta över riksintresse
- 2 – Utdrag ur; Kulturmiljöprogram, Nacka kommun
- 3 – Utredning; Kulturvärden i ”område C”, Vikingshill, Saltsjö-Boo
- 4 – Utlåtande 2014-08-29
- 5 – Planbeskrivning, Antagandehandling 2010/64-214
- 6 – Utdrag ur planbeskrivning inför samråd
- 7 – Information till fastighetsägare ang bl a ny arbetsmodell för förnyelseplanering m bilaga
- 8A-E– Plankartor, del 1-5
- 9 – Samrådsredogörelse
- 10 – Karta över officialservitut
- 11 – Rättsfall

§ 142

Dnr KFKS 2014/240-241

Tertiabokslut i 2015 för Nacka kommun

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige fastställer Nacka kommuns tertiabokslut 1 för 2015.

Ärende

Det ekonomiska utfallet för kommunen för tertial 1 2015 är 24 miljoner kronor, vilket är svagt positivt i jämförelse med budget. Årsprognosens för årets resultat är 49 miljoner kronor, vilket är 23 miljoner kronor lägre än budget. Prognosens för balanskravsrésultatet ligger på samma nivå. Den samlade årsprognosens för nämnderna är -41 miljoner kronor, där det är utbildningsnämnden, socialnämnden och lokal enheten inom kommunstyrelsen som står för den största delen av underskottet. Vidare avviker pensionskostnaderna och summan av skatter och utjämning negativt mot budget. De negativa avvikelserna vägs till viss del upp av utbetalning från AFA försäkring AB på 22 miljoner kronor och att de finansiella kostnaderna avviker positivt mot budget. Den samlade bilden är att kommunens ekonomi är något försvagad sedan 2014 men att den är i balans. Kommunens låneskuld är fortsatt låg och uppgår till 900 miljoner kronor samt beräknas bli 700 miljoner kronor vid årets slut. Nämndernas sammantagna prognosiserade underskott är dock oroande och det är av stor vikt att vidta åtgärder för att få en ekonomi i balans med budgeterat resultat. En stor del av året kvarstår och vidtagna åtgärder bör kunna få effekt på resultatet för 2015.

Nämndernas övergripande bedömning av sina verksamhetsresultat ligger kvar sen 2014. När det gäller kommunens övergripande mål stor valfrihet är måluppfyllelsen lägre då andelen elever som fått sitt förstahandsval till grundskola ytterligare sjunkit och ligger en bra bit under målnivån.

Sjukfrånvaron bland kommunens medarbetare var 6,3 procent under perioden januari-mars, vilket är en ökning med 0,5 procentenheter jämfört med motsvarande period 2014.

Handlingar i ärendet

Controllerenhetens tjänsteskrivelse den 13 maj 2015

Verksamhetsstatistik för Välfärd samhällsservice

Kommunstyrelsens arbetsutskott den 12 maj 2015 § 59

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott den 12 maj 2015 § 59

Arbetsutskottet noterade informationen till protokollet.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Beslutsgång

Kommunstyrelsen beslutade i enlighet med controllerenhetens förslag

Protokollsanteckningar

Khashayar Farmanbar (S) lät anteckna följande för Socialdemokraternas kommunstyrelsegrupp.

”Vi noterar att kundundersökningar för grund- och gymnasieskolor visar sämre resultat. Alla mål är nu gulamarkerade. Även valfrihet och kommunal ekonomi i balans är områden som visar en nedgång. Vidare är det oroväckande att utvärderingsmåttet är så volatilt att balansområdet verkar sakna bedömningar av långsiktighet och uthållighet i kommunens ekonomi. Bland idrottsföreningar är det endast 57% som upplever att de har en attraktiv lokal som är välskött.

I all hast med att sälja kommuninvånarnas fastigheter till Rikshem, missade majoriteten att planera för alla konsekvenser. När lokalenhetens personal inte övergår till Rikshem, medan det inte längre finns lokaler att verka i. Detta bland en del andra bekymmer leder till att vi får 19 miljoner kronor mindre för välfärd och kommunalverksamhet.

AFA-pengarna betalas tillbaka. Det är försäkringspengar för de som blir utförsäkrade pga den tidigare regeringens politik. Det tillsammans med gynnsamma ränteförhållanden håller det negativa utfallet på en lägre nivå. Lite tur, men inte hållbart i längden.”

Christina Ståldal (NL) lät anteckna följande för Nackalistans kommunstyrelsegrupp.

”Illavarslande är att relativt många parametrar har gått från Utmärkt till Bra. Det är viktigt att följa upp och försöka analysera och förbättra de värden man har som ligger på bästa nivån, Utmärkt.

Perioden har ett hyfsat resultat beroende på ett par gynnsamma händelser. Om inte affären med försäljningen av kommunens förmögenhet form av $\frac{1}{4}$ verksamhetslokalerna hade gjorts så hade resultatet istället varit ett mycket ansträngt ekonomiskt läge. Nu finns det ändå orosfaktorer för framtiden och året. De stigande sociala kostnaderna är bland de viktigaste. Kommande investeringar i verksamheter som inte är helt redovisade är ett annat och vad exploateringskostnader som Nacka bygger stad, i sin helhet kommer att kosta med upphöjningen av Saltsjöbanan, kommande bussterminaler i Forum m.m. Nackalistan var det enda parti som inte gick med på ett avtal där inte ekonomiska och övriga risker klart redovisades före beslut. Vi oroar oss över den ekonomiska utvecklingen på sikt men även under året med de beslut och avtal som styr över Nackas utveckling nu och framöver.”

- - -

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Kommunstyrelsen

Tertiabokslut I 2015 för Nacka kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige fastställer Nacka kommuns tertiabokslut 1 för 2015.

Sammanfattning

Det ekonomiska utfallet för kommunen för tertial 1 2015 är 24 miljoner kronor, vilket är svagt positivt i jämförelse med budget. Årsprognosens för årets resultat är 49 miljoner kronor, vilket är 23 miljoner kronor lägre än budget. Prognosens för balanskravsrésultatet ligger på samma nivå. Den samlade årsprognosens för nämnderna är -41 miljoner kronor, där det är utbildningsnämnden, socialnämnden och Lokalenheten inom kommunstyrelsen som står för den största delen av underskottet. Vidare avviker pensionskostnaderna och summan av skatter och utjämning negativt mot budget. De negativa avvikelserna vägs till viss del upp av utbetalning från AFA försäkring AB på 22 miljoner kronor och att de finansiella kostnaderna avviker positivt mot budget. Den samlade bilden är att kommunens ekonomi är något försvagad sedan 2014 men att den är i balans. Kommunens låneskuld är fortsatt låg och uppgår till 900 miljoner kronor samt beräknas bli 700 miljoner kronor vid årets slut. Nämndernas sammantagna prognostiserade underskott är dock oroande och det är av stor vikt att vidta åtgärder för att få en ekonomi i balans med budgeterat resultat. En stor del av året kvarstår och vidtagna åtgärder bör kunna få effekt på resultatet för 2015.

Nämndernas övergripande bedömning av sina verksamhetsresultat ligger kvar sen 2014. När det gäller kommunens övergripande mål stor valfrihet är måluppfyllelsen lägre då andelen elever som fått sitt förstahandsval till grundskola ytterligare sjunkit och ligger en bra bit under målnivån.

Sjukfrånvaron bland kommunens medarbetare var 6,3 procent under perioden januari-mars, vilket är en ökning med 0,5 procentenheter jämfört med motsvarande period 2014.

Konsekvenser för barn

Alla nämnder och verksamheter har under perioden bedrivit verksamhet som påverkar barns och ungas livssituation och livsförutsättningar. För grundskolebarnen är det positivt

kommunen lyckas väl med sitt kunskapsuppdrag och hamnar på en åtonde plats när Sveriges kommuner och landsting jämför landets kommuner. Utbildningsnämndens kundundersökningar visar både positiv och negativ utveckling. Målsättningarna för elevers upplevelse av delaktighet och inflytande nås fortfarande inte.

Exempel på vad övriga nämnder och verksamheter lyfter fram är:

- Inom Välfärd samhällsservice har en ny verksamhet startat på Boo vårdcentral – Horisonten – där man tillsammans med barn- och ungdomspsykiatrin arbetar med att tidigt möta barn och unga som riskerar psykisk ohälsa
- Inom individ- och familjeomsorgen bedrivs utvecklingsarbete kring barn och unga som lever i familjer med en komplex livssituation, med syftet att utveckla en utredningsmetod som gör att man har ett ännu större fokus på barnen och kan besluta om insatser som bättre matchar deras komplexa behov och som är kunskapsbaserade
- 2:ans fritidsgårds korplag, bestående av barn som kommit hit som ensamkommande, har fått utökade träningstider
- Fritidsnämnden har beslutat att täcka en 11-mannafotbollsplan på Nacka IP med tält under vinterhalvåret
- Natur- och trafiknämnden har påbörjat arbetet med att ta fram en gångstrategi för Nacka
- 10 månader kommer det att ta att återuppfylla Långsjöns förskola, efter att den gamla brunnit ned. Det är en mycket kort genomförandeperiod. Efter sommaren får barnen återvända till sin ”gamla” (nybyggda) förskola vid Långsjön

Rapportens innehåll

Tertiabokslut 1 för Nacka kommun innehåller redogörelse för kommunens ekonomi och verksamhet under perioden januari-april (tertial 1) 2015. För det ekonomiska resultatet lämnas också årsprognos för helåret. En samlad bedömning görs av hur kommunen uppfyller sina åtta övergripande mål, även om många nämnder inte har gjort några nya mätningar sedan 2014. Rapporten innehåller också en redogörelse för utvecklingen av medarbetarnas sjukfrånvaro. Rapporten inleds med en kortfattad omvärldsanalys.

Omvärld – ekonomi, politik, arbetslösitet och befolkning

Fortsatt återhämtning av svensk ekonomi

Den internationella tillväxten återhämtar sig gradvis, efter några år av långsam utveckling. Den positiva påverkan från omvärlden och en svag krona stärker svensk ekonomi. Svensk inhemsk efterfrågan förväntas också stiga, då hushållen konsumtion fortsätter att öka. Enligt Sveriges kommuner och landstings (SKL) bedömning kommer tillväxten i Sverige därmed ligga på högre nivåer 2015 och 2016 än under senare år. Den allt starkare BNP-tillväxten innebär att det finns förutsättningar för en fortsatt sysselsättningsökning. SKL bedömer att sysselsättningen kommer att öka och att arbetslösheten kommer att börja

sjunka under 2015. Skatteunderlaget påverkas därmed positivt, och beräknas växa med 4,5 procent 2015. Även utvecklingen av det reala skatteunderlaget blir högt under 2015.

Arbetslöshet

Andel av befolkningen inskrivna på Arbetsförmedlingen, endera öppet arbetslösa och personer i program med aktivitetsstöd

	April 2015	April 2014
Nacka kommun		
16-64 år	3,6%	3,7%
18-24 år	3,5%	4,0%
Stockholms län		
16-64 år	4,9%	5,1%
18-24 år	4,6%	5,1%

Källa: www.arbetsförmedlingen.se

Regeringens vårändringsbudget och ekonomiska vårproposition

Regeringen har lagt fram vårändringsbudget (som avser ändringar av budget för innevarande år) och vårproposition (som anger inriktning för kommande år). Sveriges kommuner och landsting sammanfattar de förslag som påverkar kommunerna:

- 1 miljard avsätts till äldreomsorgen 2015 och 2 miljarder årligen 2016-2018.
- Det generella statsbidraget ökar med 734 miljoner för 2015 och 2,2 miljarder år 2016 och 2,6 miljarder från 2017 som kompensation för att nedsättning av socialavgifterna för unga slopas.
- Den sedan tidigare avisrade satsningen på lågstadiet ligger fast med 2 miljarder per år från 2015.
- Minskade barngrupper i förskolan, 415 miljoner 2015 och 830 miljoner från år 2016.
- Klimatinvesteringar i kommuner och regioner anslås med 125 miljoner i år och därefter 600 miljoner.
- Uprustning av skollokaler, 15 miljoner i år och 330 miljoner 2016-2018.
- Satsning på ungdomar i jobb år 2015 178 miljoner för att uppgå till 3,5 miljarder år 2019.

I vårpropositionen anger också regeringen att alla Sveriges kommuner ska ta ett solidariskt ansvar för flyktingmottagandet och samtidigt måste de möta rimliga och stabila förutsättningar. Regeringen avser därför att se över lagstiftningen och andra relevanta regelverk samt ersättningen till kommunerna. Det framgår inte av propositionen när översynen ska presenteras.

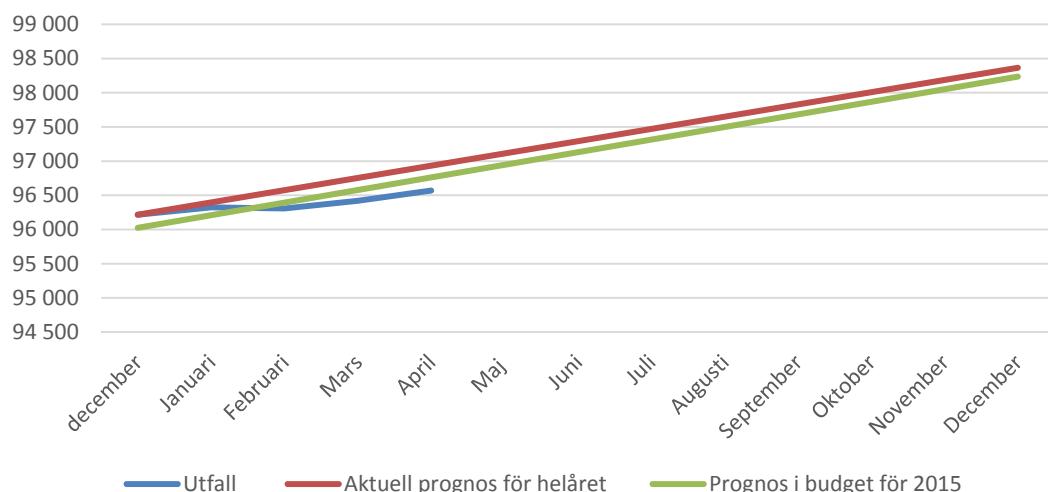
Befolkningsutveckling i Nacka

Folkmängden i kommunen i slutet av 2014 var 96 200 personer. Enligt den aktuella befolkningsprognosens kommers folkmängden växa med drygt 2 000 personer under året, till drygt 98 300 personer. Fram till sista april hade folkmängden ökat med knappt 400 personer. En stor del av befolkningstillväxten har skett på Kvarnholmen (+100 personer sedan årsskiftet) och i Kummelnäs (+50 personer).

Jämfört med den prognos som låg till grund för arbetet med budget för 2015 ligger nuvarande prognos på en högre nivå, då utfallet 2014 blev ca 200 personer högre än vad som antogs i prognosen. Såväl antalet barn i förskoleålder som i grundskoleålder blir fler enligt den aktuella prognosens, i jämförelse med den som togs fram i budgetarbetet för 2015.

Diagram 1. Befolkningsutveckling under 2015

Verksamhet och resultat under tertial I

De flesta nämnder följer upp utfall av nyckeltal senare under året, oftast i samband med årsbokslutet. Nämnderna rapporterar dock en del resultat. Nedan redovisas ett axplock av det nämnderna lyfter fram i sina bokslut. I avsnittet nämndernas analys finns längre redogörelser.

Utbildningsnämnden har genomfört kundundersökningar inom förskola, grund- och gymnasieskola. För förskolan är utfallet för de nyckeltal från kundundersökningen som används i nämndens måluppföljning övervägande positivt. I grundskolan är bilden mer blandad. Kundnöjdheten i årskurs 2 och 5 har sjunkit men ökat i årskurs 8. I gymnasieskolan har resultaten på flera av de frågor som relaterar till utbildningsnämndens nyckeltal försämrats sedan föregående år.

Nacka placeras sig på åtonde plats i Sveriges kommuner och landstings redovisning av hur väl kommunernas skolor lyckas med sitt kunskapsuppdrag utifrån ett sammanvägt mått.

Övrigt som nämnderna rapporterar är:

- Under perioden har 58 procent av kunderna som beviljats jobbpeng uppnått egen försörjning efter avslutad insats av kommunen.
- Antal hushåll som söker ekonomiskt bistånd har minskat under perioden jämfört med samma period 2014

- 49 personer har haft kontakt med myndigheten om våld i nära relation under året fram till den 20 april. Sju vuxna med eller utan barn, har fått bistånd till skyddat boende
- Totalt har 690 personer 1 230 insatser p.g.a. funktionsnedsättning, en ökning med 23 personer och 54 insatser sedan årsskiftet
- Arbetet med e-hemtjänst och att erbjuda teknikstöd i hemmet har startat. Nu finns en projektledare med fokus på att implementera välfärdsteknologi, som arbetar med upphandlingsunderlaget för framtidens välfärdstekniktjänster i kommunen.
- Nacka kommun engagerar unga i det drogförebyggande arbetet: Kortfilmer med ett peppande budskap, en kampanj och en musikvideo är en numera del av det drogförebyggande arbetet i Nacka kommun. Allt samlat under #starkutanknark, och producerat av och för unga i Nacka. Filmerna och musikvideon har fått stor spridning i sociala medier. Nyckeln till framgången är att ungdomarna i Polarna Nacka har varit så engagerade, jobbat hårt med att sprida filmerna och fungerat som ambassadörer för det budskap de själva formulerat.
- Resultaten inom grundläggande och gymnasial vuxenutbildning ligger kvar på en fortsatt hög nivå med resultat på 85 procent samtidigt som resultaten inom svenska för invandrare har fortsatt stora utmaningar.
- 80 procent av de ungdomar som besöker fritidsgårdar i Nacka är nöjda med verksamheten, visar en besöksundersökning som genomförts tillsammans med sex andra kommuner. Nackas resultat låg ungefär på snittet för de medverkande kommunerna.
- Föreningenskäten visade att 81 procent av föreningarna är nöjda med det stöd de får av kommunen.
- Under den aktuella perioden har en observation inom Våga visa musik- och kulturskola genomförts på Nacka musikskola. Observationsrapporten visar att Nacka musikskola håller en god och jämn kvalitet och har kommit långt i sitt utvecklingsarbete sedan 2010 då den senaste observationen genomfördes i verksamheten.

Samlad bedömning av kommunens måluppfyllelse

Eftersom en stor del av nämnderna inte gjort några mätningar ännu så kvarstår många av de bedömningar av måluppfyllelse som gjordes i årsbokslutet för 2014. När det gäller uppfyllelsen av kommunens åtta övergripande mål ändras dock bedömningen för två mål – för målet *stor valfrihet* samt målet *kommunal ekonomi i balans*. Dessa fick bedömningen ”utmärkt” i årsbokslutet, men är nu ”bra”.

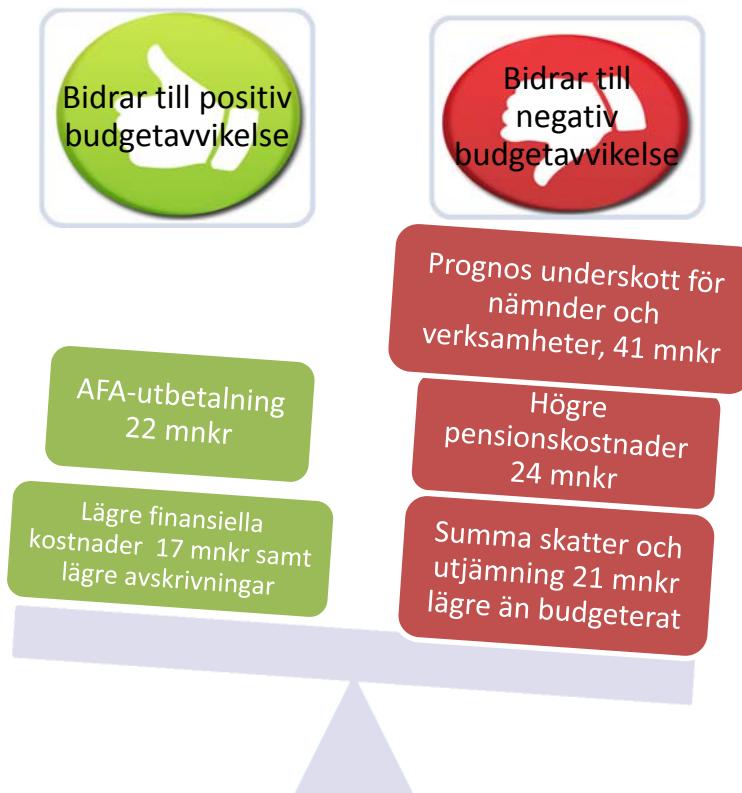
Verksamhetsresultat	Läge	Insatta resurser	Läge
God kommunal service	██	Effektivt resursutnyttjande	██
Stor valfrihet	██	Lägsta möjliga skatt och påverkbara avgifter	██
Starkt medborgarinflytande	██	Kommunal ekonomi i balans	██
God livsmiljö och långsiktigt hållbar utveckling	██		
Trygg och säker kommun	██		

Stor valfrihet

Andelen som fick sitt förstahandsval av skola inför höstterminen 2015 har ytterligare sjunkit, och ligger nu på 88 procent. I lägre årskurser fick elever i högre grad den skola föräldrarna valt i förstahand. Av dem som sökte till förskoleklass fick 96 procent sitt förstahandsval, men till årskurs sju var andelen 73 procent, vilket är en minskning från 83 procent föregående år. Den totala minskningen jämfört med tidigare år beror på nedgången i årskurs sju.

Kommunal ekonomi i balans

Den kommunala ekonomin bedöms vara i balans, i sin helhet. Det starka resultatet för 2014 har positiva effekter på kommunens ekonomi även under 2015, genom bl.a. en lägre låneskuld och lägre finansiella kostnader. Prognoserna för helåret på 49 miljoner kronor är dock sämre än budgeterat resultat. Två stora nämnder – utbildnings- och socialnämnden – prognostiseras underskott på sammanlagt 22 miljoner kronor. Vidare lämnar Lokalenheten inom kommunstyrelsen en prognos på -19 miljoner kronor. Det är av stor vikt att vidta åtgärder för att få en ekonomi i balans med budgeterat resultat. En stor del av året kvarstår och vidtagna åtgärder bör kunna få effekt på resultatet för 2015.

Det ekonomiska läget är därmed försvagat sedan årsskiftet. En fördjupad ekonomisk analys följer på detta avsnitt.

Kommunen har en god men försvagad ekonomisk hushållning

Även om måluppfyllelsen är något försvagad sedan 2014, bedöms kommunen ha balans i ekonomin och har en god ekonomisk hushållning. Kommunens skuldsättning är fortsatt låg, på 900 miljoner kronor, vilket ger mycket låga räntekostnader. Detta är en viktig förutsättning inför kommunens kraftiga expansion framöver. Det krävs fortsatta åtgärder för att nämndernas sammantagna resultat ska vara i balans med budgeterat resultat, särskilt för de nämnder och verksamheter med prognostiserade underskott.

Samtliga nämnder bedömer läget när det gäller sina verksamhetsresultat som bra.

Fördjupad ekonomisk analys

Utfallet för perioden januari-april 2015 var 24 miljoner kronor. Det är en positiv avvikelse med 7 miljoner kronor jämfört med budget för perioden. Avvikelsen beror på högre intäkter än budgeterat för verksamheter och nämnder. Årsprognosens för årets resultat uppgår till 49 miljoner kronor. Det är en negativ avvikelse mot budget på 23 miljoner kronor. Avvikelsen beror dels på att skatteintäkter, generella bidrag och utjämning blir lägre än budgeterat och på grund av att utbildningsnämnden, socialnämnden och lokal enheten inom kommunstyrelsen har årsprognosser som är negativa i förhållande till budget.

Prognosen för balanskravsresultatet är 48 miljoner kronor, även det 23 miljoner kronor sämre än budget.

Verksamhetens intäkter har ökat både mot budget (12 miljoner kronor) och jämfört med föregående år. Ökningen jämfört med samma period föregående år är 16 miljoner kronor eller 5 procent. Intäkterna avser olika taxor och avgifter som kommunen tar betalt för sina tjänster till medborgarna som exempelvis bygglov, VA, avfall, musikskola, barnomsorg m.m. Intäkterna kommer även från olika former av driftbidrag från statliga myndigheter. De flesta statsbidragen har ökat förutom de som avser gymnasial vuxenutbildning, som har minskat.

I årsprognosén för verksamhetens intäkter ingår återbetalning av de sjukförsäkringspremier som kommunerna inbetalade under 2004 till AFA försäkring. Detta innebär för Nacka kommuns räkning en engångsintäkt på 22 miljoner kronor år 2015.

På raden verksamhetens intäkter ingår reavinster för försäljning av kommunens mark. Årsprognosén för reavinster är 18 miljoner kronor vilket är i enlighet med budget.

Verksamhetens kostnader har varit 21 miljoner kronor högre än budget samt 82 miljoner kronor högre än motsvarande period föregående år. Den procentuella ökningen jämfört med föregående år är 4,8 procentenheter. Ökningarna mot budget avser högre kostnader för ekonomiskt bistånd, stöd till boende och dagligverksamhet enligt socialtjänstlagen, individ- och familjeomsorg till barn och unga samt högre hyreskostnader än budgeterat. Årsprognosén för pensionskostnader för kommunens medarbetare är 24 miljoner kronor högre än budgeterat. Det är avsättningen till kommande pensioner som blivit högre än vad som budgeterades. Detta beror på att antalet anställda och förtroendevalda politiker blivit fler, löneökningarna blev något högre och även att intjänandet av pension blivit högre än vad kommunens pensionsförvaltare räknade med i höstas.

Resultaträkning

Januari-april 2015						
Mnkr	Utfall	Budget	Avvikelse	Årsprognos	Årsbudget	Avvikelse
Verksamhetens intäkter	335	323	12	1 036	938	98
Verksamhetens kostnader	-1 793	-1 772	-21	-5 440	-5 284	-156
Avskrivningar	-72	-88	16	-222	-256	35
Verksamhetens nettokostnader	-1 530	-1 537	7	-4 626	-4 603	-23
Skatteintäkter	1 567	1 564	4	4 702	4 691	11
Generella statsbidrag och utjämning	-9	2	-11	-20	6	-26
Finansiella intäkter	2	2	0	16	18	-2
Finansiella kostnader	-6	-13	7	-23	-40	17
Årets resultat	24	18	7	49	72	-23

Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning

Skatteintäkter inklusive generella statsbidrag och utjämning visar för perioden januari till april ett underskott jämfört med budget med 7 miljoner kronor. Årsprognosens visar på ett underskott om totalt -21,4 miljoner kronor, varav skatteintäkter ökar med 11,2 miljoner kronor medan generella statsbidrag och utjämning m.m. förväntas minska med 32,6 miljoner kronor.

Skatteintäktsökningen för året på 11 miljoner kronor beror på fler invånare än beräknat 1 november 2014 samt att inkomsterna som skatten beräknas på är högre än vad som beräknades i budget.

Underskottet från generella statsbidrag och utjämning m.m. (-32,6 miljoner kronor) för året beror till största del på ökad inkomstutjämningsavgift och regleringsavgift. När våra skatteintäkter ökar så ökar också inkomstutjämningen. Fler invånare tillsammans med att bidraget per invånare är något högre än budgeterat, ger ett underskott för inkomstutjämningen på -16,6 miljoner kronor. Regleringsavgiften avviker med -12,4 miljoner kronor jämfört med budget, vilket till största del beror på att statsbidragen sänktes för höjt grundavdrag för pensionärer.

I samband med vårpropositionen föreslog regeringen en höjning av sociala avgifter för unga. Ett särskilt anslag om 7,1 mnkr, som kompensation, kommer att ges för perioden aug – dec 2015. Detta finns med i årsprognosens på raden generella statsbidrag och utjämning.

Finansiella intäkter och kostnader

Utfallet för finansiella intäkter uppgår till 2 miljoner kronor vilket är i enlighet med budget. Årsprognosens indikerar på att intäkterna blir 2 miljoner kronor lägre. Detta beror på att ränteläget är negativt och att det därmed inte går att räkna med att få några ränteintäkter för placerade medel under andra halvåret 2015.

Finansiella kostnader uppgår för perioden till 6 miljoner kronor. Det är 7 miljoner kronor lägre än budgeterat. Det är låneräntorna för kommunens lån som har minskat med 7 miljoner kronor. Ränteläget på marknaden har varit väldigt gynnsamt för låntagare vilket har inneburit att kommunen har haft väldigt låga räntekostnader för perioden januari till april. Prognosens för helåret 2015 är att räntekostnaderna blir 15 miljoner kronor lägre än budgeterat.

Finansiella nyckeltal

Nacka kommun har fyra finansiella nyckeltal. Dessa är förändring av soliditet inklusive ansvarsförbindelse, nettokostnadsandel, självfinansieringsgrad av investeringar samt lånevolym. Någon ny beräkning av soliditeteten inklusive ansvarsförbindelse har inte gjorts för tertial 1. Ny beräkning kommer att ske till tertial 2.

Med det resultat som prognostiseras i tertialbokslut 1 blir nettokostnadsandelen 98,6 procent. Det ligger ungefär i linje med den nivå som fastställdes för 2015 i mål och budget

för 2015-2017. Det är dock sämre än den långsiktiga målnivån på 97,5 procent och också sämre än 2014. För att komma ner till målnivån behöver resultatet komma upp i en nivå kring 120 mnkr.

Med de prognoser som finns för nettoinvesteringar, avskrivningar och årets resultat blir självfinansieringsgraden 37 procent. I budget för 2015 var nivån lagd på 38,6 procent. För att minst nå den budgeterade nivån behöver antingen resultatet höjas eller investeringsnivån för 2015 sänkas.

Lånevolymen uppgår per tertial 1 till 900 miljoner kronor vilket är mycket lägre än det beslutade lånetaket på 2,6 miljarder som fastställdes innan fastighetsaffären genomfördes. Årsprognosens för låneskulden är 700 miljoner kronor då placerade medel kommer att användas för kommande investeringar.

Nämnder och verksamheter

Den sammantagna årsprognosens för verksamheter och nämnder är ett underskott på 41 miljoner kronor jämfört med budget. Utbildningsnämnden, socialnämnden och lokal enheten inom kommunstyrelsen står för den största delen av underskottet.

Utfall och årsprognos för verksamheter och nämnder

Mnkr		Utfall 2015-04	Budget 2015-04	Avvik- else	Årsprognos jfr årsbudget
Kommunstyrelsen totalt	▲	-21	-21	-1	-22
Kommunfullmäktige och kommunstyrelsen	●	-20	-16	-4	0
Stadsledning och stödenheter	●	-41	-35	-6	0
Lokalenheten (KS)	▲	1	17	-15	-19
Fastighetsutveckling (KS)	●	3	3	0	0
Välfärd skola (KS)	●	25	7	17	0
Välfärd samhällsservice (KS)	●	5	2	3	-2
M&H enheter	▲	5	1	4	-1
Arbets- och företagsnämnden	▲	-57	-56	-1	0
Fritidsnämnden	●	-44	-45	1	0
Kulturnämnden	●	-44	-43	0	0
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	●	-10	-10	1	0
Natur- och trafiknämnden	●	-67	-75	8	3
Socialnämnden	▲	-222	-219	-3	-10
Södertörnsbrandförsvar	●	-13	-12	0	0
Utbildningsnämnden	●	-829	-834	5	-12
Äldrenämnden	●	-221	-221	0	0
Överförmyndarnämnden	●	-3	-3	0	0
Finansförvaltningen	●	1 554	1 561	-7	8
Medfinansiering tunnelbana	●	0	-4	4	11
Summa Nacka kommun	▲	24	18	7	-23

● Årsprognos i linje med budget
▲ Negativ avvikelse jfr budget

Skuldrapport

Lånevolymen uppgår till 900 miljoner kronor vilket är en ökning med 100 miljoner sedan årsskiftet 2014. Under maj månad har lånevolymen sjunkit till 700 miljoner kronor och förväntas ligga kvar där under resten av året. Låneskulden består enbart av kapitalmarknadsfinansiering, obligation på 300 miljoner kronor och certifikat uppgående till 600 miljoner kronor. Två deposit av överskottslikviditet gjordes i december i samband med fastighetsförsäljningen, varav den ena har förfallit och en har förfall i juni månad. Inga nya placeringar av överskottslikviditeten har gjorts under tertialet. Genom att hålla en noggrann bevakning av likviditeten kan kommunen se till att delar av lånbehovet kan täckas av den likviditet som är placerad i deposit, och resterande kapital kan placeras. Att placera i dagens negativa räntemarknad är självfallet en utmaning och som placerare är det en utmaning att nå en avkastning som överstiger noll.

Kapitalbindningen är relativt kort vilket beror på att 600 miljoner kronor av låneskulden består av certifikatslån som har en löptid på 3 månader, resterande är den emitterade obligationen som har knappt 3 år i resterande löptid.

Emissioner av certifikat har sänkt lånekostnaderna väsentligt för kommunen och det finns ett fortsatt stort intresse på marknaden. I traditionella banklån så har bankerna i flera fall inte tagit hänsyn till att stibor har negativ ränta, de har istället satt stibor till 0 procent så att kunden aldrig betalar mindre än bankernas kreditmarginal. I kapitalmarknaden däremot, gäller stibor vilket för Nacka kommuns del inneburit att kommunen vid ett tillfälle fått betalt för att låna. Denna extrema situation med negativ stibor ränta och att låntagarna fått betalt för att låna har ansetts högst osannolik för ett par år sedan.

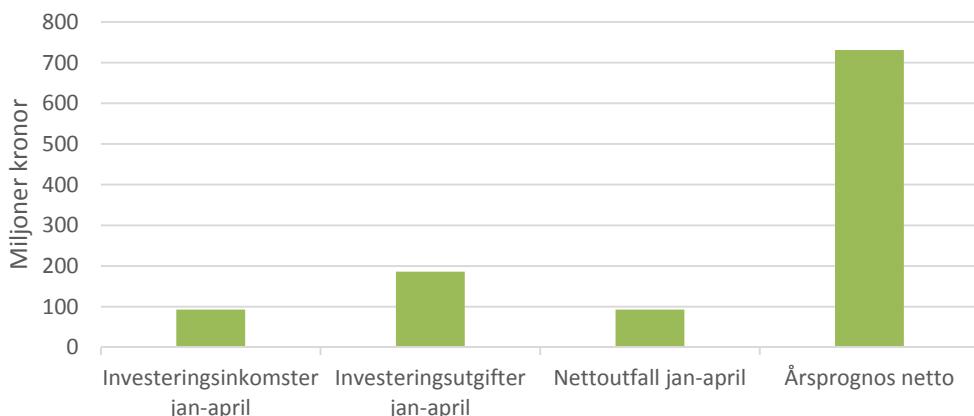
Portföljdata, nyckeltal

	Policy	30/4	31/12	31/8	30/4
		2015	2014	2014	2014
Nettoskuld (tkr)		900 000	800 000	1 800 000	1 800 000
Räntebindningstid (år)	1-5 år	4,46	5,31	2,81	2,91
Räntebindning (<1 år)	50%	22%	13%	53%	44%
Kapitalbindningstid (år)		0,85	1,12	1,1	1,31
Kapitalbindning (<1 år)	50%	67%	63%	64%	56%
Antal lån		7	5	9	10
Största långivare		Handelsb	Handelsb	Handelsb	Handelsb
Största långivare (andel)	50%	50%	63%		
Största derivatmotpart		Nordea	Nordea	Nordea	Nordea
Största derivatmotpart (andel)		57%	57%	57%	57%

Investeringar

Nettoinvesteringarna för tertial 1 uppgick till 93 miljoner kronor. Investeringsinkomsterna under perioden var 93 miljoner kronor och avser till största del gatukostnadsersättning och VA-anslutningsavgifter från utbyggnaden på Älgö. Utfallet för investeringsutgifterna var 186 miljoner kronor. Motsvarande period 2014 uppgick nettoutfallet till 101 miljoner kronor.

Årsprognosens för nettoinvesteringarna uppgår till 731 miljoner kronor vilket är att jämföra med helårsutfallet för 2014 som uppgick till 593 miljoner kronor.

Nämnder med större investeringar

Inom kommunstyrelsen uppgår Exploateringenshetens investeringsinkomster för perioden till 92 miljoner kronor och utgifterna uppgår till 90 miljoner kronor, vilket ger ett positivt nettoutfall på 2 miljoner kronor. Årsprognosen ligger på -119 miljoner kronor netto.

Investeringsinkomsterna kommer från utbyggnaden av Älgö, Kvarnholmen och Tollare. De största projektutgifterna för perioden avser Kvarnholmsförbindelsen med 22 miljoner kronor och ny påfartsramp vid Björknäs med 16 miljoner kronor samt utbyggnaden på Älgö för 12 miljoner kronor.

Enheten för fastighetsutveckling och lokal enheten har tillsammans ett totalt utfall på 42 miljoner kronor, vilket är 16 procent av den totala årsprognosen på 261 miljoner kronor. De största projekten som pågår är: återuppbryggnad av Långsjöns förskola 10 miljoner kronor, ny ventilation till Stavsborgsskolan 6 miljoner, ny förskola på Lots Galärvägen 4,1 miljoner kronor, bredning av Nacka bollhall 3,2 miljoner kronor och restaurang till Hamn 3,3 miljoner kronor.

Natur- och trafiknämnden har utfall på 30 miljoner kronor och årsprognos på 217 miljoner kronor. Några större investeringar som pågår är ombyggnation av Kvarnholmsvägen för 5,1 miljoner kronor samt 2 miljoner kronor i nya och ombyggda lekplatser

VA-verket har reinvesterat 5,3 miljoner kronor i ledningsnät och inom avfallsverket redovisas utgifter på 11 miljoner kronor för tillbyggnad Österviks återvinningscentral.

Sjukfrånvaro bland kommunens medarbetare

Den totala sjukfrånvaron för perioden januari – mars 2015 har ökat jämfört med motsvarande period föregående år.

Total sjukfrånvaro perioden januari-mars (procent)	Förändring			
	2013	2014	2015	2014-2015
Summa kvinnor och män	6,1	5,8	6,3	0,5
Kvinnor	6,8	6,6	6,9	0,3
Män	3,9	3,2	4,3	1,1

Skillnader mellan könen har minskat både vad gäller den korta sjukfrånvaron och vad gäller den långa sjukfrånvarons andel av den totala sjukfrånvarotiden. Den långa sjukfrånvaron (sjukperioder överstigande 59 dagar) uppgår för perioden januari-mars 2015 till 32,1 procent av den totala sjukfrånvarotiden (29,9 procent 2014, 29,9 procent 2013). Andel långtidssjukfrånvaro av den totala sjukfrånvaron för kvinnor uppgår till 33,4 procent, vilket är en ökning med 1,4 procentenheter jämfört med motsvarande period i fjol. Andel långtidssjukfrånvaro av den totala sjukfrånvaron för män uppgår till 25,3 procent, vilket är en ökning med 14,4 procentenheter jämfört med motsvarande period i fjol. Den korta sjukfrånvaron (sjukperioder understigande 60 dagar) ligger för årets första tre månader på 4,3 procent (4,1 procent 2014, 4,4 procent 2013). Korttidsjukfrånvaron för kvinnor uppgår till 4,6 procent, vilket är en ökning med 0,1 procentenheter jämfört med motsvarande period i fjol. Korttidsjukfrånvaron för män uppgår till 3,2 procent, vilket är en ökning med 0,6 procentenheter jämfört med motsvarande period i fjol.

Den högsta sjukfrånvaron, inom de större yrkesgrupperna, finns precis som tidigare år inom vård- och omsorgsarbetet samt skol- och förskolearbete. Den totala sjukfrånvaron för medarbetare som arbetar med vård- och omsorgsarbetet uppgår för perioden till 7,4 procent, vilket är en minskning med 0,5 procentenheter jämfört med motsvarande period i fjol. Den totala sjukfrånvaron för medarbetare som arbetar inom skol- och förskolearbete uppgår för perioden till 5,8 procent, vilket är en ökning med 0,6 procentenheter jämfört med motsvarande period i fjol. Störst ökning av sjukfrånvaron syns bland gruppen handläggare och administratörer och bland köks- och måltidspersonal. Bland handläggare och administratörer har den totala sjukfrånvaron ökat med 1 procentenhets jämfört med motsvarande period ifjol och uppgår till 4,8 procent. Bland köks- och måltidspersonal har den totala sjukfrånvaron ökat med 2 procentenheter jämfört med motsvarande period i fjol och uppgår till 8 procent.

En fördjupad analys av sjuktalen pågår och kommer att redovisas i nästa tertialuppföljning. Orsaker till sjukfrånvaron kommer att analyseras. Rehabiliteringssystemet Adato som håller på att implementeras i kommunen är ett stöd i detta arbete. Kommunens arbete med att

sänka korttidssjukfrånvaron kommer att intensifieras genom att bl. a utveckla de obligatoriska hälsosamtalen som införts för medarbetare med upprepad sjukfrånvaro och genom nytt samarbete som planeras tillsammans med Försäkringskassan.

Kommunens satsning på ”Hälsolyftet” pågår och intensifieras under året med fokus på

- att höja chefers och skyddsombuds kompetens för ett systematiskt arbetsmiljöarbete
- att utveckla en än mer effektiv rehabiliteringsprocess med proaktiv och aktiv arbetslivsinriktad rehabilitering samt
- att fortsätta satsningarna för att inspirera medarbetare till en hälsosam livsstil.

Nämndernas analys

I detta avsnitt redovisas en sammanfattning av nämndernas och verksamheternas bokslut för tertial 1. Tabellen nedan visar nämndernas lägesbedömning för tertial 1.

	Verk- samhets- resultat	Insatta resurser
Kommunstyrelsen	🟡	🔴
Arbets- och företagsnämnden	🟡	🟡
Fritidsnämnden	🟡	🟡
Kulturnämnden	🟡	🟡
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	🟡	🟡
Natur- och trafiknämnden	🟢	🟢
Socialnämnden	🟡	🔴
Utbildningsnämnden	🟡	🔴
Äldrenämnden	🟡	🔴
Överförmyndarnämnden	🟡	🟢

Kommunstyrelsen

- Generellt har inga eller få nya mätningar gjorts under tertial 1.
- Nytt avtal med IT-leverantör har tecknats
- Införande av nytt ärende- och dokumenthanteringsystem pågår
- Översyn av kommunikationsprocessen pågår och beräknas vara klar under tertial 2.
- Svindersviksbron har kommit på plats. Bron är 140 meter lång och 1500 ton tung. Nu pågår arbete med att anlägga gång- och körbana samt räcken och belysning
- En översyn av teknik- och stadsbyggnadsstaben har gjorts och stabens medarbetare kommer att flytta till befintliga stödenheter
- Första anbudstävlingen om markanvisning i Nacka stad har förberetts och anbudstiden pågår under maj

- Kvarnholmen Vertikalen vann pris för extra god design i årets ”Nacka stadsbyggnadsutmärkelse”
- Första spadtaget till förskolan på Galärvägen togs tillsammans med förskolebarn
- Enheten för strategisk stadsutveckling har bildats och en enhetschef är rekryterad

Risk- och konsekvensbedömning för tunnelbaneavtalet

Under hösten 2014 togs en risk- och konsekvensanalys gällande tunnelbaneavtalet fram. I den lyftes de som bedöms vara de största riskerna för Nacka kommunens del med utbyggnaden av tunnelbana till Nacka fram. Nedan redovisas riskerna med en lägesbedömning. Det som bedöms som mest kritiskt i dagsläget är att öka effektiviteten i stadsbyggnadsprocessen, så att kommunen kan klara sitt åtagande avseende takten i bostadsbyggandet fram till 2030. Vidare bedöms kompetensförsörjningen som kritisk då många av de yrkesgrupper som behövs och kommer att behövas när Nacka ska bygga stad är bristyrken, också redan i dagsläget. Ingen annan bedömning av läget har gjorts sedan årsbokslutet för 2014.

Risk	Läge
Vi klarar inte takten i bostadsbyggandet	■
Kompetensförsörjning	■
Vikande efterfrågan på bostäder/mark	●
Hinna bygga ut välfärdstjänster	●
Opinionen hos medborgarna	●
Tunnelbanan blir försenad och dyrare	●

Ekonomiskt utfall och årsprognos

Utfall för perioden totalt för kommunstyrelsen är en avvikelse mot budget på -1 miljon kronor. Årsprognosen uppgår till -22 miljoner kronor. Underskotten finns framförallt inom lokal enheten med -19 miljoner kronor samt Välfärd samhällsservice med -2 miljoner kronor. Se respektive avsnitt nedan.

Inom myndighets- och huvudmannaenheter är det totala utfallet för perioden +4 miljoner kronor i jämförelse med budget. Årsprognosen är -1 miljon kronor. Underskottet finns inom lantmäterienheten.

I budget för 2015 fanns avsatt 11 miljoner kronor för uppräkning av kostnader för kommande tunnelbanan till Nacka där avsättning på 850 miljoner kronor gjordes under 2014. Uppräkning på avsatta medel ska årligen göras med förändringen av KPI. Under 2015 har dock KPI förändringen varit negativ och därför får vi en positiv avvikelse mot budget på 11 miljoner kronor för medfinansiering av tunnelbana.

Lokal enheten (inom kommunstyrelsen)

Under perioden har montering av utrymningsalarm i förskolor startats upp och pågår fram till hösten. Projektet syftar till att öka personsäkerheten i förskolorna. Sammankoppling av

inbrottsslarm, driftlarm och brandlarm pågår genom montering av sändare som skickar dessa larm till Lindvretens brandstation. Projektet ökar fastighetssäkerheten avsevärt.

Nytt fastighetsstödsystem har köpts in, valet föll på Pythagoras. Implementeringen av systemet pågår och kommer att slutföras under året.

Lokalenheten och vuxnenheten inom individ- och familjeomsorgen har gemensamt framarbetat ett förslag där rutiner tydliggjorts avseende sociala hyreskontrakt. Försrag till kontrakt mellan ovanstående parter med tillhörande gränsdragningslista är framtaget för beslut i socialnämnden.

Fokus på arbete med att utveckla vakanta lokaler och hyra ut dessa som t.ex. bostäder för flyktingar pågår. Två villor iordningsställs för närvarande för att kunna möta del av efterfrågan av flyktingbostäder.

Kommunen har fått ett beviljat beslut om tidsbegränsat bygglov för byggnation av ett 20-tal genomgångsbostäder. En viktig del i kommunens möjlighet att ”leverera” bostäder, speciellt mot bakgrund av antalet flyktingar som kommunen ska ta emot.

Ekonomiskt utfall och årsprognos

Utfall för perioden är en negativ avvikelse mot budget som uppgår till 15 miljoner kronor. Årsprognosen är ändrad jämfört med den som lämnades i mars och uppgår nu till +13 miljoner kronor, vilket är 19 miljoner kronor sämre än budget. Huvudsakliga förklaringar är:

- Intäkterna är lägre för perioden och årsprognosen är att intäkterna blir 3 miljoner kronor lägre. Detta på grund av omförhandling av kontrakt.
- Det finns avvikelser inom mediakostnader. Värmeekostnaderna var 3 miljoner kronor högre än budgeterat. Kostnaderna för de resterande månaderna bör bli lägre.
- Kostnader för städ och larm är 3 miljoner högre än budget. Del av differensen kan förklaras av att städning för sålda sporthallar kvarstår.
- Prognoserna för kapitaltjänstkostnader är 3 miljoner kronor högre än budget. Det beror på att fler pågående projekt färdigställs samt att komponentavskrivning av gamla tillgångar ökar avskrivningskostnaden något.
- Årsprognoserna för felavhjälplande underhåll är en försämring med 1 miljon kronor p.g.a. uppdagade fuktskador. Slutligen kan 7 miljoner kronor av avvikelsen på årsprognoserna förklaras av att personalkostnaderna kvarstår som före fastighetsförsäljningen då ingen personal gick över till Rikshem.

Enheten för fastighetsutveckling (inom kommunstyrelsen)

Produktionen av förskolan Lotsen på åtta avdelningar på Lots- och Galärvägen i Boo är i full gång. Projektet genomförs som ett partneringprojekt med Skanska som entreprenör och beräknas klart våren 2016.

I januari tillfördes markgruppen enheten från att tidigare ha varit placerad inom exploateringsenheten. I samband med att markgruppen tillfördes bytte enheten namn från Byggenheten till Enheten för fastighetsutveckling.

Urval av pågående och under perioden slutförda projekt:

Förstudie av en utbyggnad av Sickla skola. Medel för en projektering kommer att sökas under våren och startbesked förväntas tas efter sommaren. En förstudie av en utbyggnation av Sågtorps skola har också skett.

Långsjöns förskola brann hösten 2014 och med en mycket snabb projektering och hantering har återuppbryggningen startat och planeras klart till start höstterminen 2015. En total projektid på ca 10 månader, vilket är en mycket kort genomförandetid. Förstudie av simhallslokalisering har genomförts och går till kommunstyrelsen för beslut i slutet av maj.

Markgruppen har arbetat med nytecknade och omförhandlingar av arrendeavtal under perioden. Vidare har markgruppen fört förhandlingar med SL med anledning av planerad upprustning av Saltsjöbanan i fråga om markåtkomst och fört förhandlingar samt skrivit överenskommelse åt Trafikenheten angående inköp av mark för att bygga busshållplats och gångväg, Talluddsvägen. Förhandlingar pågår.

Markgruppen deltar i en rad projekt så som Svindersviks strandpromenad, Kvarnholmsförbindelsen och Tattbybron. Markgruppen deltar vidare i det övergripande arbetet med ”Nacka bygger stad” genom bl.a. strukturplanen men också genom deltagande i pågående stadsbyggndaprojekt så som Nya Gatan och Järla station. Avseende Nya Gatan kommer markgruppen under sommaren att delta i utvärderingen för markanvisning.

Rapporter från Länsstyrelsen angående potentiellt förorenade områden (f.d. handelsträdgårdar) har föranlett ett arbete med en miljöinventering. Efter utredning och utvärdering kommer sju områden undersökas enligt handlingsplan som upprättats tillsammans med vår upphandlade miljökonsult.

Ekonomiskt utfall och årsprognos

Utfall för perioden och årsprognoserna är i enlighet med budget. Det finns dock några orosmoment. I arbetet med att färdigställa detaljplanearbetet för Älgö har det framkommit frågor bl.a. om inlösen av mark som kan komma att påverka det ekonomiska utfallet för markgruppen i negativ riktning.

Välfärd samhällsservice (inom kommunstyrelsen)

Verksamheten har 2015 ytterligare utökats i storlek och antal verksamhetsgrenar. Samtliga verksamheter visas nedan.

Arbets- och fritidsverksamheter

Idrottsdriftenheten,
fritidsgårdar,
Arbetscentrum

Kulturverksamheter

Tre kommunala bibliotek,
Nacka musikskola, Nacka
kulturcentrum

Sociala verksamheter

Seniorcentren, Individ- och
familjeverksamheten,
Omsorgen, Personlig
assistansenheten

Individ och familjeverksamheten har startat en ny mottagning på Boo Vårdcentral, Horisonten, där man tillsammans med barn- och ungdomspsykiatrin arbetar med att tidigt möta barn och unga som riskerar psykisk ohälsa. Ytterligare ett uppdrag gäller stöd till personer med sociala kontrakt i samarbete med skuldrådgivningen i kommunen.

Personlig assistans har åter auktoriseras för ledsagning och avlösning. Verksamheten bedriver även barnomsorg annan tid, vilket är mycket uppskattat av dem som behöver det och efterfrågan har ökat.

Seniorcenter Ektorp kommer att införa vårdsång som en aktivitet som skapar kommunikation inom vårdarbetet. På detta äldreboende har också ett digitalt egenkontrollprogram för storköp installerats, för ökad matsäkerhet.

Flera av Välfärd samhällsservice verksamheter – inom såväl de sociala verksamheterna som inom kulturverksamheterna – har börjat använda verktyget Happy-or-not för att mäta kunders nöjdhet. Erfarenheterna är goda men resultaten har ännu inte analyserats fullt ut. Verksamhetsstatistik för Välfärd samhällsservice finns med som *bilaga* till delårsrapporten.

Ekonomiskt utfall och årsprognos

Årsprognos för det ekonomiska utfallet är ett underskott på 2 miljoner kronor.

Underskottet finns inom Omsorgens dagliga verksamhet som har stora svårigheter att få verksamheten att gå ihop ekonomiskt. Underskottet kan inte kompenseras med ytterligare neddragningar i antalet medarbetare. Förutsättningar för att slå ihop enheter utreds.

Verksamheten granskas f.n. av utomstående konsulter och utredningen beräknas vara klar i juni.

Välfärd skola (inom kommunstyrelsen)

De väsentliga områden som kommer att prioriteras under 2015 är: barn, elever och föräldrar i fokus, befästa och höja pedagogiska resultat, pedagogiskt ledarskap i alla led, att vara en attraktiv arbetsgivare och en ekonomi i balans.

Skolinspektionens tillsyn

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av utvalda enheter inom Välfärd skola. I sin helhet visade inspektionen på mycket positiva resultat. Tillsynen visade att Nacka kommuns förskolor fungerar väl i förhållande till de områden som granskats. Den visade inga brister varken på förutsättningar eller utveckling av utbildningen i förskolan. Enligt skolinspektionen är det ganska ovanligt att man inte finner några brister vid en tillsyn. Skolinspektionens tillsyn av fritidshemmen i Nackas kommunala fritidshem visade också att verksamheten fungerar väl i förhållande till de områden som har granskats. Tillsynen visade dock på brister på tre enheter av varierande art, vilka ska åtgärdas.

Förskola

Årets kundundersökning visade att förskolorna upplevs ha hög kvalitet. Nästan samtliga frågor har en positiv ökning. Det framgår dock att Välfärd skola behöver bli bättre på att informera om hur deras barn utvecklas. Satsningen med Schoolsoft i förskolan som informationskanal ska göra att informationen blir tydligare.

I mars anordnades en stor inspirationsdag för förskolorna, ”Våga göra – Våga dela”, där 350 pedagoger från förskolan delade med sig av sina goda exempel. Arton förskollärare har under våren gått en kommunförlagd förskolelyftsutbildning genom Skolverket om specialpedagogik i förskolan för att satsa på tidiga insatser i förskolan.

Grundskola och gymnasieskola

Kundundersökningen visade att kundnöjdheten sjunkit något i årskurs 2 och 5 sedan 2014. Den har dock ökat i årskurs 8. Detta kommer Välfärd skola arbeta vidare med framöver. Enligt elevenkäten på de kommunala gymnasien så upplever eleverna i mycket högre grad att de blir informerade om hur de ligger till under sin utbildning.

I mars och april har samrättningsprov i svenska årskurs 6 och 9 pågått på försök, för att stärka likvärdigheten och tillförlitligheten i våra resultat. Behöriga svensklärare från alla grundskolor deltog i samrättningen.

Välfärd skola arbetar med att ta fram en ”matfilosofi” som stöd för kökspersonal och chefer. Detta är ett steg att arbeta mot Nackas miljömål.

Ekonomiskt utfall och årsprognos

Det ekonomiska utfallet för perioden januari-april var 24,7 miljoner kronor, vilket var en positiv avvikelse mot budget på 17,4 miljoner kronor. Det positiva utfallet behövs för att täcka de dyra sommarmånaderna samt inköp till höstterminen. Prognosen för helåret är en ekonomi i balans med budget. Välfärd skola fortsätter sitt arbete med att kontinuerligt följa upp enheters ekonomi genom verksamhetsbesök, enskilda genomgångar med controllers,

utbildningsinsatser och support i analys- och åtgärdsarbete. Vissa osäkerhetsfaktorer finns, bl.a. ett fortsatt minskat barnunderlag inom vissa geografiska områden.

Följande enheter avviker från budget:

- Förskolenheterna Alabastern och Korallen samt enhet Björknäs, Eklunda och Herrgårns förskolor: På grund av färre barn i dessa områden visar de förskolorna avvikelse mot budget.
- Fisksätraskolan: Nya systemet för likvärdesgarantin har slagit hårt mot skolans ekonomi (700 tkr) samt individresurs (400 tkr) samt färre elever (540 tkr). Lokalanpassningar har redan genomförts.

Arbets- och företagsnämnden

Under perioden har 58 procent av kunderna som beviljats jobbpeng uppnått egen försörjning efter avslutad insats av kommunen. Även resultaten av beständigheten sex månader efter avslutad insats är goda (63 procent) samt kunderna inom arbetsmarknadsdelen är relativt nöjda (69 procent).

Antal hushåll som söker ekonomiskt bistånd har minskat under perioden jämfört med samma period 2014, samtidigt är genomsnittstiden i ekonomiskt bistånd 349 dagar. Under april 2014 till mars 2015 har 949 hushåll uppburit ekonomiskt bistånd i Nacka, varav 25 procent är hushåll med barn.

Sex ensamkommande barn har anvisats under 2015 och tio vuxna och barn har kunnat erbjudas boende utifrån överenskommelsen kring nyanlända.

Resultaten inom grundläggande och gymnasial vuxenutbildning ligger kvar på en fortsatt hög nivå med resultat på 85 procent som får godkända betyg, samtidigt som resultaten inom svenska för invandrare har fortsatt stora utmaningar. Vägledning som metod för ungdomar i riskzonen har varit framgångsrik under perioden och fjorton unga har återgått i studier eller börjat arbeta.

Ekonomiskt utfall och årsprognos

Utfallet för perioden januari till april var 57,1 miljoner kronor, vilket är en negativ avvikelse på 0,8 miljoner kronor jämfört med periodiserad budget. Årets utfall prognostiseras till 168,7 miljoner kronor, en negativ avvikelse med 0,2 miljoner kronor jämfört med budget. Skillnaden jämfört med föregående prognos (-5,2 miljoner kronor) är dels den positiva avvikelsen på flyktingmottagandet (3,7 miljoner kronor) samt en mer positiv prognos för avvikelsen för verksamheterna svenska för invandrare och ekonomiskt bistånd.

Verksamheten ekonomiskt bistånd prognostiseras till ett underskott på 2,8 miljoner kronor jämfört med budget. Orsaken är att det inte gått att hitta aktiviteter som innebär att kostnaderna ska minskas med cirka nio procent jämfört med utfall år 2014. Däremot finns

övertygelsen att de organisoriska förändringar som skett från årsskiftet, som innebär ett ytterligare fokus på insatser att få ut individer i egen försörjning, kommer att innebära en succesiv minskning av kostnaden. Det senaste halvåret har kostnaden minskat och i mars låg årskostnadstakten på 50,9 miljoner kronor. Prognosens för helåret är totalt 51,2 miljoner kronor.

Fritidsnämnden

Under mars-april genomfördes en besöksundersökning tillsammans med sex andra kommuner. Resultatet visar att 80 procent av de ungdomar som besöker fritidsgårdar i Nacka är nöjda med verksamheten. 89 procent anser att flickor och pojkar har samma möjligheter på fritidsgårdarna och 91 procent känner sig trygga när de är på fritidsgårdarna. En jämförelse med alla sju kommuner visar att Nackas resultat är ungefär på samma nivå som ett genomsnitt av samtliga kommuner.

De tre föreningar som under hösten 2014 ingick varsin överenskommelse med fritidsnämnden om att erbjuda en öppen tjejerverksamhet för flickor i åldern 12 till 18 år har under perioden blivit etablerade kända verksamheter. Det är föreningen Darra Musik och dans i Fisksätra, föreningen Tjejerverkstans vänner som bedriver verksamheten i TjejerCompaniet i egna lokaler i Elverkshuset samt Boo KFUM som har haft öppen tjejerverksamhet på Dieserverkstan två gånger i veckan. Exempel på aktiviteter på alla tre tjejerverksamheter är samtal, skapande, dans, pyssel och filmvisning.

Övrigt som nämnden lyfter fram:

- Ungdomsmässa under två dagar under sportlovet arrangerades en ungdomsmässa i Nacka sportcentrum där 29 olika aktörer deltog. Föreningar, fritidsgårdar och andra aktörer visade upp sin verksamhet.
- Ensamkommande flyktingbarn spelar fotboll: Nacka kommun ökar mottagandet av ensamkommande barn och unga under 2015. 2:ans fritidsgård har tilldelats extra träningstider för deras korplag i fotboll bestående av ensamkommande ungdomar.
- Föreningsenkäten visade att 81 procent av föreningarna är nöjda med det stöd de får av kommunen. 69 procent av föreningarna som har aktiviteter i kommunens idrottsanläggningar är nöjda med dessa.
- Fotbollstält över Nacka IP: Under perioden har en utredning av placering av ett övertrycktält slutförts. Tältet skall täcka en utomhusplan för att öka tillgängligheten av en 11-manna fotbollsplan under vinterhalvåret. Det har beslutats att placera tältet på Nacka IP.
- Fotboll för alla: Järla IF FK Dream Team har under tertialt beviljats stöd för att bedriva och utveckla sin fotbollsverksamhet för personer med funktionsvariationer.

Ekonomiskt utfall och årsprognos

Fritidsnämnden redovisar ett positivt resultat med 1,0 miljoner kronor för tertial 1. Prognos för helåret pekar mot en budget i balans.

Kulturnämnden

Under våren har kvalitetsuppföljning av bibliotekens verksamhet 2014 genomförts. Uppföljningen visar en hög grad av kundnöjdhet, 94 procent. Verksamheten utgör även en viktig länk i integrationsarbetet i Nacka, genom att erbjuda medier och aktiviteter som stimulerar till läsning och språkutveckling. Därför anvisades 300 000 kronor extra till biblioteken för detta arbete under perioden januari-april.

Under perioden har en observation inom Våga visa musik- och kulturskola genomförts på Nacka musikskola. Observationsrapporten visar att Nacka musikskola håller en god och jämn kvalitet och har kommit långt i sitt utvecklingsarbete sedan 2010 då den senaste observationen genomfördes i verksamheten.

Ekonomiskt utfall och årsprognos

Perioden uppvisar en nettokostnad på 43,7 miljoner kronor, en negativ avvikelse på 0,4 miljoner kronor jämfört med budget. Prognosen för helåret är ett utfall i paritet med budget.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Bedömningen är att verksamheten i övrigt löper enligt plan. Utfallet för perioden är en positiv avvikelse från årsbudgeten med 0,5 miljoner kronor. Årsprognos är ett ekonomiskt utfall i linje med budget.

Natur- och trafiknämnden

Vädret påverkar driften

Det omväxlande vädret i början av året med stora temperaturskillnader ledde till fler halkbekämpningsinsatser och potthål än normalt. Antalet plogningar har legat på en normal nivå. På grund av den snöfattiga vintern skapades utrymme för tidigareläggning av slyrötning och andra underhållsarbeten. Tack vare en snöfattig vinter och tidig vår startade sandupptagningen tidigare än normalt och avslutades i april.

Arbetet med konstruktionsbyggnader fortskrider enligt plan

I september förra året skrevs ramvaltal med entreprenad för drift och underhåll av konstruktionsbyggnader, d.v.s. broar, tunnlar, kajer, m.m. Arbetet är i full gång och exempelvis genomförs driftåtgärder på samtliga inventerade byggnader. Det omfattar okulär inspektion, rengöring, borttagning av påverkande växtlighet och reparation av funktionspåverkande skador. Därtill utförs tillståndsstyrkt planerat underhåll på 26 broar enligt underlag från 2014 års planering och tillkommande oplanerade akuta reparationer.

Arbete med gångstrategi för Nacka har satts igång

Under första tertialen 2015 har arbetet med en gångstrategi för Nacka satts igång. Syftet är att skapa ett underlag som på ett effektivt sätt främjar gående i den fysiska planeringen och som stödjer en samhällsutveckling som går i riktning mot kommunens mål.

Arbetet med att införa parkeringsavgifter på västra Sicklaön fortsätter. Målsättningen är nu att anta leverantörer i juni månad. Detta medför att projektet kommer försenas och som det ser ut nu är planen att avgifterna införs 1 november.

Fortsatta problem med entreprenaderna för parkdrift i två områden

Stor personalomsättning i platsorganisationerna för entreprenaderna i Sickla och Saltsjöbaden-Fisksätra har resulterat i fortsatta problem med parkdriften i dessa områden. Detta har föranlett en fortsatt intensiv avtals- och kostnadsuppföljning från kommunens sida. I kommundelarna Boo och Älta fungerar arbetet bra.

Vatten och avlopp

Vädret har till största delen varit positivt för VA-verksamheten med måttlig nederbörd och snösmältnings vilket resulterat i mindre inläckage av dagvatten i spillvattennätet.

Under perioden har ett ramavtal för ledningsförflyttningar upphandlats vilket ger snabbare och förbättrade möjligheter till åtgärder på ledningsnätet. Dessutom har möjligheterna till förflyttningarna utvecklats genom ökade insatser i den egna produktionen där insatserna kan genomföras snabbt och med mindre krav på förprojektering.

De stora planerade ledningsarbetena i samband med utbyggnaden av tvärbanan går nu in i en intensiv genomförande.

Avfall

Kapacitetsökningen på återvinningscentralerna fortgår:

- Österviks återvinningscentral planeras stå klar i slutet av maj
- Den tillfälliga återvinningscentralen i Boo har blivit förröjd på grund av överklagande av bygglovet - bedömningen är den kan komma att öppna sommaren 2016
- Den planerade mini-ÅVC:n i Älta är försenad på grund av att kostnaden för byggnationen ligger över beslutad investeringsram
- Förstudien rörande gemensam kretsloppspark i Kil, tillsammans med Värmdö kommun, pågår enligt plan

Antal matavfallskunder och mängden insamlat matavfall fortsätter att öka. Från januari 2015 kan andelen utsorterat matavfall följas upp fördelat för hushåll och verksamheter. Detta medger att en mer detaljerad analys av utfallet kan göras med start under 2015.

Från och med 2015 kommer den mobila insamlingen av farligt avfall att köra sina rutter fyra gånger per år, två tillfällen på våren och två på hösten. Ett nytt elreturskåp har placerats på Coop i Älta, vilket gör att Nacka nu har totalt fem elreturskåp utplacerade.

Ekonomiskt utfall för perioden och årsprognos

Natur- och trafiknämndens ekonomiska utfall för perioden var en avvikelse på 8 miljoner kronor jämfört med budget. Årsprognosens är 3 miljoner kronor jämfört med budget.

Gatu- och parkdriften ger ett överskott om totalt ca 2,5 mnkr mot budget för perioden. Vinterunderhållet visar så här långt ett underskott om drygt 1,2 mnkr och belysningen ger ett underskott för första tertialen på ca 1,4 mnkr. Båda dessa är årstidsrelaterade och

kostnaderna för belysning brukar vara högre under den första tredjedelen av året. Det finns inte något som talar för att någon av dessa verksamheter kommer att göra ett underskott för året som helhet, snarare är bedömningen att vinterunderhållet kan komma göra ett överskott om 4 mnkr.

Arbeten relaterade till skrotningen av Henriksdalsberget har pågått kontinuerligt sedan oktober månad fram till mars och har under perioden genererat kostnader på 6,7 miljoner kronor, en fördyring motsvarande ca 3,2 mnkr påverkar ny prognos vid bokslutet tertial 1.

Kapitaltjänst för året följer så här långt budget och risk finns att överdrag kommer att ske i och med att pågående investeringar aktiveras under året, både från natur- och trafiknämndens investeringar likväld som från stadsbyggnadsprojekt.

VA-verksamhet

Inför 2015 höjdes VA-taxans brukningsavgift med 4 procent, vilket var lägre än den ursprungliga planen, då det tidigare ackumulerade underskottet om ca 35 miljoner kronor hade hämtas igen snabbare än beräknat. Inför 2015 har VA-verksamheten ett ackumulerat underskott om 4,4 miljoner kronor. Under den sista tredjedelen av 2014 ökade intäkterna mer än budgeterat vilket även har fortsatt under första tredjedelen av 2015, vilket förklaras av en genomgripande översyn av verksamhetssystemet.

Vad gäller kostnaderna så följer de budget för första tertialen utom för avgifterna för spillvatten som går till Henriksdal. Kostnaderna är här månadsvis på en högre nivå än budgeterat samt att det har kommit en korrigerande faktura från Stockholm Vatten AB motsvarande 800 tkr avseende debitering för 2014. Kostnaderna för spillvatten brukar vara högre under den första tertialen och den fortsatta utvecklingen följs noggrant.

Sammanfattningsvis pekar årsprognosen för VA-verksamheten på årsbudget, dock sannolikt med något högre intäkter, men likaså något högre kostnader.

Affallsverksamhet

Affallsverksamheten redovisar för perioden ett överskott om ca 3,6 mnkr mot budget. Inför 2015 omarbetades taxekonstruktionen för att tydliggöra miljöstyrningen i taxan samt för att möta de ökade kostnaderna för entreprenader och kapitalkostnader för utbyggnaden av återvinningskapaciteten i kommunen. Intäkterna följer budget och vi kan se en ökning av antalet matavfallskunder. Vad gäller kostnaderna så här långt under året är de något lägre för behandling och insamling av huhällsavfall, men den stora skillnaden mot budget är att kapitalkostnaden är lägre.

Bedömningen inför 2015 var att en större andel av investeringsprojekten skulle vara i drift och därmed aktiverade som tillgångar. Nu beräknas Österviks ÅVC tas i bruk efter utbyggnaden i månadsskiftet maj/juni och därmed kommer kapitalkostnaden komma upp i budget för den resterande delen av året, men ackumulerat kvarstår ett överskott om ca 800 tkr- 1 mnkr. Viss osäkerhet råder kring hur stor förändringen kommer att bli av insamlad volym från återvinningscentralen, men bedömningen är att det kommer att bli lägre insamlings- och behandlingskostnader och total prognos för affallsverksamheten pekar på ett överskott om 2,5 mnkr.

Socialnämnden

Barn och unga inom individ- och familjeomsorgen

Sedan 2010 har antalet aktualiseringar ökat kraftigt inom barn och unga, vilket följer trenden för länet och Sverige. Under januari-april har de öppna insatserna fortsatt att öka, främst insatserna familjebehandling, strukturerad öppenvård och kontaktfamilj. Antalet placeringar minskade jämfört med samma period förra året. Minskningen kan främst ses inom HVB-vården. Placeringskostnaden för HVB-vården ökar dock eftersom vårdbehoven ofta är mycket omfattande. Det leder ibland till specielllösningar för att möta den unges komplexa behov.

Barn och unga	Jan- 20 apr 2015	Jan-apr 2014
Aktualiseringar (anmälningar och ansökningar)	352	334
Varav andel förhandsbedömda inom 14 dagar cirka	90 %	u.s.
Pågående utredningar under perioden	422	335
Antal pågående öppna insatser	295	u.s.
Antal unika barn med pågående öppenvårdsinsats 30 april	240	200
Antal pågående placeringar (HVB, Familjehem, jourhem och stödboende)	62	69

Insatser till vuxna inom individ- och familjeomsorgen

Antalet unga i 18-20 årsåldern med ett cannabismissbruk ökar. Vi försöker alltid motivera till frivilliga insatser framför att ta till tvångsåtgärder. Antalet pågående utredningar enligt lag om vård av missbrukare (LVM) har ökat jämfört med för samma period förra året. Däremot har antalet personer som vårdas enligt LVM inte ökat. Tio LVM-utredningar har inletts under perioden varav fyra har lett till vård enligt LVM jämfört med fyra LVM-utredningar samma period 2014. Dock var elva personer aktuella för vård enligt LVM under januari-april 2014.

49 personer har haft kontakt med myndigheten om våld i nära relation under året fram till den 20 april. Sju vuxna med eller utan barn, har fått bistånd till skyddat boende.

Motsvarande antal för perioden januari – april 2014 var 57 individer respektive att nio vuxna med eller utan barn hade bistånd till skyddat boende.

Unga vuxna och vuxna*	Jan- 20 apr 2015	Jan-apr 2014
Aktualiseringar (anmälningar, ansökan och yttrande)	285	261
varav våld i nära relation	49	57
Pågående utredningar		
varav enligt lag om vård av missbrukare (LVM)	4	11

* Ett nytt verksamhetssystem, Combine, har tagits i drift från den 1 december 2014 samt 1 mars 2015. Statistik och rapporter är under ett uppbyggnadsskede och därfor är det inte möjligt att få fram fullständigt tillförlitlig statistik

Insatser till personer med funktionsnedsättning

Sedan oktober har 115 aktualiseringar gjorts varav 46 är barnärenden. Alla aktualiseringar leder inte till utredning och beslut men kräver förhandsbedömning och flera kontakter måste tas och intyg inhämtas. Funktionshindrade yngre med insats enligt SoL omfattar ca 140 brukare med 190 insatser. Totalt har 690 brukare 1 230 insatser, en ökning med 23 ärenden och 54 insatser sedan årsskiftet. Få ärenden avslutas på grund av målgruppens behov av långvarigt stöd.

Ekonomiskt utfall och årsprognos

Den sammantagna årsprognosen för socialnämnden är ett underskott på 10 miljoner kronor. Det beror på att antalet utredningar avseende barn och unga fortsätter att öka och därmed också antalet insatser. Kostnadsökningen inom området funktionsnedsättning beror också på fler brukare med större behov och fler insatser. Utförarna får i större utsträckning ersättning enligt högre ersättningsnivåer än tidigare, vilket beror på brukarnas sjukdom och stigande ålder. En analys av området har gjorts av en utomstående konsult, som konstaterar att Nacka har relativt höga kostnader för insatser enligt socialtjänstlagen, exempelvis daglig verksamhet och boendestöd. Det pågår en översyn av riktlinjer och ersättning för boendestöd för att tydliggöra insatsen och att kunna ge en mer differentierad ersättning.

Verksamhet (Mnkr)	Årsbudget	Årsprognos	Avvikelse jmf med budget
	2015	2015	
IFO barn och Unga	-92,2	-95,2	-3,0
IFO Vuxen	-42,8	-42,8	0,0
LSS/SoL yngre än 65 år	-360,4	-365,4	-5,0
Socialpsykiatri	-40,8	-37,4	3,4
<i>Delsumma Verksamheter</i>	<i>-536,2</i>	<i>-540,8</i>	<i>-4,6</i>
Nämnd och myndighet och huvudmannaskap	-120,1	-125,5	-5,4
Totalt Socialnämnden	-656,3	-666,3	-10,0

Se kommentar avseende verksamhetssystemet Pulsen Combine under äldrenämndens redovisning.

Utbildningsnämnden

Utfallen för de olika nyckeltal som ingår i utbildningsnämnden måluppföljning och som hänför sig till kundundersökningen är övervägande positiva för förskolan. Flera nyckeltal har förbättrats över tid och de flesta ligger över nämndens målvärde. I grundskolan är bilden mer blandad. Utfallet för stimulerande verksamhet har förbättrats svagt och ligger över målvärdet. När det gäller inflytande och delaktighet har resultaten förbättrats i årskurs åtta, men minskat i årskurs fem. Utfallet ligger dock fortfarande långt från målvärdet. I

gymnasieskolan har resultaten på flera av de frågor som relaterar till utbildningsnämndens nyckeltal försämrats sedan föregående år.

Andelen elever som fick sitt förstahandsval av skola till höstterminen 2015 var 88 procent. Det är en tydlig minskning jämfört med tidigare år. Utbildningsnämndens målvärde på 95 procent nåddes därmed inte i år. I lägre årskurser fick elever i högre grad den skola föräldrarna valt i förstahand. Av dem som sökte till förskoleklass fick 96 procent sitt förstahandsval, men till årskurs sju var andelen 73 procent, vilket är en minskning från 83 procent föregående år. Den totala minskningen jämfört med tidigare år beror på nedgången i årskurs sju.

Nacka på åtonde plats i SKL:s öppna jämförelser

Utöver redovisningen av verksamhetsresultat utifrån nyckeltalen kan konstateras att Nacka placerar sig på åtonde plats i Sveriges kommuner och landstings redovisning av hur väl kommunernas skolor lyckas med sitt kunskapsuppdrag utifrån ett sammanvägt mått. Måttet innehåller meritvärde, andel elever som blir behörig till yrkesprogram, andel elever som når kunskapskraven i alla ämnen samt betyg i årskurs sex. Nacka hamnar bland de tio procent bästa kommunerna i landet i flera avseenden:

- Meritvärdet i årskurs nio, även när elevsammansättningen beaktas utifrån föräldrars utbildningsbakgrund, utländsk bakgrund och kön.
- Andel elever som blir behöriga till yrkesprogram.
- Andel elever som når kunskapskrav i alla ämnen i årskurs sex. Sammanvägt mått enligt ovan.

Däremot når Nacka inte denna nivå i nationellt prov i årskurs tre, inte heller när elevsammansättningen beaktas i andelen som når alla kunskapskrav eller blir behöriga i årskurs nio.

Nedan visas utbildningsnämndens strategiska mål och en del av nyckeltalen, eftersom många av nämndens nyckeltal härrör från kundundersökningen och därmed uppdaterats sedan årsskiftet.

Förskola - strategiska mål och nyckeltal

Över-gripande mål	Strategiskt mål	Läge	Nyckeltal	Mål-värde	Utfall 2015 (2014)
God kommunal service	Maximal utveckling och stimulerande lärande	■	1. Andel personal i förskolan som har förskollärarutbildning. 2. Andel föräldrar som anser att verksamheten är stimulerande för deras barn. 3. Andel föräldrar som anser att förskolan arbetar med att utveckla barnets språk. 4. Andel föräldrar som anser att förskolan arbetar med att få barnet att förstå matematik.	45 95 85 80	26 96 (96) 89 (88) 83 (83)
	Reellt inflytande	■	1. Andel föräldrar som anser att deras barns tankar och intressen tas tillvara. 2. Andel föräldrar som får tydlig information om hur barnet utvecklas. 3. Andel föräldrar som är nöjda med öppettider i förskola och pedagogisk omsorg.	85 90 95	86 (84) 87 (88) 96 (96)
	Valmöjligheter	●	4. I alla kommundelar ska utbudet av platser i förskolan motsvara efterfrågan.	4	4 (4)
	Trygg arbetsmiljö	●	1. Andel föräldrar som anser att barnet är tryggt i verksamheten. 2. Andel föräldrar som anser att barnen är ute varje dag med förskolan eller i den pedagogiska omsorgen.	95 95	97 (96) 96 (96)

Grundskola - strategiska mål och nyckeltal

Observera att här redovisas endast de nyckeltal som utgår från kundundersökning och där det finns nytt värde för 2015.

Övergripande mål	Strategiskt mål	Läge	Nyckeltal	Mål-värde	Utfall 2015 (2014)
God kommunal service	Maximal utveckling och stimulerande lärande	■	1. Andel föräldrar som anser att verksamheten är stimulerande för deras barn. 2. Andel elever som anser att skolabetet väcker nyfikenhet för lust att lära sig mer. 3. Andel elever som använder dator/ läsplatta dagligen. 4. Andel personal med pedagogisk högskoleutbildning i fritidshemmet	90 65 90 36	93 (92) 65 (64) 73 (72) 27
	Reellt inflytande	▲	1. Andel elever som anser att de är med och planerar arbetet i skolan. 2. Andel föräldrar som anser att de får tydlig information om hur deras barn ligger till i förhållande till kunskapskraven 3. Andel elever som anser att de får veta hur det går för dem i skolabetet 4. Andel föräldrar som anser att deras barn är med och påverkar de gem aktiviteterna på fritids.	75 85 90 75	65 (63) 80 (82) 85 (86) 63 (63)
Stor valfrihet	Val-möjligheter	▲	5. Andel föräldrar som har fått sitt förstahandsval tillgodosett vid val av skola.	95	88 (92)
Trygg och säker kommun	Trygg arbetsmiljö	▲	1. Andel elever som anser att de är trygga i skolan. 2. Andel elever som kan arbeta utan att bli störda under lektioner och arbetspass. 3. Andel elever som varje skoldag deltar i någon form av fysisk aktivitet i skolan	95 75 75	90 (91) 69 (69) 71 (72)

Mål- och nyckeltalstabell för gymnasieskola

Övergripande mål	Strategiskt mål	Läge	Nyckeltal	Mål-värde	Utfall 2015 (2014)
God kommunal service	Maximal utveckling och stimulerande lärande	▲	1. Andel elever som anser att undervisningen motiverar dem till att vilja lära sig mer.	65	50 (55)
	Reellt inflytande	▲	1. Andel elever som anser att de kan påverka arbetsättet under lektionerna. 2. Andel elever som får information om hur de ligger till under kursens gång.	55 65	48 (47) 46 (54)
Trygg och säker kommun	Trygg arbetsmiljö	▲	1. Andel elever som känner sig trygga i skolan. 2. Andel elever som anser att det är arbetsro på lektionerna.	95 60	94 (96) 49 (53)

Ekonomiskt utfall och årsprognos

Utfallet för perioden är en positiv avvikelse jämfört med budget på 5 miljoner kronor.

Årsprognosen är -11,8 miljoner kronor.

Verksamheterna förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem beräknas följa budget när det gäller checkramen. Enligt befolkningsprognos från april förväntas antalet elever i förskoleklassen, grundskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan bli fler än vad som antogs vid budgeteringstillfället. Det innebär att fler checkar kommer betalas ut än vad som budgeterats för och motsvaras av ett beräknat underskott om – 8,3 mnkr. Underskottet för likvärdighetsgarantin för förskolan beräknas ge ett underskott om – 3,5 mnkr vilket till största delen beror på att kostnaden per barn ökat. Den kostnadsökningen orsakas av att många barn har ett mycket stort behov av insatser, vilket är en utveckling som pågått de senaste åren.

Äldrenämnden

Hösten 2014 beslutade dåvarande social- och äldrenämnden för att börja en långsiktig satsning på teknikstöd med början av 2015. Nu finns en projektledare med fokus på att implementera välfärdsteknologi, och han arbetar just nu med upphandlingsunderlaget för framtidens välfärdstekniktjänster i kommunen. Nacka kommun har också valt att profilera sig som en e-hemtjänstkommun. Införandet av teknikstöd för äldre ska bidra till en förbättrad livskvalitet genom ökad trygghet och säkerhet.

Stort behov av korttid och avlastningsplatser

Idag har äldreomsorgen 40 abonneringsplatser avseende korttid och avlastningsplatser inom kommunen. Utöver dessa köper äldreomsorgen f.n. sex platser utanför kommunen för att tillgodose behovet. Viktigt att det finns *rätt stöd* utifrån kundens behov för att säkerställa en trygg och säker äldreomsorg samt en budget med *volyms och kostnadskontroll*. Därutav pågår en tilläggsupphandling för närvarande för att säkerställa behovet. Konsekvensen av att behovet av korttidsplatser är större än abonnerade platser innebär att kunder ibland får ligga kvar på sjukhus när de är färdigbehandlade i avvaktan på en ledig korttidsplats. När tilläggsupphandlingen är klar kommer det förhoppningsvis bli ett bättre flöde i vårdkedjan.

Årsprognos för ekonomiskt utfall

Årsprognosneden för äldrenämnden är ett ekonomiskt utfall i linje med budget. Antalet boende inom särskilt boende har ökat under våren och prognosneden bygger på att ökningen kommer att fortsätta öka och inom det området prognostiseras ett underskott på 5 miljoner kronor. Det kompenseras genom prognostiseraade överskott inom andra områden, främst korttidsvård och anhörigbidrag.

Verksamhetssystemet Combine

Redovisningen gäller för investeringsprojektet som helhet och kostnaderna delas lika mellan socialnämnden och äldrenämnden. Upparbetad kostnad t.o.m. april månad är cirka 38,0 mnkr med prognos för 2015 på cirka 45,8 mnkr. Det innebär att projektet kommer att överskrida tilldelad investeringsram med cirka 5 mnkr för 2015. Projektet kommer inte att vara slutfört till december 2015.

Vitala delar återstår att utveckla/införa innan verksamhetssystemet är i full drift. Även de processer som har gått i drift (funktionsnedsättning, IFO vuxna och familjerätten och äldreprocessen) saknar bl.a. de delar som stödjer kunden, t.ex. ”min sida” och som stödjer anordnare, t.ex. digital rapportering. Tills vidare innebär det att projektet har kostnader t.ex. för manuell inrapportering av anordnares uppgifter. När verksamhetssystemet är i drift och fullt ut infört ska det leda till högre rättssäkerhet, ökad tillgänglighet och t.ex. effektivare rapportering och uppföljning. För att kunna uppnå detta krävs hårt stydda processer som det är svårt att göra avsteg från.

Överförmyndarnämnden

Tillgången på gode män är fortsatt god. Den årliga enkäten kommer liksom tidigare år att genomföras i maj/juni och resultatet från denna redovisas i samband med bokslutet för tertial 2. I april genomfördes ett informationsmöte med gode männen. Mötet var mycket välbesökt. Överlag var de närvarande positiva. Läget vad gäller granskning av årsräkningar är gott. Nästan alla årsräkningar bedöms vara granskade till halvårsskiftet. Därmed är inte allt klart. Gode män som fått anmärkningar på sina årsräkningar ska inkomma med kompletteringar som ska granskas.

Överförmyndarnämnden redovisar ett överskott efter årets första fyra månader.
Årsprognosens pekar mot ett resultat i balans.

Bilaga

Verksamhetsstatistik för Välfärd samhällsservice

Eva Olin
Ekonomidirektör

Maria Karlsson
Redovisningsexpert

Verksamhetsstatistik T1 2015 Välfärd samhällsservice

Individ- och familjeverksamheten

Beroendeverksamheten

Nacka Beroendemottagning

Klient/Besök	T1 2015	K	M	T1 2014	Kommentar
Antal klienter	121	62	59	93	
Antal besök	366	205	161	163	Exklusive ÅP grupp och Anhörigprogram grupp

Insatstyp	T1 2015	K	M	T1 2014	Kommentar
Missbruksbedömning	23	17	6	-	Inkl. ADDIS
Missbruksutredning	-	-	-	-	
Motivationshöjande insatser	74	30	44	-	MI och R & S
Anhörigstödsprogram	10	7	3	17	2 avbrutit, närvaro 87 % fram till idag, grupp ännu ej avslutad
Programbaserad öppenvårdsbehandling (individuellt)	39	14	25	-	HAP, ÅP grupp och ÅP individuellt
Programbaserad öppenvårdsbehandling (grupp)	9	-	-	-	ÅP grupp, 3 avbrutit och 80 % närvaro
Eftervårdsbehandling	-	-	-	11	
Vårdplaneringsmöten	2	1	1	-	SIP
Uppsökande och motiverande insatser	-	-	-	-	
Bistånd individuell behandling	12	6	5	-	
Totalt	169	75	84	28	
Case Manager	11	5	6	-	Antalet besök/mötten har inte registrerats.

MiniMaria

Klient/Besök	T1 2015	F	P	T1 2014	Kommentar
Antal klienter	87	30	57	90	
Antal besök	169	54	115	283	

Klienter fördelad per insats

Insatstyp	T1 2015	F	P	T1 2014	Kommentar
Missbruksbedömning	52	19	33	54	
Missbruksutredning	2	-	2	2	
Råd och stöd ungdom	21	6	15	-	
Råd och stöd föräldrar	4	3	1	-	
Missbruksbehandling	11	2	9	-	Inklusive ÅP
Eftervård	5	-	5	-	Ungdomsvård/Ungdomskont rakt
Totalt	95	30	65	56	

Socialpsykiatrin

Boendestöd, gruppboenden och stödboendet

Insatstyp	T1 2015	K	M	T1 2014	Kommentar
Beställda boendestödstimmar	5 148	-	-	4 761	
Utförda boendestödstimmar	4 296	-	-	3 888	
Boendestödklienter/månad	113	74	42	112	
Nya klienter	6	5	1	9	
Avslutade klienter	4	2	2	9	
Antal boende på Gruppstad	12	3	9	12	
Antal boende i Stödboendet	9	5	4	10	

Träfflokaler

Insatstyp	T1 2015	F	P	T1 2014	Kommentar
Café Lyktan. Antal besök under perioden	397	143	254	567	
Träffpunkten: Antal besök under perioden	444	160	344	511	
Antal besök aktiviteter utanför träfflokal	137	73	64	178	Under T1 2015 anordnades 33 aktiviteter. Under T1 2014 anordnades 36 aktiviteter.
Annexet: Antal besök under perioden	224	-	-	148	

Socialpedagogiska insatser

Insatstyp	T1 2015	F	P	T1 2014	Kommentar
Mottagande nyanlända					
Antal vuxna	6	4	2	-	Finns inga jämförelsesiffror från föregående år.
Antal barn	14	5	9	-	Samma som ovan.
Korsbergavägen					
Antal boende	9	2	7	-	Samma som ovan.
Antal boendedagar i snitt	30	-	-	-	Samma som ovan.
Genomgångsboendet					
Antal boende vuxna	10	7	3	-	Samma som ovan.
Antal boende barn	10	4	6	-	Samma som ovan.

Familjeverksamheten

Insatstyp	T1 2015	F	P	T1 2014	Kommentar
Familjebehandling	38	14	24	42	
Familjerådgivning	85	-	-	71	Varav 43 nya
Familjepedagogiska uppdrag	1	1	-	2	
Familjestöd	9	3	6	11	
Familjestöd: Antal behandlare/ärende	2/6 1/3	-	-	-	
Familjestöd: Antal pågående ärenden	7	-	-	-	
Nätverksmöten: Antal familjer	21	6	15	18	28 möten
Nätverksmöten: Antal pågående ärenden	10	-	-	9	
Trappansamtal	4	3	1	1	

Alternativ till våld (ATV)

Insatstyp (service)	T1 2015	K	M	T1 2014	Kommentar
Antal ärenden	53	19	34	35	7 nya, 9 avslutade under perioden.
Antal fullföljda ärenden	51	19	32	-	
Antal avbrutna ärenden	2	-	2	-	1 blev svårt sjuk, 1 ej motiverad.
Insatstyp (bistånd)	T1 2015	K	M	T1 2014	Kommentar
Antal ärenden	0	-	-	-	Inga uppdrag på bistånd. Finns uppdrag inom ramen för familjebehandling. Registrering bör ses över.

Fritext: Varifrån klienterna kommer: 7 nya uppdrag, övriga redovisade i årsbokslutet 2014.

Familjcentral och öppen förskola

Insatstyp	T1 2015	F	P	T1 2014	Kommentar
Familjcentralen: Antal besök	1 154	-	-	2 712	BVC har inga föräldragrupper längre vilket nu märks i besöksstatistiken.
Råd och Stöd: Antal samtal	44	9	7	23	Gäller 16 aktuella familjer.
Familjcentralen: Antal grupper	4	-	-	5	2 babymassage, 1 bild, 1 mammagrupp.
Familjcentral: Antal personer som deltar i gruppverksamhet	29	-	-	-	29 vuxna med olika antal små barn.
Öppna förskolan Ektorp: Antal besök	2 720	-	-	-	Vuxna och barn, har ingen siffra för T1 2014.

Råd och stöd Familjeverksamheten och Ungdomsverksamheten

Insatstyp	T1 2015	F	P	T1 2014	Kommentar
Individuellt råd och stöd barn och unga					
Antal ärenden 7-18 år	32	18	14	-	2014 hette det ”individuell stödkontakt ej bistårdsbedömd” (se nedan).
Råd och stöd familj/föräldrar					Kommentar
Antal råd och stöd: 0-12 år	80	38	42	59	37 avslutade
Antal råd och stöd samtal i snitt 1,2,3,4 el 5	-	-	-	3,4	2,5 på avslutade
Antal råd och stöd: 13-18 år	96	47	49	123	
Antal råd och stöd i snitt 1,2,3,4 el 5	3	-	-	3,5	
Horisont: Antal ärenden	22	11	11	-	Nytt för 2015
Horisont: Antal samtal i snitt	-	-	-	-	För lite underlag (kort tid) för att呈现出 något.
Sammanlagt Råd och Stöd Antal familjer	T1 2015	F	P	T1 2014	Kommentar
Råd och Stöd	230	114	116	182	
Familjcentralen	16	9	7	-	Mer infor Familjcentralen (se ovan)
Sammanlagt Råd och Stöd	246	123	123	182	

Fritext: Varifrån familjer som sökt Råd och Stöd kommit.

- BUP 15 %
- Varit här förut 15 %
- Socialtjänst 17 %
- Skola 20 %
- Eget initiativ 28 %
- Vårdcentral 2,5 %
- BVC 2,5 %

Ungdomsverksamheten

Ungdomsgruppen

Insatstyp	T1 2015	F	P	T1 2014	Kommentar
Konsekvensprogram	3	1	2	4	
Ungdomstjänst	4	1	3	13	
Individuell kontakt med ungdomsbehandlare	27	12	15	69	2014 var det både bistånd och ej bistånd. Ej bistånd ligger 2015 under Råd och Stöd BoU.
Medling	21	6	15	6	
ART/RePulse	8	2	6	3	
Stöd till Brotsutsatta	80	46	34	92	
Boman	8	5	3	4	Fler unga vuxna 20+ år
Barn till Missbrukare (BTM)	1 grupp	3	2	1 grupp	
Barn till föräldrar med psykisk ohälsa (BOPS)	-	-	-	1 grupp	För få som ville gå i grupp. Erbjöds istället individuellt stöd och Beardslee.
Skilda världar	1 grupp	2	5	1 grupp	
Cope	1 grupp	-	-	1 grupp	20 föräldrar (9 män, 11 kvinnor).
Separerade föräldrar (BIFF)	-	-	-	2 grupper	För få som ville gå i grupp. Erbjöds istället föräldraträff Skilda världar och individuellt föräldrastöd.
ABC	-	-	-	-	Påbörjas i höst via UV/FV.
KOMET	-	-	-	-	Påbörjas i höst via Horisont.
Familjestöd under utredning	3	-	3	2	
Speciallösning	2	1	1	6	Inga nya då avtal sagts upp.
Beardslees Familjeintervention	4	2	2	-	Familjer som lever med missbruk eller psykisk ohälsa. Nytt för i år.

Polarna Nacka

Antal insatser under polarpassen	T1 2015	F	P	T1 2014	Kommentar
Aktivt möte	1 539	502	1 037	1 039	Fler pojkar ute på kvällstid offentlig plats.
Lugna/avstyra bråk	6	-	-	11	
Hemkörning	23	-	-	21	
Alkoholrelaterat	5	-	-	4	
Misshandel	0	-	-	0	
Sjukvårdsinsats	3	-	-	0	Livräddande och brandinsats (hus brann ner).
Rymningar	1	-	-	0	

Polarna Nacka: polarungdomar, arbetspass, fortbildningstillfällen

Antal insatser	T1 2015	F	P	T1 2014	Kommentar
Antal rekryter	33	-	-	20	
Antal nyrekryteringar	-	-	-	-	Klart i maj.
Avhopp/avslut	0	-	-	1	
Aktiva Polare	20	8	12	19	
Fortbildningskvällar	3	-	-	3	
Antal polarpass	28	-	-	25	
Polarutbildningar (läger)	1	-	-	1	

Arbets- och fritidsverksamheten

Arbetscentrum

Insatstyp	T1 2015	T1 2014	Kommentar
Öppenverksamhet/jobbsökaraktiviteter	15	Fanns ej	Jobbsökarkurs och drop-in
Kartläggningsprogram: Kompetensen Individuellt datastöd. Hälsoprofil	Hela uppdraget är borttaget		
Arbetsprövning	9	21	Minskning pga. Att AFE har ändrat uppdraget och karriärvägledarna väljer att använda andra uppdrag som har längre utförandet.
Insats praktik/arbetsträning	93	72	Avslutade uppdrag: 17. Arbete: 10 (5 kvinnor, 5 män). Studier: 2 (1 kvinna, 1 man). Åter uppdragsgivare: 5 (1 kvinna, 4 män).
Karriärgallerian	67 personer 192 aktiviteter 188 evenemang	-	Finns i separat redovisning
Sommarverksamheten	-	-	Rapporteras vid T2
Offentligt skyddat arbete	27	47	Under förra året påbörjades ett arbete med att avsluta OSA som har varit i anställningen på flera år. Detta för att ta bort inläsningseffekten. Efter årsskiftet har AC meddelat AF att de kan påbörja anvisa nya OSA men hittills har AF inte hunnit med nya anvisningar därfor uppstår den låga siffran.
Statliga insatser unga (studieförberedande praktik)	15	3	Behovet har kartlagts som större och fler uppdrag har skickats in.
Sysselsättning SPT	14	17	Överlag minskning av antal uppdrag från uppdragsgivare samt utökning av antal utförare. Bättre marknadsföring som åtgärd.
Lönebidrag	0	0	
Trygghetsanställning	17	16	
FAS 3	33	41	Bättre marknadsföring är planerad och arbetet är på gång.
Arbeta med din närmiljö	22	5	Inga nya uppdrag initieras från AFE.
Feriearbete	-	-	Rapporteras vid T2.

Idrottsdriftenheten

Nyckeltal för uppdraget drift av idrottsanläggningar T1 2015	Målvärde	Utfall
Andel av nyttjare som anser att respektive idrottsanläggning är tillgänglig, %	≥80	77
Andel av nyttjare som anser att de får ett bra bemötande av den personal de möter på idrottsanläggningarna, %	≥80	77
Andel av nyttjare som anser att de känner sig trygga på och i anslutning till respektive idrottsanläggning, %	≥80	83
Andel av nyttjare som anser att respektive idrottsanläggning är en välskött och en attraktiv idrottsanläggning; %	≥80	85
Andel av föreningar med tider i idrottsanläggningar som anser att respektive idrottsanläggning är en välskött och en attraktiv anläggning, %	≥80	57
Andelen medborgare som anser att kommunens insatser för utrustning och skötsel av idrotts- och motionsanläggningar sköts bra, %	≥86	86

Kulturverksamheten

Nacka musikskola

Statistik	T1 2015	T1 2014
Antal ämnen	62	62

Konsertstatistik	T1 2015	T1 2014
Antal medverkande barn och ungdomar	371	500
Antal publik	1 008	1 864
Antal konserter	8	12

Biblioteken

Biblioteket i Forum	T1 2015	T1 2014	Kommentar
Öppethållande (timmar)	1 035	1 036	Samma öppettider 2015 jmf 2014
Utlån	46 560	43 902	
Besök	171 751	161 883	*

Fisksätra Bibliotek	T1 2015	T1 2014	Kommentar
Öppethållande (timmar)	833	855	Samma öppettider 2015 jmf 2014
Utlån	16 570	15 720	
Besök	51 395	65 051	*

Orminge Bibliotek	T1 2015	T1 2014	Kommentar
Öppethållande (timmar)	904	919	Sammaöppettider 2015 jmf 2014
Utlån	34 505	35 007	
Besök	57 039	61 813	*

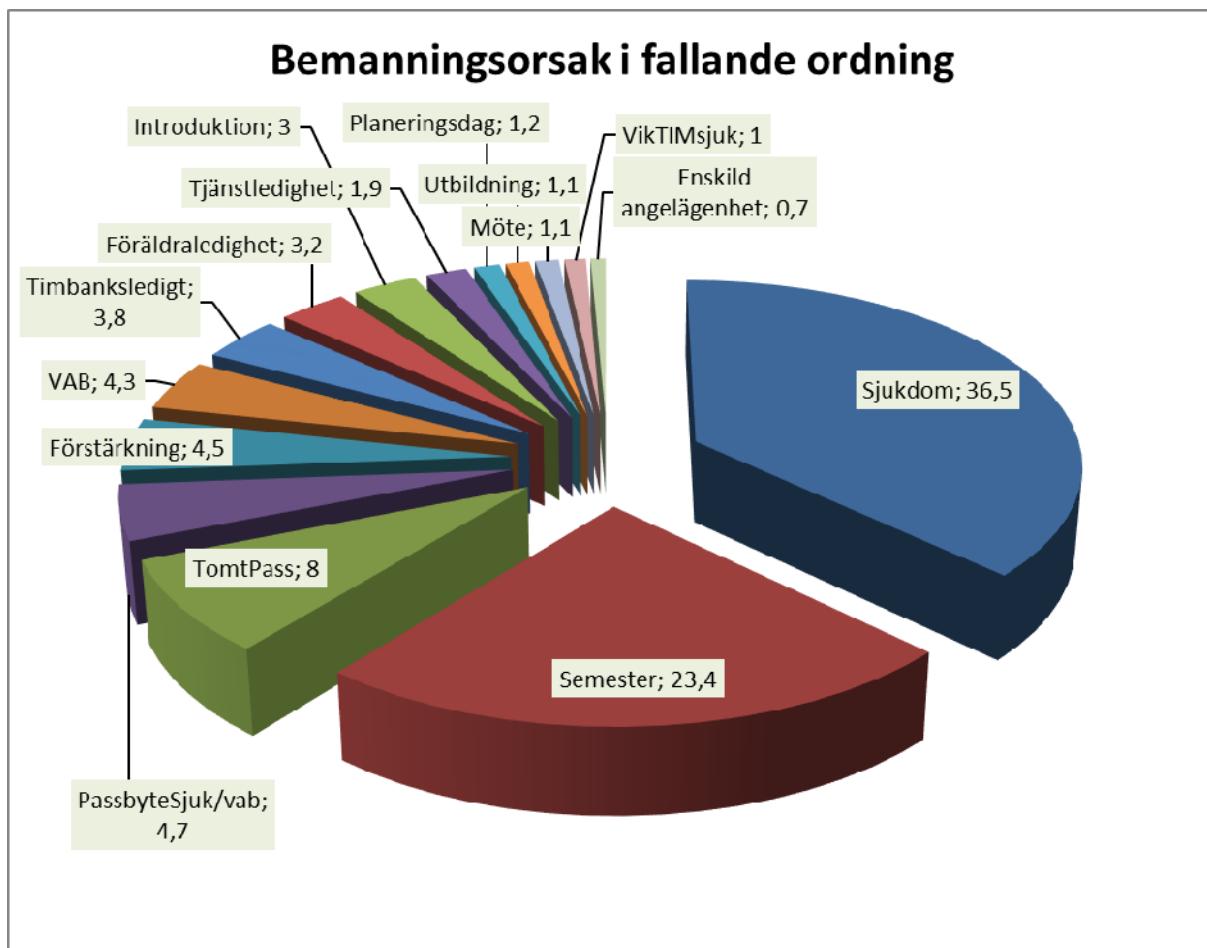
*Av samtliga 6 bibliotek i Nacka är det enbart Nacka Forum bibliotek som ökar besöksantal. Utlån har ökat sammanlagt. Biblioteken har gemensamt tagit fram en strategi så att besökarna lockas att låna fler böcker och media.

Nacka kulturcentrum

Mål enligt avtal med nämnd	T1 2015	T1 2014
Antal besökare ska minst uppgå till 880 000 per år (medeltal av besök 2008/2009)	443 380	406 386
Antal aktörer ska minst uppgå till 25 per år	36	25
Antal deltagare i offentliga arrangemang	39 176	47 781
Nyttjandegraden av lokalerna ska minst uppgå till 70 %	72 %	76 %
Antalet utställningsveckor ska uppgå till minst 40/år	13	13

Bemanningsenheten

Vanligast bemanningsorsak	T1 2015	T1 2014
Sjukdom	36,5	33,5
Semester	23,4	21,9
TomtPass	8,0	14,2
Passbyte Sjuk/VAB	4,7	5,0
Förstärkning	4,5	5,3
VAB	4,3	4,4
Timbanksledigt	3,8	5,0
Föräldraledighet	3,2	1,8
Introduktion	3,0	2,5
Tjänstledighet	1,9	0,9
Planeringsdag	1,2	1,1
Utbildning	1,1	-
Möte	1,1	0,8
VikTIMsjuk	1,0	-
Enskild angelägenhet	0,7	-

Omsorgen, Personligt ombud, Anhörigstöd

Daglig verksamhet

Antal platser	T1 2015	T1 2014	T1 2013	T1 2012
Interna platser, LSS beslut	46	49	55	69
Externa platser, LSS beslut	26	28	23	21
Interna platser, SOL beslut	1	2	3	3
Externa platser, SOL beslut	0	1	5	1
Totalt	73	80	86	94
Omsorgstagare per nivå	T1 2015	T1 2014	T1 2013	T1 2012
Nivå 1	2	2	16	24
Nivå 2	3	5	7	9
Nivå 3	14	12	5	9
Nivå 4	11	11	12	11
Nivå 5	13	15	15	16
Nivå 6	3	4	-	-
Interna SOL	1	2	3	3
Externa	26	29	28	22
Totalt	73	80	86	94
Tomplatser	T1 2015	T1 2014	T1 2013	T1 2012
Björknäs	1	0	-	-
Eken	0	0	-	-
EKO Visa	2	1	-	-
Skapa	9	8	-	-
Kärrtorp/Knarrnäs	5	0	-	-
Eko kultur	5	6	-	-
Antal tomtplatser av 95 platser totalt	22	15	9	1

Gruppbostäder/boenden

Antal platser	T1 2015	T1 2014	T1 2013	T1 2012
Fisksätra gruppstad	16	16	16	16
Bergåsens serviceboende	10	9	9	9
Skymningsvägens gruppstad	6	6	6	6
Bråvallavägen/Kvarnvägens gruppboende*	5	-	-	-
Vattenverksvägens gruppboende**	6	6	6	-
Totalt	43	37	37	31
Omsorgstagare per nivå	T1 2015	T1 2014	T1 2013	T1 2012
Nivå 1	1	3	3	4
Nivå 2	5	3	3	1
Nivå 3	8	7	7	8
Nivå 4	15	16	17	12
Nivå 5	14	8	7	6
Totalt	43 (1 tomtplats)	37	37	31

*Ny verksamhet från 1 september 2011, avslutas 2012-05-02. Åter övertagen juli 2014.

**Ny verksamhet från 1 januari 2013.

Nyckelvikens korttidshem

Omsorgstagare per nivå	T1 2015	T1 2014	T1 2013	T1 2012
Nivå 1	5	4	6	6
Nivå 2	6	6	10	11
Nivå 3	13	15	12	13
Externa	12	12	12	10
Totalt	36	37	40	40
Antal platser	10	10	10	10
Beläggning (totalt 10 platser)	6,5	6,7	10,5 inklusive helgkortis	6,3

Personligt ombud

Drivs i samarbete med Värmdö kommun	T1 2015	T1 2014	T1 2013	T1 2012
Totalt antal klienter	82	63	77	61
Antal män	36	23	38	31
Antal kvinnor	46	40	39	30
Antal nya klienter som avslutats under perioden	2	3	1	1
Antal nya klienter som fortfarande är pågående	17	17	23	11

Anhörigstöd klientkontakter

Demensjuksköterska	Kvinnor	Män	T1 2015
Telefonsamtal	171	89	260
Enskilda samtal	15	5	20
Hembesök	8	3	11
Totalt	194	97	291
Anhörigstöd under 65 år	Kvinnor	Män	T1 2015
Telefonsamtal	41	7	48
Upprepade samtal, totalt antal samtal	9	2	11
Hembesök	1	0	1
Totalt	51	9	60
Anhörigstöd över 65 år	Kvinnor	Män	T1 2015
Telefonsamtal	67	23	90
Hembesök/enskilda samtal	4	2	6
Totalt	71	25	96

Personlig assistans

Statistik	T1 2015	T1 2014	T1 2013	T1 2012
Antal ärenden assistans FK	21	21	21	26
Antal ärenden LSS	64	70	71	65
Antal ärenden SOL	3	3	5	4
Antal ärenden omsorg kväll/natt	35	32	0	0
Totalt	121	126	97	95
	T1 2015	T1 2014	T1 2013	T1 2012
Antal utförda timmar SOL	136	1 070	1 245	489
Antal utförda timmar LSS	9 378	9 032	10 988	11 017
Antal utförda timmar FK	34 462	33 289	36 346	45 830
Antal utförda timmar Barnomsorg annan tid	5 012	4 992	0	0
Totalt	48 988	48 383	48 579	57 336
	T1 2015	T1 2014	T1 2013	T1 2012
Antal tillsvidareanställda	29	36	45	49
Antal timavlönade HÖK	0	0	20	32
Antal PAN assistenter	102	109	86	77
Antal PAN anhörigvårdare	39	37	34	39
Antal outbildade barnskötare	40	32	0	0
Totalt	210	214	185	197

Nacka seniorcenter

Nacka seniorcenter TI 2015

Seniorcenter	Antal platser	Antal lägenheter	Inriktning	Dagverksamhet	Korttidsboende	Hemtjänst
SC Ektorp	116	116	Somatisk och demens	Ja	Nej	Nej
SC Talliden	46	45*	26 demens	Nej	Nej	Ja
SC Sofiero	41	40*	10 demens	Ja	Nej	Nej
SC Sjötäppan	61	57*	Somatisk och demens	Ja	Nej	Nej
SC Älta	20	18*	Somatisk	Nej	Nej	Nej
NSC Totalt	284	276	-	-	-	-

*Parboende är möjligt

Seniorcenter	Antal dagar med ersättning 0 kr	Snittid för tomplats under året	Medelchecknivå demens	Medelchecknivå omvårdnad	Medelchecknivå totalt	Gäster i dagverksamhet snitt/mån
SC Ektorp	281	26,00	3,90	2,90	3,00	260
SC Talliden	163	36,25	3,62	3,09	3,33	-
SC Sofiero	121	27,44	3,90	3,04	3,25	271
SC Sjötäppan	47	13,80	4,00	3,30	3,65	196
SC Älta	0	0,00	-	3,30	3,30	-
NSC Totalt	612	-	-	-	-	-

Nacka seniorcenter TI 2014

Seniorcenter	Antal platser	Antal lägenheter	Inriktning	Dagverksamhet	Korttidsboende	Hemtjänst
SC Ektorp	116	116	20 demens	Ja	Nej	Nej
SC Talliden	46	45*	14 demens	Nej	12 platser	Ja
SC Sofiero	41	40*	10 demens	Ja	Nej	Nej
SC Sjötäppan	59	57*		Ja	Nej	Nej
SC Älta	20	18*	Säbo	Nej	Nej	Nej
NSC Totalt	282	276	-	-	12 platser	-

*Parboende är möjligt

Seniorcenter	Antal dagar med ersättning 0 kr	Snittid för tomplats under året	Medelchecknivå demens	Medelchecknivå omvårdnad	Medelchecknivå totalt	Gäster i dagverksamhet snitt/mån
SC Ektorp	121	17,40	3,80	2,95	3,38	313
SC Talliden	178	34,57	3,25	2,98	3,09	-
SC Sofiero	92	27,20	3,36	3,00	3,18	219
SC Sjötäppan	40	7,85	4,00	3,04	3,52	193
SC Älta	101	16,83	-	3,10	3,10	-
NSC Totalt	532	-	-	-	-	-

§ 144

Dnr KFKS 2015/288-040

Exploateringsredovisning tertialbokslut I 2015 - beslut om ny budget för 7 stadsbyggnadsprojekt

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige fastställer exploateringsbudgeten och ökar den totala investeringsbudgeten med 9,3 miljoner kronor enligt redovisade revideringar.

Ärendet

Exploateringsverksamheten omfattar 202 stadsbyggnadsprojekt som tillsammans har syftet att ge förutsättningar för fler bostäder och verksamhetslokaler i kommunen. 2015 väntas 15 projekt avslutas. Senaste budgetjusteringen gjordes i samband med tertialbokslut 3 för 2014. Sammantaget för projektportföljen föreslås en budgetändring så att nettokostnaden ökar med 9,3 miljoner kronor. För sju projekt föreslås budgetförändringar. Den största budgetförändringen berör projekten Norra Skuru där kostnaderna ökar med 19,3 miljoner kronor till följd av nya kalkyler i samband med detaljprojekteringen och projektet Tollareängen där nya markvärderingar visar på större försäljningsintäkter än tidigare vilket gör att projektet netto förändras med +16,2 miljoner kronor.

Handlingar i ärendet

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott den 12 maj 2015 § 85

Exploateringsenhetens tjänsteskrivelse den 27 april 2015

Bilaga 1, Projekttabell, alla projekt

Bilaga 2, Projekttabell, projekt med ny budget

Bilaga 3, Projektbeskrivning för projekt med ny budget

Bilaga 4, Projektlista

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott den 12 maj 2015 § 85

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott föreslog kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige fastställer exploateringsbudgeten och ökar den totala investeringsbudgeten med 9,3 miljoner kronor enligt redovisade revideringar.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Yrkanden

Mats Gerdau (M) yrkade bifall till stadutvecklingsutskottets förslag.

Rolf Wasteson (V) yrkade, med instämmande av Sidney Holm (MP), att projekten Österleden (9130) och Morningside Marina (9535) skulle avslutas.

Christina Ståldal (NL) yrkade att projekten Morningside Marina (9535) och Alphyddan (9228) skulle avslutas.

Beslutsgång

Kommunstyrelsen avslog Rolf Wastesons yrkande.

Kommunstyrelsen avslog Christina Ståldals yrkande.

Kommunstyrelsen beslutade i övrigt i enlighet med Mats Gerdaus yrkande.

Reservationer

Rolf Wasteson reserverade sig mot beslutet och ingav följande.

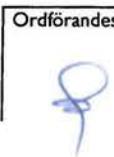
”Vänsterpartiet vill att projekten Morningside marina och Österleden utgår ur beslutet. Morningside är ett projekt för ett exklusivt boende utan kollektivtrafik på nära håll. Det är dåligt för miljön och det är också dåligt ur ett jämställdhetsperspektiv – det är ofta kvinnor som åker kollektivt, även bland den grupp män som detta projekt vänder sig till. Österleden är ett projekt som bygger på ökat bilåkande. På sikt kommer bilåkandet att minska i regionen av miljö- och resursskäl. Redan nu måste istället satsning göras på kapacitetsstark och bekväm kollektivtrafik. Projekt av den här typen fungerar som gökungar som tränger ut dessa nödvändiga satsningar.”

Protokollsanteckningar

Hans Peters (C) lät anteckna följande för Centerpartiets kommunstyrelsegrupp.

”Vi vill passa på att flagga upp för att vi är mycket tveksamma projekten Jarlabergsvägen 4 (9251) och Furuvägen i Finntorp (9252).

När det gäller projektet Morningside Marina så kommer vi att ta ställning till det efter pågående samrådsprocess.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
 Kommunstyrelsen

Sidney Holm lät anteckna följande för Miljöpartiets kommunstyrelsegrupp.

”Exploateringsredovisningen grundar sig på den av Alliansen beslutade budgeten som Miljöpartiet inte ställt sig bakom. I Miljöpartiets budgetförslag som avslogs var det flera stora exploateringar som inte fanns med och där vi i olika sammanhang har yrkat avslag av ekologiska, ekonomiska och sociala hållbarhetsskäl. Miljöpartiet har från första början varit emot Kvarnholmsförbindelsen och omfattningen av gatu- och VA utbyggnaden på Älgö, äventyr som slukar alldelens på tok för mycket pengar, är ekologiskt ohållbara i sin exploatering av skyddsvärd miljö och tränger ut andra mer prioriterade projekt. Dessutom blir miljöskulden i dessa exploateringar också orimligt stor. Älgö är redan i slutfasen och är tyvärr inte mycket att göra någonting åt. Österleden (9130) och Morningside Marina i nuvarande utformning (9535) vill Miljöpartiet helt ska utgå. På den mark som Nacka kommun idag har reserverat för Österleden skulle man t.ex. kunna bygga 500 nya studentlägenheter.

I det ursprungliga skissförslaget från ägaren till Morningside Marina fanns det 4-5 två våningar höga flerbostadshus jämte souterräng. Miljöpartiet uttryckte redan då en skepsis över att exploateringen skulle kunna bli ekonomiskt lönsam. Våra farhågor besannades när man sedan helt plötsligt ville kraftigt utöka exploateringen med hänvisning till den ekonomiska bärkraften i projektet.

Angående Kvarnholmsförbindelsen står det i tjänsteskrivelsen att exploateren bidrar med 165 mnkr till själva bron och kommunen betalar 181 mnkr. Detta är felaktigt och har påpekats vid ett flertal tillfällen. Bidraget på 165 mkr är ett exploateringsbidrag från byggherrarna på Kvarnholmen som inte är kopplat till att bygga en bro. Kommunen har här valt att bekosta andra nödvändiga byggnationer själv och lägga hela exploateringsbidraget på brobygget.”

Christina Ståldal lät anteckna följande för Nackalistans kommunstyrelsegrupp.

Den kommunala revisionen har upprepade gånger påpekat att eniktig rutin vid t ex exploateringsredovisningar är att alltid ha med ursprungsbudgeten för alla projekt. Det ger politikerna den viktiga möjligheten att lättare se hur ekonomin i projekten utvecklas, ställa frågor och forma sina beslut utifrån helhetsbedömningen över tid. Nackalistan är frågande och kritiska till varför detta ännu inte har implementerats i redovisningar som i detta ärende.

Nackalistan vill att följande projekt utgår: Kvarnholmsförbindelsen kan inte längre utgå från vår lista eftersom bygget är ett faktum och snart klart; förnyelseområdet i Älgö har och är ett sorgligt kapitel där det finns massor att lära, förbättra och utveckla för framtida projekt i Nacka; för samtliga delar av projektet Nacka stad har Nackalistan en annan syn på Nackas utveckling i dessa delar med en mer måttlig expansion i en takt som invånare, trafik, miljö, infrastruktur och ekonomi tillåter; området Dalvägen är ett av flera

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
 Kommunstyrelsen

förnyelseprojekt där gatuavgifter och för stor exploateringsgrad kommer att bekostas av de boende till skyhöga kostnader vilket Nackalistan är kritiska till av demokratiska, juridiska, miljömässiga och ekonomiska skäl; Morningside Marina har brister ur trafiksäkerhetsskäl, ur barnperspektiv; gestaltningsmässiga skäl och ur demokrati- och miljösynpunkt; i projektet tunnelbana till Nacka är Nackalistan emot det långtgående avtal som ingicks med villkor som kommer att belasta Nackas invånare i decennier framåt; andra sådana ekonomiskt osäkra och sannolikt dyrbara projekt är upphöjningen av tvärbanan och terminalbygget vid Nacka Forum som inte innebär något tak för överstigande kostnader för Nackas del. Flera projekt kan vi ställa oss bakom. En del projekt ingår i den allmänna kritiken mot Nacka bygger stad. Exempel på detta är den stora utbyggnaden av Nacka strand och förtätningen i Järla.

Gunilla Grudevall-Steen (FP) lät anteckna följande för Folkpartitets kommunstyrelsegrupp.

”Vi från Folkpartiet är fortfarande mycket tveksamma till Morningside Marina, och kommer att ställning efter samrådet.”

Khashayar Farmanbar (S) lät anteckna följande för Socialdemokraternas kommunstyrelsegrupp.

”Vi ser återigen ett negativt netto på ca 9 Mnkr. Detta är en förändring mot budget jämfört med förra tertialen. Underlaget redovisar inte förändringar över tid längre än till tidigare tertialsbeslut. Det är något som vi socialdemokrater har efterlyst, men fortfarande saknas. Vår egen sammanställning visar på att över 100 av projekten blir dyrare än budget sett över en fyra-årsperiod. Nacka växer och moderaternas budskap är att exploateringsintäkterna kommer att finansiera en ansenlig del. Hur ska någon Nackabo kunna lita på moderaternas påståenden om detta när vi återigen ser att exploateringsbudgeten går back?”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Exploateringsredovisning tertialbokslut I 2015 - beslut om ny budget för 7 stadsbyggnadsprojekt

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige fastställer exploateringsbudgeten och ökar den totala investeringsbudgeten med 9,3 miljoner kronor enligt redovisade revideringar.

Sammanfattning

Exploateringsverksamheten omfattar 202 stadsbyggnadsprojekt som tillsammans har syftet att ge förutsättningar för fler bostäder och verksamhetslokaler i kommunen. 2015 väntas 15 projekt avslutas. Senaste budgetjusteringen gjordes i samband med tertialbokslut 3 för 2014. Sammantaget för projektportföljen föreslås en budgetändring så att nettokostnaden ökar med 9,3 miljoner kronor. För sju projekt föreslås budgetförändringar. Den största budgetförändringen berör projekten Norra Skuru där kostnaderna ökar med 19,3 miljoner kronor till följd av nya kalkyler i samband med detaljprojekteringen och projektet Tollareängen där nya markvärderingar visar på större försäljningsintäkter än tidigare vilket gör att projektet netto förändras med +16,2 miljoner kronor.

Verksamhetsbeskrivning

Omfattning och innehåll

Exploateringsredovisningen omfattar de stadsbyggnadsprojekt som exploateringsenheten genom kommunstyrelsen har ansvar för. Antal projekt är 202 stycken. Av dessa förväntas 15 avslutas under 2015. Nya projekt tillkommer när positivt planbesked har lämnats av miljö- och stadsbyggnadsnämnden eller när kommunen initierar stadsbyggnadsprojekt på egen mark.

Projektportföljen kommer att förändras de kommande åren då kommunen inleder förädlingen av den egna marken i stor skala. Ett flertal markanvisningsprojekt kommer därmed att starta.

Fördelningen av projekt

Projektyp	Aktiva	Ej startade	Till avslut 2015	Totalt
Förnyelseområde	21	3	7	31
Markanvisningsprojekt	16	32		48
Byggherreprojekt mm	76	39	8	123
Summa	113	74	15	202

Syfte och mål

Syftet med verksamheten är att ge förutsättningar för nyproduktion av bostäder och lokaler genom planläggning, utbyggnad av ny infrastruktur och nya fastighetsrättsliga förhållanden.

Organisation

Ansvaret för att bedriva verksamheten fördelas enligt en projektmodell som är gemensam för enheterna som verkar inom processerna miljö- och stadsbyggnad och teknik.

Allmänt om redovisningen

En mer detaljerad sammanställning för projekt med förslag till ny budget framgår av tabell i bilaga 2 och i projektbeskrivningarna för dessa projekt återfinns i bilaga 3.

Prognos för verksamheten

För projektportföljen vid utgången av tertial 1 är prognosen för inkomster/intäkter 2 721 miljoner kronor, utgifter om 3 599 miljoner kronor vilket ger att netto om minus 878 miljoner kronor. Avvikelsen från tidigare budget är minus 9,3 miljoner kronor.

Projekt med störst kostnadsprognos

TVå projekt har kostnader överstigande en kvarts miljard. Dessa har även de största nettokostnaderna.

Kvarnholmsförbindelsen

Målet för projektet är en ny förbindelse mellan Kvarnholmen och Nacka Centrum. Förbindelsen ska knyta ihop idag skilda stadsdelar och skapa en bättre infrastruktur för kollektivtrafik, biltrafik samt gång- och cykeltrafik. Projektet innehåller bro över Svindersviken, tunnel genom Ryssbergen och väg fram till Värmdöleden och Griffelvägen. Projektet innehåller ingen ny bebyggelse. Brons gestaltning är viktig för kustens riksintressen. Byggnationen av bron och tunneln pågår och de beräknas vara klara hösten 2015.

Den totala kostnaden för Kvarnholmsförbindelsen beräknas till 353 mkr. Explotatören bidrar med 165 mkr till bron. Nettokostnaden för kommunen blir därmed -188 mkr.

Älgö

Förnyelseområde med ca 540 fastigheter. Kommunen har ett statligt förordnande att höja standarden på vatten och avlopp inom området. Detaljplanen föreskriver att kommunen ska bygga ut VA och rusta upp vägarna. Sjövattenledning är dragen från Saltsjöbaden. Utbyggnad är i slutskedet. Alla tre utbyggnadsetapper är slutbesiktigade och klara. Debitering av gatukostnader pågår. Nettoprognosens är minus 229 miljoner kronor.

Projekt med behov av ny budget, kostnadsökning

Norra Skuru [9104]

Efter att detaljplanen vunnit laga kraft slutfördes detaljprojekteringen. Denna visar att området blir betydligt dyrare att bygga ut än tidigare beräknat. Fördyrningen har främst att göra med terrängförhållandena och att det krävs stödmurar i större utsträckning än tidigare beräknat. Idag görs alltid detaljprojekteringen innan planen antas vilket gör att i mer moderna projekt så är kostnaderna mer kända innan antagandet av detaljplanen. Så var dock inte fallet med Norra Skuru. Nettot förändras från +12 miljoner kronor till -7 miljoner kronor.

Nacka Stad [9230]

Samordningsprojektet Nacka Stad levererar övergripande utredningar som möjliggör planeringen och genomförandet av Nacka Stad. Här ingår bl a strukturplanen och genomförandeplaneringen. Ytterligare 6,3 miljoner kronor begärs för att slutföra projektet.

Dalvägen Gustavsviksvägen [9420]

Förnyelseområdet i sydöstra Boo planläggs och samråd planeras till sommaren. Området är stort med 210 befintliga fastigheter. En första budget begärdes i ett mycket tidigt skede efter Start-PM. Nu är en fördjupad förstudie genomförd för att få fram relevanta kalkyler inför samrådsförslaget till gatukostnadsutredning. Både kostnader och intäkter beräknas nu öka men projektnettott förändras med endast -3,9 miljoner kronor. Projektets intäkter beräknas nu till 191 miljoner kronor och utgifterna till 213 miljoner kronor. Projektets netto blir därmed -21,5 miljoner kronor. En detaljprojektering kommer att genomföras innan granskningen av detaljplanen och gatukostnadsutredningen.

Verksamhetsområde Kil [9425]

Fler utredningar än beräknat har krävts för att kunna sammanställa programmet, vilket är ett samprojekt med Värmdö kommun. Bland annat har dagvattenfrågan visat sig vara komplicerad liksom trafikfrågan. Projektets netto påverkas med -600 000 kronor. Projektets totalnetto blir därmed -2,7 miljoner kronor.

Projekt med behov av ny budget, intäktsökning

Tollareängen [9406]

Planarbetet har återupptagits efter att planarbetet pausats i ett sent skede. Planen står inför antagande och förhandlingarna om exploateringsavtal är inne i ett slutskede. Nya markvärderingar pekar på ett större överskott än tidigare beräknat till följd av ökade markförsäljningsintäkter. Nettot påverkas med +16,2 miljoner kronor jämfört med tidigare beslutad budget och projektet netto blir därmed +21,3 miljoner kronor.

Projekt med behov av ny budget; ingen budget sedan tidigare

Samordning Henriksdal [9236]

Samordningsprojektet hanterar genomförandefrågor kopplade till programmet för Henriksdal så som bussomstigningen, om- och tillbyggnad av reningsverket, trafikplats Henriksdal och kommunikation, avtal och samordning mellan olika involverade aktörer. När programmet är antaget och detaljplaneringen påbörjas kommer samordningsprojektet att hantera samordningsbehovet mellan de ingående stadsbyggnadsprojekten i Henriksdal. Nu begärs en första budget med ett netto om -3,3 miljoner kronor.

Södra Nacka Strand dp 4, etapp I [9239]

Projektet är en etapp inom Nacka Strand och innehåller byggrätter inom Carlyles fastigheter. En kortare vägdragning ingår i projektet och den möjliggör åtkomsten till framtida kommunala byggrätter som inte planläggs inom denna etapp. Carlyle bekostar de interna resurserna och planarbetet. VA-intäkterna beräknas till 14 miljoner kronor. Projektet beräknas göra ett netto om +7,8 miljoner kronor.

Bilagor

Bilaga 1, Projekttabell, alla projekt

Bilaga 2, Projekttabell, projekt med ny budget

Bilaga 3, Projektbeskrivning för projekt med ny budget

Bilaga 4, Projektlista

Gunilla Glantz
Stadsbyggnadsdirektör

Ulf Crichton
Exploateringschef

Projnr	Proj beskrivning	Projektkalkyl			Netto utgifter					Summa netto	Tidigare beslut (Beslutade budget T3 2014 och tidigare).netto	Avvikelse jämfört med tidigare beslut netto	Proj avslut år	Not					
					Varav														
		Ink/int	Utg	Netto	Gata / Park	VA	Planläggning	Mark exkl.markink											
	Summa total projektalkyler tkr	2 720 969	-3 599 154	-878 184	-841 335	-246 793	-130 562	-58 501	-1 277 192	-868 899	-9 286								
	Summa projekt under genomförande	1 866 163	-2 589 292	-723 129	-683 499	-186 220	-59 197	-44 260	-973 175	-703 843	-19 286								
	Summa projekt under planläggning	854 806	-1 009 862	-155 055	-157 836	-60 574	-71 365	-14 241	-304 016	-165 056	10 000								
	Projekt under genomförande																		
	9104 Norra Skuru [9104]	96 197	-103 583	-7 386	-44 206	-10 898	-4 360	-4 422	-63 896	11 900	-19 286	2019							
	9145 Sickla köpkvarter och industriområde [9145]	8 447	-28 883	-20 436	-16 341	-2 266	-1 829	0	-20 436	-20 436	0	2017							
	9151 Kvarnholmen [9151]	593 951	-604 331	-10 380	-6 045	-2 098	-2 237	0	-10 380	-10 380	0	2027							
	9164 Saltsjögåvärn [9164]	4 669	-6 308	-1 639	-638	396	-890	-507	-1 639	-1 639	0	2015							
	9171 Finnaboda Varv [9171]	11 031	-8 415	2 616	-6 436	7 815	144	-318	1 205	2 616	0	2019							
	9183 Barnhemsvägen [9183]	3 884	-6 930	-3 046	-3 909	249	-126	0	-3 786	-3 046	0	2015							
	9184 Marinstaden [9184]	18 778	-20 592	-1 814	-521	-1 045	-248	0	-1 814	-1 814	0	2017							
	9192 Forum Nacka [9192]	33 508	-35 089	-1 580	-4 335	3 516	-775	-18	-1 613	-1 580	0	2016							
	9196 Norra Sickla gemensamma anläggningar, beslutade anläggningar [9196]	30 062	-52 011	-21 949	-29 675	0	7 725	0	-21 949	-21 949	0	2018							
	9208 Sofieberg [9208]	278	-1 945	-1 668	-1 242	-220	-190	-16	-1 668	-1 668	0	2015							
	9214 Kvarnholmsförbindelsen [9214]	164 999	-353 292	-188 293	-182 877	0	-5 416	0	-188 293	-188 293	0	2017							
	9217 Lokomobilvägen hyresränter [9217]	5 110	-4 941	169	-1 888	4 194	-1 632	-506	169	169	0	2016							
	9300 Riset-Sängfågelvägen [9300]	19 000	-33 269	-14 269	-5	-12 269	-1 995	-5 000	-19 269	-14 269	0	2018							
	9301 Kummelnäs område F [9301]	25 579	-50 507	-24 928	-3 503	-19 596	-4 752	-77	-27 928	-24 928	0	2016							
	9306 Område E, Björnberget [9306]	37 076	-40 955	-3 879	2 217	-4 839	-1 241	0	-3 863	-3 879	0	2016							
	9309 Tollare 1:16 m fl [9309]	68 396	-64 781	3 614	-1 894	7 022	-1 306	-208	3 614	3 614	0	2022							
	9310 Boo Hembyggspark [9310]	22	-1 429	-1 407	-594	0	-663	-150	-1 407	-1 407	0	2017							
	9316 Område H Munkkärsvägen [9316]	3 550	-5 501	-1 951	-2	-3 685	-756	-8	-4 451	-1 951	0	2018							
	9320 Område Y och Z, Bo 1:51 m.fl [9320]	18 510	-31 119	-12 609	-8 873	-4 310	-1 736	-190	-15 109	-12 609	0	2018							
	9321 Boo kommunalhus [9321]	2 045	-12 892	-10 847	-9 239	-603	-930	-76	-10 847	-10 847	0	2016							
	9323 Långvägen-Skymningsvägen [9323]	5 244	-7 945	-2 700	-1 340	-908	-438	-14	-2 700	-2 700	0	2015							
	9327 SV Lännersta 1A [9327]	29 605	-34 614	-5 009	-7 801	-2 078	-1 225	-419	-11 524	-5 009	0	2016							
	9328 SV Lännersta 1B [9328]	47 285	-53 772	-6 486	-11 467	-6 011	-1 352	-382	-19 213	-6 486	0	2016							
	9368 Kil 1:1, söder om Värmdövägen [9368]	4 204	-3 706	498	-635	1 384	-91	-160	498	498	0	2016							
	9374 Dalkarlsvägen Ripvägen [9374]	37 457	-39 648	-2 191	-3 243	-5 238	-1 139	-132	-9 751	-2 191	0	2016							
	9382 Verksamhetsområde Semestervägen [9382]	8 099	-4 844	3 255	-2 465	-920	-525	-234	-4 145	3 255	0	2016							
	9384 Lövberga [9384]	12 806	-18 328	-5 523	-4 820	-148	-659	-23	-5 650	-5 523	0	2016							
	9390 Lilla Björknäs 2 [9390]	40 100	-81 221	-41 121	-24 096	-15 101	-2 283	0	-41 479	-41 121	0	2016							
	9397 SV Lännersta-Strandpromenaden [9397]	0	-14 424	-14 424	-14 361	0	-63	0	-14 424	-14 424	0	2017							
	9398 Blåmesvägen [9398]	12 195	-23 842	-11 647	-8 495	-2 502	-627	-23	-11 647	-11 647	0	2014							
	9401 Område I, Enbacken och Gösta Ekmans väg [9401]	17 246	-22 577	-5 331	-1 385	-744	-1 683	-16	-3 828	-5 331	0	2015							
	9402 Kummelnäsvägen [9402]	9 983	-51 243	-41 260	-34 321	-4 633	-2 307	0	-41 260	-41 260	0	2016							
	9409 Vikingshillsvägen [9409]	16 990	-62 487	-45 497	-27 633	-15 373	-2 490	0	-45 497	-45 497	0	2018							
	9411 Ny påfärtssramp vid Björknäs [9411]	12 000	-44 037	-32 037	-21 972	-7 319	-2 746	0	-32 037	-32 037	0	2017							
	9416 Rörsumdviken 2 [9416]	3 000	-9 268	-6 268	0	-6 095	-173	0	-6 268	-6 268	0	2018							
	9418 Rörsumdviken 1 [9418]	2 500	-9 212	-6 712	0	-6 434	-78	0	-6 512	-6 712	0	2020							
	9511 Ljusskärsberget Del av Tattby 2:2 [9511]	32 581	-4 299	28 282	-1 338	453	-671	-412	-1 968	28 282	0	2017							
	9527 Saltsjöbadens station och Restaurantholmen [9527]	1 700	-5 930	-4 230	-2 199	-160	-1 493	-504	-4 355	-4 230	0	2016							
	9528 Älgö [9528]	182 670	-411 590	-228 920	-145 797	-67 346	-7 071	-5 987	-226 200	-228 920	0	2016							
	9531 Läninbohöjden [9531]	30 694	-7 795	22 899	826	2 042	-54	-848	1 967	22 899	0	2017							
	9537 Svärdsö [9537]	0	-623	-623	0	0	-623	0	-623	-623	0	2014							
	9609 Södra Hedvigslund, Älta [9609]	81 572	-92 980	-11 408	-31 247	-7 184	-878	-98	-39 408	-11 408	0	2017							
	9620 Stensö Udden [9620]	26 765	-11 175	15 590	-3 363	-767	-910	-230	-5 270	15 590	0	2014							
	9621 Stensövägen, Älta [9621]	33 553	-21 173	12 380	-2 947	958	-519	-112	-2 620	12 380	0	2014							
	9622 Trafikplats Hedvigslund (Skrubba-Lindalen och Ältabergsvägen) [9622]	14 400	-8 123	6 277	13 167	-337	-6 217	-336	6 277	6 277	0	2015							
	9624 Ältabergs verksamhetsområde [9624]	52 457	-67 635	-15 178	-18 190	-7 045	-54	-22 837	-48 125	-15 178	0	2016							
	9625 Oxelvägen, panncentralen [9625]	5 967	-10 027	-4 060	-8 370	3 925	385	0	-4 060	-4 060	0	2016							

Projnr	Proj beskrivning	Projektkalkyl			Netto utgifter				Summa netto	Tidigare beslut (Beslutade budget T3 2014 och tidigare).netto	Avvikelse jämfört med tidigare beslut netto	Proj avslut år	Not					
					Varav													
		Ink/int	Utg	Netto	Gata /Park	VA	Planläggning	Mark exkl.markink										
Projekt under planläggning																		
9103 Ektorps centrum [9103]	19 031	-3 297	15 734	287	2 972	-227	-58	2 974	15 734	0	2021							
9107 Danvikshem II [9107]	5 123	-5 118	5	1 482	-1 083	-395	0	5	5	5	0	2023						
9130 Österleden Ringlederna [9130]	1 276	-420	855	147	0	-87	0	60	855	0	2020							
9135 Sickla Ny förbindelse [9135]	4 068	-6 553	-2 485	-76	-1 304	-1 530	-15	-2 925	-2 485	0	2015							
9195 Södra Sickla gemensamma anläggningar [9195]	25 895	-42 495	-16 600	-16 526	0	-74	0	-16 600	-16 600	0	2021							
9197 Danviks Center [9197]	2 300	-688	1 612	92	1 599	-78	0	1 612	1 612	0	2020							
9198 Fredrik Jahns gränd [9198]	0	-115	-115	-17	-23	-57	-17	-115	-115	0	2015							
9202 Henriksdalsberget, punkthus [9202]	6 500	-564	5 936	-6	1 445	-504	0	936	5 936	0	2020							
9203 Program för Finntorp [9203]	0	-1 779	-1 779	-695	-160	-881	-43	-1 779	-1 779	0	2016							
9206 Henriksdalsbacken [9206]	48 200	-7 621	40 579	-3 064	200	-1 557	0	-4 421	40 579	0	2020							
9210 Blomstervägen/Birkavägen [9210]	0	-3 882	-3 882	-3 775	-75	-15	-17	-3 882	-3 882	0	2016							
9215 Program Centrala Nacka [9215]	0	-18 529	-18 529	0	0	-18 529	0	-18 529	-18 529	0	2015							
9216 Nobelberget Sicklaön 83:33 [9216]	51 210	-51 186	24	173	193	41	0	408	24	0	2022							
9218 Kontor Uddvägen Sicklaön 346:1 [9218]	17 906	-7 796	10 110	66	9 329	715	0	10 110	10 110	0	2018							
9219 Planprogram Henriksdal [9219]	0	-3 567	-3 567	0	0	-3 482	-85	-3 567	-3 567	0	2016							
9220 Nacka Strand - program [9220]	2 898	-2 898	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2016						
9221 Flerbostadshus Sicklaön 202:9 vid Ektorp C [9221]	1 430	-601	830	-31	409	164	-113	430	830	0	2018							
9222 Tunnelbanan till Nacka [9222]	0	-3 183	-3 183	0	0	-3 183	0	-3 183	-3 183	0	2025							
9223 Nacka Strand, norra branten [9223]	1 000	-2 514	-1 514	0	0	-1 514	0	-1 514	-1 514	0	2019							
9224 Allmänna anläggningar Saltsjöqvarn [9224]	0	-1 448	-1 448	-748	0	-700	0	-1 448	-1 448	0	2017							
9225 Allmänna anläggningar Danvikstrand [9225]	0	-1 036	-1 036	-387	0	-649	0	-1 036	-1 036	0	2017							
9226 Allmänna anläggningar Finnbona [9226]	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2017						
9227 Tvärbanan [9227]	0	-64 785	-64 785	-20 206	-34 906	-4 173	-5 500	-64 785	-64 785	0	2017							
9228 Studentbostäder Alphyddan [9228]	0	-6 755	-6 755	-3 317	-996	-2 113	-308	-6 735	-6 755	0	2018							
9229 Studentbostäder Ektorp [9229]	2 000	-10 068	-8 068	-7 032	1 070	-1 106	-1 000	-8 068	-8 068	0	2018							
9230 Nacka stad [9230]	0	-12 784	-12 784	0	0	-12 784	0	-12 784	-12 784	0	2018							
9231 Sicklaön 386:6 Skvaltan [9231]	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2028						
9232 Samordningsprojekt Nacka Strand [9232]	2 588	-2 672	-84	-5	-51	-28	0	-84	-84	0	2026							
9233 Konvertering NÖ Nacka Strand [9233]	3 763	-3 763	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2022						
9234 Gemensamma anläggningar med Stockholm [9234]	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2016						
9235 Klinton Uddvägen 11 [9235]	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2020						
9236 Samordning Henriksdal [9236]	2 002	-5 275	-3 272	0	0	-3 272	0	-3 272	-3 272	0	-3 272	2022						
9237 Nya gatan, Centrala Nacka 1b [9237]	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2016						
9238 Bergs gård [9238]	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2017						
9239 Södra Nacka Strand dp 4, etapp 1 [9239]	20 400	-12 601	7 799	-9 326	13 800	3 325	0	7 799	0	7 799	0	2016						
9240 Norra Nacka Strand dp 3 etapp 1 [9240]	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2025						
9241 Upphöjning av Saltsjöbanan [9241]	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2016						
9242 Plania, område C, västra [9242]	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2022						
9243 Samordning Sickla – Plania	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2016						
9244 Järla Station [9244]	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2016						
9245 Överdäckning 222 och bussterminal [9245]	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2016						
9246 Sickla Gillevägen/Atlasvägen [9246]	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2018						
9247 Jarlaberg Enspännergåvagen [9247]	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2018						
9248 Sickla Gillevägen/Planiavägen [9248]	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2018						
9249 Ekudden Fingerörtsvägen [9249]	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2018						
9250 Saltängen Fasanvägen [9250]	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2018						
9251 Jarlaberg Jarlabergsvägen 4 [9251]	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2018						
9252 Finnatorp Furuvägen [9252]	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2018						
9253 Finnbona Ostra Finnbonavägen [9253]	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2018						
9254 Eknäs Trädgårdsvägen [9254]	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2018						
9302 Område G, del av Kummelnäs [9302]	13 000	-29 841	-16 841	-32	-15 017	-1 792	0	-16 841	-16 841	0	2018							
9319 Område W (Lännersta 2) [9319]	62 537	-95 528	-32 991	-21 107	-11 205	-5 175	-5	-37 491	-32 991	0	2019							
9330 Lijkekonvaljen IV [9330]	2 883	-1 075	1 809	524	349	-14	-440	419	1 809	0	2020							
9343 Hasseludden [9343]	0	-336	-336	-119	-22	-193	-2	-336	-336	0	2016							
9371 Bägvägen-Åbroddsvägen [9371]	31 485	-37 291	-5 806	-1 669	-2 907	-1 230	0	-5 806	-5 806	0	2019							
9387 Orminge Centrum [9387]	25 144	-22 850	2 294	-4 055	0	9 565	-3 216	2 294	2 294	0	2020							
9395 Telegrafberget [9395]	120 400	-129 909	-9 509	-22 262	-299	-1 890	-58	-24 509	-9 509	0	2019							
9403 Lånerståvägen, cirkulationsplats [9403]	1 900	-2 865	-965	-906	0	-59	0	-965	-965	0	2015							

339
Förslag till exploateringsbudget T1 år 2015

Bilaga 1 3(3)

Projnr	Proj beskrivning	Projektkalkyl			Netto utgifter				Summa netto	Tidigare beslut (Beslutade budget T3 2014 och tidigare).netto	Avvikelse jämfört med tidigare beslut netto	Proj avslut år	Not					
					Varav													
		Ink/int	Utg	Netto	Gata / Park	VA	Planläggning	Mark exkl.markink										
9406 Tollaréängen [9406]		32 620	-11 336	21 284	-752	1 578	-1 087	-1 455	-1 716	5 071	16 213	2018						
9410 Ny Skurubro [9410]		0	-24 437	-24 437	-12 608	-8 259	-3 571	0	-24 438	-24 437	0	2024						
9415 Område C, Vikingshill [9415]		13 450	-26 445	-12 995	0	-11 831	-140	0	-11 971	-12 995	0	2020						
9417 Norra Boo samordning [9417]		0	-2 561	-2 561	0	0	-2 561	0	-2 561	-2 561	0	2016						
9419 SÖ BOO Samordning [9419]		6 480	-6 480	0	0	0	0	0	0	0	0	2021						
9420 Dalvägen Gustavsviksvägen [9420]		191 425	-212 936	-21 511	-31 279	3 281	-2 513	0	-30 511	-17 635	-3 877	2022						
9421 Dalkarlsängen (trafikplats, verksamheter, skola, förskola, park, gata m m) [9421]		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2022						
9423 Område A, Eols udde [9423]		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2016						
9424 Kraftledning Norra Boo samordning [9424]		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2019						
9425 Verksamhetsområde Kil [9425]		0	-2 748	-2 748	0	0	-2 748	0	-2 748	-2 112	-636	2016						
9426 Lilla Björknäs 3 [9426]		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2020						
9427 Studentbostäder Björknäs [9427]		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2015						
9428 Fågelstigen [9428]		9 618	-15 736	-6 118	115	-5 222	-1 011	0	-6 118	-6 118	0	2020						
9429 Verksamhetsområde Orminge trafikplats [9429]		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2019						
9430 Mjölkudden/Gustavsviks gård [9430]		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2022						
9431 Boo Gårds skola - Galärvägen [9431]		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2020						
9432 Graninge stiftsgård [9432]		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2019						
9433 Björknäs Talluddsvägen [9433]		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2019						
9530 Båthall Neglinge 2:1 [9530]		3 585	-433	3 152	-64	0	31	-14	-48	3 152	0	2020						
9534 Fastighetsutveckling Saltsjöbanan [9534]		0	-640	-640	0	0	0	-640	-640	-640	0	2017						
9535 Erstavik 25:38, Morningside Marina [9535]		3 989	-4 984	-995	-1 356	-1 647	2 008	0	-995	-995	0	2018						
9536 Detaljplan Fisksätra marina [9536]		1 178	-1 178	0	-163	0	244	-81	0	0	0	2016						
9539 Rösunda 5:12-16, Saltsjövägen [9539]		2 218	-3 777	-1 559	30	-1 460	-129	0	-1 559	-1 559	0	2017						
9540 Baggensudden 2:3 och 2:13 [9540]		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2017						
9541 Saltsjöbadens centrum - program [9541]		2 450	-4 955	-2 505	0	0	-2 505	0	-2 505	-2 505	0	2016						
9542 Vårgårdssjön [9542]		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2015						
9543 Gröna dalen [9543]		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2016						
9544 Norra centrum, Fisksätra [9544]		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2020						
9545 Hamnuddsvägen, Fisksätra [9545]		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2020						
9546 Södra centrum Fisksätra [9546]		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2020						
9547 Saltsjöblick, Fisksätra [9547]		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2020						
9548 Västra Fiskarhöden, Fisksätra [9548]		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2020						
9552 Fidraplatan, Fisksätra [9552]		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2020						
9553 Fisksätra entrée [9553]		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2020						
9554 Samordning renovering Saltsjöbanan [9554]		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2016						
9612 Ältadalens [9612]		110 115	-80 848	29 267	1 855	-331	-1 161	-999	-636	29 267	0	2021						
9627 Älta centrum Stensö - övergripande programfrågor [9627]		2 740	-5 484	-2 744	-149	0	-2 446	-149	-2 744	-2 744	0	2018						
9628 Del av Ältabergsvägen [9628]		0	-1 194	-1 194	-874	0	-297	-24	-1 194	-1 194	0	2018						
9629 Byggmax Älta [9629]		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2017						

Projekt som ska avslutas med andra projekt

9313 Se 9374, Detaljpl Bo1:502, Dalkarlv o Riph m fl	Se 9374
9617 Ältadalens utvecklingsplan	Se 9612 och 9624

Projektkalkyl

Ink/int = Summan av projektets totala inkomster (gatukostnadsersättningar, VA anläggningsavgifter, planavgifter och övriga inkomster enl. plan- och exploateringsavtal) och projektets totala intäkter (markförsäljningar).

Utg = projektets totala utgifter som kostnader för framtagandet av detaljplan, kostnader för byggandet av allmänna anläggningar o.s.v.

Netto = Ink/int - Utg, summan av inkomster och intäkter i ett projekt minus projektets totala kostnader.

Nettoutgifter

Gata/park = Totala inkomster minus totala utgifter för gata och park.

VA = Totala (inkomster +intäkter) minus totala utgifter för VA.

Planläggning = Totala inkomster minus totala utgifter för framtagandet av detaljplanen i projektet.

Mark = Totala utgifterna för inlösen av mark och utgifter för förädlning av försålda mark i projektet.

Summa netto utgifter = Summan av nettot på (Gata/Park + VA + Planläggning + Mark) i projektet.

Tidigare beslutade budget = Detta är nettot av tidigare beslutad totalbudget.

Avvikelse jämfört med tidigare beslut netto = Nettot av ny föreslagen budget minus nettot av tidigare beslutad totalbudget.

Proj avslut år = Det året projektet planeras att slutföras i ekonomisystemet och avskrivning av tillgången börjar löpa.

340
Förslag till exploateringsbudget T1 år 2015

Bilaga 2 1(1)

Projnr	Proj beskrivning	Projektkalkyl			Netto utgifter			Summa netto	Tidigare beslut (Beslutade budget T3 2014 och tidigare),netto	Avvikelse jämfört med tidigare beslut netto	Proj avslut år	Not				
					Varav											
		Ink/int	Utg	Netto	Gata /Park	VA	Planläggning	Mark exkl.markink								
	Summa total projektkalkyler tkr	342 644	-361 263	-18 619	-85 563	7 761	-23 439	-5 878	-107 119	-9 335	-9 284					
	Summa projekt under genomförande	96 197	-103 583	-7 386	-44 206	-10 898	-4 360	-4 422	-63 886	11 900	-19 286					
	Summa projekt under planläggning	246 447	-257 679	-11 233	-41 357	18 659	-19 079	-1 455	-43 233	-21 235	10 003					
	Projekt under genomförande															
	9104 Norra Skuru [9104]	96 197	-103 583	-7 386	-44 206	-10 898	-4 360	-4 422	-63 886	11 900	-19 286	2019				
	Projekt under planläggning															
	9230 Nacka stad [9230]	0	-12 784	-12 784	0	0	-12 784	0	-12 784	-6 559	-6 224	2018				
	9236 Samordning Henriksdal [9236]	2 002	-5 275	-3 272	0	0	-3 272	0	-3 272	0	-3 272	2022				
	9239 Södra Nacka Strand dp 4, etapp 1 [9239]	20 400	-12 601	7 799	-9 326	13 800	3 325	0	7 799	0	7 799	2016				
	9406 Tollareänningen [9406]	32 620	-11 336	21 284	-752	1 578	-1 087	-1 455	-1 716	5 071	16 213	2018				
	9420 Dalvägen Gustavsviksvägen [9420]	191 425	-212 936	-21 511	-31 279	3 281	-2 513	0	-30 511	-17 635	-3 877	2022				
	9425 Verksamhetsområde Kil [9425]	0	-2 748	-2 748	0	0	-2 748	0	-2 748	-2 112	-636	2016				

Projektkalkyl

Ink/Int = Summan av projektets totala inkomster (gatukostnadsersättningar, VA anläggningsavgifter, planavgifter och övriga inkomster enl. plan- och exploateringsavtal) och projektets totala intäkter (markförsäljningar).

Utg = projektets totala utgifter som kostnader för framtagandet av detaljplan, kostnader för byggandet av allmänna anläggningar o.s.v.

Netto = Ink/Int – Utg, summan av inkomster och intäkter i ett projekt minus projektets totala kostnader.

Nettoutgifter

Gata/park = Totala inkomster minus totala utgifter för gata och park.

VA = Totala (inkomster +intäkter) minus totala utgifter för VA.

Planläggning = Totala inkomster minus totala utgifter för framtagandet av detaljplanen i projektet.

Mark = Totala utgifter för inlösen av mark och utgifter för förädlning av försålda mark i projektet.

Summa netto utgifter = Summan av nettot på (Gata/Park + VA + Planläggning + Mark) i projektet.

Tidigare beslutade budget = Detta är nettot av tidigare beslutad totalbudget.

Avvikelse jämfört med tidigare beslut netto = Nettot av ny föreslagen budget minus nettot av tidigare beslutad totalbudget.

Proj avslut år = Det året projektet planeras att slutföras i ekonomisystemet och avskrivning av tillgången börjar löpa.

9242910400 Norra Skuru [9104]

Pågående fas	Projektering	
Projekttyp	Övrigt - blandat	
Byggherre	Enskilda fastighetsägare	
Beslut startPM	2003-01-07	Totalt antal lägenheter
Startbeslut projekt	2005-01-01	75
Detaljplan antagen	2010-10-15	Antal lägenheter per år (år:antal lgh)
Startbeslut genomförande	2014-04-30	2014:2
Beslut utbyggnadsPM	2015-03-17	2015:2
Driftöverlämning	2017-11-22	2016:5
Beslut projektavslut	2019-11-21	2017:5 2018:20 2019:5 2020:2
Beskrivning	Området består av ca 85 fastigheter varav ca 10 utgör kompletteringsfastigheter och är inte självständigt byggbara. Detaljplanearbete har vunnit laga kraft och syftar till att medge byggrätt för permanentbostadshus. Terrängen är mycket kuperad. Förutsättningarna för att försörja området med kommunalt vatten- och avlopp, ordna angöring till fastigheterna och möjliggöra kompletteringsbebyggelse är i vissa lägen väldigt svårt. Kommunen kommer genom planen få möjlighet att sälja ett antal stycketomter samt exploatering av två områden.	
Lägesrapport	2015-04-28	
Tid	Status	Åtgärd
Tid	● Planen överklagades till mark- och miljödomstolen.	Detaljplanen har vunnit laga kraft efter att ha överklagats till hos mark- och miljödomstolen. Tidplanen har förskjutits ytterligare ett år med tanke på detta.
Kostnad	● I samband med detaljprojektering av vägar, vatten- och avloppsledningar, trappor med mera framkommer det att kostnaderna har ökat jämfört med tidigare budget. Kostnaderna har ökat med ca 39 mkr och tidigare budget för markförsäljning har räknats upp med ca 19 mkr för intäkterna då den kommunala marken som kan säljas har ökat i värde.	Detta påverkar nettobudgeten med -19,3 mkr gentemot tidigare beslutad budget.
Produkt	●	
Lägesbeskrivning	Detaljplanen vann laga kraft i maj 2014. Detaljprojektering av vägar, belysning, trappor, vatten- och avlopp med mera är färdig. Området har komplicerade terrängförhållanden vilket leder till högre utbyggnadskostnader än vad som tidigare varit känt. Byggstart för de kommunala anläggningarna beräknas till kvartal två 2015.	

9242940600 Tollareängen [9406]

Pågående fas	Detaljplanering, genomförande- förberedelser	
Projekttyp	Byggherremedverkan	
Byggherre	Järntorget AB	
Beslut startPM	2005-01-10	Totalt antal lägenheter
Startbeslut projekt	2005-01-11	91
Detaljplan antagen	2015-04-10	Antal lägenheter per år (år:antal lgh)
Startbeslut genomförande	2015-06-19	2016-2017:91
Beslut utbyggnadsPM	2015-09-18	
Driftöverlämning	2016-07-01	
Beslut projektavslut	2018-11-30	
Beskrivning	Norr om Sockenvägen och Johannes Petri skola i Södra Boo äger Järntorget Bostad AB mark som tillsammans med kommunal mark planeras för 91 bostäder samt en förskola. Planområdet avser Järntorgets fastighet Tollare 2:2 samt del av kommunens fastighet Tollare 5:1. Marken ingår i planprogrammet för Tollareområdet som är godkänt i kommunstyrelsen 2006-11-27. Endast ett mindre område av Järntorgets fastighet samt del av den kommunala fastigheten planeras för bostäder. Större delen av Järntorgets fastighet ingår redan i Tollare naturreservat. Detaljplanen bygger på att markreglering kommer att ske mellan Järntorget och kommunen, där marken värderas och överläts mot marknadspris.	
Lägesrapport	2015-04-27	
Tid	Status	Åtgärd
Tid	🟡 Arbetet med exploateringsavtalet återupptogs hösten 2014 efter att projektet legat vilande.	Detaljplanen beräknas bli antagen till sommaren 2015
Kostnad	🟢 Efter fler års vilande har projektet återupptagits hösten 2014 Aktuell budget bygger på reviderad detaljplan och ny förhandling av exploateringsavtal.	Nya kalkyler och ny markvärdering har medfört en budgetförändring om +16,2 mkr gentemot tidigare beslutad budget.
Produkt	🟢 Reviderad detaljplan har skapat möjligheter för ökad antal lägenheter från 80 till 91. Reviderad detaljplan medför inget omtag i planprocessen.	Inom samma byggrätt har ytterligare 11 lägenheter tillkommit
Lägesbeskrivning	Detaljplanen för Tollareängen med ca 80 bostäder och en förskola tillstyrktes i MSN hösten 2010. I maj 2011 kom det ett uppdrag från politiken att utreda behovet av idrott i området. Antagandet av detaljplanen fick därmed anstå. Oktober 2014 återupptogs planarbetet. Nu pågår förhandlingar om exploateringsavtal och därefter kan planen antas.	

99923000 Nacka stad [9230]

Pågående fas**Projekttyp** Byggherremedverkan
Byggherre Nacka kommun

Beslut startPM	2013-03-01	Totalt antal lägenheter
Startbeslut projekt	2018-03-01	
Detaljplan antagen	2018-03-01	Antal lägenheter per år (år:antal lgh)
Startbeslut genomförande	2018-03-01	
Beslut utbyggnadsPM	2018-03-01	
Driftöverlämning	2018-03-01	
Beslut projektavslut	2018-12-31	
Beskrivning	Samordningsprojektet för arbetet med tät och blandad stad på västra Sicklaön	
Lägesrapport	2015-04-20	

Tid	Status	Orsak	Åtgärd
Kostnad		Enligt tidigare lägesrapport begärs utökning av budget för projektet. Projektet har nu fått tydligare ramar och riktlinjer. Leverans kommer att ske första halvåret 2015, enligt antagen projektplan och den nu ansökta budgeten skall täcka detta arbete kostnadsmässigt. Kostnaderna täcker till största delen internt nedlagd tid av projektgruppen och andra konsulterande inom kommunen. Drygt 2Mkr är kostnadader för externa utredningar.	Detta påverkar nettobudgeten med - 6,3Mkr.
Produkt			
Lägesbeskrivning		Projektet har sammanställt och levererat planerat material. Kvarstår mindre justeringar och kompletteringar. Politisk förankring innan sommaren.	

99923600 Samordning Henriksdal [9236]

Pågående fas

Projekttyp Byggherremedverkan
Byggherre

Beslut startPM	2014-04-01	Totalt antal lägenheter
Startbeslut projekt	2014-04-01	
Detaljplan antagen	2014-04-01	Antal lägenheter per år (år:antal lgh)
Startbeslut genomförande	2014-04-01	
Beslut utbyggnadsPM	2014-04-01	
Driftöverlämning	2014-04-01	
Beslut projektavslut	2022-07-31	

Beskrivning Projektet är ett samordningsprojekt indelat i 3 delar. 1. bussomstigning (Stockholm Stad) 2. Ombyggnade,tillbyggnad Heriksdals reningsverk.3 Henriksdals Trafikplats. Produktionsstart för bussomstignigen nu i januari 2015. Tilläggsavtal ute. Reningsverket planerar startas under våren. Söker miljötillstånd. Vi kräver medverkan för att kunna påverka skyddsavstånden.

Lägesrapport 2015-04-21

	Status	Orsak	Åtgärd
Tid			
Kostnad		Projektet begär sin första budget baserad på resurs och konsultkostnader. Projektet är indelat i 4 delprojekt.	projektet begär första gången sin budget.
		Delpunkt 1- Översiktligt samordningsprojektet: Kostnader för bla kommunikation, samordning mellan delprojekten, juridisk hjälp för de delar som inte kan härledas till om och tillbyggnad Henriksdals reningsverk (där vi får ersättning). Budgetkostnad totalt ca 1 100tcr varav 100tcr är konsultkostnad	
		Delpunkt 2 - Bussomstigning, inkluderar kostnader för samordningsmöten, granskning, besiktning på plats mm. Budgetkostnad totalt 1 800tcr varav 700tcr är konsultkostnader	
		Delpunkt 3 - om och utbyggnad av H.reningsverk, All kostnad vidarefaktureras. Full ersättning från motpart Budgetkostnad totalt ca 2 000tcr, Budgetintäkt (effekt) totalt samma belopp 2 000tcr	
		Delpunkt 4 - Trafikplatsen Henriksdal. Innehåller bla trafikbedömningsutredning för trafikplatsen framåt, belastningar mm. Budgetkostnad totalt ca 400 tkr varav 200 tkr är konsultkostnader.	
		Samordningsprojektet löper under många år, minst 8, och budgeten avser ett prognosticerat utfall totalt fram till år 2023. Arbetet är en förutsättning för god exploateringsgrad i Henriksdal där delprojekten delvis påverkar förutsättningarna för den kommunala marken.	
Produkt			
Lägesbeskrivning		1. Bussomstigning under produktion. Tilläggsavtal ej signerat. 2. Avtal med Stockholm vatten signerat. Projektet startar anläggningsarbeten i dagarna (april) med sprängningar i berget i maj. 3. Trafikutredning har genomförts av Ramböll för trafikplatsen på beställning av styrgrupp. Start-PM för samordningsprojektet går upp samtidigt som denna startbudget eskas.	

99923900 Södra Nacka Strand - dp 4, etapp 1 [9239]

Pågående fas**Projekttyp** Byggherremedverkan
Byggherre**Beslut startPM** 2014-09-01**Totalt antal lägenheter****Startbeslut projekt** 2014-09-01**Detaljplan antagen** 2014-09-01**Antal lägenheter per år (år:antal lgh)****Startbeslut genomförande** 2014-09-01**Beslut utbyggnadsPM** 2014-09-01**Driftöverlämning** 2014-09-01**Beslut projektavslut** 2016-03-31**Beskrivning****Lägesrapport** 2015-04-22

	Status	Orsak	Åtgärd
Tid			
Kostnad		Utgifter: Internas resurser, planarbete 2,6 milj Internas resurser, genomförande 4 milj Vägdragning, Tändkulevägen 200m, 30 tkr/m 6 milj TOTALT UTGIFTER: 12,6 milj	Det är första gången projektet begär budget,
		Inkomster: Internas resurser, planskede, exploatören betalar 2,6 milj Internas resurser, genomförande, explaotörön betalar 4 milj VA-intäkter, enligt kalkyl från VA 285 lgh plus lokaler 13,8 milj TOTALA INKOMSTER: 20,4 milj	
Produkt			
Lägesbeskrivning		Start-pm som delegationsbeslut i april 2015. Planarbete påbörjat.	

99942000 Dalvägen Gustavsviksvägen [9420]

Pågående fas	Projekt- planering	
Projekttyp	Förnyelseområde - Kommunalt huvudmannaskap	
Byggherre		
Beslut startPM	2012-01-19	Totalt antal lägenheter
Startbeslut projekt	2012-01-19	300
Detaljplan antagen	2018-02-01	Antal lägenheter per år (år:antal lgh)
Startbeslut genomförande	2018-02-15	
Beslut utbyggnadsPM	2018-02-15	
Driftöverlämning	2020-08-05	
Beslut projektavslut	2022-03-04	
Beskrivning	<p>Detaljplaneområdet ligger i sydöstra Boo vid Dalvägen och Gustavsviksvägen. Området är ett tidigare fritidshusområde utan kommunalt vatten och avlopp som fått en alltmer permanentbosatt befolkning. Området omfattar idag 210 fastigheter och närmare 100 lägenheter beräknas kunna skapas.</p> <p>Projektets huvudsakliga syfte är att bygga ut kommunalt vatten och avlopp till området samt att på befintliga tomter möjliggöra utbyggnaden av permanentbostäder. Områdets vägar kommer att rustas upp och kommer att överföras till kommunen som blir ny huvudman för områdets vägar.</p> <p>Under planarbetet ingår bl.a. att studera möjligheterna att placera en ny förskola utmed Dalvägen. En förlängning av Dalvägen med en anslutning till Boovägen planeras för en genomsående busslinje.</p> <p>Projektet genomförs med ett långsiktigt perspektiv, i enlighet med ny arbetsmodell för förnyelseplaneringen. Förutom enbostadshus kommer även par/rad/flerfamiljshus att prövas i detaljplanen.</p>	
Lägesrapport	2015-04-20	
	Status	Åtgärd
Tid		
Kostnad	Gammal budget: Utgifter 116 milj, inkomster 98 miljoner. Netto minus 18 milj. Ny budget: Utgifter ca 212 milj, inkomster ca 191 milj. Netto minus 21,5 milj.	Budgetförändring begärs. Detta påverkar budgeten netto med minus 3,5 miljoner jämfört med tidigare begärda budget.
Produkt	Enligt detaljplaneprogram ska området få kommunalt huvudmannaskap för allmänna platser där vägarna ska få kommunal standard och kommunalt VA byggas ut. Ny detaljplan ska medge uppförande av normalstora villor etc	
Lägesbeskrivning	<p>Den fördjupande förstudien avslutades våren 2015.</p> <p>Budgeten revideras i samband med T1 2015.</p> <p>Samråd planeras ske i juni 2015.</p>	

99942500 Verksamhetsområde Kil [9425]

Pågående fas	Detaljplanering, genomförande- förberedelser		
Projekttyp	Byggherremedverkan		
Byggherre	Fastighets AB L.E. Lundberg		
Beslut startPM	2012-02-16	Totalt antal lägenheter	
Startbeslut projekt	2012-10-04		
Detaljplan antagen	2015-08-24	Antal lägenheter per år (år:antal lgh)	
Startbeslut genomförande	2015-08-24		
Beslut utbyggnadsPM	2015-08-24		
Driftöverlämning	2015-08-24		
Beslut projektavslut	2016-04-29		
Beskrivning	<p>Ett samarbetsprojekt med Värmdö kommun där projektet ska upprätta ett planprogram som ska ligga till grund för beslut om det är lämpligt att gå vidare med en detaljplan för området.</p> <p>I planprogrammet utredas bl.a. möjligheterna för verksamhetsområde för småindustrier, biogasanläggning, avfallsanläggning, bussdepå, bussupställning, bilparkering och vindkraftverk. Inga bostäder eller handel ska finnas inom området.</p>		
Lägesrapport	2015-04-17		
Tid	Status	Orsak	Åtgärd
Kostnad	 	<p>Ingen förändring av tidplanen.</p> <p>Två utredningar för dagvatten och trafik har utökats och blivit mer omfattande än planerat. Interna resurser har därför lagt ned betydligt mer tid än planerat på att få fram gemensamma förslag för dagvatten och trafikanläggning som både Nacka och Värmdö kommun kan godkänna. Båda frågorna är invecklade eftersom dagvattnet leds till Insjön som inte ska få en ökad miljöbelastning. Trafikanläggningen blir komplicerad eftersom den ska möjliggöra för olika verksamheter inom området bland annat kretsloppscentral och bussdepå samtidigt som anläggningen ägs av Trafikverket som måste godkänna förslaget.</p> <p>Det har även gått åt betydligt mer tid än planerat för interna resurser att utforma samrådshandlingen så att båda kommunerna är nöjda, alla 5 markägarna är positivt inställda till programmet, utforma området utifrån buller, justera kommungränsen, planera VA-försörjningen, arbeta in det fristående projektet kretsloppscentralen etcetera.</p> <p>Vidare påverkas även tidsåtgången av bussdepå och hur den rent konkret ska utformas och drivas så att SL blir nöjd.</p>	<p>Ingen förändring av tidplanen.</p> <p>Nettobudgeten påverkas med - 636 tkr gentemot tidigare beslutad nettobudget.</p>
Produkt		Ingen förändring av produkten.	Ingen förändring av produkten.
Lägesbeskrivning	<p>Planprogrammet är på samråd mellan 3 mars och 19 april. Två samrådsmöten har varit, ett i Nacka och ett i Värmdö.</p> <p>Programmet planeras gå till politiken för antagande under augusti 2015.</p>		

STADSBYGGNADSPROJEKT

Maj 2015

Projektnamn	Område	Projektfas	Innehåll	Projektledare	Kommentar
Översiktsplaner och program					
Planprogram Henriksdal [9219]	V Sicklaön, Henriksdal	Samråd	Bostäder, Verksamheter	Terese Karlqvist	
Program Centrala Nacka [9215]	Centrala Nacka	Antagande	Bostäder, infrastruktur	Sven Andersson	Tidigare FÖP. Görs klart som program
Saltsjöbadens centrum program [9541]	Saltsjöbaden	Startfas	Verksamhet, bostäder, infrastr.	Lena Nordenlöw	
Orminge Centrum [9387]	Orminge	Antagande	Bostäder, Infrastruktur	Petra Carlenarson	
Älta centrum Stensö, programöversyn [9627]	Älta	Antagande	Bostäder, centrum, förskola, idrott	Åsa Dahlgren	
Program för Planiaområdet [9223]	Sickla	Antagande	Handel, kontor, bostäder	Christian Rydberg	
Verksamhetsområde Kil 1:1 [9425]	Insjön/Kil	Samråd	Verksamhetsområde	Fredrik Bengtsson	Samarbete med Värmdö, program först innan dp
Gröna dalen, Fisksätra [9543]	Fisksätra - Saltsjöbaden	Starfas	Bostäder, friluftsaktiviteter mm	Lena Nordenlöw	Program tas fram först

Samordningsprojekt och övergripande projekt					
Norra Boo samordning [9417]	Norra Boo	-	Förnyelseplanering	Fredrik Bengtsson	Samordningsprojekt
SÖ Boo Samordning [9419]	SÖ Boo	-	Förnyelseplanering	Karin Stadig	Samordningsprojekt
Tunnelbana till Nacka [9222]	Sicklaön	-	Infrastruktur	Frida Foley	SL huvudman
Ny Skurubro [9410]	Sicklaön- Saltsjö Boo	Byggnation 2018-2021	Infrastruktur	Yussuf Hassen	Trafikverket huvudman
Kraftledning Norra Boo samordning [9424]	N Boo	-	Infrastruktur, nedläggning av ledning	Petra Carlenarson	Samordningsprojekt för kraftledningen
Norra Sickla gemensamma anläggningar [9196]	NV Sicklaön	-	Infrastruktur	Sara Lindholm	Samordningsprojekt
Södra Sickla gemensamma anläggningar [9195]	SV Sicklaön	-	Infrastruktur	Hannah Linngård	Samordningsprojekt
Fastighetsutveckling Saltsjöbanan [9534]	Sicklaön	-	Bostäder	David Arvidsson	Utredning finns, inväntar SL, kan bli flera projekt
Nacka Strand samordning [9232]	V Sicklaön	Startfas	Bostäder mm	Anders Lind	Samordning mellan ingående proj i Nacka Str.
Samordning Nacka Stad [9230]	V Sicklaön	Slutfas	Samordningsprojekt	Sven Andersson	Övergripande utredningar, samordning
Samordning renovering Saltsjöbanan [9554]	Sicklaön – Saltsjöbaden	Startfas	Samordningsprojekt	Emil Hagman	Samordnar kommunens insatser

Samordning Henrikdal [9236]	V Sicklaön	Startfas	Samordningsprojekt	Helena Fältén	Övergripande samordn., tid och ekonomi
Samordning Sickla – Plania [9243]	Sickla	Startfas	Samordningsprojekt	Helena Fältén	
Markanvisningsprojekt Planfas					
Plania 1, Sydvästra Plania [9242]	Sickla	Startfas	Bostäder, skola mm	Richard Hallman	Del av Plania
Bergs gård [9238]	C Sicklaön	Startfas	Bostäder	Erik Wiktorsson	Markanvisningsprojekt
Centrala Nacka 4 d, Järla station, uppgång	V Sicklaön	Startfas	Bostäder, t-baneuppgång mm	Karl Hallgren	Ingår i program C Nacka,
Verksamhetsomr Orminge trafikplats [9429]	Saltsjö-Boo	Samråd	Verksamhetsområde	Jonas Nylander	
Dalkarlsängen [9421]	SÖ Boo	Startfas	Trafikplats, skola, verksamhetsomr.	Anna Dolk	Program antaget
Hamnuddsvägen, Fisksätra [9545]	Fisksätra	Startfas	Bostäder/verksamhet	Jonas Nylander	Del av programområdet Fisksätra
Nya Gatan, Centrala Nacka 1a [9237]	C Sicklaön	Startfas	Bostäder	Therese Rosberg	Markanvisningsprojekt
Studentbostäder Ektorp [9229]	Ö Sicklaön, Ektorp	Antagande	Markanvisning, studentbostäder	David Arvidsson	
Studentbostäder Alphyddan [9228]	V Sicklaön	Antagande	Markanvisning, studentbostäder	Gunilla Stålfelt	

Byggherreprojekt m m Planeringsfas					
Jarlberg Enspännarvägen [9247]	Jarlberg	Startfas	Bostäder	Björn Bandmann	JM
Finnboda Östra Finnbodavägen [9253]	Finnboda	Startfas	Bostäder	Gunilla Stålfelt	
Eknäs Trädgårdsvägen [9254]	Eknäs	Startfas	Bostäder	Gunilla Stålfelt	Diligentia
Finntorp Furuvägen [9252]	Finntorp	Startfas	Bostäder	Gunilla Stålfelt	Diligentia
Jarlberg Jarlabergsvägen 4 [9251]	Jarlberg	Startfas	Bostäder	Gunilla Stålfelt	Vasaparken Fastighets AB
Saltängen Fasanvägen [9250]	Ektorp	Startfas	Bostäder	Gunilla Stålfelt	
Ekudden Fingerörtsvägen [9249]	C Nacka	Startfas	Bostäder	Gunilla Stålfelt	Vasakronan
Sickla Gillevägen /Planiavägen [9248]	Sickla	Startfas	Bostäder	Gunilla Stålfelt	Onzo
Sickla Gillevägen /Atlasvägen [9246]	Sickla	Startfas	Bostäder	Björn Bandmann	Alab och kommunens mark
Björknäs Talluddsvägen [9433]	Björknäs	Startfas	Bostäder	Björn Bandmann	Diligentia
Södra Nacka strand – dp 4, etapp 1 [9239]	Nacka Strand	Startfas	Bostäder	Anna Dolk	

Norra Nacka Strand – dp 3 etapp 1 [9240]	Nacka Strand	Startfas	Bostäder	David Arvidsson	
Upphöjning av Saltsjöbanan [9241]	V Sicklaön	Startfas	Infrastruktur	Petra Carlenarson	Del av Plania
Klanten Uddvägen 11 [9235]	V Sicklaön	Startfas	Kontor, handel, bostäder	Caroline Cederholm	Klanten
Gemensamma anl med Stockholm [9234]	V Sicklaön	Startfas	Infrastruktur, samordning	Marianne Möller	Samordning med Stockholm
Bussterminal och överdäckning 222 [9245]	V Sicklaön	Startfas	Infrastruktur	Yussuf Hassen	Samordnas med tunnelbana och bostäder
Norra centrum, Fisksätra [9544]	Fisksätra	Samråd	Bostäder	Lena Hall	Del av programområdet Fisksätra
Sicklaön 386:6 Skvaltan [9231]	C Sicklaön	Samråd	Bostäder	Helena Fältén	Flera byggherrar
Graninge stiftsgård [9432]	Kil	Granskning	Bostäder	Helena Fältén	
Byggmax Älta [9629]	Älta	Startfas	Verksamheter	Nils-Olof Persson	
Nacka strand, norra branten [9233]	Nacka Strand	Antagande	Bostäder	Anders Lind	Två detaljplaner
Allmänna anläggningar Finnbona [9226]	V Sicklaön	Startfas	Huvudmannaskap	Erik Wiktorsson	Övertagande av allmänna anläggningar
Allmänna anläggningar Saltsjöqvarn [9224]	V Sicklaön	Startfas	Huvudmannaskap	Erik Wiktorsson	Övertagande av allmänna anläggningar

Allmänna anläggningar Danviksstrand [9225]	V Sicklaön	Startfas	Huvudmannaskap	Erik Wiktorsson	Övertagande av allmänna anläggningar
Sicklaön 202:9, Ektorpsrondellen [9221]	Ö Sicklaön, Ektorp	Överklagad	Bostäder	Björn Bandmann	Flerbostadshus, Sickla Förvaltning AB
Baggensudden 2:3 och 2:13 [9540]	Saltsjöbaden	Startfas	Bostäder	Erik Wiktorsson	Mindre projekt. Väg till bef bost
Kvarnholmen, [9151]	Kvarnholmen	Planering och utbyggnad	Bostäder, 2500, verksamheter, skola mm	Mattias Wikholm (från 25 maj)	Stort projekt. Planering och utbyggnad i etapper
Erstavik 25:38, Morningside Marina [9535]	Fisksätra	Samråd	Bostäder, 30 lgh	Karin Stadig	
Ältadalen [9612]	Älta	Överklagad	Bostäder, 250 lgh	Fredrik Bengtsson	
Danvikshem II [9107]	V Sicklaön	Granskning	Bostäder, 150 lgh	Richard Hallman	Detaljplanen återremitterad
Nobelberget Sicklaön 83:33 [9216]	V Sicklaön	Samråd	Bostäder, 500 lgh, kontor, förskola	Caroline Cederholm	Ny byggherre, omtag
Fisksätra Marina [9536]	Fisksätra	Granskning	Museum, restaurang mm	David Arvidsson	Del av programmet för Fisksätra
Del av Ältabergsvägen inkl handelsetablering [9628]	Älta	Granskning	Handel, gc-väg	David Arvidsson	Inväntar programmet för Älta
Tollareängen [9406]	SV Boo	Antagande	Bostäder, förskola	Nabiha Shahzad	
Telegrafberget [9395]	NV Boo	Antagande	Bostäder, 300 lgh	Helena Fältén	Förhandlingar avtal, Delvis kommunal mark

Ektors centrum [9103]	Ö Sicklaön	Antagande	Bostäder, 225 lgh, förskola	Richard Hallman	Planen omarbetas
Förnyelseområden Planeringsfas					
Gustavsviks Gård – Mjölkudden [9430]	Sö Boo	Startfas	Förnyelseområde, villor och flerbost.	Lena Hall	Kommunalt huvud- mannaskap,
Boo Gårds skola – Galärvägen [9431]	SÖ Boo	Startfas	Förnyelseområde, skola, idrott	Nabiha Shahzad	Kommunalt huvudmannaskap
Fågelstigen [9428]	C Boo	Samråd	Förnyelseområde, villor	Hannah Linngård	Kommunalt huvudmannaskap
Dalvägen Gustavsviksvägen [9420]	SÖ Boo	Samråd	Villor, flerbost., 130- 180 nya bost.	Anna Dolk	Program antaget Kommunalt huvudm.
Bågvägen-Åbroddsvägen [9371]	Norra Boo	Granskning	Villor, 80 fastigheter	Erik Wiktorsson	Kommunalt huvudmannaskap
Område W, Lännersta 2 [9319]	Södra Boo	Granskning	Villor, 120 fastigheter	Björn Bandmann	Kommunal huvudmannaskap
Område C, Vikingshill [9415]	Norra Boo	Överklagad	Villor, 120 fastigheter	Richard Hallman	Förenklande modellen, enskilt huvudmannaskap
Markanvisningsprojekt Genomförandefas					
Verksamhetsområde Semestervägen [9382]	C Boo	Utbyggnad	Verksamhetsområde	David Arvidsson	Kommunal mark, försäljning
Älta centrum Stensö, Oxelvägen [9625]	Älta	Utbyggnad	Bostäder, 130 lgh, hyresräatter	David Arvidsson	

Lännbohöjden [9531]	Fisksätra	Utbyggnad	Bostäder, 80 lgh	Björn Bandmann	
Lokomobilvägen hyresräatter [9217]	Centrala Sicklaön, Nacka Strand	Utbyggnad	Bostäder, 120 lgh, hyresräatter	Jonas Nylander	
Ljusskärserget Del av Tattby 2:2 [9511]	Saltsjöbaden	Utbyggnad	Bostäder, 20 lgh	Erik Wiktorsson	Gruppboende 6 lgh.
Ältadalens verksamhetsområde [9624]	Älta	Utbyggnad	Verksamheter, kommunal mark	Kristina Källqvist	Slutbesiktning gjord. Försäljning pågår
Tollare 4, Tollare Port [9309]	SV Boo	Utbyggnad	Bostäder, 60 lgh	Hannah Linngård	Delvis gruppstädare
Byggherreprojekt mm Genomförandefas					
<u>Kontor Uddvägen,Sicklaön 346:1, [9218]</u>	V Sickla	Antagande	Kontor, handel	Caroline Cederholm	Atrium Ljungberg. Sam- ordning med Uddvägen
Kvarnholmsförbindelsen [9214]	Kvarnholmen – Sicklaön	Utbyggnad	Bro	Yussuf Hassen	
Tollare 3, Tollarehöjden [9309]	SV Boo	Utbyggnad	Bostäder, 180 lgh, äldreboende, 50 lgh	Hannah Linngård	
Tvärbanan [9227]	Sickla	Utbyggnad	Infrastruktur	Caroline Cederholm	SL huvudman
Tollare 2, Tollare Strand [9309]	SV Boo	Utbyggnad	Bostäder, 510 lgh, kontor, handel	Hannah Linngård	
Tollare 1A, Tollare Träskväg [9309]	SV Boo	Utbyggnad	Bostäder, 5 bef, 19 tillkommande	Hannah Linngård	

Tollare 1B, Mellanbergsvägen [9309]	SV Boo	Utbyggnad	Bostäder, 43 lgh	Hannah Linngård	
Boo Hembygdspark [9310]	Orminge	Utbyggnad	Hembygdsgård	Nabiha Shahzad	
Sickla köpkvarter och industriområde [9145]	V Sicklaön	Utbyggnad	Infrastruktur	Hannah Linngård	Övergripande projekt med delprojekt i Sickla
Rösunda 5:12-16, Saltsjövägen [9539]	Saltsjöbaden	Utbyggnad	Bostäder	Fredrik Bengtsson	Förhandling om exploateringsavtal
Södra Hedvigslund, Älta [9609]	Älta	Utbyggnad	Bostäder, 430 lgh	Helena Fältén	2/3 färdigt, delvis kommunal mark
Kil 1:1, söder om Värmdövägen [9368]	Insjön	Utbyggnad	Bostäder, 18 lgh	Jonas Nylander	
Boo kommunalhus [9321]	Orminge	Utbyggnad	Bostäder	Nils-Olof Persson	Inväntar nedläggning av kraftledning
Finnboda Varv [9171]	NV Sicklaön	Utbyggnad	Bostäder, 860 lgh	Erik Wiktorsson	Ca 260 lgh återstår
Forum Nacka [9192]	Centrala Sicklaön	-	Bostäder 230 lgh, handel	Anna Dolk	Fastighetsrättsliga frågor och viss utbyggnad
Förnyelseområden Genomförandefas					
Område Y och Z, Kaptensvägen [9320]	Södra Boo	Upphandling	Villor, 37 fastigh., +8 avstyckningar	Richard Hallman	Kommunalt huvudmannaskap
Norra Skuru [9104]	NÖ Sicklaön	Upphandling	Bostäder, 85 bef., 40 tillkommande	Jonas Nylander	Kommunen huvudman, delvis kommunal mark

Område G, Sydöstra Kummelnäs [9302]	Norra Boo	Projektering	Villor, 132 fastigheter	Fredrik Bengtsson	Förenklande modellen,
Område H, Munkkärrsvägen [9316]	Östra Boo	Utbyggnad	Villor, 10 fastigheter	Björn Bandmann	Enskilt huvudmannaskap
Vikingshillsvägen [9409]	Norra Boo	Upphandling	Villor, 35 fastigh., genomfartsgata	Fredrik Bengtsson	Kommunalt huvudmannaskap
Område B, Riset-Sångfågelvägen [9300]	Norra Boo	Upphandling	Villor, 125 fastigheter	Fredrik Bengtsson	Förenklade planeringsmodellen
Område E, Björnbergsområdet [9306]	Norra Boo	Slutfas	Villor, 80 fastigheter	Hannah Linngård	Kommunalt huvudmannaskap
Område F, Solviksområdet [9301]	Norra Boo	Slutfas	Villor, 167 fastigheter	Björn Bandmann	Enskilt huvudmannaskap
Rörsundsviken 1, Snödroppsvägen [9418]	Norra Boo	Projektering	Villor, 23 fastigheter	Richard Hallman	Enskilt huvudmannaskap Inväntar område C
Rörsundsviken 2 [9416]	Norra Boo	Projektering	Villor, 24 fastigheter	Fredrik Bengtsson	Enskilt huvudmannaskap, Inväntar område B
Kummelnäsvägen [9402]	Norra Boo	Debitering gatukostnader	Genomfartsgata	Jonas Nylander	Kommunalt huvudmannaskap
Älgö [9528]	Älgö	Debitering gatukostnader	Villor, 540 fastigheter	Eva Olsson	Kommunalt huvudmannaskap
Dalkarlvägen Ripvägen [9374]	SÖ Boo	Slutfas	Villor, 118 bef, 19 tillkommande	Ingrid Johansson	Kommunalt huvudmannaskap
SV Lännersta-Strandpromenaden [9397]	S Boo	Utbyggnad	Strandpromenad	Hannah Linngård	

Projekt inför avslut					
Saltsjöqvarn [9164]	NV Sicklaön	Slutfas	Bostäder, 227 lgh, verksamheter	Susanne Moberg	Några detaljer återstår
Lännerstavägen, cirkulationsplats [9403]	C Boo	Kan avslutas	Infrastruktur, verksamheter	David Arvidsson	
Båthall Neglinge 2:1 [9530]	Saltsjöbaden	Avbryts, avslutas	Handel	David Arvidsson	Förgävesprojekt, ingår i programområde
Område D, Lövberga [9384]	Norra Boo	Slutfas	Villor, 35 fastigheter	Susanne Moberg	Kommunalt huvudmannaskap
Område S, Blåmesvägen [9398]	Södra Boo	Slutfas	Villor, 44 fastigheter	Susanne Moberg	Kommunalt huvudmannaskap
Stensö Udde [9620]	Älta	Slutfas	Villor, 7 fastigheter, 8 tillkommande		Kommunal huvudmannaskap
Barnhemsvägen [9183]	Ö Sicklaön	Slutfas	Bostäder, 75 lgh	Fredrik Bengtsson	Ett mindre avtal återstår
Ny påfartsramp vid Björknäs [9411]	V Boo	Slutfas	Infrastruktur	Yussuf Hassen	
Marinstaden [9184]	V Sicklaön	-	Bostäder, 60 lgh	David Arvidsson	Slutfasen
Sofieberg [9208]	V Sicklaön, Finntorp	-	Verksamheter	Susanne Moberg	Debitering återstår
SV Lännersta 1A [9327]	S Boo	Slutfas	Villor, 100 fastigheter	Hannah Linngård	Kommunalt huvudmannaskap

SV Lännersta 1B [9328]	S Boo	Slutfas	Villor, 150 fastigheter	Hannah Linngård	Kommunalt huvudmannaskap
Stensövägen, Älta [9621]	Älta	-	Bostäder, 190 lgh	Christer Hallberg	Klar att avsluta
Lilla Björknäs 2 [9390]	NV Boo	Vissa åtgärder återstår	Villor, 143 bef och 11 tillkommande	Nils-Olof Persson	Egen regijobb. Kan snart avslutas
Saltsjöbadens station och Restaurantholmen [9527]	Saltsjöbaden	Slutfas	Bostäder, 116 lgh	David Arvidsson	Slutfasen
Trafikplats Skrubba- Lindalen [9622]	Älta	Slutfas	Trafikplats	David Arvidsson	Klar. Dagvattenfråga återstår
Svärdö [9537]	Svärdö	Antaget	Naturreservat	Lina Malm	Kan avslutas
Program Nacka Strand [9220]	Centrala Nacka	Antaget	Bostäder/kontor	Sofia Rudenschöld Thuresson	
Långvägen- Skymningsvägen [9323]	Västra Boo, Eknäs	Slutfas	Villor, 20 fastigheter	Anna Jansson	Kommunalt huvudmannaskap
Område I, Enbacken- Gösta Ekmans väg [9401]	Östra Boo	Slutfas	Villor, 46 fastigheter	Jonas Nylander	Kommunalt huvudmannaskap
Projekt på väntelista, vilande					Prioritering
Centrala Nacka 2, Forum	V Sicklaön	-	Bostäder		Ingår i program C Nacka Start 2015
Elverkshuset, Centrala Nacka 3b [9237]	V Sicklaön	-	Bostäder, delvis markanvisning		Ingår i program C Nacka Start 2015

Stadshusområdet, Centrala Nacka 3c [9237]	V Sicklaön	-	Bostäder, markanvisning		Ingår i program C Nacka, Start 2015
Gamla Kristallen, Centrala Nacka 3d	V Sicklaön	-	Bostäder, markanvisning		Ingår i program C Nacka Start 2016
Centrala Nacka 4a, Järla station, PEAB	V Sicklaön	-	Bostäder		Ingår i program C Nacka, Start 2016
Centrala Nacka 4b, Järla station, kommunens mark	V Sicklaön	-	Bostäder, markanvisning		Ingår i program C Nacka, Start 2015
Centrala Nacka 5, Birkavägen	V Sicklaön		Bostäder, markanvisning		Ingår i program C Nacka Start 2016
Centrala Nacka 7, Ryssbergen	V Sicklaön		Bostäder, verksamheter		Ingår i program C Nacka, Start 2017
Centrala Nacka 8, söder om Nacka forum	V Sicklaön		Bostäder, delvis markanvisning		Ingår i program C Nacka, Start 2017
Centrala Nacka 9, Lillängsvägen	V Sicklaön		Bostäder, markanvisning		Ingår i program C Nacka, Start 2017
Centrala Nacka 10, Idrottsplatsområdet	V Sicklaön		Bostäder, idrott, markanvisning		Ingår i program C Nacka, Start 2017
Centrala Nacka 11, Värmdöv. vid brandstat.	V Sicklaön		Bostäder, markanvisning		Ingår i program C Nacka, Start 2017
Centrala Nacka 12, östra Vikdalen	V Sicklaön		Bostäder, verksamheter		Ingår i program C Nacka, Start 2017
Centrala Nacka 13, södra Jarlaberg	V Sicklaön		Bostäder		Ingår i program C Nacka, Start 2017

Västra Nacka strand – etapp 2, kajen	V Sicklaön		Bostäder, verksamheter		Ingår i program Nacka Strand, start 2015
Östra Nacka strand – etapp 3 Jakobsdalsvägen	V Sicklaön		Bostäder, verksamheter		Ingår i program Nacka Strand, Start 2016
Entré Nacka strand– etapp 3	V Sicklaön		Bostäder, verksamheter		Ingår i program Nacka Strand, Start 2016
Plania 4, Alab triangeln	V Sicklaön		Bostäder, verksamheter		Ingår i program Plania, Start 2015
Plania 5a, norr om Värmdövägen	V Sicklaön		Bostäder, verksamheter		Ingår i program Plania, Start 2015
Plania 5b, norr om Värmdövägen	V Sicklaön		Bostäder, verksamheter		Ingår i program Plania, Start 2016
Plania 5c, norr om Värmdövägen	V Sicklaön		Bostäder, verksamheter		Ingår i program Plania, Start 2016
Plania 6, område C, östra	V Sicklaön		Bostäder, verksamheter		Ingår i program Plania, Start 2017
Henriksdal 1a, Kvarnholmsvägen	V Sicklaön		Bostäder, verksamheter		Ingår i program Henriksdal, Start 2016
Henriksdal 1b, Kvarnholmsvägen	V Sicklaön		Bostäder, verksamheter		Ingår i program Henriksdal, Start 2016
Henriksdal 1c, Kvarnholmsvägen	V Sicklaön		Bostäder, verksamheter		Ingår i program Henriksdal, Start 2016
Henriksdal 2, Platån	V Sicklaön		Bostäder		Ingår i program Henriksdal, Start 2015

Henriksdal 3, Henriksdalsbacken	V Sickalön		Bostäder		Ingår i program Henriksdal, Start 2016
Henriksdal 4, Vilan	V Sicklaön		Bostäder		Ingår i program Henriksdal, Start 2016
Kvarnholmsvägen, öster Finnboda	V Sicklaön		Bostäder		Start 2017
Vårgärdssjön [9542]	Saltsjöbaden	-	Huvudmannaskap	-	4
Orminge 1 A Nybacka	Orminge C	-	Bostäder		Ingår i program Orminge, Start hösten 2015
Orminge 1 B Sarvträsk	Orminge C		Bostäder		Ingår i program Orminge
Orminge 1 C Knutpunkten	Orminge C		Bostäder, infra- struktur,verksamheter		Ingår i program Orminge
Orminge 1 D Kanholmsvägen	Orminge C		Bostäder		Ingår i program Orminge
Orminge 2 A Ormingetorget	Orminge C		Bostäder, verksamheter		Ingår i program Orminge
Orminge 2 B Ormingehus	Orminge C		Bostäder		Ingår i program Orminge
Orminge 2 C Rikshem	Orminge C		Bostäder		Ingår i program Orminge
Orminge 3 A Utövägen	Orminge C		Bostäder		Ingår i program Orminge

Område A, Eols Udde [9423]	Norra Boo	-	Förnyelseområde, Villor	-	Enligt förenklade modellen. Avtal krävs
Dubbelspår Tattby	Saltsjöbaden	-	Infrastruktur	-	Del av renoveringen av Saltsjöbanan
Norra Utskogsvägen	Skuru	-	Markanvisning bostäder	-	Kommunal mark
Duvnäs utskog, förrådet	Skuru	-	Markanvisning bostäder	-	Kommunal mark
Solbrinken - Grundet	Sö Boo	-	Förnyelseområde, villor	-	2, Kommunalt huvudmannaskap, start 2013
Ekallén- Mellanvägen och Moravägen- Tunvägen	Sö Boo	-	Förnyelseområde, villor	-	2, Kommunalt huvudmannaskap, start 2014
Blomstervägen/ Birkavägen [9210]	C Sicklaön	-	Bostäder	-	2
Finntorp allmänna anläggningar [9203]	V Sicklaön, Finntorp	-	Bostäder, verksamheter	-	2
Österleden Ringlederna [9130]	V Sicklaön	-	Infrastruktur	-	2, Inväntar Trafikverket och finansiering,
Erstavik 25:1 Ridskola	Erstavik	-	Ridskola	-	2
Studentbostäder Björknäs [9427]	Björknäs	-	Markanvisning, studentbostäder	-	2, Inväntar arbetsplan för Skurubron
Sickla ny förbindelse [9135]	V Sicklaön	-	Infrastruktur	-	1, Vilande

Henriksdalsberget, punktthus [9202]	V Sicklaön, Henriksdal	-	Bostäder	-	1, Vilande, inväntar program Henriksdal
Henriksdalsbacken [9206]	V Sicklaön, Henriksdal	-	Bostäder	-	1, Vilande, inväntar program Henriksdal
Henriksborg Sickalön 37:29	V Sicklaön, Henriksdal	-	Bostäder	-	1, Vilande, inväntar program Henriksdal
Kummelberget Independent Studios	N Boo	-	Verksamheter	-	1, Vilande
Danviks Center [9197]	V Sicklaön, Henriksdal	-	Verksamheter	-	1, Vilande, inväntar program Henriksdal
Dp för Hasseludden 1:78 [9343]	N Boo	-	Verksamheter, bostäder	-	1
Liljekonvaljen IV [9330]	C Boo	-	Infrastruktur, bostäder	-	1, Upprustning av Prästkragens väg återstår
Baggensudden 2:1 o 2:9 Bryggor	Saltsjöbaden	-	Båtverksamhet	-	1
Erstavik 25:1 Båthall	Fisksätra	-	Båtverksamhet	-	1
Sicklaön 172:1, Shurgard	C Sicklaön, Skvaltan	-	Verksamheter	-	Berg Arkitektkontor AB
Sicklaön 105:1 Finntorpsv. (MSN 2012/97-214)	Finntorp		Bostäder		
Fisksätra entré [9553]	Fisksätra	-	Infrastruktur	-	Del av programområdet Fisksätra

Fidaplatån, Fisksätra [9552]	Fisksätra	.	Bostäder	-	Del av programområdet Fisksätra
Västra Fiskarhöjen, Fisksätra [9548]	Fisksätra	-	Bostäder	-	Del av programområdet Fisksätra
Saltsjöblick, Fisksätra [9547]	Fisksätra	-	Bostäder	-	Del av programområdet Fisksätra
Södra centrum, Fisksätra [9546]	Fisksätra	-	Bostäder	-	Del av programområdet Fisksätra
Fredrik Jahns gränd [9198]	V Sicklaön, Finntorp	-	Bostäder	-	Vilande
Björknäs 3	Ö Boo	-	Villor	-	Under kraftledningen. Gatukostnader
Björknäs 1:1 och 1:277	Björknäs	-	Bostäder, verksamheter	-	Vilande
Hasseludden 1:78, Norges hus	Kummelnäs	-	Verksamhet	-	
Björknäs 1:871, Kvarnvägen	Björknäs	-	Bostäder	-	
Sicklaön 46:33 Bullarhöjen (MSN 2013/9-214)	Skuru	-	Bostäder		
Sicklaön 151:1 Vikdalsv. Forumv. (MSN13/121-214)	C Sicklaön	-	Bostäder	-	Rodamco
Bo 28:1, Boovägen 77 (MSN 2013/138-214)	Orminge		Bostäder		

§ 145

Dnr KFKS 2014/240-241

Investeringsbeslut- och sammanställning tertial I 2015 kommunen totalt

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige bevilja nya investeringsmedel enligt tabell 1 för åren 2015-2018 och notera att det inom enheten för fastighetsutveckling lämnas åter medel för projekt Björknäs nya förskola med en total investeringsram om 35 miljoner kronor och för projekt Förskola i Röda villorna och gamla konsumbutiken med en total investeringsram om 55 miljoner kronor. Kommunfullmäktige noterar kommunens totala investeringssammanställning för åren 2015-2018 enligt tabell 1-4.

Ärendet

Investeringsramen prognostiseras till drygt 800 miljoner kronor för 2015 vid tertial 2 2014. Efter senaste uppdateringen är prognosens 731 miljoner kronor. Det ackumulerade utfallet tom första tertial uppgår till 93 miljoner kronor.

Nämnderna har inkommit med framställan om nya medel för åren 2015-2018. Totalt föreslås beslut om tillkommande medel exklusive exploateringsenheten med 28,7 miljoner kronor. Av dessa avser 12,8 miljoner kronor medel för fem nya projekt och 15,9 miljoner kronor avser tillägg för två tidigare beslutade projekt. Exploateringsenheten försår att utöka sin budgetram med 9,3 miljoner kronor. Om investeringsbeslut fattas enligt det som föreslås kommer kommunens pågående investeringar omsluta knappt 2,5 miljarder kronor för åren 2015- 2018, där exploatering ingår med 866 miljoner kronor.

Kommunstyrelsen/IT-enheten föreslår beslut om 6 miljoner kronor för ett tidigare beslutat projekt för färdigställande av lokal nätverksgradering för skolor.

Kommunstyrelsen/enheten för fastighetsutveckling begär sammanlagt 7 miljoner kronor för två nya projekt med förstudier för nya simhallar, Näckenbadet i Saltsjöbaden och ny simhall i området vid Myrsjöns idrottsplats i Boo.

Natur- och trafiknämnden föreslår beslut om sammanlagt 5,8 miljoner kronor för tre nya projekt, ersättningsbusshållplats Saltsjöbanan, rasskydd Henriksdalsbergets gångväg, och mätarkammare för spyllvatten och ytterligare 9,9 miljoner kronor för ett tidigare beslutad projekt, tilläggsinvestering expansion Österviks återvinningscentral.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
 Kommunstyrelsen

Exploateringsenheten föreslår en budgetändring med nettokostnadsökning med 9,3 miljoner kronor. Några av de största budgetförändringen berör projekten Norra Skuru, samordningsprojekt Nacka stad och Dalvägen/ Gustavsviksvägen i sydöstra Boo.

Tabell 1. Nya projektmedel T1 2015 (tusentals kronor)

Nämnd	Projekt	Tidigare bekräftad projektmedel	Förslag nytt belut	Ny projektmedel	Prognos 2015	Prognos 2016	Prognos 2017	Prognos 2018	Prognos årlig kapitalfinsansierad	Prognos årlig driftkostnad	Planned fängslingsmedel
Kommunstyrelsen/ It enhet	Färdigställande av lokal nätnätverksupgradering	-3 000	-6 000	-9 000	-6 000	0	0	0	-1 200	0	dec-15
Kommunstyrelsen/ enheten för fastighetsutveckling	Förstudier för ny simhall i Saltsjöbaden, Näckenbadet	0	-5 000	-5 000	-3 000	-2 000	0	0	0	0	dec-15
Kommunstyrelsen/ enheten för fastighetsutveckling	Förstudier för ny simhall i området vid Myrsjöns idrottsplats i Boo	0	-2 000	-2 000	-1 000	-1 000	0	0	0	0	dec-15
Natur och -trafiknämnden	Ersättningshushållplatser Saltsjöbanan	0	-3 600	-3 600	-3 600	0	0	0	-288	0	jun-15
Natur och -trafiknämnden	Rashyd/Henrikstadsbergets gångväg	0	-700	-700	-700	0	0	0	-56	0	jun-15
Natur och -trafiknämnden	Mätarkammare för spilvatten	0	-1 500	-1 500	-1 500	0	0	0	-120	0	dec-15
Natur och -trafiknämnden/Va verket	Tilläggsinvestering Expansion Österviks återvinningscentral	-33 600	-9 900	-43 500	-9 900	0	0	0	-891	0	sep-15
Summa		-36 600	-28 700	-65 300	-25 700	-3 000	0	0	-2 555	0	
Kommunstyrelsen/exploateringsenheten	Totalt nya medel netto för sju projekt			-9 300	-9 300	-9 300	0	0	0	0	2015-2018
Totalt				-38 000							

Handlingar i ärendet

Controllerenhetens tjänsteskrivelse den 7 maj 2015

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott den 12 maj 2015 § 94

Kommunstyrelsens verksamhetsutskott den 12 maj 2015 § 16, 17

Kommunstyrelsens arbetsutskott den 12 maj 2015 § 57, 58

Bilagor från natur- och trafiknämnden, enheten för fastighetsutveckling och IT-enheten.

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott den 12 maj 2015 § 94

A.

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott överlämnade de två nya projektet ”Förstudier för ny simhall i Saltsjöbaden (Näckenbadet)” samt ”Förstudier för ny simhall i området vid Myrsjöns idrottsplats i Boo till kommunstyrelsen utan eget ställningstagande.

B.

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige fatta följande beslut.

1. Kommunfullmäktige omdisponerar investeringsmedel från projektet ”breddning Nacka bollhall” till projektet ”yteffektivisering Nacka sporthall”. Beslutet innebär att den sammanlagda ramen för de två projekten minskar med 8 miljoner kronor.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

25 maj 2015

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

2. Kommunfullmäktige beslutar att kommunen inte genomföra tidigare beslutade investeringsprojekt ”Förskola i Röda Villorna och gamla Konsumbutiken” på Kvarnholmen.
3. Kommunfullmäktige noterar den av enheten för fastighetsutveckling redovisade investeringssammanställningen.

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott den 12 maj 2015 § 57

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslog kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

- Kommunfullmäktige bevilja natur- och trafiknämndens hemställan om investeringsmedel om 15,7 mnkr enligt följande.

Nya investeringar

- Ersättningsbusshållplatser Saltsjöbanan, 3,6 mnkr
- Rasskydd Henriksdalsbergets gångväg, 0,7 mnkr
- Mätarkammare för spillvatten, 1,5 mnkr

Tillägginvesteringar

- Tillägginvestering Expansion Österviks återvinningscentral, 9,9 mnkr
- Kommunfullmäktige noterar den av trafik-, park och natur- och VA- och avfallsenheterna genom natur- och trafiknämnden redovisade investeringssammanställningen.

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott den 12 maj 2015 § 58

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslog kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fatta beslut om en investeringsram för färdigställande av nätverksupgradering om sex miljoner kronor.

Beslut i kommunstyrelsens verksamhetsutskott den 12 maj 2015 § 16

Verksamhetsutskottet noterade informationen till protokollet.

Beslut i kommunstyrelsens verksamhetsutskott den 12 maj 2015 § 17

Verksamhetsutskottet noterade informationen till protokollet.

Beslutsgång

Kommunstyrelsen beslutade i enlighet med controllerenhetens förslag.

Protokollsanteckningar

Helena Westerling (S) lät anteckna följande för Socialdemokraternas kommunstyrelsegrupp.

”Vi ser med oro på att kommunen i alltför hög grad är beroende av konsulter. Det är inte alltid nödvändigtvis antalet konsulter som oroar, snarare de arbetsuppgifter som

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

NACKA
KOMMUN

371

48 (100)

25 maj 2015

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

kommunen hyr in konsulter för. I dagsläget saknas tillräckligt med resurser internt i kommunen för att styra konsulter på ett bra sätt och leverera effektivitet för skattepengarna. Det visar sig gång efter gång i dyra tilläggsinvesteringar och fördyrade driftsprojekt. Det är något vi socialdemokrater vill ändra på. Kompetens och resurser att styra och följa upp projekt vill vi stärka ”in-house”.

Rolf Wasteson (V) lät anteckna följande.

”Vänsterpartiet instämmer inte i den föreslagna lokaliseringen av simhallarna i Boo och Saltsjöbaden. I Boo vill vi att den ska placeras i eller i anslutning till Orminge centrum, i Saltsjöbaden att den placeras i Fisksätra. Detta har vi dock inte fått gehör för i det särskilda ärendet om just lokalisering av dimhallar. Våra förslag till lokaliseringe skulle innebära bättre placering ur tillgänglighetsperspektiv men i Fisksätra också med ett större befolkningsunderlag samt att det skulle lyfta Fisksätra som område.”

- - - -

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Investeringsbeslut- och sammanställning tertial I 2015 kommunen totalt

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige bevilja nya investeringsmedel enligt tabell 1 för åren 2015-2018 och notera att det inom enheten för fastighetsutveckling lämnas åter medel för projekt Björknäs nya förskola med en total investeringsram om 35 miljoner kronor och för projekt Förskola i Röda villorna och gamla konsumbutiken med en total investeringsram om 55 miljoner kronor. Kommunfullmäktige noterar kommunens totala investeringssammanställning för åren 2015-2018 enligt tabell 1-4.

Sammanfattning

Investeringsramen prognostiseras till drygt 800 miljoner kronor för 2015 vid tertial 2 2014. Efter senaste uppdateringen är prognosens 731 miljoner kronor. Det ackumulerade utfallet tom första tertial uppgår till 93 miljoner kronor.

Nämnderna har inkommit med framställan om nya medel för åren 2015-2018. Totalt föreslås beslut om tillkommande medel exklusive exploateringsenheten med 28,7 miljoner kronor. Av dessa avser 12,8 miljoner kronor medel för fem nya projekt och 15,9 miljoner kronor avser tillägg för två tidigare beslutade projekt. Exploateringsenheten försår att utöka sin budgetram med 9,3 miljoner kronor. Om investeringsbeslut fattas enligt det som föreslås kommer kommunens pågående investeringar omsluta knappt 2,5 miljarder kronor för åren 2015- 2018, där exploatering ingår med 866 miljoner kronor.

Kommunstyrelsen/IT-enheten föreslår beslut om 6 miljoner kronor för ett tidigare beslutat projekt för färdigställande av lokal nätverksgradering för skolor.

Kommunstyrelsen/ enheten för fastighetsutveckling begär sammanlagt 7 miljoner kronor för två nya projekt med förstudier för nya simhallar, Näckenbadet i Saltsjöbaden och ny simhall i området vid Myrsjöns idrottsplats i Boo.

Natur- och trafiknämnden föreslår beslut om sammanlagd 5,8 miljoner kronor för tre nya projekt, ersättningsbusshållplats Saltsjöbanan, rasskydd Henriksdalsbergets gångväg, och mätarkammare för spillvatten och ytterligare 9,9 miljoner kronor för ett tidigare beslutad projekt, tilläggstillgång till Österviks återvinningscentral.

Exploateringsenheten föreslår en budgetändring med nettokostnadsökning med 9,3 miljoner kronor. Några av de största budgetförändringen berör projekten Norra Skuru, samordningsprojekt Nacka stad och Dalvägen/ Gustavsviksvägen i sydöstra Boo.

Tabell 1. Nya projektmedel T1 2015 (tusentals kronor)

Nämnd	Projekt	Tidigare beslutad projektkram	Förslag nytt beslut	Ny projektkram	Prognos 2015	Prognos 2016	Prognos 2017	Prognos 2018	Prognos årlig kapitaltjänstkostnad	Prognos årlig driftkostnad	Planerad ianspråktagande
Kommunstyrelsen/ It enhet	Färdigställande av lokal nätverksupgradering	-3 000	-6 000	-9 000	-6 000	0	0	0	-1 200	0	dec-15
Kommunstyrelsen/ enheten för fastighetsutveckling	Förstudier för ny simhall i Saltsjöbaden, Näckenbadet	0	-5 000	-5 000	-3 000	-2 000	0	0	0	0	dec-15
Kommunstyrelsen/ enheten för fastighetsutveckling	Förstudier för ny simhall i området vid Myrsjöns idrottsplats i Boo	0	-2 000	-2 000	-1 000	-1 000	0	0	0	0	dec-15
Natur och -trafiknämnden	Ersättningsbusshållplatser Saltsjöbanan	0	-3 600	-3 600	-3 600	0	0	0	-288	0	jun-15
Natur och -trafiknämnden	Rasskydd Henriksdalsbergets gångväg	0	-700	-700	-700	0	0	0	-56	0	jun-15
Natur och -trafiknämnden	Mätarkammare för spillvatten	0	-1 500	-1 500	-1 500	0	0	0	-120	0	dec-15
Natur och -trafiknämnden/ Va verket	Tilläggstillgång till Österviks återvinningscentral	-33 600	-9 900	-43 500	-9 900	0	0	0	-891	0	sep-15
Summa		-36 600	-28 700	-65 300	-25 700	-3 000	0	0	-2 555	0	
Kommunstyrelsen/exploaterings enheten	Totalt nya medel netto för sju projekt		-9 300	-9 300	-9 300	0	0	0	0	0	2015-2018
Totalt			-38 000								

Ärendet

Nedan redovisas det samlade förslaget på vilka investeringar som föreslagits inom respektive område, per nämnd/verksamhet. Slutligen redovisas den totala investerings- sammanställning.

Tillkommande medel för kommunstyrelsen/ IT-enheten

Tillkommande medel för kommunstyrelsen/ IT-enheten har under ett antal år arbetat med att förbättra kommunens nät för IT-kommunikation som ger åtkomst till information och tjänster som finns på nätet. Kapaciteten har förbättrats väsentligt och säkerheten i nätet höjts. Detta är helt nödvändigt med tanke på att fler och fler tjänster som kommunens verksamheter använder är åtkomliga via nätet. Utvecklingen i världen går mot att använda mer och mer tjänster via nätet. Därför är det nödvändigt att bygga ut nätet samtidigt som

kommunen måste prioritera hur det används och av vem. Så länge kommunen hade helt öppen tillgång till nätet kunde vem som helst använda det – inte bara elever, medarbetare och besökare. Det finns nu ett nytt och säkert nät där man kan ansluta vilken enhet som helst, men det kräver inloggning. Detta nät har införts på skolorna och i stadshuset. Genom nätet ges både högre kapacitet och ökad säkerhet.

Det finns nu ett behov av att göra vissa ytterligare investeringar för att bygga ut nätet. Kostnaderna för stora delar av de investeringar som gjordes under 2014 kunde tas på driftens, men för den del som nu återstår behövs det investeringsmedel på sex miljoner. Genom att investering genomförs kommer de delar av det gamla som finns kvar att kunna avvecklas, och därmed driftkostnader för detta gamla nät. I dagsläget återstår uppgradering inom ca 60 verksamheter: några skolor och förskolor, bibliotek, idrottshallar, lokaler som används inom Välfärd samhällsservices område och andra lokaler för kommunens socialtjänst, där det finns både hemmabyggda och äldre undermåliga lokala nätverk. Det ska noteras att kommunen fortlöpande kommer att få göra investeringar i att höja kapaciteten i nätet. Dessa kostnader kommer i första hand att tas på driftens. Investeringen på sex miljon skrivs av på fem år. Kostnaden för kapitaltjänsten fördelas till de enheter som nyttjar nätet.

Tillkommande medel för kommunstyrelsen/ enheten för förfastighetsutveckling

Eftersom simhallarna i Nacka börjar bli i sämre skick beslutade fritidsnämnden i september 2013 att det skulle göras en simhallsutredning. Resultatet av den utredningen presenterades för fritidsnämnden vid dess sammanträde den 12 mars 2015. Baserat på utredningen noterade nämnden den 16 april 2015 att det finns ett behov av en simhall i Fisksätra-Saltsjöbaden och en i Boo. Nämnden uttalade att det finns goda förutsättningar för att fortsatt ha en simhall där Näckenbadet ligger idag och att lokalisera en till området vid Myrsjöns idrottsplats, men tyckte ändå att alternativa lokaliseringar i Fisksätra och Orminge centrum borde utredas vidare. Fritidsnämnden lämnade därför över ärendet till kommunstyrelsen, som har ägaransvaret för kommunens fastigheter, för fortsatt utredning.

Enheten för fastighetsutveckling bedömer att den genomförda utredningen innehåller det underlag som behövs för att ta ställning för att bygga en ny simhall på den plats som Näckenbadet idag ligger på och att lokalisera en till området vid Myrsjön. Enheten föreslår därför att kommunen ska investera 5 miljoner kronor för ansökan om bygglov, projektering och upphandling av entreprenör som samarbetspartner, ägare och operatör av den nya simhallen vid Näckenbadet. För fortsatt utredning och programarbete för en ny etablering vid Myrsjön föreslås en investering på 2 miljoner kronor.

När de två nya simhallarna är på plats kan kommunen evakuera verksamheten vid Nacka simhall och bygga ny simhall i centrala Nacka. Kommunen kan då tidigarelägga en exploatering för exempelvis bostadsbebyggelsen, där simhallen idag ligger.

Enheten för fastighetsutveckling föreslår således att kommunfullmäktige ska besluta om en investering på 5 miljoner kronor som ska användas för ansökan om bygglov, projektering och upphandling av entreprenör som möjlig samarbetspartner, ägare och operatör av ny simhall vid Näckenbadet i Saltsjöbaden. 2 miljoner föreslås som investeringsram för fortsatt utredning och programarbete för nyetablering av simhall i området vid Myrsjöns idrottsplats i Boo.

För det fall att det senare beslutas att bygga en simhall på samma plats som det befintliga Näckenbadet, kommer de 5 miljoner kronorna att ingå som en del av investeringsprojektet för genomförande. För det fall att ett slutligt utfall innebär att simanläggningen inte kommer att uppföras på befintlig plats där nuvarande Näckenbadet är placerat, kommer en stor del av de 5 miljoner kronorna för projektering/upphandling av nytt Näckenbad att betraktas som förgäveskostnad. En del av utgiften kan tillgodosättas vid studie av alternativ verksamhet på nuvarande plats. Vidare kan erfarenheten och underlaget nyttjas vid annan lokalisering av ny simhall. En bedömning är att ca 50 % av investeringsmedlen kan tillgodosättas i andra projekt på nuvarande plats eller vid annan lokalisering av simhall.

Ett inriktningsbeslut att lokalisera simanläggningen till Myrsjö innebär inte några direkta ekonomiska konsekvenser. Däremot innebär det att investeringsmedel på 2 miljoner kronor för den fortsatta utredning och programarbetet delvis kan betraktas som förgäveskostnad om beslut tas om annan etablering av simhall eller om en simhall inte byggs. En bedömning är att del av dessa medel kan tillgodosättas framtida projekt i området. Om en simhall byggs i Myrsjö kommer investeringsmedlen på 2 miljoner kronor att ingå som en del i det investeringsprojektet.

Tillkommande medel för natur- och trafiknämnden

Natur- och trafiknämnden begär för de kommande tre åren investeringsmedel för 15,7 mnkr att användas för att utveckla och säkerställa god kvalitet och funktionalitet i kommunens gemensamma infrastruktur, som vägar, parker, va-anläggningar och återvinningskapacitet.

Nya investeringar

- Ersättningsbusshållplatser Saltsjöbanan, 3,6 mnkr
- Rasskydd Henriksdalsbergets gångväg, 0,7 mnkr
- Mätarkammare för spillvatten, 1,5 mnkr

Tilläggsinvesteringar

- Tilläggsinvestering Expansion Österviks återvinningscentral, 9,9 mnkr

Ersättningsbusshållplatser Saltsjöbanan under perioden år 2015

Saltsjöbanan kommer under 2015, 2016 samt 2017 att upprustas vilket innebär att banan är totalavstängd under somrarna och ersätts då med buss. De trafikstörande arbetena kommer

i huvudsak begränsas till 10 veckor per sommar, vecka 24-33. Detta innebär att det kommer att bli mycket ersättningstrafik med buss de närmsta åren. Idag är många av ersättningsbusshållplatserna i princip bara en stolpe i diket.

Det finns också ett allmänt behov att säkerställa en väl fungerande ersättningstrafik då stopp i tågtrafiken inte kan undvikas även under ordinarie trafikdrift. Åtgärderna medför också förbättringar för nattrafikens resenärer. För att iordningsställa busshållplatserna för ersättningstrafiken krävs ett investeringsmedel om 3,6 miljoner kronor. Totalt beräknas utbyggnaden kosta ca 7,2 miljoner kronor varav Trafikförvaltningen står för resterande del. Fördelning har gjorts efter genomgång av de olika hållplatsernas funktion kopplat till parternas ansvar som väghållare respektive projektägare för upprustningen.

I ett tidigare stadsbyggnadsprojekt för modernisering av Saltsjöbanan fanns medel avsatta för ersättningstrafikens busshållplatser. Dessa medel lämnades tillbaka i och med att projektet avslutades i avvaktan på landstingets beslut om upprustning av Saltsjöbanan. Det innebär att nya medel behöver anslås nu. Driftskostnaderna bedöms öka något till följd av fler plattformar behöver ha drift- och underhållsinsatser.

Rasskydd Henriksdalsberget 2015

Under 2014 upptäcktes att ras hade skett intill gångväg mellan Kvarnholmsvägen och Svindersvik. En större åtgärd har nu skett för att förhindra fortsatt ras. I samband med detta har gångvägen skyddats för eventuella framtidiga ras med en barriär i form av en stödmur samt en spaljé. Platsen har iordningsställts och försetts med parkbänkar och belysning. Vissa markarbeten har också skett.

Tillkommande driftkostnader bedöms som ringa.

Mätarkammare för spillvatten

I samband med omläggningen av huvudledningarna vid tvärbanans passage över Sicklavägen kommer en permanent mätanordning för spillvatten att anläggas intill kommungränsen mellan Nacka och Stockholm. Som ett resultat av ledningsomläggningarna kommer den provisoriska befintliga mätanordningen med tillhörande anslutande ledningar att tas ur bruk.

Projektering av den nya mätarkammaren pågår för närvarande. Mätarkammaren kommer att anläggas inom ett projekt för ledningsomläggning som drivs av Stockholm Stad och Stockholm Vatten AB. Enligt avtal mellan Nacka kommun och Stockholm Vatten AB rörande avledning av spillvatten till Henriksdals avloppsreningsverk ska Nacka svara för mätanordning för det spillvatten som Nacka levererar. Uppmätta flöden utgör grunden för Stockholms debitering av avgifterna för avloppsbehandlingen.

Eftersom ledningsprojektet i stor utsträckning är beroende av tvärbanaprojektet och exploateringen av Lugnet III måste samordning för anläggande av mätarkammaren ske med

dessa projekt. Tidplanen för anläggning av mätarkammaren är därmed högst beroende av framdriften av de andra projekten som planeras ta verklig fart under 2015.

Eftersom projekteringen av mätarkammaren inte är helt klar finns heller ingen kostnadskalkyl i detta läge. En grov uppskattningspekar på en totalkostnad om 1,5 mnkr. Eftersom utförandet kommer att ingå i en entreprenad som upphandlas av Stockholm, kommer en förhandling att krävas för fördelningen av kostnaderna.

Expansion av Östervik återvinningscentral

Projektet expansion av Östervik återvinningscentral, som är ett av projekten i att utöka återvinningskapaciteten i Nacka, startade våren 2013. En konsult har upphandlats för att projektera och ta fram bygghandlingar samt underlag för upphandling. Projektet inleddes med en förstudie med syfte att ta fram olika underlag och kartläggning av förutsättningar för byggnation. Vintern 2013/ 2014 genomfördes upphandling av byggentreprenör. Ett anbud, betydligt högre än beslutad investering, kom in. Beslutad investering baserades på kalkyl framtagen av konsulten. I ett kompletterande investeringsärende beslutades om ökade medel och kontrakt skrevs med anbudsgivaren sommaren 2014. Byggnationen påbörjades i augusti 2014.

Redan efter en mycket kort tid uppstod svårigheter med att bygga ett så kallat påldäck som konstruerats. Svårigheterna bestod till största delen i att borra ned palar nära vägbanken till Saltsjöbadsleden. För att möjliggöra arbetet konstruerades och byggdes en brygga som pålningsmaskinen kunde stå på för att komma åt att borra. Markförutsättningarna på platsen fanns med som en risk i den riskanalys som följde med investeringsärendet. Information om påldäck och medföljande problem gavs till tekniska nämnden i september 2014.

Andra större avvikelsers som medfört extra kostnader för projektet är att konsulten inte haft med material i mängdförteckningen för exempelvis betongfundament till nya containerfickor i upphandlingsunderlaget. Därutöver felräkning beträffande olika mängder av material som ska ingå i projektet, exempelvis andelen armeringsjärn till gjutningar samt mängder fyllnadsmassor. Konsekvenser av detta är att projektet, per 2015-04-01, åsamkats tillkommande kostnader på cirka 7,5 mnkr

Investeringssammanställning totalt

Investeringsredovisning tertial 2 redovisades i kommunfullmäktige den 20 november 2014 där kommunens totala prognos för investeringsprojekt omslöt 2,6 miljarder kronor i nettoutgifter för åren 2014-2017 inklusive exploatering med 0,7 miljarder kronor.

Tabell 2. Prognos nettoinvesteringar inklusive exploatering T2 2014 (miljoner kronor)

mnkr	År 2014	År 2015	År 2016	År 2017	Totalt 2014-2017
Nettoinvesteringar nämnder och enheter exkl mark-och exploateringsenheten	-423	-701	-456	-346	-1 926
Inkomster mark- exploateringsenheten	144	173	9	201	527
Utgifter mark- och exploateringsenheten	-294	-283	-262	-406	-1 245
Nettoinvesteringar mark- och exploateringsenheten	-150	-110	-253	-205	-718
Totalt nettoinvesteringar inkl mark- och exploateringsenheten T2 2014	-573	-811	-709	-551	-2 644

Ny totalprognos 2015-2018

Totalt föreslås beslut om tillkommande medel med 38 miljoner kronor. Av dessa avser 12,8 miljoner kronor medel för nya projekt och 15,9 miljoner kronor avser tillägg för tidigare beslutade projekt och 9,3 miljoner kronor för projekt inom exploateringsenheten.

Kommunens totala prognos för investeringar omsluter efter att dessa nya beslut inräknats drygt 1,6 miljarder kronor i nettoutgifter för åren 2015-2018, exklusive exploateringsenheten. Inklusive exploateringsärenden med prognos 866 miljoner kronor blir den totala prognosen för nettoinvesteringar knappt 2,5 miljarder kronor.

I tertial 2 år 2014 redovisades kommunens totala prognos för investeringar år 2015 med 811 miljoner kronor. Under första tertial 2015 har några projekt blivit försenade och förskjutits framåt i tiden. Inom natur- och trafik nämnden kan nämnas projekt iståndsättning parkmark, reinvestering strandbad/ bryggor, trafiksäkerhet, Va-ledning Uddvägen, dagvatten Alphyddan Järlaleden,tillfällig AVC där prognoser förskjutits till år 2016. Inom enheten för fastighetsutveckling kan nämnas projekt kundvalsanpassning, förskolor reinvesteringar äldre och köks- och matsalsombyggnader där prognoser förskjutits framåt i tiden.Två projekt kommer inte att startas alls och därför lämnas investeringsramen för dessa två projekt i sin helhet tillbaka och prognoserna elimineras. Därutöver har behov om nya investeringsmedel för flera projekt föreslagits. I tertial 1 år 2015 har den totala prognosen reviderats ner till 731 miljoner kronor på grund av dessa förändringar.

Tabell 3. Prognos nettoinvesteringar inklusive exploatering T1 2015 (miljoner kronor)

mnkr	År 2015	År 2016	År 2017	År 2018	Totalt 2015-2018
Nettoinvesteringar nämnder och enheter exkl exploateringsenheten	-611	-468	-396	-132	-1 607
Inkomster exploateringsenheten	173	9	201	106	489
Utgifter exploateringsenheten	-292	-262	-406	-395	-1 355
Nettoinvesteringar exploateringsenheten	-119	-253	-205	-289	-866
Totalt nettoinvesteringar inkl exploateringsenheten T1 2015	-731	-721	-601	-421	-2 474
Totalt nettoinvesteringar inkl exploateringsenheten T2 2014	-811	-709	-551	-433	-2 504
Förändring T2 2014 -T1 2015	80	-12	-49	12	30

De nu föreslagna nya medlen för investeringar påverkar kommunens driftbudget kommande åren med ca 3 miljoner kronor i form av kapitaltjänst- och övriga driftkostnader.

Tabell 4. Utfall och prognos nettoinvesteringar per nämnd inklusive exploatering T1 2015- 2018 (miljoner kronor)

Investeringar per nämnd , mnkr	Utfall T1 2015 Netto	Helårs prognos 2015 Netto	Helårs prognos 2016 Netto	Helårs prognos 2017 Netto	Helårs prognos 2018 Netto
Kommunstyrelsen	-53,4	-440,6	-516,1	-461,4	-382,6
stödenheter	-13,0	-33,2	-14,0	0,0	0,0
Enheten för fastighetsutveckling	-41,9	-261,6	-222,6	-224,9	-93,6
Lokalenheten	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Exploateringsenheten	2,3	-119,3	-253,0	-205,0	-289,0
Myndighets- & huvudmannaenheter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa produktionsenheter	-0,9	-26,5	-26,5	-31,5	0,0
Välfärd skola	-0,9	-25,0	-25,0	-30,0	0,0
Välfärd samhällsservice	0,0	-1,5	-1,5	-1,5	0,0
Arbets- och företagsnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Fritidsnämnden*	-3,8	-64,5	-13,3	-25,0	-36,0
Kulturnämnden	0,0	-0,6	0,0	0,0	0,0
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Natur-och trafiknämnden	-30,9	-217,0	-191,5	-114,5	-2,5
Gata, trafik, park och natur**	-12,6	-147,6	-112,6	-89,1	-2,5
Avfallsverket	-11,1	-17,3	-12,8	0,0	0,0
VA-verket	-7,2	-52,1	-66,1	-25,4	0,0
Socialnämnden	-5,1	-8,0	0,0	0,0	0,0
Utbildningsnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Äldrenämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Överförmyndarnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa	-93,2	-730,6	-720,9	-600,9	-421,1

*Utfallet och prognoser för investeringar inom fritidsnämnden tillhör enheten för fastighetsutveckling där dessa kommer att redovisas från maj 2015

**Inom Gata, trafik, park och natur redovisas investeringar för utegym och lepkärnor som tidigare legat inom fritidsnämnden

Konsekvenser för barn

I princip samtliga investeringar som föreslås i detta ärende har konsekvenser för barn – en del indirekta men de allra flesta direkta. I en del av de förslag till beslut som ligger till grund för det samlade förslaget till investeringsbeslut blir dessa konsekvenser också belysta.

Många av de föreslagna investeringarna kommer att påverka barns hälsa, säkerhet, utveckling samt den också i barnkonventionens fastslagna rätten till fritid, lek och rekreation, bl.a. genom förbättring av parkområden och upprustning av lekplatser, förbättrade möjligheter till att kunna cykla på ett tryggt sätt, förbättrad tillgänglighet till och vid strandbad, m.m. Kommunen behöver fortsätta att utveckla arbetet med att lyfta fram och använda konsekvenser för barn som en av beslutsgrunderna inom investeringsprocessen.

Bilagor

Bilagor till investeringsärendet, punkt 13 finns publicerade på [KS 2015-05-25](#).

Ekonomidirektör
Eva Olin

Controller
Auli Puustinen

25 maj 2015

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

§ 146

Dnr KFKS 2015/286-040

Skatteväxling med landstinget för att ta över hälso- och sjukvårdsuppgifter för vissa personer med funktionsnedsättning

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

1. Under förutsättning av att Regeringen beslutar om skatteväxling utifrån hemställan enligt punkt 2 nedan, beslutar kommunfullmäktige att Nacka kommun ska ta över ansvaret för viss hälso- och sjukvård inom ramen för lagen om särskilt stöd och service för vissa funktionshindrade ("LSS-verksamhet"), enligt rekommendationen från Kommunförbundet Stockholms län den 12 juni 2014.
2. Kommunfullmäktige beslutar att tillsammans med Stockholms läns landsting och övriga kommuner i länet hemställa hos finansdepartementet att de länsvisa skattesatserna i 2§ och 3§ förordningen (2013:976) om kommunalekonomisk utjämning höjs 2 öre för kommunerna och sänks 2 öre för Stockholms läns landsting från och med 1 januari 2016.

Ärende

Samtliga kommuner i Stockholms län och landstinget har antagit Kommunförbundet Stockholms läns (KSL) rekommendation om att kommunerna ska ta över viss hälso- och sjukvård som utförs i gruppbofasta och daglig verksamhet, som kommunen ansvarar för enligt lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade. Detta är tänkt att finansieras genom en skatteväxling på 2 öre mellan varje kommun och landstinget. För att skatteväxlingen ska kunna ske måste kommunfullmäktige besluta om att tillsammans med övriga kommuner och landstinget hemställa hos Regeringen om att växlingen ska ske. Kommunfullmäktige måste också fatta beslut om att överta verksamheten enligt KSL:s rekommendation.

Handlingar i ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott den 12 maj 2015 § 55
Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 30 april 2015
Socialnämnden den 21 april 2015 § 57

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

KSL:s rekommendation den 12 juni 2014: "Hälso- och sjukvård i bostad med särskild service"

Underlag från KSL den 1 april 2015: "Ytterligare beslut krävs angående skatteväxling LSS"

Tabell ekonomiska konsekvenser

Kommunstyrelsen den 1 december 2014 § 266

Tjänsteskrivelse till social- och äldrenämnden daterad 6 oktober 2014; rekommendation om övertagande av utförandet av hälso- och sjukvård i bostad med särskild service och daglig verksamhet

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott den 12 maj 2015 § 55

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslog kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

1. Under förutsättning av att Regeringen beslutar om skatteväxling utifrån hemställan enligt punkt 2 nedan, beslutar kommunfullmäktige att Nacka kommun ska ta över ansvaret för viss hälso- och sjukvård inom ramen för lagen om särskilt stöd och service för vissa funktionshindrade ("LSS-verksamhet"), enligt rekommendationen från Kommunförbundet Stockholms län den 12 juni 2014.
2. Kommunfullmäktige beslutar att tillsammans med Stockholms läns landsting och övriga kommuner i länet hemställa hos finansdepartementet att de länsvisa skattesatserna i 2§ och 3§ förordningen (2013:976) om kommunalekonomisk utjämning höjs 2 öre för kommunerna och sänks 2 öre för Stockholms läns landsting från och med 1 januari 2016.

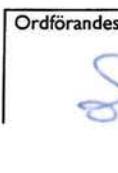
Beslut i socialnämnden den 21 april 2015 § 57

Socialnämnden föreslog kommunfullmäktige besluta att tillsammans med Stockholms läns landsting och övriga kommuner i länet hemställa hos finansdepartementet att de länsvisa skattesatserna i 2§ och 3§ förordningen (2013:976) om kommunalekonomisk utjämning höjs med 2 öre för de kommunerna och sänks med 2 öre för Stockholms läns landsting från och med 1 januari 2016.

Beslut i kommunstyrelsen den 1 december 2014 § 266

Kommunstyrelsen beslutade följande.

Nacka kommun antar Kommunförbundet Stockholms läns rekommendation att kommunen tar över ansvaret för utförandet av hälso- och sjukvård i bostad med särskild service och daglig verksamhet.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

383

25 maj 2015

51 (100)

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

Beslutsgång

Kommunstyrelsen beslutade i enlighet med arbetsutskottets förslag.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Skatteväxling med landstinget för att ta över hälso- och sjukvårdsuppgifter för vissa personer med funktionsnedsättning

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

1. Under förutsättning av att Regeringen beslutar om skatteväxling utifrån hemställan enligt punkt 2 nedan, beslutar kommunfullmäktige att Nacka kommun ska ta över ansvaret för viss hälso- och sjukvård inom ramen för lagen om särskilt stöd och service för vissa funktionshindrade ("LSS-verksamhet"), enligt rekommendationen från Kommunförbundet Stockholms län den 12 juni 2014.
2. Kommunfullmäktige beslutar att tillsammans med Stockholms läns landsting och övriga kommuner i länet hemställa hos finansdepartementet att de länsvisa skattesatserna i 2 § och 3§ förordningen (2013:976) om kommunalekonomisk utjämning höjs 2 öre för kommunerna och sänks 2 öre för Stockholms läns landsting från och med 1 januari 2016.

Sammanfattning

Samtliga kommuner i Stockholms län och landstinget har antagit Kommunförbundet Stockholms läns (KSL) rekommendation om kommunerna ska ta över viss hälso- och sjukvård som utförs i gruppborstader och daglig verksamhet, som kommunen ansvarar för enligt lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade. Detta är tänkt att finansieras genom en skatteväxling på 2 öre mellan varje kommun och landstinget. För att skatteväxlingen ska kunna ske måste kommunfullmäktige besluta om att tillsammans med övriga kommuner och landstinget hemställa hos Regeringen om att växlingen ska ske. Kommunfullmäktige måste också fatta beslut om att överta verksamheten enligt KSL:s rekommendation.

Ärendet

Stockholms läns landsting har sedan 1994-års kommunalisering av omsorgsverksamheten utfört de hälso- och sjukvårdsinsatser som kommunen ansvarar för enligt 18 och 18 a §§ hälso- och sjukvårdslagen i bostad med särskild service och daglig verksamhet enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Detta regleras i den så kallade Principöverenskommelsen den 27 maj 1994, som således innebär att kommunerna har det juridiska ansvaret (huvudmannaskapet) för hälso- och sjukvårdsinsatserna, men att landstinget ansvarar för utförandet av dem.

Flera kommuner har under åren aktualiseringat frågan om att lägga ihop huvudmanna- och utföraransvaret för de aktuella hälso- och sjukvårdsinsatserna och ha en egen kommunal hälso- och sjukvårdsorganisation. Detta för att om möjligt förbättra tillgänglighet, kontinuitet och samordning av hälso- och sjukvården med omvärdnaden för personer med funktionsnedsättning.

För att genomföra detta har Kommunförbundet i Stockholms län (KSL) tagit fram en rekommendation¹, som innebär att utföraransvaret flyttas från landstinget till kommunerna. Samtliga kommuner i Stockholms län har tillstyrkt rekommendationen. Övertagandet omfattar insatser som utförs av sjuksköterska, arbetsterapeut och sjukgymnast/fysioterapeut. Landstinget ansvarar även fortsättningsvis för utförandet av läkarinsatser och specialiserad hälso- och sjukvård, specialiserad rehabilitering och specialiserad habilitering. För att övertagandet nu ska kunna genomföras krävs att kommunfullmäktige fattar beslut om detta.

Stockholms läns landsting har fattat motsvarande beslut som kommunerna. Finansiering av det ändrade ansvaret är tänkt att ske genom en skatteväxling med Stockholms läns landsting vid årsskiftet 2015-2016. För att en skatteväxling ska ske krävs dock en hemställan till Regeringen, från de organ som ska skatteväxla. Denna hemställan måste vara KSL tillhandha senast den 25 september 2015. Det innebär att Nacka kommunfullmäktige måste ta ställning till frågan om att ta över verksamheten och om skatteväxling vid sitt sammanträde den 15 juni 2015.

Den samlade skattesatsen för skatt till kommunen och till landstinget förblir oförändrad för Nackaborna. Skattesatsen i Nacka höjs dock formellt med 2 öre från och med den 1 januari 2016 och sänks på motsvarande sätt för landstinget. Genomförs skatteväxlingen blir skattesatsen i Nacka 18:63, sett ur dagens perspektiv.

Ekonomiska konsekvenser

Den föreslagna skatteväxlingen är avsedd att ske per den 1 januari 2016. Övertagandet av uppgifterna beräknas dock ske 1 oktober 2015. Om det blir så kommer Stockholms läns landsting ersätta kommunerna enligt särskild modell för resterande del av 2015:

¹ Beslut av kommunstyrelsen i Nacka den 1 december 2014, § 266

Ersättningen ska beräknas som 1/365 per dag multiplicerat med värdet av två öre i utdebitering beräknat på 2015 års effektiva skatteunderlag. Om kommunerna tar över verksamheten den 1 oktober 2015, ska Stockholms läns landsting således ersätta kommunerna med 92/365-delar av värdet av två öre i utdebitering beräknat på 2015 års effektiva skatteunderlag. Detta motsvarar cirka 25 miljoner kronor. Betalningen ska göras senast den 30 november 2015 och fördelas enligt respektive kommunens folkmängd den 1 november 2014.

Skatteväxlingen innebär att Nacka kommun beräknas få en ökad skatteintäkt med 4,489 miljoner och en beräknad verksamhetskostnad på 3,334 miljoner kronor. Det innebär en nettoeffekt på 1,154 miljoner kronor, enligt beräkningar som KSL har gjort. Det nationella utjämningssystemet för LSS-insatser har en eftersläpning med två år och kommer att påverkas först från och med år 2018. Det innebär en beräknad positiv effekt för Nacka kommun om ca 1,7 miljoner kronor enligt KSL:s beräkningar. Sammantagen effekt beräknas sålunda till 2,8 miljoner kronor. Dessa medel som kan komma att behövas för att täcka ökade kostnader.

Bilagor

- Protokollsutdrag socialnämnden den 21 april 2015, § 57
- KSL:s rekommendation den 12 juni 2014: ”Hälso- och sjukvård i bostad med särskild service”
- Underlag från KSL den 1 april 2015: ”Ytterligare beslut krävs angående skatteväxling LSS”
- Tabell ekonomiska konsekvenser
- Protokollsutdrag kommunstyrelsens beslut den 1 december 2014, § 266
- Tjänsteskrivelse till social- och äldrenämnden daterad 6 oktober 2014; rekommendation om övertagande av utförandet av hälso- och sjukvård i bostad med särskild service och daglig verksamhet

Eva Olin
Ekonomidirektör
Stadsledningskontoret

Anders Fredriksson
Social- och äldredirektör

21 april 2015

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Socialnämnden

§ 57

SOCN 2015/290-701

Ytterligare beslut angående skatteväxling LSS

Beslut

Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta att tillsammans med Stockholms läns landsting och övriga kommuner i länet hemställa hos finansdepartementet att de länsvisa skattesatserna i 2§ och 3§ förordningen (2013:976) om kommunalekonomisk utjämning höjs med 2 öre för de kommunerna och sänks med 2 öre för Stockholms läns landsting från och med 1 januari 2016.

Ärendet

Samtliga kommuner i Stockholms län har antagit KSL:s rekommendation att ta över utförandet av viss hälso- och sjukvård inom LSS verksamheter. Stockholms läns landsting har fattat motsvarande beslut. Finansiering av detta sker genom en skatteväxling med Stockholms läns landsting vid årsskiftet 2015-2016.

Efter förnyad kontakt med finansdepartementet har ytterligare information framkommit när det gäller frågans formella hantering. Beslutet om att ta över utförandet av viss hälso- och sjukvård inom LSS verksamheter ska fattas av kommunfullmäktige. För att skatteväxlingen ska hanteras av finansdepartementet måste dock ytterligare ett beslut fattas i kommunfullmäktige, och även landstingsfullmäktige, utöver tidigare rekommenderat beslutsförslag. Detta tillägg avser att hemställa hos finansdepartementet om en justering av den kommunalekonomiska utjämningen.

Ekonomiska konsekvenser

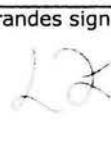
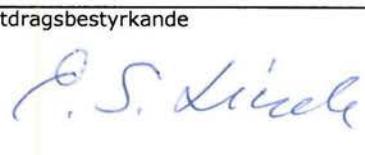
Skatteväxling innebär att Nacka får en ökad skatteintäkt med 4 488 662 kr. Enligt Kommunförbundet Stockholms län beräknas verksamhetens kostnader till ca 3 300 000 kr. Socialnämndens budgetram hanteras i ramärendet för 2016 – 2018.

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteskrivelse från sociala kvalitetsenheten, 2015-04-10
2. KSL/12/9252-101 Ytterligare beslut krävs angående skatteväxling LSS
3. Ekonomiska konsekvenser av skatteväxling

Beslutsgång

Socialnämnden beslutade i enlighet med stadsledningskontorets förslag till beslut.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Gunilla Hjelm-Wahlberg

För kändedom:

Socialnämnd eller motsvarande

Förvaltningschef inom socialtjänsten eller motsvarande

Kommunstyrelserna i Stockholms län

Hälso- och sjukvård i bostad med särskild service och daglig verksamhet

KSLs rekommendation

KSLs styrelse beslutade vid sitt sammanträde den 12 juni 2014 att rekommendera länetts kommuner att besluta,

1. § 11 i Principöverenskommelsen från 1994-05-27 upphör,
2. ansvaret för utförandet av hälso- och sjukvård övergår från landstinget till kommunerna i länet,
3. denna förändring finansieras via skatteväxling 2015/2016,
4. förändringen träder i kraft den 1 oktober 2015,
5. landstinget, senast den 30 november 2015, ersätter kommunerna med motsvarande 92/365 av skatteväxlingens värde 2015.

Ärendebeskrivning

Landstinget har sedan kommunaliseringen av omsorgerna 1994 utfört de hälso- och sjukvårdsinsatser som kommunen ansvarar för enligt Hälso- och sjukvårdslagen (HSL) i bostad med särskild service och daglig verksamhet enligt lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Detta bestämdes i den s k Principöverenskommelsens § 11 från 1994-05-27.

Landstinget har utfört uppdraget enligt den så kallade normaliseringsprincipen. Huvudregeln är att den enskilde i första hand besöker öppenvårdsmottagning men den som inte kan ta sig till mottagning får besök i hemmet eller i den dagliga verksamheten.

Flera kommuner har under åren aktualiseringat frågan om att en egen kommunal hälso- och sjukvårdsorganisation kunde förbättra tillgänglighet, kontinuitet och samordning av hälso- och sjukvården med omvårdnaden för personer med funktionsnedsättning.

Lidingö stad framförde i skrivelse 2008-08-28 till KSL att egen kommunal hälso- och sjukvårdsorganisation i respektive kommun skulle kunna förbättra tillgängligheten, kontinuiteten och samordningen av hälso- och sjukvården och omvärdnaden för personer med funktionsnedsättning.

Under 2009 och 2010 var frågan om upphörande av § 11 i Principöverenskommelsen aktuell för diskussion i landsting och kommun. Frågan avslutades dock med ett konstaterande att det fanns anledning att avvaka den förväntade kommunaliseringen av hemsjukvården.

Presidiegruppen beslutade 2013-11-11 att uppdra åt hälso- och sjukvårdsförvaltningen (HSF) och KSL-kansliet att utreda hur § 11 i Principöverenskommelsen från 1994-05-27 kan avvecklas. § 11 beskriver ansvaret för hälso- och sjukvård i bostad med särskild service och daglig verksamhet enligt lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Ett gemensamt projektarbete startade i början av december 2013 med deltagande från HSF, KSL och representanter från kommunerna i de olika delregionerna. Uppdraget skulle呈现出 ett förslag på definition av vilka hälso- och sjukvårdsinsatser som respektive huvudman ska ansvara för utifrån HSL. Det gäller vilka hälso- och sjukvårdsinsatser i LSS-bostäder och daglig verksamhet som ska ingå i respektive huvudmans ansvar där även frågor kring hjälpmedel, rehabilitering och habilitering behövde definieras. Landstingets kostnader för insatserna som utförs ska redovisas och en skatteväxlingsnivå beräknas.

Förslag

Förslaget innebär att kommunen ansvarar för hälso- och sjukvårdsinsatser inklusive rehabilitering och habilitering som sker i bostaden och på daglig verksamhet. Landstinget ansvarar för läkarinsatser och specialiserad hälso- och sjukvård, specialiserad rehabilitering och specialiserad habilitering. Fördelning av ansvar sker enligt förteckning nedan.

Normaliseringssprincipen gäller och innebär

Om individ tillhörande målgruppen önskar få hälso- och sjukvårdsinsatsen i öppenvård (inom husläkarverksamhet och primärvårdsrehabilitering) kan de välja, eller få hjälp att välja, alternativ i linje med övrig befolkning. För övriga hälso- och sjukvårdsinsatser har målgruppen tillgång till dessa i likhet med övriga invånare.

Kommunens ansvar

- Hälso- och sjukvårdsinsatser inklusive rehabilitering och habilitering som sker i bostaden respektive daglig verksamhet.
- Förskriva läkemedel i enlighet med Socialstyrelsens föreskrifter (SOSFS 2001:16) om kompetenskrav för sjuksköterskor vid förskrivning av läkemedel.
- Förskrivnings- och kostnadsansvar för inkontinenjhjälpmedel, förbands- och sjukvårdsartiklar, kompressionsmaterial, bashjälpmedel samt för vissa definierade hyrhjälpmedel.

- Ansvar för att legitimerad personal i verksamheten svarar för att information ges till patientens läkare om aktuell status.
- Uppmärksammar behov, initierar och deltar i vårdplanering.

Landstingets ansvar

- Alla läkarinsatser (inklusive besök i boendet/daglig verksamhet).
- **All övrig vård på ”specialiserad nivå” som sker i boendet och daglig verksamhet och som ingår i uppdraget för avancerad sjukvård i hemmet (ASIH), specialiserad palliativ vård och specialistpsykiatri.**
- Specialiserad rehabilitering (exempelvis inom uppdraget för neuroteam samt inom neurologi, onkologi och lymfödem).
- Logopedi.
- Hörsel- och synrehabilitering.
- Specialiserad habilitering. Insatser kan vara av utredande eller behandlande karaktär. Kunskapsöverföring till kommunens personal, som utför habilitering i vardagen, avseende funktionsnedsättningar och konsekvenserna av dessa hos den enskilde.
- Kostnadsansvar för näringssprodukter och testmaterial för diabetes samt för vissa definierade hyrhjälpmmedel.
- Förskrivnings och kostnadsansvar för synhjälpmmedel, hörselhjälpmmedel, ortopedtekniska hjälpmmedel samt kosmetiska hjälpmmedel.
- Fotsjukvård.
- Dietetik.
- Ansvar för att legitimerad personal i landstingets verksamhet ger information till legitimerad personal i kommunens verksamhet om beslutade insatser och aktuell status.
- Uppmärksammar behov, initierar och deltar i vårdplanering.
- Har kostnadsansvar för läkemedel och förbrukningsartiklar som omfattas av läkemedelsförmånen, förskrivna enligt lagen om läkemedelsförmåner (2002:160) till enskild patient.
- För kostnaderna för provtagningsmateriel (provtagningsrör och tillhörande nålar) för ordinerade prover och där provet tas av personal verksamma på kommunens uppdrag.
- För vårdhygienisk experthjälp till kommunerna. Länets kommuner köper idag vårdhygienisk smittskyddskompetens från landstinget vad avser vård- och omsorgsboenden för äldre. Motsvarande samverkansavtal behöver upprättas vad avser denna målgrupp.

Skatteväxling

Kommunernas övertagande finansieras med en skatteväxling, vilket innebär att landstinget sänker skattesatsen med två öre och kommunerna höjer sina skattesatser med motsvarande. Stockholms läns landstings ersättning till utförarna i denna verksamhet beräknades 2013 uppgå till ca 84 miljoner kronor. Två öre motsvarar 94,6 miljoner kronor på årsbasis (2013).

Skatteväxlingen föreslås ske den 1 januari 2016. Om kommunerna tar över verksamheten före den 1 januari 2016 ska Stockholms läns landsting ersätta kommunerna. Ersättningen ska beräknas som 1/365 per dag multiplicerat med värdet av två öre i utdebitering beräknat på 2015 års effektiva skatteunderlag.

Om kommunerna tar över verksamheten den 1 oktober 2015, ska Stockholms läns landsting således ersätta kommunerna med 92/365-delar av värdet av två öre i utdebitering beräknat på 2015 års effektiva skatteunderlag. Detta motsvarar cirka 25 miljoner kronor. Betalningen skall göras senast den 30 november 2015 och fördelas enligt respektive kommunens folkmängd den 1 november 2014.

Nationellt utjämningssystem

Första januari 2004 infördes ett nationellt utjämningssystem för LSS-insatser. Kostnaderna för kommunerna i övriga län motsvarar 83 procent av rikets kostnad. Eftersom kommunerna i övriga län har utfört hälso- och sjukvårdsinsatserna inom LSS-boenden och inom daglig verksamhet, har 83 procent av denna kostnad ingått i kostnaden för varje insats, som sedan utjämnats i det nationella utjämningssystemet. Detta har också gällt för kommunerna i Stockholms län.

Hälso- och sjukvårdsinsatserna inom LSS utgör knappt 2 procent av hela kostnaden för insatserna boende barn, boende vuxna och daglig verksamhet. När också kommunerna i Stockholms län, som står för 17 procent av rikets kostnad, kommer att utföra hälso- och sjukvårdsinsatser, kommer volymen i det nationella utjämningssystemet för aktuella insatser att öka med 0,3 procent (2 procent av 17 procent).

Presidiegruppen KSL/HSN

Presidiegruppen KSL/HSN beslutade den 8 maj 2014 att föreslå hälso- och sjukvårdsnämnden besluta enligt förslaget samt att föreslå KSLs styrelse att kommendera länets kommuner att besluta enligt förslaget.

Ärendegång

Rekommendationen adresseras till kommunstyrelserna enligt den rutin som gäller vid beslut i KSLs styrelse. KSL överläter till kommunen att fatta beslut enligt gällande delegationsordning.

Kommunerna ombeds meddela sina ställningstaganden genom att sända in protokollsutdrag eller annan beslutshandling.

Beslut om antagande av överenskommelse är att likställas med undertecknande.

Svarsperiod

KSL önskar få kommunens ställningstagande senast den 31 december 2014 med e-post till registrator@ksl.se.

Alternativt till

Kommunförbundet Stockholms Län
Box 38145
100 64 STOCKHOLM

Frågor och information

Frågor med anledning av detta, välkommen att kontakta Gunilla Hjelm-Wahlberg, telefon 08-615 96 40, e-post gunilla.hjelm-wahlberg@ksl.se.

Med vänlig hälsning

KOMMUNFÖRBUNDET STOCKHOLMS LÄN

Elisabeth Gunnars
1:e vice ordförande

Madeleine Sjöstrand
Förbundsdirektör

Bilaga:

PM Hälsa- och sjukvård i bostad med särskild service och daglig verksamhet

Elisabeth Höglund, HSF
Gunilla Hjelm-Wahlberg, KSL-kansliet

Hälso- och sjukvård i bostad med särskild service och daglig verksamhet

Presidiegruppen, som består av Hälso- och sjukvårdsnämndens presidium och Kommunförbundet Stockholms Läns (KSLs) sociala välfärdsberednings presidium, beslutade 2013-11-11 att uppdra åt hälso- och sjukvårdsförvaltningen (HSF) och KSL-kansliet att utreda hur § 11 i Principöverenskommelsen från 1994-05-27 kan avvecklas. § 11 beskriver ansvaret för hälso- och sjukvård i bostad med särskild service och daglig verksamhet enligt lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Ett gemensamt projektarbete startade i början av december med deltagande från HSF, KSL och representanter från kommunerna i de olika delregionerna. Representanterna är sakkunniga inom hälso- och sjukvård, funktionsnedsättning, organisation, ekonomi mm. KSL och HSF svarar för projektledare.

Patient- och funktionshindersorganisationer i Stockholms län har getts möjlighet till delaktighet via Hälso- och sjukvårdsförvaltningens samverkansråd vid ett särskilt seminarium som ägde rum den 30 januari 2014.

En dialogkonferens för målgruppen tjänstemän från HSF, förvaltningschefer och Medicinskt ansvariga sjuksköterskor (MAS) från kommunerna genomfördes den 14 mars 2014.

Uppdraget redovisas till Presidiegruppen den 8 maj 2014 där detta PM ingår som bilaga.

Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade

Personkretsar

LSS innehåller i § 1, inledande bestämmelser om stöd och service till följande grupper:

- *Personkrets 1*
Personer med utvecklingsstörning och personer med autism eller

autismliknande tillstånd under utvecklingsperioden vilket avser åren före 16 års ålder.

- ***Personkrets 2***

Personer med betydande och bestående begåvningsmässigt funktionshinder efter hjärnskada i vuxen ålder (efter 16 år), föranledd av yttre våld eller kroppslig sjukdom.

- ***Personkrets 3***

Personer med andra och varaktiga fysiska eller psykiska funktionshinder som uppenbart inte beror på normalt åldrande, om dessa är stora och förorsakar betydande svårigheter i den dagliga livsföringen och därmed ett omfattande behov av stöd eller service.

Gemensamt för alla personer som tillhör någon av LSS personkretsar är att insatserna kan ges livet ut om behovet av insatser kvarstår.

Insatser enligt LSS

I LSS § 9, p. 1 – 10 regleras vilken form av stöd och service lagens personkrets har rätt till:

1. Rådgivning och annat personligt stöd som ställer krav på särskild kunskap om problem och livsbetingelser för mäniskor med stora och varaktiga funktionshinder,
2. Biträde av personlig assistent eller ekonomiskt stöd till skäliga kostnader för sådan assistans, till den del behovet av stöd inte täcks av beviljade assistanstimmar enligt 51 kap. socialförsäkringsbalken.
3. Ledsagarservice,
4. Biträde av kontaktperson,
5. Avlösarservice i hemmet,
6. Korttidsvistelse utanför det egna hemmet,
7. Korttidstillsyn för skolungdom över 12 år utanför det egna hemmet i anslutning till skoldagen samt under lov,
8. Boende i familjehem eller i bostad med särskild service för barn och ungdomar som behöver bo utanför föräldrahemmet,
9. Bostad med särskild service för vuxna eller annan särskilt anpassad bostad för vuxna,
10. Daglig verksamhet för personer i yrkesverksam ålder som saknar förvärvsarbetet och inte utbildar sig.

Landstingen avsvarar för insatser enligt LSS § 9.1, övriga punkter ansvarar kommunerna för.

Principöverenskommelsens § 11

Enligt hälso- och sjukvårdslagen (HSL) §§ 18 och 18 a-c har landstinget ansvaret för all hälso- och sjukvård förutom i vissa boenden och dagverksamheter. Kommunen ansvarar för särskilda boenden för äldre, dagverksamhet för äldre, bostad med särskild service enligt Socialtjänstlagen 2001:453 (SoL) för personer med psykisk funktionsnedsättning samt bostad med särskild service och daglig verksamhet enligt LSS. Läkarinsatser är alltid landstingets ansvar.

I § 11 ”Principöverenskommelsen med landstinget och kommunerna av verksamheter som bedrivs av landstingets omsorgsnämnd” från 1994 framgår att landstinget ska utföra den hälso- och sjukvård som kommunen har ansvar för i LSS-verksamhet.

Protokoll 1994-05-27 mellan SLL och KSL § 11 i Principöverenskommelsen:

HSL §§ 18 och 18 a sjukvårdsansvar och ansvar för habilitering, rehabilitering och hjälpmedel

Kommunerna har enligt HSL §§ 18 och 18 a sjukvårdsansvar (exkl. läkarvård) och ansvar för habilitering, rehabilitering och hjälpmedel för personer som bor i särskilda boendeförmer och /eller har dagverksamhet.

Landstinget förbinder sig att utan särskild kostnad för kommunerna fullgöra vad som ankommer på kommunerna enligt HSL §§ 18 och 18 a för personer som tillhör personkretsen för LSS. Verksamheten skall bedrivas i sådan omfattning och med sådan kvalitet som motsvarar personernas speciella behov.

De uppgifter enligt HSL § 24 som fullgörs av de medicinskt ansvariga sjuksköterskorna i kommunerna skall även omfatta de verksamheter som anges i denna paragraf.”

Tolkning av insatser och målgrupp i § 11 Principöverenskommelsen

Sedan Principöverenskommelsen trädde ikraft har både HSL och LSS förändrats. Det har inneburit att tolkningen av § 11 upplevts som otydlig vad gäller vilka boenden, personkretsar och vilka hälso- och sjukvårdinsatser som ingår. En gemensam arbetsgrupp mellan HSF och KSL tillsattes 2009 med syfte att tolka § 11 i Principöverenskommelsen. Det är den arbetsgruppens tolkning som ligger till grund till följande beskrivning av omfattningen av vilka insatser och målgrupper som avses i § 11 i Principöverenskommelsen.

Bostad med särskild service för barn och ungdom, LSS § 9.8

De barn och ungdomar som bor i bostad med särskild service kan hänföras till tre grupper: de med mycket omfattande behov av stöd och omvårdnadsinsatser under dygnets alla timmar, barn och ungdomar med en

2014-04-14

funktionsnedsättning som leder till utåtagerande beteende samt barn och ungdomar som går i skolan på annan ort.

Barn och ungdomar som får sitt stöd i bostad med särskild service, är en LSS-insats som har minskat i volym. Enligt Socialstyrelsens statistik hade 323 barn och ungdomar beslut om boende år 2004 och år 2012 är antalet 276 i länet.

LSS-lagstiftningen har gjort det möjligt för allt fler barn och ungdomar att få sitt stöd i hemmet. De stödformer som kan vara aktuella i hemmet är t ex personlig assistans och avlösarservice. Principöverenskommelsen § 11 är inte aktuell när barn och ungdomar bor i hemmet.

Barn och ungdomar boende i familjehem omfattas inte av Principöverenskommelsen § 11. Där har landstinget ansvaret för all hälso- och sjukvård.

Bostad med särskild service för vuxna, LSS § 9.9

Den traditionella gruppstaden med tillgång till personal dygnet runt och tillgång till gemensamhetsutrymmen kommer även i framtiden att vara en viktig stödform för personer, såväl äldre som yngre, som har ett omfattande behov av stöd och omvårdnad.

Antalet personer med denna LSS insats har under senare år utvidgats eftersom flera personer med autismspektrumtillstånd (AST) ingår. För en del av dem är gruppstaden, med anpassat stöd och omvårdnad, en bra boendelösning.

Antal lägenheter i bostad med särskild service (gruppstad och servicebostad) har stadigt ökat under åren. År 2004 hade 3 174 personer beslut om vuxenboende och år 2012 var antalet beslut 4 038 i länet enligt Socialstyrelsens LSS statistik.

Vuxna boende i särskilt anpassad bostad omfattas inte av Principöverenskommelsen § 11. Där har landstinget ansvaret.

Det bör observeras att huvuddelen av de som bor i vuxenboende även har ett beslut om daglig verksamhet.

Daglig verksamhet, LSS § 9.10

Daglig verksamhet riktar sig till personer i yrkesverksam ålder som saknar förvärvsarbetet och inte utbildar sig.

Antalet personer med daglig verksamhet enligt LSS har ökat kraftigt under de senaste tio åren. År 2004 hade 3 990 personer beslut om daglig verksamhet i länet enligt Socialstyrelsens LSS statistik. År 2012 har antalet personer med beslut ökat till 5 956. Ökningen hänger till största delen samman med att allt fler personer med autismspektrumtillstånd utan utvecklingsstörning beviljas LSS- insatsen vilket medför att målgruppen för daglig verksamhet delvis förändrats.

Målgrupp

De individer som omfattas av Principöverenskommelsen § 11 är således de som:

- bor i bostad med särskild service och/eller har beslut om daglig verksamhet
- tillhör personkrets 1 eller 2
- har behov av hälso- och sjukvård i boendet eller i den dagliga verksamheten.

Det innebär att antalet individer som uppskattas kunna ingå i målgruppen är ca 6 200 personer. Antalet idag är dock färre eftersom inte alla har behov av den hälso- och sjukvård som Principöverenskommelsen § 11 omfattar.

Personkrets 3 omfattas inte av Principöverenskommelsen § 11. Huvudprincipen är att landstinget har ansvar för personkretsen men vissa undantag förekommer.

Hälso- och sjukvårdsinsatser idag för målgruppen

De insatser för målgruppen som omfattas av Principöverenskommelsens § 11 är hälso- och sjukvårdsinsatser samt vissa hjälpmedel i bostaden med särskild service eller på den dagliga verksamheten. Läkarinsatser omfattas inte.

Hälso- och sjukvården för målgruppen har landstinget organiserat enligt normaliseringssprincipen. Det innebär att huvudregeln är att den enskilde i första hand vänder sig till husläkarmottagning/vårdcentral och till primärvårdsrehabiliteringsmottagning, på samma sätt som övriga invånare. Den som inte kan ta sig till mottagning får besök i boendet eller på daglig verksamhet och det är dessa hälso- och sjukvårdsinsatser som omfattas av Principöverenskommelsen § 11.

Landstinget har idag organiserat så att dessa besök ingår i uppdragen för:

- husläkarverksamhet med basal hemsjukvård
- basal hemsjukvård kvällar och nächter
- primärvårdsrehabilitering.

Avseende hjälpmedel så har kommunen och landstinget delat kostnadsansvar.

Övriga hälso- och sjukvårdinsatser som utförs i boendet/daglig verksamhet som målgruppen har behov av och som är landstingets ansvar omfattas inte av Principöverenskommelsen § 11. Målgruppen har tillgång till dessa i likhet med övriga invånare.

En stor del av insatser som räknas som hälso- och sjukvård (främst medicinvärd) utförs idag i bostaden/daglig verksamhet av personal som arbetar där på kommunens uppdrag. Det sker genom delegering från distriktsköterska eller annan legitimerad personal som arbetar på uppdrag av landstinget.

2014-04-14

För mer information om landstingets olika uppdrag som nämns hänvisas till respektive Förfågningsunderlag eller uppdragsbeskrivning som finns på Vårdgivarguiden www.vardgivarguiden.se.

Basal hemsjukvård inklusive hembesök

Basal hemsjukvård definieras av landstinget som den hälso- och sjukvård som ges i patientens hem och som inte kräver specialiserad palliativ vård i öppen eller sluten vårdform eller avancerad öppenvård i hemmet som annan vårdgivare (ASIH) ansvarar för eller täcks av annan huvudmans ansvar. Patienten skall på grund av medicinska skäl eller funktionshinder ha behov av hälso- och sjukvårdsinsatser som skall vara varaktiga och som beräknas kvarstå under minst 14 dagar. Patienterna skall ha behov av minst två insatser i hemmet per kalendermånad för att registreras i basal hemsjukvård. Om patienten har behov av hälso- och sjukvårdsinsatser i hemmet som inte är varaktiga ges de i form av hembesök.

I basal hemsjukvård ingår att den vårdgivare som landstinget har avtal med säkerställer att:

- distriktsköterska eller läkare i verksamheten ansvarar för att bedöma patientens totala behov av hemsjukvård oavsett tid på dygnet och att den vårdgivare som ansvarar för insatser på andra tider informeras. Vid utskrivning från slutenvården ansvarar utskrivande vårdenhet för en sådan bedömning och Vårdgivaren ska justera vårdplanen enligt gällande riktlinjer.
- det för samtliga hemsjukvårdspatienter framgår vem som är ansvarig distriktsköterska och läkare
- förbrukningsmaterial alltid finns i tillräcklig mängd hemma hos patienten
- distriktsköterska har en koordinatorsfunktion genom att ansvara för att, i samverkan med andra yrkeskategorier, samordna insatser för att tillgodose patientens totala vårdbehov
- distriktsköterska ansvarar för att en planering och kontinuerlig bedömning av vården genomförs som dokumenteras för varje patient när
- behov av hemsjukvård blir aktuellt. Planeringen ska genomföras i samråd med andra berörda vård- och omsorgsgivare och beskriva världens planering, genomförande, uppföljning och resultat. Patient och närliggande ska erbjudas att delta i planeringen av världen samt informeras.

Målgruppen enligt Principöverenskommelsen § 11 kan således få hälso- och sjukvårdsinsatser i bostaden/daglig verksamhet antingen i form av hemsjukvårdsbesök eller hembesök av distriktsköterska, sjuksköterska eller undersköterska. Det är dessa insatser som ingår i Principöverenskommelsen § 11.

Vårdgivare som har landstingets uppdrag att utföra insatserna dagtid vardagar är godkända enligt LOV (lagen om valfrihetssystem) och ingår i Vårdval "Husläkarverksamhet med basal hemsjukvård". För närvärande finns 206 avtal. För utförandet av basal hemsjukvård inklusive hembesök kvällar och nätter (kl. 17-08) samt dagtid på helger har landstinget särskilt avtal (8 st.) med andra vårdgivare.

Det finns några undantag från ovan. Landstinget har särskilda avtal med:

- Haninge kommun om att utföra hälso- och sjukvårdsinsatserna för målgruppen
- Sigtuna kommun om att utföra hälso- och sjukvårdsinsatserna för målgruppen
- Stockholms läns sjukvårdsområde (SLSO) för Safirens barnboende i Vallentuna
- Kista stadsdelsförvaltningen för boende på Silkesborg
- Södertälje kommun för vissa boenden
- Legevisitten AB för Ösmohemmet, Nynäshamn
- Österåkers kommun för att ta emot delegeringar till målgruppen samt MAS insatser i privata LSS boenden
- Vissa kommuner för andningshandikappade personer som bor i bostad med särskilt stöd och service, bl. a i Huddinge.

Rehabilitering

Hälso- och sjukvårdsinsatser i form av rehabilitering för målgruppen enligt Principöverenskommelsen § 11 ingår i landstingets uppdrag för Primärvårdsrehabilitering, specialiserad fysioterapi samt logopedi.

Primärvårdsrehabilitering ska vara förstahandsvalet då behov av rehabilitering finns hos befolkningen. Verksamheten omfattar akuta och planerade rehabiliteringsinsatser i öppenvård på mottagning och i hemmet. Hemrehabilitering tillämpas då patienten bedöms ha bättre möjlighet att uppnå rehabiliteringsmålen genom insatser i hemmiljön.

För patient med behov av samordnad rehabiliteringsinsats ska vårdgivaren verka för att rehabiliteringsprocessen sker samordnat med patientens övriga behandling eller stöd. Syftet med insatserna är att förbättra patientens aktivitets- och funktionsförmåga med målsättningen att återvinna eller bibehålla bästa möjliga funktion och tidigt åtgärda försämring av funktionstillstånd, samt skapa goda villkor för ett självständigt liv med aktivt deltagande i samhällslivet. Vårdgivaren ska arbeta utifrån ett hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande perspektiv.

Primärvårdsrehabiliteringens basuppdrag utförs av legitimerad arbetsterapeut, legitimerad dietist och legitimerad fysioterapeut med eventuella tilläggstjänster kiropraktik, och kombinerad fysikalisk lymfödemterapi samt behandling i bassäng. Från och med 1 maj 2014 ingår även naprapati som tilläggstjänst.

De rehabiliteringsinsatser i bostaden/daglig verksamhet som ingår i Principöverenskommelsen § 11 är hemrehabilitering eller hembesök av arbetsterapeut och fysioterapeut.

Vårdgivare som har landstingets uppdrag att utföra insatserna dagtid vardagar är godkända enligt LOV (lagen om valfrihetssystem) och ingår i Vårdval Primärvårdsrehabilitering och Specialiserad fysioterapi. För närvarande finns för utförandet av primärvårdsrehabilitering 67 mottagningar och 90 mottagningar inom specialiserad fysioterapi.

Specialiserad habilitering

Landstingets habiliteringsverksamhet utförs i huvudsak enligt HSL men den kan, om den enskilde så begär, utföras enligt LSS § 9.1 (avser endast insatsen råd och stöd). I Stockholms län finns dels lokala habiliteringscenter men även specialiserade länsövergripande verksamheter.

Habiliteringsverksamheten är en extra resurs inom hälso- och sjukvården som endast erbjuds barn, ungdomar och vuxna med omfattande och varaktiga funktionsnedsättningar såsom vid utvecklingsstörning, autismspektrumstörningar, rörelsenedsättning och flerfunktionsnedsättning. Verksamheten bedömer behov av insatser och ger råd, stöd och behandling till personer med funktionsnedsättningar med syfte att de ska bibehålla och utveckla sina förmågor för att kunna vara delaktiga i samhället och få en fungerande vardag.

Habiliteringens personal (arbetsterapeut, sjukgymnast, psykolog, kurator, logoped och specialpedagog) ger även vägledning kring funktionsnedsättningen till närliggande, personens nätför och berörda verksamheter kring en person med funktionsnedsättning, som till exempel förskola/skola, daglig verksamhet eller gruppboende.

Den habiliteringsverksamhet som idag ingår i landstingets uppdrag omfattas inte av Principöverenskommelsen § 11.

Hjälpmedel

Utifrån landstingets modell för organisation av hjälpmedelscentralverksamheten samt för verksamheten som hanterar förbrukningshjälpmedel kan hjälpmedel delas in i två huvudgrupper:

- Medicintekniska hjälpmedel
- Förbrukningshjälpmedel och näringssprodukter.

Medicintekniska hjälpmedel delas in i bashjälpmedel (enkla hjälpmedel) och hyrhjälpmedel (komplexa hjälpmedel).

Personer i behov av personligt förskrivna hjälpmedel på landstingets bekostnad kan få det förskrivet av exempelvis distriktsköterskor, arbetsterapeuter och sjukgymnaster som finns på bland annat husläkarmottagningar, inom primärvårdsrehabilitering och sjukhus. I vissa fall är förskrivningsrätten förbehållet läkare, dietister med flera.

Landstinget är enligt HSL skyldigt att tillhandahålla hjälpmedel till personer i länet för deras dagliga livsföring i hemmet och i närmiljön samt för vård och behandling. Landstinget och kommunerna har efter ÄDEL-reformen och 1994-års Handikappreform ett delat ansvar för hjälpmedel.

Kommunförbundet Stockholms Län (KSL) och Stockholms läns landsting (SLL) har förtigligt ansvars- och kostnadsfördelning av framförallt medicintekniska hjälpmedel vilket finns reglerat i dokument daterat 1997-02-25 som verksamheterna fortfarande arbetar efter, se <http://www.hjalpmedelsguiden.sll.se/Ansvar/KSL-overenskommelse/> eller <http://www.ksl.se/svenska/overenskommelser.html>

Sedan överenskommelsen tecknades 1997 har förändringar skett som gör att det finns ett behov av revidering av överenskommelsen. Arbete med detta är påbörjat. Framförallt är det problem kring hjälpmmedel i bostad med särskild service, där det råder ständiga diskussioner mellan kommun och landsting kring personlyftar och lyftsalar till dessa. Dessutom finns skrivningar såsom exempelvis ”personligt förskrivna hjälpmmedel” som kan förorsaka gränsdragningsproblem.

Nuvarande ansvarsfördelning för målgruppen i bostad med särskild service

Medicintekniska hjälpmmedel (hyr- och bashjälpmmedel) - kommunerna ansvarar för att tillhandahålla och kostnadsmässigt för arbetsjälpmmedel definierat som alla typer av lyftar, t.ex. personlyftar, sänglyftar, toalettlyftar, rullstol med vårdaraggregat samt duschsängar inklusive alla tillbehör. Landstinget ansvarar förskrivnings- och kostnadsmässigt för övriga personligt förskrivna hjälpmmedel.

Förbrukningshjälpmmedel och näringssprodukter - kommunen ansvarar kostnadsmässigt för inkontinenhjälpmmedel men förskrivning sker av distriktsköterska som arbetar på landstingets uppdrag. Landstinget ansvarar förskrivnings- och kostnadsmässigt för näringssprodukter, kompressionsmaterial, förbands- och sjukvårdsartiklar samt testmaterial vid diabetes.

Nuvarande ansvarsfördelning för målgruppen i daglig verksamhet

Daglig verksamhet ska på kommunens bekostnad vara utrustat så att brukarna kan vistas och delta i de aktiviteter som erbjuds. Om enstaka brukare kräver hjälpmmedel utanför grundutrustningen kan dessa förskrivas som ett personligt hjälpmmedel på landstingets bekostnad.

Landstingets kostnader idag

Hälso- och sjukvårdsförvaltningens (HSF) har ingen särredovisning av kostnader för hälso- och sjukvårdsinsatser till målgruppen. Besök i boende med särskild service och daglig verksamhet ingår i de totala kostnaderna för basal hemsjukvård inom husläkaruppdraget inklusive kvälls- och nattpatrullernas verksamhet samt primärvårdsrehabilitering.

De kostnader som redovisas nedan är HSF kostnader för köpt vård 2013, det vill säga beställarens kostnad, inte faktisk kostnad hos vårdgivarna. Denna går inte att få fram, dels på grund av att många vårdgivare är privata och dels att den landstingsinterna verksamheten inom SLSO (Stockholms Läns Sjukvårdsområde) inte särredovisar kostnader för hemsjukvård.

I redovisade kostnader för basal hemsjukvård, primärvårdsrehabilitering och särskilda avtal ingår inte Norrtälje, som har eget kostnadsansvar för dessa områden och dessa särredovisas nedan. Inom hjälpmedelsområdet har dock HSF fullt kostnadsansvar och kostnaderna för Norrtäljes befolkning ingår i redovisat belopp.

Basal hemsjukvård

De uppgifter som finns inom basal hemsjukvård och som beräkningarna grundar sig på är kostnader och antalet besök av distriktsköterska/sjuksköterska/ undersköterska, antalet registrerade i hemsjukvård samt uppgifter från HSF-rapporten "Basal hemsjukvård – vad har hänt sedan 2008? Resultat från undersökning hösten 2010".

I rapporten framgick att sex procent av hemsjukvårdspatienterna avsåg boende med särskild service och daglig verksamhet. I rapporten har också konstaterats att antalet besök hos personer i boende i genomsnitt var cirka dubbelt så många som personer i eget boende.

Det totala antalet besök för distriktsköterska/sjuksköterska/undersköterska var 2 027 391 stycken år 2013. Sex procent av dessa (enligt rapporten ovan) motsvarar 121 643 besök.

Den totala kostnaden för basal hemsjukvård exklusive läkarinsatser uppgick 2013 till 487 miljoner kronor. Detta ger en kostnad per besök på 240 kronor.

121 643 besök x 240 kronor x 2 ger en beräknad kostnad på **58,4 mkr.**

Primärvårdsrehabilitering

Inga kostnader kan heller särskiljas för primärvårdsrehabilitering. I det tidigare arbetet med projektet "Hemsjukvård 2015" beräknades kostnaderna för primärvårdsrehabilitering till 10 % av de totala kostnaderna som SLL räknat fram (exkl. hjälpmittel) för överföring till kommunerna.

I beräkningen för LSS förutsätts på samma sätt att kostnaderna för PV-rehab utgör 10 % av de totala kostnaderna.

Detta ger en beräknad kostnad på **5,8 mkr.**

Särskilda LSS-avtal (HSF)

SLL har särskilda avtal för vissa boenden med särskild service och daglig verksamhet, dessa kostnader ska medtas i beräkningen. Kostnaderna för år 2013 uppgick till **6,5 mkr.**

Särskilda avtal för andningshandikappade patienter (HSF)

SLL och kommunen har delat kostnadsansvar för andningshandikappade patienter. SLLs kostnader för dessa bör ingå i överföringen. Det finns i dagsläget 6 patienter inom boenden med särskild service och daglig verksamhet till en sammanlagd kostnad på **4,2 mkr.**

Hjälpmittel, inklusive Norrtälje

Här ingår kostnader för hyr-, bas- och förbrukningshjälpmittel samt hjälpmittel i daglig verksamhet. Beräkningen är grundad på faktiska kostnader för hyrhjälpmittel och hjälpmittel i daglig verksamhet. Kostnaderna har beräknats för bas- och förbrukningshjälpmittel enligt samma princip som för basal hemsjukvård, dvs 6 % av kostnader i basal hemsjukvård. (däremot tas inte dubbletta kostnaden upp eftersom varje besök inte föranleder förskrivning av hjälpmittel).

Beräknade kostnader per verksamhet, mkr

Hyrhjälpmédel	1,7
Bashjälpmédel	2,64
Förbrukningshjälpmédel	0,83
Daglig verksamhet	1,6
Totalt	6,8

Totalt beräknade kostnader hjälpmédel är **6,8 mkr.**

Norrtälje, exklusive hjälpmédel

En separat beräkning har gjorts av Tiohundraförvaltningen, beräknad kostnad för basal hemsjukvård och primärvårdsrehabilitering är **2,3 mkr.**

Totalt beräknade kostnader för boenden med särskild service och daglig verksamhet inom SLL 2013

Verksamhet	Beräknad kostnad 2013, mkr
Besök inom LSS-boende/daglig verksamhet	58,4
Primärvårdsrehabilitering	5,8
Särskilda avtal LSS	6,5
Särskilda avtal andningspatienter	4,2
Norrtälje	2,3
Hjälpmédel	6,8
Totalt ber belopp SLL	84,0

2014-04-14

Varför en förändring av Principöverenskommelsen § 11?

Lidingö stad framförde i en skrivelse 2008-08-28 till KSL att en egen kommunal hälso- och sjukvårdsorganisation i respektive kommun skulle kunna förbättra tillgängligheten, kontinuiteten och samordningen av hälso- och sjukvården och omvärdnaden för personer med funktionsnedsättning. Ett antal kommuner har också hemställt hos KSL om att medicinskt ansvarig sjuksköterskas ansvar i § 11 i Principöverenskommelsen tas bort.

Presidiegruppen gav 2009 KSL-kansliet och HSN-förvaltningen i uppdrag att utreda frågan om samarbete mellan hemtjänst och hemsjukvård. Det handlade då främst om egenvård och delegeringar. Vid Presidiegruppens möte 2009-04-20 framgår att kartläggning samt förslag om hur hälso- och sjukvården i LSS boenden och daglig verksamhet fungerar och kan förbättras även ska ingå i utredningen.

I augusti 2009 redovisades till Presidiegruppen att tidigare utredningsarbete numera sågs som ett eget uppdrag, d.v.s.

- Kartläggning av hur hälso- och sjukvården i LSS boenden och daglig verksamhet fungerar och kan förbättras inklusive medicinskt ansvarig sjuksköterskas ansvar i särskilt boende enligt LSS.

En arbetsgrupp med representanter från Hälso- och sjukvårdsnämndens förvaltning, ett par kommuner och KSL presenterade ett diskussionsunderlag på en kommundialog den 2 juni 2010.

KSL:s vård- och omsorgsberedning beslutade 2010-09-23 att sända ut förslaget på remiss till kommunerna.

Förslaget från arbetsgruppen efter kommundialog 2010

Arbetsgruppen föreslog att § 11 i Principöverenskommelsens skulle upphöra att gälla, och att detta kunde ske i samband med en kommunalisering av hemsjukvården. I avvaktan på detta föreslogs att landstinget skulle sluta med kommunerna om utförande av hälso- och sjukvårdsinsatser motsvarande basal hemsjukvård (exklusiva läkarinsatser) målgruppen enligt Principöverenskommelsen § 11. Förslaget skickades ut på remiss till samtliga kommuner. Ett flertal kommuner sade i sina remissvar att man vill avvaka den väntade kommunaliseringen av hemsjukvård, varför avtal enligt ovan aldrig kom till stånd.

Hemsjukvård 2015

I arbetet med ”Hemsjukvård 2015” och det förslag på inriktningsområde som antogs av Presidiegruppen juni 2012 framgår att:

I samband med en huvudmannaskapsförändring kommer även Stockholms läns särskilda överenskommelse (principöverenskommelsen § 11) gällande hälso- och sjukvårdsinsatser till personer i bostad med särskild service och daglig verksamhet enligt LSS att förändras. Det innebär att kommunerna själva får organisera och ansvara för hälso- och sjukvårdsinsatserna (exklusiva läkarinsatser) som även inkluderar rehabilitering och habilitering.

Landstinget utför idag dessa insatser enligt normaliseringssprincipen, vilket innebär att huvudregeln är att individerna besöker sin öppenvårdsmottagning för hälso- och sjukvårdsinsatser. Den som inte kan ta sig till mottagning erhåller hemsjukvård eller får så kallade hembesök. Denna princip föreslås gälla även efter en förändring av Principöverenskommelsens § 11.

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutade i september 2013 att ge hälso- och sjukvårdsdirektören i uppdrag att utarbeta förslag till organisation av den framtida hemsjukvården. Detta med anledning av att det gemensamma arbetet med Hemsjukvård 2015 (via landstinget och Kommunförbundet Stockholms län) identifierat komplikationer som omöjliggör en förändring av ansvaret för hemsjukvård under 2015. I uppdraget med att ge förslag på den framtida hemsjukvården inkluderas även hälso- och sjukvårdsinsatser för personer som bor i LSS bostad med särskild service och daglig verksamhet.

Det nya uppdraget

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen och KSL-kansliet har diskuterat fortsatt arbete för hemsjukvård utifrån den förändrade inriktningen av "Hemsjukvård 2015". Detta har utmynnlat i ett gemensamt projekt för hälso- och sjukvårdsinsatser i LSS boenden inklusive daglig verksamhet och hur § 11 i principöverenskommelsen ska hanteras. Uppdraget ska presentera ett förslag på definition av vilka hälso- och sjukvårdsinsatser som respektive huvudman ska ansvara för utifrån HSL. Det gäller vilka hälso- och sjukvårdsinsatser i LSS bostäder och daglig verksamhet som ska ingå i respektive huvudmans ansvar där även frågor kring hjälpmittel, rehabilitering och habilitering behöver definieras. Landstingets kostnader för insatserna som utförs ska redovisas och en skatteväxlingsnivå beräknas.

Syfte med upphörande av § 11 i Principöverenskommelsen

§ 11 innebär att kommunerna har det juridiska ansvaret (huvudmannaskapet), men att landstinget ansvarar för utförandet av hälso- och sjukvårdsinsatserna. Syftet med föreslagen förändring är att kommunerna också ska ansvara för att hälso- och sjukvårdsinsatserna utförs.

Förutsättningar och avgränsningar

Den hälso- och sjukvård som utförs idag av landstinget ligger till grund för vad som ska överföras från landstinget till kommunerna. Det innebär att de hälso- och sjukvårdsinsatser som i dag utförs av landstinget på primärvårdsnivå (basal hemsjukvård inklusive enstaka hembesök och primärvårds-rehabilitering) i bostad med särskild service och i daglig verksamhet samt förskrivning och kostnadsansvar för vissa hjälpmittel till målgruppen ska överföras. Insatser av läkare och inom landstingets uppdrag för specialiserad habilitering är inte berörda av förändringen.

Utgångspunkten för arbetet är ett tydligt patient/bruksfokus.

2014-04-14

Grunden för de beräkningar av skatteväxlingsnivå som föreslås bygger dels på den ersättning som landstinget 2013 gav sina utförare av hälso- och sjukvårdsinsatserna, dels på uppräknat effektivt skatteunderlag 2013.

Överföring av hälso- och sjukvårdsinsatser från landstinget till kommunerna – förslag

Arbetsgruppen föreslår att § 11 i Principöverenskommelsen från 1994 upphör.

Förändringen föreslås träda i kraft den 1 oktober 2015 och finansieras genom en skatteväxling fr.o.m. den 1 januari 2016.

Finansieringen under perioden 1 oktober 2015 till den 31 december 2015 sker med ett bidrag från landstinget till kommunerna motsvarande en fjärdedel av skatteväxlingen.

Målgrupp

Individer som har beslut om bostad med särskild service och/eller daglig verksamhet (LSS § 9.8, § 9.9 och § 9.10) i kommunen och som är i behov av hälso- och sjukvårdsinsatser i boendet eller den dagliga verksamheten samt de som har behov av hjälpmedel (medicintekniska och förbrukningshjälpmedel samt näringssprodukter).

Normaliseringsprincipen

Om individ tillhörande målgruppen önskar få hälso- och sjukvårdsinsatsen i öppenvård (inom husläkarverksamhet och primärvårdsrehabilitering) kan de välja, eller få hjälp att välja, alternativ i linje med övrig befolkning. För övriga hälso- och sjukvårdsinsatser har målgruppen tillgång till dessa i likhet med övriga invånare.

Hälso- och sjukvårdsinsatser

Kommunen ansvarar för de insatser som målgruppen är i behov av. Det är hälso- och sjukvård som utförs av distriktsköterska, sjuksköterska eller undersköterska. I ansvaret ligger även alla kostnader för sårvårdsmaterial. Landstinget ansvarar för läkarinsatserna för målgruppen oavsett var de utförs.

Lokala riktlinjer i varje kommun bör utarbetas gällande samarbete mellan de olika vårdgivarna som arbetar på huvudmännens uppdrag för målgruppen. Detta bl a med syfte att säkerställa informationsöverföring och patientsäkerhet.

Kommunen utför rehabilitering och habilitering i boendet/daglig verksamhet för målgruppen och prioriterar behovet. Specialiserad habilitering ansvarar landstinget för (se bilaga för ansvarsfördelning).

Hjälpmmedel

Medicintekniska hjälpmmedel för målgruppen

Kostnadsansvaret för medicintekniska hjälpmmedel fördelar efter respektive huvudmans medicinska-, behandlings- och omvårdnadsmässiga ansvar. Förskrivning sker främst av den huvudman som har kostnadsansvaret, men förskrivning kan också ske av den som inte har kostnadsansvaret, s.k. förtroendeförskrivning. Medicintekniska hjälpmmedel delas in i bashjälpmmedel och hyrhjälpmmedel.

Bashjälpmmedel

Bashjälpmmedel är enkla hjälpmmedel, t ex rollatorer, duschkallar, madrasser toaförhöjningar, förhöjningsdynor och tyngdtäcken. Vid förskrivning till målgruppen faller kostnadsansvaret på kommunen. En beskrivning av bashjälpmmedel kommer att utarbetas.

Hyrhjälpmmedel

Hyrhjälpmmedel är mer komplexa hjälpmmedel. Ansvaret definieras på funktionsnivå (med funktion avses produkten inklusive alla tillbehör som ska tillgodose behovet av en funktion) och fördelar enligt nedan.

Kommunens kostnadsansvar för hyrhjälpmmedel är inom områdena sängar, madrasser, alla typer av lyftar, hygien (bad, dusch, toa), transportrullstolar, vårdaragggregat till rullstolar, vårdarstylda elrullstolar samt larm (ej epilepsialarm).

Landstinget har kostnadsansvar för övriga hyrhjälpmmedel

Hjälpmmedel i daglig verksamhet

Kommuner har ansvar för att det i daglig verksamhet finns den utrustning och de hjälpmmedel som krävs för att personerna ska kunna vistas och delta i arbetet på den dagliga verksamheten.

Landstinget har kostnadsansvar för hjälpmmedel som är specialanpassade för den enskilda brukaren.

Förbrukningshjälpmmedel och näringprodukter

Till förbrukningshjälpmmedel räknas förbands- och sjukvårdsartiklar, kompressionsmaterial, inkontinenshjälpmmedel, näringprodukter och testmaterial vid diabetes.

Kommunen har kostnads- och förskrivningsansvar för inkontinenshjälpmmedel, förbands- och sjukvårdsartiklar samt kompressionsmaterial.

Landstinget har kostnads- och förskrivningsansvar för testmaterial vid diabetes samt näringprodukter.

Övriga hjälpmmedel

Landstinget har kostnadsansvaret för personligt förskrivna hjälpmmedel till barn och ungdomar till och med 17 år samt personligt förskrivna hjälpmmedel inom områdena hörsel-, syn- och ortopedtekniska samt kosmetiska hjälpmmedel.

Hälso- och sjukvårdsinsatser efter att § 11 Principöverenskommelsen upphör

Arbetsgruppens förslag innebär följande ansvarsfördelning för personer som bor i bostad med särskild service eller har daglig verksamhet.

Kommunens ansvar

- Hälso- och sjukvårdsinsatser inklusive rehabilitering och habilitering som sker i bostaden respektive daglig verksamhet.
- Förskriva läkemedel i enlighet med Socialstyrelsens föreskrifter (SOSFS 2001:16) om kompetenskrav för sjuksköterskor vid förskrivning av läkemedel.
- Förskrivnings- och kostnadsansvar för inkontinenshjälpmedel, förbands- och sjukvårdsartiklar, kompressionsmaterial, bashjälpmedel samt för vissa definierade hyrhjälpmedel.
- Ansvar för att legitimerad personal i verksamheten svarar för att information ges till patientens läkare om aktuell status.
- Uppmärksammar behov, initierar och deltar i vårdplanering.

Landstingets ansvar

- Alla läkarinsatser (inklusive besök i boendet/daglig verksamhet)
- All övrig vård på ”specialiserad nivå” som sker i boendet och daglig verksamhet och som ingår i uppdragen för avancerad sjukvård i hemmet (ASIH), specialiserad palliativ vård och specialistpsykiatri.
- Specialiserad rehabilitering (exempelvis inom uppdragen för neuroteam samt inom neurologi, onkologi och lymfödem)
- Logopedi
- Hörsel- och synrehabilitering.
- Specialiserad habilitering. Insatser kan vara av utredande eller behandlande karaktär. Kunskapsöverföring till kommunens personal, som utför habilitering i vardagen, avseende funktionsnedsättningar och konsekvenserna av dessa hos den enskilde.
- Kostnadsansvar för näringssprodukter och testmaterial för diabetes samt för vissa definierade hyrhjälpmedel.
- Förskrivnings och kostnadsansvar för synhjälpmedel, hörselhjälpmedel, ortopedtekniska hjälpmedel samt kosmetiska hjälpmedel
- Fotsjukvård
- Dietetik
- Ansvar för att legitimerad personal i landstingets verksamhet ger information till legitimerad personal i kommunens verksamhet om beslutade insatser och aktuell status
- Uppmärksammar behov, initierar och deltar i vårdplanering
- Har kostnadsansvar för läkemedel och förbrukningsartiklar som omfattas av läkemedelsförmånen, förskrivna enligt lagen om läkemedelsförmåner (2002:160) till enskild patient

- För kostnaderna för provtagningsmateriel (provtagningsrör och tillhörande nålar) för ordinerade prover och där provet tas av personal verksamma på kommunens uppdrag
- För vårdhygienisk experthjälp till kommunerna. Länets kommuner köper idag vårdhygienisk smittskyddskompetens från landstinget vad avser vård- och omsorgsboenden för äldre. Motsvarande samverkansavtal behöver upprättas vad avser denna målgrupp.

Finansiering av förändringen

Finansieringen av att kommunerna fortsättningsvis ska utföra hälso- och sjukvård till målgruppen i bostad med särskild service och i daglig verksamhet bygger på landstingets beräkningar av kostnader för 2013.

Stockholms läns landsting har utfört hälso- och sjukvård för målgruppen sedan 1994. I övriga riket är det kommunerna som utfört hälso- och sjukvården alltsedan kommunerna blev huvudmän.

Skatteväxling

Kommunernas övertagande finansieras med en skatteväxling, vilket innebär att landstinget sänker skattesatsen med två öre och kommunerna höjer sina skattesatser med motsvarande. Stockholms läns landstings ersättning till utförarna i denna verksamhet beräknades 2013 uppgå till ca 84 miljoner kronor. Två öre motsvarar 94,6 miljoner kronor på årsbasis (2013).

Skatteväxlingen föreslås ske den 1 januari 2016. Om kommunerna tar över verksamheten före den 1 januari 2016 ska Stockholms läns landsting ersätta kommunerna. Ersättningen ska beräknas som 1/365 per dag multiplicerat med värdet av två öre i utdebitering beräknat på 2015 års effektiva skatteunderlag.

Om kommunerna tar över verksamheten den 1 oktober 2015, ska Stockholms läns landsting således ersätta kommunerna med 92/365-delar av värdet av två öre i utdebitering beräknat på 2015 års effektiva skatteunderlag. Detta motsvarar cirka 25 miljoner kronor. Betalningen skall göras senast den 30 november 2015 och fördelas enligt respektive kommunens folkmängd den 1 november 2014.

Nationellt utjämningssystem

Första januari 2004 infördes ett nationellt utjämningssystem för LSS-insatser. Kostnaderna för kommunerna i övriga län motsvarar 83 procent av rikets kostnad. Eftersom kommunerna i övriga län har utfört hälso- och sjukvårdsinsatserna inom LSS-boenden och inom daglig verksamhet, har 83 procent av denna kostnad ingått i kostnaden för varje insats, som sedan utjämnats i det nationella utjämningssystemet. Detta har också gällt för kommunerna i Stockholms län.

Hälso- och sjukvårdsinsatserna inom LSS utgör knappt två procent av hela kostnaden för insatserna boende barn, boende vuxna och daglig verksamhet. När också kommunerna i Stockholms län, som står för 17 procent av rikets kostnad, kommer att utföra hälso- och sjukvårdsinsatser, kommer volymen i det nationella utjämningssystemet för aktuella insatser att öka med 0,3 procent (2 procent av 17 procent).

Eftersom utjämningssystemet för LSS-insatser också tar hänsyn till vårdtyngden, via det s.k. personalkostnadsindexet, kommer inte skillnader i vårdtyngd att bli märkbara mellan kommunerna.

Bilaga 1

Förtydligande kring vad är *bashabilitering* respektive *specialiserad habilitering*

Enligt Socialstyrelsen definition är *habilitering* insatser som ska bidra till att en person med medfödd eller tidigt förvärvad funktionsnedsättning, utifrån dennes behov och förutsättningar, utvecklar och bipehåller bästa möjliga funktionsförmåga samt skapar goda villkor för ett självständigt liv och ett aktivt deltagande i samhällslivet.

I förslaget är kommunens *bashabilitering* benämnd som habilitering i vardagen och *specialiserad habilitering* är de insatser som ges av landstingets habiliteringsverksamhet.

Utifrån brukarperspektiv är det omöjligt att på gruppnvå definiera bas- och specialisthabilitering. Samverkan krävs i varje enskilt fall, vem som ansvarar för vilka insatser framkommer i den samordnade planeringen.

Landstingets ansvar omfattar alla som tillhör målgruppen oberoende av boendeform, d.v.s. även de som har dagligverksamhet och/eller särskilt boende.

Kommunen ansvarar för:

- habilitering i vardagen utförs av kommunal personal i daglig verksamhet, särskilt boende, hemtjänst och andra stödformer i ordinärt boende
- att kommunens arbetsterapeuter, sjukgymnaster och sjuksköterskor stödjer och är delaktiga i kommunens ansvar för habilitering i vardagen, utifrån den enskildes behov
- verksamhetsstöd, utbildnings- och fortbildningsinsatser som normalt ligger inom ramen för arbetsgivaransvaret för att garantera en verksamhet utifrån behov hos personer med funktionsnedsättningar.
- att uppmärksamma, initiera och förmedla kontakt med landstingets habiliteringsverksamhet då behov föreligger
- uppmärksamma behov, initiera och delta i samordnad planering
- tillsammans med landstingets habiliteringsverksamhet planera och genomföra utbildningsinsatser.

Landstinget ansvarar för:

- tvärprofessionella specialisthabiliteringsinsatser enligt HSL till barn, ungdomar och vuxna, oberoende av boendeform och sysselsättning, som har behov av sådana insatser. Insatser kan vara av utredande eller behandlande karaktär.
- kunskapsöverföring till kommunens personal, som utför habilitering i vardagen, avseende funktionsnedsättningar och konsekvenserna av dessa hos den enskilde.
- att uppmärksamma behov, initiera och delta i samordnad planering
- att tillsammans med kommunen planera och genomföra utbildningsinsatser.

Kommunstyrelsen
i Stockholms läns kommuner

Ytterligare beslut krävs angående skatteväxling LSS

Samtliga kommuner i Stockholms län har antagit KSLs rekommendation att ta över utförandet av viss hälso- och sjukvård inom LSS verksamheter. Stockholms läns landsting har fattat motsvarande beslut. Finansiering av detta sker genom en skatteväxling med Stockholms läns landsting vid årsskiftet 2015-2016.

Efter förnyad kontakt med finansdepartementet har vi fått ytterligare information om frågans formella hantering. Beslutet om att ta över utförandet av viss hälso- och sjukvård inom LSS verksamheter ska fattas av kommunfullmäktige. För att skatteväxlingen ska hanteras av finansdepartementet måste dock ytterligare ett beslut fattas i kommunfullmäktige, och även landstingsfullmäktige, utöver tidigare rekommenderat beslutsförslag. Detta tillägg avser att hemställa hos finansdepartementet om en justering av den kommunalekonomiska utjämningen. Beslutssatsen ska lyda som följer;

Kommunfullmäktige beslutar

att tillsammans med Stockholms Läns Landsting och övriga kommuner i länet hemställa hos finansdepartementet att de länsvisa skattesatserna i 2§ och 3§ förordningen (2013:976) om kommunalekonomisk utjämning höjs 2 öre för kommunerna och sänks 2 öre för Stockholms Läns Landsting från och med 1 januari 2016.

Beslut om att anta KSLs rekommendation, samt det ovan redovisade beslutet om att hemställa om kommunalekonomisk justering ska vara KSLs kansli tillhanda **senast fredagen 25 september 2015**.

KSL kommer att översända de båda besluten från länets kommuner samlat till finansdepartementet.

Vi beklagar att vi inte har kunnat ge information om denna kompletterande beslutsformulering tidigare.

Vid frågor kontakta Gunilla Hjelm-Wahlberg, telefon 08-615 94 40 eller e-post gunilla.hjelm-wahlberg@ksl.se.

Med vänlig hälsning

KOMMUNFÖRBUNDET STOCKHOLMS LÄN

Madeleine Sjöstrand
förbundsdirektör

Två öre i skatteväxling utbetalat som driftbidrag under 1 okt 2015 - 31 dec 2015

Län Kommun	Folkmängd den 1 nov. 2014	Skatteunderlag enligt 2014 års taxering, kronor <i>Uppräkningsfaktor</i>	Uppräknat skatte- underlag, kronor	Skatteutjämnings- underlag, kronor (115%)	2 öre ger i intäkt i kronor kr/inv	92 dagar av 365 dagar ger
		2014	1,033		46 833 98	
		2015	1,046			
Länet	2 196 188	481 469 597 600	520 236 566 663	514 281 124 343	102 856 225	25 925 405
Botkyrka	88 802	14 318 062 300	15 470 924 040	20 794 755 460	4 158 951	1 048 284
Danderyd	32 295	10 770 009 500	11 637 189 125	7 562 516 921	1 512 503	381 234
Ekerö	26 631	6 203 897 100	6 703 422 487	6 236 178 607	1 247 236	314 372
Haninge	82 148	14 993 202 200	16 200 424 855	19 236 588 945	3 847 318	969 735
Huddinge	104 139	20 126 825 700	21 747 397 452	24 386 219 216	4 877 244	1 229 333
Järfälla	70 418	14 156 387 100	15 296 231 077	16 489 776 018	3 297 955	831 265
Lidingö	45 493	12 886 549 600	13 924 148 801	10 653 091 261	2 130 618	537 033
Nacka	95 842	23 346 953 900	25 226 803 934	22 443 311 556	4 488 662	1 131 389
Norrtälje	57 464	10 484 671 000	11 328 875 740	13 456 339 134	2 691 268	678 347
Nykvarn	9 728	2 039 496 100	2 203 712 247	2 278 004 787	455 601	114 836
Nynäshamn	26 975	5 010 929 200	5 414 399 197	6 316 733 053	1 263 347	318 433
Salem	16 092	3 349 845 600	3 619 568 468	3 768 262 031	753 652	189 962
Sigtuna	44 027	8 132 389 300	8 787 193 022	10 309 798 187	2 061 960	519 727
Sollentuna	69 260	16 422 462 800	17 744 766 660	16 218 607 274	3 243 721	817 596
Solna	74 374	16 960 701 800	18 326 343 588	17 416 152 143	3 483 230	877 965
Stockholm	912 401	210 350 635 300	227 287 647 753	213 656 850 930	42 731 370	10 770 647
Sundbyberg	43 841	8 780 667 300	9 487 669 070	10 266 242 586	2 053 249	517 531
Söderertälje	92 041	15 586 586 400	16 841 587 164	21 553 231 766	4 310 646	1 086 519
Tyresö	45 144	9 553 346 300	10 322 562 637	10 571 365 966	2 114 273	532 913
Täby	67 400	17 773 282 500	19 204 351 660	15 783 051 260	3 156 610	795 639
Upplands Väsby	41 804	8 332 264 200	9 003 161 449	9 789 238 500	1 957 848	493 485
Upplands-Bro	25 258	4 781 588 000	5 166 591 903	5 914 663 334	1 182 933	298 164
Vallentuna	31 909	6 774 086 100	7 319 521 965	7 472 127 339	1 494 425	376 677
Vaxholm	11 306	2 711 292 100	2 929 599 917	2 647 524 889	529 505	133 464
Värmdö	40 318	8 655 812 600	9 352 761 319	9 441 262 028	1 888 252	475 943
Österåker	41 078	8 967 653 600	9 689 711 133	9 619 231 152	1 923 846	484 915

Indata
Utdata

Formel:

Uppräknat skatteunderlag i länet 2015 * 0,0002 öre / Antal invånare i länet 1 nov 2014 *Antal invånare i respektive kommun
den 1 nov 2014 *92 entreprenad-dagar av 365 kalenderårsdagar

Exempel:

För Botkyrka; 514 281 124 343*0,0002 / 2 196 188 *88 802 *92/365 = 1 048 284

§ 266

Dnr KFKS 2014/811-739

Rekommendation om övertagande av utförandet av hälso- och sjukvård i bostad med särskild service och daglig verksamhet

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar följande.

Nacka kommun antar Kommunförbundet Stockholms läns rekommendation att kommunen tar över ansvaret för utförandet av hälso- och sjukvård i bostad med särskild service och daglig verksamhet.

Ärende

Kommunförbundet Stockholms läns (KSL:s) styrelse föreslår att kommunerna i länet tar över utföraransvaret för hälso- och sjukvård, rehabilitering och habilitering från landstinget. Detta med start från och med 1 oktober 2015. Rekommendationen omfattar de delar som idag utförs i LSS gruppböstad och daglig verksamhet. Utföraransvaret gäller de insatser som utförs av sjuksköterska, arbetsterapeut och sjuk-gymnast/fysioterapeut. Förändringen kommer att finansieras genom skatteväxling. Den samlade effekten av den föreslagna förändringen skulle innebära att Nacka kommun minskar sina kostnader med drygt 2,6 miljoner enligt KSL:s beräkningar. Medel som helt och hållt kommer att behövas för att täcka ökade kostnader. Samtliga kommuner i länet ska ställa sig positiva till föreslagen förändring för att den ska genomföras.

Handlingar i ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott den 18 november 2014 § 157

Social- och äldrenämndens beslut den 21 oktober 2014, § 174

Sociala kvalitetsenhetens tjänsteskrivelse den 6 oktober 2014

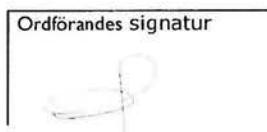
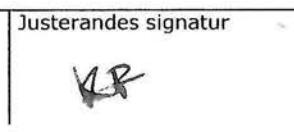
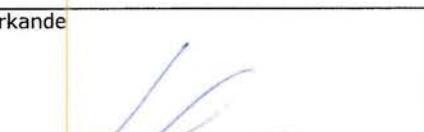
KSL:s rekommendation, Hälso- och sjukvård i bostad med särskild service och daglig verksamhet, 2014-06-12

Effekter av övertagande av sjukvård inom LSS inom Stockholms län

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott den 18 november 2014 § 157

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslog kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

1 december 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

Nacka kommun antar Kommunförbundet Stockholms läns rekommendation att kommunen tar över ansvaret för utförandet av hälso- och sjukvård i bostad med särskild service och daglig verksamhet.

Beslut i social- och äldrenämnden den 21 oktober 2014, § 174

Social- och äldrenämnden föreslog kommunstyrelsen att anta Kommunförbundet Stockholms läns rekommendation att kommunen tar över ansvaret för utförandet av hälso- och sjukvård i bostad med särskild service och daglig verksamhet.

Yrkanden

Eva Öhbom Ekdahl (M) yrkade bifall till arbetsutskottets förslag.

Beslutsgång

Kommunstyrelsen beslutade i enlighet med Eva Öhbom Ekdahls yrkande.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Social och äldrenämnden

Rekommendation om övertagande av utförandet av hälso- och sjukvård i bostad med särskild service och daglig verksamhet

Förslag till beslut

Social- och äldrenämnden föreslår kommunstyrelsen att anta Kommunförbundet Stockholms läns rekommendation att kommunen tar över ansvaret för utförandet av hälso- och sjukvård i bostad med särskild service och daglig verksamhet.

Sammanfattning

Kommunförbundet Stockholms läns (KSLs) styrelse föreslår att kommunerna i länet tar över utföraransvaret för hälso- och sjukvård, rehabilitering och habilitering från landstinget. Detta med start från och med 1 oktober 2015. Rekommendationen omfattar de delar som idag utförs i LSS gruppboende och daglig verksamhet. Utföraransvaret gäller de insatser som utförs av sjuksköterska, arbetsterapeut och sjuk-gymnast/fysioterapeut. Förändringen kommer att finansieras genom skatteväxling. Den samlade effekten av den föreslagna förändringen skulle innebära att Nacka kommun minskar sina kostnader med drygt 2,6 miljoner enligt KSLs beräkningar. Medel som helt och hållet kommer att behövas för att täcka ökade kostnader. Samtliga kommuner i länet ska ställa sig positiva till föreslagen förändring för att den ska genomföras.

Ärendet

KSLs styrelse beslutade vid sitt sammanträde den 12 juni 2014 att rekommendera länetts kommuner att besluta,

1. att § 11 i principöverenskommelsen från 27 maj 1994 upphör att gälla,
2. att ansvaret för utförandet av hälso- och sjukvård övergår från landstinget till kommunerna i länet,
3. att denna förändring finansieras via skatteväxling 2015/2016,
4. att förändringen träder i kraft den 1 oktober 2015,
5. att landstinget ersätter kommunerna senast den 30 november 2015 med motsvarande 92/365 av skatteväxlingens värde 2015.

Landstinget har sedan 1994-års kommunalisering av omsorgen utfört de hälso- och sjukvårdsinsatser som kommunen ansvarar för enligt §§ 18 och 18 a hälso- och sjukvårds-lagen (HSL) i bostad med särskild service och daglig verksamhet enligt lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Detta regleras i den så kallade Princip-överenskommelsens § 11 från 27 maj 1994 som innebär att kommunerna har det juridiska ansvaret (huvudmannaskapet), men att landstinget ansvarar för utförandet av hälso- och sjukvårdsinsatserna. Syftet med föreslagen förändring är att kommunerna också ska ansvara för att utföra hälso- och sjukvårdsinsatserna.

Landstinget har utfört uppdraget enligt den så kallade normaliseringsprincipen. Huvudregeln är att den enskilde i första hand besöker en öppenvårdsmottagning. Den som inte kan ta sig till mottagningen får besök i hemmet eller i den dagliga verksamheten.

Flera kommuner har under åren aktualiseringat frågan om att ha en egen kommunal hälso- och sjukvårdsorganisation. Detta för att om möjligt förbättra tillgänglighet, kontinuitet och samordning av hälso- och sjukvården med omvårdnaden för personer med funktionsnedsättning.

Presidiegruppen KSL och hälso- och sjukvårdsförvaltningen (HSF) beslutade den 11 november 2013 att uppdra åt KSL-kansliet och HSF att utreda hur § 11 i Principöverenskommelsen kan avvecklas.

Ett gemensamt projektarbete startade i början av december 2013 med deltagande från HSF, KSL och sakkunniga representanter från kommunerna. Projektgruppen skulle presentera ett förslag på definition av vilka hälso- och sjukvårdsinsatser som respektive huvudman ska ansvara för utifrån HSL. Förslaget gällde vilka hälso- och sjukvårdsinsatser i LSS-bostäder och daglig verksamhet som ska ingå i respektive huvudmans ansvar där även frågor kring hjälpmedel, rehabilitering och habilitering behövde definieras. Landstingets kostnader för insatserna som utförs skulle redovisas och en skatteväxlingsnivå beräknas.

Förslag

Projektgruppens förslag innebär att kommunen ansvarar för utförandet av hälso- och sjukvårdsinsatser inklusive rehabilitering och habilitering som sker i bostaden och på daglig verksamhet. Landstinget ansvarar för utförandet av läkarinsatser och specialiserad hälso- och sjukvård, specialiserad rehabilitering och specialiserad habilitering.

Kommunens ansvar

- Hälso- och sjukvårdsinsatser inklusive rehabilitering och habilitering som sker i bostaden respektive på daglig verksamhet.
- Förskriva läkemedel i enlighet med Socialstyrelsens föreskrifter (SOSFS 2001:16) om kompetenskrav för sjuksköterskor vid förskrivning av läkemedel.
- Förskrivnings- och kostnadsansvar för inkontinenshjälpmedel, förbands- och sjukvårdsartiklar, kompressionsmaterial, bashjälpmedel samt för vissa definierade hyrhjälpmedel.

- Ansvar för att legitimerad personal i verksamheten svarar för att information ges till patientens läkare om aktuell status.
- Uppmärksammar behov, initierar och deltar i vårdplanering.

Landstingets ansvar

- Alla läkarinsatser (inklusive besök i boendet/daglig verksamhet).
- All övrig vård på ”specialiserad nivå” som sker i boendet och daglig verksamhet och som ingår i uppdragen för avancerad sjukvård i hemmet (ASiH), specialiserad palliativ vård och specialistpsykiatri.
- Specialiserad rehabilitering (exempelvis inom uppdragen för neuroteam samt inom neurologi, onkologi och lymfödem).
- Logopedi.
- Hörsel- och synrehabilitering.
- Specialiserad habilitering. Insatser kan vara av utredande eller behandlande karaktär. Kunskapsöverföring till kommunens personal som utför habilitering i vardagen, avseende funktionsnedsättningar och konsekvenserna av dessa hos den enskilde.
- Kostnadsansvar för näringssprodukter och testmaterial för diabetes samt för vissa definierade hyrhjälpmmedel.
- Förskrivnings och kostnadsansvar för synhjälpmmedel, hörselhjälpmmedel, ortopedtekniska hjälpmmedel samt kosmetiska hjälpmmedel.
- Fotsjukvård.
- Dietetik.
- Ansvar för att legitimerad personal i landstingets verksamhet ger information till legitimerad personal i kommunens verksamhet om beslutade insatser och aktuell status.
- Uppmärksammar behov, initierar och deltar i vårdplanering.
- Har kostnadsansvar för läkemedel och förbrukningsartiklar som omfattas av läkemedelsförmånen, förskrivna enligt lagen om läkemedelsförmåner (2002:160) till enskild patient.
- Ansvar för kostnaderna för provtagningsmateriel (provtagningsrör och tillhörande nålar) för ordinerade prover och där provet tas av personal verksamma på kommunens uppdrag.
- Ansvar för vårdhygienisk experthjälp till kommunerna. Länets kommuner köper idag vårdhygienisk smittskyddskompetens från landstinget vad avser vård- och omsorgsboenden för äldre. Motsvarande samverkansavtal behöver upprättas vad avser denna målgrupp.

Normaliseringssprincipen fortsätter att gälla. Det innebär att om en person tillhörande målgruppen önskar få hälso- och sjukvårdsinsatsen i öppenvård (inom husläkarverksamhet och primärvårdsrehabilitering) kan de välja, eller få hjälp att välja, alternativ inom vårdvalet som övrig befolkning. För övriga hälso- och sjukvårdsinsatser har målgruppen tillgång till dessa i likhet med övriga invånare.

Utförandet av hälso- och sjukvårdsinsatserna idag

I samband med att omsorgen kommunaliserades 1994 fick primärvården ansvar för den medicinska bashälso- och sjukvården för denna målgrupp i sitt husläkaruppdrag.

Kunskapen om gruppens specifika medicinska behov har tunnats ur alltmer. Kvaliteten på insatserna inom primärvården är ojämn beroende på skiftande kunskap, intresse och tid.

Personalen i boende med särskilt stöd och på daglig verksamhet får idag ägna mycket tid åt att samordna brukarnas kontakter för att hälso- och sjukvården ska fungera. Den vanligaste hälso- och sjukvårdsuppgiften som personalen utför i boendena och på daglig verksamhet är överlämnande av läkemedel. I de flesta fall krävs en delegering från en legitimerad sjuksköterska för att personalen ska få utföra detta. De särskilda boendena som ligger i kommunen är belägna på 17 olika adresser där fem till sex personer bor i varje gruppstuga. Brukaren väljer själv var man vill ha sin öppenvårdskontakt. Det kan innebära, att i ett boende för fem personer har samtliga fem valt olika öppenvårdskontakter. Det innebär att det kan komma distriktsköterskor från fem olika vårdcentraler för att delegera överlämnande av läkemedel. Det händer att vald vårdcentral inte ligger i närområdet. Avståndet kan försvåra för distriktsköterska att komma till boendet för att delegera uppgift till personalgruppen. En både lång och intensiv diskussion kan uppkomma med vårdcentral i närområdet som då ombeds att utföra delegeringen. Detta är ett samordningsproblem som inte är helt ovanligt och som personalen på boendet tvingas att delta i.

I kommunens kundval bedrivs daglig verksamhet på 21 adresser där 170 personer har sin dagliga aktivitet. 13 av verksamheterna ligger i kommunen. Även där sker överlämnande av läkemedel. Arbetstagarna/brukarna kommer inte bara från Nacka kommun utan även från andra kommuner. Här är antalet berörda personer och hälso- och sjukvårdskontakter ännu fler. En alltför stor del av personalens tid i dag läggs på samordning av hälso- och sjukvårdskontakter.

Konsekvenser för målgruppen

Ett kommunalt ansvar för utförandet av hälso- och sjukvården skulle oavsett hur man väljer att organisera detta ge en ökad möjlighet att påverka vårdens innehåll och organisation. Med hälso- och sjukvårdspersonal som en del av personal runt de boende såväl vuxna som barn och arbetstagare finns här en möjlighet till en ökad kompetens inom hälso- och sjukvårdsområdet för all personal. Omsorgspersonalen skulle kunna ägna mera tid till att stötta i vardagen.

Ekonomiska konsekvenser

Kommunernas övertagande finansieras med en skatteväxling, vilket innebär att landstinget sänker skattesatsen med två öre och kommunerna höjer sina skattesatser med motsvarande. Stockholms läns landstings ersättning till utförarna i denna verksamhet beräknades 2013 uppgå till ca 84 miljoner kronor. Två öre motsvarar 94,6 miljoner kronor på årsbasis (2013). Skatteväxlingen föreslås ske den 1 januari 2016. Om kommunerna tar över verksamheten före den 1 januari 2016 ska Stockholms läns landsting ersätta kommunerna. Ersättningen ska beräknas som 1/365 per dag multiplicerat med värdet av två öre i utdebitering beräknat på 2015 års effektiva skatteunderlag.

Om kommunerna tar över verksamheten den 1 oktober 2015, ska Stockholms läns landsting således ersätta kommunerna med 92/365-delar av värdet av två öre i utdebitering beräknat på 2015 års effektiva skatteunderlag. Detta motsvarar cirka 25 miljoner kronor. Betalningen ska göras senast den 30 november 2015 och fördelas enligt respektive kommunens folkmängd den 1 november 2014.

Nationellt utjämningssystem

Första januari 2004 infördes ett nationellt utjämningssystem för LSS-insatser. Kostnaderna för kommunerna i övriga län motsvarar 83 procent av rikets kostnad. Eftersom kommunerna i övriga län har utfört hälso- och sjukvårdsinsatserna inom LSS-boenden och inom daglig verksamhet, har 83 procent av denna kostnad ingått i kostnaden för varje insats. Detta har sedan utjämnats i det nationella utjämningssystemet. Det har också gällt för kommunerna i Stockholms län. Hälso- och sjukvårdsinsatserna inom LSS utgör knappt 2 procent av hela kostnaden för insatserna för boende barn, boende vuxna och daglig verksamhet. När också kommunerna i Stockholms län, som står för 17 procent av rikets kostnad, kommer att utföra hälso- och sjukvårdsinsatser, kommer volymen i det nationella utjämningssystemet för aktuella insatser att öka med 0,3 procent (2 procent av 17 procent).

Den samlade effekten av den föreslagna förändringen skulle innebära att Nacka kommun minskar sina kostnader med drygt 2,6 miljoner enligt KSLs beräkningar, se bilaga 2. Medel som kommer att behövas för att täcka kostnaderna för hälso- och sjukvårdspersonal, hjälpmittel, förbands- och sjukvårdsartiklar och vårdhygienisk smittskyddskompetens. Förändringen medför även ett utökat uppdrag för medicinskt ansvariga i kommunen, vilket medför att nuvarande resurs kommer att vara otillräcklig.

Bilagor

1. KSLs rekommendation, Hälso- och sjukvård i bostad med särskild service och daglig verksamhet, 2014-06-12
2. Effekter av övertagande av sjukvård inom LSS inom Stockholms län

Anders Fredriksson
Socialdirektör

Agneta Kling
Medicinskt ansvarig sjuksköterska
Sociala kvalitetsetheten

§ 147

Dnr KFKS 2015/334-610

Nya avgiftsnivåer för maxtaxa inom förskola och fritidshem

Beslut

1. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa avgifterna för förskola, pedagogiska omsorg och fritidshem enligt nedanstående förslag.
2. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att avgifterna gäller från 1 juli 2015.

Ärendet

Kommunfullmäktige beslutade i Mål och budget för 2015 om avgifter för förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem. Förordningen (2001:160) om statsbidrag till kommuner som tillämpar maxtaxa inom förskolan och fritidshemmet ändras från den 1 juli 2015. Det innebär att inkomsttaket indexeras och därmed höjs de högsta avgiftsnivåerna för maxtaxan. Inkomsttaket för andra halvåret 2015 blir 42 890 kronor vilket är en höjning med 890 kronor jämfört med idag. I övrigt sker inga förändringar i förordningen.

Skolverket ska häданefter enligt förordningen senast 1 oktober lämna uppgifter till varje kommun angående avgiftstaket för maxtaxan inför kommande kalenderår.

De nya avgifterna innebär att kommunens avgiftsintäkter kommer att öka och därför har statsbidraget för maxtaxan minskats.

Avgiftshöjningen är 2,1 procent. För de avgifter som ligger under maxtaxetaket på grund av kortare vistelsetid föreslås en höjning med samma procentsats. I tabellen nedan föreslås nya avgiftsnivåer enligt förändringen i förordningen. Avgifterna föreslås gälla från 1 juli 2015.

Nuvarande avgifter

Avgifter förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem	Kronor per månad			
	Barn 1	Barn 2	Barn 3	Barn 4
Förskola och pedagogisk omsorg 1-6 år				
- 20-25 timmar/vecka	900	600	300	0
- 26-39 timmar/vecka	1100	734	366	0
- 40 timmar och mer/vecka	1260	840	420	0
Fritidshem				
- förskoleklass-årskurs 3	840	420	420	0
- barn till föräldraledig/arbetslös förälder, 10 t/v	858	420	420	0
- årskurs 4-6, öppen fritidsverksamhet	Avgiften bestäms av skolan			

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Föreslagna avgifter från 1 juli 2015

Avgifter förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem	Kronor per månad			
	Barn 1	Barn 2	Barn 3	Barn 4
Förskola och pedagogisk omsorg 1-6 år				
- 20-25 timmar/vecka	919	613	306	0
- 26-39 timmar/vecka	1123	749	374	0
- 40 timmar och mer/vecka	1287	858	429	0
Fritidshem				
- förskoleklass-årskurs 3	858	429	429	0
- barn till föräldraledig/arbetslös förälder, 10 t/v - årskurs 4-6, öppen fritidsverksamhet	858	429	429	0
Avgiften bestäms av skolan				

Handlingar i ärendet

Utbildningsenhetens tjänsteskrivelse den 7 maj 2015

Utbildningsnämnden den 21 maj 2015 § 32

Kommunstyrelsens arbetsutskott den 12 maj 2015 § 60

Ärendets tidigare behandling
Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott den 12 maj 2015 § 60

Kommunstyrelsens arbetsutskott noterade informationen till protokollet och beslutar att ärendet ska kompletteras med information om nuvarande maxtaxa inom förskola och fritidshem.

Beslut i utbildningsnämnden den 21 maj 2015 § 32

- Utbildningsnämnden beslutade att föreslå kommunfullmäktige att fastställa avgifterna för förskola, pedagogiska omsorg och fritidshem enligt nedanstående förslag.
- Utbildningsnämnden beslutade att föreslå kommunfullmäktige att avgifterna gäller från 1 juli 2015.

Beslutsgång

Kommunstyrelsen beslutade i enlighet med arbetsutskottets förslag.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen**Protokollsanteckningar**

Khashayar Farmanbar (S) lät anteckna följande för Socialdemokraternas kommunstyrelsegrupp.

”Vi noterar att den budget som de borgerliga tillsammans med Sverigedemokraterna drev igenom i riksdagen öppnar för höjning av avgifterna för förskola och innebär minskade statsbidrag. Högre avgifter för barnfamiljer kombinerat med sänkt skatt för de med högst inkomst beskriver tydligt den borgerliga politiken som ökar klyftor och leder till sämre möjligheter för alla i Sverige att lyckas.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Utbildningsnämnden

Nya avgiftsnivåer för maxtaxa inom förskola och fritidshem

Förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige att fastställa avgifterna för förskola, pedagogiska omsorg och fritidshem enligt nedanstående förslag.
2. Utbildningsnämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige att avgifterna gäller från 1 juli 2015.

Ärendet

Kommunfullmäktige beslutade i Mål och budget för 2015 om avgifter för förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem. Förordningen (2001:160) om statsbidrag till kommuner som tillämpar maxtaxa inom förskolan och fritidshemmet ändras från den 1 juli 2015. Det innebär att inkomsttaket indexeras och därmed höjs de högsta avgiftsnivåerna för maxtaxan. Inkomsttaket för andra halvåret 2015 blir 42 890 kronor vilket är en höjning med 890 kronor jämfört med idag. I övrigt sker inga förändringar i förordningen. Skolverket ska häданefter enligt förordningen senast 1 oktober lämna uppgifter till varje kommun angående avgiftstaket för maxtaxan inför kommande kalenderår.

De nya avgifterna innebär att kommunens avgiftsintäkter kommer att öka och därfor har statsbidraget för maxtaxan minskats.

Avgiftshöjningen är 2,1 procent. För de avgifter som ligger under maxtaxetaket på grund av kortare vistelsetid föreslås en höjning med samma procentsats. I tabellen nedan föreslås nya avgiftsnivåer enligt förändringen i förordningen. Avgifterna föreslås gälla från 1 juli 2015.

Nuvarande avgifter

Avgifter förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem	Kronor per månad			
	Barn 1	Barn 2	Barn 3	Barn 4
Förskola och pedagogisk omsorg 1-6 år				
- 20-25 timmar/vecka	900	600	300	0
- 26-39 timmar/vecka	1100	734	366	0
- 40 timmar och mer/vecka	1260	840	420	0
Fritidshem				
- förskoleklass-årskurs 3	840	420	420	0
- barn till föräldraledig/arbetslös förälder, 10 t/v - årskurs 4-6, öppen fritidsverksamhet	858	420	420	0
Avgiften bestäms av skolan				

Föreslagna avgifter från 1 juli 2015

Avgifter förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem	Kronor per månad			
	Barn 1	Barn 2	Barn 3	Barn 4
Förskola och pedagogisk omsorg 1-6 år				
- 20-25 timmar/vecka	919	613	306	0
- 26-39 timmar/vecka	1123	749	374	0
- 40 timmar och mer/vecka	1287	858	429	0
Fritidshem				
- förskoleklass-årskurs 3	858	429	429	0
- barn till föräldraledig/arbetslös förälder, 10 t/v - årskurs 4-6, öppen fritidsverksamhet	858	429	429	0
Avgiften bestäms av skolan				

Konsekvenser för barn

Inga konsekvenser för barnen.

Lotta Valentin
Enhetschef

Kristina Heuman
Controller

21 maj 2015

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Utbildningsnämnden

§ 32

Dnr UBN 2015/69-710

Nya avgiftsnivåer för maxtaxa inom förskola och fritidshem**Beslut**

1. Utbildningsnämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige att fastställa avgifterna för förskola, pedagogiska omsorg och fritidshem enligt utbildningsenhetens förslag.
2. Utbildningsnämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige att avgifterna gäller från 1 juli 2015.

Paragrafen förklarades omedelbart justerad.

Ärendet

Kommunfullmäktige beslutade i Mål och budget för 2015 om avgifter för förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem. Förordningen (2001:160) om statsbidrag till kommuner som tillämpar maxtaxa inom förskolan och fritidshemmet ändras från den 1 juli 2015. Det innebär att inkomsttaket indexeras och därmed höjs de högsta avgiftsnivåerna för maxtaxan. Inkomsttaket för andra halvåret 2015 blir 42 890 kronor vilket är en höjning med 890 kronor jämfört med idag. I övrigt sker inga förändringar i förordningen. Skolverket ska häданefter enligt förordningen senast 1 oktober lämna uppgifter till varje kommun angående avgiftstaket för maxtaxan inför kommande kalenderår.

De nya avgifterna innebär att kommunens avgiftsintäkter kommer att öka och därför har statsbidraget för maxtaxan minskats.

Avgiftshöjningen är 2,1 procent. För de avgifter som ligger under maxtaxetaket på grund av kortare vistelsetid föreslås en höjning med samma procentsats.

Handlingar i ärendet

Utbildningsenhetens tjänsteskrivelse 2015-05-07

Yrkanden

Ordförande Tobias Nässén (M) yrkar bifall till utbildningsenhetens förslag.

Beslutsgång

Utbildningsnämnden beslutar i enlighet med Tobias Nässéns yrkande.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

25 maj 2015

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

§ 148

Dnr KFKS 2015/335-610

Sammanträdesdagar 2016

Beslut

1. Kommunstyrelsen beslutar om sammanträdesdagar 2016 för sig enligt juridik- och kanslienhetens förslag.
2. Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar om sammanträdesdagar 2016 för sig enligt juridik- och kanslienhetens förslag.

Ärende

Juridik- och kanslienheten har tagit fram ett förslag till sammanträdesdagar för 2016.

Förslaget bygger på en grundstruktur med sammanträden för kommunstyrelsens arbetsutskott 13 dagar före kommunstyrelsens sammanträden. Justeringar har gjorts för lov/helgdagar.

Enligt kommunallagen ska kommunstyrelsen ta ställning till skattesats i oktober månad. Det innebär att handlingar till tertialbokslut två inte kan skickas ut i tid inför behandling i arbetsutskottet. Därför ges även fortsättningsvis en muntlig information på sammanträdet om vad bokslutet kommer att visa.

Förkortningsförklaring

KSSU = kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott

KSAU = kommunstyrelsens arbetsutskott

KSVU = kommunstyrelsens verksamhetsutskott

KSSU	KSAU/KSVU	KS	KF
	December 2015	11 januari	1 februari
19 januari			
2 februari	9 februari	22 februari	14 mars
23 februari			
8 mars	15 mars	4 april	18 april
5 april			
19 april	26 april	9 maj	23 maj
10 maj			
24 maj	31 maj	7 juni (tisdag)	20 juni
	8 juni	20 juni ("ramärendet")	
14 juni			
9 augusti	16 augusti	29 augusti	12 september
Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
 Kommunstyrelsen

30 augusti 13 september	20 september	3 oktober	17 oktober
4 oktober	11 oktober	24 oktober 7 november	14 november 15 november(reserv)
25 oktober 8 november	15 november	28 november	12 december
22 november	29 november	12 december (internbudget)	
14 december	20 december	Januari 2017	Jan/febr 2017

Handlingar i ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott den 12 maj 2015 § 62
 Juridik- och kanslihetens tjänsteskrivelse den 24 april 2015

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott den 12 maj 2015 § 62

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade om sammanträdesdagar 2016 för sig enligt juridik- och kanslihetens förslag.

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslog kommunstyrelsen fatta följande beslut.

1. Kommunstyrelsen beslutar om sammanträdesdagar 2016 för sig enligt juridik- och kanslihetens förslag.
2. Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar om sammanträdesdagar 2016 för sig enligt juridik- och kanslihetens förslag.

Beslutsgång

Kommunstyrelsen beslutade i enlighet med arbetsutskottets förslag.

Protokollsanteckningar

Rolf Wasteson (V) lät anteckna följande.

”Vänsterpartiet har varit emot neddragningen av antalet kommunfullmäktigesammanträden under åren, först från tio till nio, sedan till åtta. Att nu antalet KF-sammanträden nu ökas till nio är bra och visar på att alliansmajoriteten insett att Vänsterpartiets kritik mot neddragningen varit korrekt.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

25 maj 2015

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

Antalet ärenden vid vissa KF-sammanträden har varit så många att ärenden blivit liggande eller debatten blivit lidande. När nu Nacka ska bygga stad kommer ärendemängden att öka så att en utökning av antalet KF-sammanträden till tio per år vore rimligt.”

Sidney Holm (MP) lät anteckna följande för Miljöpartiets kommunstyrelsegrupp.

”Sedan år 2012 har KF haft 4+4 sammanträden mot tidigare 5+4. Miljöpartiet har tillsammans med den övriga oppositionen de senaste åren drivit att vi bör återgå till det gamla systemet med 5+4 sammanträden. Det har känts som om antal ärenden att behandla i KF automatiskt minskats i och med färre sammanträden för att i stället beslutas på delegation, något som i många fall kan vara till men för Nackas demokratiska utveckling. Eftersom tillväxttakten i Nacka ska gå från hög till extra hög under de kommande åren känns det bra att vi nu beslutar om att utöka antalet sammanträden till 5+4.”

Christina Ståldal (NL) lät anteckna följande för Nackalistans kommunstyrelsegrupp.

”Det är både nödvändigt och på tiden att när Nacka ökar i omfång och har på gång flera hundra exploateringsprojekt och tjänstemannakåren behöver utökas för att kunna hantera alla ärenden, även den politiska överbyggnaden behöver ett omfång som innebär fler möten. Genom den organisation som Nacka sedan flera år har valt med centralisering av det mesta behövs istället fler möten och fler partier och utskott för att den demokratiska processen inte ska bli lidande. Nackalistan välkomnar att Alliansen nu har krupit till korset och inser det som många redan har vetat sedan länge. En fråga som man kan ställa sig är – hur är kvaliteten och skärpan på fullmäktigesammanträden efter kl 21.00 på kvällen? Inte tillräckligt allert många gånger beroende på den sena timmen.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

12 maj 2015

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

§ 62

KFKS 2015/335-012

Sammanträdesdagar 2016

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar om sammanträdesdagar 2016 för sig enligt juridik- och kanslihetens förslag.

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.

1. Kommunstyrelsen beslutar om sammanträdesdagar 2016 för sig enligt juridik- och kanslihetens förslag.
2. Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar om sammanträdesdagar 2016 för sig enligt juridik- och kanslihetens förslag.

Ärende

Juridik- och kansliheten har tagit fram ett förslag till sammanträdesdagar för 2016. Förslaget bygger på en grundstruktur med sammanträden för kommunstyrelsens arbetsutskott 13 dagar före kommunstyrelsens sammanträden. Justeringar har gjorts för lov/helgdagar. Förslaget samspelar med det förslag som juridik- och kansliheten lägger fram till kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott och dess verksamhetsutskott samtidigt. Förslagen för samtliga dessa redovisas för att underlätta bedömning av förslagen sammantaget.

Enligt kommunallagen ska kommunstyrelsen ta ställning till skattesats i oktober månad. Det innebär att handlingar till tertialbokslut två inte kan skickas ut i tid inför behandling i arbetsutskottet. Därför ges även fortsättningsvis en muntlig information på sammanträdet om vad bokslutet kommer att visa.

Förkortningsförklaring

KSSU = kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott

KSAU = kommunstyrelsens arbetsutskott

KSVU = kommunstyrelsens verksamhetsutskott

KSSU	KSAU/KSVU	KS	KF
	December 2015	11 januari	1 februari
19 januari			
2 februari	9 februari	22 februari	14 mars
23 februari			
8 mars	15 mars	4 april	18 april
5 april			
19 april	26 april	9 maj	23 maj

Ordförandes signatur Justerandes signatur Utdragsbestyrkande

12 maj 2015

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
 Kommunstyrelsens arbetsutskott

10 maj		7 juni (tisdag)	20 juni
24 maj	31 maj		
	8 juni	20 juni ("ramärendet")	
14 juni			
9 augusti	16 augusti	29 augusti	12 september
30 augusti			
13 september	20 september	3 oktober	17 oktober
4 oktober	11 oktober	24 oktober 7 november	14 november 15 november(reserv)
25 oktober			
8 november	15 november	28 november	12 december
22 november	29 november	12 december (internbudget)	
14 december	20 december	Januari 2017	Jan/febr 2017

Handlingar i ärendet

Juridik- och kanslienetens tjänsteskrivelse den 24 april 2015

Beslutsgång

Arbetsutskottet beslutade i enlighet med juridik- och kanslienetens förslag.

Protokollsanteckningar

Rolf Wasteson (V) lät anteckna följande.

"Vänsterpartiet har varit emot neddragningen av antalet kommunfullmäktigesammanträden under åren, först från tio till nio, sedan till åtta. Att nu antalet KF-sammanträden nu ökas till nio är bra och visar på att alliansmajoriteten insett att Vänsterpartiets kritik mot neddragningen varit korrekt.

Antalet ärenden vid vissa KF-sammanträden har varit så många att ärenden blivit liggande eller debatten blivit lidande. När nu Nacka ska bygga stad kommer ärendemängden att öka så att en utökning av antalet KF-sammanträden till tio per år vore rimligt."

Sidney Holm (MP) lät, för Miljöpartiet de grönas arbetsutskottsgrupp, anteckna följande.

"Sedan år 2012 har KF haft 4+4 sammanträden mot tidigare 5+4. Miljöpartiet har tillsammans med den övriga oppositionen de senaste åren drivit att vi bör återgå till det

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

12 maj 2015

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

gamla systemet med 5+4 sammanträden. Det har känts som om antal ärenden att behandla i KF automatiskt minskats i och med färre sammanträden för att i stället beslutas på delegation, något som i många fall kan vara till men för Nackas demokratiska utveckling. Eftersom tillväxttakten i Nacka ska gå från hög till extra hög under de kommande åren känns det bra att vi nu beslutar om att utöka antalet sammanträden till 5+4.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Sammanträdesdagar 2016

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar om sammanträdesdagar 2016 för sig enligt juridik- och kanslihetens förslag.

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.

1. Kommunstyrelsen beslutar om sammanträdesdagar 2016 för sig enligt juridik- och kanslihetens förslag.
2. Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar om sammanträdesdagar 2016 för sig enligt juridik- och kanslihetens förslag.

Ärendet

Juridik- och kansliheten har tagit fram ett förslag till sammanträdesdagar för 2016.

Förslaget bygger på en grundstruktur med sammanträden för kommunstyrelsens arbetsutskott 13 dagar före kommunstyrelsens sammanträden. Justeringar har gjorts för lov/helgdagar. Förslaget samspelear med det förslag som juridik- och kansliheten lägger fram till kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott och dess verksamhetsutskott samtidigt. Förslagen för samtliga dessa redovisas för att underlätta bedömning av förslagen sammantaget.

Enligt kommunallagen ska kommunstyrelsen ta ställning till skattesats i oktober månad. Det innebär att handlingar till tertialbokslut två inte kan skickas ut i tid inför behandling i arbetsutskottet. Därför ges även fortsättningsvis en muntlig information på sammanträdet om vad bokslutet kommer att visa.

Förkortningsförklaring

KSSU = kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott

KSAU = kommunstyrelsens arbetsutskott

KSVU = kommunstyrelsens verksamhetsutskott

KSSU	KSAU/KSVU	KS	KF
	December 2015	11 januari	1 februari
19 januari			
2 februari	9 februari	22 februari	14 mars
23 februari			
8 mars	15 mars	4 april	18 april
5 april			
19 april	26 april	9 maj	23 maj
10 maj			
24 maj	31 maj	7 juni (tisdag)	20 juni
	8 juni	20 juni ("ramärendet")	
14 juni			
9 augusti	16 augusti	29 augusti	12 september
30 augusti			
13 september	20 september	3 oktober	17 oktober
4 oktober	11 oktober	24 oktober 7 november	14 november 15 november(reserv)
25 oktober			
8 november	15 november	28 november	12 december
22 november	29 november	12 december (internbudget)	
14 december	20 december	Januari 2017	Jan/febr 2017

Ekonomiska konsekvenser

Sammanträdeskostnaderna budgeteras i ärendet om mål och budget 2016-2018 och därefter i kommunstyrelsens internbudget.

Kristina Himmelstrand
Enhetschef
Juridik- och kanslienheten

Liselotte Lexén
Kommunsekreterare
Juridik- och kanslienheten

13 april 2015

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

§ 112

Dnr KFKS 2014/275-759

Nacka kommuns flyktingmottagande

Motion den 17 mars 2013 av Camilla Carlberg och Lars Örback, båda (V)

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige noterar att det pågår ett arbete i kommunen kring att öka flyktingmottagandet. Motionen är därmed färdigbehandlad.

Ärende

Vänsterpartiet yrkar i motion att Nacka kommun ökar flyktingmottagandet så att det minst står i proportion till kommunens befolkningssandel i Sverige. Kommunfullmäktige har en uttalad politisk vilja att ta ett större ansvar för flyktingmottagandet. I Nacka kommuns Mål och budget 2015-2017 anges att ”Ett generöst och välkomnande flyktingmottagande är självklart för oss. Jobb och utbildning är nyckelfaktorer för en lyckosam integration.” I mål och budget anges också att ”I takt med att konflikthärdarna runt om i världen ökar så har vi, liksom alla Stockholmskommuner, under de närmaste åren en stor utmaning i att ta emot fler flyktingar”.

Kommunens största hinder är bristen på bostäder. Det är svårt för kommunen att erbjuda flyktingar boende inom den ordinarie bostadsmarknaden. Ett långsiktigt arbete bedrivs för att hitta boendeformer. Bristen på bostäder är generell i en tillväxtregion som Stockholm och drabbar i högre utsträckning vissa grupper.

I enlighet med de utredningar som gjorts av social- och äldrenämnden och arbets- och företagsnämnden är bedömmningen att det i dagsläget inte är realistiskt att ha en flyktingmottagning i den motsvarighet som det yrkas på i motionen. Det pågår dock ett aktivt i kommunen för att möta det ökade behovet att ta emot fler flyktingar.

Handlingar i ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott den 24 mars 2015 § 50

Förnyelseenhetens tjänsteskrivelse den 9 mars 2015

Rapport, Etableringsprocess

Social- och äldrenämnden den 21 oktober 2014 § 172

Tjänsteskrivelse social- och äldrenämnden

Arbets- och företagsnämnden den 11 november 2014 § 45

Tjänsteskrivelse arbets- och företagsnämnden

Motion

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

13 april 2015

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott den 24 mars 2015 § 50

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslog kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige noterar att det pågår ett arbete i kommunen kring att öka flyktingmottagandet. Motionen är därmed färdigbehandlad.

Beslut i arbets- och företagsnämnden den 11 november 2014 § 45

Arbets- och företagsnämnden föreslår kommunfullmäktige att notera att Nacka kommun arbetar aktivt för att möta det ökande behovet att ta emot fler flyktingar. Motionen anses därmed färdigbehandlad.

Beslut i social- och äldrenämnden den 21 oktober 2014 § 172

Social- och äldrenämnden föreslår kommunfullmäktige att notera att Nacka kommun arbetar aktivt för att möta det ökade behovet av att ta emot fler flyktingar. Motionen anses därmed färdigbehandlad.

Yrkanden

Jan-Eric Jansson (KD) yrkade bifall till arbetsutskottets förslag.

Rolf Wasteson (V) yrkade, med instämmande av Khashayar Farmanbar (S), Sidney Holm (MP) och Christina Ståldal (NL), bifall till motionen.

Beslutsgång

Med avslag på Rolf Wastesons yrkande beslutade kommunstyrelsen i enlighet med Jan-Eric Janssons yrkande.

Reservationer

Rolf Wasteson reserverade sig mot beslutet och ingav följande.

”I motionen argumenterar Vänsterpartiet för ett högre flyktingmottagande. Ett vägande argument för att avslå motionen är bristen på bostäder. Nu när Nacka ska bygga en stor mängd nya bostäder så borde det inte längre vara ett stort problem. Men i och med att kommunen saknar ett eget bostadsbolag och trots allt har ganska låga ambitioner avseende hyresbostäder så uppstår problemet. Nacka måste ta sin del i ansvaret, det gäller självklart då även bostadsförsörjningen.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

13 april 2015

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

Sidney Holm reserverade sig för Miljöpartiets kommunstyrelsegrupp mot beslutet och ingav följande.

"Miljöpartiet ställer sig mycket positiv till att Nacka kommun utökar mottagandet av mäniskor som flyr från krig och förtryck och oss bakom Vänsterpartiets motion om att öka flyktingmottagandet för att motsvara det krav som finns på respektive kommun.

Nacka kommun tar idag, och har inte heller historiskt tagit det ansvar som tillkommer en kommun av Nackas storlek - vilket skadar kommunen på kort och lång sikt på en mängd olika sätt. Det skadar även Sverige i stort när rika kommuner väljer att ställa sig utanför ansvarstagandet och skyller på brist på bostäder. Nacka kommun har en bottenplats bland Stockholms kommuner när det gäller att ta emot flyktingar och det är dags att snabbt hitta lösningar för utökat gemensamt ansvarstagande.

Sverige kommer under 2015 och framåt ta emot ett stort antal flyktingar från krigsdrabbade områden. Det är då beklämmande att den styrande majoriteten (allianspartierna) i kommunen inte sett till att verka för en utveckling av att, i anständig utsträckning, ta emot mäniskor som flyr.

Mottagande av flyktingar kräver många olika delar - där boende är en grundförutsättning. Nacka kommun äger inga lägenheter och är därför helt i händerna på privata utförare. Miljöpartiet vill snabbt bygga flyktingbostäder med tillfälliga bygglov för att lösa den akuta situationen vid själva mottagandet av flyktingar. Vi har också ett förslag om att bygga en mer välvilande och socialt hållbar stad för att kunna erbjuda kommunens befintliga och nyttillskommna invånare en bostad i kommunen. Egen bostad är en viktig förutsättning för att kunna påbörja ett delaktigt liv med utbildning, arbete och social samvaro.

Det är dags att även Nacka tar ett bredare ansvar och snabbt ställer om för att möta verkligheten!"

Khashayar Farmanbar reserverade sig för Socialdemokraternas kommunstyrelsegrupp mot beslutet.

Protokollsanteckningar

Christina Ståldal lät anteckna följande.

"Nackalistan stöder motionen om att kommunen ska ta emot flyktingar på en nivå som är i enlighet med befolkningstalet. Därför behöver det planeras för fler billiga boenden över hela kommunen där nya bostäder planeras."

- - - -

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Nacka kommunens flyktingmottagande

Motion den 17 mars 2014 av Camilla Carlberg och Lars Örback, båda (V)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige noterar att det pågår ett arbete i kommunen kring att öka flyktingmottagandet. Motionen är därmed färdigbehandlad.

Sammanfattning

Vänsterpartiet yrkar i motion att Nacka kommun ökar flyktingmottagandet så att det minst står i proportion till kommunens befolkningsandel i Sverige. Det finns en uttalad vilja hos den politiska ledningen att öka engagemanget inom flyktingmottagandet. De senaste åren har även en ökning skett. Kommunens hinder i flyktingmottagandet är bristen på bostäder. Ett arbete kring ett ökat flyktingmottagandet pågår i kommunen.

Förslagen i motionen

Vänsterpartiet yrkar i motionen att Nacka kommun ökar flyktingmottagandet så att det minst står i proportion till kommunens befolkningsandel i Sverige.

Nämndernas beredning och förslag

Social- och äldrenämnden utredde motionens förslag i september 2014 och arbets- och företagsnämnden gjorde detsamma i oktober samma år. Båda nämnderna framhåller att Nacka kommun arbetar aktivt för att möta det ökade behovet att ta emot fler flyktingar. Det största hindret är bristen på bostäder. Nämnderna menar att det i dagsläget inte är realistiskt att ha en flyktingmottagning i den motsvarighet som det yrkas på i motionen. Förslaget från såväl SÄN som AFN var att kommunfullmäktige noterar det aktiva arbetet som pågår och att motionen därmed anses färdigbehandlad.

Enhetens utredning och bedömning

Kommunfullmäktige har en uttalad politisk vilja att ta ett större ansvar för flyktingmottagandet. I Nacka kommunens Mål och budget 2015-2017 anges att ”Ett generöst och välvänt flyktingmottagande är självtäckande för oss. Jobb och utbildning är nyckelfaktorer för en lyckosam integration.” I mål och budget anges också att ”I takt med att konflikthärdarna runt om i världen ökar så har vi, liksom alla Stockholmskommuner, under de närmaste åren en stor utmaning i att ta emot fler flyktingar”.

Kommunens största hinder är bristen på bostäder. Det är svårt för kommunen att erbjuda flyktingar boende inom den ordinarie bostadsmarknaden. Ett långsiktigt arbete bedrivs för att hitta boendeformer. Bristen på bostäder är generell i en tillväxtregion som Stockholm och drabbar i högre utsträckning vissa grupper.

I enlighet med de utredningar som gjorts av SÄN och AFN är bedömningen att det i dagsläget inte är realistiskt att ha en flyktingmottagning i den motsvarighet som det yrkas på i motionen. Det pågår dock ett aktivt i kommunen för att möta det ökade behovet att ta emot fler flyktingar.

Förslagens ekonomiska konsekvenser

Förslaget till beslut får inga ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Ett ökat flyktingmottagande innebär att kommunen måste se till att alla tar sitt ansvar för att exempelvis skolgång, boende och hälsovård ska fungera på bästa sätt, för att integrationen ska bli så bra som möjligt.

Bilagor

1. Motion om Nacka kommunens flyktingmottagande den 17 mars 2014
2. Tjänsteskrivelse AFN 2014/132-133
3. Tjänsteskrivelse SÄN 2014/348-750
4. Rapport, Etableringsprocess
5. Protokollsutdrag från kommunstyrelsens arbetsutskott den 6 maj 2014

Kersti Hedqvist
Enhetschef
Förnyelseenheten

Anna Gidmark
Förnyelseenheten

RAPPORT

Kartläggning av etableringsprocessen

2014-08-28

Sara Haag
Karoline Bottheim
Ramböll Management Consulting

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	2
1.1	Definitioner	2
1.2	Etablering och mottagande av flyktingar till Sverige och kommunen.	3
1.3	Ensamkommande barn.....	3
2	Kartläggning av processerna.....	5
3	Etableringsprocessen för ensamkommande barn	6
3.1	Utmaningar och förbättringsinitiativ	8
3.2	Ekonomisk redovisning ensamkommande barn	12
4	Etableringsprocessen för barnfamilj	15
4.1	Utmaningar och förbättringsinitiativ	18
4.2	Ekonomisk redovisning barnfamilj och utbildning.....	20
5	Avslutande reflektioner och rekommendationer.....	21
5.1	Rekommendationer för nästa steg.....	23

I Inledning

Nacka kommun önskar få en helhetsbild och samsyn gällande flyktingmottagandet i kommunen för att på ett effektivt sätt säkerställa att flyktingar snabbt kommer i arbete och har egen försörjning.

2013 genomfördes på uppdrag av Kommunstyrelsen en bred översyn av flyktingmottagandet i Nacka kommun med fokus på organisation och ekonomi. Kartläggningen genomfördes med hjälp av intervjuer och dokumentanalys och i denna framgick att flyktingmottagandet är en komplex fråga och att det råder bristande helhetssyn mellan kommunens olika enheter. I ett första steg mot att nå en helhetssyn genomförde kommunen därför en kartläggning av etableringsprocessen där Arbets- och företagsenheten, Försäkringskassan, Socialtjänsten, Utbildningsenheten samt Samordningsförbundet deltog. Kartläggningen redogör för etableringsprocessen för ensamkommande barn och processen för barnfamilj uppdelat på vuxen och barn. Kartläggningen fokuserar på vilka utmaningar som finns idag samt de förbättringsinitiativ som kommunen redan har inlett. Rapporten redogör också för vilka prioriterade frågor kommunen kan gå vidare med i syfte att förbättra processen för individen. En avgränsning är därmed att inte redogöra för en fördjupad analys av specifika utmaningar gällande vuxna utan barn. Däremot motsvarar kartläggningen av processen för vuxna i avsnitt 4 också processen för vuxna utan barn. En fördjupad analys av utmaningar gällande vuxna utan barn kan komma att bli aktuell framöver.

I.I Definitioner

Nedan följer begrepp som är återkommande i rapporten.

- En **asylsökande** avser en person som tar sig till Sverige och ansöker om skydd (asyl) här, men som ännu inte har fått sin ansökan avgjord.
- En **flykting** är en person som har fått beviljad asyl och därmed uppehållstillstånd enligt FNs flyktingkonvention.
- **PUT** permanent uppehållstillstånd
- **TUT** tidsbegränsat uppehållstillstånd
- **Kvotflyktingar** UNHCR gör en första bedömning av vilka flyktingar som bör erbjudas vidarebosättning. Migrationsverket beslutar därefter vilka som ska beviljas uppehållstillstånd.

Anhöriginvandring eller anknytningsinvandring, är när en person vill flytta till Sverige på grund av att de har en anhörig som har uppehållstillstånd i Sverige eller är svensk medborgare. Det gäller ofta make, maka, sambo eller barn under 18 år. Även adoptivbarn ingår i denna kategori av invandring. Anhöriginvandraren är den som kommer till Sverige.

Anknytningspersonen är den som redan bor i Sverige. Anhöriginvandring följer i viss mån asylinvandringen, eftersom flyktingar efter en tid i Sverige ofta vill förenas med någon anhörig. Anhöriga över 18 år omfattas också av etableringsreformen. Anhöriga flyttar direkt till kommun där familjemedlemmen bor då det (med flera undantag i lagstiftningen) åligger försörjningskrav gällande bostad för anvisningspersonen.

- **Mottagandet** av kommunen innebär att ge särskilda stödinsatser till de personer som flyttat till kommunen under de första åren i Sverige. Kommun skriver då en överenskommelse med staten om mottagande. Personer som omfattas av mottagandet är flyktingar, alternativt

skyddsbehövande eller med tillstånd på grund av synnerliga omständigheter samt deras anhöriga.

- **Etableringsinsatser** är aktiviteter som ska stödja personen i att så snabbt som möjligt lära sig svenska, komma i arbete och klara egen försörjning. Arbetsförmedlingen har ansvar för att samordna dessa insatser.
- **Samhällsorientering** är en lagstadgad utbildning för nyanlända. Syftet med utbildningen är att underlätta nyanländas etablering i arbets- och samhällslivet. Varje kommun ska erbjuda minst 60 timmars samhällsorientering. Lagen innefattar nyanlända i åldern 18-65 år och som inte går i gymnasium eller är arbetskraftsinvandrare. Samhällsorienteringen ska påbörjas så snart som möjligt efter det att den nyanlände har folkbokförts i kommunen. Kommunens skyldighet att erbjuda samhällsorientering upphör tre år efter det att den nyanlände första gången folkbokfördes i en kommun. Kommunen ska aktivt verka för att nå de nyanlända, som inte innehålls i etableringsinsatser, och motivera dem att delta.

I.2 Etablering och mottagande av flyktingar till Sverige och kommunen.

Asylsökande utgör likt de ensamkommande barnen en växande grupp. Under 2013 sökte 54 259 personer asyl i Sverige och ca 1 900 anlände till Sverige som kvotflyktingar. Nacka kommun tog under 2013 emot 107 personer, varav 48 personer blev kommunmottagna enligt Migrationsverkets beräkning. Resterande är exempelvis flyktingar som flyttat från andra kommuner till Nacka och majoriteten av dessa har eget boende. År 2012 tog Nacka, enligt kommunens statistik emot 82 vuxna personer, lika stort antal år 2011 och 117 personer år 2010. Av de som beviljats tillstånd kom de flesta från Afghanistan, Syrien, Iran, Eritrea och Somalia.

Den 1 december 2010 trädde den nya lagen om etableringsinsatser i kraft gällande nyanlända. För kommuner har lagen inneburit att huvudansvaret beträffande etablering har förflyttats från kommunen till Arbetsförmedlingen. Lagen omfattar nyanlända i arbetsför ålder (20-64 år) samt nyanlända i åldern 18-19 år utan föräldrar i Sverige med uppehållstillstånd som flyktingar eller skyddsbehövande. Arbetsförmedlingen ansvarar för samordning av etableringsinsatser och för att ta fram en etableringsplan tillsammans med den nyanlände och i samverkan med berörda kommuner, myndigheter, företag och organisationer under så kallade etableringssamtal. Kommunen bär fortfarande ansvaret för barnens utbildning samt personer som är i behov av boende och/eller försörjningsstöd eller andra insatser för att underlätta etablering i samhället. Kommunen är också ansvarig för att tillhandahålla Svenska för invandrare och Samhällsorientering.

I.3 Ensamkommande barn

Ensamkommande barn är en växande grupp asylsökande i Sverige. På bara några få år har antalet ökat från 388 under 2004 till 2 657 under 2011 och 3 852 under 2013. Med ensamkommande barn avses en person under 18 år som vid ankomsten till Sverige är skild från båda sina föräldrar och som inte har någon annan vuxen person som får anses ha trätt i föräldrarnas ställe, eller som efter ankomsten står utan sådan ställföreträddare.

År 2006 övergick ansvaret för de ensamkommande barnens boende och omsorg från Migrationsverket till kommunen, bland annat eftersom Socialtjänsten har god kompetens och stor erfarenhet av att möta barn i utsatta situationer.

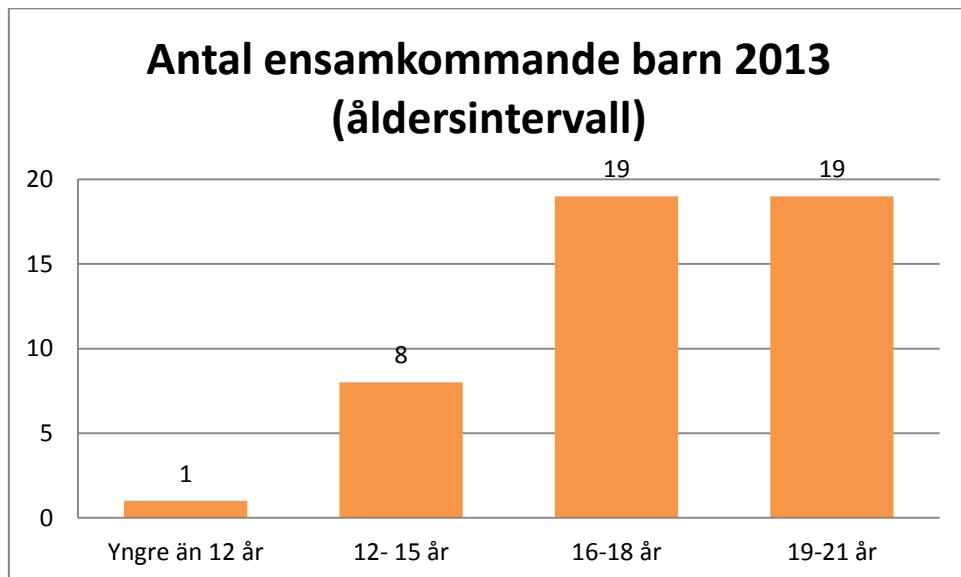
Nacka kommun har haft ett reglerat mottagande sedan 2007. Under 2010 hade kommunen en överenskommelse om tre asylplatser med Migrationsverket. 2014 innehåller överenskommelsen nio platser, vilka möjliggör för mottagande av cirka 30 ensamkommande barn per år. Dessa platser är idag belägna i Skarpnäck för åldrarna 14-17 år. Vad gäller 0-13 år placeras barnen i jour- och familjehem runt om i Stockholms län. Nacka kommun ska från 1 oktober öka mottagandet från nio asylplatser till 15 asylplatser, vilket innebär ett mottagande av cirka 50-60 ensamkommande barn per år. Av de 15 asylplatserna ska 6 platser avse åldersgruppen 0-13 år och 9 platser avse målgruppen 14-17 år.

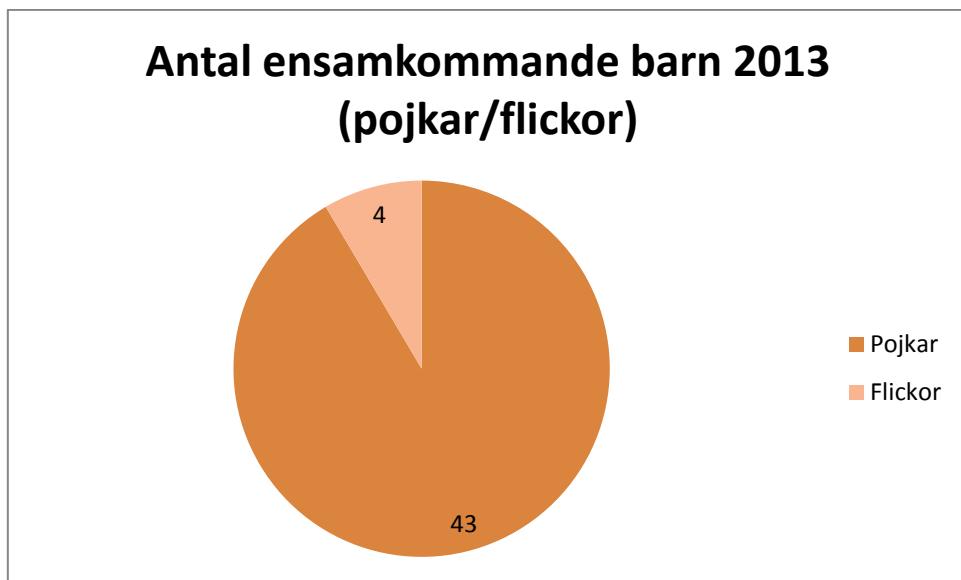
Utöver asylplatser har kommunen även en överenskommelse om 27 PUT-platser. Det förs diskussioner om att utöka antalet PUT-platser i samband med att överenskommelsen revideras.

För ensamkommande barn med permanent uppehållstillstånd har Nacka kommun byggt upp olika former av boenden runt om i Stockholms län. Det finns bland annat boenden som drivs på entreprenad, upphandlade boenden och enstaka platser som avtalas vid behov. Inom Nacka kommunens gränser finns dock 11 boendeplatser och med möjlighet för att öppna för ytterligare 5 platser i Duvnäs Utskog, 3 boendeplatser i Jarlaberg samt cirka 6 små träningslägenheter i Björknäs.

Beskrivning av målgruppen i Nacka kommun

Under 2010 anvisades 23 ensamkommande barn till Nacka kommun. Motsvarande siffra för 2011 och 2012 var 12 respektive 13 barn. Under 2013 hade Nacka kommun 47 aktiva ärenden gällande ensamkommande barn. Av dessa var en stor majoritet över 16 år och pojkar, de fyra flickorna är 15, 17, 17 och 20 år

Källa Nacka kommun

2 Kartläggning av processerna

Processkartläggningen gällande etableringsprocessen är uppdelad mellan ensamkommande barn samt barnfamilj (uppdelat på vuxna och barn). Detta för att processen och därmed kommunens ansvar för individen skiljer sig åt i de båda fallen. Kartläggningen av processerna samt definitionen av utvecklingsområden och framgångsfaktorer har utgått från en dokumentanalys med material från Nacka kommun, som innefattar översynen av Kommunstyrelsen samt lokala överenskommelser från kommun och Arbetsförmedlingen.

Kartläggningen har gjorts utifrån individens resa från asylsökande till självförsörjande där en person fått möjlighet att, i en intervjustuation, berätta om sin resa från att han anlände till Sverige och Nacka kommun tillsammans med sin familj 2007 fram tills idag. Gällande ensamkommande barn har dokumentation utifrån ett verkligt fall analyserats. Det insamlade materialet har legat till grund för de processkartläggningar som genomfördes under en heldags workshop med representanter från Arbets- och företagsenheten, Försäkringskassan, Socialtjänsten, Utbildningsenheten samt Samordningsförbundet. Processkartläggningarna syftade till att tydliggöra och på ett enkelt sätt visualisera individens resa genom olika insatser från ankomst till Sverige till självständighet och självförsörjning.

I kartläggningen togs hänsyn till kommunens övergripande inriktning och arbete kring flyktingmottagande, integration och invandring:

*Nacka ska bidra till att de som söker sig till och får stanna i Sverige får ett **gott mottagande***

*Nacka önskar ett samhälle där alla **känner sig välkomna** och kan **komma till sin rätt** inom jobb, utbildning, bostads- och fritidsmiljöer*

*Nacka vill lyfta fram den slumrande **potential som finns hos kommunens invandrare m. b. a** Nackas ambition om fler i egen försörjning och coachning genom kundval*

Utifrån kommunens generella inriktning och ambitionsnivå fick deltagarna diskutera de ensamkommande barnens behov vid ankomst och etablering i Sverige samt barnfamiljens behov i samma situation i syfte att skapa en analysram för utvecklingsarbetet som stöd för prioritering.

3 Etableringsprocessen för ensamkommande barn

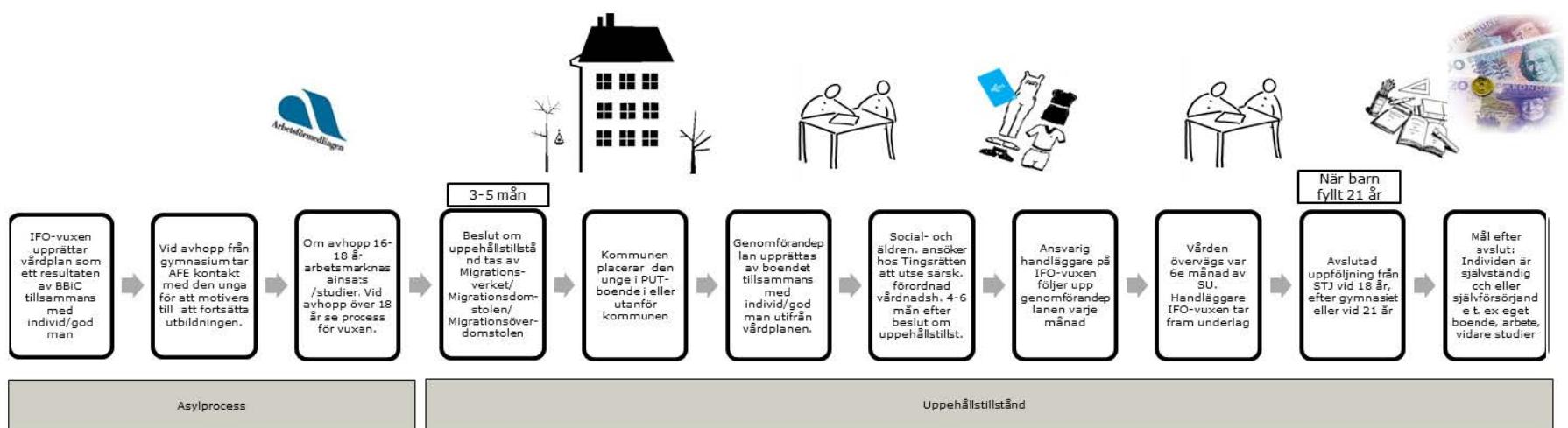
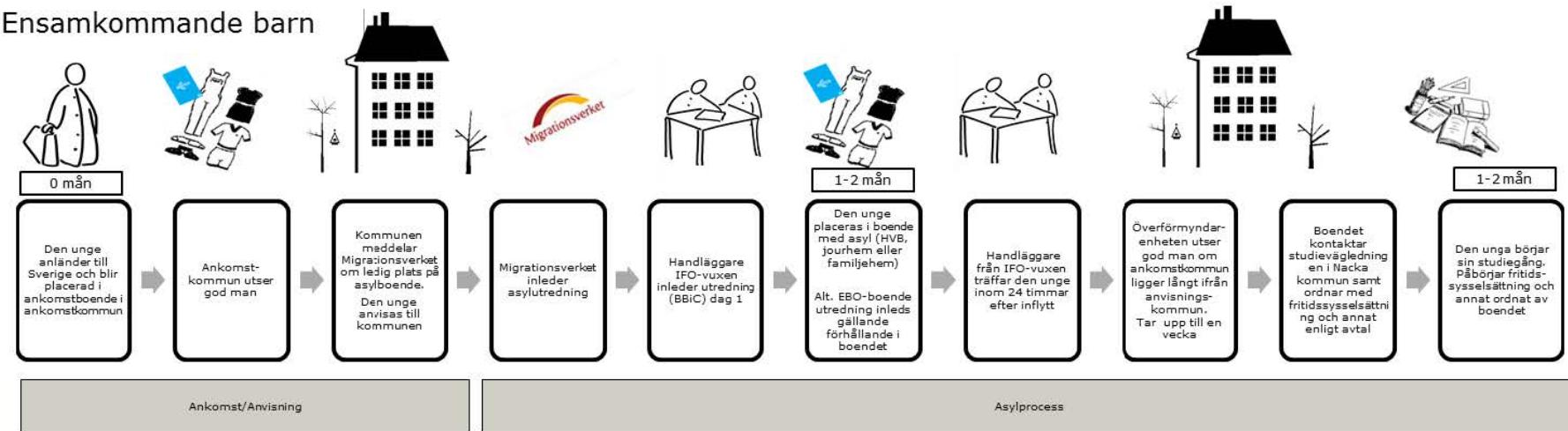
När ett ensamkommande barn anländer till Sverige är det Migrationsverkets ansvar att ta emot och handlägga asylansökkan. Ett asylsökande barn har samma rättigheter som andra barn i Sverige, det vill säga rätten att komma till tals, rätten till sjukvård samt rätten att gå i skolan. Migrationsverket kontaktar kommuner för anvisning av barnet.

Kommunens ansvar

Kommunen har det övergripande ansvaret för barnet, som innehåller bland annat boende, utbildning, andra stödinsatser, utse god man och ta fram underlag för beslut om ansökan om särskild förordnad vårdnadshavare.

Om barnet har ett eget boende (EBO) inleder kommunen en utredning gällande förhållandet i boendet och gällande placering i eller utanför boendet. Kommunen tillgodosör att barnet påbörjar sin skolgång så snabbt som möjligt. Hela processen för ett ensamkommande barn visualiseras nedan. Processens olika delar är indelade i tre faser: ankomst/anvisning, asylprocess och uppehållstillstånd. Ankomst är när ett barn ger sig till känna i en kommun och ansöker om asyl i Sverige. Anvisning innebär att Migrationsverket i sin tur anvisar barnet till en ansvarig kommun. En ankomstcommun kan även bli en anvisningscommun. Asylprocessen är tiden mellan ansökan om asyl till Migrationsverkets, Migrationsdomstolens eller Migrationsöverdomstolens beslut om uppehållstillstånd eller avslag. Fasen som nedan beskrivs som uppehållstillstånd beskriver vad som händer från det att ett ensamkommande barn får uppehållstillstånd till dess att ärendet avslutas hos Socialtjänst. Den angivna tiden som redovisas vid olika tillfällen utgår från antal månader efter att barnet anlånt till Sverige för att belysa barnets upplevelse av det stöd som olika myndigheter tillsammans tillhandahåller. Observera att det därmed inte går att dra slutsatser kring utredningstider inom olika myndigheter.

Ensamkommande barn

3.I Utmaningar och förbättringsinitiativ

Utifrån visualiseringen ovan följer i detta avsnitt beskrivningar av identifierade utmaningar i processen, initierade förbättringsinitiativ för att lösa utmaningarna samt rekommendationer för fortsatt utvecklingsarbete för respektive utmaning.

Fas ankomst/ anvisning

Utmaning: Ensamkommande barn redan etablerade i ankomstcommun

Eftersom ensamkommande barn kan ha spenderat upp till 6 månader i ankomstcommunen har de på olika sätt och olika nivåer börjat etablera sig i ankomstcommunen där de fått boende, skola och fritidssysselsättning. Ur det ensamkommande barnets perspektiv innebär detta att han/hon kan få påbörja en ny etableringsprocess i många avseenden då barnet byter från ankomstcommun till anvisandekommun. I vissa fall ligger anvisandekommunen mycket långt ifrån ankomstcommunen, vilket innebär att det ensamkommande barnet beviljas en ny god man. Detta ställer höga krav på samarbete mellan kommunerna för att säkerställa att anvisningscommunen tar vid utifrån ankomstcommunens arbete på ett sätt som gynnar det ensamkommande barnets utveckling. Idag sker de flesta anvisningar relativt snabbt, vilket gör att en etablering i anvisningscommunen per idag inte uppfattas utgöra någon utmaning för de ensamkommande barnen som idag anvisas till Nacka kommun. Detta uppfattas dock kunna ändras framöver och det blir därför viktigt att säkerställa att Nacka kommun på ett effektivt sätt samarbetar med ankomstcommuner för att säkerställa barnets behov och utveckling med hänsyn tagen till redan påbörjad etablering.

Rekommendation:

För att säkerställa att det ensamkommande barnets utveckling och etablering sker utifrån barnets behov, både idag och framöver när det anvisas till Nacka kommun från ankomstcommunen, rekommenderas en översyn av överlämning från ankomstcommun till anvisningscommun gällande god man och övriga insatser.

Fas asylprocess

Utmaning: Kommunens asylplatser är anpassade för barn över 14 år och behovet av boendeformer för yngre barn ökar.

Yngre barn har tidigare år varit mycket sällan förekommande. En tendens finns att fler och fler barn är yngre än 14 år, vilket gör att det har blivit svårare att hitta boende för dessa barn. Boendeformen för yngre barn är främst jourhem i avvaktan på lämpligt familjehem. Kommunen arbetar aktivt med att hitta fler familjehem. Det är svårt att hitta tillräckligt många familjehem som motsvarar kommunens behov. Oftast rekryteras nya familjehem då ett behov uppstår, vilket kan ta flera månader från det att familjehemmet rekryteras tills det blir godkänt av Sociala Utskottet. I det fäta fall då ett familjehem redan är godkänt av Sociala Utskottet går placeringen mycket snabbare.

Förbättringsinitiativ

Som en följd av ett ökande och idag mycket stort behov av godkända familjehem för placering av yngre barn har Nacka kommun i augusti 2014 tillsatt en tjänst inom familjehemsgruppen, som särskilt kommer att arbeta gentemot målgruppen ensamkommande barn när det gäller rekrytering av familjehem samt utredningar av särskilt förordnad vårdnadshavare. Denna person kommer delvis att arbeta med att skapa en bank med familjehem för att effektivisera

processen kring placering till familjehem. Avsikten med att denna person arbetar inom familjehemsgruppen är att ta tillvara den kunskap, erfarenhet och struktur som gruppen har.

Rekommendation:

En rekommendation är att se över processen för rekrytering av familjehem utifrån de behov som yngre ensamkommande barn har. Kommun rekommenderas också att säkerställa ett samarbete mellan den nya tjänsten i familjehemgruppen och barnhandläggare på IFO-vuxen för att säkerställa att den bank av familjehem som planeras att utvecklas matchar behovet hos de ensamkommande barnen som är aktuella för familjehem samt att matchningen sker i samarbete även i det individuella fallet.

Utmaning: Rum står lediga trots att kvot är uppfylld

När kommunen lämnar information till Migrationsverket om att ledig asylplats finns tillgänglig i kommunen innebär detta att en av kommunens 9 avtalade asylplatser finns tillgänglig. Asylplatserna är i sin tur anpassade för barn i åldern 14–18 år. Det finns idag inget informationsutbyte gällande barnens ålder mellan kommunen och Migrationsverket, vilket gör att när ett barn som är yngre än 14 år kommer till Nacka är det inte möjligt att fylla platsen på asylboendet utan sökandet efter ett jourhem sätts igång istället. Detta gör att asylplatsen inte blir belagd och kommunen får rapportera ytterligare en gång till Migrationsverket om att en plats finns ledig. Eftersom antalet yngre barn har ökat under de senaste åren kan detta scenario upprepas många gånger innan en asylplats blir belagd. Det kan bli kostsamt för kommunen att boendeplatserna inte beläggs, eftersom kommunen kan tvingas ordna ett alternativt boende. Migrationsverket ersätter med 1 600 kronor per dygn för en obelagd plats och 1 900 kronor för belagd plats.

För planering av kommande behov av boendeplatser utgår kommunen idag ifrån den överenskommelse som gäller med Migrationsverket och de avtal om platser som finns gentemot uppskattat behov. Man tittar också på Migrationsverkets prognos. Det finns ett behov av att utveckla det pågående arbetet gällande prognostiseringen och planeringen av boendeplatser för att säkerställa en framförhållning både vad gäller att tillgodose behovet av olika typer av boendeplatser och för att hålla en framförhållning ur ett kostnadsperspektiv.

Förbättringsinitiativ:

Kommunen har under augusti månad avtalat med Länsstyrelsen om att matcha boende efter ålder och överenskommelsen är uppdelad efter olika åldersintervaller (0-13 och 14-17 år). I praktiken innebär det att ett informationsutbyte kommer att ske gällande barnets ålder innan ett barn blir anvisat till Nacka kommun. Detta för att få en så effektiv matchning som möjligt.

Rekommendation:

Genomförf en utveckling av planering av boendebehov idag och prognos av behov framöver gällande boendeplatser för ensamkommande barn utifrån olika relevanta parametrar, t. ex ålder och kön, för att få en effektivitet i beläggning av boendeplatser och för planering av nya boendeplatser.

För att säkerställa ett effektivt utnyttjande av boendeplatser rekommenderas också kommunen att regelbundet följa upp beläggningsstatistik på asylboende respektive PUT-boende.

Utmaning: Gode mäns uppdrag formas delvis av regelverk men åtagandet är personbundet.

Den godemannens uppdrag innebär att företräda barnet i både vårdnadshavarens och förmyndarens ställe, vilket innebär att den gode mannen har rätt och skyldighet att bestämma i alla frågor som rör barnets angelägenheter, dvs både personliga, ekonomiska och rättsliga. En utmaning i kommunen är uppföljning av gode mäns uppdrag.

Utöver utförande av det formella uppdraget är det stor skillnad mellan gode män gällande övrig kontakt och stöd. Vissa gode män åtar sig att ha en fördjupad kontakt med barnet och fungera som ett allmänt stöd som ger råd om både stort och smått utöver det grundläggande uppdraget som god man. Utmaningen ligger inte i att vissa gode män åtar sig att vara ett stöd i större omfattning för den unge, utan snarare ligger utmaningen i att säkerställa att alla ensamkommande barn får tillgång till denna typ av fördjupat stöd hos någon vuxen i sin omgivning.

Förbättringsinitiativ:

Nacka kommuns Överförmyndarenhet har utsett en person att rikta arbetet gentemot ensamkommande barn för att lägga fokus på kvalitet gällande gode mäns arbete för ensamkommande barn.

Rekommendation:

Överförmyndarenheten rekommenderas se över en strukturerad uppföljning av gode männens utförande av uppdraget, både i förhållande till skyldigheter enligt lag och i förhållande till Nackas specifika ambitionsnivå.

Kommunen rekommenderas också att se över möjligheten att erbjuda samtliga ensamkommande barn en fördjupad kontakt i form av ett allmänt stöd. Det skulle kunna innebära att undersöka om den typen av uppdrag kan läggas på gode männen (utöver det formella uppdraget), eller om den typen av stöd bör säkerställas på annat sätt. Detta för att se till att inte bara de ensamkommande barn med en god man som själv tagit initiativet till ett mer allmänt stöd enligt beskrivning ovan (se utmaning ovan), utan att möjliggöra för att denna typ av stöd kan finnas tillgängligt för samtliga ensamkommande barn till förmån för barnets etablering i Nacka kommun.

Utmaning: Boendets/familjehemmens ansvar enligt avtal och uppföljning

Enligt avtal med kommunen har asylboenden ansvar för att tillgodose viktiga delar i barnens liv, utveckling och sociala sammanhang genom att ordna med skolgång, fritidssysselsättning etc. Det finns ett behov av att utveckla en strukturerad uppföljning av dessa avtal för att säkerställa att boenden och familjehem fullföljer sitt åtagande enligt avtal.

I matchningen mellan individ och skola finns en osäkerhet kring huruvida boenden och familjehem applicerar valfrihetssystemet i så hög utsträckning då Nacka gymnasium är den skola där de ensamkommande barnen oftast går. I en kommun där principer om valfrihet är centralt är det viktigt att boenden och familjehem har kunskap om vilket urval av skolor som finns för att göra bästa matchning mellan individ och skola tillsammans med individen.

Förbättringsinitiativ:

Familjehemssekreterare har initierat utveckling av strukturerad uppföljning av avtal gällande familjehem. En genomlysning av avtal har genomförts och analys av resultat pågår.

Kommunens sociala kvalitetsenhet har fått i uppdrag att följa upp avtal med boenden inom Vårlyus AB i Skarpnäck och Torehäll. Vad gäller direktupphandlade platser följs avtal upp av respektive barnhandläggare.

Rekommendation:

Genomför en översyn över hur matchningen mellan individ och skola i praktiken går till idag då detta är otydligt. Utvärdera behov av utbildning för boenden och familjehem gällande valfrihet och matchning mellan individ och skola. Säkerställ också kunskapsöverföring gällande tillvägagångssätt mellan skolor som idag undervisar ensamkommande barn och skolor som ännu inte gör det.

Fas Uppehållstillstånd

Utmaning: Kommunen placerar barnet i PUT- boende i eller utanför kommun

Det är en utmaning när ensamkommande barn ”tillhör” en kommun, men går i skolan i en annan, att navigera i systemen och förstå vem som betalar skolpeng etc. För att säkerställa god uppföljning inom samtliga områden förutsätts en helhetsbild och samsyn kring hur systemet i sin helhet fungerar för dessa barn.

Rekommendation:

Tydliggör och säkerställa en samsyn kring vad det innebär att ett ensamkommande barn tillhör en kommun, men bor och går i skola i en annan kommun och praktiska detaljer kring detta såsom utbetalning av skolpeng, ersättningar etc.

Utmaning: Uppföljning och att avsluta ett ärende

Målet är att när ett ärende avslutas skall det ensamkommande barnet vara självständigt, självförsörjande via arbete, boende eller fortsätta vidare i studier inom eller utanför kommunen. För att säkerställa att kommunen når de uppsatta målen behövs en strukturerad uppföljning på verksamhetsnivå. Det finns i dagsläget ingen regelbunden systematisk uppföljning på verksamhetsnivå av hur väl kommunens stöd leder till denna målsättning. Viss uppföljning görs utifrån statistik från Socialtjänstens verksamhetssystem för de ensamkommande barn som vid uppföljningstillfället har aktiva insatser. Statistiken är dock inte fullständig och kompletteras manuellt. Uppföljningen görs inte heller systematiskt utan vid behov.

På individnivå för ensamkommande barn med aktuella insatser görs månadsvisa rapporteringar till Social- och äldrenämnden samt att handläggarna enligt BBiC (Barnets Behov i Centrum) har regelbunden och strukturerad uppföljning av ärendena. En anledning till att det inte finns systematisk uppföljning på verksamhetsnivå är att så många ärenden ännu inte avslutats. Fler och fler ärenden gällande ensamkommande barn kommer att avslutas inom IFO-vuxen. Detta som en följd både av att fler av de barn som anvisats till Nacka kommun 2010 och senare nu blir aktuella för avslut, och som en följd av att Nacka kommun kommer att ta emot fler ensamkommande barn framöver enligt nya avtal med Länsstyrelsen. Detta kommer att ställa högre krav på kommunens förmåga att kontinuerligt och strukturerat följa upp barnens utveckling och att

kommunen på så sätt säkerställer rätt stöd för den unge i syfte att skapa bästa förutsättningar för egen försörjning, alternativt vidare studier. Det kommer också att ställas höga krav på kommunens förmåga att tillgodose behov för de barn som är i behov av vidare stöd inom vuxenverksamheterna för att bli självförsörjande, fortsätta med vidare studier eller flyttar till annan ort.

Förbättringsinitiativ:

En följeforskning har påbörjats med hjälp av en forskare från Göteborgs Universitet och FoU Södertörn. Detta för att utvärdera Nacka kommuns hela process gällande ensamkommande barn från ankomst/anvisning till dess att kommunens samlade stöd avslutas. Detta arbete väntas ge värdefull input till kommunens fortsatta arbete med målgruppen.

Rekommendation:

Utveckla en uppfölningsstruktur på verksamhetsnivå med utgångspunkt i den påbörjade följeforskningen i syfte att följa upp satta mål vid avslut av insatser. Detta för att säkra att kommunens stöd ger barnet förutsättningar för egen försörjning eller vidare studier. En rekommendation är också att överväga möjligheten att utvidga följeforskningen till att inkludera en uppföljning en tid efter avslutade insatser. Detta för att säkerställa att kommunens stöd ger långsiktiga önskade effekter. Utveckla också tydliga rutiner för avslut av ett ärende där kommunens stöd utvärderas i förhållande till målsättningar och där barnets eventuella behov av fortsatt stöd inom vuxenverksamheterna tillgodoses till högsta möjliga kvalitet.

Utmaning: samtycke för samverkan

Det är en utmaning för kommunen att på ett optimalt sätt samverka gällande individen. Detta beror till viss del på att regler om sekretess används på olika sätt. Det finns ett behov av att utveckla rutiner för en ökad användning av samtycke för ett ökat samarbete mellan enheter för ett samlat stöd till individen.

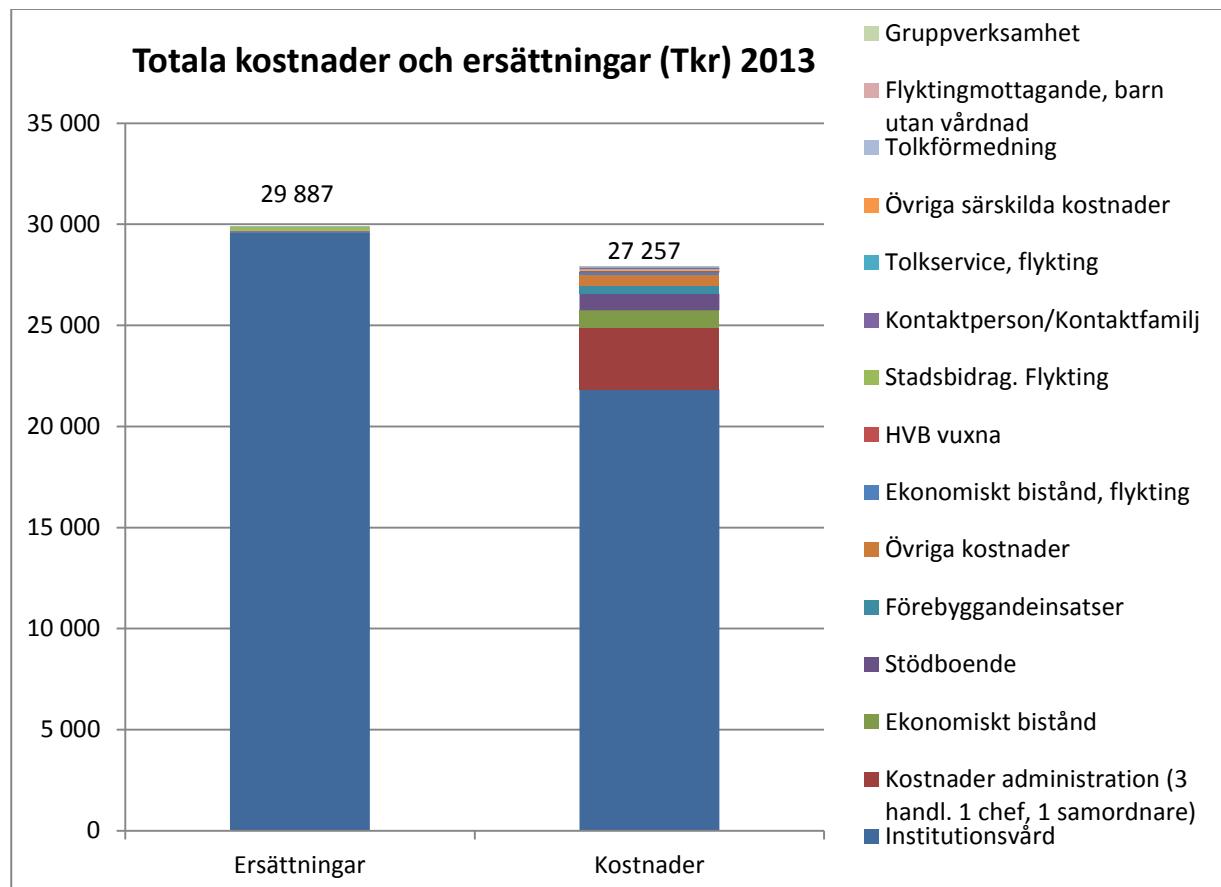
Rekommendation:

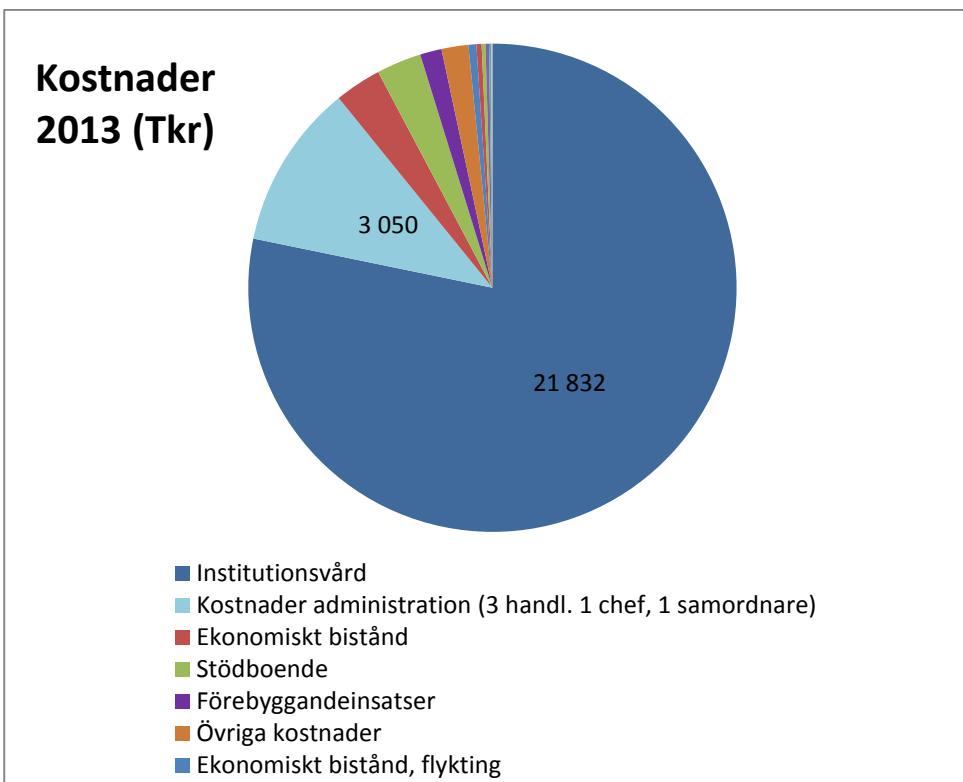
Utveckla rutiner för hur enheterna praktiskt arbetar med samtycke från god man eller särskild förordnad vårdnadshavare i syfte att på bästa sätt samverka för att tillgodose barnets behov och utveckling.

3.2 Ekonomisk redovisning ensamkommande barn

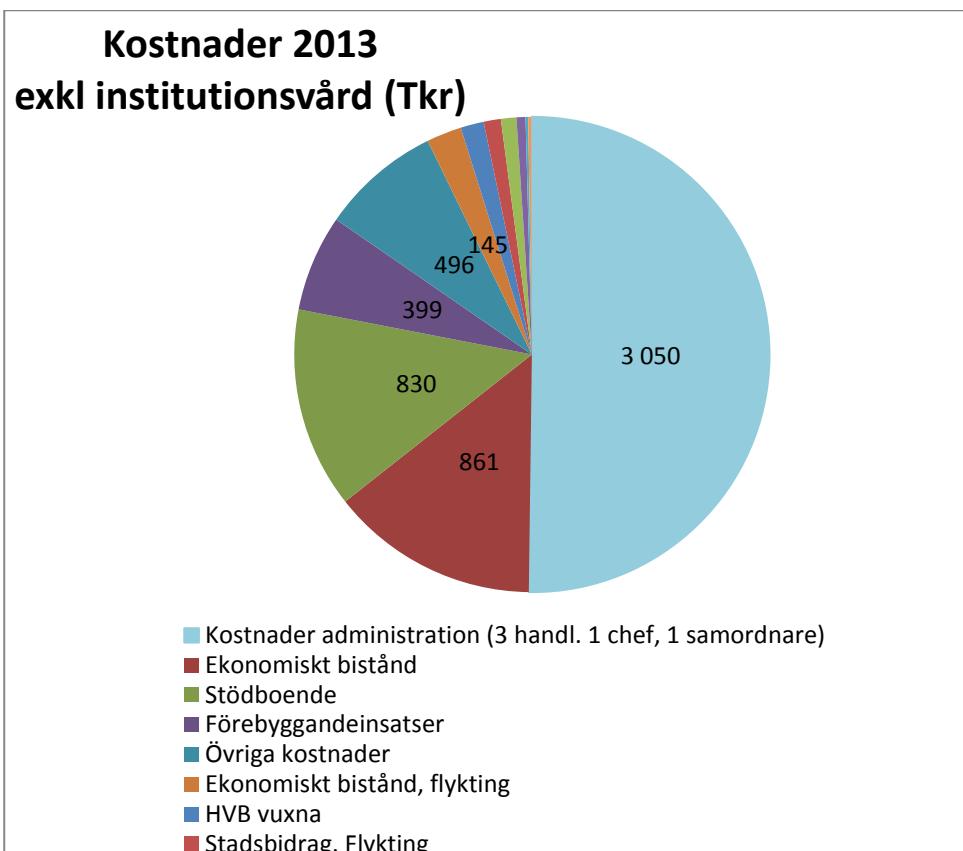
En ekonomisk sammanställning av etableringsprocessen utifrån Socialtjänstens stöd för ensamkommande flyktingbarn visar att intäkter överstiger kostnaderna i Nacka kommun. Institutionsvård är den största kostnaden samt intäkten för Nacka. Som grafen visar täcker ersättningen för institutionsvård även för de andra kostnaderna som kommunen har. Kommunen har rätt till en årlig ersättning om 500 000 kr för mottaganden av ensamkommande barn (oavsett hur många barn som kommunen tar emot) om en sådan överenskommelse finns med myndigheten. Kommunen har också rätt att få ersättning för bistånd som har betalats ut i samband med mottagandet av asylsökande. Att intäkterna överstiger kostnaderna ger en indikation om att det finns en kapacitet i utvecklingsarbetet riktat till denna målgrupp. Det kan

därmed innehåra att ovan redan tagna initiativ och rekommendationer skulle kunna fullföljas och initieras med hjälp av överskottet i intäkter. För att konstatera detta och prioritera bland rekommenderade förbättringsförslag krävs närmare analys av resursåtgång för respektive rekommendation.

Vid en närmare titt på kostnaderna framkommer det att den näst största kostnaden efter institutionsvård är administrationskostnader som består av lönekostnader till tre handläggare, en samordnare samt en chef. Detta följs av ekonomiskt bistånd samt stödboende. Se bild nedan.

4

Etableringsprocessen för barnfamilj

När en barnfamilj anländer till Sverige och gör sig känd för myndigheter är det Migrationsverket som är den första instansen som innehavar ett ansvar gentemot familjen. Migrationsverket tar emot familjens asylsökan och handlägger ärendet. Under perioden då familjen är asylsökande kan Migrationsverket erbjuda tillfälligt boende i ankomstcommunen. Under asylprocessen erbjuder Migrationsverket sysselsättning till asylsökande i form av svenskundervisning samt samhällsorientering som är två halvdagar lång. Migrationsverket kan också genomföra en kartläggning av personers utbildnings- och yrkesbakgrund. När familjen har fått uppehållstillstånd övergår ansvaret till kommunen och Arbetsförmedlingen i enlighet med etableringsreformen.

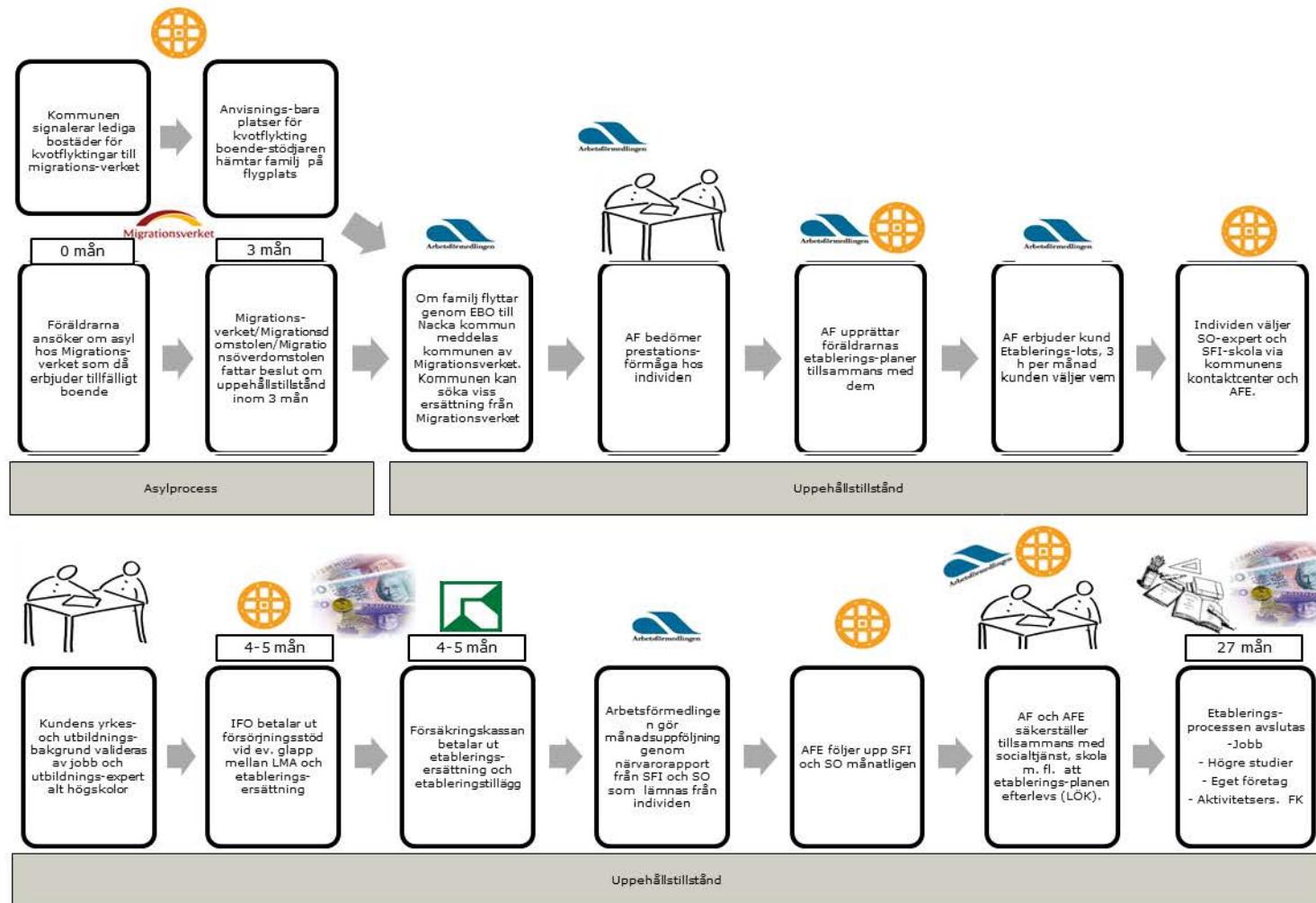
Arbetsförmedlingen ansvarar för att göra en presentationsbedömning av vuxna personer med uppehållstillstånd om prestationsförstågan är över 25 procent, dvs om personen anses kunna arbeta 25 procent eller mer av normal arbetstid, så tar Arbetsförmedlingen tillsammans med individen fram en etableringsplan. Personer som har under 25 procents prestationsförståga kontaktas av Socialtjänsten i kommunen där personen bor/folkbokförs för stöd och insatser på samma villkor som övriga kommuninvånare. Vid behov skall också svenska för invandrare och samhällsorientering tillgängliggöras genom hjälpmedel eller annan anpassning. Personer med under 100 procents prestationsförståga blir kontaktade av Arbets- och företagsenheten i Nacka kommun. Arbetsförmedlingen har ett uppdrag om behov finns att hjälpa till med att hitta boende för personer som ingår i etableringsreformen. Arbetsförmedlingen anmäler personer som upprättat en etableringsplan, och därmed har rätt till etableringsersättning, till Försäkringskassan som handlägger och betalar ut etableringsersättning och även etableringstillägg.

Kommunens ansvar i fallet med vuxna med uppehållstillstånd är att erbjuda svenska för invandrare samt samhällsorientering, som är obligatoriska delar i den av Arbetsförmedlingen och individen upprättade etableringsplanen. Arbetsförmedlingen erbjuder personer möjlighet att träffa en etableringslots. Nedan ses processen för en barnfamilj som anländer som asylsökande/kvotflykting till Sverige.

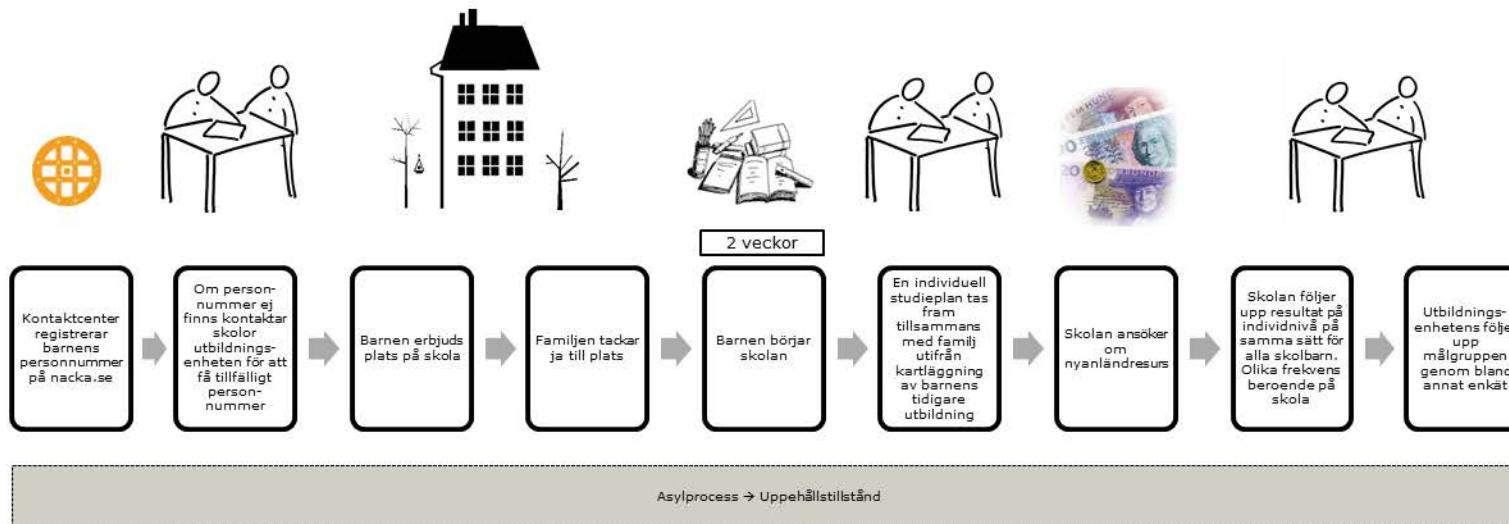
Kommunens ansvar gentemot barn med eller utan uppehållstillstånd är att säkerställa skolgång från det att familjen bosätter sig i kommunen.

Hela processen för vuxna och barn i en barnfamilj visualiseras nedan. Processens olika delar är indelade i två olika faser: Asylprocess och Uppehållstillstånd. Vad gäller barn har inte faserna tydliggjorts, eftersom samma ansvar gäller för barnen oavsett om de har uppehållstillstånd eller inte. Kartläggningen för barn är också avgränsad till att gälla barn i skolålder. Den angivna tiden som redovisas i kartläggningen nedan för vuxna startar från det att en familj sökt asyl. Den angivna tiden för kartläggningen av barnen utgår ifrån den tidpunkt då barnen blir kända i kommunen, dvs antingen när familjen sökt asyl eller genom att barnen kommer på anknytning till någon i Sverige och att därmed ansökan om skola sker efter beviljat tillstånd.

Barnfamilj vuxen

Barn i skolålder

4.1 Utmaningar och förbättringsinitiativ

Fas asylprocess utmaningar

Utmaning: Behov av bostäder/ lägenheter

Bostadsbristen i storstadsområdena drabbar inte minst personer som håller på att etablera sig i en ny kommun. En utmaning är att bygga nya bostäder eller underhålla befintligt bestånd på ett sådant sätt att personer med olika betalningsmöjlighet har möjlighet att bo. Alltför dyra bostäder drabbar individen, som får lägga en stor del av sin inkomst på boendet.

Förbättringsinitiativ:

Nackas satsning på social hållbarhet i samband med att Nacka bygger tät och blandad stad innebär delvis att nyproduktion av bostäder skall bidra till fler tillgängliga bostäder där individer med olika betalningsförmåga skall kunna bo utifrån sina egna ekonomiska förutsättningar.

Fas Uppehållstillstånd

Utmaning: Insatser via Arbetsförmedlingen kommunen

Arbetsförmedlingen och Nacka kommun beviljar båda arbetsförberedande insatser. Detta kräver samordning och ett utvecklingsområde är att säkerställa att dessa insatser inte krockar i tid och innehåll.

Det är idag en utmaning för både kommunen och Arbetsförmedlingen att hålla sig uppdaterade med vad som ingår i respektive instans verktygslåda och vilka erbjudanden den andra aktören besitter, så att etableringen på arbetsmarknaden blir så smidig och långsiktigt hållbar som möjligt.

Förbättringsinitiativ:

En utredning är initierad för hur Arbetsförmedlingen och kommunen säkerställer att insatserna kompletterar varandra utifrån den arbetssökandes fokus.

Rekommendation:

Utifrån lokalt tecknad överenskommelse gällande samarbetet mellan Arbetsförmedlingen och Nacka kommun, säkerställa ett bra arbetsätt i samarbetet mellan instanserna i syfte att kontinuerligt hålla en god kommunikation och samverkan med kunden i fokus mellan instanserna. I detta arbetssätt i samverkan ingår förslagsvis framtagande av målsättningar för att säkerställa en gemensam riktning med kundens fokus, beviljande av insatser för att säkerställa att dessa står i linje med varandra och målsättningarna, mötesstrukturer för uppföljning och samverkan i det enskilda fallet.

Utmaning: Uppföljning av insatser och etableringsplan

Arbetsförmedlingen följer varje månad upp individens närväro vid svenska för invandrare och samhällsorientering genom att individen skickar in närvavorapporter till Arbetsförmedlingen. Kommunen följer månadsvis också upp svenska för invandrare och samhällsorientering gällande eventuella avhopp, stagnerande processer och utvärderar huruvida en bra anpassning säkerställs.

Genom en lokal överenskommelse säkerställer Arbetsförmedlingen och kommunen i samråd att etableringsplanen upprätthålls. En svårighet vid uppföljning av etableringsplanen är om prestationsförmågan, som utreddes och bedömdes inför etableringsplanen av Arbets-

förmedlingen, har blivit lägre än vad tidigare utredning har påvisat. I detta läge är det svårt att revidera bedömningen. Det är inte ovanligt att individens prestationsförmåga efter en tid i kommunen försämras av olika anledningar, för att med rätt stöd blir högre igen. Eftersom etableringsersättningen förutsätter att etableringsplanen följs kan en lägre prestationsförmåga orsaka en utebliven etableringsersättning för individen. Detta ställer därmed krav på att jobb- och utbildningsexperterna har kunskap om stöd vid ohälsa och svårigheter i familjen som påverkar prestationsförmågan. Vid minskad eller utebliven etableringsersättning kan kostnaderna för försörjningsstöd komma att ökas mot bakgrund av att individen under vissa omständigheter kan ha rätt till kompletterande försörjningsstöd.

Förbättringsinitiativ

Ett utbildningsprogram riktat till kommunens jobb- och utbildningsexperter är planerat till hösten, där bland annat kunskap om vilket stöd som finns att tillgå för personer med ohälsa som påverkar dennes prestationsförmåga ingår.

Välfärd i Nacka – Nacka kommuns samordningsförbund, har sedan 2011 haft ett projekt riktat till målgruppen personer som har språkförbistringar i kombination med ohälsa, *Hälsa, etablering, arbete*. Projektet har erbjudit en strukturerad sysselsättningsverksamhet där man kombinerat språkträning, fysisk aktivitet, hälsoinformation och samhällsorientering. Erfarenhetsåterbärning med kunskapsdelning pågår till alla berörda myndigheter och instanser.

Rekommendation:

En rekommendation är att säkerställa implementering av pågående och genomförda aktiviteter för ökade möjligheter till snabbare etablering och kunskapsutveckling, allt i syfte att utveckla och förstärka kvaliteten.

Utmaning: Skolgång barn

Kommunen har ansvar för barnens skolgång från det att barnen anländer till kommunen. Kontaktcenter ansvarar för att hjälpa familjen att registrera sig på nacka.se för att vidare söka plats på skola. Det finns dock en osäkerhet kring vilken instans som informerar familjen om detta tillvägagångssätt. För att barnen så tidigt som möjligt skall ställas i kö för skolplats är det grundläggande att relevanta instanser vet hur kommunens valfrihetssystem fungerar.

För att barnen så snabbt som möjligt skall kunna börja i skolan krävs att kösystemet bevakas av skolorna. Det finns en uppfattning om att skolorna inte bevakar köerna tillräckligt ofta, vilket gör att barnen får vänta med erbjudande om plats i skola även om platsen finns tillgänglig. Detta uppfattas kunna gå att snabba upp. Idag kan denna process ta alltifrån en dag till en månad. I normalfallet tar det två veckor.

Vad gäller uppföljning av elever i skolan sker detta på samma sätt för alla elever, oavsett bakgrund. Det finns en uppfattning om att uppföljning för just denna målgrupp bör utvecklas för att säkerställa att skolan i Nacka kommun tillgodosör de behov som barnen i denna målgrupp har för att få goda skolresultat.

Förbättringsinitiativ:

Utbildningsenheten har initierat ett utvecklingsarbete i syfte att utveckla uppföljning för just denna målgrupp. I denna uppföljningsstruktur ligger bland annat enkätundersökningar riktade till dessa barn.

Rekommendation:

Utifrån problematiken gällande effektivitet i processen från det att ett barn blir känt i kommunen, av någon instans, till det att barnet börjar skolan och vidare barnets resultat följs upp, rekommenderas en kartläggning och effektivisering av processen. Eftersom effektiviteten i denna process påverkas av fler instanser än kommunens verksamheter rekommenderas utvecklingsarbetet ske tillsammans med representanter för relevanta insatsers lokala kontor, t ex. Migrationsverket, skola och utbildningsenheten. Det antal dagar som denna process ”bör” ta rekommenderas vara målsättningen med utvecklingsarbetet.

4.2 Ekonomisk redovisning barnfamilj och utbildning

Vad gäller skola för asylsökande barn ersätts kommunen med statsbidrag för skolpeng under den tid då barnet är asylsökande. Statsbidragets ersättning av skolpeng innebär att Nacka kommuns skolpeng ersätts till 90 procent av statsbidraget för grundskola och ersätts till 80 procent för skolpengen för gymnasium. I tabellen nedan redovisas de kostnader och intäkter som kommunen har relaterade till skolgången. För svenska för invandrare samt samhällsorientering ersätts kommunen av Migrationsverket eller Länsstyrelsen med en årlig schablonersättning beroende på personens ålder. Denna summa ska bland annat täcka svenska för invandrare, samhällsorientering och andra typer av introduktioner som personen kan behöva. Schablonersättningen beräknas utifrån ålder där ersättningen för en person under 20 år är 82 900 kr, för en person mellan 20-65 år 82 900 kr samt för person över 65 år 51 900 kr. Vad gäller kostnader för skolgång ersätts kommunen med en schablonersättning per vecka för den tid då eleven är asylsökande. När eleven sedan beviljas uppehållstillstånd utgår ingen ersättning. Ersättningen redovisad nedan är dock ersättning för ett helår.

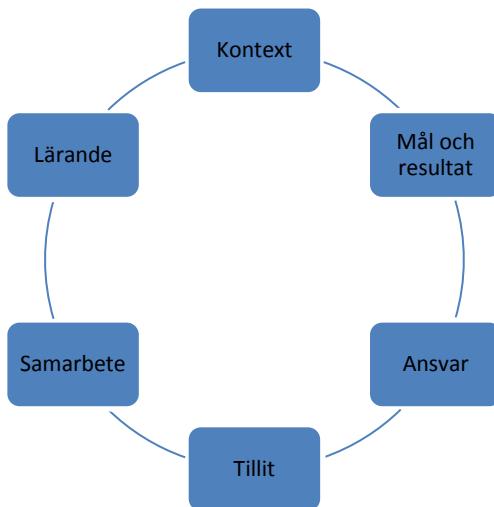
Verksamhet	Kostnader/person för helår	Stadsbidrag/asylsökande för helår
Förskola		
Skolpeng	48 100	39 100
Grundskolan		
Skolpeng	71 100	62 600
Nyanländresurs (2 år)	39 300	
Salsa-peng	3 200	
Språkförstärkningspeng	2 000	
<i>Summa</i>	115 600	62 600
Gymnasieskolan		
Programpeng	88 700	71 100
Nyanländresurs (2 år)	38 700	
<i>Summa</i>	127 400	71 100
Finansiering AFN		
Svenska för invandrare	14 900	Ingår i schablonersättning från Migrationsverket
Samhällsorientering	4 800	Ingår i schablonersättning från Migrationsverket

5 Avslutande reflektioner och rekommendationer

Samverkan inom etableringsprocessen

Denna rapport har fokuserat på etableringsprocessens nuläge i Nacka kommun gällande ensamkommande barn och barnfamiljer. Som framgår tydligt är etableringsprocessen för dessa grupper präglad av att många aktörer och organisationer samverkar kring samma målgrupp. Syftet med rapporten är att få en helhetsbild av hur processen ser ut utifrån de utvalda målgruppernas perspektiv och utifrån det värde som skapas för målgruppen genom processens utformning. Vi har i rapporten hittills illustrerat och beskrivit de utmaningar och styrkor samt påbörjade förbättringsinitiativ som vi har identifierat i processen. Nu avslutar vi med ett helhetsperspektiv på övergripande dimensioner som behöver hanteras i samverkansprocesser generellt och vilka implikationer detta har för den bild vi har fått av etableringsprocessen i Nacka kommun.

Ramböll har, utifrån att ha utvärderat och bidragit i en rad olika samverkansprocesser, identifierat dimensioner som är väsentliga att hantera för att lyckas med samverkan (se illustration)

Dessa dimensioner kan fungera olika bra i olika samverkansprocesser och ibland behöver vissa adresseras mer än andra. Vi kommer nu att gå in på dimensionerna i relation till arbetet som har gjorts kring etableringsprocessen i Nacka.

Kontexten:

I etableringsprocessen samverkar flera kommunala aktörer och myndigheter. Dessa olika aktörer har egna mål och styrs utifrån sitt specifika uppdrag gällande regelverk och riktlinjer. Det är naturligt att organisationers styrsystem, arbetssätt och organisationskulturer skiljer sig åt, vilket kan skapa utmaningar i samverkan mellan organisationer. Det är därför viktigt att olika organisationer har en förståelse för varandras sammanhang och kontext, för att synliggöra olikheter och förstå vad som krävs för ett konstruktivt samarbete med kundens behov i fokus. I Nacka kommun finns ett behov av ökad förståelse för varandras kontexter. När det kommer till ensamkommande barn är det många aktörer som bidrar till barnets livssituation, exempelvis god man, Socialtjänsten, särskild förordnad vårdnadshavare, boende eller familjehem, skola och fritidssysselsättning etc. För att ge det ensamkommande barnet ett stöd där samtliga aktörer har

samma målsättning och där stödet blir heltäckande, krävs fördjupad kunskap om varandras organisation. En god kännedom om varandras kontexter är en förutsättningen för att kunna koordinera de olika insatserna och ställer krav på tät dialog och kommunikation mellan berörda parter.

Mål och resultat:

Etableringsprocessens mål och resultat behöver formuleras tydligare. Under utformningen av workshopen utgick vi från Nacka kommuns inriktning som ett övergripande mål. Men målet kan med fördel formuleras mer specifikt utifrån målgruppens behov. Utifrån tydliga mål kan också indikatorer och uppfölningsstrukturer tas fram. Målen bör vara gemensamma för samtliga aktörer som agerar för målgrupperna. Gemensamma mål och uppfölningsstrukturer stärker helhetsperspektivet i den gemensamma processen.

För att stärka målgruppsperspektivet i formuleringen av mål ser Ramböll ett stort värde i att lyfta fram målgruppens egna formuleringar av behov som utgångspunkt. Exempelvis uttryckte den person som intervjuades av Ramböll inför kartläggningen ett behov av mer ”hjälp att hjälpa sig själv” samt ”bättre kommunikation mellan de olika insatserna för att göra en bättre helhetsbedömning av min situation”. Att utgå från målgruppens behov är en förutsättning för att kunna ta fram mål som skapar värde för målgruppen. För att säkerställa att kundens behov tillgodoses krävs det i första hand att man definierar kundens behov och att man därefter specificerar hur respektive organisation kan bidra till att tillgodose dessa behov.

Ansvar:

En central utmaning i samverkansprocesser är fördelning av ansvar i processen, ibland också gällande det övergripande ansvaret för processen. För ensamkommande barn har kommunen ett huvudsvars. Det har på ett naturligt sätt blivit så att Socialtjänsten har ett stort ansvar och för varje ensamkommande barn finns en handläggare utsedd som utreder och följer upp beviljade insatser samt samordnar och samverkar med berörda aktörer. Det finns dock fortfarande behov av förtydligande av vem som gör vad och att säkerställa att också andra kommunala verksamheter tar sitt ansvar gentemot målgruppen. Många aktörer är involverade på olika sätt (gode män, skola, boenden etc), vilket leder till ett behov av att **en** person/roll bland dessa aktörer tar ansvar för samordning för individen i syfte att säkerställa en bra framtid för barnet. Det finns också ett värde i att utveckla en samordnande roll för samverkansarbetet mellan organisationer.

Tillit:

En annan viktig dimension för en fungerande samverkansprocess är tillit – mellan aktörer och organisationer. Detta handlar framför allt om tillit till att de andra aktörerna utför det som andra organisationer förväntar sig av dem. Det finns exempel på att det finns en tillit till att informationsflödet mellan Nacka kommun och Migrationsverket fungerar bra. Ett exempel på när brist på tillit kan uppstå är när skolornas information till Utbildningsenheten om ledig skolplats blir försenad och Utbildningsenheten behöver kontakta skolan för återkoppling om lediga skolplatser. Tillit är något som skapas genom en fungerande dialog och en vilja att förstå andra aktörers kontext och perspektiv. Att bjuda in flera aktörer till att diskutera processen gemensamt är en god förutsättning för att skapa tillit mellan organisationer.

Samarbete

Det konkreta samarbetet är naturligtvis avgörande för att skapa en effektiv process med hög kvalitet för målgruppen. Det handlar dels om samarbetet mellan individer från respektive aktör som ingår i processen, dels också om samarbetet mellan aktörerna generellt. Samverkansprocesser förväntas ofta fungera av sig själva, eller så fort former och ramar för samverkan har formulerats i ett dokument. Därigenom underskattas betydelsen av tid som krävs för att skapa ett gott samverkansklimat. Gemensamma forum krävs för att synliggöra behov, eventuella hinder för processen, behov av dialog och kommunikation, utvecklingspotential etc. Den workshop som genomfördes i samband med kartläggningen är ett gott exempel på de insikter och lärande som uppstår när de olika aktörerna möts och diskuterar processen utifrån målgruppen.

För ett effektivt samarbete i det individuella fallet är goda rutiner för godkännande av samtycke en grundförutsättning för att olika myndigheter skall kunna dela information gällande individen. Detta i syfte att säkerställa att individens behov tillgodoses utifrån ett helhetsperspektiv där det möjliggörs för relevanta myndigheter att tillsammans med individen planera för hur varje instans kan bidra till individens självständighet, självförsörjning genom t. ex eget boende, arbete, vidare studier.

Lärande:

Samverkansprocesser uppstår oftast när det blir tydligt att ett behov hos en specifik målgrupp enbart kan lösas genom samverkan mellan flera aktörer. Processen börjar alltså med en idé om ett värdeskapande för målgruppen. För att säkerställa att gemensamma aktiviteter faktiskt leder till önskade resultat för målgruppen krävs att man följer upp resultaten och lär sig av vad som fungerar respektive fungerar mindre bra och genomför justeringar i arbetssätt utifrån resultaten.

5. I Rekommendationer för nästa steg

I denna rapport har det redogjorts för vem som är ansvarig för vad då ensamkommande barn och barnfamiljer bosätter sig i eller blir anvisade till Nacka kommun. Rapporten har också påvisat vilka utmaningar som kommunen har samt vilka förbättringsinitiativ som kommunen redan har påbörjat i syfte att uppnå högre och bättre resultat för individen.

Gemensamma mål för målgruppen

Ett naturligt nästa steg för kommunen att ta skulle kunna vara att utifrån ett helhetsperspektiv identifiera gemensamma mål för samtliga aktörer för att skapa en ökad samsyn kring målgruppens behov och öka samordningen av samhällets olika insatser i det gemensamma mottagande av ensamkommande barn och barnfamiljer som är flyktingar. Detta för att säkerställa att samtliga organisationer har en gemensam bild av vad man tillsammans ska uppnå och för att familjerna och barnen ska mötas av ett sammanhållet mottagande. Detta också för att möjliggöra en gemensam planering för det ensamkommande barnet eller barnfamiljen.

Utvärdering av önskade effekter för målgruppen

En annan aspekt som är av intresse för helhetsperspektivet är att göra en effektutvärdering av mottagandet. Detta i syfte att se hur väl kommunen samt andra berörda aktörer tillsammans lyckas uppnå de önskade målen för individen gällande egen försörjning, arbete, utbildning och bostad. En effektutvärdering skulle också visa vilka områden och insatser som verkligen leder till

önskade resultat och som ger värde för individen. Genom utvärderingen skulle kommunen också kunna identifiera vilka parametrar som är mest värdefulla att följa upp för att löpande utveckla verksamheten och mottagandet.

Resultat av valfrihet och kundvalssystem

Ytterligare ett område där uppföljning och utvärdering skulle vara intressant är valfrihet och kundval inom skolan och uppföljning av effekterna på barnen och ungdomarnas skolresultat kopplat till detta system. Eftersom Nacka kommuns skolverksamhet, i förhållande till många andra kommuner, präglas av valfrihet för denna målgrupp blir det intressant att utvärdera hur detta system slår på barnens och ungdomarnas resultat i förhållande till andra kommuner som valt ett annat system. Särskilt intressant blir det om man kan särskilja denna målgrupp i förhållande till andra målgrupper.

Samverkan för effektiva processer

Det finns ett behov av forum för samverkan för att garantera att processerna är kända bland alla involverade aktörer och för att upprätthålla ett strukturerat förbättringsarbete organisationerna emellan. Processkartläggningen inom ramen för detta uppdrag uppskattades mycket av deltagarna tack vare synliggörande av varandas processer, arbetssätt och behov av utvecklingsarbete. Det finns en god grund till fortsatt och fördjupat samarbete då flera överenskommelser redan finns på papper. För ett fördjupat samarbete bör strukturer för regelbundna samtal om relevanta delar i processen säkerställas.

Samverkan för önskad effekt för individen

Strukturer för samverkan är gynnsamt i det strukturella utvecklingsarbetet, med fokus på organisationsövergripande utmaningar och processer. Men också i det individuella fallet där samverkan kring individen skall leda till en helhetssyn kring individens behov och gemensam planering för hur olika instanser och enheterna inom kommunen kan samverka för att tillgodose individens behov utifrån kundens fokus. För att möjliggöra för samverkan kring individen finns, som tidigare nämnts, utmaningar gällande sekretess där det som ett nästa steg blir grundläggande att se över relevanta insatser, däribland Nacka kommuns, rutiner för samtycke.

Matchning av kostnader och intäkter

Mot bakgrund av att insatser och annat stöd riktat gentemot målgrupperna i denna rapport utförs av många olika enheter i kommunen är en rekommendation att se över fördelningen av statsbidrag så att även dessa fördelar sig på motsvarande sätt - både utifrån vilka kostnader som staten skall ersätta, men också utifrån kommunens strategiska val och satsningar på utveckling inom särskilda områden. I den ekonomiska analysen som genomförts inom ramen för denna rapport har det framkommit viss osäkerhet kring huruvida statsbidragen följer individen mellan olika verksamheter och det är ibland svårt att se vilka intäkter som täcker upp för vilka kostnader mellan kommunens enheter. För att säkerställa utveckling och hög kvalitet i samtliga delar rekommenderas därmed en översyn av fördelningen av intäkter från staten.

Socialtjänsten har påbörjat en översyn kring kostnader och intäkter som kommer att redovisas för Social- och äldrenämnden i september 2014. En redovisning kommer också att se över framtida kostnader och intäkter i förhållande till överenskommelserna med Länsstyrelsen i Stockholms län.

21 oktober 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Social- och äldrenämnden

§ 172

SÄN 2014/348-750

Nackas flyktingmottagande

Motion den 17 mars 2014 av Camilla Carlberg, Lars Örback (V)

Beslut

Social- och äldrenämnden föreslår kommunfullmäktige att notera att Nacka kommun arbetar aktivt för att möta det ökade behovet av att ta emot fler flyktingar. Motionen anses därmed färdigbehandlad.

Ärendet

Vänsterpartiet yrkar i motion att Nacka kommun ökar flyktingmottagandet så att det minst står i proportion till kommunens befolkningsandel i Sverige. Det finns en uttalad vilja hos den politiska ledningen att öka engagemanget inom flyktingmottagandet. De senaste åren har även en viss ökning skett. Kommunens hinder i flyktingmottagandet är bristen på bostäder. Social- och äldrenämnden arbetar aktivt med frågan.

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteskrievse från stadsledningskontoret, 2014-10-09
2. Motion om Nacka kommuns flyktingmottagande, 2014-03-17
3. Kommunstyrelsens arbetsutskotts protokollsutdrag § 62, 2014-05-06

Yrkanden

Jan-Eric Jansson (KD) yrkade, med instämmande av Eva Öhbom Ekdahl (M), Hans Peters (C) och Anna-Karin Boréus (FP), bifall till förslaget.

Gunnel Nyman Gräff (S) yrkade, med instämmande av Lisskulla Zayane (MP), bifall till motionen.

Beslutsgång

Ordförande Eva Öhbom Ekdahl (M) frågade om nämnden skulle bifalla motionen eller besluta i enlighet med förslag till beslut.

Med avslag på Gunnel Nyman Gräffs bifallsyrkande beslutade social- och äldrenämnden i enlighet med Jan-Eric Janssons yrkande.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

21 oktober 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Social- och äldrenämnden

§ 172 forts.

SÄN 2014/348-750

Protokollsanteckningar

Elisabeth Persson Grip (V) lät anteckna följande till protokollet.

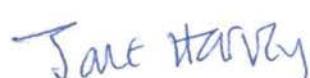
Hade jag haft rösträtt hade jag föreslagit att påståendet ”Nackas politiska ledning har en uttalad politisk vilja att ta ett större ansvar för flyktingmottagningen” hade följs av åtminstone något exempel på hur denna politiska vilja yttrar sig.

Vänsterpartiet menar också att det är ytterst angeläget att Nacka kommun tillskapar ett kommunalt bostadsbolag för att ”det strategiska arbetet i bostadsfrågan” ska ha en möjlighet att nå framgång.

Slutligen hade jag yrkat bifall till motionen.

Anna-Karin Boreus (FP) lät anteckna följande till protokollet.

Det finns alltför många flyktingar i världen idag. Ett fåtal av dessa lyckas fly och ta sig till Sverige. Att Nacka kommun ska ta emot fler flyktingar anser Folkpartiet vara en självklarhet. Ånnu fler flyktingar beräknas komma de närmaste åren och Folkpartiet kommer aktivt arbeta för en integrationspolitik med skolgång, boende, hälsovård samt underlätta inträdet på arbetsmarknaden.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

11 november 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Arbets- och företagsnämnden

§ 45

AFN 2014/132-133

Motion Nackas flyktingmottagande

Beslut

Arbets- och företagsnämnden föreslår kommunfullmäktige att notera att Nacka kommun arbetar aktivt för att möta det ökande behovet att ta emot fler flyktingar. Motionen anses därmed färdigbehandlad.

Ärendet

Vänsterpartiet yrkar i motion att Nacka kommun ökar flyktingmottagandet så att det minst står i proportion till kommunens befolkningsandel i Sverige. Det finns en uttalad vilja hos den politiska ledningen att öka engagemanget inom flyktingmottagandet.

Invandringen utgör en viktig faktor för att möta framtidens kompetensförsörjning. Antalet utlandsfödda som kommer till Sverige fortsätter att växa, framförallt i de yngre åldrarna. En ökad invandring är att ses som en tillgång på arbetsmarknaden. Det finns idag både hinder och möjligheter att anställa personer från andra länder då de ofta inte har tillräckligt med språkkunskaper som vissa jobb kräver. Denna ekvation kommer att ställa allt högre krav på kommuner d.v.s. att matchningen fungerar mellan utbud och efterfrågan, att vi agerar snabbt i alla led, från första kontakt till beslut om rätt åtgärd.

Handlingar i ärendet

1. Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 20 oktober 2014
2. Bilaga Motion om Nacka kommuns flyktingmottagande den 17 mars 2014
3. Bilaga Protokollsutdrag från kommunstyrelsens arbetsutskott den 6 maj 2014 § 62
4. Bilaga Rapport, Etableringsprocess

Yrkanden

Ordförande Jan Eric Jansson (KD) yrkade bifall till stadsledningskontorets förslag.
Staffan Hjalmarsson (V) yrkade, med instämmande av Zakia Mirza (S), bifall till motionen.
Zakia Mirza (S) yrkade bifall till motionen.

Beslutsgång

Med avslag på Staffan Hjalmarssons (V) yrkande beslutade arbets- och företagsnämnden i enlighet med Jan-Eric Janssons (KD) yrkande.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

11 november 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Arbets- och företagsnämnden

Reservationer

Staffan Hjalmarsson (V) reserverade sig mot beslutet.

Protokollsanteckningar

Staffan Hjalmarsson (V) lät anteckna följande.

Bilaga 1

Louise Ollivier (MP) lät anteckna följande.

"Miljöpartiet ställer sig mycket positiv till att Nacka kommun utökar mottagandet av människor som flyr från krig och förtryck.

Vi ställer oss bakom Vänsterpartiets motion om att öka flyktingmottagandet för att motsvara det krav som finns på respektive kommun.

Nacka kommun tar idag inte alls det ansvar som tillkommer en kommun av Nackas storlek vilket skadar kommunen på kort och lång sikt på en mängd olika sätt. Det skadar även Sverige i stort när rika kommuner väljer att ställa sig utanför ansvarstagandet och skyller på brist på bostäder. Till detta kommer att de som flytt undan krig och förtryck får svårare att starta sitt liv i Sverige med skolgång, jobb och sociala kontakter när de fastnar i tillfälliga bostäder.

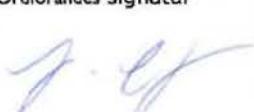
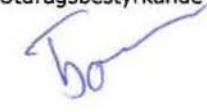
Nacka kommun tar endast emot 30 % av det som en kommun med vårt invånarantal bör ta emot.

Sverige kommer under 2014 och framåt ta emot ett stort antal flyktingar från krigsdrabbade områden och det är då beklämmande att den styrande majoriteten (allianspartierna) i kommunen inte sett till att verka för en utveckling av att, i anständig utsträckning, ta emot människor som flyr.

Det svar som ges på Vänsterpartiets motion är inte överensstämmende med verkligheten. Nacka kommun arbetar inte tillräckligt aktivt för att möta behovet av att ta emot flyktingar, Mottagande av flyktingar kräver många olika delar - där boende är en grundförutsättning. Nacka kommun äger inga lägenheter och är därför helt i händerna på privata utförare.

Miljöpartiet driver frågan om ett kommunalt bostadsbolag som en del för att kunna erbjuda kommunens invånare en blandad kompong av boenden. Få unga och nyanlända har möjlighet att köpa egen bostad eller ställa upp på högt ställda krav på inkomst som finns hos privata aktörer för att få en bostad i kommunen.

Egen bostad är en viktig förutsättning för att kunna påbörja ett delaktigt liv med utbildning, arbete och social samvaro.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

11 november 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Arbets- och företagsnämnden

Det är dags att även Nacka tar ett bredare ansvar för alla och snabbt ställer om för att möta verkligheten!"

Ylva Sandström lät (M) anteckna följande.

"Vi skrev om ökat flyktingmottagande redan i budgeten förra året och har tecknat avtal med länsstyrelsen/migrationsverket om utökat antal. För oss är det självklart att även nackaborna måste öppna sina hjärtan för de utsatta vi ser runtom i världen.

I Nacka bor dock runt 2000 personer som varit i Sverige kortare än 2 år, vilket ger en annan bild än de relativt låga tal som ses när migrationsverkets statistik redovisas. Värt att notera är t.ex. att migrationsverkets statistik endast gäller dem som första gången tagits emot i en kommun. Personer som flyttar vidare redovisas inte. Här behöver kommunen ytterligare analysera vad de olika siffrorna står för.

Vi noterar också att flyktingar, precis som alla andra, själva får välja var de vill bo och vi kan inte tvinga människor att flytta till en viss kommun. Majoriteten av de flyktingar som kommer till Sverige är numera i sk EBO, eget boende, och bor inte i migrationsverkets olika anläggningsboenden eller i kommuner efter "anvisning". Nacka ligger dock i Stockholm, med god tillgång på arbete och utbildning, och borde vara ett attraktivt alternativ för nyanlända flyktingar. Frågan är vad som kan göras, för att fler ska kunna välja oss.

Bostadsfrågan är svår, men bostadsbristen gäller inte bara nyanlända flyktingar, utan alla som önskar en bostad till en rimlig kostnad. Nacka bygger så det knakar, och att snabbt få fram byggplaner och byggprojekt är en viktig del i detta. Vi noterar att oppositionen ofta röstar emot, återremitterar och på olika sätt fördröjer detta arbete, vilket tyvärr ytterligare försvarar att få fram bostäder och ytterst att ta emot fler flyktingar.

Att i avtal ställa krav på våra byggherrar att bygga hyresrätter och bostäder för sociala ändamål inspränga i det övriga bostadsbeståndet är ett sätt att få fram bostäder som bl.a. kan passa för nyanlända flyktingar. På kort sikt måste dock andra kreativa lösningar också till - kommunen har flera projekt på gång, vilket framgår av Social- och äldrenämndens tjänsteskrivelse i samma ärende.

Hittills har ansvaret för flyktingmottagning legat hos social- och äldrenämnden. Från årsskiftet kommer detta till stor del flytta till AFN, vilket är ett tydligt sätt att visa att Nacka prioriterar frågan, då alla aspekter av flyktingmottagande hamnar i en och samma nämnd. När många flyr på kort tid skapar det spänningar i det svenska samhället, men vi är övertygade om att dessa spänningar minskar om de flyktingar som kommer hit snabbt kommer in i det svenska samhället, inte lever segrerat från alla andra, lär sig språket och blir självförsörjande. I Nacka går detta fortare än i många andra kommuner, vilket gör Nacka väl lämpat att ta emot fler."

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Motion till Nacka kommunfullmäktige

Motion om Nacka kommuns flyktingmottagande

Situationen i Syrien medför att en stor mängd flyktingar finner sin väg till Sverige. Det gör det extra aktuellt att det svenska samhället gemensamt ställer upp och ger dessa och andra flyktingar en trygg tillflyktsort i Sverige. Det är stor skillnad mellan vilket ansvar olika kommuner tar för den gemensamma uppgiften. Migrationsverket försöker på olika sätt övertyga kommunerna om att ta sin del i ansvaret. Nacka kommun har på sistone förekommit i pressen på ett inte allt för smickrande sätt när det visat sig att kommunen tar emot ett väldigt litet antal flyktingar.

Visst kan flyktingmottagande innebära påfrestningar på en kommun men för Nackas del gäller det främst bristen på bostäder. Och det är ett problem som inte enbart flyktingar ställs inför i Nacka. Men där kan kommunen göra insatser för att få fram bostäder med ganska kort varsel när det finns särskilda behov. På det stora hela är dock flyktingmottagandet något positivt, för flyktingarna och för den mottagande kommunen. Samhället berikas när dessa människor kommer.

Nacka har ca 1% av Sveriges befolkning men tar emot långt under 1% av antalet flyktingar som kommer till Sverige och får uppehållstillstånd.

Mot den här bakgrunden yrkar Vänsterpartiet

att Nacka ökar sitt flyktingmottagande så att det minst står i proportion till kommunens invånarantal

Nacka 2014-03-17

Camilla Carlberg

Lars Örback

§ 63

Dnr KFKS 2013/826-006

Ekologiskt, rättvisemärkt och vegetariska alternativ vid kommunens sammankomster

Motion den 16 december 2013 av Camilla Carlberg och Lars Örback (V)

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige avslår förslaget om att förtäring vid kommunens sammankomster som utgångspunkt ska vara vegetarisk. När det gäller att ställa krav på rättvisemärkning av det som serveras vd sammankomsterna får kommunstyrelsen ta ställning vid kommande upphandling om det är ett krav som bör ställas. Motionen är med detta färdigbehandlad.

Ärende

I motionen föreslås att mat som erbjuds vid större kommunala sammankomster ska ha vegetarisk mat som huvudalternativ och att sådant som serveras vid sammanträden ska vara rättvisemärkt och ekologiskt.

Erfarenheten visar att flertalet personer som deltar vid kommunala sammankomster vill ha förtäring som innehåller produkter av kött, fisk eller fågel. Det är inte rimligt att införa en administration där huvudregeln ska utgöra undantag. När det gäller rättvisemärkning av sammanträdesförtäring har något sådant krav inte ställts i upphandlingen av den som driver restaurangen i Nacka stadshus och som är den som levererar förtäringen. Det är en fråga för kommunstyrelsen att vid nästa upphandling överväga om ett sådant krav bör ställas. Den av kommunstyrelsen antagna policyn för upphandling och inköp anger att kommunens upphandling ska ske på ett sätt som stödjer en hållbar, samhällsutveckling. Vidare ska upphandlingen verka för en god livsmiljö och god etik.

Handlingar i ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott den 17 februari 2015 § 21

Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 7 januari 2015

Motion

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott den 17 februari 2015 § 21

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslog kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Kommunfullmäktige avslår förslaget om att förtäring vid kommunens sammankomster som utgångspunkt ska vara vegetarisk. När det gäller att ställa krav på rätvisemärkning av det som serveras vd sammankomsterna får kommunstyrelsen ta ställning vid kommande upphandling om det är ett krav som bör ställas. Motionen är med detta färdigbehandlad.

Yrkanden

Rolf Wasteson (V) yrkade, med instämmande av Khashayar Farmanbar (S), bifall till motionen.

Sidney Holm (MP) yrkade bifall till motionens första attsats.

Beslutsgång

Med avslag på Rolf Wastesons och Sidney Holms båda yrkanden beslutade kommunstyrelsen i enlighet med arbetsutskottets förslag.

Reservationer

Khashayar Farmanbar reserverade sig för Socialdemokraternas kommunstyrelsegrupp mot beslutet.

Rolf Wasteson reserverade sig mot beslutet.

Sidney Holm reserverade sig för Miljöpartiets kommunstyrelsegrupp mot beslutet.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Kommunstyrelsen

Ekologiskt, rättvisemärkt och vegetariska alternativ vid kommunens sammankomster

Motion den 16 december 2013 av Camilla Carlberg och Lars Örback (V)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige avslår förslaget om att förtäring vid kommunens sammankomster som utgångspunkt ska vara vegetarisk. När det gäller att ställa krav på rättvisemärkning av det som serveras vd sammankomsterna får kommunstyrelsen ta ställning vid kommande upphandling om det är ett krav som bör ställas. Motionen är med detta färdigbehandlad

Sammanfattning

I motionen föreslås att mat som erbjuds vid större kommunala sammankomster ska ha vegetarisk mat som huvudalternativ och att sådant som serveras vid sammanträden ska vara rättvisemärkt och ekologiskt.

Erfarenheten visar att flertalet personer som deltar vid kommunala sammankomster vill ha förtäring som innefattar produkter av kött, fisk eller fågel. Det är inte rimligt att införa en administration där huvudregeln ska utgöra undantag. När det gäller rättvisemärkning av sammanträdesförtäring har något sådant krav inte ställts i upphandlingen av den som driver restaurangen i Nacka stadshus och som är den som levererar förtäringen. Det är en fråga för kommunstyrelsen att vid nästa upphandling överväga om ett sådant krav bör ställas. Den av kommunstyrelsen antagna policyn för upphandling och inköp anger att kommunens upphandling ska ske på ett sätt som stödjer en hållbar samhällsutveckling. Vidare ska upphandlingen verka för en god livsmiljö och god etik.

Förslagen i motionen

Camilla Carlberg och Lars Örback har i sin motion föreslagit följande.

1. Vid större kommunala sammankomster där det bjuds på mat, ska det vegetariska alternativet vara huvudalternativet.

2. Smörgåsar, frukt, te och kaffe som serveras på kommunala möten ska vara rättvisemärkt(där så är möjligt) och ekologiskt.

De har motiverat sina förslag enligt följande. För att visa att kommunen menar allvar med att försöka nå klimatmålen, borde miljömedvetenhet genomsyra alla kommunens verksamheter. En tydlig markering är att det serveras vegetarisk mat som huvudalternativ vid större kommunala sammankomster, så som budgetfullmäktige. Den enskilde ledamoten måste då själv anmäla om hen vill ha ett alternativ med kött eller fisk.

Till detta kommer också att allt annat som serveras vid kommunala möten ska vara rättvisemärkt (Fair trade), när det är möjligt, och ekologiskt.

Stadsledningskontorets bedömning och förslag

Vegetarisk mat vid större sammankomster

Om inte kommunen ska bestämma att det enbart ska finnas vegetariska alternativ, måste huvudspåret följa huvudfåran att flertalet personer hellre äter rätter innehållande kött, fisk eller fågel än ett helt vegetariskt alternativ. I anmälningshanteringen skulle annars huvudregeln vara undantag. Stadsledningskontoret föreslår därmed att förslaget om att vegetariskt ska vara huvudalternativet avslås. Kostnaderna för att administrera att flertalets önskemål som utgångspunkt ska vara ett undantag motsvarar inte de eventuella intrycken av hållbarhet som ett sådant beslut skulle innebära. Den enda alternativa beslutet är att bestämma att det endast ska serveras vegetarisk kost.

Rättvise- och miljömärkning

Idag ställer kommun krav på miljömärkning vid upphandling av mat. I kommunens inköpssystem är miljömärkta alternativ särskilt markerade så att den som beställer kan välja dem vid inköp. Kommunen följer årligen upp hur stor andel av de inköp som kan vara miljömärkta, som också är det. Andel miljömärkta varor som köps in ligger på 20 % öka andelen har ökat år för år. Målet på 50 % är dock inte uppnått.

Nacka kommun har idag inget krav på att livsmedel ska vara rättvisemärkta. Kopplat till den nyligen antagna policyn för upphandling och inköp ska inköp vara hållbara ur alla tre hållbarhetsperspektiven, så får det beaktas i kommande upphandlingar. I policyn anges följande.

”Kommunens upphandling ska ske på ett sätt som stödjer en hållbar samhällsutveckling. Vidare ska den verka för en god livsmiljö och god etik. Detta kan ske genom att kommunen ställer följande skallkrav i samband med upphandling. Kraven ska vara kopplade till kontraktsföremålets användning och/ eller utförande.”

Vad gäller restaurangen i stadshuset har krav på miljömärkta alternativ ställts, men inte rätvisemärkta.

Tidigare beslut om förtäring vid sammanträden

Vid samma sammanträde som denna motion väcktes beslutade kommunfullmäktige, med anledning av en motion av Mattias Qvarsell (S) om rätvisemärkt handel¹, följande.

"Kommunfullmäktige uttalar att det är positivt att en del kommunala verksamheter redan idag köper miljö- och rätvisemärkta produkter. Den kommunala upphandlingen spelar stor roll för att skapa ett positivt marknadstryck för mer ekologiskt och socialt hållbara produkter. Kommunala verksamheter uppmuntras att fortsätta öka andelen varor och tjänster som är producerade på ett miljömässigt och socialt hållbart sätt inom sina ekonomiska ramar. Med detta anses (...) motionen färdigbehandlad."

Den förtäring som serveras vid sammanträden i kommunen levereras av restaurangen i stadshuset. Där gäller krav på miljömärkta alternativ, men inte rätvisemärkning.

Stadsledningskontorets sammanfattande bedömning

Stadsledningskontoret föreslår att förslaget om att vegetariskt ska vara huvudalternativ vid sammanträden och liknande avslås. När det gäller att ställa krav på rätvisemärkning av det som serveras vd sammankomsterna får kommunstyrelsen ta ställning vid kommande upphandling om det är ett krav som bör ställas.

Ekonomiska konsekvenser

Förslagen till beslut medför i dagsläget inga ekonomiska konsekvenser. Ett beslut att önskemål om att få en rätt med kött, fågel eller fisk ska anmälas särskilt medför administrativs kostnader i form av ökad tid på hantering av mötena, till förfång för annan administration som hade behövt få sin tid.

Konsekvenser för barn

Varken förslagen i motionen eller stadsledningskontorets förslag till beslut har några direkta konsekvenser för barn. I någon mening har alla beslut som rör hushållning med jordens resurser en påverkan på kommande generationer men eftersom förslaget om vilken mat som ska vara huvudalternativet endast rör hur mycket sammanträdena ska administreras, kan ärendet inte anses ha några konsekvenser för barn som det är rimligt att redovisa.

¹ 16 december 2013, § 313, dnr KFKS 2012/504-469

Bilaga

Motion den 16 december 2013 av Camilla Carlberg och hans Örback (S)

Mats Bohman
Administrativ direktör
Stadsledningskontoret

Helena Meier
Stadsjurist

Kommunstyrelsen

Ekologiskt, rätvisemärkt och vegetariska alternativ vid kommunens sammankomster

Motion den 16 december 2013 av Camilla Carlberg och Lars Örback (V)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige avslår förslaget om att förtäring vid kommunens sammankomster som utgångspunkt ska vara vegetarisk. När det gäller att ställa krav på rätvisemärkning av det som serveras vd sammankomsterna får kommunstyrelsen ta ställning vid kommande upphandling om det är ett krav som bör ställas. Motionen är med detta färdigbehandlad

Sammanfattning

I motionen föreslås att mat som erbjuds vid större kommunala sammankomster ska ha vegetarisk mat som huvudalternativ och att sådant som serveras vid sammanträden ska vara rätvisemärkt och ekologiskt.

Erfarenheten visar att flertalet personer som deltar vid kommunala sammankomster vill ha förtäring som innefattar produkter av kött, fisk eller fågel. Det är inte rimligt att införa en administration där huvudregeln ska utgöra undantag. När det gäller rätvisemärkning av sammanträdesförtäring har något sådant krav inte ställts i upphandlingen av den som driver restaurangen i Nacka stadshus och som är den som levererar förtäringen. Det är en fråga för kommunstyrelsen att vid nästa upphandling överväga om ett sådant krav bör ställas. Den av kommunstyrelsen antagna policyn för upphandling och inköp anger att kommunens upphandling ska ske på ett sätt som stödjer en hållbar samhällsutveckling. Vidare ska upphandlingen verka för en god livsmiljö och god etik.

Förslagen i motionen

Camilla Carlberg och Lars Örback har i sin motion föreslagit följande.

1. Vid större kommunala sammankomster där det bjuds på mat, ska det vegetariska alternativet vara huvudalternativet.
2. Smörgåsar, frukt, te och kaffe som serveras på kommunala möten ska vara rättvisemärkt(där så är möjligt) och ekologiskt.

De har motiverat sina förslag enligt följande. För att visa att kommunen menar allvar med att försöka nå klimatmålen, borde miljömedvetenhet genomsyra alla kommunens verksamheter. En tydlig markering är att det serveras vegetarisk mat som huvudalternativ vid större kommunala sammankomster, så som budgetfullmäktige. Den enskilde ledamoten måste då själv anmäla om hen vill ha ett alternativ med kött eller fisk.

Till detta kommer också att allt annat som serveras vid kommunala möten ska vara rättvisemärkt (Fair trade), när det är möjligt, och ekologiskt.

Stadsledningskontorets bedömning och förslag

Vegetarisk mat vid större sammankomster

Om inte kommunen ska bestämma att det enbart ska finnas vegetariska alternativ, måste huvudspåret följa huvudfåran att flertalet personer hellre äter rätter innehållande kött, fisk eller fågel än ett helt vegetariskt alternativ. I anmälningshanteringen skulle annars huvudregeln vara undantag. Stadsledningskontoret föreslår därmed att förslaget om att vegetariskt ska vara huvudalternativet avslås. Kostnaderna för att administrera att flertalets önskemål som utgångspunkt ska vara ett undantag motsvarar inte de eventuella intrycken av hållbarhet som ett sådant beslut skulle innebära. Den enda alternativa beslutet är att bestämma att det endast ska serveras vegetarisk kost.

Rättvise- och miljömärkning

Idag ställer kommun krav på miljömärkning vid upphandling av mat. I kommunens inköpssystem är miljömärkta alternativ särskilt markerade så att den som beställer kan välja dem vid inköp. Kommunen följer årligen upp hur stor andel av de inköp som kan vara miljömärkta, som också är det. Andel miljömärkta varor som köps in ligger på 20 % öka andelen har ökat år för år. Målet på 50 % är dock inte uppnått.

Nacka kommun har idag inget krav på att livsmedel ska vara rättvisemärkta. Kopplat till den nyligen antagna policyn för upphandling och inköp ska inköp vara hållbara ur alla tre hållbarhetsperspektiven, så får det beaktas i kommande upphandlingar. I policyn anges följande.

"Kommunens upphandling ska ske på ett sätt som stödjer en hållbar samhällsutveckling. Vidare ska den verka för en god livsmiljö och god etik. Detta kan ske genom att kommunen ställer följande skallkrav i samband med upphandling. Kraven ska vara kopplade till kontraktsföremålets användning och/ eller utförande."

Vad gäller restaurangen i stadshuset har krav på miljömärkta alternativ stälts, men inte rätvisemärkta.

Tidigare beslut om förtäring vid sammanträden

Vid samma sammanträde som denna motion väcktes beslutade kommunfullmäktige, med anledning av en motion av Mattias Qvarsell (S) om rätvisemärkt handel¹, följande.

"Kommunfullmäktige uttalar att det är positivt att en del kommunala verksamheter redan idag köper miljö- och rätvisemärkta produkter. Den kommunala upphandlingen spelar stor roll för att skapa ett positivt marknadstryck för mer ekologiskt och socialt hållbara produkter. Kommunala verksamheter uppmuntras att fortsätta öka andelen varor och tjänster som är producerade på ett miljömässigt och socialt hållbart sätt inom sina ekonomiska ramar. Med detta anses (...) motionen färdigbehandlad."

Den förtäring som serveras vid sammanträden i kommunen levereras av restaurangen i stadshuset. Där gäller krav på miljömärkta alternativ, men inte rätvisemärkning.

Stadsledningskontorets sammanfattande bedömning

Stadsledningskontoret föreslår att förslaget om att vegetariskt ska vara huvudalternativ vid sammanträden och liknande avslås. När det gäller att ställa krav på rätvisemärkning av det som serveras vd sammankomsterna får kommunstyrelsen ta ställning vid kommande upphandling om det är ett krav som bör ställas.

Ekonomiska konsekvenser

Förslagen till beslut medför i dagsläget inga ekonomiska konsekvenser. Ett beslut att önskemål om att få en rätt med kött, fågel eller fisk ska anmälas särskilt medför administrativs kostnader i form av ökad tid på hantering av mötena, till förfång för annan administration som hade behövt få sin tid.

Krav på rätvisemärkt kost skulle höja kostnaderna med 20 procent. Smörgås och kaffe/te som idag skulle kosta 50 kronor, något beroende på pålägg, skulle kosta 60 kronor. Om man räknar på att en nämnd har nio sammanträden per år och beställer förtäring för åtminstone 25 personer ökar kostnaderna lågt räknat med 20 000 kronor totalt för nämnderna. För fullmäktige ligger kostnaderna idag på cirka 200 000 kronor och skulle således öka till 240 000 kronor.

¹ 16 december 2013, § 313, dnr KFKS 2012/504-469

Konsekvenser för barn

Varken förslagen i motionen eller stadsledningskontorets förslag till beslut har några direkta konsekvenser för barn. I någon mening har alla beslut som rör hushållning med jordens resurser en påverkan på kommande generationer men eftersom förslaget om vilken mat som ska vara huvudalternativet endast rör hur mycket sammanträdena ska administreras, kan ärendet inte anses ha några konsekvenser för barn som det är rimligt att redovisa.

Bilaga

Motion den 16 december 2013 av Camilla Carlberg och hans Örback (S)

Mats Bohman
Administrativ direktör
Stadsledningskontoret

Helena Meier
Stadsjurist

2013-12-12

Motion till Nacka kommunfullmäktige

Ekologiskt, rättvisemärkt och vegetariskt alternativ vid kommunala sammankomster.

För att visa att kommunen menar allvar med att försöka nå klimatmålen, borde miljömedvetenhet genomsyra alla kommunens verksamheter. En tydlig markering är att det serveras vegetarisk mat som huvudalternativ vid större kommunala sammankomster, så som budgetfullmäktige. Den enskilde ledamoten måste då själv anmäla om hen vill ha ett alternativ med kött eller fisk.

Till detta kommer också att allt annat som serveras vid kommunala möten ska vara rättvisemärkt (Fair trade), när det är möjligt, och ekologiskt.

Vänsterpartiet yrkar

- att det vid större kommunala sammankomster där det bjuds på mat, ska det vegetariska alternativet vara huvudalternativet.
- att smörgåsar, frukt, te och kaffe som serveras på kommunala möten ska vara rättvisemärkt(där så är möjligt) och ekologiskt.

Camilla Carlberg

Lars Örback

§ 66

Dnr KFKS 2014/89-315

Parkeringsplatser vid Tallbacken och Sickla strand

Motion den 3 februari 2014 av Tuija Meisaari Polsa och Kaj Nyman (S)

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige notera att garanterade parkeringsplatser för boende bara kan skapas på tomtmark. Parkeringsplatserna vid Sickla strand och Tallbacken ligger på allmän platsmark och kan inte överlätas till de boende i området, eftersom anläggningar på allmän plats alltid ska vara tillgängliga för allmänheten. Förslagen i motionen avslås därför.

Ärende

Socialdemokraterna Tuija Meisaari-Polsa och Kaj Nyman föreslår att kommunen utreder möjligheterna att ha boendeparkeringar inom området Sickla strand och Tallbacken.

En egen plats för boende kan bara tillskapas på tomtmark. Inom Sickla strand och Tallbacken är alla parkeringsplatser belägna på allmän platsmark i form av kommunens gatumark. Sådan mark kan inte reserveras för boende.

Handlingar i ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott den 17 februari 2015 § 24

Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 6 februari 2015

Tekniska nämnden den 20 maj 2014 § 94

Motion

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott den 17 februari 2015 § 24

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslog kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige notera att garanterade parkeringsplatser för boende bara kan skapas på tomtmark. Parkeringsplatserna vid Sickla strand och Tallbacken ligger på allmän platsmark och kan inte överlätas till de boende i området, eftersom anläggningar på allmän plats alltid ska vara tillgängliga för allmänheten. Förslagen i motionen avslås därför.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen**Beslut i tekniska nämnden den 20 maj 2014 § 94**

Tekniska nämnden föreslår kommunfullmäktige besluta att motionen är besvarad i och med att nya parkeringstal föreslås och att parkeringsavgifter är planerade att införas under 2015.

Yrkanden

Khashayar Farmanbar (S) yrkade bifall till motionen.

Beslutsgång

Med avslag på Khashayar Farmanbars yrkande beslutade kommunstyrelsen i enlighet med arbetsutskottets förslag.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Kommunstyrelsen

Parkeringsplatser vid Tallbacken och Sickla strand

Motion den 3 februari 2014 av Tuija Meisaari Polsa och Kaj Nyman (S)

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige noterar att garanterade parkeringsplatser för boende bara kan skapas på tomtmark. Parkeringsplatserna vid Sickla strand och Tallbacken ligger på allmän platsmark och kan inte överlätas till de boende i området, eftersom anläggningar på allmän plats alltid ska vara tillgängliga för allmänheten. Förslagen i motionen avslås därför.

Sammanfattning

Socialdemokraterna Tuija Meisaari-Polsa och Kaj Nyman föreslår att kommunen utreder möjligheterna att ha boendeparkeringar inom området Sickla strand och Tallbacken.

En egen plats för boende kan bara tillskapas på tomtmark. Inom Sickla strand och Tallbacken är alla parkeringsplatser belägna på allmän platsmark i form av kommunens gatumark. Sådan mark kan inte reserveras för boende.

Förslagen i motionen

Socialdemokraterna Tuija Meisaari-Polsa och Kaj Nyman föreslår att kommunen utreder möjligheterna att ha boendeparkeringar inom området Sickla strand och Tallbacken. I utredningen ska det ingå på vilket sätt kommunen skulle kunna underlätta i de fall bostadsrätsföreningarnas mark är för liten för att skapa boendeparkeringar.

Tekniska nämndens utredning och bedömning

Tekniska nämnden beslutade den 20 maj 2014, § 94, följande.

"Tekniska nämnden föreslår kommunfullmäktige besluta att motionen är besvarad i och med att nya parkeringstal föreslås och att parkeringsavgifter är planerade att införas under 2015."

Av underlaget för tekniska nämndens beslut framgår följande.

”Trafikenheten har i uppdrag att se över parkeringstalen i Nacka samt att se på möjligheterna att införa parkeringsavgifter på de allmänna vägarna på västra Sicklaön. Ett förslag till nya parkeringstal finns framtaget för beslut. I och med de lägre parkeringstalen på västra Sicklaön finns det en risk att parkeringsproblemen kommer att öka. För att minska parkeringsproblemen och framkomlighetsproblem utreds även möjligheterna att införa parkeringsavgifter under 2015. I arbetet med att utreda införandet av parkeringsavgifter ingår även att en reducerad avgift för boende ses över, sk boendeparkering. Det är alltså inte, i dagsläget, möjligt att införa boendeparkering eftersom det baseras på en reduceraing av avgiften för boende i området, inte en garanterad egen parkeringsplats.

Vill bostadsrättsföreningarna ha garanterade parkeringsplatser måste parkeringsplatser tillskapas på tomtmark. Parkeringsplatserna vid Sickla strand och Tallbacken som ligger på allmän plats, kan inte överlätas till de boende i området eftersom anläggningar på allmän plats alltid ska vara tillgängliga för allmänheten. För att ändra denna reglering måste en planändring ske.”

Stadsledningskontorets förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutade den 24 november 2014, § 216, att införa parkeringsavgifter på allmänna vägar på delar av västra Sicklaön. Sickla strand och Tallbacken ingår i det område där avgifterna infördes. Avgiften för boendeparkering beslutades till 30 kronor per dag/400 kronor per månad.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen antar följande förslag till beslut.

”Kommunfullmäktige noterar att garanterade parkeringsplatser för boende bara kan skapas på tomtmark. Parkeringsplatserna vid Sickla strand och Tallbacken ligger på allmän platsmark och kan inte överlätas till de boende i området, eftersom anläggningar på allmän plats alltid ska vara tillgängliga för allmänheten. Förslagen i motionen avslås därför.”

Förslagens ekonomiska konsekvenser

Tekniska nämnden har redovisat att utredningarna om p-tal och parkeringsavgifter genomförs inom befintlig ram.

Bilaga

Protokollsutdrag från tekniska nämnden den 20 maj 2014
Motion

Helena Meier

Stadsledningskontoret

2014-05-20

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Tekniska nämnden

§ 94

TN 2014/56-514
KFKS 2014/89

Parkeringsplatser vid Sickla strand och Tallbacken

Motion den 27 januari 2014 av Tuija Meisaari-Polsa (S) och Kaj Nyman (S)

Beslut

Tekniska nämnden föreslår kommunfullmäktige besluta att motionen är besvarad i och med att nya parkeringstal föreslås och att parkeringsavgifter är planerade att införas under 2015.

Ärendet

Socialdemokraterna Tuija Meisaari-Polsa och Kaj Nyman föreslår att kommunen utreder möjligheterna att ha boendeparkerings inom området Sickla strand och Tallbacken. Trafikenheten har tagit fram förslag till nya parkeringstal och arbetar för närvarande med att se över möjligheterna att införa parkeringsavgifter. I och med ett införande av parkeringsavgifter kan ett reducerat pris för boende tas fram, så kallad boendeparkering. Detta kommer dock inte leda till en garanterad plats för boende i området. En egen plats för boende kan bara skapas på tomtmark.

Förslagen i motionen

Socialdemokraterna Tuija Meisaari-Polsa och Kaj Nyman föreslår att kommunen utreder möjligheterna att ha boendeparkerings inom området Sickla strand och Tallbacken. I utredningen ska det ingå på vilket sätt kommunen skulle kunna underlätta i de fall bostadsrätsföreningarnas mark är för liten för att skapa boendeparkerings.

Enhetens utredning och bedömning

Trafikenheten har i uppdrag att se över parkeringstalen i Nacka samt att se på möjligheterna att införa parkeringsavgifter på de allmänna vägarna på västra Sicklaön. Ett förslag till nya parkeringstal finns framtaget för beslut. I och med de lägre parkeringstalen på västra Sicklaön finns det en risk att parkeringsproblemen kommer att öka. För att minska parkeringsproblemen och framkomlighetsproblem utreds även möjligheterna att införa parkeringsavgifter under 2015. I arbetet med att utreda införandet av parkeringsavgifter ingår även att en reducerad avgift för boende ses över, s.k. boendeparkering. Det är allstå inte, i dagsläget, möjligt att införa boendeparkering eftersom det baseras på en reducering av avgiften för boende i området, inte en garanterad egen parkeringsplats.

Vill bostadsrätsföreningarna ha garanterade parkeringsplatser måste parkeringsplatser skapas på tomtmark. Parkeringsplatserna vid Sickla strand och Tallbacken som ligger på

Ordförandes signatur

Utdragsbestyrkande

2014-05-20

**SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Tekniska nämnden**

Forts § 94

allmän plats, kan inte överlätas till de boende i området eftersom anläggningar på allmän plats alltid ska vara tillgängliga för allmänheten. För att ändra denna reglering måste en planändring ske.

Förslagens ekonomiska konsekvenser

Utredningarna om p-tal och parkeringsavgifter genomförs inom befintlig ram.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse 2014-04-30

Bilaga Motion den 27 januari 2014 av Tuija Meisaari-Polsa (S) och Kaj Nyman (S)

Yrkanden

Maja Fjaestad (S) yrkade bifall till förslagen i motionen.

Gunilla Grudevall-Steen (FP) yrkade bifall till enhetens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande ställde Maja Fjaestad yrkande mot sitt eget yrkande. Med avslag på Maja Fjaestads yrkande beslutade nämnden att anse motionen besvarad.

Ordförandes signatur		Utdragsbestyrkande
GGS		Heidi Svahn

Socialdemokraterna i Nacka kommunfullmäktige

Sickla strand och Tallbacken – B-lag i parkeringsligan?

Motion till Nacka kommunfullmäktige

Hösten 2013 interpellerade vi om parkeringsproblemen vid Sickla strand och på Tallbacken. Vi ställde tre frågor, men fick bara svar på två. Den viktiga frågan ”vad tänker kommunen göra åt den katastrofala parkeringssituationen vid Sickla strand och Tallbacken?” besvarades inte. I övrigt handlade en del av svaret om att man bör lämna bilen hemma – just det som de boende i Sickla/Tallbacken har så svårt att göra!

Vi är givetvis för incitament att lämna bilen hemma och på så sätt minska bilens andel av trafiken. Vi är också för att de nya områdena får parkeringsplatser enligt en passande norm (det finns ett förslag på 0,8 bilar per lägenhet). Däremot är vi mycket bekymrade över den stora skillnaden i behandlingen av olika typer av bostadsområden i Nacka. Vi upplever det så att de gamla bostadsområdena behandlas som ett B-lag, åtminstone vad beträffar möjligheter att parkera nära sin bostad.

Vi beskrev under fullmäktigedebatten om vår interpellation situationen bland annat med hjälp av två exempel, ett flervåningshus på Tallbacken och ett annat vid Sickla strand. I båda fallen var det faktiska parkeringstalet en tiondedel av den föreslagna normen för nya områden, dvs mindre än 0,1 bilplats per lägenhet. Ändå ansåg majoritetens företrädare att det var viktigast att lyfta fram behovet av att lämna bilen hemma.

Under diskussionen om interpellationen nämndes att områdets parkeringsplatser kan bli avgiftsbelagda, vilket med stor sannolikhet skulle minska antalet utomstående som idag använder de få parkeringsplatserna som infartsparkeringar. Tyvärr innebär för höga avgifter och begränsade parkeringstider att det blir svårt för boende att ha bil, till och med i de fall bilen är absolut nödvändig för boende att klara av sin vardag. Boendeparkeringar torde vara en bättre lösning för boende inom området.

På basis av det ovan nämnda föreslår vi

- att kommunen utreder möjligheterna att ha boendeparkeringar inom området Sickla strand och Tallbacken. I utredningen ska ingå på vilket sätt kommunen skulle kunna underlätta i de fall bostadsrättsföreningarnas mark är för liten för att skapa boendeparkeringar.

Nacka den 27 januari 2014

Tuija Meisaari-Polsa (S)

Kaj Nyman (S)

§ 62

Dnr KFKS 2014/697-622

Pedagogiska måltider i förskolan och förskolan

Motion den 14 juni 2014 av Sidney Holm (MP)

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige avslår förslagen i motionen om att det införs pedagogiska måltider i förskolan och skolan upp till årskurs sex och att det tas fram mål och riktlinjer för de pedagogiska måltiderna. Kommunen kan inte ålägga de fristående huvudmännen att bedriva en verksamhet med pedagogiska måltider. För de kommunala skolorna och förskolorna ingår det i rektors/förskolechefs ansvar att avgöra om pedagogiska måltider ska vara ett inslag i deras verksamheter.

Ärende

Motionären vill att det ska införas pedagogiska måltider i förskolan och skolan till och med årskurs sex och att det ska tas fram riktlinjer för dessa. Detta är dock en fråga som de fristående huvudmännen äger själva och inom de kommunala skolorna och förskolorna bör det vara rektors/förskolechefs sak att avgöra hur verksamheten ska bedrivas för att uppnå målen, inklusive att ha eller inte ha pedagogiska måltider. Förslaget är därför att förslagen i motionen avslås.

Handlingar i ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott den 17 februari 2015 § 16
 Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 6 februari 2015
 Utbildningsnämndens den 24 september 2014 § 58
 Motion

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott den 17 februari 2015 § 20

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslog kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige avslår förslagen i motionen om att det införs pedagogiska måltider i förskolan och skolan upp till årskurs sex och att det tas fram mål och riktlinjer för de pedagogiska måltiderna. Kommunen kan inte ålägga de fristående huvudmännen att bedriva en verksamhet med pedagogiska måltider. För de kommunala skolorna och

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

förskolorna ingår det i rektors/förskolechefs ansvar att avgöra om pedagogiska måltider ska vara ett inslag i deras verksamheter.

Beslut i utbildningsnämnden den 24 september 2014 § 58

Utbildningsnämnden beslutar föreslå kommunfullmäktige att anse motionen besvarad och därmed lämnas utan åtgärd med hänvisning till att pedagogiska måltider redan i dag är ett uppdrag inom förskolan och skolan. Ansvaret för att detta efterlevs åligger varje huvudman, och som en del av den pedagogiska verksamheten ingår de pedagogiska måltiderna i utbildningsnämndens uppföljning och utvärdering.

Yrkanden

Sidney Holm (MP) yrkade, med instämmande av Khashayar Farmanbar (S), Rolf Wasteson(V) och Christina Ståldal (NL), bifall till motionen.

Tobias Nässén (M) yrkade bifall till arbetsutskottets förslag.

Beslutsgång

Med avslag på Sidney Holms yrkande beslutade kommunstyrelsen i enlighet med Tobias Nässéns yrkande.

Reservationer

Sidney Holm reserverade sig för Miljöpartiets kommunstyrelsegrupp mot beslutet och ingav följande.

”Det är svårt att lära gamla hundar sitta. Måltiden är en väldigt central del i vårt liv och ”du blir vad du äter”. När ett beteende med dåliga vanor väl har grundlagts är det väldigt svårt att förändra. Dåliga vanor påverkar utöver vår hälsa och samhällsekonomin också hela planetens ekosystem negativt. Kommunen har ett strategiskt mål om att minska vår globala klimatpåverkan genom att sänka både de direkta och indirekta utsläppen av växthusgaser och här har kommunledningen ett stort ansvar för att förebygga skadliga vanor.”

Protokollsanteckningar

Mikael Carlsson (NL) lät anteckna följande för Nackalistans kommunstyrelsegrupp.

”En motion som glädjande nog redan är förverkligad på många håll. Ett sista steg borde kunna tas att bifalla motionen för att koppla ihop skolresultat, trivsel och social samvaro med näringen rik föda för de yngre åldrarna. Nackalistan stödjer motionen.”

Sidney Holm lät anteckna följande för Miljöpartiets kommunstyrelsegrupp.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

2 mars 2015

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

"Det är svårt att lära gamla hundar sitta. Måltiden är en väldigt central del i vårt liv och ”du blir vad du äter”. När ett beteende med dåliga vanor väl har grundlagts är det väldigt svårt att förändra. Dåliga vanor påverkar utöver vår hälsa och samhällsekonomin också hela planetens ekosystem negativt. Kommunen har ett strategiskt mål om att minska vår globala klimatpåverkan genom att sänka både de direkta och indirekta utsläppen av växthusgaser och här har kommunledningen ett stort ansvar för att förebygga skadliga vanor."

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Pedagogiska måltider i förskolan och förskolan

Motion den 14 juni 2014 av Sidney Holm (MP)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige avslår förslagen i motionen om att det införs pedagogiska måltider i förskolan och skolan upp till årskurs sex och att det tas fram mål och riktlinjer för de pedagogiska måltiderna. Kommunen kan inte ålägga de fristående huvudmännen att bedriva en verksamhet med pedagogiska måltider. För de kommunala skolorna och förskolorna ingår det i rektors/förskolechefs ansvar att avgöra om pedagogiska måltider ska vara ett inslag i deras verksamheter.

Sammanfattning

Motionären vill att det ska införas pedagogiska måltider i förskolan och skolan till och med årskurs sex och att det ska tas fram riktlinjer för dessa. Detta är dock en fråga som de fristående huvudmännen äger själva och inom de kommunala skolorna och förskolorna bör det vara rektors/förskolechefs sak att avgöra hur verksamheten ska bedrivas för att uppnå målen, inklusive att ha eller inte ha pedagogiska måltider. Förslaget är därför att förslagen i motionen avslås.

Förslagen i motionen

Sidney Holm (MP) föreslår i motionen att det ska införas pedagogiska måltider i förskolan och skolan upp till årskurs sex och att det ska tas fram mål och riktlinjer för dessa.

Motionären föreslår att kommunen ska börja med pedagogiska måltider i skolan där lärare får äta gratis lunch tillsammans med barnen och på betald arbetstid. Den pedagogiska lunchen ska ingå i lärarnas arbetstid och maten kan ses som ett arbetsredskap. Lunchen/arbetsstidsdelen bör vara minst 20 minuter. Måltiden ska ge utmärkta tillfällen att prata om mat och hälsa, mat från olika kulturer, mattraditioner, ekologi och miljömässig hållbarhet. Lärarna kan spela en viktig roll för elevernas psykosociala välbefinnande och barn och

elever kan vara delaktiga, t.ex. genom att duka och vara delaktig vid framtagande av matsedeln.

Utbildningsnämndens utredning och bedömning

Utbildningsnämnden beslutade den 24 september 2014, § 58 följande.

"Utbildningsnämnden beslutar föreslå kommunfullmäktige att anse motionen besvarad och därmed lämnas utan åtgärd med hänvisning till att pedagogiska måltider redan idag är ett uppdrag inom förskolan och skolan. Ansvaret för att detta efterlevs ålligger varje huvudman, och som en del av den pedagogiska verksamheten ingår de pedagogiska måltiderna i utbildningsnämndens uppföljning och utvärdering."

Underlaget för utbildningsnämndens förslag

Av underlaget för utbildningsnämndens förslag framgår följande. Det bör påpekas att utbildningsenheten baserar sin utredning på att pedagogiska måltider är en frivillig verksamhet för skolhuvudmannen.

”Utbildningsenheten instämmer med motionären att skolmåltiden med barnen och eleverna kan vara ett bra undervisningstillfälle att prata om t.ex. hälsa, matkulturella skillnader och mat ur ett hållbarhetsperspektiv. Likaså instämmer utbildningsenheten med motionären att barn och elever ska vara delaktiga, t.ex. vid framtagning av matsedeln. Skolmåltiden är en del av utbildningen i skolan och det innebär att skollagens och läroplanens skrivelser om utbildning även omfattar skolmåltiderna. I förarbetena till skollagen skriver regeringen om barns och elevers rätt till inflytande och om det kollektiva inflytandets vikt för demokratisk skolning. ”Barns och elevers kollektiva inflytande på enhetsnivå rör t.ex. generella arbetsmiljöfrågor, den yttre och inre miljön, såsom frågor om förskole- och skolgården, matsalen och därmed också måltider, rastverksamhet och andra frågor av gemensamt intresse.” (Prop. 2009/10:165). Det är skolledarens ansvar att skolans arbetsformer utvecklas så att de gynnar aktivt elevinflytande. Genom att låta eleverna engagera sig i matråd eller lyfta frågorna på klass- och elevråd utvecklas både måltiderna och elevernas kunskap på området.

Utbildningsenheten anser att det är upp till varje huvudman/anordnare att bestämma och eventuellt förhandla med fackliga representanter om hur den pedagogiska måltiden ska regleras arbetstidsmässigt och om den ska vara gratis eller inte.

Utbildningsenheten har i enkätform tillfrågat Nackas förskolor och grundskolor om pedagogiska måltider och 38 förskolor och 14 grundskolor svarade.

Resultat på enkäten

Alla svarande förskolor har pedagogiska måltider på betald arbetstid. Drygt trefjärdedelar tar inte ut någon avgift för dessa. De förskolor som gör det tar ut mellan knappt 7 och

högst 15 kronor för måltiderna. Flera förskolor har i kommentarer påtalat att även frukost och mellanmål ingår i avgiften.

Alla svarande grundskolor har pedagogiska måltider för de yngre barnen, de flesta har för alla årskurser. Alla skolor utom en har pedagogiska måltider på betald arbetstid. På fem skolor betalar de anställda för maten, mellan 10 och 15 kronor per måltid.

Mot bakgrund av enkätsvaren samt att det bör vara varje huvudmans/anordnare beslut, anser utbildningsenheten att motionen bör avslås.”

Stadsledningskontorets förslag till beslut

Som framgår ovan föreligger det en diskrepans mellan underlaget för utbildningsnämndens beslut och nämndens beslut. Utbildningsenheten redovisar pedagogiska måltider som en frivillig verksamhet. Nämnden har angott att pedagogiska måltider ingår i varje huvudmans uppdrag.

Stadsledningskontoret delar utbildningsenhetens uppfattning att pedagogiska måltider inte är ett uttalat uppdrag skolhuvudmannen enligt skollagen. Huvudmannen avgör själv om pedagogiska måltider bidrar till att uppfylla målen för skolans verksamhet. Det ingår därmed inte heller i utbildningsnämndens uppföljningsansvar att säkerställa att sådana hålls.

Med grund i utbildningsenhetens utredning föreslår stadsledningskontoret att kommunstyrelsen antar följande förslag till beslut.

”Kommunfullmäktige avslår förslagen i motionen om att det införs pedagogiska måltider i förskolan och skolan upp till årskurs sex och att det tas fram mål och riktlinjer för de pedagogiska måltiderna. Kommunen kan inte ålägga de fristående huvudmännen att bedriva en verksamhet med pedagogiska måltider. För de kommunala skolorna och förskolorna ingår det i rektors/förskolechefs ansvar att avgöra om pedagogiska måltider ska vara ett inslag i deras verksamheter.”

Förslagens ekonomiska konsekvenser

Fria måltider är normalt beskattningsbart, men för pedagogiska måltider gäller följande enligt Skatteverket: ”Förman av fri eller subventionerad måltid för lärare eller annan personal vid grundskola, förskola, daghem och fritidshem är av hävd skattefri om personalen vid måltiden har tillsynsskyldighet eller motsvarande ansvar för barn under skolmåltider och andra s.k. pedagogiska måltider.” (SKV M 2013:18)

Konsekvenser för barn

Förslaget berör barns vardag. Stadsledningskontoret utgår från att varje ansvarig chef är bäst att avgöra om pedagogiska måltider tillför ett värde i arbetet för att uppnå målen för förskolans och skolans verksamhet och vad som därmed är bäst för barnen.

Bilagor

Utbildningsnämndens förslag till beslut

Motion

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör
Stadsledningskontoret

Susanne Nord
Utbildningsdirektör

§ 58

Dnr UBN 2014/229-622

Pedagogiska måltider i skolan och förskolan

Motion av Sidney Holm (MP) den 16 juni.

Beslut

Utbildningsnämnden beslutar föreslå kommunfullmäktige att anse motionen besvarad och därmed lämnas utan åtgärd med hänvisning till att pedagogiska måltider redan idag är ett uppdrag inom förskolan och skolan. Ansvaret för att detta efterlevs åligger varje huvudman, och som en del av den pedagogiska verksamheten ingår de pedagogiska måltiderna i Utbildningsnämndens uppföljning och utvärdering.

Ärendet

Utbildningsnämnden ska besvara en motion från Miljöpartiet om att det ska införas pedagogiska måltider från förskolan till årskurs sex. Utbildningsenheten instämmer med motionären att skolmåltiden med barn och elever kan vara ett bra undervisningstillfälle. Likaså instämmer utbildningsenheten med motionären att barn och elever ska vara delaktiga, då skolmåltiden är en del av utbildningen i skolan. Utbildningsenheten har i enkätform tillfrågat Nackas förskolor och skolor om pedagogiska måltider. Utbildningsenheten anser att motionen bör avslås då pedagogiska måltider förekommer på de flesta enheter, samt att beslutet bör vara varje huvudmans/anordnarens.

Handlingar i ärendet

Utbildningsenhetens tjänsteskrivelse 2014-08-25

Motionen

Yrkanden

Ordförande Linda Norberg (M) yrkar att Utbildningsnämnden ska besluta föreslå kommunfullmäktige att anse motionen besvarad och därmed lämnas utan åtgärd med hänvisning till att pedagogiska måltider redan idag är ett uppdrag inom förskolan och skolan. Ansvaret för att detta efterlevs åligger varje huvudman, och som en del av den pedagogiska verksamheten ingår de pedagogiska måltiderna i Utbildningsnämndens uppföljning och utvärdering.

I detta yrkande instämmer Monica Brohede Tellström för Folkpartiet, Anna-Lena Svantesson Helgesson för Kristdemokraterna och Christine Lorne, för Centerpartiet och Magnus Söderström för Miljöpartiet.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

24 september 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Utbildningsnämnden

§ 58 forts

Beslutsgång

Utbildningsnämnden beslutar i enlighet med ordförande Linda Norbergs yrkande.

Protokollsanteckningar

Magnus Söderström antecknar följande för Miljöpartiet:

Vi i Miljöpartiet anser att pedagogiska måltider i skolan fyller många viktiga funktioner och vi tror att det är viktigt att lyfta fram vilken viktig roll som pedagoger har under pedagogiska måltider. Pedagogiska måltider är viktiga både av sociala och pedagogiska skäl, de skapar trygghet men också tillfället för lärande. Vi tror att det är viktigt att ge alla förskolor och skolor bra förutsättningar för att kunna genomföra pedagogiska måltider som en del av skolvardagen och därför kommer vi att fortsätta att aktualisera denna fråga.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

miljöpartiet de gröna

Pedagogiska måltider i skolan

Motion till Nacka kommunfullmäktige 2014-06-16

Miljöpartiet de gröna

Pedagogiska måltider i förskolan och skolan upp till årskurs sex

Vi vill att kommunen börjar med pedagogiska måltider i skolan där lärare får äta lunch tillsammans med barnen gratis och på betald arbetstid.

Idag använder många skolor skolmåltiden för att förbättra elevernas hälsa och måluppfyllelse. En bra skollunch underlättar inlärning och kan dessutom användas som ett pedagogiskt verktyg. Måltiden ger utmärkta lärtillfällen att prata om mat och hälsa, hur en portion ser ut enligt tallriksmodellen, var maten kommer ifrån, olika kulturer och religioners mattraditioner, varför det behövs säsongsvariation bland grönsaker, varför vi måste äta mindre kött, mer ekologisk, minska matsvinnet m.m.

Ur ett naturvetenskapligt perspektiv kan man t.ex. diskutera vad som händer med potatisen när man kokar den eller varför ett äpple blir brunt? Inom matematiken är äpplen och päron en klassiker men även volymberäkningar, statistik, budget m.m. skulle gå att koppla till skollunchen? Med lite fantasi kan man få in alla skolans ämnen på ett konkret sätt i en matdiskussion.

Skollunchen skulle kunna bli ett tillfälle för sociala samspel och främjande av psykisk hälsa där kan lärarna spela en viktig roll för elevernas psykosociala välbefinnande. Lärarna kan vara medmänniskor som ser, lyssnar och förstå hur eleverna mår. Skolmåltiden kan bli ett tillfälle då lärarna hinner prata och lära känna eleverna bättre under mer avslappnade former.

En pedagogisk del för barnen är att de är delaktiga före och efter måltiden, t.ex. genom att duka fram & torka av eller vara delaktiga vid framtagning av matsedeln. Den pedagogiska lunchen ska ingå i lärarnas arbetstid och maten kan då ses som ett arbetsredskap. Lunchen/arbetstidsdelen bör vara minst 20 minuter.

Miljöpartiet yrkar på att:

- det införs pedagogiska måltider i förskolan och skolan upp till årskurs sex
- det tas fram mål och riktlinjer för de pedagogiska måltiderna

.....
Sidney Holm (mp)

§ 64

Dnr KFKS 2014/601-009

Motion om policy för att minska risken för korruption och mutor

Motion den 16 juni 2014 av Mattias Qvarsell och Kaj Nyman (S)

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige avslår förslagen om att ta fram en antikorruptions- och mutbrottspolicy. En policy anger ett förhållningssätt där Nacka kommun som organisation tar ställning i en viss fråga. Att uttala att medarbetare och förtroendevalda inte ska begå brott i sitt uppdrag är inte ett verkningsfullt sätt att arbeta mot oegentliga beteenden. Kommunen kan inte heller i en policy definiera godtagbara respektive icke godtagbara beteenden. Det ingår i kommunstyrelsens ansvar att säkerställa att det ständigt pågår ett systematiskt arbete på flera plan för att förebygga och förhindra mutor och korruption och kommunfullmäktige noterar redovisningen av det arbetet.

Ärende

Motionärerna vill att kommunen ska utarbeta en riskbaserad antikorruptions- och mutbrottspolicy, så att kommunen ligger i frontlinjen när det gäller kampen mot korruption.

Kommunen bedriver ett riskbaserat arbete mot mutor och korruption på flera plan, som handlar om etik., moral och kunskap. Både medarbetare och förtroendevalda ska förstå sin funktion och sina uppdrag. Som arbetsgivare ska kommunen arbeta för att medarbetarna har rätt fokus i sina uppdrag och som organisation ska kommunen ha ett systematiskt arbete för att förebygga och förhindra oegentliga beteenden. Det omfattar bland annat att hålla frågan levande genom utbildning och tillgång till kunskap, en öppen och transparent upphandling, avtalstrohet och system som försvarar oegentliga transaktioner. För de politiska partierna är det en viktig fråga att säkerställa vad som driver dem som anmäler sitt intresse för förtroendeuppdrag i kommunen.

Handlingar i ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott den 17 februari 2015 § 22

Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 7 januari 2014

Motion

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott den 17 februari 2015 § 22

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslog kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige avslår förslagen om att ta fram en antikorruptions- och mutbrottspolicy. En policy anger ett förhållningssätt där Nacka kommun som organisation tar ställning i en viss fråga. Att uttala att medarbetare och förtroendevalda inte ska begå brott i sitt uppdrag är inte ett verkningsfullt sätt att arbeta mot oegentliga beteenden. Kommunen kan inte heller i en policy definiera godtagbara respektive icke godtagbara beteenden. Det ingår i kommunstyrelsens ansvar att säkerställa att det ständigt pågår ett systematiskt arbete på flera plan för att förebygga och förhindra muter och korruption och kommunfullmäktige noterar redovisningen av det arbetet.

Yrkanden

Khashayar Farmanbar (S) yrkade, med instämmande av Christina Ståldal (NL) och Rolf Wasteson (V), bifall till motionen.

Mats Gerdau (M) yrkade bifall till arbetsutskottets förslag.

Beslutsgång

Med avslag på Khashayar Farmanbars yrkande beslutade kommunstyrelsen i enlighet med Mats Gerdaus yrkande.

Kommunstyrelsen beslutade att avslå Khashayar Farmanbars tilläggsyrkande.

Protokollsanteckningar

Christina (NL) lät anteckna följande för Nackalistans kommunstyrelsegrupp.

”Kommuner kan vara känsliga objekt för muter och korruption. Nackalistan stöder därför motionen, som kanske inte är helt perfekt juridiskt sätt vad gäller formuleringar, men som ambition är den bra och viktig. Ett förslag som kom upp under mötet gällde återkommande utbildning av personal, helst inom området och varje år. Politikerna är också en viktig grupp i sammanhanget och har inte erbjudits utbildningsinsatser vilket snarast borde komma till stånd. När Nacka nu står inför den jättelika utmaningen med stor ökad bebyggelse inom ett kort antal år, kan risken för att utsättas för muter eller korruption öka. Denna motion borde därför välkomnas och ambitionsnivån höjas ytterligare.”

Ordförandes signatur

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Förebygga mutor och korruption

Motion den 16 juni 2014 av Mattias Qvarsell och Kaj Nyman (S)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige avslår förslagen om att ta fram en antikorruptions- och mutbrottspolicy. En policy anger ett förhållningssätt där Nacka kommun som organisation tar ställning i en viss fråga. Att uttala att medarbetare och förtroendevalda inte ska begå brott i sitt uppdrag är inte ett verkningsfullt sätt att arbeta mot oegentliga beteenden. Kommunen kan inte heller i en policy definiera godtagbara respektive icke godtagbara beteenden. Det ingår i kommunstyrelsens ansvar att säkerställa att det ständigt pågår ett systematiskt arbete på flera plan för att förebygga och förhindra mutor och korruption och kommunfullmäktige noterar redovisningen av det arbetet.

Sammanfattning

Motionärerna vill att kommunen ska utarbeta en riskbaserad antikorruptions- och mutbrottspolicy, så att kommunen ligger i frontlinjen när det gäller kampen mot korruption.

Kommunen bedriver ett riskbaserat arbete mot mutor och korruption på flera plan, som handlar om etik., moral och kunskap. Både medarbetare och förtroendevalda ska förstå sin funktion och sina uppdrag. Som arbetsgivare ska kommunen arbeta för att medarbetarna har rätt fokus i sina uppdrag och som organisation ska kommunen ha ett systematiskt arbete för att förebygga och förhindra oegentliga beteenden. Det omfattar bland annat att hålla frågan levande genom utbildning och tillgång till kunskap, en öppen och transparent upphandling, avtalstrohet och system som försvårar oegentliga transaktioner. För de politiska partierna är det en viktig fråga att säkerställa vad som driver dem som anmäler sitt intresse för förtroendeuppdrag i kommunen.

Förslagen i motionen

Mattias Qvarsell och Kaj Nyman (S) har i motionen föreslagit att Nacka kommun utarbetar en riskbaserad antikorruptions- och mutbrottspolicy för kommunens politiker och medarbetare.

Förslaget är sakligt väsentligen motiverat enligt följande. Mycket av den verksamhet kommunen har ansvar för bedrivs numera av privata företag på entreprenad och efter upphandlingar. Andelen ökar. Alla affärskontakter mellan kommunen och privata entreprenörer innebär en risk för oegentligheter av olika slag. Ju fler entreprenaderna blir, desto större blir också riskerna. Lagstiftningen kring korruption har år från år skärpts. För mindre än ett år sedan kom den senaste skärpningen. Kretsen som omfattas av lagstiftningens regler har vidgats, och i lagen har numera också så kallad handel med inflytande straffbelagts, vilket innebär att också försök att muta en närliggande till en beslutsfattare för att på så sätt påverka ett beslut kan straffas. Enligt Transparency International Sverige (TI Sverige) är korruption ”att utnyttja sin ställning för att uppnå otillbörlig fördel för egen eller annans vinning”. Europarådet har i sin civilrättsliga konvention om korruption definierat sådan som ”att direkt eller indirekt begära, erbjuda, ge eller ta emot en muta eller någon annan form av otillbörlig förmån eller förespegling av fördel som snedvrider utförande av en plikt eller handlande som krävs av den som tagit emot mutan, den otillbörliga förmånen eller förespeglingen därom”. Nacka borde självfallet ligga i frontlinjen när det gäller kampen mot korruptionen.

Stadsledningskontorets utredning och bedömning

Det är av oerhörd vikt för legitimiteten i hela den kommunala verksamheten att medborgarna har förtroende för de förtroendevalda och för kommunens medarbetare. Att inte be om eller ta emot mutor handlar om moral, etik och att man har insikt om vem man är till för. Stadsledningskontoret arbetar utifrån mottot att folk måste tänka själva och använder kommunens intranät för att samla ihop information som hjälper medarbetarna hitta rätt förhållningssätt utifrån ansvar och funktion. Stadsledningskontoret informerar löpande om nya domar på området och använder därvid så många kommunikationskanaler som möjligt. Kommunen håller både generella och enhetsvisa seminarier i ämnet, som ett led i att förhindra och förebygga felaktiga beteenden. Det handlar om att ha och att få kunskap. Under 2015-2016 är etik och moral en prioriterad del i stadsdirektörens fortsatta utvecklingsarbete av styrning och ledning för öppenhet och mångfald.

På det praktiska planet är upphandling i sig ett sätt att förhindra korruption och mutor, liksom att köpa varor och tjänster på de avtal som ingår. Att de som attesterar fakturor vet att varan eller tjänsten är levererad och korrekt beställd är också delar i att arbeta mot korruption och mutor. Kommunstyrelsen har en interrevision som i hög grad utgår från en riskbedömning i vad som ska granskas. Stadsledningskontoret utgår från att även fullmäktiges revisorer baserar sin revision på riskbedömningar avseende mutor och korruption.

När det gäller de förtroendevalda är det till stor del partiernas uppdrag att säkerställa vilken motivation en person har för att åta sig politiska uppdrag. Partierna måste noga överväga vilka personer som de nominerar till uppdrag som ledamöter och ersättare i nämnderna. Drivs personen av den politik partiet står för eller är den djupt involverad i nämndernas sakfrågor utifrån andra perspektiv?

Som motionärerna har redovisat i motionen finns en lagstiftning mot mutor och korruption. Stadsledningskontoret tror inte att en policy som säger att man inte får begå brott bidrar till att förhindra de brotten. En policy som definierar vad just Nacka menar med korruption och mutor är verkningslös i sammanhanget eftersom det är genom prövning i brottmål som lagstiftningen klargörs. En sådan policy riskerar att leda till att det läggs tid på att fundera på vad som är tillåtet och diskutera gränsdragningsfrågor.

Förslagens ekonomiska konsekvenser

Arbetet mot korruption och mutor bedrivs inom ramen för beslutad budget.

Konsekvenser för barn

Det är självklart att alla beslut som fattas på saklig och objektiv grund ger en bättre verksamhet och en stor del av kommunens verksamhet omfattar många delar av barns vardag.

Bilaga

Motion den 16 juni 2014 av Mattias Qvarsell och Kaj Nyman

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör
Stadsledningskontoret

Helena Meier
Stadsjurist

Socialdemokraterna i Nacka kommunfullmäktige

En policy för att minska risken för korruption och mutor

Motion till Nacka kommunfullmäktige

All makt korrumperar. All absolut makt korrumperar absolut.

Lord Acton, brittisk historiker och politiker.

Mycket av den verksamhet kommunen har ansvar för bedrivs numera av privata företag på entreprenad och efter upphandlingar. Andelen ökar. Det är en effekt av att den styrande majoriteten av ideologiska skäl vill privatisera så mycket som möjligt av den kommunala verksamheten.

Alla affärskontakter mellan kommunen och privata entreprenörer innehåller en risk för oegentligheter av olika slag. Ju fler entreprenader blir, desto större blir också riskerna.

Vi vill ge några exempel på tveksamma affärer från kommunens sida:

- Kommunen upphandlade under mandatperioden ett uppdrag angående införandet av en ridcheck från en närliggande till dåvarande kommunalrådet Erik Langby (M).
- Kommunen har lagt ner över en halv miljon kronor på utvecklandet av en hoppsele för konståkning. Rättigheterna till denna hoppsele har sedan överläts till samma närliggande person till Erik Langby som nämns ovan.
- Tjejverkstans verksamhet togs över från Rädda Barnen av Föreningen Mötesplats Järlahuset med kommunfullmäktiges 1 vice ordförande Mats Granath som huvudman. Föreningen avsade sig uppdraget och gick sedan i konkurs.

Detta är tre exempel på hur sammanblandningen mellan politiker, förvaltning och privata, vinstdrivande företag i Nacka är total. Det verkar som om det inte slagit de ledande politikerna i Nacka att deras omfattande privatiseringspolitik och inrättande av alternativa driftformer med privata entreprenörer förutsätter att man upprätthåller en rigorös rättslig, etisk och moralisk standard hos dem som företräder kommunen i dessa ärenden. Så att man upprätthåller medborgarnas förtroende för den förlita politiken.

Lagstiftningen kring korruption har år från år skärpts. För mindre än ett år sedan kom den senaste skärpningen. Kretsen som omfattas av lagstiftningens regler har vidgats, och i lagen har numera också så kallad handel med inflytande straffbelagts, vilket innehåller att också försök att muta en närliggande till en beslutsfattare för att på så sätt påverka ett beslut kan straffas.

Enligt Transparency International Sverige (TI Sverige) är korruption ”att utnyttja sin ställning för att uppnå otillbörlig fördel för egen eller annans vinning”. Det är värt att notera att man kan bli dömd för korruption även om man inte erhållit någon vinning det räcker med att erbjuda eller kräva något.

Europarådet har i sin civilrättsliga konvention om korruption definierat sådan som ”att direkt eller indirekt begära, erbjuda, ge eller ta emot en muta eller någon annan form av otillbörlig

Socialdemokraterna i Nacka kommunfullmäktige

förmån eller förespegling av fördel som snedvrider utförande av en plikt eller handlande som krävs av den som tagit emot mutan, den otillbörliga förmånen eller förespeglingen därom”.

Nacka borde självfallet ligga i frontlinjen när det gäller kampen mot korruptionen. Vi tycker inte att så är fallet. Det beror bland annat på att Nacka kommun under de senaste 40 åren styrts av samma politiska majoritet med en moderat som kommunstyrelsens ordförande.

Vi föreslår

- att Nacka kommun utarbetar en riskbaserad antikorruptions- och mutbrottspolicy för kommunens politiker och medarbetare.

Nacka den 20 maj 2014

Mattias Qvarsell (S)

Kaj Nyman (S)

§ 65

Dnr KFKS 2014/599-020

Motion om visselblåsapolicy i kommunen

Motion den 16 juni 2014 av Mattias Qvarsell och Kaj Nyman (S)

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige avslår förslagen i motionen om att det ska tas fram en yttrande-, meddelarfrihets- och visselblåsapolicy för att reda ut förhållandena mellan sekretess och meddelarfrihet.

Ärende

Motionärerna vill att det ska tas fram en yttrande-, meddelarfrihets- och visselblåsapolicy för att reda ut förhållandena mellan sekretess och meddelarfrihet.

Meddelarfrihet, efterforskningsförbud och yttrandefrihet föreligger i Nacka kommun genom grundlag. Styrdokumentet ”policy” är ett nedskrivet uttryck som är avsett att definiera ett förhållningssätt i en fråga som är en kommunal angelägenhet. Det finns inte något utrymme för kommunen att definiera om meddelarfrihet, efterforskningsförbud eller yttrandefrihet utöver vad som redan gäller enligt grundlagens bestämmelser. Det tillför inte något värde till styrningen av kommunen att i en policy tala om att förtroendevalda och medarbetare att lagen gäller. Arbetsutskottet avstyrker därför att det tas fram en yttrande-, meddelarfrihets- och visselblåsapolicy som ska förklara skillnaden mellan sekretess och meddelarfrihet.

Handlingar i ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott den 17 februari 2015 § 23

Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 7 januari 2015

Motion

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott den 17 februari 2015 § 23

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslog kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige avslår förslagen i motionen om att det ska tas fram en yttrande-, meddelarfrihets- och visselblåsapolicy för att reda ut förhållandena mellan sekretess och meddelarfrihet.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Yrkanden

Khashayar Farmanbar (S) yrkade, med instämmande av Christina Ståldal (NL), Rolf Wasteson (V) och Sidney Holm (MP), bifall till motionen.

Beslutsgång

Med avslag på Khashayar Farmanbars yrkande beslutade kommunstyrelsen i enlighet med arbetsutskottets förslag.

Med avslag på Khashayar Farmanbars yrkande beslutade arbetsutskottet i enlighet med Mats Gerdau's yrkande.

Protokollsanteckning

Christina (NL) lät anteckna följande för Nackalists kommunstyrelsegrupp.

"Nackalistan bifaller ytterligare en viktig demokratisk motion angående visselblåsare. Denna funktion borde skötas av en utomstående instans där visselblåsaren ifråga kan känna sig helt säker vad gäller sekretess och att det hanteras rätt. Så är inte fallet med den nuvarande funktionen i Nacka."

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Kommunstyrelsen

Yttrande-, meddelarfrihets- och visselblåsarpolicy i kommunen

Motion den 16 juni 2014 av Mattias Qvarsell och Kaj Nyman (S)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige avslår förslagen i motionen om att det ska tas fram en yttrande-, meddelarfrihets- och visselblåsarpolicy för att reda ut förhållandena mellan sekretess och meddelarfrihet.

Sammanfattning

Motionärerna vill att det ska tas fram en yttrande-, meddelarfrihets- och visselblåsarpolicy för att reda ut förhållandena mellan sekretess och meddelarfrihet.

Meddelarfrihet, efterforskningsförbud och yttrandefrihet föreligger i Nacka kommun genom grundlag. Styrdokumentet ”policy” är ett nedskrivet uttryck som är avsett att definiera ett förhållningssätt i en fråga som är en kommunal angelägenhet. Det finns inte något utrymme för kommunen att definiera om meddelarfrihet, efterforskningsförbud eller yttrandefrihet utöver vad som redan gäller enligt grundlagens bestämmelser. Enligt stadsledningskontoret tillför det inte något värde till styrningen av kommunen att i en policy tala om att förtroendevalda och medarbetare att lagen gäller. Stadsledningskontoret avstyrker därför att det tas fram en yttrande-, meddelarfrihets- och visselblåsarpolicy som ska förklara skillnaden mellan sekretess och meddelarfrihet.

Förslagen i motionen

Mattias Qvarsell och Kaj Nyman (S) har i motionen föreslagit att kommunen ska utarbeta en yttrande-, meddelarfrihets- och visselblåsarpolicy och att den ska spridas på ett effektivt sätt bland kommunens anställda.

Förslagen är sakligt motiverade i huvudsak med att förhållandet mellan sekretess och meddelarfrihet behöver redas ut och sedan spridas genom en visselblåspolicy. Som bakgrund redovisar motionärerna information om upphandlingssekretess som skickats ut till en av kommunens nämnder, där begreppet ”absolut sekretess” har använts.

Stadsledningskontorets utredning

Bakom motionärernas förslag ligger ett missförstånd om begrepp inom offentlighets- och sekretesslagstiftningen. Eftersom missförståendet tidigare lett till ett politikerinitiativ i den aktuella nämnden om en funktion motsvarande den som nu föreslås, har stadsledningskontoret i tjänsteskrivelse den 14 april 2014 till nämnden i fråga rett ut begreppen. Stadsledningskontoret redovisade därvid följande.

”Begrepp på området offentlighet och sekretess

För att förstå utredningen av förslagen i detta politikerinitiativ behöver man först få en del begrepp på området offentlighet och sekretess förklarade. Förslagen i initiativet grundar sig till viss del på missförstånd om innebördens i några sådana begrepp.

Offentlighets- och sekretesslagen innehåller vad man skulle kunna kalla fyra nivåer av sekretess, där begreppen är standardiserade i lagtexten. I de tre första nivåerna ska alltid göras en prövning av om sekretess föreligger. På den fjärde nivån görs ingen prövning, där avgör lagtexten att sekretess alltid föreligger. För tydighetens skull numrerar stadsledningskontoret beskrivningarna nedan från 1-4, där 1 är den lägsta nivån av sekretess.

1. Lägsta nivån av sekretess anges som att sekretess gäller ”om det av särskild anledning kan antas” att någon lider skada eller men.
2. Näst lägsta nivån definieras som ”om det kan antas att” någon lider skada eller men.
3. Nästa nivå definieras med orden att sekretess gäller ”om det inte står klart att” någon inte lider men eller skada.
4. Högsta nivån av sekretess anges med att sekretess gäller/ uppgift inte får lämnas... Det finns inget utrymme för bedömning.

För nivå 2-4 finns begrepp som används (beteckningar), när man talar om typen av sekretess. Beteckningarna på nivå 2-4 används generellt i hela landet, de är inte specifika för Nacka.

Nivå 2 kallas sekretess med rakt sekretessrekvisit eller ”svag sekretess”.

Nivå 3 kallas sekretess med omvänt sekretessrekvisit eller ”stark sekretess”.

Nivå 4 kallas ”absolut sekretess” och hör samman med att man inte gör någon sekretess-prövning. Begreppet används av professor Alf Bohlin i hans litteratur om offentlighetsprincipen.

Sekretessprövning är inte sammankopplat med meddelarfrihet/ efterforskningsförbud. De är separata saker. Inom de områden där det råder meddelarfrihet görs ingen sekretessprövning, den som vill lämna uppgifter till massmedia i syfte att de ska publiceras gör det helt utan sekretessprövning. Den koppling som finns är att

lagstiftningen anger inom vissa områden där sekretess gäller; får man inte lämna uppgifter ens till massmedia i publiceringssyfte, det är dock inte en fråga om sekretesssprövning då heller.

Användningen av begreppet absolut sekretess är helt kopplat till om det finns utrymme för sekretesssprövning eller inte, inte om meddelarfrihet/ efterforskningsförbud råder eller inte.”

Som framgår av redovisningen ovan föreligger ett missförstånd om vad begreppet ”absolut sekretess” betyder. Det finns ingen koppling mellan begreppet ”absolut sekretess” och meddelarfriheten.

När information som är sekretessbelagd ska hanteras i en nämnd som vanligen inte har ärenden som omfattas av sekretess, är det fullkomligt rimligt att ansvariga tjänstemän informerar nämnden om innebördens av sekretess. I 19 kap 3 § offentlighets- och sekretesslagen anges följande.

”Om ett ärende enligt första stycket rör upphandling, får uppgift som rör anbud eller som rör motsvarande erbjudande inom en kommun, ett landsting eller en myndighet eller mellan statliga myndigheter inte i något fall lämnas till någon annan än den som har lämnat anbuden eller erbjudandet förrän alla anbud eller erbjudanden offentliggörs eller beslut om leverantör och anbud fattats eller ärendet dessförinnan har slutförts.”

Detta är vad den ansvariga tjänstemannen informerat nämnden om.

Inget behov av en policy som anger skillnaden mellan sekretess och meddelarfrihet

Meddelarfrihet, efterforskningsförbud och yttrandefrihet föreligger i Nacka kommun genom grundlag. Styrdokumentet ”policy” är ett nedskrivet uttryck som är avsett att definiera ett förhållningssätt i en fråga som är en kommunal angelägenhet. Det finns inte något utrymme för kommunen att definiera om meddelarfrihet, efterforskningsförbud eller yttrandefrihet utöver vad som redan gäller enligt grundlagens bestämmelser. Enligt stadsledningskontoret tillför det inte något värde till styrningen av kommunen att i en policy tala om att förtroendevalda och medarbetare att lagen gäller. Stadsledningskontoret avstyrker därför att det tas fram en visselblåsapolicy som ska förklara skillnaden mellan sekretess och meddelarfrihet.

När det gäller att sprida kunskap om offentlighet och sekretess finns information tillgänglig för medarbetarna på kommunens intranät. Stadsledningskontoret ansvarar för att det regelbundet hålls generella seminarier för medarbetarna både om offentlighet/sekretess och meddelarfrihet/yttrandefrihet. Offentlighet och sekretess ingår också i den information som hålls för förtroendevalda efter de allmänna valen.

Visselblåsarfunktion

När det gäller det som har kommit att kallas visselblåsare så har kommunen en funktion på sin hemsida som den som anonymt vill anmäla misstankar om fusk eller andra oegentligheter kan använda. Den finns tillsammans med information om hur man kan kontakta både kommunfullmäktiges revisorer och internrevisionen. I medarbetarpolicyn finns särskilt skrivet om att arbetsplatser genomsyras av öppen kommunikation och att medarbetare vågar berätta om problem. Som arbetsgivare vill Nacka kommun att medarbetarna ska tala om ifall någon verkar göra något oegentligt. Alla tips/anmälningar som kommer in utreds så långt det är möjligt. Det är självklart för kommunen att massmedia är ett alternativ för den som inte vill eller kan vända sig till sin chef eller till någon annan ansvarig i kommunen. Den som vill påtala oegentligheter har funktioner för att göra det.

Stadsledningskontorets förslag

Stadsledningskontoret föreslår att förslaget om en policy som ska reda ut skillnaderna mellan sekretess och meddelarfrihet avslås.

Ekonomiska konsekvenser

Vare sig förslagen i motionen avslås eller bifalls hanteras kostnaderna inom kommunstyrelsens budget.

Konsekvenser för barn

Att medarbetare och förtroendevalda har rätt kunskaper om sekretess har självklart betydelse för barn som finns inom kommunens verksamheter. Om man inte vet vad sekretess innebär kan man inte hantera sin meddelarfrihet och yttrandefrihet. Fel åt båda hållen kan få allvarliga konsekvenser för barn.

Bilaga

Motion den 16 juni 2014 av Mattias Qvarsell och Kaj Nyman

Helena Meier
Stadsjurist
Stadsledningskontoret

Socialdemokraterna i Nacka kommunfullmäktige

Nacka kommun behöver en visselblåsapolicy

Motion till kommunfullmäktige i Nacka

Det råder uppenbarligen en viss förvirring i Nacka kommun om vad som gäller i förhållandet mellan sekretess och meddelarfrihet. Det behöver redas ut och sedan spridas i kommunens förvaltningar genom en ”visselblåsapolicy” så att eventuella oegentligheter inte kan döljas bakom hot om repressalier med stöd av en hemsnickrad tolkning av offentlighets- och sekretesslagstiftningen.

Bakgrunden till ovanstående är ett brev från natur- och fritidsdirektören där hon kommenterar en begäran om ett utdrag ur fritidsnämndens sammanträdesprotokoll den 12 februari 2014. Hon skriver att politiker i nämnden är bundna av offentlighets- och sekretesslagen enligt 19 kap 3 § 2 st offentlighets- och sekretesslagen, och ”då detta gäller upphandling är sekretessen absolut. Detta framgår av tidigare utsända handlingar till nämndens ledamöter, vilket också redogjordes för vid sammanträdet den 12 februari”.

Detta synsätt framfördes också av fritidsnämndens ordförande Tobias Nässén (M) vid ovan nämnda sammanträde den 12 februari.

Det är inte en korrekt tolkning av offentlighets- och sekretesslagen i förhållande till tryckfrihetsförordningen. Såväl Justitieombudsmannen (JO 1994/95 sidan 54) som Justiekanslern (JK 1994-09-27 dnr 349-94-30) har förklarat att upphandlingssekretess inte är av det kvalificerade slag som bryter den grundlagsfästa meddelarfriheten.

Det är tväremot allmänt vedertaget att verksamhet som rör upphandling är av stort intresse ur offentlighetssynpunkt, bland annat då det rör viktiga frågor om användningen av skattemedel och den offentliga verksamhetens organisation. Enligt utredningen *Ny sekretesslag* (SOU 2003:99) har det inte kommit fram några sådana starka skäl som skulle krävas för att överväga inskränkningar av meddelarfriheten när det gäller uppgifter i ärenden om upphandling.

Vi kan inte annat än tolka detta agerande från majoritetsföreträdares sida som ett försök att lägga locket på när det gäller insynen i den omfattande privatisering som pågår.

”Hemsnickrade” tolkningar av lagarna är inte acceptabla; än mindre att sprida sådana tolkningar i kommunens organisation.

Mot bakgrund av det ovan nämnda föreslår vi

- att kommunen utarbetar en yttrande-, meddelarfrihets- och visselblåsapolicy
- att den sprids på ett effektivt sätt bland kommunens anställda.

Nacka den 20 maj 2014

Mattias Qvarsell (S)

Kaj Nyman (S)

13 april 2015

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
 Kommunstyrelsen

§ 113

Dnr KFKS 2013/573-869

Fristad åt förföljda författare

Motion den 23 september 2014 av Sidney Holm, Gudrun Hubendick, Per Chrisander, Kerstin Nöre Söderbaum (MP)

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige fattar följande beslut.

Kommunfullmäktige noterar att arbetet med flyktingmottagning i Nacka kommun även ger utrymme för förföljda författare. Förslagen i motionen är därmed färdigbehandlade.

Ärende

Motionärerna föreslår att Nacka kommun blir en fristadskommun åt förföljda författare, vilket betyder att kommunen ansluter sig i ICORN (International Cities of Refuge Networks). Motionärerna föreslår även att kommunen tillsätter en fristadskoordinator.

För närvarande finns det elva svenska kommuner, län eller regioner som är listade som fristäder hos ICORN. Dessa är Dalarna, Göteborg, Jönköping, Malmö, Norrköping, Sigtuna, Skellefteå, Skåne, Stockholm, Uppsala och Växjö. ICORN uppskattar kostnaden för att vara en fristadskommun till ca 300-400 tkr årligen.

Det finns en politisk samstämmighet om att kommunen aktivt ska arbeta med flyktingmottagande. De kostnader som är förenade med medlemskapet i ICORN kan bättre nyttjas för att utveckla Nackas flyktingmottagande. Det är också kommunalrättsligt tveksamt till om det ingår i den kommunala kompetensen att skicka utrikespolitiska signaler genom ICORN:s syfte att ge en signal till bland annat förtryckande stater om att det finns ett alternativ till tystnad. Utrikespolitik är en fråga för staten.

Handlingar i ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott den 24 mars 2015 § 51

Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 9 mars 2015

Kommunstyrelsens arbetsutskott den 25 mars 2014 § 40

Kulturnämnden den december 2013 § 77

Tjänsteskrivelse kulturnämnden den 10 oktober 2013

Motion

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

13 april 2015

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
 Kommunstyrelsen

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott den 24 mars 2015 § 51

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslog kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige fattar följande beslut.

Kommunfullmäktige noterar att arbetet med flyktingmottagning i Nacka kommun även ger utrymme för förföllda författare. Förslagen i motionen är därmed färdigbehandlade.

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott den 25 mars 2014 § 40

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade att återemittera ärendet till stadsledningskontoret för att bättre belysa fristadssystemets särart jämfört med det reguljära asylsystemet för hotade och förföljda personer, samt komplettera med beskrivning av bedömda åtaganden och kostnader som är förknippade med att vara fristadskommun, om staten ger bidrag för dessa kostnader samt hur Nackas mottagande av skyddsbehövande flyktingar/invandrare i övrigt ser ut. Erfarenheter från hittillsvarande fristadskommuner bör också redovisas.

Beslut i kulturnämnden den 4 december 2013 § 77

Kulturnämnden föreslog kommunfullmäktige att avslå motionen.

Yrkanden

Christina Ståldal (NL) yrkade, med instämmande av Rolf Wasteson (V), Sidney Holm (MP) och Khashayar Farmanbar (S), bifall till motionen.

Mats Gerdau (M) yrkade bifall till arbetsutskottets förslag.

Beslutsgång

Med avslag på Christina Ståldals yrkande beslutade kommunstyrelsen i enlighet med Mats Gerdaus yrkande.

Reservationer

Rolf Wasteson reserverade sig mot beslutet.

Sidney Holm reserverade sig för Miljöpartiets kommunstyrelsegrupp mot beslutet.

Protokollsanteckningar

Louise Ollivier (MP) lät anteckna följande för Miljöpartiets kommunstyrelsegrupp.

"Miljöpartiet de gröna vill att Nacka kommun ska bli den åtonde fristadskommunen i Sverige och ställer sig mycket frågande till hänvisningen till kostnad i en så viktig fråga för världens utveckling. Utöver kostnaden för individen och medlemskapet i ICORN hänvisas till Nacka kommuns problem med att ta fram bostäder.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
 Kommunstyrelsen

Att hänvisa till en för hög kostnad på 300 000 kronor per år samt problem att finna en bostad till människor som arbetar med yttrandefrihet under mycket svåra förhållanden visar återigen på Nackaalliansens ointresse för människors utsatta situation vilket vi ser som mycket beklagligt.

Miljöpartiet ställer sig frågande till hur Nacka alliansen tänker i frågan kring Fristadskommuner med tanke på att deras kollegor, när de satt i regering, arbetade mycket aktivt med att få fler svenska kommuner att bli fristäder. I en artikel i SvD skriver dåvarande kulturminister:

"Fristäder för förföllda författare är och förblir en prioriterad fråga för den nationella kulturpolitiken, vilket börjar ge resultat. Min förhoppning är att fler svenska kommuner ska ansluta sig till detta samarbete, så att det fria ordet kan finna vägar ut ur fångenskap, över gränser och fram till de slutna samhällen som behöver det som mest."

Fristadsarbetet går ut på att säkra yttrandefriheten och alla människors globala rätt att få sina synpunkter framförda i offentliga sammanhang. En viktig uppgift för fristaden är därför att ge möjligheten till arbetsro, kollegial och social gemenskap, översättningsmöjligheter och självständigt arbete fritt från påtryckningar och trakasserier. Helt i linje med Nacka kommunens kulturpolitiska program! Där står det under punkten "kulturen har en central roll i demokratiutvecklingen" att yttrandefriheten ska värnas och reella förutsättningar ska skapas för att alla ska kunna använda den.

Idag sitter mer än 700 författare runt om i världen i fängelse eller är under åtal för att de uttryckt sina åsikter offentligt. Yttrandefriheten, som har en central roll i vårt samhälle, är starkt begränsad i många länder. En fristadsförfattare är en person som bjudits in av en svensk kommun på grund av att hon eller han har förföljts i sitt hemland. I Sverige får författaren en fristad under två år för att kunna leva och fortsätta sitt skrivande arbete i trygghet.

Miljöpartiet vill att Nacka kommun ska ansluta sig till den internationella organisationen ICORN:s fristadsprogram för att hjälpa författare i behov av skydd och tillsätta en fristadskoordinator."

Christina Ståldal lät anteckna följande.

"Förföljda och tystade författare och journalister är ett hot mot demokratin i världen och mot allas yttrandefrihet. Vi ser redan idag att det fria ordet stryps i det mest närbelägna landet Ryssland där kritiska författare och journalister mördas. Varje gång det sker så drabbar det världssamfundet och även Nacka. En rik kommun som Nacka har råd att låta en författare få en fristad här. Av egen erfarenhet som bibliotekschef har jag handlagt ett liknande ärende i Värmdö och vet att det svar som står i tjänsskrivelsen inte stämmer med verkligheten. För att kunna ta emot en förföljd författare krävs det mer resurser än för övriga flyktingar och det kan inte inrymmas inom den vanliga flyktingkvoten bl a av säkerhetsskäl. Nackalistan är positiv till motionen."

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Kommunstyrelsen

Fristad åt förföllda författare

Motion den 23 september 2014 av Sidney Holm, Gudrun Hubendick, Per Chrisander, Kerstin Nöre Söderbaum (MP).

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige fattar följande beslut.

Kommunfullmäktige noterar att arbetet med flyktingmottagning i Nacka kommun även ger utrymme för förföllda författare. Förslagen i motionen är därmed färdigbehandlade.

Sammanfattning

Motionärerna föreslår att Nacka kommun blir en fristadskommun åt förföllda författare, vilket betyder att kommunen ansluter sig i ICORN (International Cities of Refuge Networks). Motionärerna föreslår även att kommunen tillsätter en fristadskoordinator.

För närvarande är elva svenska kommuner, län eller regioner listade som fristäder hos ICORN. Dessa är Dalarna, Göteborg, Jönköping, Malmö, Norrköping, Sigtuna, Skellefteå, Skåne, Stockholm, Uppsala och Växjö. ICORN uppskattar kostnaden för att vara en fristadskommun till ca 300- 400 tkr årligen.

Det finns en politisk samstämmighet om att kommunen aktivt ska arbeta med flyktingmottagande. De kostnader som är förenade med medlemskapet i ICORN kan bättre nyttjas för att utveckla Nackas flyktingmottagande. Det är också kommunalrättsligt tveksamt om det ingår i den kommunala kompetensen att skicka utrikespolitiska signaler genom ICORN:s syfte att ge en signal till bland annat förtryckande stater om att det finns ett alternativ till tystnad. Utrikespolitik är en fråga för staten.

Förslagen i motionen

Motionärerna föreslår att

- Nacka kommun ansöker om medlemskap i den internationella organisationen ICORN

- Nacka kommun ansluter sig till ICORN: s fristadsprogram och blir en fristadskommun för förföljda författare
- Nacka kommun tillsätter en fristadskoordinator inom ramen för fristadsprogrammet

Stadsledningskontorets utredning och bedömning

Bakgrund

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade den 25 mars 2014 (KFKS 2013/573-869 § 40) att återemittera ärendet ”Fristad åt förföljda författare” till stadsledningskontoret. Förslag till beslut hade tagits fram av kulturnämnden 10 oktober 2013 (KUN 2013/45-860).

Kulturnämnden föreslog kommunfullmäktige att avslå motionen. Enligt sammanträdesprotokollet återemitterades ärendet för att bättre belysa fristadssystemets särart jämfört med det reguljära asylsystemet för hotade och förföljda personer. En komplettering med beskrivning av bedömda åtaganden och kostnader som är förknippade med att vara fristadskommun önskades. En beskrivning önskades också av i vilken utsträckning staten ger bidrag för de kostnader som uppstår genom fristadssystemet samt hur Nackas mottagande av skyddsbehövande flyktingar och asylsökande i övrigt ser ut. En redovisning av erfarenheter från hittillsvarande fristadskommuner skulle också göras.

Fristadssystemet

Fristadssystemet särart och främsta syfte är att skydda yttrandefriheten och försvara det fria ordet. För att vara en fristad åtar kommunen sig att erbjuda hotade författare, konstnärer, journalister mfl skydd och försörjning i två år tillsammans med eventuellt medföljande familjemedlemmar. En fristadskommun bör också tillsätta en fristadskoordinator som ska hjälpa fristadsförfattare och konstnärer att integreras i det svenska samhället.

Fristadssystemet består idag av ett fyrtiotal städer som är anslutna och administreras av stiftelsen ICORN i Stavanger i Norge.

Att författare, konstnärer och journalister förföljs och fängslas är ett hot mot yttrandefriheten. Detta är anledningen till att flera svenska städer bestämt sig för att ansluta sig till fristadssystemet. I nuläget är det elva svenska städer, län och regioner som är medlemmar.

Erfarenhet från andra fristadskommuner i Sverige

Fem av de elva svenska kommuner, län eller regioner som är listade som fristäder har kontaktats och samtliga menar att det inte går att få något statliga bidrag per automatik. Det går dock att söka bidrag från statens kulturråd för särskilda projekt kopplade till fristad exempelvis för översättningar och resor.

Uppsala avsätter 250 tkr per år för fristadsprogrammet. Kommunen betalar 10 tkr varje månad till fristadsförfattaren och 14 tkr per månad om författaren kommer tillsammans med familjemedlemmar. Kostnader för fristadskoordinator är inte inräknade då uppdraget integreras i tjänsten som flyktlingsamordnare. Göteborg avsätter 400 tkr per år där ett statligt bidrag på 100 tkr är inräknat. Kommunen betonar att de inte tar emot hela familjer utan

endast ensamstående fristadsförfattare. Växjö kommun uppger att de avsätter 450 tkr per år och att detta möjligen kommer att höjas något då arbetet är mer tidskrävande än budgeterat.

Landstinget i Jönköping har avsatt 300 tkr per år och samarbetar med Jönköpings kommun som stödjer ekonomiskt med lägenhet och arbetsredskap till författaren. Jönköpings erfarenhet av att vara fristadskommun är att det är ett arbete som gör skillnad då det värnar yttrandefrihet och demokratiska rättigheter. Även om man inte kan hjälpa alla kan man ändå hjälpa en författare till en trygg och säker tillvaro för fortsatt skrivande.

Kommun, län eller region	Ansök om statligt bidrag	Kostnader per år	Anställt en fristadskoordinator
Uppsala	Nej	250 tkr	Nej
Sigtuna	Nej	350 tkr	Ja
Göteborg	Ja, 100 tkr	400 tkr	Ja
Växjö	Nej	450 tkr	Ja
Landstinget i Jönköping	Nej	300 tkr	Ja

Flyktingmottagandet i Nacka kommun

Överenskommelsen mellan Nacka kommun och länsstyrelsen innebär bland annat att kommunen förpliktigade sig att under 2013 ta emot 87-122 personer. Kommunen tog emot 107 flyktingar år 2013, varav 48 personer blev kommunmottagna enligt Migrationsverkets beräkning. Resterande är bland annat flyktingar som flyttat från andra kommuner till Nacka och majoriteten av dessa har eget boende. 2014 tog kommunen emot 157 flyktingar.

Nacka kommun har ökat antalet asylplatser för ensamkommande barn. Kommunen har haft ett reglerat mottagande sedan 2007. Till och med september 2014 hade kommunen under det året tagit emot 31 ensamkommande flyktingbarn på 15 platser. Det fanns även 55 pågående ärenden gällande ensamkommande flyktingbarn som var aktuella för asyl och uppehållstillstånd. Antalet asylplatser för ensamkommande flyktingbarn ska utökas under 2015. Det största hindret är bostadsbristen.

Både socialnämnden och arbets- och företagsnämnden är engagerade i arbetet gällande mottagande av flyktingar och asylsökande. Arbets- och företagsnämnden ansvarar för flyktingmottagandet och för att samordna integrationsinsatserna i kommunen.

Kommunen har haft en funktion som flyktlingsamordnare som nu omvandlats till etableringsstrateg. Denne arbetar med att hjälpa vuxna flyktingar att etablera och integrera sig i samhället. Etableringsstrategen arbetar också med att initiera utvecklingsbehov för flyktingar tills de komma till sin rätt inom jobb, utbildning, bostads- och fritidsmiljöer. Vid sidan av etableringsstrategen finns en resurssamordnare inom utbildningsenheten som arbetar med att stötta skolorna i mottagandet av flyktingbarn. Socialnämnden arbetar med placering av ensamkommande flyktingbarn, vård och omsorg, god man för underåriga barn osv.

Kommunfullmäktige har en uttalad politisk vilja om att ta ett större ansvar för flyktingmottagandet. I Nacka kommuns Mål och budget 2015-2017 anges att ”Ett generöst och välkomnande flyktingmottagande är självtäckande för oss. Jobb och utbildning är nyckelfaktorer för en lyckosam integration.” I mål och budget anges också att ”I takt med att konflikthärdarna runt om i världen ökar så har vi, liksom alla Stockholmskommuner, under de närmaste åren en stor utmaning i att ta emot fler flyktingar”. Nacka kommuns vision ”Öppenhet och mångfald” är ytterligare ett exempel på den politiska viljan.

Jämförelse mellan Nackas flyktingmottagande och fristadssystemet

Det som skiljer fristadssystemet från ordinarie flyktingmottagande är dess syfte att främja yttrandefriheten genom att hjälpa förföllda författare och konstnärer till frihet.

Många asylsökande och flyktingar behöver skyddas från förföljelse, krig eller hot från sina hemländer. Att ta emot dessa och hjälpa dem att etablera sig i samhället främjar också demokratin, vilken yttrandefriheten är en del av. Nacka kommuns övergripande inriktnings och arbete kring flyktingmottagande, integration och invandring är att kommunen ska bidra till att de som söker sig till och får stanna i Sverige får ett gott mottagande. Detta i ett samhälle där alla känner sig välkomna och kan komma till sin rätt inom jobb, utbildning, bostads- och fritidsmiljöer.

Den inställning som Nacka kommun har i sitt arbete med flyktingmottagande inrymmer många av de kriterier som finns inom fristadssystemet, och de uppgifter som anges för en fristadskoordinator är i princip desamma som uppgifterna för kommunens etableringsstrateg.

Bedömning

Nacka kommun har ett stort engagemang i flyktingmottagandet och strävar efter att ytterligare utveckla det. Ett medlemskap i ICORN och en satsning för resurser för vissa specifika författare bör sättas i relation till kommunens arbete för ett utökat flyktingmottagande och ett större ansvar för mottagande av ensamkommande flyktingbarn. De resurser fristadssystemet skulle kräva kan istället användas i kommunens arbete för ett ökat flyktingmottagande.

I bedömningen ska också vägas in att förvaltningsrätten i Falun i en dom den 1 juli 2014¹ upphävt kommunfullmäktige i Gävles beslut att söka om medlemskap i ICORN. Grunden för upphävandet var att ett av syftena med ICORN:s verksamhet är att ge en signal till bland annat förtryckande stater om att det finns ett alternativ till tystnad. Beslut som skickar sådana signaler bedömdes av förvaltningsrätten vara av utrikespolitisk karaktär och faller därmed utanför den kommunala kompetensen.

¹ Mål nr 1612-14

Ekonomiska konsekvenser

Stadsledningskontorets förslag är att motionen avslås. Förslaget får då inga ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Nacka kommuns arbete med mottagande av ungdomar, barnfamiljer och ensamkommande flyktingbarn är prioriterat inom etableringsprocessen. Genom att ungdomar, ensamkommande flyktingbarn eller barnfamiljer prioriteras främjas goda uppväxtvillkor för dessa barn som är i stort behov av utbildning, bostad, god man osv.

Bilagor

1. Motion Fristad åt förföljda författare
2. Sammanträdesprotokoll 25 mars 2014 (§ 40 KFKS 2013/573-869)
3. Sammanträdesprotokoll 10 oktober 2013 (§ 77 KUN 2013/45-860)
4. Tjänsteskrivelse KUN 2013/45-860

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör
Stadsledningskontoret

Anna Gidmark
Förnyelseenheten

25 mars 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

§ 40

KFKS 2013/573-869

Motion fristad åt förföljda författare

Motion den 23 september av Sidney Holm, Gudrun Hubendick, Per Chrisander och Kerstin Nöre Söderbaum samtliga (MP)

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar att återremittera ärendet till stadsledningskontoret för att bättre belysa fristadssystemets särart jämfört med det reguljära asylsystemet för hotade och förföljda personer, samt komplettera med beskrivning av bedömda åtaganden och kostnader som är förknippade med att vara fristadskommun, om staten ger bidrag för dessa kostnader samt hur Nackas mottagande av skyddsbehövande flyktingar/invandrare i övrigt ser ut. Erfarenheter från hittillsvarande fristadskommuner bör också redovisas.

Ärende

I en motion från Miljöpartiet föreslås att Nacka kommun ska bli en fristadskommun för förföljda författare, vilket betyder att kommunen ansluter sig ICORN. Motionärerna föreslår även att kommunen tillsätter en fristadskoordinator.

För närvarande finns det fem svenska kommuner som är listade som fristadskommuner på ICORN:s hemsida. Dessa är Göteborg, Jönköping, Malmö, Sigtuna och Stockholm. Kostnaden för bli en fristadskommun och ta emot en förföljd fattare uppskattas av ICORN till ca 300 tkr per år. Enligt andra bedömare är summan högre, 350 – 400 tkr per år, särskilt om man tar med kostnaden för fristadskoordinatorn. Att bli en fristadskommun medför jämfört med andra kulturverksamheter en hög kostnad. Vilka effekterna av att bli en fristadskommun kan bli är svårt att bedöma. Arbetsutskottet förslår därför att motionen ska avslås.

Handlingar i ärendet

Kulturnämnden protokollsutdrag den 4 december 2013 § 77

Kultur- och utbildningsenhetens tjänsteskrivelse den 14 oktober 2013

Motion

Ärendets tidigare behandling**Beslut i kulturnämnden den 4 december 2013 § 77**

Kulturnämnden föreslår kommunfullmäktige att avslå motionen.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

25 mars 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott**Yrkanden**

Mats Gerdau (M) yrkade, med instämmande av Stefan Saläng (FP), Jan-Eric Jansson (KD), Hans Peters (C) och Majvie Swärd (S), enligt följande.

"Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar att återremittera ärendet till stadsledningskontoret för att bättre belysa fristadssystemets särart jämfört med det reguljära asylsystemet för hotade och förföljda personer, samt komplettera med beskrivning av bedömda åtaganden och kostnader som är förknippade med att vara fristadskommun, om staten ger bidrag för dessa kostnader samt hur Nackas mottagande av skyddsbehövande flyktingar/invandrare i övrigt ser ut. Erfarenheter från hittillsvarande fristadskommuner bör också redovisas."

Beslutsgång

Arbetsutskottet beslutade i enlighet med Mats Gerdaus yrkande.

- - - - -

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
	KF	

§ 77

Dnr KUN 2013/45-860

Motion fristad åt förföljda författare

Motion den 23 september av Sidney Holm, Gudrun Hubendick, Per Chrisander och Kerstin Nöre Söderbaum samtliga (MP)

Beslut

Kulturnämnden föreslår kommunfullmäktige att avslå motionen.

Ärendet

I en motion från Miljöpartiet föreslås att Nacka kommun ska bli en fristadskommun för förföljda författare, vilket betyder att kommunen ansluter sig ICORN. Motionärerna föreslår även att kommunen tillsätter en fristadskoordinator.

För närvarande finns det fem svenska kommuner som är listade som fristadskommuner på ICORN:s hemsida. Dessa är Göteborg, Jönköping, Malmö, Sigtuna och Stockholm. Kostnaden för bli en fristadskommun och ta emot en förföljd fattare uppskattas av ICORN till ca 300 tkr per år. Enligt andra bedömare är summan högre, 350 – 400 tkr per år, särskilt om man tar med kostnaden för fristadskoordinatoren. Att bli en fristadskommun medför jämfört med andra kulturverksamheter en hög kostnad. Vilka effekterna av att bli en fristadskommun kan bli är svårt att bedöma. Kulturnämnden försår därför att motionen ska avslås.

Handlingar i ärendet

Kultur- och utbildningsenhetens tjänsteskrivelse 2013-10-24

Motionen

Yrkanden

Ordförande Hans Peters (C) yrkar bifall till kultur- och utbildningsenhetens förslag att förslå att motionen ska avslås.

Åsa Marnell yrkar för Miljöpartiet bifall till motionen.

Beslutsgång

Ordförande Hans Peters ställer sitt förslag att föreslå avslag på motionen mot Marnells bifall till motionen och finner att nämnden beslutat i enlighet med sitt förslag. Kulturnämnden har därmed beslutat att föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kulturnämnden

§ 77 forts

Reservation

Åsa Marnell och Mathias Zackariassen reserverar sig för Miljöpartiet mot beslutet och antecknar följande:

Kulturnämnden i Nacka kommer alltså med det här beslutet att lämna en remisskrivelse till kommunstyrelsen där nämnden har ställt sig negativ till tanken på Nacka som fristadskommun. Ett remissvar med förslag till avslag på motionen – helt i strid med kulturdepartementets och kulturministerns intentioner.

I en debattartikel 2012 (http://www.svd.se/kultur/kulturdebatt/fristader-prioriterad-fraga-for-regeringen_7195257.svd) skrev moderata kulturministern Lena Adelsohn-Liljeroth att regeringen gett ett ”tydligt uppdrag till Statens kulturråd att arbeta för att få fler svenska kommuner att bli fristäder”. Hon avslutade:

”Fristäder för förföllda författare är och förblir en prioriterad fråga för den nationella kulturpolitiken, vilket börjar ge resultat. Min förhoppning är att fler svenska kommuner ska ansluta sig till detta samarbete, så att det fria ordet kan finna vägar ut ur fångenskap, över gränser och fram till de slutna samhällen som behöver det som mest.”

Kulturnämndens trötta resonemang går alltså stick i stäv med kulturministerns prioriterade intentioner. Det är uselt.

Miljöpartiet de gröna vill istället att Nacka kommun ska bli den åtonde fristadskommunen i Sverige. Fristadsarbetet går ut på att säkra yttrandefriheten och alla människors globala rätt att få sina synpunkter framförda i offentliga sammanhang. En viktig uppgift för fristaden är därför att ge möjligheten till arbetsro, kollegial och social gemenskap, översättningsmöjligheter och självständigt arbete fritt från påtryckningar och trakasserier. Helt i linje med Nacka kommuns kulturpolitiska program! Där står det under punkten ”kulturen har en central roll i demokratiutvecklingen” att yttrandefriheten ska värnas och reella förutsättningar ska skapas för att alla ska kunna använda den.

Idag sitter mer än 700 författare runt om i världen i fängelse eller är under åtal för att de uttryckt sina åsikter offentligt. Yttrandefriheten, som har en central roll i vårt samhälle, är starkt begränsad i många länder. En fristadsförfattare är en person som bjudits in av en svensk kommun på grund av att hon eller han har förföljts i sitt hemland. I Sverige får författaren en fristad under två år för att kunna leva och fortsätta sitt skrivande arbete i trygghet.

Miljöpartiet vill att Nacka kommun ska ansluta sig till den internationella organisationen ICORN:s fristadsprogram för att hjälpa författare i behov av skydd och tillsätta en fristadskoordinator.

*Med författare menas i detta sammanhang, författare av skönlitteratur, poesi, barnböcker och faktaböcker men även manusförfattare, översättare, redaktörer, journalister, bloggare och tecknare.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Låt Nacka kommun bli en fristad åt förföljda författare

Motion till Nacka kommunfullmäktige 2013-09-23 Miljöpartiet de gröna

Miljöpartiet de gröna vill att Nacka kommun blir den åttonde fristadskommunen i Sverige. Det handlar i grunden om yttrandefrihet, något som ett enhälligt kommunfullmäktige har antagit i och med den kulturpolitiska programförklaringen för kommunen. Där står under punkten "kulturen har en central roll i demokratitvecklingen" att yttrandefriheten ska värnas och reella förutsättningar ska skapas för att alla ska kunna använda den.

Idag sitter mer än 700 författare runt om i världen i fängelse eller är under åtal för att de uttryckt sina åsikter offentligt. Yttrandefriheten har en central roll i vårt samhälle men är starkt begränsad i många länder. En fristadsförfattare är en person som bjudits in av en svensk kommun på grund av att hen har förföljts i sitt hemland. I Sverige får författaren en fristad under två år för att kunna leva och fortsätta sitt arbete i trygghet.

För att bli en fristadskommun behöver Nacka ansluta sig till den internationella organisationen ICORN:s fristadsprogram för hjälp till författare i behov av skydd. Kommunen förbinder sig att, under två år, varje månad betala ut ett stipendium till fristadsförfattaren samt stå för författarens bostad. En kostnad som totalt brukar uppgå till ca 300 tkr/år. Med författare menas i detta sammanhang, författare av skönlitteratur, poesi, barnböcker och faktaböcker men även manusförfattare, översättare, redaktörer, journalister, bloggare och tecknare.

Fristadsarbetet går ut på att säkra yttrandefriheten och alla människors globala rätt att få sina synpunkter framförda i offentliga sammanhang. En viktig uppgift för fristaden är därför att ge möjligheten till arbetsro, kollegial och social gemenskap, översättningsmöjligheter och självständigt arbete fritt från påtryckningar och trakasserier. Helt i linje med Nacka kommuns kulturpolitiska program!

Kommunens välkomnande av förföljda författare tror vi även skulle få Nackas medborgare att känna en stolthet över sin kommuns arbete i kampen för yttrandefrihet.

Miljöpartiet yrkar på att:

- Nacka kommun ansöker om medlemskap i den internationella organisationen ICORN
- Nacka kommun ansluter sig till ICORN:s fristadsprogram och blir en fristadskommun åt förföljda författare.
- Nacka kommun inom ramen för fristadsprogrammet tillsätter en fristadskoordinator.

§ 61

Dnr KFKS 2014/915-379

Klimatsmartenergi genom solceller

Motion den 27 oktober 2014 av Mattias Qvarsell och Helena Westerling (S).

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige notera följande. Nacka kommun har idag en strategisk långsiktighet i miljö- och klimatarbetet. Det pågår ett arbete för att ta fram hållbara lösningar och åtgärder som uppfyller de beslutade miljö- och klimatmålen och fullmäktige har beslutat inrätta en miljömålskommitté inom kommunstyrelsens ansvarsområde. Det finns således en grund för hur kommunen aktivt ska arbeta framöver och vilka insatser och/eller underlag som behöver tas fram. Det är därför inte aktuellt att i dagsläget ta fram ett särskilt beslutsunderlag för Nacka kommun att bli självförsörjande på förnybar energi. Motionen medför ingen ytterligare åtgärd.

Ärende

Motionärerna föreslår att ett beslutsunderlag för Nacka kommun ska tas fram avseende att bli självförsörjande på förnybar energi. Vidare menar de att de förmodade ekonomiska överskottet används för att stödja omställning till en klimatsmart elanvändning.

Kommunen arbetar idag med att få fram hållbara lösningar och åtgärder som är förenliga med de uppsatta miljö- och klimatmålen. Formandet av en miljömålskommitté inom kommunstyrelsens ansvarsområde samt beslutet då och då om framtagandet av handlingsprogram för åtgärder inom miljö- och klimatarbetet visar på en strategisk långsiktighet. Detta bör vara vägledande för hur kommunen aktivt ska arbeta framöver och vilka insatser och/eller underlag som behöver tas fram. Därmed bedöms det inte aktuellt att i dagsläget ta fram beslutsunderlag för Nacka kommun att bli självförsörjande på förnybar energi.

Handlingar i ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott den 17 februari 2015 § 19

Förnyelseenhetens tjänsteskrivelse den 22 januari 2015

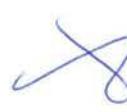
Motion

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott den 17 februari 2015 § 19

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslog kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige notera följande. Nacka kommun har idag en strategisk långsiktighet i miljö- och klimatarbetet. Det pågår ett arbete för att ta fram

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

hållbara lösningar och åtgärder som uppfyller de beslutade miljö- och klimatmålen och fullmäktige har beslutat inrätta en miljömålskommitté inom kommunstyrelsens ansvarsområde. Det finns således en grund för hur kommunen aktivt ska arbeta framöver och vilka insatser och/eller underlag som behöver tas fram. Det är därför inte aktuellt att i dagsläget ta fram ett särskilt beslutsunderlag för Nacka kommun att bli självförsörjande på förnybar energi. Motionen medför ingen ytterligare åtgärd.

Yrkanden

Helena Westerling (S) yrkade, med instämmande av Sidney Holm (MP), Rolf Wasteson (V) och Christina Ståldal (NL), bifall till motionens förslag.

Hans Peters (C) yrkade bifall till arbetsutskottets förslag.

Beslutsgång

Med avslag på Helena Westerlings yrkande beslutade kommunstyrelsen i enlighet med Hans Peters yrkande.

Reservationer

Helena Westerling reserverade sig för Socialdemokraternas kommunstyrelsegrupp mot beslutet och ingav följande.

"I svaret till motionen anges att kommunen redan satt upp 6 lokala miljömål utifrån de nationella miljömålen, vilket är bra i sig men det betyder inte att vi kan göra ytterligare insatser i vårt miljöarbete. Tvärtom skulle det vara väldigt positivt om vi i Nacka kommun kan göra mer än vad som bestämts nationellt och internationellt, vi kan ligga steget före!"

Sidney Holm reserverade sig för Miljöpartietets kommunstyrelsegrupp mot beslutet och ingav följande.

"Tjänstemannaskrivelsen uppger att kommunens lokaenhet redan idag arbetar med att utveckla möjligheter att använda solceller. *"Vid nybyggnation utgör alltid solceller en del av utvärderingen i val av uppvärmningssätt"*. Miljöpartiet vill att man utöver solvärme också alltid utvärderar solcellsdel.

Lokaenheten uppger att lönsamheten är låg och att återbetalningstiden tiden vid installation av solceller är lång. Här beror det helt på hur man räknar och enligt kommunens egen energieffektiviseringsstrategi ska alltid en livscykelanalys tas fram. Där ska man jämföra den initiala investeringen med de minskade driftskostnaderna under byggnadens livslängd. Redan här blir de flesta solcellsdelanläggningarna lönsamma utan att räkna in några samhällsvinster.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
	KF	

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

Sedan kan man fråga sig hur den styrande majoriteten ser på miljöarbete, måste det alltid gå med ekonomisk vinst? Hur värderar de en bättre miljö för våra barn och barnbarn?"

Christina Ståldal reserverade sig för Nackalistans kommunstyrelsegrupp mot beslutet.

Protokollsanteckning

Christina Ståldal lät anteckna följande för Nackalistans kommunstyrelsegrupp.

"Nackalistan stödjer motionen om solceller och vill att den ska ingå som en konkret del i miljöpolicyn och miljöplaner. Den nya policyn är inte särskilt konkret vilket också konstaterades när beslut fattades om den. Om man ska ha den minsta chans att leva upp till miljöåtaganden så måste man börja med fler konkreta planer omedelbart. Solceller är ett steg på vägen. Nackalistan reserverar sig mot avslaget."

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Kommunstyrelsen

Klimatsmartenergi genom solceller

Motion den 27 oktober 2014 av Mattias Qvarsell, Helena Westerling (S).

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige noterar följande. Nacka kommun har idag en strategisk långsiktighet i miljö- och klimatarbetet. Det pågår ett arbete för att ta fram hållbara lösningar och åtgärder som uppfyller de beslutade miljö- och klimatmålen och fullmäktige har beslutat inrätta en miljömålskommitté inom kommunstyrelsens ansvarsområde. Det finns således en grund för hur kommunen aktivt ska arbeta framöver och vilka insatser och/eller underlag som behöver tas fram. Det är därför inte aktuellt att i dagsläget ta fram ett särskilt beslutsunderlag för Nacka kommun att bli självförsörjande på förnybar energi. Förslagen i motionen avslås.

Sammanfattning

Motionärerna föreslår att ett beslutsunderlag för Nacka kommun ska tas fram avseende att bli självförsörjande på förnybar energi. Vidare menar de att de förmodade ekonomiska överskottet används för att stödja omställning till en klimatsmart elanvändning.

Kommunen arbetar idag med att få fram hållbara lösningar och åtgärder som är förenliga med de uppsatta miljö- och klimatmålen. Formandet av en miljömålskommitté inom kommunstyrelsens ansvarsområde samt beslutet då och då om framtagandet av handlingsprogram för åtgärder inom miljö- och klimatarbetet visar på en strategisk långsiktighet. Detta bör vara vägledande för hur kommunen aktivt ska arbeta framöver och vilka insatser och/eller underlag som behöver tas fram. Därmed bedöms det inte aktuellt att i dagsläget ta fram beslutsunderlag för Nacka kommun att bli självförsörjande på förnybar energi.

Förslagen i motionen

Med hänvisning till information från Sveriges Radio den 30 september framför motionärerna att Örebro kommun satsar på att bli självförsörjande på egenproducerad el i det egna fastighetsbeståndet. Mot bakgrund av detta föreslås följande:

- Ta fram beslutsunderlag för Nacka kommun att bli självförsörjande på förnybar energi.
- Att en del av det förmodade ekonomiska överskottet används för att stödja Nackabornas omställning till en klimatsmart elanvändning (till exempel i form av stöd att sätta upp solceller).

Stadsledningskontorets utredning och bedömning

Nationell och regional klimat- och energipolitik

Utgångspunkten i den svenska klimat- och energipolitiken är att den gemensamma globala EU överenskommelsen om begränsad temperaturökning (högst 2 grader Celsius) ska kunna uppnås. Den nationella inriktningen är att utsläppen för Sverige år 2020 bör vara 40 % läge än 1990-års nivå. (målet gäller för de verksamheter som inte omfattas av systemet för handel med utsläppsrätter)

Riksdagen har även beslutat att Sveriges användning av förnybar energi ska öka till 50 procent av den totala energianvändningen år 2020 och att energianvändningen (räknat per BNP-enhet) ska effektiviseras med 20 procent jämfört med 2008 års totala energianvändning.

Naturvårdsrådet och länsstyrelsen är några av de aktörer som fått regeringens uppdrag att fullfölja regeringens klimat- och energiambitioner. Kommunen har också antagit miljö- och klimatmål som ett led i ett än mer aktivt arbete för en begränsad klimatpåverkan (KFKS 2014/351-011, sammanträdesprotokoll 16 juni 2014 § 126.)

Kommunens miljö- och klimatarbete

Utifrån de nationella miljömålen har kommunfullmäktige antagit 6 lokala miljömål. Flertalet av dessa mål syftar till en energieffektivisering och förbättrad energianvändning. Ett utav målen utgörs också av minskad klimatpåverkan. Kommunens klimatmål är följande:

- Koldioxidutsläpp per person ska minska med 15 % till 2020 och 30 % till 2030 (basår 2011).

Delmålen utgörs av att koldioxidutsläpp från utsläpp av transporter ska minska med 25 % till 2020 och 45 % till 2030 samt att koldioxidutsläpp från energianvändning (bebyggelse o lokaler) ska minska med 15 % till 2020 och 30 % till 2030 (avser per person).

Som underlag för dessa mål finns en klimatanalys. Den visar att Nacka har störst möjlighet att bidra till minskad klimatpåverkan genom att stärka sitt arbete inom följande tre strategiska områden: minskat koldioxidutsläpp från resor och transporter, effektiv energianvändning och omställning till förnybart samt klimatmedveten konsumtion.

Kommunfullmäktige har i sitt beslut om lokala miljömål angivit att aktiviteter och uppföljning ska samordnas av stadsledningskontoret. I arbetet ska åtgärder som kommunen behöver prioritera och genomföra för att bidra till att uppnå de uppsatta miljö- och klimatmålen konkretisera.

Kommunfullmäktige har också i samband med den nya mandatperioden tillsatt en miljömålskommitté inom kommunstyrelsens ansvarsområde. Tanken med kommittén är att strategiskt kunna driva arbetet framåt med miljö- och klimatfrågorna. De exakta formerna och innehåll för arbetet håller på att utarbetas.

Förnybar energi i kommunen

Kommunen köper el från Energi Försäljning Sverige AB som är 100 % förnybar energi (sol, vind, vatten och biobränsle). Av Vattenfall/Fortum köper vi fjärrvärme baserat svensk fjärrvärmemix som består av omkring 80 procent förnybar energi och 20 procent fossila bränslen.

Det innebär att kommunen redan idag till större delen använder förnybar energi. Den el som kommunen köper in klassas som ”Bra miljöval” (Naturskyddsföreningens miljömärkning). Än så länge är det Sveriges enda miljömärkning på el. Det tyder på att Nacka redan idag ligger i framkant för inköp av förnybar el till sina verksamheter.

Det finns alltid förbättringar att göra. Lärdomar och inspiration från andra kommuner och aktörer i kombination med fortsatt aktivt arbete inom miljö- och klimatområdet kommer att vara viktiga faktorer för att utkristallisera vilka satsningar som kommunen bör göra.

Kommunens fastighetsbestånd

I dagsläget har kommunen tre mindre självförsörjande biobodar för avfall som producerar el med solceller samt en mindre solcellsanläggning på Nacka stadshus som producerar el. Dessutom finns det en nybyggd förskola där kommunen producerar en del av varmvattenförbrukningen med solceller.

Kommunens lokaenhet arbetar med att utveckla möjligheter att använda solceller. Vid nybyggnation utgör alltid solceller en del av utvärderingen i val av uppvärmningssätt. Det innebär att kommunen kontinuerligt försöker välja de tekniska system som är mest optimala ur ett hållbarhetsperspektiv det vill säga miljö/energi och ekonomi. Idag upplever lokalenheten att lönsamheten är låg och att återbetalningstiden tiden vid installation av solceller är lång. Däremot går teknikvecklingen framåt och den ska kommunen följa för att i förlängningen kunna göra de bästa långsiktiga investeringarna.

Bedömning

Kommunen arbetar idag med att få fram hållbara lösningar och åtgärder som är förenliga med de uppsatta miljö- och klimatmålen. Formandet av miljömålskommittén samt framtagandet av handlingsprogram visar på en strategisk långsiktighet i miljö- och klimatarbetet. Detta bör vara vägledande för hur kommunen aktivt ska arbeta framöver och vilka insatser och/eller underlag som behöver tas fram. Därmed bedöms det inte aktuellt att i dagsläget ta fram beslutsunderlag för Nacka kommun att bli självförsörjande på förnybar energi.

Förslagens ekonomiska konsekvenser

Inga ekonomiska konsekvenser.

Bilaga

Motion; Klimatsmart energi genom solceller

Kersti Hedqvist
Enhetschef
Förnyelseenheten

Ann-Christin Rudström
Förnyelseenheten

Klimatsmart energi genom solceller till kommun och medborgare

Motion till kommunfullmäktige

”Örebro kommun storsatsar på solenergi. Målet är att bli självförsörjande så att alla kommunens fastigheter drivs med egenproducerad el 2020.”

Detta rapporterar Sveriges Radio den 30 september.

Den el som Örebro kommun inklusive de kommunala bolagen förbrukar 2020 kommer täckas av solcellsparken, solcellsanläggningar på tak och den vindkraftsutbyggnad som planeras.

I ett första steg lägger man 26 miljoner kr på att installera solceller under 2015.

På frågan: Har du märkt av något intresse från andra kommuner i länet? Svarar Niklas Jakobsson, klimatstrateg på Örebro kommun.

– Ja, det är stort intresse från andra kommuner. Solenergi är ekonomiskt lönsamt och bra för klimatet.

Det finns även goda exempel på klimatsmart energiproduktion i Nacka.

Jag föreslår kommunfullmäktige besluta

Att ta fram beslutsunderlag för Nacka kommun att bli självförsörjande på förnybar energi.

Att en del av det förmodade ekonomiska överskottet används för att stödja Nackabornas omställning till en klimatsmart elanvändning (t.ex. i form av stöd att sätta upp egna solceller).

Nacka den 27 oktober 2014

Mattias Qvarsell (s)

Helena Westerling (s)

25 maj 2015

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

§ 151

Dnr KFKS 2012/507-530

Lånecyklar i Nacka

Motion den 10 september 2012 av Sidney Holm (MP)

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige konstaterar att intentionerna bakom förslagen i motionen är tillgodosedda genom det som kommunfullmäktige angett om system för lånecyklar i cykelstrategin. Det ingår i natur- och trafiknämndens ansvar att fatta erforderliga beslut för att ett sådant system ska kunna etableras när det finns ett juridiskt hållbart sätt att gå tillväga. Motionen är därmed färdigbehandlad.

Ärende

Sidney Holm (MP) har i motionen föreslagit att kommunen ska se till att det kommer ett system med lånecyklar till Nacka.

Kommunfullmäktige har i den nyligen antagna cykelstrategin uttalat att cykeln fungerar som ett komplement till de övriga kommunikationsmedlen men att alla äger inte en cykel och att eftersom det kan vara svårt att ta cykeln med kollektivtrafiken är den inte alltid med då den behövs. Kommunfullmäktige tycker att ett lånecykelsystem kan vara ett bra sätt att marknadsföra cykeln i stort.

Kommunen har tittat på olika lösningar under de senaste åren men hittills har det inte funnits något sätt att göra som uppfyllt kraven på att inte strida mot lagen om offentlig upphandling eller kommunallagen. Nacka kommun planerar nu att göra en upphandling tillsammans med Stockholm stad, planerad till 2016/2017, eftersom ett gemensamt system skulle göra det enkelt att ta en cykel i ena kommunen och lämna den i den andra. Om det dessförinnan kommer fram ett förslag som är juridiskt acceptabelt kommer natur- och trafiknämnden att lyssna på det och ta ställning till om det är möjligt genomföra det.

Handlingar i ärendet

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott den 7 april 2015 § 67

Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 26 mars 2015

Tekniska nämnden den 11 februari 2014 § 23

Motion

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott den 7 april 2015 § 67

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott föreslog kommunstyrelsen fatta följande beslut.
Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige konstaterar att intentionerna bakom förslagen i motionen är tillgodosedda genom det som kommunfullmäktige angett om system för länecyklar i cykelstrategin. Det ingår i natur- och trafiknämnden ansvar att fatta erforderliga beslut för att ett sådant system ska kunna etableras när det finns ett juridiskt hållbart sätt att gå tillväga. Motionen är därmed färdigbehandlad.

Beslut i tekniska nämnden den 11 februari 2014 § 23

Tekniska nämnden föreslog att kommunfullmäktige anser motionen färdig behandlad genom att tekniska nämnden 2013-03-19 har gett trafikenheten i uppdrag att via samarbete med Stockholm inför nästa avtalsperiod för länecyklar undersöka möjligheten att starta ett med Stockholm kompatibelt system i Nacka. Dessutom har enheten i uppdrag att undersöka andra möjligheter att innan 2017 införa ett lokalt system i Nacka. Det senare arbetet pågår genom att underlag tas fram för upphandling av ett sådant system.

Beslutsgång

Kommunstyrelsen beslutade i enlighet med arbetsutskottets förslag.

Protokollsanteckningar

Sidney Holm (MP) lät anteckna följande för Miljöpartiets kommunstyrelsegrupp.

”Lite märkligt att man skyller på lagen om offentlig upphandling och kommunallagen då andra kommuner uppenbarligen har lyckats införa samma länecykelsystem som Stockholm, även efter det att Stockholm gjort sin upphandling. Motionen skrevs redan år 2012 och då hade det varit fullt möjligt att då skriva ett avtal om länecyklar med en klausul om uppsägning utifall Stockholm skulle byta leverantör i förhandlingarna 2017. Om det idag är för sent för att teckna ett bra avtal är det förmodligen bättre att invänta Stockholms nya upphandling som är planerad till 2016/2017.

Det är dock viktigt att platser för de framtida länecykelställen finns med i den kommande detaljplaneringen av Nacka stad.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Kommunstyrelsen

Lånecyklar i Nacka

Motion den 10 september 2012 av Sidney Holm (MP)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige konstaterar att intentionerna bakom förslagen i motionen är tillgodosedda genom det som kommunfullmäktige angett om system för lånecyklar i cykelstrategin. Det ingår i natur- och trafiknämnden ansvar att fatta erforderliga beslut för att ett sådant system ska kunna etableras när det finns ett juridiskt hållbart sätt att gå tillväga. Motionen är därmed färdigbehandlad.

Sammanfattning

Sidney Holm (MP) har i motionen föreslagit att kommunen ska se till att det kommer ett system med lånecyklar till Nacka.

Kommunfullmäktige har i den nyligen antagna cykelstrategin uttalat att cykeln fungerar som ett komplement till de övriga kommunikationsmedlen men att alla äger inte en cykel och att eftersom det kan vara svårt att ta cykeln med kollektivtrafiken är den inte alltid med då den behövs. Kommunfullmäktige tycker att ett lånecykelsystem kan vara ett bra sätt att marknadsföra cykeln i stort.

Kommunen har tittat på olika lösningar under de senaste åren men hittills har det inte funnits något sätt att göra som uppfyllt kraven på att inte strida mot lagen om offentlig upphandling eller kommunallagen. Nacka kommun planerar nu att göra en upphandling tillsammans med Stockholm stad, planerad till 2016/2017, eftersom ett gemensamt system skulle göra det enkelt att ta en cykel i ena kommunen och lämna den i den andra. Om det dessförinnan kommer fram ett förslag som är juridiskt acceptabelt kommer natur- och trafiknämnden att lyssna på det och ta ställning till om det är möjligt genomföra det.

Förslagen i motionen

Sidney Holm (MP) har i motionen föreslagit följande.

1. Kommunen beslutar om ett undantag i sin reklampolicy för att tillåta reklamfinansierade cyklar.
2. Kommunen omgående tar upp kontakten med Clearchannel för att få till stånd ett avtal om lånecyklar till säsongen 2013.

Förslagen motiverades huvudsakligen enligt följande.

- Lånecyklar har under de senaste åren införts i en rad städer runtom i världen, mestadels via reklamfinansierade system tillhandahållna av de stora aktörerna på marknaden. Först ut i Sverige var Stockholms kommun, där cyklar har nu rullat på stadens gator sedan 2006 och ökar i popularitet och antal för varje år som går. Förhoppningen är att fler och fler kommuner skaffar lånecykelsystem som kan knytas ihop med Stockholms system
- Det finns många fördelar med lånecyklar. Man väljer själv i vilket cykelställ som man vill hämta eller lämna tillbaka cykeln i. Servicen sköts av ett serviceteam, så cykeln är alltid oljad, servad och pumpad. Statistik visar att viljan att cykla har ökat kraftigt det senaste årtiondet, detta har till stor del skett trots stadsplaneringen, inte på grund av den. Cykeln är ett praktiskt transportmedel som inte minst tillsammans med kollektivtrafik kan erbjuda billiga, flexibla, mer miljövänliga transporter och dessutom göra en betydligt trevligare stadsplanering möjlig.
- Ett system med lånecyklar skulle stimulera kommunens invånare att cykla, att lånecyklar skulle fungera som reklam-pelare för cykling och att lånecyklar skulle bli en pusselbit i kommunens profil som ekokommun. En cyklad mil istället för att köra bil, ger minskade koldioxidutsläpp med i genomsnitt 2 kg. Den som cyklar får samtidigt motion och därmed bättre hälsa.

Sidney Holm framför mot denna Bakgrund att kommunen snarast behöver införa lånecyklar och dessutom ha med utrymme för lånestationer i den framtida stadsplaneringen.

Tekniska nämndens utredning och bedömning

Tekniska nämnden förslog i beslut den 11 februari 2014, § 23 att fullmäktige skulle fatta följande beslut.

"Tekniska nämnden föreslår att kommunfullmäktige anser motionen färdig behandlad genom att tekniska nämnden 2013-03-19 har gett trafikenheten i uppdrag att via samarbete med Stockholm inför nästa avtalsperiod för lånecyklar undersöka möjligheten att starta ett med Stockholm kompatibelt system i Nacka. Dessutom har enheten i uppdrag att undersöka andra möjligheter att innan 2017 införa ett lokalt system i Nacka. Det senare arbetet pågår genom att underlag tas fram för upphandling av ett sådant system."

Stadsledningskontorets utredning och förslag

Kommunfullmäktige antog den 27 oktober 2014, § 188, en cykelstrategi. I den uttalas följande om lånecyklar.

"Lånecykelsystem har etablerats på flera platser runt om i Sverige. Dessa fungerar som ett komplement till de övriga kommunikationsmedlen. Alla äger inte en egen cykel och eftersom det kan vara svårt att ta cykeln med kollektivtrafiken är den inte alltid med då den behövs. Ett lånecykelsystem kan samtidigt vara ett bra sätt att marknadsföra cykeln i stort."

Kommunfullmäktige har därmed genom cykelstrategin tagit ställning för att det är positivt med ett system med lånecyklar inom kommunen.

Vidare har kommunfullmäktige i beslutet om mål och budget den 24 november 2014, § 216, noterat det så kallade majoritetsprogrammet, som uttrycker alliansmajoritetens gemensamma ambition för mandatperioden 2015-2018. I majoritetsprogrammet anges följande på temat lånecyklar:

"Vi vill underlätta för människor att välja cykel framför bilen och då måste det vara tryggt och smidigt att cykla. Nacka ska ha sammanhangande och säkra cykelstråk. Cykelstrategin, som tagits fram under 2014, ska genomföras med utbyggnad av nya cykelbanor och cykelparkeringsplatser i bra kollektivtrafiklägen. Vi vill få tillstånd ett system med lånecyklar i Nacka utan att skattefinansiera verksamheten. Vi är därför beredda att, om nödvändigt, ändra i de riktlinjer som finns för skytning."

I reglementet för natur- och trafiknämnden har kommunfullmäktige skrivit in att system för lånecyklar ingår i nämndens ansvarsområden.

Stadsledningskontorets förslag

Kommunfullmäktige har, som angetts ovan, tagit ställning för att det ska komma till ett system för lånecyklar i Nacka. Enligt stadsledningskontorets uppfattning är det dock inte avsett att kommunen ska vara huvudman för det eller på annat sätt finansiera det.

Trafikenheten har tittat på olika lösningar men hittills har det inte funnits något sätt att komma fram som uppfyllt kraven på att inte strida mot lagen om offentlig upphandling eller kommunallagen regler om att kommunen inte får gynna enskild näringsidkare. Den lösning som tekniska nämnden åsyftade i sitt förslag till beslut i februari 2014 gick inte att genomföra då det ställdes krav på kommunal finansiering.

Avsikten är nu att Nacka kommun ska göra en upphandling tillsammans med Stockholm stad, som planeras till 2016/2017. En gemensam upphandling med Stockholm skulle medföra att det blir enkelt att ta en cykel i ena kommunen och lämna den i den andra. Om det dessförinnan kommer förslag från någon som håller i lånecykelsystem som är juridiskt acceptabelt utgår stadsledningskontoret från att natur- och trafiknämnden kommer att lyssna på det och genomföra det om det är möjligt.

Förslagens ekonomiska konsekvenser

Kommunen ska möjliggöra ett system med lånecyklar, inte till några delar finansiera det.

Konsekvenser för barn

Varje gång någon väljer cykel i stället för bil är det bra för miljön och en bra miljö medför positiva konsekvenser för barn.

Bilagor

Protokollsutdrag med tekniska nämndens förslag till beslut den 11 februari 2014, § 23
Motion

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör
Stadsledningskontoret

Dag Björklund
Natur- och trafikdirektör

§ 23

TN 2013/12-519

Lånecyklar i Nacka

Motion den 12 september 2012 av Sidney Holm och Per Chrisander

Beslut

Tekniska nämnden föreslår att kommunfullmäktige anser motionen färdig behandlad genom att tekniska nämnden 2013-03-19 har gett trafikenheten i uppdrag att via samarbete med Stockholm inför nästa avtalsperiod för lånecyklar undersöka möjligheten att starta ett med Stockholm kompatibelt system i Nacka. Dessutom har enheten i uppdrag att undersöka andra möjligheter att innan 2017 införa ett lokalt system i Nacka. Det senare arbetet pågår genom att underlag tas fram för upphandling av ett sådant system.

Ärendet

Miljöpartiet de gröna har i en motion till kommunfullmäktige fört fram att kommunen snarast borde se till att ett lånecykelsystem införs i Nacka. Trafikenheten har under 2013 fört en diskussion med Clear Channel om att införa systemet i Nacka. Tekniska Nämnden beslutade dock 2013-03-19 bl.a. att avstå från att teckna avtal med Clear Channel. Det främsta skälet till beslutet var att företaget krävde upplåtelse på minst 10 år medan Stockholms kommun kommer att handla upp sitt system igen 2017. Om en annan leverantör vinner kommer Nacka stå med ett system som inte är kompatibelt med stadens, samtidigt som vi har upplåtit ett stort antal platser för reklam. Trafikenhetens bedömning är att det då kommer att bli svårt att hitta tillräcklig mängd nya reklamplatser för ett nytt system.

För att undersöka möjliga alternativ för att införa lånecykelsystemet i Nacka undersöks också möjligheterna till att handla upp ett separat system för Nacka. Detta arbete med handla upp en så kallad koncession pågår och väntas vara klart för ställningstagande före sommaren 2014. Arbetet utgår från att nuvarande regelverk kring upplåtelse och bygglov för reklamskyltar kan inrymma erforderligt antal skyltar.

Förslagen i motionen

Miljöpartiet de gröna har i en motion till kommunfullmäktige fört fram att kommunen snarast borde se till att ett lånecykelsystem införs i Nacka, liknande de system som redan finns i Stockholm och Solna. Miljöpartiet yrkar i motionen på att kommunen beslutar om ett undantag i sin skyldpolicy för att tillåta reklamfinansierade cyklar, samt att kommunen omgående tar upp kontakten med Clear Channel för att få till ett avtal om lånecyklar till säsongen 2013.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

2014-02-11

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Tekniska nämnden

Forts § 23

Enhetens utredning och bedömning

Trafikenheten har under tidig vår 2013 utrett frågan om lånecykelsystem och haft en nära dialog med företaget som tillhandahåller systemet i Stockholms kommun. Tekniska nämnden beslutade 2013-03-19 att:

- Avstå från att teckna avtal om lånecykelsystem på villkor som framförhandlats med Clear Channel.
- Att uppdra åt trafikenheten att undersöka möjligheten till upphandling av lånecykelsystem fram till 2017, samordnat med Stockholms kommande upphandling från samma år.
- Att uppdra åt trafikenheten att göra en översyn av tekniska nämndens riktlinjer för reklamskyltar utifrån erfarenheterna från detta ärende och att ta initiativ för att initiera motsvarande arbete avseende miljö- och stadsbyggnadsnämndens riktlinjer.
- Att trafikenheten kontinuerligt ska informera nämnden om utvecklingen i ovanstående uppdrag.

Skälet till att Tekniska nämnden beslutade att avstå från att teckna avtal var främst att avtalet mellan Clear Channel och Stockholms stad går ut 2017 då en ny upphandling förväntas ske. Om någon annan aktör än Clear Channel vinner upphandlingen i Stockholms kommun 2017 skulle Nacka kommun ha ett system som med stor sannolikhet inte är kompatibelt med det i Stockholm. Clear Channel skulle då enligt deras krav i förhandlingen kunna säga upp avtalet vad gäller cykelhanteringen men ha kvar reklamvitrinerna mot avgift för markupplåtelsen hela 10-årsperioden ut, d v s ytterligare 5 år.

För att undersöka möjliga alternativ för att införa lånecykelsystemet i Nacka undersöks nu också möjligheterna till att handla upp ett separat lokalt system för Nacka. Detta arbete med handla upp en så kallad koncession pågår och väntas vara klart för ställningstagande före sommaren 2014. Arbetet utgår från att nuvarande regelverk kring upplåtelse och bygglov för reklamskyltar kan inrymma erforderligt antal skyltar.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse 2014-01-30

Bilaga 1 motion

Beslutsgång

Nämnden beslutade i enlighet med enhetens förslag till beslut.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

2014-02-11

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Tekniska nämnden

Forts § 23

Protokollsanteckningar

Soledad Aguilar (C) lät anteckna följande till protokollet;
"Centerpartiet ser positivt på en utveckling av länecyklar i Nacka kommun framöver.
Nuläget gör dock att vi måste avvakta med ett beslut för att tillförsäkra att systemet blir det
mest funktionella och kostnadseffektiva för Nackaborna"

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

miljöpartiet de gröna

Motion om att skyndsamt bygga ut ett lånecykel system i Nacka som ska stå klart år 2013

Motion till Nacka kommunfullmäktige 2012-09-10

Sidney Holm

Miljöpartiet de gröna

Lånecyklar har under de senaste åren införts i en rad städer runtom i världen, mestadels via reklamfinansierade system tillhandahållna av de stora aktörerna på marknaden, Clearchannels Citybikes eller Styr & Ställ från JC Decaux. Först ut i Sverige var Stockholms kommun. Där valde man Clearchannel, "uppfinnaren" av lånecykeln. Deras cyklar har nu rullat på Stockholms gator sedan 2006 och ökar i popularitet och antal för varje år som går.

Förhoppningen är att fler och fler kommuner skaffar lånecykelsystem som kan knytas ihop med Stockholms system

Det finns många fördelar med lånecyklar. Du väljer själv i vilket cykelställ som du vill hämta eller lämna tillbaka cykeln i. Servicen sköts av ett serviceteam, så din cykel är alltid oljad, servad och pumpad.

Första Stockholmskommun utanför Stan att införa systemet med lånecyklar blev Lidingö, tätt följt av Solna.

Ungefär hälften av alla bilresor är enligt Vägverket kortare än 5 kilometer och många väljer bilen därfor att det inte finns något bra kollektivt färdsätt för hela den sträckan man ska ta sig. Statistik visar att viljan att cykla har ökat kraftigt det senaste årtiondet, detta har till stor del skett TROTS stadsplaneringen, inte på grund av den. Cykeln är ett praktiskt transportmedel som inte minst tillsammans med kollektivtrafik kan erbjuda billiga, flexibla, mer miljövänliga transporter och dessutom göra en betydligt trevligare stadsplanering möjlig.

miljöpartiet de gröna

System med lånecyklar tror vi skulle stimulera cyklande för kommunens invånare. Cykeln är en viktig del i samhällets transportsystem och lånecyklar fungerar också som reklamplare för cykling. Lånecyklar skulle dessutom bli en pusselbit i vår profil som ekokommun.

Vi har alla ett ansvar för att klimatmålen nås och kombinationen av kollektivtrafik och cykel är ett sätt att flytta fram positionerna. Mer än en tredjedel av ett genomsnittligt tjänstefretags koldioxidutsläpp kommer från personalens resor till, från och i arbetet. En cyklad mil istället för att köra bil, ger minskade koldioxidutsläpp med i genomsnitt 2 kg. Den som cyklar får samtidigt motion och därmed bättre hälsa.

Tjänstemännen i Nacka kommun har tidigare fört samtal med Clearchannel som är positiva till att etablera utlåningsplatser även i Nacka men projektet föll på Nacka kommuns policy att inte tillåta reklam på kommunens mark.

Miljöpartiet anser att vi snarast behöver införa lånecyklar i Nacka och dessutom ha med utrymme för länestationer i den framtida stadsplaneringen. Det är viktigt att vi kommer igång redan nu så att vi inte bygger bort möjligheterna vid den planerade förtätningen av västra Sicklaön och Kvarnholmen.

Miljöpartiet de gröna yrkar på att

1. kommunen beslutar om ett undantag i sin reklampolicy för att tillåta reklamfinansierade cyklar.
2. Kommunen omgående tar upp kontakten med Clearchannel för att få till stånd ett avtal om lånecyklar till säsongen 2013.

Sidney Holm (mp)

25 maj 2015

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen**§ 150****Dnr KFKS 2014/696-619****Allergironder i skolor och förskolor**

Motion den 16 juni 2014 av Gunnel Nyman Gräff och Kaj Nyman (S)

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige noterar att det pågår ett medvetet och brett arbete kring allergi-, hälso-, och miljöfrågor kopplat till skolor och förskolor i Nacka kommun samt att det görs allergironder.

Motionen anses därmed färdigbehandlad.

Ärende

Motionärerna vill att kommunfullmäktige ska ge kommunstyrelsen i uppdrag att på lämpligt sätt se till att allergironder blir en självklar del av verksamheten i de skolor som finansieras med skolpeng.

Det pågår ett medvetet och brett arbete kring allergi-, hälso-, och miljöfrågor kopplat till skolor och förskolor i Nacka kommun. De parter som är involverade är Välfärd skola, utbildningsenheten, miljöenheten samt lokal enheten. Skolor och förskolor är skyldiga att genomföra egenkontroll, som miljöenheten följer upp. Formellt finns kravet på egenkontroll i miljöbalken Utbildningsenheten svarar för tillsyn gällande fristående och insyn i kommunala förskolor, och erbjuder alla förskolor att använda en mall för barnskyddsrand, där allergi är en del.

Skolor genomför allergironder i samband med den årliga arbetsmiljöronden, där astma- och allergiförbundets mall används. Allergifrågan är också en del i projektet *Trygg och säker förskola*, ett samarbete mellan utbildningsenheten och miljöenheten. Sammantaget saknas det dock uppgifter om allergironder görs i samtliga skolor och förskolor.

Handlingar i ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott den 12 maj 2015 § 68

Förnyelseenhetens tjänsteskrivelse den 22 april 2015

Utbildningsnämnden den 10 december 2014 § 84

Broschyren *Egenkontroll för hälsa och miljö – så funkar det*

Motion

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

25 maj 2015

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott den 12 maj 2015 § 68

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslog kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige noterar att det pågår ett medvetet och brett arbete kring allergi-, hälso-, och miljöfrågor kopplat till skolor och förskolor i Nacka kommun samt att det görs allergironder.

Motionen anses därmed färdigbehandlad.

Beslut i utbildningsnämnden den 10 december 2014 § 84

Utbildningsnämnden föreslog att kommunfullmäktige noterar att den som bedriver skolverksamhet har ansvaret för barnens arbetsmiljö och ska vidta de åtgärder som krävs för att uppfylla det ansvaret. Kommunen saknar verktyg för att styra hur fristående skolor arbetar med arbetsmiljöfrågor och kan därför inte besluta att allergironder blir en självklar del av verksamheten i de skolor som finansieras med skolpeng. Utbildningsnämnden föreslår därmed att kommunfullmäktige anser motionen färdigbehandlad.

För egen del noterade utbildningsnämnden att arbetsmiljöansvaret för eleverna i de kommunala skolorna ligger på kommunstyrelsen och att det därför inte ingår i nämndens ansvar för beredningen av förslagen i motionen att lägga några förslag i den delen.

Yrkanden

Hans Peters (C) yrkade bifall till arbetsutskottets förslag.

Khashayar Farmanbar (S) yrkade, med instämmande av Rolf Wasteson (V) bifall till motionen.

Beslutsgång

Med avslag på Khashayar Farmanbars yrkande beslutade kommunstyrelsen i enighet med Hans Peters yrkande.

Protokollsanteckningar

Hans Peters (C) lät anteckna följande för Centerpartiets kommunstyrelsegrupp.

”Vi vill bara påminna om att miljömålskommittén i full enighet valt att i första skedet prioritera arbetet med att skapa en giftfri vardag i förskolan och skolan. Olika insatser kommer att göras.

Mats Gerdau (M) instämde i Hans Peters protokollsanteckning för Moderaternas kommunstyrelsegrupp.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

Khashayar Farmanbar lät anteckna följande för Socialdemokraternas kommunstyrelsegrupp.

"Våra kontakter med allergiförbundet visar på att det finns ett stort intresse för allergironder i Nacka kommunens verksamheter. Det skulle underlätta och förbättra livs- och arbetsplatskvaliteten för många Nackabor."

- - - -

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Allergironder i skolor och förskolor

Motion den 16 juni 2014 av Gunnel Nyman Gräff och Kaj Nyman (S)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige noterar att det pågår ett medvetet och brett arbete kring allergi-, hälso-, och miljöfrågor kopplat till skolor och förskolor i Nacka kommun samt att det görs allergironder.

Motionen anses därmed färdigbehandlad.

Sammanfattning

Motionärerna vill att kommunfullmäktige ska ge kommunstyrelsen i uppdrag att på lämpligt sätt se till att allergironder blir en självklar del av verksamheten i de skolor som finansieras med skolpeng.

Det pågår ett medvetet och brett arbete kring allergi-, hälso-, och miljöfrågor kopplat till skolor och förskolor i Nacka kommun. De parter som är involverade är Välfärd skola, utbildningsenheten, miljöenheten samt lokal enheten. Skolor och förskolor är skyldiga att genomföra egenkontroll, som miljöenheten följer upp. Formellt finns kravet på egenkontroll i miljöbalken Utbildningsenheten svarar för tillsyn gällande fristående och insyn i kommunala förskolor, och erbjuder alla förskolor att använda en mall för barnskydds rönd, där allergi är en del.

Skolor genomför allergironder i samband med den årliga arbetsmiljöronden, där astma- och allergiförbundets mall används. Allergifrågan är också en del i projektet *Trygg och säker förskola*, ett samarbete mellan utbildningsenheten och miljöenheten. Sammantaget saknas det dock uppgifter om allergironder görs i samtliga skolor och förskolor.

Förslagen i motionen

Gunnel Nyman Gräff och Kaj Nyman lämnade vid kommunfullmäktiges sammanträde den 16 juni 2014 en motion med förslag att kommunfullmäktige ska ge kommunstyrelsen i uppdrag att på lämpligt sätt se till att allergironder blir en självklar del av verksamheten i de skolor som finansieras med skolpeng.

Bakgrund och tidigare beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott överlämnade i augusti 2014 motionen till utbildningsnämnden. Motionen behandlas och nämnden beslutar vid sammanträdet 6 november 2014 att återremittera ärendet. Detta för att belysa motionens förslag relaterat till arbetsmarknadens parters ansvar för arbetsmiljön samt barnens rätt till en god miljö, och kommunens övriga tillsynsarbete vad gäller miljö och hälsa.

Den 10 december 2014 beslutar utbildningsnämnden att föreslå att kommunfullmäktige noterar att den som bedriver skolverksamhet har ansvaret för barnens arbetsmiljö och ska vidta de åtgärder som krävs för att uppfylla det ansvaret. Kommunen saknar verktyg för att styra hur fristående skolor arbetar med arbetsmiljöfrågor och kan därför inte besluta att allergironder blir en självklar del av verksamheten i de skolor som finansieras med skolpeng. Utbildningsnämnden föreslår därmed att kommunfullmäktige anser motionen färdigbehandlad. Vid sammanträdes i december noterar också utbildningsnämnden att arbetsmiljöansvaret för eleverna i de kommunala skolorna ligger på kommunstyrelsen och att det därför inte ingår i nämndens ansvar att lägga några förslag i den delen.

Det framkommer därefter ett behov av att även Välfärd skola och lokal enheten bereder ärendet. Förflytseenheten får i uppdrag att göra en sammanvägd beredning till kommunstyrelsen.

Ansvar för arbetsmiljön

Ansvaret för arbetsmiljön vilar enligt arbetsmiljölagen (SFS 1977:1160) på arbetsgivaren. Lagen gäller för anställda och elever inom skolans verksamhet men inte för förskolebarn och elever i fritidshem. Miljöbalken gäller för alla, alltså även barnen.

I Nacka kommun är det kommunstyrelsen som är arbetsgivare för personalen. Arbetsmiljöansvaret är delegerat till cheferna. Arbetstagare i kommunen har inte något ansvar för arbetsmiljön men arbetar tillsammans med arbetsgivaren för att åstadkomma och upprätthålla en god arbetsmiljö. Arbetsmiljöronder är ett viktigt inslag i detta arbete. Arbetstagarna kan genom sina skyddsombud begära arbetsmiljöförbättrande åtgärder av arbetsgivaren. Om arbetsgivaren nekar till att genomföra dem kan skyddsombuden göra en anmälan till Arbetsmiljöoverket som sin tur kan ställa krav på arbetsgivaren att den genomför åtgärderna.

I skollagen finns skrivningar om god miljö. Det står exempelvis att barn- och elevgrupperna ska ha en lämplig sammansättning och storlek och att de även i övrigt erbjuds en god miljö.

Allergiarbete i Nacka kommun

Välfärd skola

Enligt Välfärd skola görs allergirond i skolorna i samband med den årliga arbetsmiljöronden. Astma- och allergiförbundets elektroniska mall för allergirond används. Skolsköterskan som ingår i elevhälsans medicinska insats medverkar tillsammans med t ex rektor, skolintendent, koordinator, lärare och elev. Ansvaret för genomförandet ligger på skolledningen. Uppfattningen är att det görs inom såväl kommunala som fristående skolor, dock finns det inga uppgifter på om det görs i samtliga skolor. Städning är skolledningens ansvar.

Utbildningsenheten

Utbildningsenheten svarar för tillsyn över fristående förskolor och insyn när det gäller kommunala förskolor. I denna tillsyn ingår att bevaka skollagens skrivningar om god miljö.

Förskolebarn omfattas inte av arbetsmiljölagen. Utbildningsenheten erbjuder alla förskolor att använda en mall för barnskyddsron, där allergi är en del. Vid tillsyn tittar de på hur förskolorna arbetar med det systematiska säkerhetsarbetet men inte särskilt på hur de aktivt arbetar med allergier.

Utbildningsenheten arbetar tillsammans med miljöenheten om projektet *Trygg och säker förskola*. Det syftar till att certifiera förskolor som uppfyller kraven på en trygg och säker miljö. I certifieringen ingår det att använda enhetens mall för barnskyddsron samt att skriva fram rutiner för hur förskolan arbetar med miljö, hälsa och allergi.

Miljöenheten

Skolor, förskolor, fritidshem och andra verksamheter är skyldiga att bedriva en systematisk egenkontroll. Egenkontroll kan beskrivas som en verksamhets eget kvalitetsverktyg för att förebygga negativ påverkan på hälsan och miljön, och för att se till att åtgärder snabbt vidtas när man upptäcker problem. Formellt finns kravet på egenkontroll i miljöbalken och den förordning som hör till lagen. Allmänna råd från i första hand Folkhälsomyndigheten förtydligar vad egenkontrollen behöver innehålla inom olika områden.

I Nacka kommun är det miljöenheten som följer upp att egenkontrollen fungerar, utifrån miljöbalkens regler. Enheten har gjort en skrift riktad till förskola, skola och fritidshem kallad *Egenkontroll för hälsa och miljö – så funkar det*. Den innehåller bland annat förslag på vilka områden som bör behandlas i egenkontrollen. Några av dem är ledningsansvar, personal, lokaler, luft (ventilation), ljud, fukt, städning och underhåll. Allergironder nämns under rubriken lokaler.

Uppföljningen ska ske löpande, minst en gång per år. Allergirond är inget krav men kan

vara ett hjälpmittel för rektor eller förskolechef i egenkontrollen. Enligt miljöenheten finns det brister i skolors och förskolors egenkontroll, varpå det är positivt att enheten oftare gör tillsyn och kan stötta verksamheterna i arbetet. Miljöenheten ställer samma krav oavsett om det är en kommunal eller fristående förskola eller skola. Rektorer och förskolechefer har hela ansvaret för att ta fram och följa upp egenkontrollen.

Lokalenheten

Alla kommunala fastigheter kommer under 2015 att genomgå en obligatorisk ventilationskontroll (OVK) på rums-nivå, då det mäts hur mycket luft som finns i varje enskilt rum. Utifrån mätningens resultat kan det fastställas hur många personer som bör vistas i samma rum, utifrån rekommendationer från Boverket och Arbetsmiljöverket. Eventuella åtgärder ska vidtas inom en månad, och kan exempelvis vara ombyggnad av ventilation eller anpassning av antal personer i rummet. Lokalenheten kommer att genomföras OVK vart tredje år. I samtliga lokaler byts filter två gånger per år. Vad gäller ny- och ombyggnationer påpekar enheten att det läggs vikt vid att välja material med hänsyn till t ex allergier. Det görs också kontroller under byggprocessen.

Stadsledningskontorets utredning och bedömning

Allergier bland barn ökar och är en viktig fråga. I enlighet med utbildningsnämndens beslut bör det framhållas att det är den som bedriver skolverksamhet som har ansvaret för barnens arbetsmiljö och ska vidta de åtgärder som krävs.

Det kan konstateras att det pågår ett medvetet och brett arbete kring allergi-, hälso-, och miljöfrågor kopplat till skolor och förskolor i Nacka kommun. Exempel på detta är allergironder i skolan i samband med arbetsmiljöronder, arbetet med och tillsynen av egenkontroll, tillsyn och insyn i förskolor och projektet *Trygg och säker förskola*. Samtliga kan beskrivas som kvalitetsverktyg.

I motionen beskrivs att förskolor och skolor ska vara hälsosamma för barn, ungdomar och personal samt att kunskapen och redskapen verkar vara obefintliga. Utredningen visar att ett omfattande arbete bedrivs men inte finns dokumenterat på ett samlat sätt. I samband med arbetsmiljöronder görs allergironder utifrån allergi- och astmaförbundets digitala mall, i enlighet med motionens förslag.

Ett faktum är att det saknas uppgifter gällande om allergironder görs i samtliga skolor och förskolor, vilket för kommunen kan vara intressant att ha mer kännedom om. Ansvaret för allergiarbetet ligger dock på skolledningen, liksom den årliga uppföljningen av densamma. Detta i likhet med hur arbetet kring arbetsmiljörond bedrivs.

Förslagens ekonomiska konsekvenser

Inga ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Allergier är ett problem som blir allt vanligare. Allergironders genomförande är positivt för barn ur ett hälsoperspektiv.

Bilagor

Utbildningsnämnden den 10 december 2014 §84
Broschyrl Egenkontroll för hälsa och miljö – så funkar det
Motion

Kersti Hedqvist
Enhetschef
Förnyelseenheten

Anna Gidmark
Förnyelseenheten

10 december 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Utbildningsnämnden

§ 84

Dnr UBN 2014/259-630

Allergironder i skolan - återremiss

Motion den 16 juni 2014 av Gunnel Nyman Gräff (S) och Kaj Nyman (S)

Beslut

Utbildningsnämnden föreslår att kommunfullmäktige noterar att den som bedriver skolverksamhet har ansvaret för barnens arbetsmiljö och ska vidta de åtgärder som krävs för att uppfylla det ansvaret. Kommunen saknar verktyg för att styra hur fristående skolor arbetar med arbetsmiljöfrågor och kan därför inte besluta att allergironder blir en självklar del av verksamheten i de skolor som finansieras med skolpeng. Utbildningsnämnden föreslår därmed att kommunfullmäktige anser motionen färdigbehandlad.

För egen del noterar utbildningsnämnden att arbetsmiljöansvaret för eleverna i de kommunala skolorna ligger på kommunstyrelsen och att det därför inte ingår i nämndens ansvar för beredningen av förslagen i motionen att lägga några förslag i den delen.

Ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott har överlämnat en motion med förslag att kommunfullmäktige ska ge kommunstyrelsen i uppdrag att på lämpligt sätt se till att allergironder blir en självklar del av verksamheten i de skolor som finansieras med skolpeng.

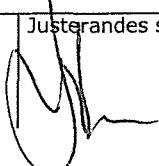
Utbildningsenheten har utrett frågan och konstaterar att arbetsmiljölagen gäller för de anställda inom skolans verksamhet, samt för skolans elever. Lagen kompletteras med detaljerade föreskrifter för bland annat luftkvalitet och ventilation. I ärendet finns även beskrivningar av barnens rätt till en god miljö, och kommunens övriga tillsynsarbete vad gäller miljö och hälsa.

Utbildningsnämnden föreslår att kommunfullmäktige noterar att den som bedriver skolverksamhet har ansvaret för barnens arbetsmiljö och ska vidta de åtgärder som krävs för att uppfylla det ansvaret. Kommunen kan inte besluta att allergironder blir en självklar del av verksamheten i de skolor som finansieras med skolpeng. Utbildningsnämnden föreslår därmed att kommunfullmäktige anser motionen färdigbehandlad.

Utbildningsnämnden noterar att arbetsmiljöansvaret för eleverna i de kommunala skolorna ligger på kommunstyrelsen och att det därför inte ingår i nämndens ansvar för beredningen av förslagen i motionen att lägga några förslag i den delen.

Handlingar i ärendet

Utbildningsenhetens tjänsteskrivelse 2014-10-13, reviderad 2014-11-19

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

10 december 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Utbildningsnämnden

§ 84 forts

Yrkanden

Ordförande Linda Norberg (M) yrkar bifall till utbildningsenhetens förslag. I detta yrkande instämmer Monica Brohede Tellström (FP).

Beslutsgång

Utbildningsnämnden beslutar i enlighet med Linda Norbergs yrkande.

Protokollsanteckningar

Espen Bjordal antecknar för Socialdemokraterna följande:

För några år sedan kom det med i skollagen att elevhälsa nu införs som krav. Det innebär att eleverna ska ha tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator samt personal med specialpedagogisk kompetens. Elevhälsan ska bidra till att skapa miljöer som främjar elevernas lärande, utveckling och hälsa.

Rektorer kan idag i princip själva välja elevhälsans omfattning och har att ta hänsyn till skolans ekonomiska situation totalt sett. Den enskilda rektorn avsätter medel till elevhälsan från skolchecken, och ska alltså prioritera mellan helt olika delar av verksamheter.

Socialdemokraterna tycker att det kan finnas en vits att skolornas prioriteringar även här synliggörs i jämföraren. Detta blir också ett incitament för skolan att prioritera elevhälsan.

Socialdemokraterna tycker att Magnus Söderströms politikerinitiativ belyser viktiga delar för en positiv utveckling av skolorna i Nacka. Syftet med jämföraren är att föräldrar och barn inför sitt skolval ges möjlighet att jämföra faktauppgifter och kvalitet med hjälp av statistik och undersökningar som kommunen genomför.

För att föräldrar och barn ska ges möjlighet att få ytterligare uppgifter inför sitt skolval yrkar socialdemokraterna på att utbildningsenheten utreder möjligheten att även visa data kring skolsköterska och kurator i jämföraren.

Monica Brohede Tellström antecknar följande för Folkpartiet:

Arbetsmiljön för barn och elever i skola och förskola är mycket viktigt, och att förebygga allergier och allergiska reaktioner är en väsentlig del av arbetsmiljöarbetet. Jag konstaterar att UBN inte kan vidta åtgärder inom detta ansvarsområde, men på olika sätt bör denna fråga kunna aktualiseras i rätt forum. T.ex kan detta ärende med sin tydligt beskrivande tjänsteskrivelse spridas till verksamheterna för att påminna om arbetsmiljöansvaret hos respektive arbetsgivare. När denna motion passerar kommunstyrelsen kan också kommunstyrelsen själv yttra sig med anledning av arbetsmiljöansvaret inom den kommunala produktionen. Allergiförebyggande arbete bör också kunna ingå inom ramen för "Trygg och säker" som beskrivs i tjänsteskrivelsen, där UBN är en del.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

TILL DIG I FÖRSKOLA, SKOLA ELLER FRITIDSHEM

Egenkontroll för hälsa och miljö – så funkar det

Förord

O tillräcklig städning, bristfällig ventilation och olämpliga material är några av de faktorer i en lokal som kan orsaka trötthet, allergier och andra hälsoproblem. Men ingen ska behöva bli sjuk av att vistas i lokalerna på en skola, förskola eller fritidshem! Därför behövs en god egenkontroll.

I den här broschyren beskriver vi grunderna för egenkontrollen och hur vi mer konkret ser på de viktigaste arbetsområdena för en skola, förskola eller fritidshem. Vi tar också översiktligt upp vilka uppgifter kommunens miljötillsyn – miljöenheten i Nacka – och andra myndigheter har. Lagar, föreskrifter och allmänna råd som ska ligga till grund för egenkontroll om miljö och hälsa finns listade på sid 18. (De kan givetvis komma att förändras och kompletteras.)

Vi hoppas du ska ha nytta av informationen!

Anna Green
miljöchef

Producerad av miljöenheten, Nacka kommun, september 2014
Omslag: Tillsynsbesök på förskolan Lilla Nacka
Foton: Jan Johansson, Håkan Lindgren, Ryno Quantz

Egenkontrollen

– ett krav och ett kvalitetsverktyg

Egenkontroll kan beskrivas som en verksamhets eget kvalitetsverktyg för att förebygga negativ påverkan på hälsan och miljön, och för att se till att åtgärder snabbt vidtas när man upptäcker problem. Det är den verksamhetsansvarige (ytterst rektor, förskolechef eller motsvarande) som har ansvaret för att egenkontrollen fungerar. Formellt finns kravet på egenkontroll i miljöbalken och den förordning om egenkontroll som hör till lagen. Allmänna råd från i första hand Folkhälsomyndigheten förtydligar vad egenkontrollen behöver innehålla inom olika områden.

Kunskap

En självklar grund för att egenkontrollen ska fungera är kunskap. Det är nödvändigt att den verksamhetsansvarige (rektor/förskolechef) och andra som ska ha en roll i arbetet känner till vilka normer man är skyldig att leva upp till. På områden där tillräcklig kompetens saknas på arbetsplatsen behöver man ha tillgång till utomstående experthjälp som kan kallas in vid behov.

Ansvar

Den verksamhetsansvarige har huvudansvaret för egenkontrollen. Dessutom måste det finnas en tydlig fördelning av ansvaret för olika delområden och arbetsuppgifter. Det kan t.ex. innehåra att ansvaret för städning är fördelat mellan lokalvårdare och pedagogisk personal och att ansvaret för drift och underhåll är tydligt fördelat mellan skolan/förskolan och fastighetsägaren. Det här blir särskilt viktigt när hyresförhållandena är ”snåriga”, exempelvis när en förskola finns i lokaler som kommunen hyr av enskild fastighetsägare. Då kan man behöva känna till vad kontrakt i flera steg säger. Det ska också finnas rutiner om de kontakter som behöver fungera mellan personer med olika ansvarsområden.

Ytterst ligger ansvaret för att ansvarsfördelningen fungerar i hela kedjan på skolan/förskolan/fritidshemmet.

Risker

Egenkontrollen ska inte bara ta hand om faktiska problem, utan framför allt förebygga att de uppstår. Därför är det viktigt att man i verksamheten löpande bedömer vilka risker den innehåller från miljö- och hälsosynpunkt. Till de viktigaste faktorerna som kan påverka hälsa och miljö negativt i skol- och förskolelokaler hör brister i ventilationen, otillräcklig städning, olämpliga material (på grund av t.ex. innehåll av kemikalier), fukt, mögel, radon, buller, olämplig hantering av kemikalier och avfall.

Dokumentation

A och O i egenkontrollen är att det arbete man bedriver dokumenteras systematiskt. Det är bland annat en förutsättning för att ny personal och vikarier ska kunna se vad som gäller och själva kunna delta i förbättringsarbetet. Dokumentationen gör det också lättare att följa upp vad som gjorts. Det finns ett särskilt tydligt krav på att en aktuell förteckning ska

finnas över alla kemiska produkter i verksamheten som kan innebära hälso- eller miljörisker.

När miljöenheten i Nacka gör tillsynsbesök kontrolleras alltid hur verksamhetens dokumentation av egenkontrollen ser ut.

Vilka områden som behöver täckas in av egenkontrollen och dokumenteras varierar självfallet beroende på vad olika lokaler används till. Hur dokumentationen läggs upp får också lov att variera – det viktiga är att den fyller sitt syfte på den enskilda arbetsplatsen. På sid 8 finns exempel på hur en innehållsförteckning för dokumentationen kan se ut.

Rutiner

För det löpande praktiska arbetet med egenkontroll behövs rutiner. De kan utgöras av checklistor och andra konkreta instruktioner om hur personalen ska arbeta med olika hälsorisker och andra frågor inom miljölagstiftningens område. Lämpliga stödfrågor kan i många rutiner vara när, var hur, varför och av vem uppgifterna ska göras. Rutinerna ska vara skriftliga.

Exempel på vad det kan behövas rutiner för:

- Underhåll av lokaler, inredning och annan utrustning.
- Kontroll av ljudnivån.

Miljöbalkens hänsynsregler

Den samlade lagstiftningen på miljöområdet finns samlad i **miljöbalken**. I dess inledning (2 kapitlet) finns ett antal grundläggande hänsynsregler som gäller generellt. De viktigaste för en skola, förskola eller fritidshem gäller, något förenklat beskrivet:

2§ Krav på kunskaper

Alla som bedriver en verksamhet, planerar att bedriva en verksamhet ska skaffa sig den kunskap som behövs för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller negativ påverkan (“olägenhet”).

3§ Försiktighetsprincipen

Alla som bedriver en verksamhet ska utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten orsakar något som påverkar människors hälsa eller miljön negativt.

4§ Produktvalsprincipen

Om det finns kemikalier som är mindre skadliga än de som används idag ska de användas istället. Förutom kemikalier och blandningar som städkemikalier gäller regeln även varor som innehåller eller är behandlade med kemiska produkter. En strävan är att det minst farliga alltid ska användas.

5§ Hushållnings- och kretsloppsprincipen

Alla som bedriver en verksamhet ska hushålla med råvaror och energi. Möjligheterna till återanvändning och återvinning ska användas.

- Städning.
- Regelbunden kontroll av ventilationen.
- Kontroll av normerna för hur många barn/elever och personal som får vistas i olika rum, med tanke på ventilationens kapacitet.
- Säkerhetsrutiner för sannolika tillbud – t.ex. allergireaktion eller att en lågenergilampa går sönder.
- Rutiner för hygien och smittskydd.
- Hantering och förvaring av avfall och kemikalier.
- Hantering av klagomål.
- Dokumentation av olyckor och andra tillbud, till exempel allergireaktioner.
- Vidareutbildning om systemet för egenkontroll för ansvariga och övrig personal.

Vissa rutiner som behövs av miljö- och hälsoskäl kan samtidigt vara kopplade till annat kvalitetsarbete inom verksamheten. Förskolor i Nacka kan t.ex. certifiera sig som ”Trygga och säkra”. För att klara kraven där ska man arbeta systematiskt med hälsa och säkerhet, bland annat genom att registrera och rapportera olycksfall och tillbud. Ett sådant arbetssätt är en god grund för egenkontroll utifrån miljöbalken, men det täcker inte alla områden och är oftast inte heller tillräckligt detaljerat (t.ex. när det gäller städning, ventilation och hantering av kemikalier).

Miljöenheten har tagit fram några enkla mallar för journalföring av klagomål, kemikalielieförteckning och rapport om borttransport av farligt avfall, som verksamheten kan anpassa till sina behov och använda. De finns att hämta via www.nacka.se/egenkontroll_forskola-skola

Bra luftomsättning i klassrum och en tillräckligt tyst omgivning är viktiga faktorer för att man ska kunna koncentrera sig. Bild från Älta skola.

Kommunens olika roller

En skola, förskola eller fritidshem kommer troligen i kontakt med kommunen i en rad olika roller, något som till en början kan skapa en del förvirring.

Det är till att börja med ett kommunalt ansvar att ge barn och unga tillgång till förskola, grundskola och gymnasium. Kommunen finansierar därför verksamheten (förutom att föräldrar får bidra med en avgift för barn i förskolan och på fritidshem). I Nacka sköts detta genom kundval och ett checksystem som innebär att samma ”peng” följer barnet/elevan oavsett om det går i en kommunalt eller enskilt driven skola/förskola. Utbildningsnämnden har det politiska ansvaret. Utbildningsenheten har hand om systemet för finansiering, uppföljning och kvalitetssäkring. Utbildningsenheten bedriver tillsyn på fristående förskolor medan man arbetar med ”insyn” på kommunala förskolor. Arbetet syftar till att huvudmännen ska följa **skollagen** med förordningar och Nackas tillämpningsregler. För fristående verksamheter kan man använda sig av ingripande beslut – föreläggande eller anmärkning – när brister upptäcks vid tillsynsbesök. Insynsbesök hos kommunala verksamheter bygger på samma modell, men man kan inte göra några ingripanden med stöd av skollagen.

Miljöenheten (ytterst miljö- och stadsbyggnadsnämnden) är lokal tillsynsmyndighet för frågor som ingår i **miljöbalken** och **livsmedelslagen**. Den här foldern handlar om miljöbalksfrågorna.

Ganska många skolor, förskolor och fritidshem – oavsett om de drivs i kommunal eller enskild regi – finns i **kommunägda lokaler**. Då blir lokal enheten en viktig samarbetspartner. Fastighetsägaren har en rad skyldigheter, t.ex. att brandskyddskontroller och OVK-kontroller (obligatorisk ventilationskontroll) genomförs och att brister åtgärdas. Men ledningen för skolan eller förskolan (rektor/chef) ska känna till hur ventilationen fungerar och vart de ska vända sig när de uppstår problem, och det är dess ansvar att inte fler än vad ventilationen klarar av vistas i lokalerna. För att viktiga frågor om innemiljön inte ska hamna mellan stolarna är ett bra samarbete mellan den som hyr lokalerna och fastighetsägaren A och O.

Om en förskola/skola vill **bygga om eller bygga till lokalerna** vender man sig till kommunens bygglovenhet. Där görs först en prövning av om en ändrad användning av lokalerna, eller en om- eller tillbyggnad, är i linje med detaljplanen för fastigheten. Om det är så ska bland annat en kontrollplan för själva byggprojektet fastställas. (När skolan/förskolan inte äger lokalerna sköts den här processen givetvis i samarbete med fastighetsägaren.) Vid större om- eller tillbyggnader ska även miljöenheten kontaktas, och eventuellt en anmälan göras.

Det är lätt att tänka sig att ”kommunen alltid är kommunen” – men i praktiken uppträder en kommun alltså i flera olika kostymer. De som arbetar i någon del av kommunmaskineriet ska självklart göra vad de kan för att varje fråga ska hamna på rätt bord.

Tillsyn på flera områden

Det är många myndigheter som intresserar sig för lokaler och verksamhet på förskolor, skolor och fritidshem. På den enskilda skolan/förskolan kan uppdelningen förmodligen verka ologisk eller ineffektiv. Men den ser ut som den gör eftersom olika lagstiftningar har lett till uppdrag åt olika myndigheter. Sammantaget ska lagarna garantera att barn och unga får omsorg och undervisning av tillräckligt god kvalitet i en trygg och hälsosam miljö.

Nacka kommunens miljöenhet är tillsynsmyndighet när det gäller miljö- och hälso-skydd och livsmedelshantering.

Skolinspektionen granskar skolornas pedagogiska kvalitet, bland annat genom regelbundna tillsynsbesök. Inspektionen ger också tillstånd för att få starta fristående skolor, och kan dra in dem för skolor som missköts. Skolinspektionen ansvarar i Nacka också för tillsynen över kommunala förskolor. Tillsynen bygger på skollagen.

Nacka kommunens utbildningsenhet svarar för tillsyn över fristående förskolor och pedagogisk omsorg (familjedaghem) och bedriver "insyn" när det gäller kommunala verksamheter – läs mer på föregående sida.

Arbetsmiljöverket har i uppdrag att kontrollera att arbetsgivare bedriver ett regelbundet och dokumenterat arbetsmiljöarbete. Skolor och förskolor betraktas som arbetsplatser för pedagoger och andra anställda, men inte för förskolebarn.

Räddningstjänsten (Södertörns Brandförsvarsförbund) har tillsyn över det systematiska brandskyddsarbetet som alla ägare av större fastigheter är skyldiga att bedriva.

Gemensamt för alla områdena är att ansvaret för att kraven i lagar och föreskrifter följs ligger på den som driver verksamheten (rektor/förskolechef eller motsvarande) och att basen i arbetet ska vara en systematisk egenkontroll.

På en enskild skola/förskola kan man välja att samordna sin egenkontroll inom flera områden, exempelvis genom ett brett kvalitetssystem. Det måste i så fall ändå framgå tydligt att problem inom olika områden bygger på olika regler och vilken myndighet man kan behöva kontakta om förändringar i verksamheten eller tillbud.

Lättillgänglig brandskyddsutrustning och tydligt utmärkta utrymningsvägar hör till brandskyddet för varje lokal. Bild från Montesoribusets förskola.

EGENKONTROLL – FÖRSLAG TILL INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Vilka områden egenkontrollen behöver omfatta varierar självfallet. Förhållandena och riskerna är annorlunda på en förskola, en skola – med dess olika stadier och inriktningar – och ett fritidshem. Lokalernas stoler och hur de ska användas påverkar också behovet av egenkontroll. Det här är en lista som kan användas som utgångspunkt på arbetsplatsen. Se uppläggningen som ett förslag. Det viktiga är att de frågor som är relevanta täcks in och är dokumenterade – inte att dokumentationen följer någon viss mall.

1 Övergripande ledningsansvar

Egenkontroll:

- Ansvarsfördelning
- Riskbedömning av verksamheten
- Rutin vid oväntade händelser
- Dokumentation över oväntade händelser
- Korrigerande åtgärder

Klagomålshantering:

- Rutin
- Dokumentation

Stöddokument:

- Lagar och föreskrifter
- Allmänna råd
- Annat

Uppdatering av egenkontrollen

2 Personal

- Rutin om hur personal ska introduceras i egenkontrollen
- Dokumentation över att personalen har tagit del av egenkontrollen

3 Lokalen

Skyddsrand:

- Rutin planering av skyddsrand med fastighetsägaren
- Dokumentation från skyddsronder, åtgärdsplan
- Ev. allergironder

Felanmälan:

- Rutiner
- Dokumentation

Underhållsplan

Ansvarsfördelning mellan oss och fastighetsägaren

4 Luft

Ventilation:

- Max personantal/rum (skisser)
- Ventilationssystemets skötsel och kontroll, rutin och dokumentation

Radon:

- Mätprotokoll
- Åtgärder vid för höga radonhalter

Inomhustemperatur:

- Journal för kontroll av inomhustemperaturen

5 Ljud

Buller ute och inne

- Rutiner för förebyggande arbete
- Dokumentation

- Klagomål

6 Fukt

- Rutiner för om vattenläcka/fuktskada uppstår, vem kontaktas?
- Dokumentation över tidigare eller pågående fuktskador; t.ex. planerade och genomförda åtgärder.

7 Städning och underhåll

- Rutiner och dokumentation över daglig städning
- Rutiner för utökad städning vid sjukdomsutbrott
- Rutiner och dokumentation för städning/tvätt av leksaker, hyllor, textilier med mera, höghöjdsstädning

8 Solskydd

- Dokumentation om förebyggande solskyddsarbete
- Åtgärder utomhus
- Rutiner för att barnen ej ska utsättas för starkt solsken.

9 Hygien och smittskydd

- Rutiner och information vid utbrott av t.ex. vinterkräksjuka, influensa
- Hygienrutiner för blöjbyten

10 Kemiska produkter

- Rutiner för hantering och förvaring
- Kemikalieförteckning med säkerhetsdatablad
- Arbete enligt utbytesprincipen

11 Avfall

- Källsortering: fraktioner, förvaring, ansvarig, borttransport, policy för minskad avfallsmängd
- Farligt avfall: förvaring, ansvar, borttransport

12 Tobakslagen

- Policy/ordningsregler för rökning

13 Myndighetsdokumentation

Tidigare beslut och påpekanden från miljöenheten

14 Övrigt

Inre och yttre miljö

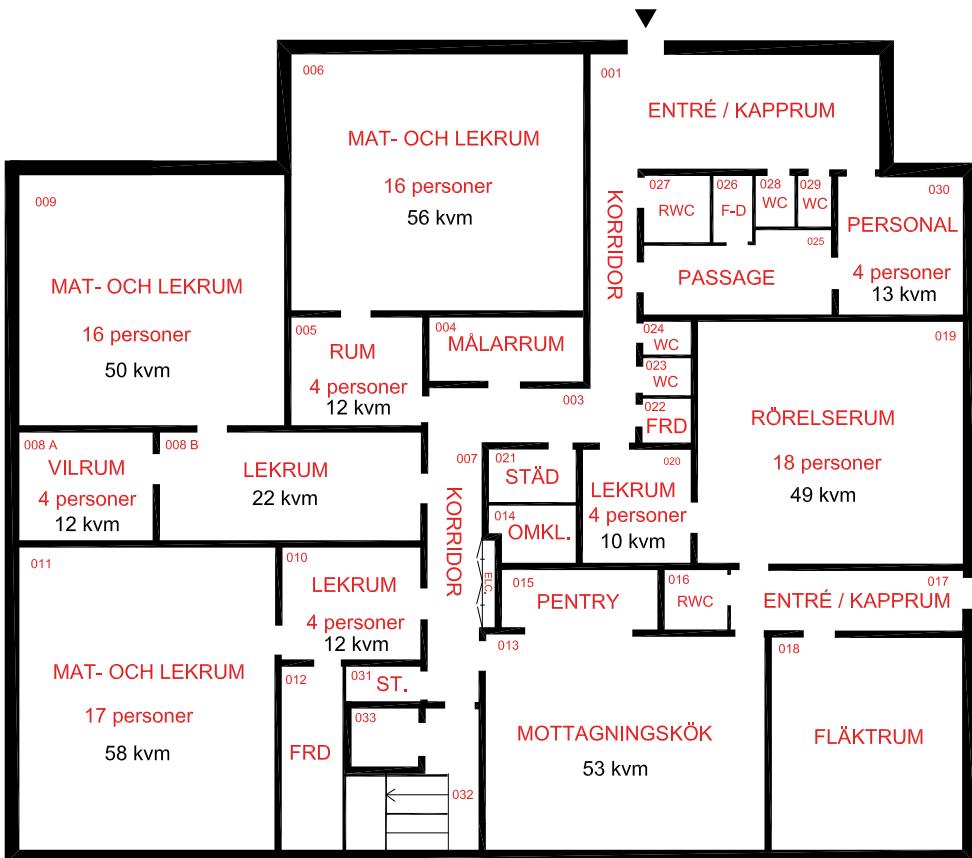
Du som driver verksamheten ansvarar för att den är anpassad till både den inre och yttre miljön. Den inre miljön beskriver lokalens utformning. Den yttre miljön är området runt omkring.

Lokalerna ska vara utformade så att de är lätt att städa. Prång och vinklar bör undvikas. Entréer ska vara utformade så att smuts stängs ute. Ytskikten bör vara så släta som möjligt och tåla rengöring. Ur dammsynpunkt är skåp att föredra framför öppna hyllor. Det bör finnas städ förråd med utslagsvask. Förrådet ska ventileras med frånluft.

Ventilation

Luftens i en lokal förörenas kontinuerligt av människor, byggmaterial och inredning med mera. Dålig ventilation kan ge upphov till bland annat allergiska besvär, huvudvärk, tröttet, klåda och irritationer i ögon och luftvägar. För att minska risken för hälsobesvär ska ventilationen vara anpassad för befintlig verksamhet och regelbundet skötas om. Antalet personer som vistas i byggnaden – och även i varje rum – ska anpassas till vilka luftflöden ventilationen är konstruerad för.

Ventilationen bör ha fläktstyrd till- och frånluft med ett uteluftsflöde på minst 7 l/s (liter per sekund) per person samt ett tillägg på minst 0,35 l/s per kvadratmeter golvytta. Har ventilationen filter är det viktigt att dessa byts regelbundet och det är lämpligt att byta ut dem i augusti innan skolstarten samt i februari då pollensäsongen börjar.

Exempel på ritning över personalbelastning. Den ska visa hur många personer som maximalt kan vistas i rummen utifrån ventilationens kapacitet. Ritningen ska också tydligt visa vad varje rum ska användas till. Illustration: Uppsala kommun.

Ibland är man många i lokalerna – tänk på att det kan behövas extra vädring!

Kontrollera ventilationen

Den som ansvarar för ventilationsanläggningen, vanligen fastighetsägaren, är skyldig att regelbundet kontrollera ventilationssystemet med hjälp av en behörig besiktningsman. Det kallas obligatorisk ventilationskontroll (OVK). På skolor och förskolor ska ventilationssystemet kontrolleras vart tredje år.

Tänk på att en godkänd kontroll inte är en garanti för att ventilationens luftflöden

är anpassade efter det antal personer som normalt vistas i lokalens. Fastighetsägaren kan lämna uppgifter på hur många personer lokalens ventilation är dimensionerad för. Ett sätt att kontrollera ventilationens funktion är att mäta koldioxid- halten. Om koldioxidhalten översätter 1000 ppm (miljondelar) i ett rum vid normal användning kan det vara en indikation på att ventilationen inte är tillräcklig. Finns det misstankar om att ventilationen inte fungerar tillfredsställande, eller att luftflödena inte är anpassade till antalet personer som vistas i lokalens, ska du se till att ventilationen kontrolleras och att luftflödena mäts upp.

Det kan givetvis finnas fler problem med ventilationen. En acceptabel koldioxidhalt är ingen garanti för att allt fungerar bra.

Vädra effektivt

Före och efter stora samlingar samt vid städning är det viktigt att vädra ut lokalens. Vädringen bör ske kort och effektivt, genom korsdrag med flera fönster öppna samtidigt.

Toaletter

Det ska finnas tillräckligt med toaletter. I förskolor bör det finnas minst en toalett för varje påbörjat 10-tal barn och i skolor minst en toalett för varje påbörjat 15-tal elever. Man bör kunna stänga av en toalett när magsjuka förekommer. Både på förskolor och skolor ska det dessutom finnas en separat personaltoalett.

Det är viktigt att det finns förutsättningar för att tvätta händerna i tillräcklig omfattning. På förskolor ska det gå att tvätta händerna vid skötbord.

Temperatur

Air temperaturen är en viktig faktor för ett bra inomhusklimat. Den bör vara mellan 20 och 23°C. Golvtemperaturen ska helst vara mellan 20-26°C och får inte vara lägre än 18°C.

Skillnaden i temperaturen vid 0,1 respektive 1,1 meter över golvet bör vara mindre än 3°C. Det kan behövas avskärmning av solen för att lufttemperaturen inte ska bli för hög. För att minska risken för problem med drag bör luftens medel- hastighet inte överstiga 0,15 m/s.

Fukt

Det finns en stark koppling mellan fuktskador i byggnader och hälsoproblem. Fukt kan orsaka tillväxt av mögel och bakterier som avger kemiska ämnen. Kemiska ämnen kan också frigöras från material, vilket i sin tur kan ge upphov till hälsoproblem. Tecken som påvisar fuktskada kan vara missfärgning, avvikande lukt och bubblor i golvbeläggning. Misstanke om fuktskada ska alltid utredas. Kontrollera att det inte finns fuktskador innan en ny lokal tas i bruk. En gammal fuktskada som är felaktigt åtgärdad kan också orsaka hälsoproblem. Fuktskadat material bör så gott som alltid bytas ut.

Varmvatten

För att minimera risken för tillväxt av bakterier, som Legionellabakterier, ska temperaturen på varmvattnet i kranar och ledningar ha rätt temperatur och ledningarna ska vara utformade på korrekt sätt. Vattnet i eventuell varmvattenberedare ska ständigt hålla en temperatur på

Tillynsbesök/Inspektion

Vid miljöenhetens tillsynsbesök görs en utvärdering av hur egenkontroll fungerar. Vi tittar på hur dokumentationen ser ut och gör en rundvandring i lokalerna. Ibland görs tillsyn med fokus på ett visst område, t.ex. städning, hygien, hantering av kemikalier eller ventilation i förhållande till personbelastning.

Avgift för tillsynen

Både de svenska och gemensamma europeiska reglerna innebär att tillsyn utifrån miljölagstiftningen ska finansieras genom avgifter från de berörda verksamheterna. I praktiken täcker avgifterna miljöenheten tar ut ändå inte miljötillsynens kostnader helt. En mindre del av kostnaderna tas alltså ut av skattebetalarna i Nacka.

Vilken avgift din verksamhet får betala bestäms genom en taxa som politikerna i kommunfullmäktige har antagit. Avgiftssystemet håller nu på att ses över, med målet att avgiften mer ska styras av riskbedömningar.

Avgiften för tillsynen ska finansiera det arbete miljöenheten faktiskt lägger ned på inspektioner med förberedelser, efterarbete, nödvändig administration med mera.

Om miljöenheten behöver göra utredningar efter att ha fått in klagomål kan verksamheten bli tvungen att betala för arbetstiden och eventuella mätningar, av t.ex. buller eller luftflöden. De senare kan göras av konsulter med teknisk expertkunskap.

Miljöinspektör på tillsynsbesök. Bild från förskolan Lilla Nacka.

minst 60°C. Varmvattnet i ledningarna ska vara minst 50°C. Där det finns risk för skållning (kranar där små barn själva använder varmvattnet) får reglering av varmvattnet till lägre temperatur ske först vid blandare. Regleringen ska vara fackmannamässigt utförd. Kontakta fastighetsägaren om du är osäker. Glöm inte att genomföra regelbunden spolning av tappstället och att göra temperaturkontroller som en del av egenkontrollen.

Dagsljus

Rum där barn vistas mer än tillfälligt, till exempel lekrum och matrum, ska ha god tillgång till direkt dagsljus. Barnen bör även ha möjlighet till utblick. Det innebär att källarlokaler i allmänhet är olämpliga för barnomsorg och undervisning.

Ljud och akustik

Kontinuerliga ljudnivåer från installationer – exempelvis ventilation – ska inte överstiga 30 dBA (decibelA) i lokalen. Dessutom finns det riktvärden för lågfrekvent buller i lokalen.

För att det ska gå att uppfatta tal samt för att minska risken för höga ljudnivåer är det viktigt att efterklangstiden i lokalerna är kort. Efterklangstiden definieras som den tid det tar för ljudtrycksnivån i ett rum att sjunka 60 dB sedan ljudkällan stängts av. Efterklangstiden (ekot) är beroende av rummets volym och hur stor ljudabsorbtionen är i rummet. Ju större den ljudabsorberande ytan är, desto kortare efterklangstid. Lokaler där barn kan vara högljudda när de leker bör anpassas efter detta. Ljuddämpande tak, kuddar under stols- och bordsben och minskning av hårda ytor är några exempel på åtgärder. Ljudadsorbenter av textila material bör undvikas ur dammsynpunkt. Textilier av andra slag kan skapa mystiga miljöer och dämpa buller – men de måste i så fall tvättas ofta.

Radon

Radongashalten ska kontrolleras i alla lokaler för skola och barnomsorg. I elev-utrymmen får den inte överstiga 200 becquerel per kubikmeter (Bq/m³). En väl injusterad ventilation har stor betydelse för att sänka radongashalten i inomhusluften. Radongashalten ska kontrolleras minst var 10:e till 15:e år och vid större ombyggnationer och förändringar.

Risken för höga halter av radongas är störst i källare och bottenvåning. Om de används i undervisningen är det därför viktigt att mätningar görs där.

Undertak med akustikplattor dämpar buller och efterklang. Bild från Kristallens förskola.

Allergi

Idag är det vanligt med sjukdomar som är kopplade till överkänslighet, exempelvis allergi. Dessutom kan personer som inte är överkänsliga med tiden få besvär som orsakas av lokaler och deras inredning. För att förebygga att de som tillbringar mycket tid i förskolan, skolan eller på fritidshemmet ska du tänka på följande:

- Ta reda på vilka allergier som barn och personal har.
- Ta fram rutiner för det förebyggande arbetet med allergifrågorna.
- Dokumentera rutiner och riskhantering.
- Incidenter, till exempel ett astmaanfall, ska alltid följas upp och dokumenteras.
- De som har pälsdjur hemma bör undvika att gösa med djuret innan de går till skolan eller förskolan. Strumpor bör bytas varje dag och eventuellt kan särskilda kläder bäras på dagen (hemmakläder förvaras då i ett skåp) för att minska spridningen av allergener.
- Vissa växter bör tas bort från klassrummet eller avdelningen. Undvik att ta in ris och hyacinter.
- Parfym och rengöringsmedel med stark doft bör undvikas i lokalerna.
- Städningen av avdelningar eller klassrum med allergiska barn behöver ofta utökas. Det får dock inte medföra att städresurserna för andra avdelningar minskar.

Smittskydd och hygien

För att minska risken för smittspridning är det viktigt att det finns fasta rutiner för handtvätt och personlig hygien för både barn och personal i förskolan. Det ska till exempel finnas hygienrutiner för blöjbyten, toalettbesök och måltider. För handhygienen ska det alltid finnas flytande tvål. Engångshanddukar bör finnas på alla toaletter. Det ska finnas rutiner för vad personal och föräldrar ska göra vid infektionssjukdomar och hur leksaker och annat material ska rengöras.

Städning

En välstädad och ren miljö är viktig för att alla ska må bra. Det är viktigt att ha kontroll på städningen och använda rätt metoder på rätt material. Ta därför reda på vilka städmetoder som passar olika utrymmen och deras ytskikt.

Städfrekvens

Städrutiner ska finnas där det framgår vem som städar, var, hur och hur ofta. Här ska även storstädning och rengöring av textilier, möbler, leksaker, "tagytor" (t.ex. lysknappar och dörrhandtag) och gymnastiksalar ingå. Rum där barn och elever vistas stadigvarande samt hygienutrymmen ska städas dagligen.

Städningen kommer att bli bättre om lokalerna planeras och inreds för att vara lättstädade. Att använda hela och släta ytskikt är ett exempel. Ett annat är att förvara leksaker och annan utrustning i lådor som är enkla att flytta. Bild från Montessoribusets förskola.

Utökad städning kan behövas av särskilt belastade miljöer. Högt belägna horisontella ytor, ventilationsdon, lampor och liknande ska städas i den omfattning som behövs för att undvika att damm samlas. Stoppade möbler och textila mattor bör dammsugas varje dag. Gardiner, draperier, textila leksaker, utklädningskläder, madrasser med mera bör tvättas minst två gånger per år. Gymnastikredskap ska rengöras i tillräcklig omfattning. En gång per månad kan vara lämpligt.

Metoder

Med torra städmetoder, där elektrostatiskt laddade eller fuktiga dukar och moppar används, virvas mindre damm upp och färre kemiska produkter behöver användas. Våta metoder, till exempel svabbing, bör undvikas, eftersom kvarvarande fukt kan ge upphov till mikrobiell tillväxt samt dålig lukt från golven, om de är känsliga för vatten.

Städning av golv ska följa golvleverantörens anvisningar. Linoleumgolv är t.ex. känsliga för vatten. Den dagliga rengöringen ska ske med torrmoppning. En fuktad mopp kan användas vid fläckborrttagning. När dammsugare används ska den ha ett effektivt filter för utblåsningsluften så att små partiklar inte kommer ut i luften igen. Små partiklar tar sig lättare ner i de nedre luftvägarna än större och kan därmed orsaka hälsoproblem. Det är lämpligt att vädra i samband med dammsugning.

Förutsättningar för en bra städning

En lättstädad möblering underlättar renhållningen av golv. Att även övriga ytor hålls fria är en viktig förutsättning för att städningen ska kunna ske optimalt. Personal, elever och barn kan underlätta genom att ställa upp stolar och hålla bord fria så att det går lättare att städa. Material, böcker, leksaker, madrasser och liknande förvaras bäst i skåp för att undvika onödiga dammansamlingar. Ju mer förvaring på öppna ytor, desto mer damm förekommer i inomhusluften. Städningen bör ske tidigast två timmar efter verksamhetens slut eftersom det är först då som dammet lagt sig på ytor och därmed kan städas bort. Forskning visar att hur ofta städningen genomförs har störst betydelse för mängden damm och allergener i inomhusluften.

Ju oftare städning – desto renare lokaler med lägre dammhalt!

Vid regelbunden städning behövs dessutom oftast bara vatten och ett fåtal rengöringsmedel. Välj rengöringsmedel anpassat till det material som ska rengöras och tänk på att inte överdosera. När städbolag anlitas bör man välja ett företag med kvalitetssäkring/certifiering som har kunskap om hur städningen ska anpassas till just er lokal.

Kemikaliehantering

Samtliga kemiska produkter som hanteras inom verksamheten, och som kan innebära risker ur hälso- och miljösynpunkt, ska förvaras högt upp eller inlåsta, så att barn inte når dem. Exempel på sådana produkter är maskindiskmedel, fixervätska för teckningar, målarfärgar, sprayburkar och tändvätska. Dessa produkter är märkta med en farosymbol/piktogram. Produkterna ska dessutom vara tydligt märkta med bland annat skyddsanvisning, innehållsuppgift och doseringsanvisning.

Det måste finnas en förteckning över samtliga kemiska produkter som används inom verksamheten och som kan innebära risker ur hälso- och miljösynpunkt. Av förteckningen ska framgå produktens namn, produktens användning, information om hälso- och miljöskad-

lighet samt klassificering avseende hälsorisker och miljöfarlighet. För varje faroklassad kemisk produkt ska ett så kallat säkerhetsdatablad införskaffas och förvaras intill produkten. Säkerhetsdatabladet erhålls via leverantör eller tillverkare.

Skadliga kemikalier kan även finnas i varor som uttjänt elektronik, byggvaror och bildäck. Sådana varor är inte ämnade för barn och kan på sikt innehåra hälsorisker. Plastleksaker tillverkade före 2007 kan innehålla skadliga kemikalier som idag är förbjudna, och bör bytas ut. Nya plastleksaker är bättre än gamla och hård plast är oftast bättre än mjuk. Trä och tyg kan vara lämpligare material – men tänk på att tyg samlar damm. Plastartiklar i samband med mat bör undvikas, eftersom de kan läcka skadliga kemikalier till barnens mat. Tallrikar, glas, durkslag, köksredskap och vattenkokare av plast är några vanliga exempel. Det finns alternativ i material som rostfritt stål, glas och porslin (även lättviktsporslin). Förskolor som har PVC-mattor bör på sikt byta ut dem mot trägolv eller linoleum, som är bättre alternativ ur miljö- och hälsosynpunkt. När plasthandskar används är sådana av nitrilgummi ett bättre alternativ än vinyl.

En allmän hållpunkt är att kemiska produkter och varor som innehåller risker för hälsan eller miljön bör minimeras. Kemiska produkter som har ett mindre farligt alternativ ska bytas ut enligt produktvalsprincipen i miljöbalken (se sid 4).

Solskydd

Barn har tunnare hy än vuxna och bränner sig lättare. På en förskolegård ska barn ha möjlighet att söka upp skuggiga lekmiljöer sommartid. Sandlådor ska vara solskyddade under sommaren. Träd, buskar och annan växtlighet ger naturlig skugga.

Rökning

Alla lokaler inom skola, förskola och fritidshem ska vara rökfria. Rökförbudet gäller även på skolgårdar och motsvarande områden utomhus vid förskolor och fritidshem. Rökning bör inte heller förekomma på andra platser nära t.ex. entréer, så att röken kan besvära dem som vistas i lokalerna. Reglerna om rökfria allmänna lokaler finns i tobakslagen.

Förskolebarn ska kunna leka utomhus utan att utsättas för direkt solljus. Bild: Skyddande "segel" på Montessoribusets förskola.

Avfall

Vi kan spara stora mängder energi och naturresurser genom att minska mängderna avfall, återanvända produkter, tillverka saker av återvunnet material, sortera ut matavfall för röting till biogas och biogödsel och generera el och fjärrvärme av utsorterat brännbart avfall. Det är några av anledningarna till att avfall ska hanteras enligt miljöbalken och kommunens renhållningsordning.

Nedan följer några allmänna regler för er som ansvarar för skolor, förskolor och fritidshem. Mer information om avfall, bland annat en sorteringsguide, finns på www.nacka.se/avfall.

Kommunal verksamhet?

Observera att verksamheter som drivs av kommunen ska följa de avtal som kommunen har tecknat centralt. Avtal finns för utplacering av kårl, containrar/komprimatorer för hämtning av bland annat glas, metall, tidningar och elavfall. Läs mer på kanaln.nacka.se, den upphandlade entreprenören eller kontakta kommunens inköpsenhet för mer information!

Restavfall, ett slags hushållsavfall

Hushållsavfallet måste hämtas av en entreprenör som är upphandlad av kommunen. Till hushållsavfall hör restavfallet, som kan beskrivas som det avfall som läggs i en soppåse. Restavfallet som uppstår på en skola/förskola/fritidshem är samma typ som det ”vanliga” avfallet från hushåll, t.ex. köksavfall och städayfall. Sophämtning kan ingå i hyresavtalet, annars beställer ni själva och betalar för er sophämtning. Ni beställer ett sophämtningsabonnement genom att kontakta Nacka kommuns kundservice för VA och avfall via tfn 08-718 80 00 eller epost info@nacka.se.

Alla verksamheter kan också ansöka om att börja sortera ut sitt matavfall. Det är något kommunen uppmunstrar, eftersom avfallet då tas om hand för att omvandlas till biogas, ett

miljöbränsle som det råder brist på i Sverige. Rötresten kan användas som gödsel till jord- och skogsbruk och näringsämnen återförs till kretsloppet. Kontakta kundservice för VA och avfall och anmäl ert intresse. Innan insamlingen startar görs ett besök på arbetsplatsen. Om ni väljer att själva kompostera det matavfall som uppstår ska det anmälas till miljöenheten. En blankett går att hämta via www.nacka.se/avfall. Kompostering av trädgårdsavfall behöver inte anmälas.

Farligt avfall och elavfall

Farligt avfall ska hållas skilt från övrigt avfall och förvaras så att obehöriga inte har tillgång till det. Till farligt avfall räknas exempelvis städ- och rengöringskemikalier, laboratoriekemikalier, färg-,

Orminge skola deltar i matavfallsinsamlingen – men jobbar också med att minska svinnet från skolluncherna.

lack- och limrester som innehåller organiska lösningsmedel. Lysrör och lågenergilampor som innehåller kvicksilver räknas också som farligt avfall.

Elavfall är produkter som drivs med sladd eller batteri, till exempel disk- och tvättmaskiner, mikrovågsugnar, datorer, dammsugare, brödrostar, rakapparater, hårtorkar och elgräsklippare. Hit räknas även glödlampor, lågenergilampor och lysrör.

Verksamheter får inte lämna farligt avfall till kommunens återvinningscentraler eller miljöstationer. Istället får man själv transportera små mängder farligt avfall direkt till en godkänd behandlingsanläggning efter att anmälan till länsstyrelsen har gjorts. Större mängder måste hämtas av en transportör som har tillstånd att köra farligt avfall. En förteckning av godkända transportörer finns exempelvis hos länsstyrelsen.

Elavfallet, allt utom glödlampor, går att lämna mot avgift på t.ex. Koviks avfallsanläggning (Lagnövägen, vid gränsen mellan Nacka och Värmdö). Kovik tar inte emot farligt avfall. Om ni är en kommunal verksamhet – läs avsnittet om det ovan!

Förpackningar

Förpackningar och tidningar ska sorteras separat. De får inte lämnas på återvinningsstationer eller återvinningscentraler i Nacka, som är till enbart för hushållens behov. I stället får ni transportera det till någon anläggning som tar emot avfall från verksamheter eller teckna avtal med valfri entreprenör. Om ni är en kommunal verksamhet – läs avsnittet om det ovan!

Grovavfall

Grovavfall är avfall som är för tungt, skrymmande eller har andra egenskaper som gör att det inte är lämpligt att lägga i soppåsen. Det får inte finnas något farligt avfall (kemikalier, färgrester med mera), elavfall eller förpackningar bland grovavfallet. Avfallet går att lämna mot avgift på t.ex. Koviks avfallsanläggning (Lagnövägen, vid gränsen mellan Nacka och Värmdö). Om ni är en kommunal verksamhet – läs avsnittet om det ovan!

Livsmedelsverksamhet

Livsmedelverksamheten i förskolor, fritidshem och skolor ska vara registrerad hos Nacka kommun. Det gäller varje sig man lagar till varm mat eller serverar mat som lagats på annan plats. Kraven på egenkontroll av livsmedelshanteringen bygger på livsmedelslagen och på bestämmelser som till stor del är gemensamma inom EU.

Observera att de miljöinspektörer som gör tillsynsbesök för att granska inomhusmiljön och egenkontrollen av den **inte** tittar på hur livsmedelshanteringen fungerar.

Läs mer om livsmedelskontrollen i Nacka på www.nacka.se/livsmedel Du är också välkommen att ringa om du har frågor som webbinformationen inte svarar på. Ring 08-718 80 00 och be att få tala med en livsmedelsinspektör.

Lagar, förordningar och allmänna råd

- **Miljöbalken** (SFS 1998:808)
- **Förordning om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd** (SFS 1998:899)
- **Förordning om verksamhetsutövares egenkontroll** (SFS 1998:901)
- **Tobakslagen** (SFS 1993:581)
- **Avfallsförordningen** (SFS 2011:927)

HITTA RÄTT PÅ NÄTET: Lagar och förordningar finns samlade på www.notisum.se
Välj avdelningen Lagboken, som är tillgänglig utan kostnad.

- **Folkhälsomyndighetens allmänna råd om buller inomhus** (FoHMFS 2014:13)
- **Folkhälsomyndighetens allmänna råd om höga ljudnivåer** (FoHMFS 2014:15)
- **Folkhälsomyndighetens allmänna råd om radoninomhus** (FoHMFS 2014:16)
- **Folkhälsomyndighetens allmänna råd om temperatur inomhus** (FoHMFS 2014:17)
- **Folkhälsomyndighetens allmänna råd om ventilation** (FoHMFS 2014:18)
- **Folkhälsomyndighetens allmänna råd om städning i skolor, förskolo, fritidshem och öppen fritidsverksamhet** (FoHMFS 2014:19)

HITTA RÄTT PÅ NÄTET: De allmänna råden finns att hämta på www.folkhalsomyndigheten.se Gå till Publicerat material > Föreskrifter och allmänna råd.

Övriga lästips

- **Kemikalier i barns vardag** (broschyr, Kemikalieinspektionen)
- **Klassificering och märkning av kemiska ämnen** (faktablad, Kemikalieinspektionen)
- **Kort om reglerna för kemiska ämnen i varor** (faktablad, Kemikalieinspektionen)
- **Ftalater i leksaker** (faktablad, Kemikalieinspektionen)
- **Farosymboler för märkning** (väggplansch, Kemikalieinspektionen)
- **Kvicksilver i lågenergilampor och lysrör** (instruktioner, Kemikalieinspektionen)
- **Allergi i skola och förskola** (redovisning av en utredning, publicerad av Folkhälsomyndigheten)
- **Hygien i förskolan** (redovisning av ett tillsynsprojekt, publicerad av Folkhälsomyndigheten)
- **Bullret bort! En liten bok om god ljudmiljö i förskolan** (kan hämtas på www.immiki.se/MHR2013.pdf)
- **Miljöhälsorapport 2013 om barns hälsa** (publicerad av Folkhälsomyndigheten)
- **Handlingsplan för giftfria förskolor** (broschyr, Sundbybergs kommun)
- **<http://www.allergironden.se>** är en omfångsrik webbplats som Astma- och Allergiförbundet utvecklat. Den kan användas om man väljer att genomföra särskilda allergironder, men också för fakta och som checklista för egenkontroll i övrigt.

HITTA RÄTT PÅ NÄTET: Kemielieinspektionens skrifter finns att hämta på www.kemi.se - gå till Publikationer. Folkhälsomyndighetens skrifter finns att hämta på www.folkhalsomyndigheten.se Gå till Publicerat material, filtrera fram Hälsoskydd och miljöhälsa. Handlingsplanen från Sundbyberg finns på www.sundbyberg.se – Barnomsorg och utbildning > Förskola.

Öppenhet och mångfald

*Vi har förtroende och respekt för människors kunskap
och egna förmåga – samt för deras vilja att ta ansvar*

Socialdemokraterna i Nacka kommunfullmäktige

Genomför allergironder i skolor och förskolor

Motion till kommunfullmäktige i Nacka

En ny rapport från Socialstyrelsen, *Allergi i förskola och skola*, visar att allergierna bland barn ökar. Idag har ungefär var tredje elev någon form av allergi.

Trots att allergi definitivt inte är något ovanligt, varken hos barn eller vuxna, visar rapporten också att det oftast saknas ett generellt förebyggande allergiarbete. Istället blir det varje enskilt barn och varje enskild familj som får anpassa sig eller driva på i förskolan eller skolan för att få en allergifri och tillgänglig skolmiljö. Självklart gäller detta även för personalen.

Socialstyrelsens rapport beskriver en rad briser i skolor och förskolor när det gäller inomhus- och utomhusmiljö, anpassning av mat och så vidare.

Självklart ska de förskolor och skolor som bedriver skattefinansierad verksamhet i Nacka vara hälsosamma för våra barn och ungdomar (och personal i skolan). Men kunskapen och redskapen verkar vara obefintliga, för vi kan inte tro att det beror på ovilja att så litet görs. Dessutom innebär större barngrupper än vad som var tänkt från början att lokalerna och ventilationssystemen är inte dimensionerade för så många individer som nu ofta finns i lokalerna.

Astma- och Allergiförbundet har tagit fram ett verktyg som kan hjälpa skolor och förskolor att enkelt kunna genomföra allergironder – allt för att förbättra arbetsmiljön och minska sjukfrånvaron. Det ger friskare barn men också mer kunskaper om allergi. Allergironden finns att ladda ner elektroniskt utan kostnad så att det inte ska finnas några praktiska eller ekonomiska hinder att använda den. På många håll genomför man en allergirond samtidigt med den årliga obligatoriska arbetsmiljöronden. På så sätt innebär en allergirond heller inte att det går åt någon extra tid.

Mer information om allergironderna och hur de kan användas finns att hämta på www.astmaoallergiforbundet.se.

Vi yrkar

- att kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att på lämpligt sätt se till att allergironder blir en självklar del av verksamheten i de skolor som finansieras med skolpeng.

Nacka den 12 juni 2014

Gunnel Nyman Gräff (s)

Kaj Nyman (s)

Namnteckning (s)

25 maj 2015

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

§ 152

Dnr KFKS 2014/914-639

Barnrättscertifiering i Nacka kommun

Motion den 27 oktober 2014 av Andreas Falk, Gunnel Nyman-Gräff och Martin Hellströmer (S)

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige noterar att det som föreslås i motionen i huvudsak redan pågår. Intentionen bakom motionen är därmed uppfyllda och motionen är färdigbehandlad.

Ärende

Andreas Falk, Gunnel Nyman Gräff och Martin Hellströmer (S) förslår i en motion att Nacka kommun ska utarbeta indikatorer och utbildning för personal för att kunna barnrättcertifiera delar av verksamheten samt utarbetar en plan för införandet av barnrättcertifiering.

Inom Välfärd skola sätter verksamheten dagligen barnen i första hand. Verksamheten har barnens perspektiv i allt som görs. Välfärd skola arbetar målinriktat för att barn och elever ska få en hög kvalitet på sin dag i förskolan och skolan. Alla barn och elever ska känna delaktighet, trygghet och trivsel i våra förskolor och skolor och detta är prioriterat i all verksamhet. Genom olika styrdokument och arbetssätt är barnkonventionen en aktiv del av Välfärd skolas verksamhet. Verksamhetsutskottet anser att verksamheten redan idag arbetar med barnkonventionen som byggsten i det dagliga arbetet och att barn, elever och pedagoger är väl insatta i barns rättigheter i samhället.

Handlingar i ärendet

Kommunstyrelsens verksamhetsutskott den 12 maj 2015 § 20

Välfärd skolas tjänsteskrivelse den 2 februari 2015

Motion

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kommunstyrelsens verksamhetsutskott den 12 maj 2015 § 20

Kommunstyrelsens verksamhetsutskott föreslog kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige noterar att det som föreslås i motionen i huvudsak redan pågår.

Intentionen bakom motionen är därmed uppfyllda och motionen är färdigbehandlad.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

Yrkanden

Khashayar Farmanbar (S) yrkade, med instämmande av Rolf Wasteson (V), bifall till motionen.

Mats Gerdau (M) yrkade bifall till arbetsutskottets förslag.

Beslutsgång

Med avslag på Khashayar Farmanbars yrkande beslutade kommunstyrelsen i enlighet med Mats Gerdaus yrkande.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Barnrättscertifiering i Nacka kommun

Motion den 27 oktober 2014 av Andreas Falk, Gunnel Nyman-Gräff och Martin Hellströmer (S)

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige noterar att det som föreslås i motionen i huvudsak redan pågår. Intentionen bakom motionen är därmed uppfyllda och motionen är färdigbehandlad.

Sammanfattning

Andreas Falk, Gunnel Nyman Gräff och Martin Hellströmer (S) förslår i en motion att Nacka kommun ska utarbeta indikatorer och utbildning för personal för att kunna barnrättcertifiera delar av verksamheten samt utarbetar en plan för införandet av barnrättcertifiering.

Inom Välfärd skola sätter verksamheten dagligen barnen i första hand. Verksamheten har barnens perspektiv i allt som görs. Välfärd skola arbetar målinriktat för att barn och elever ska få en hög kvalitet på sin dag i förskolan och skolan. Alla barn och elever ska känna delaktighet, trygghet och trivsel i våra förskolor och skolor och detta är prioriterat i all vår verksamhet. Genom olika styrdokument och arbetssätt är barnkonventionen en aktiv del av Välfärd skolas verksamhet. Välfärd skola anser att verksamheten redan idag arbetar med barnkonventionen som byggsten i det dagliga arbetet och att barn, elever och pedagoger är väl insatta i barns rättigheter i samhället.

Förslagen i motionen

Motionärerna föreslår följande i motionen:

- Kommunen får i uppdrag att utarbeta indikatorer och utbildning för personal för att kunna barnrättscertifiera enskilda delar av verksamheten i Nacka kommun.
- Kommunen utarbetar en plan för införandet av barnrättcertifiering

Förslaget är motiverat enligt följande.

Av Nackas kommunala verksamheter berör de flesta barn på ett eller annat sätt. Det kan t.ex. handla om det sociala området, skolan eller planering av nya vägar och bostadsområden. Verksamheter bör därför ha ett tydligt barnperspektiv och alltid utgå från barnets bästa. Tyvärr så ser verkligheten många gånger annorlunda ut. Nacka kommun måste därför intensifiera sitt arbete med att implementera barnkonventionen i sina verksamheter.

Det skulle finnas ett mycket stort värde utifrån ett barnperspektiv att Nacka kommun inleder arbetet med att barnrättscertifera enskilda delar av den kommunala verksamheten. Detta skulle utgöra en viktig del i vidareutvecklingen av kvalitetssäkringen av de kommunala verksamheterna. Ordning och reda i ekonomin med ökad kvalitet för barnens bästa.

Välfärds skolas utredning och bedömning

Välfärd skola arbetar dagligen med att sätta barnen i första hand. All verksamhet har barnens perspektiv i allt som görs. Välfärd skola arbetar målinriktat för att barn och elever ska få en hög kvalitet på sin dag i förskolan och skolan. Alla barn och elever ska känna delaktighet, trygghet och trivsel i sina förskolor och skolor och detta är prioriterat i all verksamhet.

Välfärd skola arbetar med systematiskt kvalitetsarbete. Detta bidrar till att tydliggöra processer och ansvar inom hela verksamheten för att öka tryggheten för alla barn och elever. Kvalitén i verksamheten säkras även genom VÅGA VISA där observationer genomförs kollegialt kommuner emellan. Årligen rapporterar Välfärd skolas förskolor och skolor sina kvalitetsredovisningar till grund för fortsatt utveckling. Välfärd skola har även genom ett intensivt arbete genomlyst verksamheten och har nu en ekonomi i balans. En ekonomi i balans leder till en ökad kvalitet för barn och elever.

Inom Välfärd skolas styrdokument finns ett antal prioriterade områden varav ett är att ha barn och elever i fokus. Det innebär att beslut och åtgärder som vidtas alltid har ett barn- och elevperspektiv.

Skolorna och förskolorna arbetar varje år intensivt med sin värdegrund där barnkonventionen och läroplanen är viktiga byggstenar. Barn, elever och medarbetare är med i arbetet.

Många av Välfärd skolas förskolor är certifierade inom det som kallas Trygg och Säker förskola. Detta är ett verktyg för att göra barnens miljö tryggare och säkrare. I detta ingår bland annat att barnskyddsronder genomförs, såväl inom- som utomhus. Inträffade tillbud i skolor och förskolor rapporteras enligt kommunens riktlinjer i systemet KIA. Underlag från KIA ligger till grund för analys och förebyggande insatser.

FN-dagen uppmärksamas varje år och under den dagen pågår mycket arbete med barnkonventionen. Denna dag pågår en mängd olika aktiviteter där alla på skolorna deltar.

Det spelas pjäser, det pågår grupperbeten, föreläsningar, sångstunder etc. Alla dessa aktiviteter har sin grund i barnens rätt i samhället.

Skolor arbetar med olika typer av material kopplat till barnkonventionen. Speciella temadagar med fokus på barnens rätt pågår varje år på skolorna. Pedagoger och arbetslag beställer material som kan finnas med i det dagliga skolarbetet. Barnens olika förutsättningar i världen diskuteras kontinuerligt och våra skolelever får i tidiga år lära sig att barnens rätt i samhället är väldigt viktig att ta hänsyn till.

BRIS (barnens rätt i samhället) kommer till skolorna och föreläser för både elever och pedagoger. Välfärd skola ser till att använda de olika aktiviteter som de erbjuder.

Alla skolor har en likabehandlingsplan. Den har på vissa skolor omarbats i klassrummen, av elever, allt i syfte att göra den lättförståelig för barn. Likabehandlingsplanen bygger på lagar som styr men har även en grund i FN:s barnkonvention.

Välfärd skola anser att vår verksamhet redan idag arbetar med barnkonventionen som byggsten i det dagliga arbetet och att våra elever och pedagoger är väl insatta i barns rättigheter i samhället.

Förslagens ekonomiska konsekvenser

Förslaget till beslut ger inga ekonomiska konsekvenser.

Bilaga

Motion

Einar Fransson
Produktionsdirektör

Helena Ekwall
Chef för verksamhetsstödet

Barnrättscertifiering i Nacka kommun

Motion till kommunfullmäktige

Barnrättscertifiering av Nacka kommuns verksamheter

Av Nackas kommunala verksamheter berör de flesta barn på ett eller annat sätt. Det kan t.ex. handla om det sociala området, skolan eller planering av nya vägar och bostadsområden. Verksamheter bör därför ha ett tydligt barnperspektiv och alltid utgå från barnets bästa. Tyvärr så ser verkligheten många gånger annorlunda ut. Nacka kommun måste därför intensifiera sitt arbete med att implementera barnkonventionen i sina verksamheter.

Inom HBT- rörelsen har man upplevt en liknande situation då kompetensen om HBT inte varit tillräcklig inom kommun och landsting. Sedan 2008 erbjuder därför RFSL HBT-certifiering, som innebär ett synliggörande av att en organisation jobbar strategiskt i syfte att erbjuda en god arbetsmiljö för anställda och ett respektfullt bemötande av kunder/klienter/patienter utifrån ett HBT-perspektiv. Av den anledningen har RFSL utarbetat indikatorer för att HBT-certifiera verksamheter. Detta sker efter att personal genomgått utbildning och att verksamheterna vidtagit åtgärder i syfte att inte diskriminera HBT-personer samt att ge dem ett gott bemötande och ett bra omhändertagande.

I Örebro pågår ett projekt för att barncertifiera en kommun. Projektet är finansierat av Arvsfonden och är mycket intressant. Det skulle finnas ett mycket stort värde utifrån ett barnperspektiv att Nacka kommun inleder arbetet med att barnrättscertifiera enskilda delar av den kommunala verksamheten. Detta skulle utgöra en viktig del i vidareutvecklingen av kvalitetssäkringen av de kommunala verksamheterna. Ordning och reda i ekonomin med ökad kvalitet för barnens bästa.

Nacka kommunfullmäktige föreslås därför besluta

- att Nacka kommun får i uppdrag att utarbeta indikatorer och utbildning för personal för att kunna barnrättscertifiera enskilda delar av verksamheten i Nacka kommun
- att en plan för införande av barnrättscertifiering utarbetas

Nacka den 27 oktober 2014

Andreas Falk (s)

Gunnel Nyman-Gräff (s) Martin Hellströmer

25 maj 2015

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

§ 149

Dnr KFKS 2015/89-219

Fler förskoleavdelningar på samma yta

Motion den 2 februari 2015 av Sidney Holm (MP)

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige avslå förslagen i motionen att göra detaljplaneändring för alla förskolor som har en begränsning att bygga en våning. Varje förskola har individuella förutsättningar varför en generell planändring inte är lämplig.

Ärende

Sidney Holm (MP) lämnade vid kommunfullmäktigesammanträde den 2 februari 2015 en motion med förslag om att kommunstyrelsen ska ta fram detaljplaneförändringar som tillåter att alla befintliga förskolor när/om behov uppstår kan byggas om till två plan. Att ändra detaljplaner är ofta en mångårig process därfor vill Miljöpartiet att kommunen går igenom alla detaljplaner som innehåller en våning och ändrar så att dessa tillåter två våningar.

Bedömningen är att det är effektivast avseende ekonomi och resurser att göra planändringar för utvalda förskolor utifrån en initial bedömning, snarare än att ändra alla en-våningsbestämmelser till att tillåta två våningar. Enheten för fastighetsutveckling arbetar kontinuerligt med att hitta fler förskoleplatser och för några år sedan gjordes en översyn av alla förskolor i södra Boo. Att hitta väl fungerande arbetsformer kring detta med representanter från berörda avdelningar inom kommunen är även fortsättningsvis av stor vikt.

Handlingar i ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott den 12 maj 2015 § 67

Planenhetens tjänsteskrivelse den 27 april 2015

Motion

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott den 12 maj 2015 § 67

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslog kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige avslå förslagen i motionen att göra detaljplaneändring för alla förskolor som har en begränsning att bygga en våning. Varje förskola har individuella förutsättningar varför en generell planändring inte är lämplig.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

25 maj 2015

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

Yrkanden

Sidney Holm (MP), yrkade, med instämmande av Khashayar Farmanbar (S) och Rolf Wasteson (V), bifall till motionen.

Cathrin Bergenstråhle (M) yrkade bifall till arbetsutskottets förslag.

Beslutsgång

Med avslag på Sidney Holms yrkande beslutade kommunstyrelsen i enlighet med Cathrin Bergenstråhles yrkande.

Reservationer

Sidney Holm (MP) reserverade sig mot beslutet följande för Miljöpartiets kommunstyrelsegrupp.

Protokollsanteckningar

Sidney Holm (MP) lät anteckna följande för Miljöpartiets kommunstyrelsegrupp.

"I tjänsteskrivelsen som den styrande majoriteten tagit fram står det att läsa:

"Varje förskola har individuella förutsättningar varför en generell planändring inte är lämplig."

Det stämmer att varje förskola har individuella förutsättningar, men förutsättningar förändras också över tid, vilket detaljplanerna ofta inte är anpassade efter. Det är just därför en generell planändring är lämplig. Självklart finns det platser där olika förutsättningar gör att två våningsplan inte lämpar sig, detta kommer att visa sig när väl planeringensprocessen är igång.

Nacka växer i ett högt tempo, både befolkningsmängden och sammansättningen av denna förändras i ett högt tempo. Den flexibilitet förslaget i motionen skapar utrymme för kan blir en viktig tillgång då det inte alltid blir som man först planerat."

Christina Ståldal (NL) lät anteckna följande för Nackalistans kommunstyrelsegrupp

"Nackalistan har själva drivit frågan om att bygga förskolor i flera våningar tidigare, i t ex Bagarsjöns förskolas utbyggnad. Vi är positiva till tanken att göra detta mer ofta och även i befintliga förskolor där så är möjligt. Däremot är vi osäkra på om den föreslagna metoden är den rätta."

- - -

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Kommunstyrelsen

Fler förskoleavdelningar på samma yta

Motion den 2 februari 2015 av Sidney Holm (MP)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige avslå förslagen i motionen att göra detaljplaneändring för alla förskolor som har en begränsning att bygga en våning. Varje förskola har individuella förutsättningar varför en generell planändring inte är lämplig.

Sammanfattning

Motionen innehåller förslag om att kommunstyrelsen ska ta fram detaljplaneförändringar som tillåter att alla befintliga förskolor när/om behov uppstår kan byggas om till två plan.

Ärendet

Sidney Holm (MP) lämnade vid kommunfullmäktigesammanträde den 2 februari 2015 en motion med förslag om att kommunstyrelsen ska ta fram detaljplaneförändringar som tillåter att alla befintliga förskolor när/om behov uppstår kan byggas om till två plan. Att ändra detaljplaner är ofta en mångårig process därför vill miljöpartiet att kommunen går igenom alla detaljplaner som innehåller en våning och ändrar så dessa tillåter två våningar.

Planenhetens kommentar

Planenheten är medveten om det stora framtida behovet av förskolor och betydelsen av att vara proaktiv i denna angelägna fråga. Antalet kommunala förskolor som har en bestämmelse om en våning uppgår till ca 45-50 st. Att göra en planändring för ett sådant antal innebär att en mycket stor mängd sakägare måste höras. En utökning av avdelningar får konsekvenser avseende till exempel ökade trafikmängder, mer plats för hämtning/lämning, fler parkeringsplatser, mindre uteytan per barn. Ur ett tekniskt hänseende är det troligtvis så att ett många av förskolorna har en konstruktion som inte klarar en påbyggnad. Därutöver krävs evakuering under byggtiden vilket inte krävs i samma utsträckning för en tillbyggnad i markplan.

Sammanfattningsvis bedömer planenheten att det är effektivast avseende ekonomi och resurser att göra planändringar för utvalda förskolor utifrån en initial bedömning, snarare än

att ändra alla envåningsbestämmelser till att tillåta två våningar. Fastigheter arbetar kontinuerligt med att hitta fler förskoleplatser och för några år sedan gjordes en översyn av alla förskolor i södra Boo. Att hitta väl fungerande arbetsformer kring detta med representanter från berörda avdelningar inom kommunen är även fortsättningsvis av stor vikt.

Angela Jonasson
Tf planchef

Alexander Erixson
Planarkitekt

Bilagor

Motion

Fler förskoleavdelningar på samma yta

Motion till kommunfullmäktige den 2:a feb 2015

Varför bygga förskolor i ett plan?

Idag är de flesta fristående förskolor i Nacka byggda som enplansbyggnader. Detta gör att många förskolor tar upp mer byggyta än de egentligen behöver. Bygger man istället i två plan får man in dubbelt så många avdelningar på samma byggyta. Miljöpartiet vill för att kunna möta framtida behov redan idag förbereda så att kommunens befintliga förskolor kan byggas om till två plan. Eftersom detaljplanerna idag ofta bara tillåter förskolor i ett plan leder det till att nya eller tillbyggda förskolor tar upp onödigt stort utrymme.

Att snabbt ändra en detaljplan när behovet redan uppstått är i praktiken omöjligt

Det är inte överallt det passar in med förskolor i två plan men även där det passar in får man inte bygga i två plan om inte detaljplanen tillåter detta. Att ändra en detaljplan är ofta en mångårig process. Därför vill vi i Miljöpartiet att kommunen proaktivt går igenom alla detaljplaner som innehåller förskolor och ändrar så att dessa tillåter förskolor i två plan. På så sätt kan man bygga till en extra våning om behovet uppstår och spara värdefulla park- och lekytor.

Källängsvägens passivhus förskola med solfångare på tak för extra energi vid behov

Miljöpartiet yrkar på att:

- Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram detaljplaneförändringar som tillåter att alla befintliga förskolor när/om behov uppstår kan byggas om till två plan.